

สุยามรณจสุต เตปิฏกํ

๐๑

วินยปิฏเก

มหาวิภังคสุต

ปฐโม ภาค

เวรณชกณฺทปาราชิกกณฺทอนิยตกณฺทา

ชุดที่ ๒ ห้องกรมพระจันทบุรีนฤนาถ ๖๔ ๖๕ ๗๐

วินยปฎิเก
มหาวิภังคสูตร
ปจิม ภาโค

๒๙๔.๖๖.
๗. ๑๖ ค.
ค. ๑๓.๖

สยามรัฐสุด เคมีงก์

วินยปฎิเก มหาวิภังคสูตร

ปัจจโม ภาค

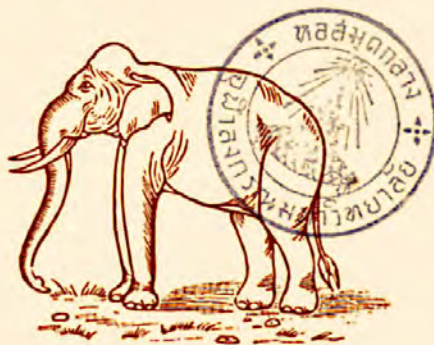
เวรมุขกณฺฑปาราชิกกณฺฑเทรศกณฺฑอนิยคกณฺฑา

วชิรฉาเนน มหาสมณฺเณน อาโท โสธิตา

ฉาณวรคฺเตเรน สาสณโสภเนน

ปนฺน โสธิตา

ราชบุปฺมุเชน สยามรัฐวาสนา มหาชนน มุทุทามิตา

สยามรัฐสุด ราชธานี

มหามกุฏราชวิทยาลัย ปกาสิตา

พุทธปรีนิพพานา ๒๔๗๐

๓๔๖๖

นักรรณตฺธิตามพระราชบัญญัติ

กรุงเทพ ฯ

โรงพิมพ์พาณิชย์สุกผล ถนนสามเสน

สุภาษิตสุภาษิต เต็มกับการมุกตลก

เติบใหญ่ พุทธช้วน นาม พุทธธัมม ภาควิทยา มหามุนียธัมม สโมธานัน
 โหติ ฯ คณฺห ขาว ทพฺพํ ทิฏฐติ ตาว พุทธปริสาธย สมนฺมาปฏิปตฺติ
 โสภติ ฯ เตน พุทธธัมมโนปตฺตมมุกา ชตฺติยวราชาโน พุทธธัมมวาทนํ
 พถํ อนุปฺปนฺเนน ตาว ภาควิทยา มหามุนีย ธมฺมคํ ธารโปปเปตฺวา โปตฺตมธมฺม
 ธิชาเปตํ ฯ เขตเทว เสงฺ จริยวาทคํ ฯ

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

อนิจ ไซ อิมลัมม์ ลังจุนเร กาดกโต มหาธิราอุไซ นาม
 มหาราชา มรณาสันนกาเถ มม กาดกตลุต อุนลุตมรณตฺถาย โย
 โกจิ พุทฺธสาสนูปกรโณ คนฺโถ มุทฺธามิโต โหตุติ อาณาเปสึ ฯ
 อถ ปรมินฺโท มหาปชาชิโปโก นาม มหาราชา อิมลัมม์ กาเถ ราช
 กาเรนฺโต มยฺหํ เขยฺจภาตฺตฺวโย มโนรตลุต สมิชฺฌนตฺถาย เตมฺหํ
 พุทฺธจจนเมว มุทฺธาทเปตฺตพฺพชฺชตฺถกนฺติ วิจิณฺติวฺวา ชินวรสังฆราชปฺปมฺเ

เติบิฏเก เถรานุคเถเร อาราเชคฺวา ปุพฺเพ มุทฺธิคํ ปุณ โสธาเปคฺวา
คสฺสํ มุทฺทาปนเ อคฺคโน ฌนํ ปริจฺจชิตํ สยามรัฐสวาสํ มหาชนํ
สฺมาทเปสึ ฯ

เอวมิทํ คินฺนํ นีฏกานํ สฺมฺหฺมุตํ สยามรัฐสัสด์ เติบิฏกํ
ราชปฺปมฺุเชน สยามรัฐสวาสินา มหาชนเนน พุทฺธสัสด์ ภกฺวโต
ปรีนิพฺพานา จคฺคสฺสคาริกานํ ทฺวีนํ สหสฺสํานมฺุปรี อฏฺฐสฺสฏฺฐิยา
วสฺสํานมจฺเจเนน มุทฺทาเปคํ อารทฺธํ ฯ

ยํ อิมสฺสํ เติบิฏกสฺสํ มุทฺทามิตฺตคฺวา ปุณฺณํ ปสฺสํ คสฺสํ
ปคฺติ มหาจฺฉิราจฺจมหาราชสฺสํ จานโส อุกกปฺปคฺ ฯ

อนิจ

เขมํ อนฺธมา สฺรคฺตา จ สฺนโต
อนาคฺุราโธ สฺวิตฺตา อเวรํ
เทวา มนุสฺสํสา จ ปชา จ เสวํ
ภทฺธานุสฺสํ จ สฺทา ภวณฺทํ ฯ

กิตฺตนปตฺตํ

เวรณชกณฺท์	องฺเก ๑
ภควโต อพฺภกฺขานกถา	,, ๓
กุกฺกุฏจฺฉาปฏุปฺปากถา	,, ๕
เตวฺชฺชาถา	,, ๗
เวรณชฺพฺราหฺมณสฺส อฺปาสกตฺตเทสฺนา	,, ๘
เวรณชํ ทฺพฺภิกฺขุชากถา	,, ๑๓
ยฺจิริยฺชิตฺถิกพฺรหฺมจฺรียกถา	,, ๑๓
สํกฺขาปทปฺปญฺญตฺยารมฺภกถา	,, ๑๕
ภควโต เวรณชฺพฺราหฺมณนิเวสฺนคฺคณฺ	,, ๑๘
ปจฺมปาราชิกกณฺท์ สํกฺกนฺนิกชฺวตฺถุ	,, ๑๘
ปจฺมปฺปญฺญตฺติ	,, ๓๕
ปจฺมานุปฺปญฺญตฺติ	,, ๓๘
ทฺติยานุปฺปญฺญตฺติ	,, ๔๑
สํกฺขาปทวิภฺงโต	,, ๔๒
สํกฺขาอปฺปจฺจกฺขานถกฺขณฺ	,, ๔๓
ปทภาชณฺิ มคฺคภาณวารี	,, ๕๒
อสนฺนถภาณวารี	,, ๕๓
สนฺนถภาณวารี	,, ๕๗

อนาปตฺติวาโร วินิตฺตวตฺตคฺคาถา วินิตฺตวตฺต	องฺเก ๖๒
หุติยปาราชิกกณฺฑํ ฌนียภิกฺขวตฺต	” ๗๖
ปจฺมปฺปนฺนคฺติ	” ๘๑
อนฺุปฺปนฺนคฺติ	” ๘๓
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๘๕
ปทภาชนํ มํติกา ภุมฺมญฺจํทวิภาโค	” ๘๗
อาณคฺตฺกปฺปโยโค	” ๘๘
อวหารการา	” ๑๐๑
อนาปตฺติวาโร วินิตฺตวตฺตคฺคาถา	” ๑๐๓
วินิตฺตวตฺต	” ๑๐๕
หุติยปาราชิกกณฺฑํ สํพหุภิกฺขวตฺต	” ๑๒๘
อานาปานสํสํติสํมาธิ	” ๑๓๑
ปจฺมปฺปนฺนคฺติ	” ๑๓๓
อนฺุปฺปนฺนคฺติ	” ๑๓๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๑๓๗
ปทภาชนํ มํติกา มํติกาวิภงฺโก	” ๑๓๘
อาณคฺตฺกปฺปโยโค สํวณฺณา ปทภาชนํ	” ”
รूपปหาราธิ	” ๑๔๔
อาจิณฺหาธิ	” ๑๔๖
อนาปตฺติวาโร วินิตฺตวตฺตคฺคาถา	” ๑๔๗

กิตฺตนปตฺตํ

ง

ฉินฺทวตฺตํ	ของเก ๑๔๘
จตุตฺถปาราชิกกณฺท์ วคฺคฺมุทาทํวณฺณวตฺตํ	” ๑๖๕
ปณฺจ มหาโจรา	” ๑๖๘
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ	” ๑๗๑
สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๑๗๓
ปทภาชนียํ อุตฺตริมนุสฺสํชฺชโม	” ๑๗๔
สุทฺธิกํ ฌานํ	” ๑๗๕
มคฺคภาวนา	” ๑๘๓
ชณฺทจกฺกํ	” ๑๘๕
พทฺธจกฺกํ	” ๑๘๘
เปยฺยาลปณฺณวสํ	” ๑๘๗
อนาปตฺติวาโร	” ๒๐๐
ฉินฺทวตฺตคาถา	” ๒๐๑
ฉินฺทวตฺตํ	” ๒๐๒
เตวสํกณฺท์	” ๒๒๑
ปจฺมสังฆาติเสสํ เสยฺยสํกณฺณวตฺตํ	” ”
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	” ๒๒๓
อนฺุปฺปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๒๒๔
ปทภาชนียํ สุทฺธิกํ	” ๒๒๕
ชณฺทจกฺกํ พทฺธจกฺกํ	” ๒๒๗

อนาปคฺติวโร	วีนฺตวตฺตคฺคาถา	ขงฺเก ๒๔๓	
วีนฺตวตฺตคฺ		๒๔๔	
ทฺติยสงฺฆาภิเสถํ	อฺทายภิกฺขวตฺตคฺ	๒๕๑	
ปณฺณคฺติ	สิทฺธาปทวิภงฺโก	๒๕๓	
ปทภาชนียํ		๒๕๔	
ภิกฺขุเปยฺยาโต		๒๕๕	
อิตฺถํเปยฺยาโต		๒๖๔	
อนาปคฺติวโร		๒๖๘	
วีนฺตวตฺตคฺคาถา	วีนฺตวตฺตคฺ	๒๖๘	
ทฺติยสงฺฆาภิเสถํ	อฺทายภิกฺขวตฺตคฺ	๒๗๓	
ปณฺณคฺติ	สิทฺธาปทวิภงฺโก	๒๗๔	
ปทภาชนียํ		๒๗๕	
อนาปคฺติวโร	วีนฺตวตฺตคฺคาถา	วีนฺตวตฺตคฺ	๒๗๖
จตุตฺถสงฺฆาภิเสถํ	อฺทายภิกฺขวตฺตคฺ		๒๗๖
ปณฺณคฺติ			๒๗๘
สิทฺธาปทวิภงฺโก	ปทภาชนียํ		๒๗๘
อนาปคฺติวโร	วีนฺตวตฺตคฺคาถา	วีนฺตวตฺตคฺ	๒๘๓
ปณฺณมสงฺฆาภิเสถํ	อฺทายภิกฺขวตฺตคฺ		๒๘๕
ปจฺมปณฺณคฺติ			๓๐๐
อนุปปณฺณคฺติ			๓๐๓

กิตฺตคนปตฺตํ

ณ

สํกฺขาปทวิภงฺโก	ขงฺเก ๓๐๒
ปทภาชนํ ยํ ทสฺ อิตฺติโย ทสฺ ภริยาโย	” ๓๐๓
นิกฺเขปปทานิ	” ”
ธนฺตจกฺกํ	” ๓๐๔
พทฺธจกฺกํ	” ๓๐๕
อนาปตฺติวาโร วินํตวตฺตคาถา วินํตวตฺต	” ๓๒๖
ฉฏฺฐสงฺฆาทีเสถํ อापวณฺณิกขวตฺต	” ๓๒๘
มณฺนิเกณฺธุนาคราษวตฺต	” ๓๓๒
สํกฺกณฺตสงฺฆวตฺต	” ๓๓๕
รฏฺฐปาตกฺกตฺตวตฺต	” ๓๓๖
ปณฺณตฺติ	” ๓๓๗
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๓๘
สํมมุตฺติวิธิ	” ๓๓๙
กุกฺกัฏฺทวตฺตเทสนาวิธิ	” ๓๔๐
ปทภาชนํ	” ๓๔๓
อนาปตฺติวาโร	” ๓๕๖
สํกฺกตมสงฺฆาทีเสถํ ฌณฺณนิกขวตฺต	” ๓๕๗
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก สํมมุตฺติวิธิ	” ๓๕๘
วิหารวตฺตเทสนาวิธิ	” ๓๖๐
ปทภาชนํ	” ๓๖๒

อนาปคฺคิตฺวาโร	อังกุ ๓๖๖
อฏฺฐมสังฆาติเสถํ ทพฺพมถฺตปคฺคตวคฺค	„ ๓๖๗
เสนาสนปฺปณฺณยาปภกคฺคตฺตทฺเทสภสฺสมติ	„ ๓๖๘
เมคฺคตฺติยภุมฺมชกภิกฺขุวคฺค	„ ๓๗๓
เมคฺคตฺติยาภิกฺขุชนฺวคฺค	„ ๓๗๔
ปณฺณคฺคตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๗๖
จคฺคตาริ อธิกรณานิ ปทภาชนฺยํ	„ ๓๗๗
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๓๗๕
นวมสังฆาติเสถํ เมคฺคตฺติยภุมฺมชกภิกฺขุวคฺค	„ ๓๗๖
ปณฺณคฺคตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๗๘
ทสฺส เตธา	„ ๓๘๐
ปทภาชนฺยํ เอเกกมฺมถจกฺกํ	„ ๓๘๔
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๓๘๗
ทสฺมสังฆาติเสถํ เทวทคฺคตภิกฺขุวคฺค ปณฺจ วคฺค	„ ๓๘๘
ปณฺณคฺคตฺติ	„ ๔๐๑
สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๔๐๒
สมนุภาสฺนา	„ ๔๐๓
ปทภาชนฺยํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๐๔
เอกาทสฺมสังฆาติเสถํ เภทานุวคฺคตภิกฺขุวคฺค	„ ๔๐๕
ปณฺณคฺคตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๔๐๖

กิตฺตฺนปตฺตํ

ณ

สัณฺณภาสัณฺหา	องฺเก ๔๐๗
ปทภาชนัณฺณํ อณาปตฺติวาโร	„ ๔๐๘
ทฺวาทสัณฺสงฺฆาภิเสถสํ ฌณฺณภิกฺขุชฺวตฺตํ	„ ๔๑๐
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	„ ๔๑๓
สัณฺณภาสัณฺหา	„ ๔๓๓
ปทภาชนัณฺณํ อณาปตฺติวาโร	„ ๔๓๔
เตวสัณฺสงฺฆาภิเสถสํ อสฺสัณฺธิปฺนพฺพสุกฺกภิกฺขุชฺวตฺตํ	„ ๔๓๕
สํวรัปฺตฺตโมคฺคสฺสตาณตฺเตวตฺตํ ปพฺพาชนัณฺณมฺมํ	„ ๔๓๖
ปณฺณตฺติ	„ ๔๓๕
สิกฺขาปทวิภังโก	„ ๔๓๖
สัณฺณภาสัณฺหา	„ ๔๓๘
ปทภาชนัณฺณํ อณาปตฺติวาโร	„ ๔๓๘
อนิยตฺตกณฺเฑ	„ ๔๓๓
ปจฺมานิยโต อุกฺกายภิกฺขุชฺวตฺตํ วิสํชาอุปาธิกาวตฺตํ	„ „
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	„ ๔๓๓
ปทภาชนัณฺณํ	„ ๔๓๗
ทฺตฺติยานิยโต อุกฺกายภิกฺขุชฺวตฺตํ วิสํชาอุปาธิกาวตฺตํ	„ ๔๓๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	„ ๔๓๘
ปทภาชนัณฺณํ	„ ๔๔๐
ปทภาชนัณฺณานุกฺกโม	„ ๔๔๕

ณ

กิตฺตฺนปคฺคํ

สํวิญฺญานกานํ อสงฺฆารณนามานิ	ขงฺเก ๔๖๓
อวิญฺญานกานํ อสงฺฆารณนามานิ	„ ๔๖๕
คากานํ ปจฺจิมปาทา	„ ๔๖๘
ปทคฺคปฺปเกโท	„ ๔๖๘

วินยปิฎก มหาวิภังค์
ปจโม ภาค

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ

เวรณชกณฺท์

[๑] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา เวรณชาโย วิหริติ นเพร-
ปุจิมนฺทมุเต มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สํกฺขี ปณฺจมตฺเตหิ ภิกฺขุสงฺคะหิ ฯ
อตุสฺสํ ๒ เวรณโ พฺราหฺมणे สมฺโณ ชตุ โภ โคตโม
สํกฺยปฺตโต สํกฺยคฺตา ปพฺพัชฺชโต เวรณชาโย วิหริติ นเพรปุจิมนฺท-
มุเต มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สํกฺขี ปณฺจมตฺเตหิ ตํ ๒ ปน ภวนฺตํ
โคตมํ เอวํ กถฺยาโณ กิตฺติสํกฺโต อพฺภุคฺคโต อิติปิ โส ภควา
อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ วิชฺชาจฺรณเสมฺปนโน สุกโต โลกวิทู อหฺมุตฺโตโร
ปฺริสํกมฺมสํวโร สํตฺตา เทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ โส อิมํ
โลกํ สํเทวํ สํมารํ สํพฺรหฺมํ สํสํมณพฺราหฺมณํ ปชํ สํเทว-
มนุสฺสํ สยํ อภินฺเววา สจฺจํกิตฺวา ปเวเทติ โส ฌมฺมํ เทเสติ
อาทิกถฺยาณํ มชฺฌเมกถฺยาณํ ปรีโยธานกถฺยาณํ สํคฺคํ สํพฺยุตฺตํ
เกวตปรีปฺนุณํ ปรีสุทฺธํ พฺรหฺมจฺริยํ ปกาเสติ สํรา ๒ ปน
ตถารูปานํ อรหํ ทสฺสนํ โหตฺติ ฯ

[๒] อถ โข เวรณฺโฆ พุราหฺมณฺโณ เยน ภควา เตนุปลสงฺกมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควตา สํหํ สํโมทิตํ สํโมทนียํ กถํ สํวารณํ ยํ
 วิตฺติสาเรตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสํ ๑ เอกมนฺตํ นิสฺสินฺโน โห เวรณฺโฆ
 พุราหฺมณฺโณ ภควนฺตํ เอตทโวจ สุตฺตมฺเมตํ โภ โคตม น สมนฺ
 โคตโม พุราหฺมณฺเณ ชินฺนฺเณ วุฑฺฒเณ มหุตฺตเก อทฺทคเต วโย-
 อนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา ปจฺจุจฺเจติ วา อาสํเนน วา นิมฺมคตฺติ
 ตยิทํ โภ โคตม ตเถว น หิ ภวํ โคตโม พุราหฺมณฺเณ ชินฺนฺเณ
 วุฑฺฒเณ มหุตฺตเก อทฺทคเต วโยอนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา ปจฺจุจฺเจติ
 วา อาสํเนน วา นิมฺมคตฺติ ตยิทํ โภ โคตม น สมนฺปนฺนเมวาติ ๑
 นานนฺตํ พุราหฺมณฺณ ปสฺสํสามิ สํเทวเก โตเก สํมารเก สํพุทฺธเก
 สํสํมณฺณพุราหฺมณฺณิยา ปชาย สํเทวมนฺตํสํสํ ยมํ อภิวาเทยฺย
 วา ปจฺจุจฺเจยฺย วา อาสํเนน วา นิมฺมคตฺติ ยํ หิ พุราหฺมณ
 ตถากโต อภิวาเทยฺย วา ปจฺจุจฺเจยฺย วา อาสํเนน วา นิมฺมคตฺติ
 มุฑฺธามิ ตสฺส วิปคตฺติยาติ ๑ อรฺสํรูปํ ภวํ โคตโมติ ๑ อคฺคิ
 เทวสํ พุราหฺมณฺณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทฺมาน
 วเทยฺย อรฺสํรูปํ สมนฺโณ โคตโมติ เย เต พุราหฺมณฺณ รูปํรสา
 สํทฺทรสา คณฺฐรสา รสํรสา โผฏฺฐพฺพุรสา เต ตถาคตสฺส ปหฺนํ
 อจฺจุณฺณมฺมุตฺตา ตาธาตฺตคฺคตา อนภาวํ กตํ ๒ อายตฺติ อนุปฺปาทคฺคมา
 อยํ โห พุราหฺมณฺณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทฺมาน

วเทยฺย ปรสฺสโรป สมนฺโน โคตโมติ โน จ โส ยํ ตุํ สฺนุชฺชาย
 วเทสฺสตี ๑ นิพฺพุโกโก ภวํ โคตโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวสฺส พุราหฺมณ
 ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทมาโน วเทยฺย นิพฺพุโกโก
 สมนฺโน โคตโมติ เย เต พุราหฺมณ รูปโกคา สทฺทโกคา
 คณฺฐโกคา รสโกคา โสณฺฑสฺสพฺพุโกคา เต ตถาคคฺคฺสฺส ปหฺนฺวา
 อฺยฺยติณฺณมฺมฺตา ตาถาวตฺตูกฺกตา อนฺภาวํ กตา อายคฺคิ อนฺนปฺปาตชฺชมนฺมา
 อยํ โส พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทมาโน
 วเทยฺย นิพฺพุโกโก สมนฺโน โคตโมติ โน จ โส ยํ ตุํ
 สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ อภิรียวาโท ภวํ โคตโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวสฺส
 พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทมาโน วเทยฺย
 อภิรียวาโท สมนฺโน โคตโมติ อหฺนฺนํ พุราหฺมณ อภิรียํ วทามิ
 กายทฺถุจฺจริตฺสฺส วจฺจฺทฺถุจฺจริตฺสฺส มโนทฺถุจฺจริตฺสฺส อเนกวิหิตานํ ปาป-
 กานํ อภฺยฺยตฺถานํ ชฺชมนานํ อภิรียํ วทามิ อยํ โส พุราหฺมณ
 ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทมาโน วเทยฺย อภิรียวาโท
 สมนฺโน โคตโมติ โน จ โส ยํ ตุํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑
 อฺยฺยเนทวาโท ภวํ โคตโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวสฺส พุราหฺมณ ปริยาโย
 เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา วทมาโน วเทยฺย อฺยฺยเนทวาโท สมนฺโน
 โคตโมติ อหฺนฺนํ พุราหฺมณ อฺยฺยเนทํ วทามิ ราคคฺคฺสฺส โทสคฺคฺสฺส
 โมหคฺคฺสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ อภฺยฺยตฺถานํ อฺยฺยเนทํ
 วทามิ อยํ โส พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมนฺมา

วทมาโน วเทยฺย อฺจุเนทวาโท สฺมโน โคตโมติ โน จ
 ไซ ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ เชคฺคุณฺนี ภวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ
 เชวสฺส พฺรหฺมณฺ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สฺมมา วทมาโน
 วเทยฺย เชคฺคุณฺนี สฺมโน โคตโมติ อหฺนฺหิ พฺรหฺมณฺ ชีคฺคุณฺนามิ^๑
 ภายทฺจุจฺริเตน วจฺจุทฺจุจฺริเตน มโนทฺจุจฺริเตน อเนกฺกวิหิตานํ ปาป-
 กานํ อกฺุสฺสณํ ชมฺมานํ สฺมาปตฺติยา ชีคฺคุณฺนามิ^๒ อยํ ไซ พฺรหฺมณฺ
 ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย เชคฺคุณฺนี
 สฺมโน โคตโมติ โน จ ไซ ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ เวณฺยโก
 ภวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ เชวสฺส พฺรหฺมณฺ ปรียาโย เยน มํ
 ปรียาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย เวณฺยโก สฺมโน โคตโมติ ๑
 อหฺนฺหิ พฺรหฺมณฺ วินฺชาย ชมฺมํ เทเสมิ รากฺสฺสํ โทสฺสํ สฺสํ โมหฺสฺสํ
 อเนกฺกวิหิตานํ ปาปกานํ อกฺุสฺสณํ ชมฺมานํ วินฺชาย ชมฺมํ เทเสมิ
 อยํ ไซ พฺรหฺมณฺ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สฺมมา วทมาโน
 วเทยฺย เวณฺยโก สฺมโน โคตโมติ โน จ ไซ ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย
 วเทสฺสตี ๑ ตปฺสฺสํ ภวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ เชวสฺส พฺรหฺมณฺ
 ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย ตปฺสฺสํ
 สฺมโน โคตโมติ ตปฺนียาหํ พฺรหฺมณฺ ปาปเก อกฺุสฺสเ ชมฺเม
 วทามิ ภายทฺจุจฺริตํ วจฺจุทฺจุจฺริตํ มโนทฺจุจฺริตํ ยสฺส ไซ พฺรหฺมณฺ
 ตปฺนียา ปาปกา อกฺุสฺสา ชมฺมา ปหฺนฺวา อฺจุฉินฺนํ มฺหฺตา ตาตาวตฺถุคฺคตา

๑-๒ อิมํสํ ทฺวํสํ ชานํสํ เชคฺคุณฺนี วทามํติปิ ปาไซ ทิสฺสตี ๑

อนภาวํ กตา อายคํ ออนุปาทชฺมุมา ตมห์ ตปัสส์ติ วทามิ
 ตถาคตัสสํ ไช พุราหฺมณ ตปัสฺสยา ปาปกา อกฺกุสฺสา ชฺมุมา
 ปหฺนฺนา อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตาถาวตฺตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ ออนุปาท-
 ชฺมุมา อยํ ไช พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
 สฺมุมา วทมาโน วเทยฺย ตปัสส์ สมนฺโน โคตโมติ โน จ
 ไช ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสํติ ฯ อปคฺคฺโก ภวํ โคตโมติ ฯ ชฺตฺติ
 เชวสํ พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมุมา วทมาโน
 วเทยฺย อปคฺคฺโก สมนฺโน โคตโมติ ยสฺสํ ไช พุราหฺมณ
 อายคํ คพฺภเสยฺยา ปฺนฺพภวาทินิพฺพตฺติ ปหฺนฺนา อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตา-
 วตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ ออนุปาทชฺมุมา . ตมห์ อปคฺคฺโกติ
 วทามิ ตถาคตัสสํ ไช พุราหฺมณ อายคํ คพฺภเสยฺยา ปฺนฺพภวา-
 ทินิพฺพตฺติ ปหฺนฺนา อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตาถาวตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ
 ออนุปาทชฺมุมา อยํ ไช พุราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
 สฺมุมา วทมาโน วเทยฺย อปคฺคฺโก สมนฺโน โคตโมติ โน จ
 ไช ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสํติ ฯ

[๓] เสยฺยถาปํ พุราหฺมณ กุกกุฏียา อณฺฑานิ อฏฺฐ จ ทส
 วา ทฺวาทสฺ วา ตานสฺสํ กุกกุฏียา สฺมุมา อชฺฉิยฺตานิ สฺมุมา
 ปริเสทิตานิ สฺมุมา ปริภาวิตานิ โย นฺ ไช เคสํ กุกกุฏจุลา-
 ปกานํ ปจฺจิมตฺรํ ปาทนชฺฉิชาย วา มฺหฺตฺตฺตฺกเกณ วา อณฺฑเกโกสํ
 ปทฺวาเจตฺตฺวา สํสฺสฺตานิ อภินิพฺพิชฺฌเยยฺย กิณฺติ สฺวาสฺสํ วจฺนํโย

๑ บ. ม. อัสสัมชัญฯ ๗ ๒ บ. ม. อานนทอุปคุตเต ๗

อนุสัสมามิ เสงฺยถํ เถกัณฺโณ ชาคิ เทวณฺโณ ชาคิโย ติสฺสัณฺโณ
 ชาคิโย จตฺตัสสัณฺโณ ชาคิโย ปณฺณณฺโณ ชาคิโย ทสฺสัณฺโณ ชาคิโย จัณฺณณฺโณ
 ชาคิโย ตัณฺณณฺโณ ชาคิโย จตุตทสฺสัณฺโณ ชาคิโย ปณฺณณฺณณฺโณ ชาคิโย
 ชาคิสํคัณฺโณ ชาคิสหสฺสัณฺโณ ชาคิสตฺตสหสฺสัณฺโณ อเนกัณฺโณ สํวฏฺฐกปฺเป
 อเนกัณฺโณ จิวฏฺฐกปฺเป อเนกัณฺโณ สํวฏฺฐจิวฏฺฐกปฺเป อมุตฺตารัสสัณฺโณ
 เถวณฺโณ เถวโณคฺคโณ เถวณฺโณ เถวมาหาโร เถวสํวฏฺฐกปฺเป
 เถวมายุปฺปณฺโณ โส ตโต จโต อมุตฺตโร อุตฺตารัสสัณฺโณ
 เถวณฺโณ เถวโณคฺคโณ เถวณฺโณ เถวมาหาโร เถวสํวฏฺฐก-
 ปฺเป เถวมายุปฺปณฺโณ โส ตโต จโต อธิปฺปณฺโณ ๑ อธิ-
 สํการัสสัณฺโณ อเนกวิหิตัสสัณฺโณ อนุสัสมามิ ๑ อธิ โส เม
 พุราหุณฺณ รตฺติยา ปจฺเม ยามะ ปจฺมา วิชฺชา อธิคตา อวิชฺชา
 วิหิตา วิชฺชา อธิปฺปณฺนา ตโม วิหิตา อธิโก อธิปฺปณ-
 ยตา อธิปฺปณฺณณฺโณ อธิปฺปณฺณณฺโณ วิหิตา ๑ อธิ โส
 เม พุราหุณฺณ ปจฺมา อธิปฺปณฺนา อธิโก อธิปฺปณฺณณฺโณ
 อธิปฺปณฺณณฺโณ ๑ โส เถว สํมาหิตะ จิตฺเต ปริสํวฏฺฐะ ปริโยทาทะ
 อนนฺตเจเน วิคฺคูปกฺกิตฺเต มุทฺตเจเน กมฺมณฺเษ จิตฺเต อานนฺตเจเน
 สํวฏฺฐาณํ จิตฺตูปปาทณฺณาย จิตฺตํ อธิปฺปณฺณณฺณณฺโณ ๑ โส จิตฺตเพน
 จิตฺตุนา วิสํวฏฺฐเณ อธิปฺปณฺณณฺณณฺณณฺโณ สํวฏฺฐะ ปจฺจัสสามิ จวมาเน
 อธิปฺปณฺณณฺณณฺโณ ๑ ปณฺณณฺโณ สํวฏฺฐเจเน สํวฏฺฐะ สํวฏฺฐะ
 ยถากมฺมูปคเ สํวฏฺฐะ ปชานามิ อธิเม วค โภณฺโณ สํวฏฺฐา กาย-

ทุจฺจริเตน สมนฺนาคตา วจฺทุจฺจริเตน สมนฺนาคตา มโนทุจฺจริเตน
 สมนฺนาคตา อริยานํ อุปวาทกา มิจฺฉาทิฏฺฐิเกา มิจฺฉาทิฏฺฐิกมฺม-
 สฺมาทานา เต กายสฺสํ เกทา ปรี มรณา อปายํ ทฺวคฺคํ
 วิณีปาตํ นิรยํ อุปปนฺนา อิเม วา ปน โภหุโต สฺตฺตฺตา กายสฺจฺจริเตน
 สมนฺนาคตา วจฺสฺจฺจริเตน สมนฺนาคตา มโนสฺจฺจริเตน สมนฺนาคตา
 อริยานํ อุปวาทกา สมนฺมาทิฏฺฐิเกา สมนฺมาทิฏฺฐิกมฺมสฺมาทานา เต
 กายสฺสํ เกทา ปรี มรณา สฺสคฺคํ สฺสคฺคํ โสภํ อุปปนฺนาติ ฯ
 อิติ ทิพฺเพน จกฺขฺนา วิสฺสุทฺเธน อตฺติกฺกนฺตมานุสฺสเกน สฺตฺเต ปสฺสํสามิ
 จวมาเน อุปปชฺชมาเน หิเน ปณฺเฑ สฺจฺฉนฺเน ทฺวพฺพนฺเน สฺสคฺเต
 ทฺวคฺคเต ยถากมฺมูปเค สฺตฺเต ปชานามิ ฯ อยํ โห เม พุราหฺมณ
 วตฺติยา มชฺฌิเม ยามे ทฺติยา วิชฺชา อชฺชิตา อวิชฺชา วิหิตา
 วิชฺชา อุปปนฺนา คโม วิหโต อาโตโก อุปปนฺโน ยถาคํ
 อปฺปมคฺคสฺส อคคามิโน ปหิตตฺตสฺส วิหโรโค ฯ อยํ โห เม
 พุราหฺมณ ทฺติยา อภินิพฺพิชา อโหสิ ภูกฺกฏฺฐจฺฉาปภสฺสํ อณฺเฑ-
 โกสฺสมฺหา ฯ โส เอวํ สฺมาหิตะ จิตฺเต ปรีสฺสุทฺเธ ปรีโยทาเต
 อนนฺคเณ วิคฺคฺคฺกฏฺฐิตะ มุทฺทฺเต กมฺมณิเย จิตฺเต ชาเนนฺชปฺปตฺเต
 อาสฺวานํ ชยวณฺณาย จิตฺตํ อภินินฺนามสฺมิ โส อิทํ ทฺวชฺชุนฺติ ยถา-
 ภูตํ อพฺภวณฺณาสํ อยํ ทฺวชฺชสฺมฺมโยติ ยถาภูตํ อพฺภวณฺณาสํ อยํ
 ทฺวชฺชนิโรโรติ ยถาภูตํ อพฺภวณฺณาสํ อยํ ทฺวชฺชนิโรธคามินํ ปฺริยฺพาติ

๑ สฺสคฺคโถกนฺติมิ ปาโห ฯ

๔] เวนชกณเท เวนชพราหมณตัส อุปาสกคตเทสนา ๘

ยถาภูตํ อพุกณณาสํ อิมเ อาสวาคิ ยถาภูตํ อพุกณณาสํ อยํ
อาสวตมฺหโยติ ยถาภูตํ อพุกณณาสํ อยํ อาสวณิโรโรติ ยถาภูตํ
อพุกณณาสํ อยํ อาสวณิโรธคามินํ ปฏิปทาติ ยถาภูตํ อพุกณณาสํ
ตสฺส เม เอวํ ชานโต เอวํ ปสฺสโต กามาตวามิ จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺต
ภวาตวามิ จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺตํ อวิชฺชาตวามิ จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺตํ วิมุจ-
ตสฺมํ วิมุจฺตมิตํ^๒ ฌานํ อโหสิ ฌณา ชาติ วุตฺตํ พุทฺธมจฺจยิ
กตํ ภรณํ นามปรํ อิตฺตตฺตยาติ อพุกณณาสํ ฯ อยํ โช
เม พุราหมณ รัตติยา ปจฺจิมเ ยามเ ตติยา วิชฺชา ธมฺมิกา
อวิชฺชา วิหิตา วิชฺชา อุปฺปนฺนา ตโม วิหโต อาโลโก อุปฺปนฺโน
ยถาคํ อุปฺปมตฺตสฺส อาคามีโน ปหิตตฺตสฺส วิหโรติ ฯ อยํ โช
เม พุราหมณ ตติยา อภินิพฺพิชา อโหสิ กุกฺกฏจฺฉาปภตฺสว
ฉนฺนโกตมฺหาวติ ฯ

[๔] เอวํ วุตฺเต เวนชโย พุราหมโณ ภควนฺตํ เขตฺตโวจ
เชฏฺโง ภาวํ โคตโม เณฏฺโง ภาวํ โคตโม อภิกฺกนฺตํ โภ
โคตม อภิกฺกนฺตํ โภ โคตม เณฏฺถาปํ โภ โคตม นิกฺกนฺตํ
วา อุกฺกนฺตเชฏฺธ ปฏิจฺจนฺนํ วา จิเวรยฺธ มุพฺพหสฺส วา มคฺคํ
อาจิกฺกนฺตเชฏฺธ อนฺธกาเร วา เคตปชฺชโศตํ ธาเวรยฺธ จกฺขมฺนฺโต
รูปานิ ทกฺขนฺตํติ เอวเมว^๑ โภตา โคตเมน ธนฺนปรียาเยน ฌมฺโม

๑ เขฏฺฐเยน อโศ ปรํ ทิฏฺฐาตวามิติ ธมฺมิกิ ฯ ๒ วิมุจฺตมฺหิตํ
ปาโง ฯ ๓ สพฺพตฺต เอวเมวาทิ ปาโง ทิสฺสติ ฯ

ปภาสีโต เอสาหิ ภวณฺติ โคตมํ สฺรณํ คจฺฉามิ ขมฺมณฺจ
 ภิกฺขุสงฺฆณฺจ อุปาสกํ มํ ภวํ โคตโม ชาเรตุ อชฺชตฺตเค ปาณฺเปตํ
 สฺรณํ คตํ อธิวาเสตุ ๑ เม ภวํ โคตโม เวรณฺชายํ วสฺสํวาสํ
 สํหุํ ภิกฺขุสงฺฆเณติ ๑ อธิวาเสสิ ภควา ตุนฺหิภาเวณ ๑ อถโฆ
 เวรณฺโฆ พฺรหฺมโณ ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา อฏฺฐายาสนา
 ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑

[๕] เตน โฆ ปน สํเยน เวรณฺชา ทฺพภิกฺขา โหติ
 ทฺวํหิติกา เสตฺถฺจิกา สํถากาตุตา น สํกรา อญฺเณน ปคฺคเห
 ยาเปตุ ๑ เตน โฆ ปน สํเยน อุตฺตรวาทกา อสฺสํวณฺชา
 ปณฺจมตฺเตหิ อสฺสํสํเตหิ เวรณฺชายํ วสฺสํวาสํ อุปคตา โหนฺติ ๑
 เตหิ อสฺสํมณฺชติกาสุ ภิกฺขุณํ ปตฺตปตฺตปฺปตฺกํ^๑ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑
 ภิกฺขุ ปุพฺพณฺหํมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจํวมาทาย เวรณฺชายํ^๒
 มีณฺชทาย ปวีสิตฺวา มีณฺชํ อตภมานา อสฺสํมณฺชติกาสุ มีณฺชทาย
 จริตฺวา ปตฺตปตฺตปฺปตฺกํ อารามํ หริตฺวา อุกฺกขเต โภฏฺเฆตฺวา
 โภฏฺเฆตฺวา ปริภุชฺชนฺติ ๑ อายสฺมา ปนํนุโท ปตฺตปฺปตฺกํ สิตายํ
 ปีสิตฺวา^๓ ภควโต อุปนํเมติ ๑ ตํ ภควา ปริภุชฺชนฺติ ๑ อสฺสํโสสิ โฆ
 ภควา อุกฺกขตสํหุํ ๑ ชานนฺตาปํ ตถาคตา ปุจฺจนฺติ ชานนฺตาปํ
 น ปุจฺจนฺติ กถํ วิทิตฺวา ปุจฺจนฺติ กถํ วิทิตฺวา น ปุจฺจนฺติ

๑ สํพฺพตฺต ปตฺตปตฺตมุตถนฺติ ปาโง ทิสฺสติ ๑ ๒ ย. ม. เวรณฺชํ ๑

๓ ย. ม. มีณฺชิตฺวา ๑

ขตุตถสัททิตํ ตถาคคชา ปุรุณนุติ โน ขนตตุตถสัททิตํ ขนตตุตถสัททิตะ
 เสตฺตฺมาโต ตถาคคานํ ฯ ทูฬหากาเวหิ พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ
 ปฏิปุรุณนุติ ชมนํ วา เทเสสฺสํสาแม สาวกานํ วา ลิกฺขชาปํ
 ปญฺญาเปสฺสํสามาติ ฯ อถโฆ ภควา อายสฺมํนุคํ อานนฺทํ อามันฺเहेสิ
 กิณฺณุ ไซ โส อานนฺท อุกฺกุขลลสฺสทฺโทติ ฯ อถโฆ อายสฺมา
 อานนฺโท ภควโต เอตมตฺถํ ชาโรเจสิ ฯ สํสาสุ สํสาสุ อานนฺท
 ตฺมุเมหิ อานนฺท สํปปริเสหิ วิชิตํ ปจฺจิมมา ชนตา สํติมิโสทนํ
 ขตฺติมณฺณิสสํสํคํ ฯ

[illegible]

๑ ม. รา. รัตตมฺปนฺนํ ฯ ๒ ย. จุฑทมฺชํ ฯ

มา เต รุจฺจิ ปชวี ปวิตฺเตคฺคํ วิปตฺตาสํปปี สคฺคา ปฏิตฺถายุนฺนติ ฯ
 สํวํ ฆนฺเต สพัโพ ภิกฺขุสงฺโฆ อุตฺตรกฺขํ ปิณฺทาย คจฺฉนฺยาคิ ฯ
 เย ปน เต โมคฺคตฺตาน ภิกฺขุ อนิหฺมิมฺนโต เต กถํ กริสฺสํสํติ ฯ
 ตถาหิ ฆนฺเต กริสฺสํสามิ ยถา สพัเพ ภิกฺขุ คจฺฉนฺสํสํสํติ ฯ
 อถํ โมคฺคตฺตาน มา เต รุจฺจิ สพัพฺพสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อุตฺตรกฺขํ
 ปิณฺทาย คมนฺนติ ฯ

[๗]. อถโฆ อายสฺมโต สํวิปฺตุตฺตสฺส วโหคตฺตสฺส ปฏิสตฺถนฺตสฺส
 เอวํ เจตฺโส ปวิวิตฺตโก อุตฺปาทิ กตเมสํนํ โฆ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจฺริยํ น จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสิ กตเมสํนํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ พุรหฺมจฺริยํ จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสํติ ฯ อถโฆ อายสฺมา
 สํวิปฺตุโต สํวณฺนหฺสมํยํ ปฏิสตฺตานา วุญฺจโต เยน ภควา
 เตนุปลงฺกมฺมิ อุลลสงฺกมฺมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสฺสีติ ฯ
 เอกมฺนตํ นิสฺสินฺโ โฆ อายสฺมา สํวิปฺตุโต ภควนฺตํ เอตทโวจ
 อิท มยฺหิ ฆนฺเต วโหคตฺตสฺส ปฏิสตฺถนฺตสฺส เอวํ เจตฺโส ปวิวิตฺตโก
 อุตฺปาทิ กตเมสํนํ โฆ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ พุรหฺมจฺริยํ น
 จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสิ กตเมสํนํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ พุรหฺมจฺริยํ
 จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสํติ ฯ ภควโต จ สํวิปฺตุตฺต วิปฺสฺสํสํสฺส ภควโต
 จ สนิสฺสํ ภควโต จ เวสฺสํสํสฺส พุรหฺมจฺริยํ น จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสิ
 ภควโต จ สํวิปฺตุตฺต กกุสฺสนฺตสฺส ภควโต จ โกนาคมนฺตสฺส
 ภควโต จ กตฺถปฺสํสํ พุรหฺมจฺริยํ จิรฺยฺยจฺติกํ อโหสํติ ฯ โก นุ

โฆ ภนฺเต เหตุ โโก ปจฺจโย เยน ภควโต ๑ วิปัสสีสูต
 ภควโต ๑ สิริสูต ภควโต ๑ เวสสภูสูต พรหมจรรย์ น
 จิรวุจติกํ อโหสิติ ๑ ภควา ๑ สารีปุตฺต วิปัสสี ภควา ๑
 สิริ ภควา ๑ เวสสภู กิธาสฺโน อเหสุ สāvakanā vithāren
 ฆมฺมํ ทสฺสํคฺคํ อปฺปกณฺจ เหนฺ อโหสิ สุตฺตํ เคยฺย เวຍယากรณ
 คาคา อุตฺถานํ อติวุตฺตํ ชาติกํ อพฺภุตฆมฺมํ เวทสฺสํ อปฺปณฺณคฺคํ
 สāvakanā สีกฺขาปทํ อนฺนทฺธิยฺจํ ปาติโมกฺขํ เคสํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ อนฺตรชานเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สāvakanā อนฺตรชานเน
 เย เต ปจฺจนิมา สāvกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาชฺจุจา
 นานากุตา ปพฺพชิตา เต ทํ พรหมจรรย์ ธิปฺปณฺเบเว อนฺตรชานเปสํ
 เสยฺยถาปํ สารีปุตฺต นานาปฺปณานิ ผตฺเท นิกฺขิตฺตานิ สุตฺเตน
 อสงฺกหิตานิ ตานิ วาโต วิกรติ วิรมติ วิทฺธํเสติ ทํ กิธํส เหตุ
 ยถาคํ สุตฺเตน อสงฺกหิตคฺคา เอวเมว โฆ สารีปุตฺต เคสํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตานํ อนฺตรชานเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สāvakanā อนฺตรชานเน
 เย เต ปจฺจนิมา สāvกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาชฺจุจา
 นานากุตา ปพฺพชิตา เต ทํ พรหมจรรย์ ธิปฺปณฺเบเว อนฺตรชานเปสํ
 กิธาสฺโน ๑ เต พุทฺธา^๑ ภควนฺโต อเหสุ สāvเก^๒ เจตสา
 เจโต ปริจฺจ โขวทิตฺตํ ภูตปฺพฬํ สารีปุตฺต เวสสภู ภควา อรหํ
 สมนฺมาสมฺพุทฺโฆ อณฺเณตฺรสมํ ภูสํเนก วนสํณฺเฑ สหสฺสํ ภิกฺขุสงฺฆํ

๑ อัย ปาโง กคฺคจि น ทิสฺสติ ๑ ๒ สāvากานนฺตึปํ อตฺถิ ๑

เจตสา เจโต ปริจุจ โยวทติ อนุสาสติ เอวํ วิตถุเกถ มา
 เอวํ วิตถุกยิตถ เอวํ มนสิกโรถ มา เอวํ มนสาถตถ อิทํ
 ปชถล อิทํ อุปสัมปชช วิหระถาติ ธถโธ สํวริปุตฺต เตสํ
 ภิกขุสฺสทสฺสํ ๑ เวสฺสํภฺนา ภควตา อรหตา สํมุมาสํมุพฺพุชฺเชน เอวํ
 โยวทียมานานํ เอวํ อนุสาสียมานานํ อนุปาทาย อาสํเวหิ จิตฺตานิ
 วิมุจฺจิสฺสุ ตตฺตร สฺสํ สํวริปุตฺต ภาสํภฺสํ ๑ วนสฺสํภฺสํ ๑ ภาสํภฺสํ
 โหติ โย โกจิ อวิตรากิ ตํ วนสฺสํภฺสํ ปวิสฺสติ เยภฺยเยน
 โถมานิ หัสฺสนติ อยํ โธ สํวริปุตฺต เหตุ อยํ ปจฺจุโย เยน
 ภควโต ๑ วิปสฺสํภฺสํ ภควโต ๑ สิวสฺสํ ภควโต ๑ เวสฺสํภฺสํ
 พุทฺธมฺหริยํ น จิริยฺยจิติกํ อโหสฺสติ ๑ โภ ปน ภนฺเต เหตุ โภ
 ปจฺจุโย เยน ภควโต ๑ กุสฺสํภฺสํ ภควโต ๑ โภนาถมฺภฺสํ
 ภควโต ๑ กุสฺสํภฺสํ พุทฺธมฺหริยํ จิริยฺยจิติกํ อโหสฺสติ ๑ ภควา ๑
 สํวริปุตฺต กุสฺสํภฺสํ ภควา ๑ โภนาถมฺภฺสํ ภควา ๑ กุสฺสํภฺสํ
 อภิธาสฺสโน อหฺสํ สํวณานํ วิคฺคาเรน ชมฺมํ เทเสตฺถํ พุทฺธมฺ ๑ เนสํ
 อโหสฺสํ สุตฺตํ เลยฺยํ เวยฺยากรณํ คากา อุตฺตานํ อิติวตฺตํ ๑ ชาติกํ
 อพฺพุตฺตมฺภํ เวทสฺสํ ปณฺณตฺตํ สํวณานํ สิกฺขาปทํ อุตฺตมฺภํ
 ปาติโมกฺขํ เตสํ พุทฺธานํ ภควณฺตานํ อนฺตรชานเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ
 สํวณานํ อนฺตรชานเนน เย เต ปจฺจุณฺมา สํวณานํ นานานามา นานา-
 โลกุตฺตา นานาขจฺจา นานากุตา ปพฺพิตา เต ตํ พุทฺธมฺหริยํ

๑ เตสํ ภิกขุชนฺนติ อมฺหากํ ชนฺนติ ๑ ๒ ม. เยภฺยเยน ๑

จิรํ ทัมมทฺธานํ จเปสฺสุํ เสงฺยณานิ สํวริปฺปุตฺต นานาปฺปฺพานิ ผตฺเต
 นิภูติตฺตานิ สฺสํเตน สฺสํสํกฺกิตฺตานิ ตานิ วาโต น วิกิริติ น
 วิชมติ น วิทฺธํเสติ ตํ กิธฺสํ เหตุ ยถาคํ สฺสํเตน สฺสํสํกฺกิตฺตฺตา
 เอวเมว โข สํวริปฺปุตฺต เคสํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อนุตฺตรชานเน
 พุทฺธานุพุทฺธานํ สํวณานํ อนุตฺตรชานเน เย เต ปจฺฉินฺนา สํวกา
 นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา นานากุตา ปพฺพชิตา เต
 ตํ พุทฺหมจฺฉริยํ จิรํ ทัมมทฺธานํ จเปสฺสุํ อयํ โข สํวริปฺปุตฺต เหตุ
 อयํ ปจฺจโย เยน ภควโต จ กุณฺสนฺธสฺสํ ภควโต จ โกนา-
 คมนสฺสํ ภควโต จ กุณฺสนฺธสฺสํ พุทฺหมจฺฉริยํ จิรญฺจิตฺกํ อโหสฺสํติ ฯ

[๘] อถ โข อายสฺมา สํวริปฺปุตฺโต อญฺจํยาสนฺนา เขกฺกํ อุตฺตฺตรา-
 สงฺกํ กิริตฺวา เยน ภควา เตณฺเชตฺถํ ปณามตฺวา ภควนฺตํ
 เอตทฺโวจ เอตสฺสํ ภควา กาโต เอตสฺสํ สฺสํคฺค กาโต ยํ
 ภควา สํวณานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณเปยฺย อุตฺตํเสยฺย ปาติโมกฺขํ
 ยถียํ พุทฺหมจฺฉริยํ อทฺถนียํ สฺสํ จิรญฺจิตฺกนฺติ ฯ อากเมหิ ตฺวํ
 สํวริปฺปุตฺต อากเมหิ ตฺวํ สํวริปฺปุตฺต ตถาคโต ว ตตฺถ กาทํ
 ชานิสฺสํติ น ตาว สํวริปฺปุตฺต สฺสํกา สํวณานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณา-
 เปติ อุตฺตํสํติ ปาติโมกฺขํ ยาว น อธิเรกจฺเจ อาสวญฺจํนียา
 มฺมา สงฺฆे ปาตุภวณฺติ ยโต จ โข สํวริปฺปุตฺต อธิเรกจฺเจ
 อาสวญฺจํนียา มฺมา สงฺฆे ปาตุภวณฺติ อถ สฺสํกา สํวณานํ

สิกขาปทํ ปณฺณาเปติ อุกฺกัถิสฺสิ ปาติโมกฺขํ เสดฺมณฺเณว อาสวญฺจํ-
 นียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐาตาย น ตาว สํวริปฺปคฺค อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํ-
 นียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุภวณฺติ ยาว น สงฺโฆ รัตนคฺคณฺณมฺหคฺคํ
 ปคฺคโต โหติ ยโต ๑ โฆ สํวริปฺปคฺค สงฺโฆ รัตนคฺคณฺณมฺหคฺคํ
 ปคฺคโต โหติ อถ อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํนียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุ-
 ภวณฺติ อถ สํคฺคา สํวกานํ สิกขาปทํ ปณฺณาเปติ อุกฺกัถิสฺสิ
 ปาติโมกฺขํ เสดฺมณฺเณว อาสวญฺจํนียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐาตาย น
 ตาว สํวริปฺปคฺค อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํนียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุภวณฺติ
 ยาว น สงฺโฆ เวปฺปตฺตมฺหคฺคํ ปคฺคโต โหติ ยโต ๑ โฆ สํวริปฺปคฺค
 สงฺโฆ เวปฺปตฺตมฺหคฺคํ ปคฺคโต โหติ อถ อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํนียา
 รมฺมา สงฺฆเ ปาตุภวณฺติ อถ สํคฺคา สํวกานํ สิกขาปทํ ปณฺณา-
 เปติ อุกฺกัถิสฺสิ ปาติโมกฺขํ เสดฺมณฺเณว อาสวญฺจํนียานํ รมฺมานํ
 ปฏฺฐาตาย น ตาว สํวริปฺปคฺค อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํนียา รมฺมา
 สงฺฆเ ปาตุภวณฺติ ยาว น สงฺโฆ ฌาณคฺคณฺณมฺหคฺคํ ปคฺคโต โหติ
 ยโต ๑ โฆ สํวริปฺปคฺค สงฺโฆ ฌาณคฺคณฺณมฺหคฺคํ ปคฺคโต โหติ อถ
 อธิเรกขฺยเจ อาสวญฺจํนียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุภวณฺติ อถ สํคฺคา
 สํวกานํ สิกขาปทํ ปณฺณาเปติ อุกฺกัถิสฺสิ ปาติโมกฺขํ เสดฺมณฺเณว
 อาสวญฺจํนียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐาตาย นิสฺสพฺพุโต หิ สํวริปฺปคฺค
 ภิกฺขุสงฺโฆ นิสฺสพฺพุโต อปคฺคกาวโก สํคฺคา ปรีโยทาโต สํเว
 ปตฺติจฺจโต อิมสํ หิ สํวริปฺปคฺค ปณฺณจฺจนํ ภิกฺขุสงฺคานํ โย ปจฺฉิมโก

ภิกฺขุ โส โสตาปนฺโน อวิฬาสฺสโม นียโต สมนุสฺสปรายโนติ ฯ

[๔] อถ โส ภควา อายสฺสํมุตฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสึ อัจฉินฺณํ
โส ปเนตํ อานนฺท ตถาคคานํ เยหิ นิมฺมิตฺตา วสฺสํ วสฺสํ
น เต อนปโตเกตุวา ชนปทจาริกํ ปกฺกมฺมํ ชาติยามานนฺท
เวรณฺชํ พุราหฺมณํ อปโตเกตุสํมาติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โส อายสฺมา
อานนฺโท ภควโต ปจฺจุสฺสโสสิ ฯ อถ โส ภควา นีวาเสตุวา ปคฺค-
จฺจวราทาย อายสฺมตฺตา อานนฺทเทน ปจฺจาสฺมเณน เยน เวรรณชฺชสฺส
พุราหฺมณสฺส นีเวสนํ เตนุปลงฺกมิ อฺปสงฺกมิตุวา ปณฺณตฺเต อาสเน
นีสฺสํ ๑ อถ โส เวรรณชฺชํ พุราหฺมณํ เยน ภควา เตนุปลงฺกมิ
อฺปสงฺกมิตุวา ภควนฺตํ อภิวาเทตุวา เอกมฺมํ นีสฺสํ ๑ เอกมฺมํ
นีสฺสินํ โส เวรรณชฺชํ พุราหฺมณํ ภควา เขตทโวจ นิมฺมิตฺตมฺหา
คยา พุราหฺมณ วสฺสํ วุตฺตา อปโตเกมิํ ตํ อิจฺฉาม มยํ
ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตํ ๑ สจฺจํ โภ โคตม นิมฺมิตฺตตฺต มยา
วสฺสํ วุตฺตา อปฺปจ โย เทยฺยชฺชโม โส น ทินฺโน ตณฺจ
โส โน อสฺสํ นนฺตี อทาคฺคกมฺยตา ตํ กุเตตฺต ตพฺภา
พหุกิจฺจา ชฺรวาจาสํ พหุภวณฺเญยา อธิวาเสตุ เม ภวํ โภคโม
สฺสวาทนาย ภคฺคํ สจฺจํ ภิกฺขุสฺสจฺเจนาติ ฯ อธิวาเสสิ ภควา คฺคณฺท-
ภาเวน ฯ อถ โส ภควา เวรรณชฺชํ พุราหฺมณํ ชมฺมมียา กถาย
สํนทสฺสเสตุวา สํมาทเปตุวา สํมุตฺเตเสตุวา สํมฺปทเสตุวา อญฺจ-

ยาสนา ปกุกามิ ฯ อถ โส เรวณโซ พุราหุมนโน ตถัสสา วตฺติยา
 อจฺจุเยน สเก นิเวสเน ปณฺฑิตํ ขาทนํ โภชนํ ปฏฺฐิยาทาเปตฺวา
 ภควโต กาดํ อารojaเปสึ กาโต โภ โคตม นิฏฺฐิตํ ภตฺตุนฺติ ฯ
 อถ โส ภควา ปุพฺพพณฺหสมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวราทาย เยน
 เรวณฺชสฺส พุราหุมนฺสสฺส นิเวสํ เทนุปลงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา
 ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสึ สทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณ ฯ อถ โส เรวณโซ
 พุราหุมนโน พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปณฺเฑน ขาทนํเยน โภชนํเยน
 สหตฺตา สมนฺตปฺเปตฺวา สมนฺตวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภตฺตาวี โอนฺต-
 ปตฺตปาณิํ ติจฺจวเรน อจฺจุทาเทสึ เอกเมกญฺจ ภิกฺขุํ เอกเมเกน
 ทฺถสฺสยฺเคน อจฺจุทาเทสึ ฯ อถ โส ภควา เรวณฺชํ พุราหุมนํ ชมฺมิมิยา
 กทาย สมนฺตสฺเสตฺวา สมนฺตเปตฺวา สมนฺตเตเชตฺวา สมนฺตปฺหเสตฺวา
 อญฺจายาสนา ปกุกามิ ฯ อถ โส ภควา เรวณฺชาเยํ ยถาภีรฺนํ
 วิหริตฺวา อนุปคมฺม โสเรยฺยํ สงฺกสฺสํ กณฺณณฺชํ เยน ปยา-
 คปฺตฺติจฺานํ เทนุปลงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา ปยาคปฺตฺติจฺานเ คงฺคํ นทํ
 อุตฺตริตฺวา เยน พารานถึ ตทวสฺริ ฯ อถ โส ภควา พารานถึ
 ยถาภีรฺนํ วิหริตฺวา เยน เวสํถึ เทน จาริกํ ปกุกามิ อน-
 ปฺพเพน จาริกํ จรมาโน เยน เวสํถึ ตทวสฺริ ฯ ตตฺร สฺกํ
 ภควา เวสํถึยํ วิหริติ มหาเวเน กุฏฺฐาคารสาธาย ฯ

เรวณฺชภาณวารํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปจิมปาราชิกกถา

[๓๐] เตน ไช ปน สมนเณ เวธัตถิยา อวิทุเร กถนุทคาโม^๑
 โหติ ฯ ตตถ สุตินโน นาม กถนุทปฺพุโต^๒ เสฏฺฐิปปุโต โหติ ฯ
 อถไช สุตินโน กถนุทปฺพุโต สมนุพฺพเจहि สหายเกहि สทฺธิ เวธัตถิ
 อคมาสี เกณจิเทว กรณเณน ฯ เตน ไช ปน สมนเณ ภควา
 มหติยา ปริสาย ปริวุโต ขมมํ เทเสนฺโต นิสินโน โหติ ฯ
 อทฺทสา ไช สุตินโน กถนุทปฺพุโต ภควนฺตํ มหติยา ปริสาย
 ปริวุตํ ขมมํ เทเสนฺตํ นิสินฺนํ ฯ ทิสฺวานสฺส เอตทโหสี ยนฺนุนาหิ^๓
 ขมมํ สฺสเนยฺยนฺติ ฯ อถไช สุตินโน กถนุทปฺพุโต เณ ส่า ปริสา
 เตนุปลงฺกมิ อฺปลงฺกมิตฺวา เอกมนฺตํ นิสิตฺติ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนสฺส
 ไช สุตินฺนสฺส กถนุทปฺพุตสฺส เอตทโหสี ยถา ยถา ไช อหํ
 ภควตา ขมมํ เทสิตํ อาชานามิ นยิตํ สฺสกริ อการิ อชฺฌาวสฺสา
 เอกนคปริปฺพณฺณํ เอกนคปริสฺสทฺธิ สงฺขตฺติตํ พุรฺหมจฺริยํ จริตํ ยนฺนุนา
 หิ เกสฺมสฺสํ โอหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา
 อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพเชยฺยนฺติ ฯ อถไช ส่า ปริสา ภควตา
 ขมฺมียา กถาย สนฺทสฺสิตา สฺมาทปิตา สฺมุตฺเตชิตา สฺมปหิตฺตา
 อจฺจุจฺยาสาณา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ

๑ ย. กถนุทกคาโม นาม ฯ ม. กถนุทคาโม นาม ฯ ๒ ย.
 กถนุทกปฺพุโต ฯ

อถ โส สุตินโน กถนุทปฺคุโต อจิรวุจฺจิตาย ปริสาเย เยน ภควา
 เทนุปลงฺกมึ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาทေควา เอกมนฺตํ นิสฺสึทึ ฯ
 เอกมนฺตํ นิสฺสินโน โส สุตินโน กถนุทปฺคุโต ภควนฺตํ เอตทโวจ
 ยถา ยถาหิ ภนฺเต ภควตา ชมฺมํ เทสึตํ อาชานามิ นยิทํ สุกฺรํ
 อคารํ อชฺฌวาวสฺสา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ เอกนฺตปริสฺสฺฐชฺชํ สงฺขตฺติตํ
 พุทฺธมฺจิริยํ จริตฺตํ อิจฺฉามหิ ภนฺเต เกสฺมสฺสํ โอหาเรควา กาสา-
 ยานิ วุตฺตานิ อจฺฉาเทควา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชิตฺตํ ปพฺพชา-
 เชตฺตํ มํ ภควาติ ฯ อนนฺตฺวาโตสฺสิ ปน ตฺวํ สุตินฺน มาตปิตฺตฺวา
 อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชยาติ ฯ น โส อหิ ภนฺเต อนนฺตฺวาโต
 มาตปิตฺตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชยาติ ฯ น โส สุตินฺน
 ตถาคตา อนนฺตฺวาตํ มาตปิตฺตฺวา ปฺคุตํ ปพฺพชาเชนตฺติตํ ฯ โสหิ
 ภนฺเต ตถา กวิสฺสํ ยถา มํ มาตปิตฺตโร อนฺชานิสฺสํนฺติ
 อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชยาติ ฯ

[๑๓] อถ โส สุตินโน กถนุทปฺคุโต เวสํติยํ ตํ กรณฺเย ตฺเรควา
 เยน กถนุทคาโม เยน มาตปิตฺตโร เทนุปลงฺกมึ อุปสงฺกมิตฺวา
 มาตปิตฺตโร เอตทโวจ อมฺมํ ตาต ยถา ยถาหิ ภควตา ชมฺมํ
 เทสึตํ อาชานามิ นยิทํ สุกฺรํ อคารํ อชฺฌวาวสฺสา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ

๑ อโธ ปวํ กตฺถจฺจิ อถ โส สุตินโน กถนุทปฺคุโต ภควโต ภาสึตํ
 อภินนฺทิตฺวา อจฺจุจฺยาสนา ภควนฺตํ อภิวาทေควา ปทกฺขิณํ กตฺวา
 ปกฺกามํติ ติสฺสึตํ ฯ

เอกนฺตปริสฺสฺสํ สงฺฆติชิตํ พุรหมจฺริยํ จริตํ อิจฺฉามหํ เกสฺมสฺสํ
 โอหาเรตฺวา กาธายานิ วคฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชิตํ อนุชานาถ มํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ
 เอวํ วคฺเต สุตินฺนสฺสํ กถนฺทปฺปคฺตสฺส มาตาปิตโร สุตินฺนํ กถนฺท-
 ปฺปคฺตํ เอตทโวจํ ทฺวํ ไชสี ตาต สุตินฺน อมฺหากํ เอกปฺปคฺตโก
 ปิโย มนาโป สฺสฺเชหิโต สฺสฺสปริหิตो น ทฺวํ ตาต สุตินฺน กิณฺจิ
 ทฺกฺขสฺสํ ชานาสี มรณเณปปี มยฺนเต อกามกา จินา ภวิสฺสํ
 กิ ปน มยํ คํ ชฺวณฺตํ อนุชานิสฺสํ อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชายาติ ฯ ทฺติยมฺปิ ไช สุตินฺโน กถนฺทปฺปคฺโต มาตาปิตโร
 เอตทโวจ อมฺม ตาต ยถา ยถาหํ ภคฺวตา ชมฺมํ เทหิตํ
 อาชานามิ นยิทํ สฺสฺสํ อคารํ อชฺฉาเวสฺสา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ
 เอกนฺตปริสฺสฺสํ สงฺฆติชิตํ พุรหมจฺริยํ จริตํ อิจฺฉามหํ เกสฺมสฺสํ
 โอหาเรตฺวา กาธายานิ วคฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชิตํ อนุชานาถ มํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ
 ทฺติยมฺปิ ไช สุตินฺนสฺสํ กถนฺทปฺปคฺตสฺส มาตาปิตโร สุตินฺนํ กถนฺท-
 ปฺปคฺตํ เอตทโวจํ ทฺวํ ไชสี ตาต สุตินฺน อมฺหากํ เอกปฺปคฺตโก
 ปิโย มนาโป สฺสฺเชหิโต สฺสฺสปริหิตो น ทฺวํ ตาต สุตินฺน กิณฺจิ
 ทฺกฺขสฺสํ ชานาสี มรณเณปปี มยฺนเต อกามกา จินา ภวิสฺสํ กิ
 ปน มยํ คํ ชฺวณฺตํ อนุชานิสฺสํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺช-
 ยาติ ฯ ตติยมฺปิ ไช สุตินฺโน กถนฺทปฺปคฺโต มาตาปิตโร เอตทโวจ

อมม คาท ยถา ยถาหิ ภคฺวตา ชมมํ เทสํ อชานามิ นยํ
 สุกฺวํ อคาวํ อชฺฌมาวสฺสตา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ เอกนฺตปริสฺสทฺธํ สงฺฆตฺติตํ
 พุทฺธมจฺริยํ จริตํ อิจฺฉามหิ เกสฺมสฺสํ โสหาเรตฺวา กาสายานิ
 วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชิตํ อนฺชานาถ
 มํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ คติยมมํ ไช สุตฺตินฺนํ
 กถนฺตปฺปคฺคสฺส มาตานิโร สุตฺตินฺนํ กถนฺตปฺปคฺคํ เอกทโวจํ คุวํ
 ไชสิ คาท สุตฺตินฺนํ อมฺหากํ เอกปฺปคฺคโก มียํ มนาโป สฺวเชโต
 สฺวปฺริหโต น คุวํ คาท สุตฺตินฺนํ กิณฺจิ กุฏฺฐสฺส ชานาสิ
 มรณณมํ มยฺหเต อภามกา จินา ภวิสฺสํ กิ ปน มยํ ตํ
 ชฺวณฺตํ อนฺชานิสฺสํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ อถ ไช
 สุตฺตินฺโน กถนฺตปฺปคฺคโต น มํ มาตานิโร อนฺชานนฺติ อคารสฺมา
 อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ คตฺถเว อนนฺตรหิตาย ภูมียา นิปฺชฺช
 อีเรว เม มรณํ ภวิสฺสํ ปพฺพชฺชา วาติ ฯ อถ ไช สุตฺตินฺโน
 กถนฺตปฺปคฺคโต เอกมฺปิ ภคฺคํ น ภุญฺชิ เทวมฺปิ ภคฺคานิ น ภุญฺชิ
 คณฺธิมฺปิ ภคฺคานิ น ภุญฺชิ จตฺตาริมฺปิ ภคฺคานิ น ภุญฺชิ ปณฺจมฺปิ
 ภคฺคานิ น ภุญฺชิ ฉมฺปิ ภคฺคานิ น ภุญฺชิ สทฺตมฺปิ ภคฺคานิ
 น ภุญฺชิ ฯ

[๑๒] อถ ไช สุตฺตินฺนํ กถนฺตปฺปคฺคสฺส มาตานิโร สุตฺตินฺนํ
 กถนฺตปฺปคฺคํ เอกทโวจํ คุวํ ไชสิ คาท สุตฺตินฺนํ อมฺหากํ เอก-

๑ ปพฺพชฺชายาติมี ปาโส ฯ

ปฺกฺกตโก มีโย มนาโป สุตฺตโรโต สุตฺตปริหโต น ตฺวํ ตาต สุตินฺน
 กิณฺจิ ทฺกฺกขสฺส ชานาสิ มรณฺเณปปี มยฺหเต อกามกา จินา
 ภวิสฺสํสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนํ ตํ อุนฺชานิสฺสํสาม อคารสฺมา
 อนคาวริยํ ปพฺพชฺชชย อญฺเจहि ตาต สุตินฺน ภุณฺช จ ปีว จ
 ปริจาเรहि จ ภุณฺชนฺโต ปีวฺนโต ปริจาเรนฺโต กาเม ปริภุณฺชนฺโต
 ปุณฺณยานิ กโรนฺโต อภิรมสฺสํ น ตํ มยํ อุนฺชานาม อคารสฺมา
 อนคาวริยํ ปพฺพชฺชชยชาติ ฯ เอวํ วคฺคเต สุตินฺโน กถนฺทปฺกฺกโต
 คุณฺธี อโหสิ ฯ ทฺติยมํปปี โห ฯ เป ฯ ทฺติยมํปปี โห สุตินฺนสฺส
 กถนฺทปฺกฺกตสฺส มาตานิโตโร สุตินฺนํ กถนฺทปฺกฺกตํ เอตทโวจํ ตฺวํ
 โหสิ ตาต สุตินฺน อุนฺหากํ เอกปฺกฺกตโก มีโย มนาโป สุตฺตโรโต
 สุตฺตปริหโต น ตฺวํ ตาต สุตินฺน กิณฺจิ ทฺกฺกขสฺส ชานาสิ มรณฺเณปปี
 มยฺหเต อกามกา จินา ภวิสฺสํสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนํ ตํ
 อุนฺชานิสฺสํสาม อคารสฺมา อนคาวริยํ ปพฺพชฺชชย อญฺเจहि ตาต
 สุตินฺน ภุณฺช จ ปีว จ ปริจาเรहि จ ภุณฺชนฺโต ปีวฺนโต
 ปริจาเรนฺโต กาเม ปริภุณฺชนฺโต ปุณฺณยานิ กโรนฺโต อภิรมสฺสํ
 น ตํ มยํ อุนฺชานาม อคารสฺมา อนคาวริยํ ปพฺพชฺชชยชาติ ฯ
 ทฺติยมํปปี โห สุตินฺโน กถนฺทปฺกฺกโต คุณฺธี อโหสิ ฯ

[๑๓] อถโห สุตินฺนสฺส กถนฺทปฺกฺกตสฺส สํหายกา เยน สุตินฺโน
 กถนฺทปฺกฺกโต เตนฺปสงฺกมิตฺถํ อุปสงฺกมิตฺวา สุตินฺนํ กถนฺทปฺกฺกตํ
 เอตทโวจํ ตฺวํ โหสิ สมนํ สุตินฺน มาตานิโตโร เอกปฺกฺกตโก มีโย

มนาโป สฺวเชชิตโต สฺวปริทโต น ตฺวํ สมฺมํ สุตฺตินฺนํ กิณฺณํ ทุคฺคํ
 ชานาถิ มรณณํ เต มาตาปิตโร อกามกา จินา ภวิสฺสํนฺติ
 กิ ปนํ คํ ชฺวณฺตํ อนฺชานิสฺสํนฺติ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย
 อญฺเฐหิ สมฺมํ สุตฺตินฺนํ ภูณฺช จ ปิณฺณ จ ปริจาเรหิ จ ภูณฺชนฺโต
 ปิณฺณโต ปริจาเรณฺโต กาเม ปริภุณฺชนฺโต ปุณฺณานิ กโรนฺโต
 อภิรมสฺสํ น ตํ มาตาปิตโร อนฺชานนฺติ อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชายาติ ฯ เหวํ วุคฺคเต สุตฺตินฺโน กถนฺทปฺปฺโต ตฺวณฺทํ อโหสิ ฯ
 ทฺติยมฺปิ โห ฯ เป ฯ ตฺติยมฺปิ โห สุตฺตินฺนํสฺสํ กถนฺทปฺปฺตสฺสํ
 สฺหายกา สุตฺตินฺนํ กถนฺทปฺปฺตํ เอตทโวจํ ตฺวํ โหสิ สมฺมํ สุตฺตินฺนํ
 ฯ เป ฯ ตฺติยมฺปิ โห สุตฺตินฺโน กถนฺทปฺปฺโต ตฺวณฺทํ อโหสิ ฯ
 อถ โห สุตฺตินฺนํสฺสํ กถนฺทปฺปฺตสฺสํ สฺหายกา เยน สุตฺตินฺนํสฺสํ กถนฺท-
 ปฺปฺตสฺสํ มาตาปิตโร เทนฺอุปสงฺกมิตฺถํ อุปสงฺกมิตฺวา สุตฺตินฺนํสฺสํ
 กถนฺทปฺปฺตสฺสํ มาตาปิตโร เอตทโวจํ อมฺมํ ตาต เอโส สุตฺตินฺโน
 อนนฺตรหิตาย ภูมียา นิปนฺโน อีเชว เม มรณํ ภวิสฺสํติ ปพฺพชฺชา
 วาติ สฺสเจ ตฺตฺเมห สุตฺตินฺนํ นานฺชานิสฺสํนฺตอ อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชาย ตตฺตฺเถว มรณํ อากมิตฺสํติ สฺสเจ ปนํ ตฺตฺเมห สุตฺตินฺนํ
 อนฺชานิสฺสํนฺตอ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย ปพฺพชฺชิตฺมํ น
 ทกฺขิสฺสํนฺตอ สฺสเจ สุตฺตินฺโน นากิรมิตฺสํติ อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชาย กา คสฺสํ อญฺเฐว คติ ภวิสฺสํติ อีเชว ปจฺจา-
 คมิตฺสํติ อนฺชานนํ สุตฺตินฺนํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ

อนชานาม ตาตา สุตินัน อการสุมมา อนคาริยัม ปพพชฺชายาติ ฯ

[๑๔] อถ สุตินนสฺส กถนทปฺปุตฺตสฺส สหายกา เยน สุตินโน
 กถนทปฺปุตฺโต เตนฺปสงฺกมัสฺส อุปสงฺกมิตฺวา สุตินัน กถนทปฺปุตฺตํ
 เอตทโวจํ อญฺเจहि สมฺม สุตินน อนฺนุณาโตสี มาตาปิตฺุหิ
 อการสุมมา อนคาริยัม ปพพชฺชายาติ ฯ อถ สุตินโน กถนทปฺปุตฺโต
 อนฺนุณาโตมุหิ กิร มาตาปิตฺุหิ อการสุมมา อนคาริยัม ปพพชฺชายาติ
 หญฺโส อุกฺโก ปาณินา คคฺคานิ ปริปณฺณโต อญฺจาสี ฯ
 อถ สุตินโน กถนทปฺปุตฺโต กติปาหํ พถํ คาเหตุวา^๑ เยน
 ภควา เตนฺปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมณฺตํ
 นิสฺสํติ ฯ เอกมณฺตํ นิสฺสินโน ไซ สุตินโน กถนทปฺปุตฺโต ภควนฺตํ
 เอตทโวจํ อนฺนุณาโตมุหิ^๒ อหํ ภนฺเต มาตาปิตฺุหิ อการสุมมา
 อนคาริยัม ปพพชฺชาย ปพพาเชตฺถ มํ ภนฺเต ภควาติ ฯ อตฺถตฺถ ไซ
 สุตินโน กถนทปฺปุตฺโต ภควโต สฺนฺติเก ปพพชฺชํ อตฺถตฺถ อุปสัมปทํ ฯ
 อจิริปฺปสมฺปนฺโน จ ปนายสุมมา สุตินโน เอวรูเป ชุตฺตฺถเน สฺมาทาย
 วคฺคติ อารณฺณโก โหติ ปิณฺฑปาติโก ปิณฺฑุติโก สฺปทานจาริโก
 อณฺณตฺรํ วชฺชคามํ อุปนิสฺสําย วิหริติ ฯ

[๑๕] เตน ไซ ปน สมฺเยน วชฺชํ ทฺพภิกฺขวา โหติ ทฺวํหิติกา
 เสตฺถจิกา สํถากาจฺจคฺคา น สฺกฺรา อญฺเณน ปคฺคเหณฺ ยาเปตฺุ ฯ
 อถ อายสุมโต สุตินนสฺส เอตทโหสี เอตฺรหิ ไซ วชฺชํ

๑ เขมฺมเยน คเหตุวาติ ปาโง ทิสฺสํติ ฯ ๒ ย. ม. อนฺนุณาโต ฯ

ทุฬภิกขา ทูฬหิติกา เสตฺถจิกขา สํถากาจุตฺตา น สํกรา อญฺเณ
 ปคฺคเหน ยาเปตฺถ พฺหุ โห ปน เม เวสํติยํ ฌาตกา^๓ อทฺธมา
 มหทฺธนา มหาโภกา ปหุตฺตาตฺตปรชตา ปหุตฺตวิตฺตปรภรณา ปหุต-
 ธนฉนฺดา ยนฺนุนาหิ ฌาตกา^๓ อุนิสฺสํสา ยิหเรยฺยํ ฌาตกา^๓
 มํ นิสฺสํสา ทานานิ ทสฺสํสํติ ปุณฺณานิ ทวิสฺสํสํติ ภิกฺขุ จ
 ตาภิ ลจฺฉนฺติ อหญฺจ ปิณฺฑาเกน น ทิลมิสฺสํสํติ ๑ อถโห
 อายสฺมา สุตฺติโน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา ปตฺตจํจรรมาทาย เยน
 เวสํติ เตน ปฏฺกามิ อนุปฺพุเพน จาริก^๔ จรมาโน เยน
 เวสํติ ตทวสฺริ ๑ คตฺร สํทํ อายสฺมา สุตฺติโน เวสํติยํ วิหริ-
 มหาเวเน กฺุฏาการสาถาย ๑ อสฺสํสํ โห อายสฺมาโต สุตฺติโนสฺส
 ฌาตกา สุตฺติโน ทิร กถนทปฺคุโต เวสํติ อนุปฺคุโตคิ ๑ เค
 อายสฺมาโต สุตฺติโนสฺส สญฺจิมตฺเต ลาติปาเก ภคฺตาภิหารํ อภิหริสฺสุ ๑
 อถโห อายสฺมา สุตฺติโน เค สญฺจิมตฺเต ลาติปาเก ภิกฺขุ^๕ วิสฺสํ-
 เซตฺวา ปุพฺพณฺหํมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจํจรรมาทาย กถนทคามํ
 ปิณฺฑาทาย ปาวิสิ กถนทคามเ สํปทานํ ปิณฺฑาทาย จรมาโน เยน
 สกปฺปิตฺถํ นิเวสนํ เตนปสฺสงฺกมि ๑ เคน โห ปน สํมเยน อายสฺมาโต
 สุตฺติโนสฺส ฌาตฺทาสํ อภิโทสํกํ กุมฺมาลํ ลกฺขเฑศฺกามา โหติ ๑
 อถโห อายสฺมา สุตฺติโน คํ ฌาตฺทาสํ เคตทโวจ สํเจ คํ ภคฺนิ

๓ ย. ม. ฌาติ ๑ ๒-๓ ย. ม. ฌาติ ๑ ๔-๕ คัสฺสึโป คุตฺตเกสฺส อิทํ
 ปาฬํทวฺยํ น ทิสฺสํติ ๑

๑๕] ปจฺมปาวาชิกกถาเส สุตินฺนํภิกฺขุอาภิโทสํกมุมาสํปวิญฺชณํ ๒๗

กฺกชฺชนํมมํ อธิ เม ปคฺเต อาภิราติ ๑ อถโฆ อายสฺมโต
สุตฺตินฺนํสํสํ เภาติทาสํ ตํ อาภิโทสํกํ กุมฺมาสํ อายสฺมโต สุตฺตินฺนํสํ
ปคฺเต อาภิรณฺตํ หตฺถาณญจ ปาทานญจ สํสํสํ จ นิमितฺตํ
ยถุคฺคเหสี ๑ อถโฆ อายสฺมโต สุตฺตินฺนํสํ เภาติทาสํ เยนายสฺมโต
สุตฺตินฺนํสํ มาตา เตนุปลงฺกมิ อฺปลงฺกมิตฺวา อายสฺมโต สุตฺตินฺนํสํ
มาตวํ เอตทโวจ ยถุชฺชเย ชาเนยฺยาสี อยฺยปฺตโต สุตฺตินฺโน
อนฺุปฺตโตติ ๑ สํเจ เซ สจฺจํ ภณฺสี อทาสํ ตํ กโรมฺหิ ๑
เตน โฆ ปน สมนฺเณ อายสฺมา สุตฺตินฺโน ตํ อาภิโทสํกํ กุมฺมาสํ
อณฺเวยตวํ กฺกชฺชนมฺมํ นิสฺสําย ปวิญฺชติ ๑ มีตาบี โฆ อายสฺมโต
สุตฺตินฺนํสํ กมฺมมฺตา อาคจฺจนฺโต อทฺทสํ อายสฺมมฺหํ สุตฺตินฺนํ ตํ
อาภิโทสํกํ กุมฺมาสํ อณฺเวยตวํ กฺกชฺชนมฺมํ นิสฺสําย ปวิญฺชณฺตํ ทิสฺวา
เยนายสฺมา สุตฺตินฺโน เตนุปลงฺกมิ อฺปลงฺกมิตฺวา อายสฺมมฺหํ
สุตฺตินฺนํ เอตทโวจ อตฺถิ นาม ตาต สุตฺตินฺนํ อาภิโทสํกํ กุมฺมาสํ
ปวิญฺชชฺชสฺสํ นนฺตี ตาต สุตฺตินฺนํ สกฺเคหํ^๑ ฅนฺตพฺพนฺติ ๑ อคฺคมฺหา
โฆ เค คหปติ เกหํ ตตฺถายํ^๒ อาภิโทสํโก กุมฺมาสํ มยา ตทฺโฆติ^๓ ๑
อถโฆ อายสฺมโต สุตฺตินฺนํสํ มีตา อายสฺมโต สุตฺตินฺนํสํ พาหาญํ
คเหตฺวา อายสฺมมฺหํ สุตฺตินฺนํ เอตทโวจ เอหิ ตาต สุตฺตินฺนํ ฃวํ
คมิสฺสํมาติ ๑ อถโฆ อายสฺมา สุตฺตินฺโน เยน สกฺกปิตฺตุ นีเวสฺนํ

๑ ย. ม. นนฺ นาม ๑ ๒ ย. น. สกํ เคหํ ๑ ๓ ย. ตตฺถายํ ๑

๔ มยา ตทฺโฆติ ปาฐทวํ ยโรปฺยมรมฺมโปตฺตเกสฺส น ทิสฺสติ ๑

เตนุปลงฺกมิ อุปฺปลงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสํ ๑. อถโฆ
 อายสฺมโต สฺกฺทินฺนํสฺส ปิตา อายสฺมมฺหํ สฺกฺทินฺนํ เอตทโวจ ภฺนุช
 คาค สฺกฺทินฺนาติ ๑. อถ คหเปติ ทถ เม อชฺช ภคฺตฺติจฺจุณฺติ ๑
 อธิวาสฺสํ คาค สฺกฺทินฺนํ สฺวาตนาถ ภคฺตฺตํ ๑. อธิวาสฺสํ โฆ
 อายสฺมา สฺกฺทินฺโน ตฺถนํทิกาเวน ๑. อถโฆ อายสฺมา สฺกฺทินฺโน
 อฏฺฐายาสฺนา ปฏฺกามิ ๑

[๑๖] อถโฆ อายสฺมโต สฺกฺทินฺนํสฺส มาตา ตสฺสา รมฺมิตฺยา
 อจฺจุเยน หิริเตน โคมเยน ปจฺจํ โอปญฺญาเปตฺวา เทว ปญฺเช
 การาเปสิ เอกํ หิริณฺณสฺส เอกํ สฺวณฺณสฺส ทาว มหนฺตา
 ปญฺชา อหฺลํ โอรโค จิโต ปฺริโส ปารโต จิตํ ปฺริสํ น
 ปลฺลสฺสํ ปารโต จิโต ปฺริโส โอรโค จิตํ ปฺริสํ น ปลฺลสฺสํ
 เต ปญฺเช กิตฺถฺเตหิ ปญฺจิฉาหาเปตฺวา มชฺเฒ อาสเน ปณฺญาเปตฺวา
 ติโรกรณํ ปวิฏฺฐิปาเปตฺวา อายสฺมโต สฺกฺทินฺนํสฺส ปฺราณตฺตฺติยํ
 อามนฺเตสิ เตนํ หิ วรฺุเยน อตฺถกาเรน อตฺถกคา ปุคฺคสฺส สฺกฺทินฺนํสฺส
 ปิยา อโหสิ มนาปา เตน อตฺถกาเรน อตฺถกราติ ๑. เอวํ อญฺเยติ
 โฆ อายสฺมโต สฺกฺทินฺนํสฺส ปฺราณตฺตฺติยิกา อายสฺมโต สฺกฺทินฺนํสฺส
 มาตฺยา ปจฺจุสฺสํ ๑. อถโฆ อายสฺมา สฺกฺทินฺโน ปุทฺทณฺนํสฺส
 นิวาเสตฺวา ปคฺคจฺจรมาทาย येन สกฺปิตุํ นิเวสนํ เตนุปลงฺกมิ
 อุปฺปลงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสํ ๑. อถโฆ อายสฺมโต

๑. เขภฺยุเยน ปวิฏฺฐิปาเปตฺวาติ ปาโง ทิสฺสํ ๑

สุตินนสฺส ปิตา เยนายสฺมา สุตินโน เตนุปลงฺกมํ อุลลสงฺกมิตฺวา
 เต ปุณฺณเช วิจฺจราเปตฺวา ขายสฺมนตํ สุตินนํ เอตทโวจ อิทฺนเต
 คาค สุตินน มาตุมคฺคิกํ อิตฺถิกาย อิตฺถังนํ อณฺเฏ เปตฺติกํ
 อณฺเฏ มีคามหํ ตพฺภา คาค สุตินน หันนายาวตฺติตฺวา โภภา จ
 ญฺญชิตฺตุ ปุณฺณยานิ จ กาคํ เอहि ตฺวํ คาค สุตินน หันนายาวตฺติตฺวา
 โภเค จ ญฺญชสฺสํ ปุณฺณยานิ จ กโรหิติ ๑ คาค น อุลลสงฺกามิ
 น วิสงฺกามิ อภโรโค อหํ พุรฺหมจฺจิมิ จรามํติ ๑ ทฺติยมมฺมี โข
 ๑ เป ๑ คตฺติยมมฺมี โข ขายสฺมนโต สุตินนสฺส ปิตา ขายสฺมนตํ
 สุตินนํ เอตทโวจ อิทฺนเต คาค สุตินน มาตุมคฺคิกํ อิตฺถิกาย
 อิตฺถังนํ อณฺเฏ เปตฺติกํ อณฺเฏ มีคามหํ ตพฺภา คาค
 สุตินน หันนายาวตฺติตฺวา โภภา จ ญฺญชิตฺตุ ปุณฺณยานิ จ กาคํ
 เอहि ตฺวํ คาค สุตินน หันนายาวตฺติตฺวา โภเค จ ญฺญชสฺสํ
 ปุณฺณยานิ จ กโรหิติ ๑ วเทญฺยาม โข คํ คหปติ สงฺเจ ตฺวํ
 นาคิกทฺตฺวเมญฺยาสํคิ ๑ วเทหิ คาค สุตินฺนาคิ ๑ เตนหิ ตฺวํ
 คหปติ มหฺนเต มหฺนเต สํวณฺโปจฺจิสฺสฺสเถ กาวาเปตฺวา หิรณฺเบ-
 สฺสฺสฺสฺสฺส ปุราเปตฺวา สกฺก
 โสฺสฺสฺสฺสฺส โสฺสฺสฺสฺสฺส คํ กิสงฺสฺสฺส เหนฺตุ ยํ หิ เต คหปติ ภวิสฺสฺสคิ
 คโคณิทานํ ภยํ วา จมฺภิกคฺค
 ใส เต น ภวิสฺสฺสคฺคิ ๑ เหวํ วุคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค
 ใส เต น ภวิสฺสฺสคฺคิ ๑ เหวํ วุคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค

๑ ย. โอตาเรหิ ๑ ม. รา. โอสาเรหิ ๑

อนตฺตมโน อโหสิ กถํ หิ นาม ปฺตฺโต สุตฺตโน เอวํ วทฺหตฺติ ฯ
 อถ โข อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปิตา อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปฺราณ-
 ทุตฺติกํ อามนฺเตสฺส เตนหิ วรฺหํ ควํ ปิยา ฯ มนาปํ ๑ อปฺเปวนาม
 ปฺตฺโต สุตฺตโน คฺยหํ ๑ วรฺหํ กเรยฺยาติ ฯ อถ โข อายสฺมโต
 สุตฺตโนสฺส ปฺราณทุตฺติกา อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปาเทสฺส คเหตฺวา
 อายสฺมนตํ สุตฺตโนํ เขตฺทโวจ กตฺถิสา นาม ตา อยฺยปฺตฺต
 อจฺจนฺวาโย ยาลํ ควํ เหตุ พฺรหฺมจฺริยํ จรฺสตี ฯ น โห อหํ
 ภคินี อจฺจนานํ เหตุ พฺรหฺมจฺริยํ จรามตี ฯ อถ โข อายสฺมโต
 สุตฺตโนสฺส ปฺราณทุตฺติกา อชฺชตฺตคฺเค มํ อยฺยปฺตฺโต สุตฺตโน
 ภคินีวาเทน สฺมฺทาจรตฺติ ตตฺถเว, มุจฺจिता ปปฺตา ฯ อถ โข
 อายสฺมา สุตฺตโน ปิตวํ เขตฺทโวจ สฺเจ คหปติ โภชนํ ทาตพฺพิ
 เทถ มา โน วิหะยิตฺวาติ ฯ ภุณฺช ตาต สุตฺตนาติ ฯ อถ โข
 อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส มาตา ๑ ปิตา ๑ อายสฺมนตํ สุตฺตโนํ
 ปณฺเฑน ชาตฺถเณน โภชนเณน สหตฺตา สนฺตปฺเปสฺส สมนฺวาเรสฺส ฯ
 อถ โข อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส มาตา อายสฺมนตํ สุตฺตโนํ ภูตฺตาวิ
 โอนตฺตปฺตฺตปาณิ เขตฺทโวจ อิทํ ตาต สุตฺตโน กุตฺ อคฺคํ มหฺกฺชนํ
 มหาโภคํ ปฺหุตฺตาตฺตปฺรชตํ ปฺหุตฺตวิคฺคปฺกรณํ ปฺหุตฺตชนธณฺณิ ตพฺภา
 ตาต สุตฺตโน หิํนายาวตฺติคฺวา โภคา ๑ ภุณฺชิตฺุ ปุณฺณานิ ๑ กาคฺุ
 เอหิ ควํ ตาต สุตฺตโน หิํนายาวตฺติคฺวา โภเค ๑ ภุณฺชสฺส
 ปุณฺณานิ ๑ กโรหตี ฯ อมฺม น อุตฺตสฺสหามิ น วิสฺสหามิ

อภิวโต อหํ พุรหมจริยํ จรามํติ ฯ ทุติยมํปํ ไช ๑ เป ๑ ตติยมํปํ
 ไช อายสุมโต สุตินนสฺส มาตา อายสุมนฺตํ สุตินนํ เขตทโวจ
 อิทํ ตาต สุตินนํ กุถํ อทฺธมํ มหทฺธนํ มหาโกถํ ปหุตฺตาตฺตฺรปรชตํ
 ปหุตฺตวิตฺตฺรปรกฺกณํ ปหุตฺตชนฺณมํ เตนหิ ตาต สุตินนํ พัสสกํปํ
 เทหิ มา โน อปฺปตฺตกํ สํปเตยฺยํ ถิจฺฉวโน อติหฺราเปสฺสฺสฺสํติ ฯ
 เขตํ ไช เม อมฺมํ สกฺกา กาทฺตฺตํติ ฯ กหํ ปน ตาต สุตินนํ
 เขตฺรหิ วิหฺรสฺสํติ ฯ มหาเวเน อมฺมาติ ฯ อถ ไช อายสุมมา สุตินนํ
 อญฺจํยาสนา ปฏกามิ ฯ

[๑๗] อถ ไช อายสุมโต สุตินนสฺส มาตา อายสุมโต สุตินนสฺส
 ปุราณทุติยิกํ อามนฺเตสฺสิ เตนหิ วรฺช ยทา อุตฺตํ อโหสิ ปุปฺผํ
 เต อปฺปนฺนํ โหติ อถ เม อาโรเจยฺยาสฺสํติ ฯ เอวํ อญฺเจติ
 ไช อายสุมโต สุตินนสฺสํ ปุราณทุติยิกา อายสุมโต สุตินนสฺสํ
 มาตุยา ปจฺจสฺสํติ ฯ อถ ไช อายสุมโต สุตินนสฺสํ ปุราณทุติยิกา
 น จิรสฺสํ อุตฺตํ อโหสิ ปุปฺผํสา อปฺปชฺชํติ ฯ อถ ไช อายสุมโต
 สุตินนสฺสํ ปุราณทุติยิกา อายสุมโต สุตินนสฺสํ มาตวํ เขตทโวจ
 อุตฺตนิมฺหิ อญฺเย ปุปฺผํ เม อปฺปนฺนํติ ฯ เตนหิ วรฺช เชน
 อตฺตกาเรน อตฺตกาตา ปฺตฺตสฺสํ สุตินนสฺสํ ปิยา อโหสิ มนาปา เตน
 อตฺตกาเรน อตฺตกาติ ฯ เอวํ อญฺเจติ ไช อายสุมโต สุตินนสฺสํ
 ปุราณทุติยิกา อายสุมโต สุตินนสฺสํ มาตุยา ปจฺจสฺสํติ ฯ อถ ไช

๑ สหฺพพฺพตฺตํ โปตฺตเกสฺสํ ถิจฺฉวโนติ ปาโจ ทิสฺสํติ ฯ

ชายสุมโต สุกุณินสูส มาตา ชายสุมโต สุกุณินสูส ปุราณทุติยิกั
 อาทาย เยน มหาวณิ เยนายสุมมา สุกุณิโน เตนุปลงุมมิ
 อุปสงุมมิคฺวา ชายสุมนุติ สุกุณิโน เอตทโวจ อิทํ คาค สุกุณิน
 กุถํ อชฺฌมํ มหทฺธนํ มหาโกคํ ปหุตชาตฺรปรชติ ปหุตวิคฺคฺชุปกรณํ
 ปหุตชนธณณํ ตพฺภา คาค สุกุณิน Һันยาจฺจติคฺวา โภคา จ
 ญฺณชิตํ ญฺณณานิ จ กาคํ เอहि คฺวํ คาค สุกุณิน Һันยาจฺจติคฺวา
 โภเค จ ญฺณชสฺสํ ญฺณณานิ จ กโรหิติ ฯ อมฺม น อสฺสสํหามิ
 น วิสํหามิ อภิรโต อหํ พฺรหฺมจฺริยํ จรามํติ ฯ ทุติยมฺปิ โส
 ฯเปฯ ติคฺยมฺปิ โส ชายสุมโต สุกุณินสูส มาตา ชายสุมนุติ
 สุกุณิโน เอตทโวจ อิทํ คาค สุกุณิน กุถํ อชฺฌมํ มหทฺธนํ มหาโกคํ
 ปหุตชาตฺรปรชติ ปหุตวิคฺคฺชุปกรณํ ปหุตชนธณณํ เตนฺหิ คาค
 สุกุณิน พิชกํปิ เทหิ มา โน อปฺปคฺตํ สํปาเตยฺยํ ติจฺฉวโน
 อติหฺราเปสฺสนฺติ ฯ เอตํ โส เม อมฺม สกฺกา กาคฺชนฺติ ปุราณ-
 ทุติยิกาย พาทายํ คเหตุว มหาวณิ อชฺโฌคาคเหตุว อปฺปณฺณคฺเต
 สิกฺขาปเท อนาทนฺนจฺจสฺสํ ปุราณทุติยิกาย ติกฺขคฺคํ เมถุนํ ฌมฺมํ
 อภิวิญญาเปสฺสิ ฯ ถ้า เตน คพฺภํ คณฺเหิ ฯ

[๑๘] ญมฺมา เทว สทฺทมณฺสสํเวสฺสุ นิรพฺพุโต วต โภ
 ภิกฺขุสงฺโฆ นิราทนฺโน สุกุณินเนน กถนฺทปฺปคฺเตน อพฺพุทํ อุปฺปาติคํ
 อาทนฺโน อุปฺปาติคฺติ ฯ ญมฺมานํ เทวานํ สทฺทํ สฺสคฺวา จาคฺชน-
 มหาวาสิกา เทว สทฺทมณฺสสํเวสฺสุ คาวตีสํ เทว ยามา

เทวอ คฺคฺคิตา เทวอ นิมฺมานรตฺตํ เทวอ ปฺรนิมฺมิตฺตวสฺสวตฺตํ เทวอ
 พุทฺธกាយิกา เทวอ สทฺททมนฺนุสฺสาเวสฺสํ นิรพฺพุโท วต โภ ภิกฺขุสงฺฆโฆ
 นิราทฺนโว สุตินฺนเนน กตฺตทปฺปุตฺเตน อพฺพุทฺธํ อุมฺปาทิตํ ธาทฺนโว
 อุมฺปาทิตตฺติ ๑ อิตฺติห เตน ๒ เตน ๓ เตน มุหุตฺเตน ยาว พุทฺธมฺโลกา
 สทฺทโท อพฺพุทฺธกณฺณิ ๑ อถโฆ อายสฺมโต สุตินฺนสฺสํ ปุราณทฺตฺติยิกา
 ตสฺสํ คพฺพสฺสํ ปรีปาทกฺมนฺวาย ปฺปุตฺตํ วิชายี ๑ อถโฆ อายสฺมโต
 สุตินฺนสฺสํ สทฺททกา ตสฺสํ ทวารกสฺสํ พฺชโกติ นามํ อกฺกํ อายสฺมโต
 สุตินฺนสฺสํ ปุราณทฺตฺติยิกาย พฺชกมาตาคิ นามํ อกฺกํ อายสฺมโต
 สุตินฺนสฺสํ พฺชกปิตาคิ นามํ อกฺกํ ๑ เค อปเรณ สมนฺเยน อุกฺโก
 อคฺวารสฺมา อนคฺวาริยํ ปพฺพุทฺธิตฺวา อรหฺตฺตํ สจฺจุณํ ๑

[๑๘] อถโฆ อายสฺมโต . สุตินฺนสฺสํ อหุเทว กุกฺกุกฺกํ อหุ
 วิปฺปฏิສාර อธภา วต เม น วต เม ธภา ทฺตฺตทฺท
 วต เม น วต เม สุตฺทํ โยหํ เหวํ สจฺจวาทฺเต ๒ มฺมจฺฉินเย
 ปพฺพุทฺธิตฺวา นาสฺสํ ยาวสฺสํ ปรีปฺปณฺณํ ปรีสฺสํ พุทฺธมฺจริยํ จริตฺตฺติ ๑
 โส เคเนว กุกฺกุกฺกเจเน เตน วิปฺปฏิສาเรน กิโส อโหสิ อฺวโฆ
 ทฺทพฺพณฺโณ อุมฺปณฺณอุมฺปณฺณทฺททฺท ๒ มฺมนิสฺสณฺณคคฺคโต อณฺโตนฺโน
 ตันนฺโน ทฺททฺท ทฺทมฺมโน วิปฺปฏิສารํ ปชฺฌายี ๑ อถโฆ อายสฺมโต
 สุตินฺนสฺสํ สทฺททกา ภิกฺขุ อายสฺมณฺตํ สุตินฺนํ เอตฺทโวจํ ปพฺพุ
 โฆ ตวํ อวฺโส สุตินฺน วณฺณเวว อโหสิ ปิณฺนทฺทริโย ปสฺสนมฺม
 วณฺณโณ วิปฺปสฺสนจฺจุตฺตวณฺณโณ ปรีโยทาโต โสทฺทานิ ตวํ เอตฺท

คณฺหกุชยาย วิราคาย นิโรธาย นิพพานาย ชมฺโม เทสํโต นนุ
 ฌาตุโส ภควตา อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ กาม-
 สณฺณหานํ ปริณฺญา อกฺขาตา กามปปีสาณํ ปฏิวีนโย อกฺขาโต
 กามวิตกกฺกานํ สมนุคฺชาโต อกฺขาโต กามปริพาหานํ วุပ္สโม
 อกฺขาโต เหนํ ฌาตุโส อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ
 วา ภียฺโยภาวาย อถเชวตํ ฌาตุโส อปฺปสํนฺนํเนวเจว อปฺปสาทาย
 ปสํนฺนํเนวเจว เอกจฺจนํ อญฺญตฺตคฺคาयाติ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ
 อายสฺมํหํ สุกฺทินํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภควโต เอตมคฺคํ
 อารโหเส ๑

[๒๐] อถโฆ ภควา เอตสฺมี นีทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สมนิปาตาเปตฺวา อายสฺมํหํ สุกฺทินํ ปฏิปฺจุติ สจฺจํ กิร ควํ
 สุกฺทินํ ปฺราณทฺตียิกาย เมถุนํ ชมฺมํ ปฏิเสวสฺสตี ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวีกํ^๒ โมชปฺริสฺ อนนฺโถมิถํ อปฺปปฏิรูปํ
 อสฺสํสามเนกํ อกปฺปิยํ อกรณฺเยํ กถํ หิ นาม ควํ โมชปฺริสฺ เอวํ
 สฺวากฺขาเต ชมฺมวินฺเย ปพฺพชิตฺวา น สกฺขิสฺสสฺสี ยาวชฺฉิ ปริปฺนฺณํ
 ปริสฺสทฺธํ พุทฺทมจฺริยํ จริตุํ นนุ มยา โมชปฺริสฺ อเนกปริยาเยน
 วิราคาย ชมฺโม เทสํโต โน สฺราคาย วิสํโยคาย ชมฺโม เทสํโต
 โน สโยคาย อนุปาทานาย ชมฺโม เทสํโต โน สอุปาทานาย
 คตฺถ นาม ควํ โมชปฺริสฺ มยา วิราคาย ชมฺเม เทสํเต สฺราคาย

๑ ย. ปฏิเสวสฺสตี ๑ ๒ เขภยฺเยน อนนฺจฺฉวียนฺติ ปาโง ทิสฺสสฺสตี ๑

เจเตตฺถสฺส วิตฺติโยคาย ชมฺเม เทสึเต ตํโยคาย เจเตตฺถสฺส อหุ-
 ปาทานาย ชมฺเม เทสึเต ตํอุปาทานาย เจเตตฺถสฺส นนุ มยา
 โมชปฺริสฺ อเนกปริยาเยน วาควิราคาย ชมฺโม เทสึโต มทนิมฺมท-
 นาย มีปาสฺวินาย ชาดยสํมุคฺชาตาย วญฺญูปฺจุเจตฺถาย ตณฺหุทฺธาย
 วิราคาย นิโรธาย นิพฺพานาย ชมฺโม เทสึโต นนุ มยา โมชปฺริสฺ
 อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อภฺจฺจํ กามสํญฺญาณํ ปริณฺญา
 อภฺจฺจํ กามมีปาสฺวานํ ปญฺญินฺนํ อภฺจฺจํ กามวิตกฺกานํ สํมุค-
 ชาโต อภฺจฺจํ กามปริพาหานํ วุปฺสโม อภฺจฺจํ วรฺนเต
 โมชปฺริสฺ อาตฺมวิตฺถสฺส โสววิตฺถสฺส มุชฺเช อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ น
 เจตฺถ มาตฺตคามสฺส อภฺจฺจํ อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ วรฺนเต โมชปฺริสฺ
 กณฺหสํปฺปสฺส มุชฺเช อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ น เจตฺถ มาตฺตคามสฺส
 อภฺจฺจํ อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ วรฺนเต โมชปฺริสฺ อภฺจฺจํ อภฺจฺจํ
 อาทิตฺตํ สํมุคฺชาตํ สํมุคฺชาตํ อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ น
 เจตฺถ มาตฺตคามสฺส อภฺจฺจํ อภฺจฺจํ ปฏฺธิตฺตํ ทํ ทิสฺส
 เหตุ ตโตนิทานํ หิ โมชปฺริสฺ มรณํ วา นิคฺขเญยฺย มรณมคฺคํ
 วา ทุกฺขํ น เจตฺถ ตปฺปจฺจุยา กายสฺส เกทา ปรี มรณา
 อปายํ ทุกฺคํ วิณีปาคํ นิริยํ อปฺปชฺเชยฺย อโธนิทานญฺจ โห
 โมชปฺริสฺ กายสฺส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคํ วิณีปาคํ
 นิริยํ อปฺปชฺเชยฺย ตตฺถ นาม ตฺวํ โมชปฺริสฺ ยํ ตฺวํ อสฺสทฺธมฺมํ

๑ เขภฺยเยน สํมุคฺชาตํ ปาโง ทิสฺสํ ๑

[២៣] គេន ខែ បង ឥសាន ចណ្ឌតវិ ភិក្ខុ វេសាតិយំ អោវនេ
 អក្ខរ្យំ ខាមិសេន ចុបតាបេតុវា គតុតា មេតុនំ ឆមុំ ប្បិសេវតិ ។
 ចតខែ តែ ភិក្ខុ បុព្វេសម្ពុតំ វិវាសេតុវា បតុតុជ្ជរមាតាយ
 វេសាតិ បិណ្ឌុតាយ បាវិតិ ។ គេន ខែ បង ឥសាន សម្ពុតា
 ភិក្ខុ សេនាសនាវិកំ អាហិលុតុតា យេន គតុត ភិក្ខុនិ វិហាវិ
 គេនុបស្សុកមីសុ ។ ចតុតុតា ខែ សា អក្ខរ្យំ គេ ភិក្ខុ តុរតិ ។
 ខាគុតុតុត វិសុតុវា យេន គេ ភិក្ខុ គេនុបស្សុកមិ ចុប-
 ស្សុកមិចុវា គេតំ ភិក្ខុនំ បុរតិ ក្ខ័យំ ជាតេសិ គេបុប្ផិ ជាតេសិ
 ក្ខ័យំ ខោតុតិ វិសុតុតំ ខាតិ ។ ចតខែ គេតំ ភិក្ខុនំ ខេតុតុតិ
 វិសុតុតុត ខែ តែ ភិក្ខុ វិសុតុតា អក្ខរ្យិយា មេតុនំ ឆមុំ ប្បិសេវតិ
 ខេតុតុតុត វិសុតុតុត ។ ចតខែ តែ ភិក្ខុ វេសាតិយំ បិណ្ឌុតាយ វិសុតុតា
 បិណ្ឌុតាបាតំ ខាតាយ ប្បិកុកមិ ។ ចតខែ សា អក្ខរ្យំ យេន តែ
 ភិក្ខុ គេនុបស្សុកមិ ។ ចតខែ តែ ភិក្ខុ គំ បិណ្ឌុតាបាតំ ខេតុតុតុត
 វិសុតុតុត ខេតុតុត គតុតា អក្ខរ្យិយា ខាតិ ។ ចតខែ សា អក្ខរ្យំ
 គំ បិណ្ឌុតាបាតំ វិសុតុតុត គតុត ភិក្ខុនិ ក្ខ័យំ ខោតុតិ ។ ចតខែ
 តែ ភិក្ខុ គតុតា អក្ខរ្យិយា មេតុនំ ឆមុំ ប្បិសេវតិ ។ ចតខែ គេ
 ភិក្ខុ គំ ភិក្ខុ ខេតុតុតុត អក្ខរ្យិយា វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត
 បិណ្ឌុតុតុត វិសុតុតុត គតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត
 ប្បិសេវតិ ។ គតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត វិសុតុតុត

១ ឬ. គំ បិណ្ឌុតា ។ ២ បាយតុតុត បាយតុតុត ។

๒๒] ปจฺมปารวชิกกถา ปจฺมานุปฺပณฺตติ มกฺกขັດฺต ๓๘

ໄໝ ມຸນຸສັດຕຸຍາ ໂນ ຕິຣຈຸດານຄຕາຍາຕິ າ ນຸ ອາຈຸໄສ ຕເວ ຕໍ
ໂຫິຕິ ອນນຸຈຸລິກໍ ອາຈຸໄສ ອນນຸໂຕມິກໍ ອປປງືຽຸປໍ ອສຸສາມຣນກໍ
ອກປປິຍໍ ອກຣນຍໍ ກດໍ ທິ ນາມ ຕຸວໍ ອາຈຸໄສ ເວວໍ ສຸວາກຸຊາເຕ
ອມຸມວິນຍ ປພຸພັຕຸວາ ນ ສັກຊິສຸສັສິ ຍາວຊ້ວໍ ປຣິປຸຣຸຣນໍ ປຣິສຸທຸຣິ
ພຸຣຸທຸມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸ ນຸ ອາຈຸໄສ ກຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ວິຣາຄາຍ
ອມຸໂມ ເທສິໂຕ ໂນ ສຣາຄາຍ າເປ າ ກາມປຣິຟາຫານໍ ວູປສໂມ
ອກຸຊາໂຕ ເນຕໍ ອາຈຸໄສ ອປປສນຸນານໍ ວາ ປສາຫາຍ ປສນຸນານໍ ວາ
ກິຍໂຍກາວາຍ ອຄເຊວຕໍ ອາຈຸໄສ ອປປສນຸນານຸເຈວ ອປປສາຫາຍ
ປສນຸນານຸເຈ ເອກຈຸຈານໍ ອເຈວເຈຕຸຕາຍາຕິ າ ອຄໄໝ ຕ ກິກຸຊຸ ຕໍ
ກິກຸຊຸ ອເນກປຣິຍາເຍນ ວິຣເທຕຸວາ ກຄວໂຕ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂກເຈສຸ າ

[๒๒] ອຄໄໝ ກຄວາ ເອຕສຸມິ ພິທາເນ ເອຕສຸມິ ປກຣເນ ກິກຸຊຸສຸງຸມິ
ສນຸນິປາຕາເປຕຸວາ ຕໍ ກິກຸຊຸ ປງືປຸຈຸຕິ ສຈຸຈໍ ກິຣ ຕຸວໍ ກິກຸຊຸ ມກຸກຸຊິຍາ
ເມຄຸນໍ ອມຸມໍ ປງືເສວສັຕິ າ ສຈຸຈໍ ກຄວາຕິ າ ວິຣເທ ພຸທຸໂ
ກຄວາ ອນນຸຈຸລິກໍ ໂມສປຸຣິສ ອນນຸໂຕມິກໍ ອປປງືຽຸປໍ ອສຸສາມຣນກໍ
ອກປປິຍໍ ອກຣນຍໍ ກດໍ ທິ ນາມ ຕຸວໍ ໂມສປຸຣິສ ເວວໍ ສຸວາກຸຊາເຕ
ອມຸມວິນຍ ປພຸພັຕຸວາ ນ ສັກຊິສຸສັສິ ຍາວຊ້ວໍ ປຣິປຸຣຸຣນໍ ປຣິສຸທຸຣິ
ພຸຣຸທຸມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸ ນຸ ມຍາ ໂມສປຸຣິສ ອເນກປຣິຍາເຍນ ວິຣາຄາຍ
ອມຸໂມ ເທສິໂຕ ໂນ ສຣາຄາຍ າເປ າ ກາມປຣິຟາຫານໍ ວູປສໂມ
ອກຸຊາໂຕ ວຣນຸເຕ ໂມສປຸຣິສ ອາສັວິສຸສັ ໂຮວິສຸສັ ມຸເຊ ອງຄ-
ຊາຕໍ ປກຸຊິຕຸຕໍ ນ ເຕວ ມກຸກຸຊິຍາ ອງຄຊາເຕ ອງຄຊາຕໍ ປກຸຊິຕຸຕໍ

วณฺเฑ โมฆปริณฺตํ กณฺหสํปฺปตฺตํ มุชฺเช อํกุชชาคํ ปฏฺธิคฺคํ. น
 เฑว มกฺกฏฺฐิยา อํกุชชาเต อํกุชชาคํ ปฏฺธิคฺคํ วณฺเฑ โมฆปริณฺตํ
 อํคารกาสุยา อาทิตฺตาย สํมุปฺปชฺชิตฺตาย สํมุชฺโชติภูตฺตาย อํกุชชาคํ
 ปฏฺธิคฺคํ. น เฑว มกฺกฏฺฐิยา อํกุชชาเต อํกุชชาคํ ปฏฺธิคฺคํ. คํ
 กิถฺสํ เหตุ คโคณิทานํ. หิ โมฆปริณฺตํ มรณํ. วา นิกฺขลฺลเยย
 มรณมตฺตํ. วา ทุกฺขํ. น เฑว คปฺปจฺจุยา กายสฺส เภทว ปวํ
 มรณา อปายํ. ทฺถคฺคํ. วิณฺปิยํ. นริยํ. อปฺปชฺชเยย. อโคณิทานญฺจ
 โท โมฆปริณฺตํ กายสฺส เภทว ปวํ มรณา อปายํ. ทฺถคฺคํ. วิณฺปิยํ.
 นริยํ. อปฺปชฺชเยย. คคฺค. นาม. ควํ. โมฆปริณฺตํ. ยํ. ควํ. อสฺสทฺธมฺมํ.
 ความชมฺมํ. วสฺสทฺธมฺมํ. ทฺถสฺสจฺจุตํ. โสทกฺกนฺตํ. รหฺสํ. ทฺถยํ. ทฺถยสฺมาปคฺคํ.
 สฺมาปชฺชิสฺสํ. เนตํ. โมฆปริณฺตํ. อปฺปสํนฺนํ. วา. ปสาทาย. ๑. เป. ๑.
 เหวณฺจ. ปน. ภิกฺขเว. อิมํ. สิกฺขาปทํ. อุตฺตํ. เสยฺยาล. โย. ปน. ภิกฺขุ.
 เมณฺหํ. ชมฺมํ. ปฏฺธิเตวฺย. อนฺตมโส. ติรจฺฉานคตฺตาย. ปิ. ปาราสโก. โหติ.
 อสฺวาโสติ. ๑. เหวณฺจ. ๑. ภคฺวตา. ภิกฺขุ. สิกฺขาปทํ. ปณฺณคฺคํ. โหติ. ๑.

มกฺกฏฺฐีวคฺคํ. นิฏฺฐิตํ. ๑.

[๒๓] เตน โส ปน สมนฺเน สมนฺพหฺตา เวธํ. ติกฺกา. วชฺสํ. ปุคฺคกา.
 ภิกฺขุ. ยาวทคฺคํ. ภูณฺชิสฺสํ. ยาวทคฺคํ. สํปฺปตฺตํ. ยาวทคฺคํ. นหฺยํ.
 ยาวทคฺคํ. ภูณฺชิตฺตว. ยาวทคฺคํ. สํปฺปิตฺตว. ยาวทคฺคํ. นหฺยิตฺตว.
 อโยนิโส. มนฺตํ. วิทว. สิกฺขํ. อปฺปจฺจุทฺตว. ทฺถพฺพญํ. อนาวิกิตฺตว.

๑. ปายโต. มกฺกฏฺฐีสิกฺขาปทนฺติ. ทิสฺสํ. ๑.

๒๔] ปจัมปาวารชีกกณฺเฑ ทุตฺตยานุปฺปณฺณตฺติ วรฺชชํปฺปุตฺตกํวตฺถุ ๔๓

เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสถวีสํ ๑ เตะ อปฺเปเนน สัมเมเนน ฌาตฺติพฺพสฺสเนนปฺป
ณฺณชา โภกพฺพสฺสเนนปฺป ฌณฺณชา โรคพฺพสฺสเนนปฺป ฌณฺณชา อายสฺสเนน
อานนฺทํ อุปลงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ น มยํ ภนฺเต อานนฺท
พฺพุทฺธครหิโน น ชมฺมครหิโน น สงฺฆครหิโน อตฺตครหิโน มยํ
ภนฺเต อานนฺท อนนฺณครหิโน มยเมวมหา อตฺตกฺขิกา มยํ
อปฺปปฺปณฺณา เย มยํ เอวํ สฺวากุชาเต ชมฺมวินเย ปพฺพชิตฺวา
นาสฺสกฺขิมฺหา ขาวรฺชํ ปริปฺปลเนน ปริสฺสทฺธํ พฺรหฺมจฺริยํ จริตฺถํ อิทานิปฺป
เจ มยํ ภนฺเต อานนฺท ตเถยฺยยาม ภควโต สันติเก ปพฺพชฺช
ตเถยฺยยาม อุปลมฺปทํ อิทานิปฺป มยํ วิปสฺสกา กุสฺสณํ ชมฺมานํ
ปพฺพพฺรตฺตาปรวตฺตํ โฟชิปฺกฺขิกานํ ชมฺมานํ ภาวานุโยคมนุญฺสตา
วิหเรยฺยยาม สํวํ ภนฺเต อานนฺท ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเจหิ ๑
เอวมาวุโสติ ๒ อายสฺสมา อานนฺโท เวสาติกานํ วรฺชชํปฺปุตฺตกานํ
ปฏฺฐิสฺสณฺณิตฺวา เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปลงฺกมิตฺวา ภควโต
เอตมคฺคํ อารโหเจหิ ๑ อฏฺฐาณเมตํ อานนฺท อนวกาโส ยํ ตถาคโต
วรฺชชํ ๑ วรฺชชํปฺปุตฺตกานํ ๑ การณา สํวณํ ปาวารชิกํ สิกฺขาปทํ
ปณฺณตฺตํ สํมูหเนยฺยาคิ ๑

[๒๔] อตฺถ ๒ ภควา เอตสฺมิมิ นิตาเน เอตสฺมิมิ ปกฺกระเน ชมฺมิมิ กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺส โย ๒ ๒ ภิกฺขเว ภิกฺขุ สิกฺขํ อปฺปจฺจุทฺทาย
ทพฺพตฺถยํ อนาวิกตฺวา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสถวติ โส อากโต น

๓ ย. ม. อิทานิ เจปปี ๑ ๒ ย. ปน ๑

อุปสัมปทาเขตพุโ พ โย จ ๒ ภิภุชเว ภิภุชชี สิกขิ ปจจุทนาย
 ทพพตย์ อววิกตวา เมณฺห์ ชมฺมํ ปฏิสเสวติ โส อากโต อุป-
 สัมปทาเขตพุโ เหวณฺจ ปน ภิภุชเว อิมํ สิกขาปทํ อุตฺถิสเสยฺยถ
 โย ปน ภิภุช ภิภุชนํ สิกขาสาชีวสฺมาปนโน สิกขิ อปฺปจจุทนาย
 ทพพตย์ อนววิกตวา เมณฺห์ ชมฺมํ ปฏิสเสวเยยฺย อนฺตมโส ติจฺจจุทนาย-
 คตยาปํ ปาราสโก โหติ อสงฺวาโสติ ฯ

[๒๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ยถายตุโค ยถาจรุโจ ยถานาโม
 ยถาโคตุโต ยถาสโต ยถาวิหารี ยถาโคจโร เถโร วา นโว วา
 มชฺฌนิโม วา เอโส อสงฺวาติ โย ปนาติ ฯ

[๒๖] ภิภุชติ ภิภุชโกติ ภิภุช ๑ ภิภุชาจริยํ อชฺฌนฺตโคติ
 ภิภุช ๑ ภินฺนปฏฺฐโรติ ภิภุช ๑ สามณฺณาย ภิภุช ๑ ปฏินฺณาย
 ภิภุช ๑ เอหิภิภุชติ ภิภุช ๑ ตีหิ สรณคมเนหิ อุปสัมปนฺโนติ
 ภิภุช ๑ ภทฺโรติ ๒ ภิภุช ๑ สํโรติ ภิภุช ๑ เสโหติ ภิภุช ๑
 อเสโหติ ภิภุช ๑ สํมคฺเคน สงฺเขน ฃตฺติจฺจุตฺเตน กมฺเมเน อกฺุเปเน
 จํนารเหเน อุปสัมปนฺโนติ ภิภุช ๑ ตตฺร ยวายํ ภิภุช สํมคฺเคน
 สงฺเขน ฃตฺติจฺจุตฺเตน กมฺเมเน อกฺุเปเน จํนารเหเน อุปสัมปนฺโน
 อยํ อิมํสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโค ภิภุชติ ฯ

[๒๗] สิกฺขาติ ติสโส สิกฺขา อธิสฺสํสิกฺขา อธิจิตฺตสิกฺขา

๑ สัพพตฺถายํ ปาโง นตฺติ ๑ ๒ อนุปฺพุเพเน ภทฺโรตฺยาทีสุ จตุสุ
 ปาเจสุ อิตฺถํททา สัพพตฺถ น ทิสฺสนฺติ ฯ

อธิปณฺณาสิกฺขา คตฺตร ยายํ อธิสฺสํตสิกฺขา อยํ อิมสฺมํ อตฺเต
อธิปเปตา สิกฺขาติ ฯ

[๒๗] สํสํวํ นาม ยํ ภคฺวตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ
สํสํวํ นาม คสฺมํ สิกฺขติ เตเน อจฺจุติ สํสํวสฺมาปนฺโนติ ฯ

[๒๘] สิกฺขํ อปฺปจฺจุทฺทาย ทุพฺพตฺถํ อนาวิกิตฺวาติ อตฺถิ ภิกฺขเว
ทุพฺพตฺถาวิกมฺมณฺเฑว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจุทฺทาตา ฯ อตฺถิ
ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถาวิกมฺมณฺเฑว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจุทฺทาตา ฯ

[๓๐] กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถาวิกมฺมณฺเฑว โหติ สิกฺขา จ
อปฺปจฺจุทฺทาตา ฯ อธิ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจํโต อนภฺรโต สํมณฺเฑว
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน ฐิคุจฺจมาโน คิหิภาวํ
ปตฺถยมาโน อฺปาสกภาวํ ปตฺถยมาโน อารามิกภาวํ ปตฺถยมาโน
สํมณฺเฑรภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถิยภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถิยสํวกภาวํ
ปตฺถยมาโน อสฺสสมณภาวํ ปตฺถยมาโน อสฺสญฺยปตฺถิยภาวํ ปตฺถย-
มาโน ยนฺนุนาหํ พุทฺธํ ปจฺจุทฺทเชยฺยนฺติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เอวํ
ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถาวิกมฺมณฺเฑว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจุทฺทาตา ฯ
อถว ปน อุกฺกณฺจํโต อนภฺรโต สํมณฺเฑว จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ
อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน ฐิคุจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯ เป ฯ
อสฺสญฺยปตฺถิยภาวํ ปตฺถยมาโน ยนฺนุนาหํ ทุมมํ ปจฺจุทฺทเชยฺยนฺติ
วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เป ฯ ยนฺนุนาหํ สํฆํ ปจฺจุทฺทเชยฺยนฺติ วทติ
วิณฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหํ สิกฺขํ ปจฺจุทฺทเชยฺยนฺติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ

ยนฺนุนาหิ วินยํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ
 ปาติโมกฺขํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อุกฺกเทสํ
 ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อปฺปชฺฌายํ ปจฺจุกฺเขย-
 ยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อากฺขริยํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ สํกฺขิจิหาริกํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อนฺนเดวาสํกํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ยนฺนุนาหิ สํมานุปชฺฌายกํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ยนฺนุนาหิ สํมานากฺขริยํ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนา-
 หิ สํพฺรหฺมจาริ ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ
 คิหิ อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อฺปาสโก อสฺสํสนฺติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อารามิโก อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ ยนฺนุนาหิ สํมณฺเวยโร อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ
 ติคุติโย อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ ติคุติยสํวโก
 อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อสฺสํสมฺโน อสฺสํสนฺติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหิ อสฺสํกฺขปฺตฺติโย อสฺสํสนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอวํ ปิฏฺฐเว ทฺพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเวยเจว โหติ สิกฺขชา จ อปฺปจฺจุกฺ-
 ขาตา ฯ อถวา ปณฺ อุกฺกณฺเจโต อนภฺรโต สํมณฺเวยา จวิตฺถกาโม
 ปิฏฺฐกาโว อฏฺฐิยมาโน หฺรายมาโน ชิกฺขจฺจุมาโน คิหิภาโว ปตฺถย-
 มาโน ฯ เป ฯ อสฺสํกฺขปฺตฺติยภาโว ปตฺถยมาโน ยถิ ปนาหิ พุทฺธํ
 ปจฺจุกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ ยถิ ปนาหิ อสฺสํกฺขปฺตฺติโย

อสงฺสณฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ อถาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ อถาหํ อสงฺกฺยปฺปคฺติโย อสงฺสณฺติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ หนฺนทาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ
 ฯ เป ฯ หนฺนทาหํ อสงฺกฺยปฺปคฺติโย อสงฺสณฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ
 โหตุ เม พุทฺธํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ โหตุ
 เม อสงฺกฺยปฺปคฺติโย อสงฺสณฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เอวํ ปิ กิฏฺเฏ
 ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ สิกฺขา จ ธปฺปจฺจกฺกฺขาตา ฯ อถวา
 ปน อุกฺกณฺชิโต อนภฺริโต สามณฺเณ จ วิตุกาโม กิฏฺเฏภาวํ อฏฺฐิย-
 มาโน หรยมาโน ชิกฺขุณฺมาโน คิหิภาวํ ปตฺตลยมาโน ฯ เป ฯ
 อสงฺกฺยปฺปคฺติยภาวํ ปตฺตลยมาโน มาตฺรํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ปิตฺรํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ภาตฺรํ สํรามํติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ ภคินี สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ปุตฺตํ สํรามํติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ ชิตฺรํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ปชาปตี สํรามํติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ฌาตเก สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ มิตุเต
 สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ คามํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 นิกมํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เขตฺตํ สํรามํติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ วตฺถุํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ หิรณฺณํ สํรามํติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ฯ สฺวณฺณํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ สิปฺปํ
 สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ปุพฺเพ หสิตํ สิปฺปํ กิฬิตํ สมนุสฺสรา-

มัตติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวมี ภัทฺฐเว ทุพฺพถยาวิกมมฺญเจะ
 โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจุจฺจาทา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺสีโต ธนภริโต
 สํมณฺเณ จวิตฺถาโม ภัทฺฐภาวํ อฏฺฐยมาโน หรายมาโน ชิกฺขุณ-
 มาโน คิหิภาวํ ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อสฺสกุยปฺตฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน
 มาตา เม อตฺถิ สํ มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ปิตา เม อตฺถิ โส มยา โปเสตฺตพฺโพติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ภาตา เม อตฺถิ โส มยา โปเสตฺตพฺโพติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ภคินี เม อตฺถิ สํ มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ปุตุโต เม อตฺถิ โส มยา โปเสตฺตพฺโพติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ชีตา เม อตฺถิ สํ มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ปชาปตฺติ เม อตฺถิ สํ มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ฌาตกา เม อตฺถิ เต มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 มิตฺตา เม อตฺถิ เต มยา โปเสตฺตพฺพาติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวมี ภัทฺฐเว ทุพฺพถยาวิกมมฺญเจะ โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจุจฺจ-
 อาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺสีโก ธนภริโต สํมณฺเณ จวิตฺถาโม
 ภัทฺฐภาวํ อฏฺฐยมาโน หรายมาโน ชิกฺขุณฺมาโน คิหิภาวํ ปตฺตย-
 มาโน ฯ เป ฯ อสฺสกุยปฺตฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน มาตา เม อตฺถิ
 สํ มํ โปเสตฺตตฺตติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ปิตา เม อตฺถิ โส
 มํ โปเสตฺตตฺตติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ภาตา เม อตฺถิ โส มํ
 โปเสตฺตตฺตติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ภคินี เม อตฺถิ สํ มํ โปเสตฺต-

ตํติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ปุตุโต เม อตุถิ โส มํ ไปเสสฺสํตํติ
 วทติ วิญญาเปติ ฯ ชํตา เม อตุถิ สํ มํ ไปเสสฺสํตํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ ปชาปตํ เม อตุถิ สํ มํ ไปเสสฺสํตํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ ฌาตกา เม อตุถิ เต มํ ไปเสสฺสํตํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ มิตฺตา เม อตุถิ เต มํ ไปเสสฺสํตํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ คาโม เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ นิคโม เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ เขตฺตํ เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ วตุถุํ เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ หิรณฺณํ เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ สุวณฺณํ เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ สิปฺปํ เม อตุถิ เตนปาทํ ชํวิสฺสํมํติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ เขวํมี ภิกฺขเว ทฺวพฺพสุยาวิกมฺมณฺเฑว โหติ สิกฺขา
 จ อปฺปจฺจกฺขาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺจํโต อนภฺรโต สํมณฺเฑ
 จวิตุกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญิมาโน หรายมาโน ชิกฺขุณฺมาโน คิหิภาวํ
 ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อสฺสกุยฺปตฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน ทฺวกรนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ฯ น สฺสกรนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ทฺวจรนฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ฯ น สฺสจรนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ น อสฺสํหํมํติ
 วทติ วิญญาเปติ ฯ น วิสํหํมํติ วทติ วิญญาเปติ ฯ น รามํมํติ

๓ เตน จาหนฺติปิ ปาไซ ฯ

วทติ วิณฺณาเปติ ฯ นากิรนามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ เอวํปิ โข
ภิกฺขเว ทฺพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจุจฺจาทา ฯ

[๓๓] ถถณฺจ ภิกฺขเว ทฺพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ สิกฺขา จ
ปจฺจุจฺจาทา ฯ อธิ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจํโต อนภิวโต สํมณฺเภา
จจิตฺตภาโม ภิกฺขุภาวํ อชฺชชฺชมาโน หรายมาโน ชฺชจฺจมาโน คิหิภาวํ
ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อตฺถกฺยปฺตฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน พุทฺธํ ปจฺจุจฺจาทา-
มํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ เอวํปิ ภิกฺขเว ทฺพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ
สิกฺขา จ ปจฺจุจฺจาทา ฯ อถวํ ปน อุกฺกณฺจํโต อนภิวโต
สํมณฺเภา จจิตฺตภาโม ภิกฺขุภาวํ อชฺชชฺชมาโน หรายมาโน ชฺชจฺจมา-
โน คิหิภาวํ ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อตฺถกฺยปฺตฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน
ทฺมมํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ สํวํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ
วิณฺณาเปติ ฯ สิกฺขํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ วินยํ
ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ ปาติโมกฺขํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ
วิณฺณาเปติ ฯ อุกฺกเทสํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ อปฺปชฺฌายํ
ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ ธาจริยํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ
วิณฺณาเปติ ฯ สทฺธิวิหาริกํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ
อนฺเตจาสิกํ ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ สํมานุปชฺฌายกํ
ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ สํมานาจริยกํ ปจฺจุจฺจาทามํติ
วทติ วิณฺณาเปติ ฯ สพฺพรหฺมจาวี ปจฺจุจฺจาทามํติ วทติ วิณฺณาเปติ
ฯ เป ฯ คิหํติ มํ ทาเวหํติ วทติ วิณฺณาเปติ ฯ อปฺปาสโกติ มํ

ชาเรหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ อารามิโกติ มํ ชาเรหิทธิ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ สามเนโรติ มํ ชาเรหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ติตฺถิโยติ มํ ชาเรหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ ติตฺถิยสวโกติ มํ
 ชาเรหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ อสฺสสมโณติ มํ ชาเรหิทธิ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ อสฺสกุญฺคฺติโยติ มํ ชาเรหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวํ ปิฏฺฐเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ สักขา จ ปจจุจกขาคา ฯ
 อถวา ปน อุกฺกณฺเจโต ธนภริโต-สามณฺณา จจิตฺตกาโม ปิฏฺฐภาวํ
 อฏฺฐิยาโน หรยาโน ชิกฺขุจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ
 อสฺสกุญฺคฺติยภาวํ ปตฺตยมาโน อถ เม พุทฺธธนาติ วทติ วิญญาเปติ
 ฯ เป ฯ อถ เม สํพฺรหฺมจาวหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวํ ปิ
 ปิฏฺฐเว ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ กิณฺหุ เม พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ เป ฯ กิณฺหุ เม สํพฺรหฺมจาวหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวํ ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ น มมตฺโถ พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ เป ฯ น มมตฺโถ สํพฺรหฺมจาวหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวํ ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ สุมฺมตฺตาคํ พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญญาเปติ ฯ เป ฯ สุมฺมตฺตาคํ สํพฺรหฺมจาวหิทธิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวํ ปิฏฺฐเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฏ เจว โหติ สักขา จ ปจจุจกขาคา ฯ
 ยานิ วา ปณฺณยานิ อตฺถิ พุทฺธเวทฺธยานิ วา ธมฺมเวทฺธยานิ
 วา สังฺฆเวทฺธยานิ วา สักขาเวทฺธยานิ วา วินยเวทฺธยานิ วา
 ปาติโมกฺขเวทฺธยานิ วา อุกฺกเทสเวทฺธยานิ วา อุปฺปตฺตเวทฺธยานิ

วา อารยเวรจนานี วา สหุชิวหาริกเวรจนานี วา อนุเตวาสิก-
 เวรจนานี วา สมันุปชฌายกเวรจนานี วา สมันนาจริยกเวรจนานี
 วา สหุรหมจารีเวรจนานี วา คีหิเวรจนานี วา อุปาสกเวรจนานี
 วา ชารามิกเวรจนานี วา ส้ามณเรวรจนานี วา ติตฺถิยเวรจนานี
 วา ติตฺถิยสํวากเวรจนานี วา อสฺสสมณเวรจนานี วา อสฺสกุบฺปุตฺติย-
 เวรจนานี วา เตหิ อากาเรหิ เตหิ ถึงฺเคหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
 วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวํปิ โส ภิกฺขเว ทุพฺพุตฺตยาจิกมฺมญฺเจว
 โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตา ฯ

[๓๒] กถณฺนุ ภิกฺขเว อปฺปปจฺจกฺขตา โหติ สิกฺขา ฯ อึช ภิกฺขเว
 ภิกฺขุณฺา เยหิ อากาเรหิ เยหิ ถึงฺเคหิ เยหิ นิमितฺเตหิ สิกฺขา
 ปจฺจกฺขตา โหติ เตหิ อากาเรหิ เตหิ ถึงฺเคหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
 อุมฺมตฺตโก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา โหติ สิกฺขา ฯ
 อุมฺมตฺตกสฺส สํหติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ ชิตฺตจิตฺโต สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ ชิตฺตจิตฺตสฺส สํหติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ เวทนฺนุโย สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ เวทนฺนุยสฺส สํหติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ เทวตาย สํหติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ ทิรจฺฉานกตสฺส สํหติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ

๓. ยฺยโรปียมรมมโปตฺตเกสฺสวํ ปาไซฺ น ทิสฺสตี ฯ

[๓๕] อนนตมโส ทิรจฺจนคตยาปิตี ทิรจฺจนคตติฏฺฐิยาปิตี เมถุนํ
 รมํ ปฏฺเฐวิตฺวา อสฺสํมโณ โหติ อสฺสญฺญตฺติโย ปเคว มนุสฺส-
 สติฏฺฐิยา เตน วุจฺจติ อนนตมโส ทิรจฺจนคตยาปิตี ฯ

[๓๖] ปาวาซีโก โหคฺคิ เตยฺยถาปิตี นาม ปุริโส สํสจฺฉินฺโน
 อภพฺโพ เตน สํวรพฺพชฺเชน ชฺวีตฺตุ เอวเมว ภิกฺขุ เมถุนํ รมํ
 ปฏฺเฐวิตฺวา อสฺสํมโณ โหติ อสฺสญฺญตฺติโย เตน วุจฺจติ ปาวาซีโก
 โหคฺคิ ฯ

[๓๗] อสํวาโสติ สํวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สม-
 สิกฺขาคา เอโส สํวาโส นาม โส เตน สทฺธิ นตฺติ เตน
 วุจฺจติ อสํวาโสติ ฯ

[๓๘] ติสฺโส อิตฺติโย มนุสฺสสฺสิตฺถิ อมฺนุสฺสสฺสิตฺถิ ทิรจฺจนคตติฏฺฐิ ฯ
 ตโย อุกโตพฺพชฺชนกา มนุสฺสอุกโตพฺพชฺชนโก อมฺนุสฺสอุกโต-
 พฺพชฺชนโก ทิรจฺจนคตอุกโตพฺพชฺชนโก ฯ ตโย ปณฺฑกา มนุสฺส-
 ปณฺฑโก อมฺนุสฺสปณฺฑโก ทิรจฺจนคตปณฺฑโก ฯ ตโย ปุริสา
 มนุสฺสปุริโส อมฺนุสสปุริโส ทิรจฺจนคตปุริโส ฯ มนุสฺสติฏฺฐิยา ตโย
 มคฺเค เมถุนํ รมํ ปฏฺเฐวณฺตสฺส อวปตฺติ ปาวาซีกสฺส วุจฺจมคฺเค
 ปสฺสํวามคฺเค มุชฺเช ฯ อมฺนุสฺสติฏฺฐิยา ฯ เป ฯ ทิรจฺจนคตติฏฺฐิยา
 ตโย มคฺเค เมถุนํ รมํ ปฏฺเฐวณฺตสฺส อวปตฺติ ปาวาซีกสฺส
 วุจฺจมคฺเค ปสฺสํวามคฺเค มุชฺเช ฯ มนุสฺสอุกโตพฺพชฺชนกสฺส ฯ เป ฯ
 อมฺนุสฺสอุกโตพฺพชฺชนกสฺส ฯ เป ฯ ทิรจฺจนคตอุกโตพฺพชฺชนกสฺส

วจนาคคฺเคน อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺกฺขรณํ สํทียติ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ ฯ
 ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ภิกฺขุคฺคฺสํ สํคฺคฺติเก อานตฺตวา วจนาคคฺเคน
 อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺกฺขรณํ สํทียติ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ ฯ
 ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ภิกฺขุคฺคฺสํ สํคฺคฺติเก อานตฺตวา วจนาคคฺเคน
 อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ น
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺกฺขรณํ สํทียติ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ ฯ
 ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ภิกฺขุคฺคฺสํ สํคฺคฺติเก อานตฺตวา วจนาคคฺเคน
 อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ น
 สํทียติ จิตํ น สํทียติ อุกฺกฺขรณํ สํทียติ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ ฯ
 ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ภิกฺขุคฺคฺสํ สํคฺคฺติเก อานตฺตวา วจนาคคฺเคน
 อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 น สํทียติ จิตํ น สํทียติ อุกฺกฺขรณํ น สํทียติ อปคฺคฺติ ฯ
 ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ภิกฺขุคฺคฺสํ สํคฺคฺติเก อานตฺตวา ปสฺสํวามคฺเคน
 ๑ เป ๑ มุจฺเจน อองคฺชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสํ นํ สํทียติ
 ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺกฺขรณํ สํทียติ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ
 ๑ เป ๑ น สํทียติ อปคฺคฺติ ๑ ภิกฺขุปจฺจตฺตํ มนุสฺสํคฺคฺติ ชาครนฺตํ
 สฺสํคฺคฺติ มคฺคํ อุมมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อฏฺฐายิตํ มคฺคํ เขญฺญเยน อฏฺฐายิตํ
 ๑ เป ๑ อปคฺคฺติ ปารวชิกฺคฺสํ ๑ มคฺคํ เขญฺญเยน ฌายิตํ ภิกฺขุคฺคฺสํ

สันติเก อาเนตฺวา วจุสมกุเคน ปัสสวามกุเคน มุเชน องฺกชาตํ
 อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ จิตํ
 สํทียติ อุตฺตรณํ สํทียติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺยสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา อมฺหุสฺสิตฺถิ ๑ เป ๑ ติรจฺจานคตฺตฺกํ
 มนุสฺสํอกฺโกตฺตพฺยณฺชนํ อมฺหุสฺสํอกฺโกตฺตพฺยณฺชนํ ติรจฺจานคตฺตฺกํ
 อกฺโกตฺตพฺยณฺชนํ ภิกฺขุสฺสํ สันติเก อาเนตฺวา วจุสมกุเคน ปัสสวามกุเคน
 มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุตฺตรณํ สํทียติ อาปตฺติ ปาราริกลสฺส ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา ติรจฺจานคตฺตฺกํ
 อกฺโกตฺตพฺยณฺชนํ ชวกรนฺตํ สฺสํตํ มตฺตํ อมฺมํตฺตํ ปมตฺตํ มตํ อกฺกชายิตํ มตํ เขภฺยเยน
 อกฺกชายิตํ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ปาราริกลสฺส ๑ เป ๑ มตํ เขภฺยเยน
 ชายิตํ ภิกฺขุสฺสํ สันติเก อาเนตฺวา วจุสมกุเคน ปัสสวามกุเคน มุเชน
 องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ
 จิตํ สํทียติ อุตฺตรณํ สํทียติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺยสฺส ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา มนุสฺสํปณฺหํ ๑ เป ๑
 อมฺหุสฺสํปณฺหํ ติรจฺจานคตฺตฺกํ ภิกฺขุสฺสํ สันติเก อาเนตฺวา
 วจุสมกุเคน ๑ เป ๑ มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ
 ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุตฺตรณํ สํทียติ
 อาปตฺติ ปาราริกลสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา
 ติรจฺจานคตฺตฺกํ ชวกรนฺตํ สฺสํตํ มตฺตํ ปมตฺตํ อมฺมํตฺตํ มตํ

อกุชายิต์ มคฺ เภฏฺเยน อกุชายิต์ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑
 มคฺ เภฏฺเยน ชายิต์ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา วจุสมคฺเคน ๑ เป ๑
 มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ กุตฺตจฺยสฺส ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปลฺจุตฺติกา มนุสฺสปริสํ ๑ เป ๑
 อมฺนุสฺสปริสํ ๑ เป ๑ ติรฺจฺฉานคตปริสํ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา
 วจุสมคฺเคน ๑ เป ๑ มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ ๑ โส เจ ปเวสนํ
 สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ
 ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปลฺจุตฺติกา
 ติรฺจฺฉานคตปริสํ ชาครนฺทํ สฺคฺคํ มคฺคํ อุมฺมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺ อกุชายิต์
 มคฺ เภฏฺเยน อกุชายิต์ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ มคฺ
 เภฏฺเยน ชายิต์ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา วจุสมคฺเคน ๑ เป ๑
 มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ กุตฺตจฺยสฺส
 ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปคฺติ ๑

[๔๑] ภิกฺขุปลฺจุตฺติกา มนุสฺสสิคฺคิ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา
 วจุสมคฺเคน ปลฺลํวสมคฺเคน มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทนฺติ สฺนฺตฺตาย
 อสฺนฺตฺตสฺส อสฺนฺตฺตาย สฺนฺตฺตสฺส สฺนฺตฺตาย สฺนฺตฺตสฺส อสฺนฺตฺตาย
 อสฺนฺตฺตสฺส ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ
 สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ

อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปฺจฺจตฺถิกา มนุสฺสํคฺคํ ชาครนฺทํ สํคฺคํ มคฺคํ
 อุมฺมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อฏฺฐายิตํ มคฺคํ เขภฺยุเยน อฏฺฐายิตํ ๑ เป ๑
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ มคฺคํ เขภฺยุเยน ฌายิตํ ภิกฺขุสฺส
 สํนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุชฺเณ อญฺจชาตํ
 อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส สํนุตตสฺส สํนุตตสฺส
 สํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อฏฺฐวณํ สํทียติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส
 ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปฺจฺจตฺถิกา อมนุสฺสํคฺคํ ๑ เป ๑
 ติรจฺจณกตคฺคํ มนุสฺสํคฺคํอฏฺฐายิตฺตํ อมนุสฺสํคฺคํอฏฺฐายิตฺตํ
 ติรจฺจณกตคฺคํอฏฺฐายิตฺตํ ภิกฺขุสฺส สํนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจ-
 มคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุชฺเณ อญฺจชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุตตสฺส
 อสํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส สํนุตตสฺส สํนุตตสฺส สํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส
 อสํนุตตสฺส ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ
 อฏฺฐวณํ สํทียติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนา-
 ปคฺติ ๑ ภิกฺขุปฺจฺจตฺถิกา ติรจฺจณกตคฺคํอฏฺฐายิตฺตํ ชาครนฺทํ สํคฺคํ
 มคฺคํ อุมฺมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อฏฺฐายิตํ มคฺคํ เขภฺยุเยน อฏฺฐายิตํ ๑ เป ๑
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ มคฺคํ เขภฺยุเยน ฌายิตํ ภิกฺขุสฺส สํนฺติเก
 อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุชฺเณ อญฺจชาตํ อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุตตสฺส
 อสํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส สํนุตตสฺส สํนุตตสฺส สํนุตตสฺส อสํนุตตสฺส
 อสํนุตตสฺส ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ

สํทียติ อุกุทธณํ สํทียติ อปฺปติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนาปฺปติ ๑ ภิกฺขุปรจฺจกฺกิกา มนุสฺสํปณฺฑกํ อมนุสฺสํปณฺฑกํ ติวฺรจฺฉาน-
 คคปณฺฑกํ มนุสฺสํปฺริสํ อมนุสฺสํปฺริสํ ติวฺรจฺฉานคคปฺริสํ ภิกฺขุสฺสํ
 สํหติเก อานะตฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุขเณ อํกฺขาทํ อภินิสฺสํเทหฺติ
 สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ
 สํหตฺตํ สํหตฺตํ ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ
 จิตํ สํทียติ อุกุทธณํ สํทียติ อปฺปติ ปารวชฺชิตํ ๑ เป ๑ น
 สํทียติ อนาปฺปติ ๑ ภิกฺขุปรจฺจกฺกิกา ติวฺรจฺฉานคคปฺริสํ ชาครนฺทํ
 สฺสํทํ มคฺคํ อุมมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อกฺขายิตํ มคฺคํ เขภฺยเยน อกฺขายิตํ
 ๑ เป ๑ อปฺปติ ปารวชฺชิตํ ๑ เป ๑ มคฺคํ เขภฺยเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺสํ
 สํหติเก อานะตฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุขเณ อํกฺขาทํ อภินิสฺสํเทหฺติ
 สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ สํหตฺตํ
 สํหตฺตํ สํหตฺตํ ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ
 จิตํ สํทียติ อุกุทธณํ สํทียติ อปฺปติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ เป ๑ น
 สํทียติ อนาปฺปติ ๑

[๔๒] ภิกฺขุปรจฺจกฺกิกา ภิกฺขุ มนุสฺสํสํหติยา สํหติเก อานะตฺวา
 อํกฺขาทนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหฺติ ๑ โส เจ
 ปเวสนํ สํทียติ ปวิจฺจํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกุทธณํ สํทียติ
 อปฺปติ ปารวชฺชิตํ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปฺปติ ๑ ภิกฺขุ-
 ปรจฺจกฺกิกา ภิกฺขุ มนุสฺสํสํหติยา ชาครนฺติยา สฺสํทาย มคฺคํทาย อุมมคฺคํทาย

ปมตฺตตาย มตฺตตาย อฏฺฐายิตาย มตฺตตาย เขภฺยุเยน อฏฺฐายิตาย ๑ เป ๑
 อาปตฺติ ปาราชิกถํ ๑ เป ๑ มตฺตตาย เขภฺยุเยน ชาติตาย สันตฺติเก
 อาเนตฺวา- องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทนฺติ ๑
 โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อฏฺฐรณํ
 สํทียติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ๑
 ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา ภิกฺขุ อมฺหุสฺสํตฺติยา ๑ เป ๑ ติรจฺจนคตฺติยา
 มนุสฺสํอุกฺโขพฺพณฺชนกสฺส อมฺหุสฺสํอุกฺโขพฺพณฺชนกสฺส ติรจฺจนคต-
 อุกฺโขพฺพณฺชนกสฺส มนุสฺสํปณฺทกสฺส อมฺหุสฺสํปณฺทกสฺส ติรจฺจนค-
 ตปณฺทกสฺส มนุสฺสํปวิสฺสํส อมฺหุสฺสํปวิสฺสํส ติรจฺจนคตปวิสฺสํส
 สันตฺติเก อาเนตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทนฺติ ๑ โส
 เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อฏฺฐรณํ สํทียติ
 อาปตฺติ ปาราชิกถํ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ๑ ภิกฺขุ-
 ปจฺจุตฺติกา ภิกฺขุ ติรจฺจนคตปวิสฺสํส ชาครนฺทสฺส สฺสํทสฺส มตฺตสฺส
 อุมมตฺตสฺส ปมตฺตสฺส มตฺตสฺส อฏฺฐายิตสฺส มตฺตสฺส เขภฺยุเยน อฏฺฐา-
 ยิตสฺส ๑ เป ๑ อาปตฺติ ปาราชิกถํ ๑ เป ๑ มตฺตสฺส เขภฺยุเยน
 ชาติสฺส สันตฺติเก อาเนตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺส-
 เทนฺติ ๑ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ
 อฏฺฐรณํ สํทียติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนาปตฺติ ๑

[๔๓] ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา ภิกฺขุ มนุสฺสํตฺติยา สันตฺติเก อาเนตฺวา

องฺกชาเตน วจุจฺมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุคตสฺส
 อสํนุคตาย อสํนุคตสฺส สํนุคตาย สํนุคตสฺส สํนุคตาย อสํนุคตสฺส
 อสํนุคตาย ฯ โส เจ ปเวสํ นํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ
 สํทียติ อุกุทฺตรนํ สํทียติ อาปตฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ๑ น สํทียติ
 อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา ภิกฺขุ มนุสฺสํสํคฺติยา ชาครนฺติยา สํคฺตตาย
 มคฺตตาย อุมํมคฺตตาย ปมคฺตตาย มคฺตตาย อุกุทฺตตาย มคฺตตาย เขภฺยเขน
 อุกุทฺตตาย ฯ เป ๑ อาปตฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ๑ มคฺตตาย เขภฺยเขน
 ทายิตาย สํนฺติเก อาเนตฺวา องฺกชาเตน วจุจฺมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ
 มุขํ อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุคตสฺส อสํนุคตตาย อสํนุคตสฺส สํนุคตตาย
 สํนุคตสฺส สํนุคตตาย อสํนุคตสฺส อสํนุคตตาย ฯ โส เจ ปเวสํ นํ
 สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ สํทียติ อุกุทฺตรนํ สํทียติ อาปตฺติ
 อุตฺตจฺจุยสฺส ฯ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจุตฺติกา
 ภิกฺขุ อมฺนุสฺสํสํคฺติยา ฯ เป ๑ ติวฺรจฺฉานคตฺติคฺติยา มนุสฺสํอฺภฺโกโตพฺพณฺชน-
 กสฺส อมฺนุสฺสํอฺภฺโกโตพฺพณฺชนกสฺส ติวฺรจฺฉานคตฺอฺภฺโกโตพฺพณฺชนกสฺส
 มนุสฺสํปณฺชกสฺส อมฺนุสฺสํปณฺชกสฺส ติวฺรจฺฉานคตฺปณฺชกสฺส มนุสฺสํ-
 ปฺริสฺสํ อมฺนุสฺสํปฺริสฺสํ ติวฺรจฺฉานคตฺปฺริสฺสํ สํนฺติเก อาเนตฺวา
 องฺกชาเตน วจุจฺมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทนฺติ สํนุคตสฺส อสํนุคตสฺส
 อสํนุคตสฺส สํนุคตสฺส สํนุคตสฺส สํนุคตสฺส อสํนุคตสฺส อสํนุคตสฺส ฯ
 โส เจ ปเวสํ นํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ สํทียติ อุกุทฺตรนํ
 สํทียติ อาปตฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ฯ

นาเสตพฺพา ฯ ปฏฺฐิตํ น สํทิตํ ทฺวํโก นาเสตพฺโพ ฯ
 สํมณโร สุตฺตสํมณฺเรมฺหิ วิปฺปฏฺฐิตํ ปฏฺฐิตํ สํทิตํ
 อุกฺโก นาเสตพฺพา ฯ ปฏฺฐิตํ น สํทิตํ ทฺวํโก นาเสตพฺโพ ฯ

[๔๗] อนาปตฺติ อชานนตฺตํ อมฺมตฺตกตฺตํ จิตฺตจิตฺตตฺตํ
 เวทณฺณตฺตํ อาทิกมฺมิกตฺตํ ฯ

สํนุตฺตภาณวารี นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๘] มกฺกฏฺฐํ วชฺชปฺตฺตา จ คีหํ นคฺโค จ ติตฺติยา

ทวาริฏฺฐปฺตฺตวณฺณา จ พฺยณฺชเนหิเปเร ทฺว

มาตา ชฺฉตา ภคินี จ ชายา จ มุทฺตมฺพินา

เทวํ วณฺณา เตปฺจิตฺตณฺจ ทวารุชฺชิตฺติยา จ

สํนุทฺเรน สห ปณฺจ ปณฺจ สํวตฺติฏฺฐิจา

นาคํ ยกฺขํ จ เปตํ จ ปณฺชโกปฺหโต อฺนุเป

ภทฺธิเย อรหํ สุตฺโต สํวตฺติยํ จตุโรปเร

เวสํติยา ตโย มตฺตา สํปฺโน ภารุกฺกุโล

สํปพฺพา สทฺธา ภิกฺขุณี สิกฺขมาณา สํมณฺเวิ จ

เวสฺสียา ปณฺชโก คีหํ อณฺณมณฺณํ วุทฺทมฺพพฺพิโต มิคฺติ ฯ

[๔๘] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ มกฺกฏฺฐิยา เมถุนํ
 รมฺมํ ปฏฺฐิเสว ฯ ตตฺตํ กุกฺกุจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
 กจฺจิ น โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ
 อาโรเจสิ ฯ อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

๕๔] ปจิมปาราชิกกณฺเฑ วีนิตฺตวตฺถุ วชฺชูปฺปตฺตกาทิวตฺถุ ๖๓

[๕๐] เตน โข ปน สมนฺเณ สมนฺพหุตา เวธํติกา วชฺชูปฺปตฺตกา
ภิกฺขุ สิกฺขิ อปฺปจฺจุทฺทาย ทุพฺพตฺถิ อนาวิกตฺวา เมถุนํ ชมฺมํ
ปฺปฺปฺเปวํสุ ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ภกฺวตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
กจฺจิ นฺ โข มยํ ปาราชิกํ อปฺปตฺติ อปฺปนฺนาติ ๑ ภกฺวโต เขตฺมตฺตํ
อาโรเจสฺสุ ๑ อปฺปตฺติ ตฺตฺเมห ภิกฺขเว อปฺปนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๕๑] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตํติ คิหิถฺตฺเคน เมถุนํ ชมฺมํ ปฺปฺปฺเปวํ ๑ ตสฺส
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๕๒] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตํติ นคฺโค หุตฺวา เมถุนํ ชมฺมํ ปฺปฺปฺเปวํ ๑ ตสฺส
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๕๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตํติ กุสฺสจฺจํ นิวาเสตฺวา ๑ เป ๑ วากจฺจํ นิวาเสตฺวา
ผตฺตจฺจํ นิวาเสตฺวา เกสฺสกมฺพตํ นิวาเสตฺวา วาสกมฺพตํ นิวาเสตฺวา
อุตฺตกปฺกขํ นิวาเสตฺวา อชินกฺขิปปํ นิวาเสตฺวา เมถุนํ ชมฺมํ ปฺปฺปฺเปวํ ๑
ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ๑

[๕๔] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ปีนฺททจฺจวโร ภิกฺขุ
ปฺปฺปฺเก นิปฺนฺนํ ทวริกํ ปสฺสํติ ตฺวา สํวตฺตโต อจฺจุจฺจุ อจฺจุจฺจํ
ปเวเสสิ ๑ ตํ กาตมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑

อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราสกิสฺส อापคฺติ สงฺฆาติสฺสสฺสํสาติ ฯ

[๕๕] เทน โห ปน สมนฺเณ อญฺเณคโร มาณวโก อุปฺปต-
 วจณฺณาย ภิกฺขุณฺเณยา ปฏฺพทฺทจฺจุโต โหติ ฯ อถ โห โส มาณวโก
 อุปฺปตวจณฺณาย ภิกฺขุณฺเณยา คามํ ปิณฺฑกฺขาย ปวิฏฺฐจฺจาย กุฏฺฐิํ ปวิสฺสํคฺวา
 นิสฺสํโน อจฺจุติ ฯ อุปฺปตวจณฺณา ภิกฺขุณฺเณ ปจฺจุณาภคฺตํ ปิณฺฑกฺขาปต-
 ปฏฺฐิภกฺกนฺตา ปาเท ปกฺขวาเตคฺวา กุฏฺฐิํ ปวิสฺสํคฺวา มณฺเฑเก นิสฺสํติ ฯ
 อถ โห โส มาณวโก อุปฺปตวจณฺณํ ภิกฺขุณฺเณ อุกฺกเหตฺวา ทูสฺสํสิ ฯ
 อุปฺปตวจณฺณา ภิกฺขุณฺเณ ภิกฺขุณฺเณนํ เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสิ ฯ ภิกฺขุณฺเณโย
 ภิกฺขุณฺเณ เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ภคฺวโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุเว อสํวาทินฺนคฺยาติ ฯ

[๕๖] เทน โห ปน สมนฺเณ อญฺเณครสฺสํ ภิกฺขุโน อิตฺถํตฺถํคํ
 ปาตุภฺตํ โหติ ฯ ภคฺวโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ อหฺนฺซานามิ ภิกฺขุเว
 คํเยว อุปฺปตฺตํ คเมว อุปฺปตฺตํ คานิ วสฺสํสาณิ ภิกฺขุณฺเณหิ สงฺกมิตฺตุ
 ยา อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณ ภิกฺขุณฺเณหิ สํวาทนา คา อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณนํ
 สมนฺติเก วุฏฺฐจฺจํ ยา อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณ ภิกฺขุณฺเณหิ อสํวาทนา
 ตาหิ อาปคฺตํหิ อนาปคฺตํหิ ฯ เทน โห ปน สมนฺเณ อญฺเณครสฺสํ
 ภิกฺขุณฺเณยา ปวิสฺสํคํ ปาตุภฺตํ โหติ ฯ ภคฺวโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ
 อหฺนฺซานามิ ภิกฺขุเว คํเยว อุปฺปตฺตํ คเมว อุปฺปตฺตํ คานิ วสฺสํสาณิ
 ภิกฺขุณฺเณหิ สงฺกมิตฺตุ ยา อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณ ภิกฺขุณฺเณหิ สํวาทนา คา
 อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณ สมนฺติเก วุฏฺฐจฺจํ ยา อาปคฺติโย ภิกฺขุณฺเณนํ ภิกฺขุณฺเณหิ

อนาชาธรรณา ตาหิ อาปคฺคํหิ อนาปคฺคํหิ ฯ

[๕๗] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ เอวํ เม อนาปคฺติ
ภวิสฺสํคฺคํ มาคฺยา เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ เป ฯ ชฺคฺยา เมถุนํ
รมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ เป ฯ ภคินฺยา เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ ภคฺวโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อาปคฺติ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร
ภิกฺขุ ปุราณทฺตํภิกาย เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๘] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ มุคฺคํปฺปญฺจโก โหติ ฯ
โส อนภิตฺติยา ปิฬิตฺโต อคฺคโน อํกฺษาคํ มุชฺเชน อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ สมฺพํ โหติ ฯ โส อนภิตฺติยา
ปิฬิตฺโต อคฺคโน อํกฺษาคํ อคฺคโน วจฺจมคฺคํ ปเวเสสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๙] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ มคฺคํวํ ปสฺสํ ฯ
ตสฺมํ จ สํวเร อํกฺษาคํสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส เอวํ เม
อนาปคฺติ ภวิสฺสํคฺคํ อํกฺษาคเ อํกฺษาคํ ปเวเสตฺวา วณฺเณ นํหริ ฯ
ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ มคฺคํวํ
ปสฺสํ ฯ ตสฺมํ จ สํวเร อํกฺษาคํสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส

เขวํ เม อนาปคฺติ ภวิสฺสํคํติ วณฺเณ องฺกชาตํ ปเวเสตฺวา องฺกชาเตน
 นํหริ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปาราสิกนฺติ ๑

[๖๐] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต เตป-
 จิตฺตสฺสํ นิमितฺตํ องฺกชาเตน นฺนํ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราสิกสฺสํ อาปคฺติํ ทุกฺกฏสฺสํคํติ ๑ เตน โข
 ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต ทารุสฺสํคํติ กาย นิमितฺตํ
 องฺกชาเตน นฺนํ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ ปาราสิกสฺสํ อาปคฺติํ ทุกฺกฏสฺสํคํติ ๑

[๖๑] เตน โข ปน สมนฺเณ สุนฺทโร นาม ภิกฺขุ ราชคฺคา
 ปพฺพชฺชิตฺวา รกฺกีย คจฺฉนฺติ ๑ อณฺเณตรา อิตฺถํ คํ ปสฺสํติตฺวา
 เอตทโวจํ มุหฺหุคฺคํ ภาณเต อากเมหิ วณฺทิสฺสํคํติ ๑ สํ วณฺทนฺคํ
 อนฺตรวาสํกํ อุกฺกขิยํติตฺวา มุเชน องฺกชาตํ อคฺคเหสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ สํทียํ ตวํ ภิกฺขุติ ๑ นํหํ ภคฺวา สํทียนฺติ ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสํทียนฺตสฺสํคํติ ๑

[๖๒] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตรา อิตฺถํ ภิกฺขุ ปสฺสํติตฺวา
 เอตทโวจํ เอหิ ภาณเต เมถุนํ ชมมนํ ปฏฺเฐวํติ ๑ อตํ ภคฺนํ เนตํ
 กปฺปตํติ ๑ เอหิ ภาณเต อหํ วายมิสฺสํคํติ ตวํ มา วายมิ
 เอวณฺเต อนาปคฺติ ภวิสฺสํคํติ ๑ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ๑ คสฺสํ

๑ คํ ปสฺสํติตฺวา เอตทโวจํติ ยฺยโรนํมรฺมมโปตฺตเกสฺส น ทิสฺสํติ ๑

กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏตฺวา อิตถํ ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา เอยฺยวโจ
 เอหิ ภนฺเต เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวติ ๑ อถ ภิกฺขิ เนตํ กปฺปตฺติ ๑
 เอหิ ภนฺเต ตฺวํ วายมาหิ บहि น วายมิสฺสามิ เอวฺนเต
 อนาปตฺติ ภาวสฺสํ ๑ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โข
 ปน สมนฺเณ อญฺเฏตฺวา อิตถํ ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา - เอยฺยวโจ เอหิ
 ภนฺเต เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวติ ๑ อถ ภิกฺขิ เนตํ กปฺปตฺติ ๑
 เอหิ ภนฺเต อพฺภนฺตฺวํ ขญฺญฺเตว พหิ โมเจหิ ๑ เป ๑ พหิ
 ขญฺญฺเตว อพฺภนฺตฺวํ โมเจหิ เอวฺนเต อนาปตฺติ ภาวสฺสํ ๑
 โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติํ
 ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๒๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏตฺวา ภิกฺขุ สํวทิตํ คนฺตฺวา
 อภฺยาสิคํ สํวํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสว ๑ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏตฺวา ภิกฺขุ สํวทิตํ คนฺตฺวา เอยฺยเยน
 อภฺยาสิคํ สํวํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสว ๑ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏตฺวา ภิกฺขุ สํวทิตํ คนฺตฺวา เอยฺยเยน

ชายิตี^๑ สวรรี^๒ ปัสสัตุวา^๓ คตัมมี^๔ เมถุนัม^๕ รมมัม^๖ ปฏิสเสว^๗ ฯ คตัสส^๘
 กุกกุจฺจํ อโหสิ^๙ ฯ เป^{๑๐} ฯ อนาปคฺติ^{๑๑} ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส^{๑๒} อาปคฺติ^{๑๓}
 กุตฺตจฺจุยสฺส^{๑๔} ๑ เทน^{๑๕} ไช^{๑๖} ปน^{๑๗} สมเยน^{๑๘} อณฺเฏตโร^{๑๙} ภิกฺขุ^{๒๐} สํวตฺถิ^{๒๑}
 คนฺตฺวา^{๒๒} ฉินฺนํ^{๒๓} ปัสสัตุวา^{๒๔} วิจฺจฺจนฺตเต^{๒๕} มุขเ^{๒๖} จฺจุปนฺตํ^{๒๗} อํคฺชาตํ^{๒๘}
 ปเวเสสิ^{๒๙} ๑ คตัสส^{๓๐} กุกกุจฺจํ อโหสิ^{๓๑} ฯ เป^{๓๒} ฯ อาปคฺติ^{๓๓} ตฺวํ^{๓๔} ภิกฺขุ^{๓๕}
 อาปนฺโน^{๓๖} ปาราชิกนฺติ^{๓๗} ๑ เทน^{๓๘} ไช^{๓๙} ปน^{๔๐} สมเยน^{๔๑} อณฺเฏตโร^{๔๒} ภิกฺขุ^{๔๓}
 สํวตฺถิ^{๔๔} คนฺตฺวา^{๔๕} ฉินฺนํ^{๔๖} ปัสสัตุวา^{๔๗} วิจฺจฺจนฺตเต^{๔๘} มุขเ^{๔๙} จฺจุปนฺตํ^{๕๐}
 อํคฺชาตํ^{๕๑} ปเวเสสิ^{๕๒} ๑ คตัสส^{๕๓} กุกกุจฺจํ อโหสิ^{๕๔} ฯ เป^{๕๕} ฯ อนาปคฺติ^{๕๖}
 ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส^{๕๗} อาปคฺติ^{๕๘} กุกกุจฺจํ ๑ เทน^{๕๙} ไช^{๖๐} ปน^{๖๑} สมเยน^{๖๒}
 อณฺเฏตโร^{๖๓} ภิกฺขุ^{๖๔} อณฺเฏตริสฺส^{๖๕} อิตฺติยา^{๖๖} ปฏฺิพทฺชจฺจุโต^{๖๗} โหติ^{๖๘} ๑
 สํ^{๖๙} กาลกตํ^{๗๐} สฺสํ^{๗๑} น^{๗๒} จฺจุตํ^{๗๓} ๑ อญฺฺจิกานิ^{๗๔} วิปฺปกฺกณฺณานิ^{๗๕} โหนฺติ^{๗๖} ๑
 อถ^{๗๗} ไช^{๗๘} ภิกฺขุ^{๗๙} สํวตฺถิ^{๘๐} คนฺตฺวา^{๘๑} อญฺฺจิกานิ^{๘๒} สํกฺกทฺสมิตฺวา^{๘๓} นิमितฺเต^{๘๔}
 อํคฺชาตํ^{๘๕} ปฏฺิปาเทสิ^{๘๖} ๑ คตัสส^{๘๗} กุกกุจฺจํ อโหสิ^{๘๘} ฯ เป^{๘๙} ฯ อนาปคฺติ^{๙๐}
 ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส^{๙๑} อาปคฺติ^{๙๒} กุกกุจฺจํ ๑

[๖๔] เทน^๑ ไช^๒ ปน^๓ สมเยน^๔ อณฺเฏตโร^๕ ภิกฺขุ^๖ นาคิยา^๗ เมถุนัม^๘
 รมมัม^๙ ปฏิสเสว^{๑๐} ๑ คตัสส^{๑๑} กุกกุจฺจํ อโหสิ^{๑๒} ฯ เป^{๑๓} ฯ อาปคฺติ^{๑๔} ตฺวํ^{๑๕}
 ภิกฺขุ^{๑๖} อาปนฺโน^{๑๗} ปาราชิกนฺติ^{๑๘} ๑ เทน^{๑๙} ไช^{๒๐} ปน^{๒๑} สมเยน^{๒๒} อณฺเฏตโร^{๒๓}
 ภิกฺขุ^{๒๔} ยกฺขนิยา^{๒๕} เมถุนัม^{๒๖} รมมัม^{๒๗} ปฏิสเสว^{๒๘} ๑ เป^{๒๙} ฯ เปติยา^{๓๐} เมถุนัม^{๓๑}

๑ ย. ม. ขยิตํ ๒ ย. ม. วตฺตกเต ๓ ย. ม. วา. กาลกตํ ๔

๕ ย. ม. นาคิกานิ ๖

โหติ อฏฺฐาณเมตํ ภิกฺขเว อนวกาโส ยํ ตสฺส ภิกฺขุโน ราเคน
 องฺกชาตํ กมฺมณียํ อสฺส อรหํ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว ตสฺส ภิกฺขุโนติ ฯ

[๖๘] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ อญฺชเว
 ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเฏตรา โคปาทิกา ปสฺสิตฺตวา
 องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ โส ภิกฺขุ ปเวสํ สํทิยํ ปวิฏฺฐํ สํทิยํ จิตฺ
 สํทิยํ อุตฺตรวณํ สํทิยํ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ
 ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏตโร
 ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ อญฺชเว ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเฏตรา
 อชฺปาทิกา ปสฺสิตฺตวา ฯ เป ฯ อญฺเฏตรา กฺกุชฺหาริกา ปสฺสิตฺตวา ฯ เป ฯ
 อญฺเฏตรา โคมยหาริกา ปสฺสิตฺตวา องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ โส ภิกฺขุ
 ปเวสํ สํทิยํ ปวิฏฺฐํ สํทิยํ จิตฺ สํทิยํ อุตฺตรวณํ สํทิยํ ฯ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ๖ อาปตฺติ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๖๙] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ เวสํติยํ มหาเว
 ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเฏตรา อิตฺถํ ปสฺสิตฺตวา องฺกชาเต
 อภินิสฺสํติตฺตวา ยาวทตฺถํ กตฺวา สํมณฺดา หสฺमानา จิตา โหติ ฯ โส
 ภิกฺขุ ปฏฺิพฺพตฺตวา ตํ อิตฺถํ เอตทโวจํ ตฺยฺหิทํ กมฺมณฺติ ฯ อาม
 มยฺหิทํ กมฺมณฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ ชานาสิ^๑ ตวํ
 ภิกฺขุติ ฯ นาหํ ภควา ชานามิ^๒ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสํติ ฯ

๑ ย. ม. มยฺหิ ฯ ๒ ย. ม. สํทิยํ ฯ

เตน ไช ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ เวสํติยํ มหาเวเน ทิวา-
 วิหารคโต รุกฺขํ อปฺสํสํสา ย นิปฺนโน โหติ ฯ อณฺเณตรา อิตฺถํ
 ปสฺสํติตฺวา องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ ไส ภิกฺขุ สหสํสา วุชฺชํสาสิ ฯ
 คสฺสํ กุกฺกฏจํ อโหสิ ฯ เป ฯ สํทํธิยํ ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นํหํ ภควา
 สํทํธิยํนํติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสํทํธิยํนํคสฺสํสํติ ฯ เตน ไช ปน สมนฺเณ
 อณฺเณตโร ภิกฺขุ เวสํติยํ มหาเวเน ทิวาวิหารคโต รุกฺขํ อปฺสํสํสา
 ย นิปฺนโน โหติ ฯ อณฺเณตรา อิตฺถํ ปสฺสํติตฺวา องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ
 ไส ภิกฺขุ อภฺกมิตฺวา ปวชฺชํเวสํติ ฯ คสฺสํ กุกฺกฏจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 สํทํธิยํ ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นํหํ ภควา สํทํธิยํนํติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 อสํทํธิยํนํคสฺสํสํติ ฯ

[๗๐] เตน ไช ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ เวสํติยํ มหาเวเน
 กุญฺจาการสํสา ยํ ทิวาวิหารคโต ทฺวารํ วิวริตฺวา นิปฺนโน โหติ ฯ
 คสฺสํ องฺกมณฺฑคานิ วาตฺตปคฺคทฺธานิ โหณฺติ ฯ เตน ไช ปน สมนฺเณ
 สมนํพฺพสา อิตฺถํโย คณฺธณฺจ มาตณฺจ อาทาย อารามํ อคมํสํ
 วิหารเปกฺขิกาโย ฯ อถ ไช ตา อิตฺถํโย คํ ภิกฺขุ ปสฺสํติตฺวา องฺกชาเต
 อภินิสฺสํติตฺวา ยาวทคฺคํ กตฺวา ปุริสฺสํโก วตฺถายํนํติ วตฺวา คณฺธณฺจ
 มาตณฺจ อาโรเปตฺวา ปกฺกมํสํ ฯ ภิกฺขุ กิตฺติณํ ปสฺสํติตฺวา ภควโต
 เขตมคฺคํ อาโรเจสํติ ฯ ปณฺญํหิ ภิกฺขเว อากาเรหิ องฺกชาตํ กมฺมณียํ
 โหติ ราเคน วจฺเจเน ปสฺสํสํเวเน วาเตเน อจฺจุจํติงฺคปฺปาณณทฺถุเจเน

๑ อธิบาย ชำเน เกตุ บุคคลไปบุคคล เกตุ พุพฺพจนวเสน ปโยโก กโต ฯ

อิมหิ ไช ภิกขเว ปณฺจหาการเหติ อญฺชชาตํ กมฺมณียํ โหติ
 อญฺชานเมตํ ภิกขเว อนวกาโส ยํ ตสฺส ภิกขุโน ราเคน อญฺชชาตํ
 กมฺมณียํ อสฺส อรหํ โส ภิกขเว ภิกขุ อนาปคฺติ ภิกขเว ตสฺส
 ภิกขุโน อญฺชานามิ ภิกขเว ทิवा ปฏิสตฺถยฺนเคน ทวารํ สํวริตฺวา
 ปฏิสตฺถยิตฺตุนฺติ ฯ

[๗๓] เตน ไช ปน สัมเขน อญฺเฏตโร ภารุกฺขณโก ภิกฺขุ
 สัมมโนเตน ปุราณทตฺติยกาย เมตฺถํ ชมมํ ปฏิเสธิตฺวา อสฺสสัมโม
 อหิ วิพฺภวีสสํมัตติ ภารุกฺขณํ คจฺจนโต อนฺตรามคฺเค อายสฺสมนฺตํ
 อูปาติ ปสฺสเสธิตฺวา เขตมคฺคํ อารโหเสสิ ฯ อายสฺมา อูปาติ เขวมาห
 ขนาปตฺติ อากุโส สัมมโนเตนาติ ฯ

[๗๒] เคน ไช ปน สัมเขน ราชคเห สุปพุพา นาม อุปาสิกา
มุกุปุปสันนา โหติ ฯ ส่า เอวักขิจิกา โหติ ยา เมถุนํ ชมมํ
เทติ ส่า อคฺคทานํ เทตฺติ ฯ ส่า ภิกขุ ปัสสีติวา เอกทโวจ เอหิ
ภนฺเต เมถุนํ ชมมํ ปฏฺเฐวาทิ ฯ อถ ภคินี เนตํ กปฺปตฺติ ฯ เอหิ
ภนฺเต อรุณฺดรียา^๒ ชฏฺเฐหิ เชนฺเต อนาปคฺติ ภวิสสํตฺติ ฯ โส
ภิกขุ ตถา อกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ
ปวฺราชิกสฺส อาปคฺติ สงฺฆาทิสสํตฺติ ฯ เคน ไช ปน สัมเขน
ราชคเห สุปพุพา นาม อุปาสิกา มุกุปุปสันนา โหติ ฯ ส่า เอว-
ักขิจิกา โหติ ยา เมถุนํ ชมมํ เทติ ส่า อคฺคทานํ เทตฺติ ฯ ส่า

๓. เขมรยุเยน พุทฺธรปฺปตฺตนาติ ทิสฺสตี ฯ ๒ ย. ม. อรุณตวิกราย ฯ

๗๔] ประชุมปาราชิกกณฺเฑ จินฺตวตฺถุ สํหฺมาปาสกาวตฺถุ ๗๓

ភិក្ខុ បន្តិចៗ ចេតតវោ ខេតិ រាមុតេ មេត្តំ ធុរំ បរិវេទាទិ ។
 ខតំ ភាគិ ពេតំ កប្បត្តិ ។ ខេតិ រាមុតេ វារិយំ ឆន្ទេតិ
 ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ ចុត្រវធម្មិយំ ឆន្ទេតិ ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ
 ចុបកទុកេ ឆន្ទេតិ ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ កិរិយិ ឆន្ទេតិ ។ បេ ។
 ខេតិ រាមុតេ កណ្ណទុតិកេ ឆន្ទេតិ ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ កេស-
 វធម្មិយំ ឆន្ទេតិ ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ ចង្កុតនុត្រិកាយ ឆន្ទេតិ
 ។ បេ ។ ខេតិ រាមុតេ តតុតេន ចុបកុកមិត្តវា ម៉ៃតេស្តាមិ ខេវុតេ
 ខណ្ឌបតិ ភិវិន័តិ ។ តៃ ភិក្ខុ តតា ខកាសិ ។ តតុត កុកុកុកុ
 ខតៃសិ ។ បេ ។ ខណ្ឌបតិ ភិក្ខុ បារាធិកតុត ខាបតិ តង្កា-
 តិស័ត្តសាទិ ។

[๗๓] เตน ไช ปน ส้มเยน ตัวตุดิย สทฺธา นาม อุปาสิตา
มุกุปฺปสฺสนา โหติ ฯ สํ เหวทฺธิฏฺฐิตา โหติ ยา เมถุนํ ชมฺมํ เทติ
สํ อลฺลทานํ เทตฺติ ฯ สํ ภิกฺขุ ปสฺสํสํคฺคา เอตทวโจ เอหิ
ภนฺเต เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวาคี ฯ อถ ภคินี เนตํ กปฺปตฺติ ฯ
เอหิ ภนฺเต อรฺรทฺรกาย ชยฺเยหิ เอวเมเต อนาปตฺติ ภวิสสํตฺติ ฯ
โส ภิกฺขุ ตถา อภาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อापตฺติ สงฺฆาพิเสสสํสาติ ฯ

[๗๔] เตน ไช ปน ส้มเยน สาวศุภย์ สทุชา นาม อุปาสิก

๓ บ. ม. นวภินา ๑ ๒ บ. ม. อุตรวนุภินา ๑ ๓ บ. ม. คีวยา ๑
๔ บ. ม. เกศวณุภินา ๑

២៧] ឯកសារប្រាជ្ញាបណ្ឌិត វិទ្យាសាស្ត្រ ពុទ្ធសាសនា ២៥

។ ឃ ។ គិរិនិយា វិបុលវិបាកោ ។ ភិក្ខុ សាមី ភិក្ខុ នាគេតុវិ ។
ភិក្ខុ ន សាមី ភិក្ខុស្ត ឧបាសិកា ។ គេន ឆ ឃ ឆមេន
វេសាទិ ពិសុទ្ធិវិសារកា ភិក្ខុ គេតុវា ឧបាសិកា វិបុល-
វិបាកោ ។ ឧបាសិកា សាមី ឧបាសិកា នាគេតុវា ។ ឧបាសិកា ន សាមី
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។

[២៨] គេន ឆ ឃ ឆមេន ឧបាសិកា ពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុ
ប្រាជ្ញាបណ្ឌិត គេតុវា ឧបាសិកា ។ សា ឧបាសិកា វិសារកា
ឧបាសិកា ។ សា ភិក្ខុ ប្រាជ្ញាបណ្ឌិត ឧបាសិកា ប្រាជ្ញា ។ សា
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។ គេតុវា ឧបាសិកា ឧបាសិកា
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។ សាមី គេតុវា ភិក្ខុ ។ នាគេតុវា
សាមី ។ ឧបាសិកា ភិក្ខុ ឧបាសិកា គេតុវា ។

[២៩] គេន ឆ ឃ ឆមេន ឧបាសិកា ភិក្ខុ ឧបាសិកា វិសារកា ។
ឧបាសិកា គេតុវា ឧបាសិកា ឧបាសិកា ឧបាសិកា ឧបាសិកា ឧបាសិកា
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។ សា ភិក្ខុ សាមី ។ គេតុវា ឧបាសិកា
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។ ឧបាសិកា គេតុវា ភិក្ខុ
ឧបាសិកា ឧបាសិកា ។

ឯកសារប្រាជ្ញាបណ្ឌិត វិទ្យាសាស្ត្រ ពុទ្ធសាសនា ២៥

ทุติยปาวาสิกกณฺฐํ

[๗๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหริติ คิञฺฉณกุญฺเ
 ปพุพฺเพ ๑ เตน โห ปน สัมเยน สัมพุทฺธตา สันนิจฺจุจํ สัมภคฺตา
 ภิกฺขุ อธิคฺคิตฺตปสฺสํ คิณฺณกุญฺโโย ภริตฺวา วสฺสํ อปฺปคฺคณฺโณ ๑ อายสฺมาปึ
 ธนฺนํ โย กุมฺภการปฺปคฺโคติ คิณฺณกุญฺโง ภริตฺวา วสฺสํ อปฺปคฺคณฺ ๑ อถโห
 เต ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺถา เตมาสฺสจฺเจน คิณฺณกุญฺโโย ภินฺนิตฺวา คิณฺณจ
 กฺขุสฺสจฺเจ ปรุชฺสาเมตฺวา สนปทจาริกํ ปภุคฺคิมฺหํ ๑ อายสฺมา ปน
 ธนฺนํ โย กุมฺภการปฺปคฺโคติ ตตฺถเลว วสฺสํ วสฺสิ ตตฺถ เหมนฺคํ ตตฺถ
 คิมฺหํ ๑ อถโห อายสฺมโต ธนฺนํ สฺสํ กุมฺภการปฺปคฺคณฺโณ คามํ ปิณฺฑทาย
 ปวิญฺจสฺสํ คิณฺหารวฺโโย กฺขุสฺสหารวฺโโย คิณฺณกุญฺโง ภินฺนิตฺวา คิณฺณจ
 กฺขุสฺสจฺเจ อาทาย อคฺคิมฺหํ ๑ ทุติยมฺหํ โห อายสฺมา ธนฺนํ
 กุมฺภการปฺปคฺโคติ คิณฺณจ กฺขุสฺสจฺเจ สํกทฺทคฺคิตฺวา คิณฺณกุญฺโง อทาสํ ๑
 ทุติยมฺหํ โห อายสฺมโต ธนฺนํ สฺสํ กุมฺภการปฺปคฺคณฺโณ คามํ ปิณฺฑทาย
 ปวิญฺจสฺสํ คิณฺหารวฺโโย กฺขุสฺสหารวฺโโย คิณฺณกุญฺโง ภินฺนิตฺวา คิณฺณจ
 กฺขุสฺสจฺเจ อาทาย อคฺคิมฺหํ ๑ ตติยมฺหํ โห อายสฺมา ธนฺนํ
 กุมฺภการปฺปคฺโคติ คิณฺณจ กฺขุสฺสจฺเจ สํกทฺทคฺคิตฺวา คิณฺณกุญฺโง อทาสํ ๑
 ทุติยมฺหํ โห อายสฺมโต ธนฺนํ สฺสํ กุมฺภการปฺปคฺคณฺโณ คามํ ปิณฺฑทาย
 ปวิญฺจสฺสํ คิณฺหารวฺโโย กฺขุสฺสหารวฺโโย คิณฺณกุญฺโง ภินฺนิตฺวา คิณฺณจ
 กฺขุสฺสจฺเจ อาทาย อคฺคิมฺหํ ๑ อถโห อายสฺมโต ธนฺนํ สฺสํ กุมฺภ-

๗๕] ทุติยปาวาสกิกถนุเข ฐนียภิกขุชวตฺถ มตฺติกามยภฺญิกกถณ ๗๖

การปฺตตตฺส เอตทโหสี ยาวตตฺยํ ไช เม คามํ ปีนฺทาย
ปวิฏฺฐตฺส ตินหารโย กฺขฺยหารโย ตินกฺขฺยํ ภินฺทิตฺวา ตินญฺเญ
กฺขฺยญฺเญ อาทาย อคฺมตฺส อหํ ไช ปน สฺสํกฺขฺยโต อนนฺโด สเก
ธาวริเย กุมภการกมฺเม ปรีโยทาทสํปโป ยนฺนุนาหํ สํมํ จิกฺขตฺถ
มทฺทิตฺวา สพฺพมตฺติกามยํ ภฺญิกํ ภเวยฺยนฺติ ฯ อถ ไช อายสฺมา
ฐนโย กุมภการปฺตโต สํมํ จิกฺขตฺถ มทฺทิตฺวา สพฺพมตฺติกามยํ
ภฺญิกํ กริตฺวา ตินญฺเญ กฺขฺยญฺเญ โคมยญฺเญ สํกทฺทิตฺวา ตํ ภฺญิกํ
ปจฺจิ ฯ สํ อโหสี ภฺญิกา อภีรฺว ปาสํสนฺยา ปาสํทิกา โถหิตกา^๑
เสยฺยถาปํ อินฺทโคปโก ฯ เสยฺยถาปํ นาม กัถณิกสทฺโท เอวเมว
ตตฺสํ ภฺญิกาย สทฺโท อโหสี ฯ อถ ไช ภควา สมฺพหุเตหิ ภิกฺขุหิ
สทฺธี คิซฺณญฺยา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสํ ตํ ภฺญิกํ อภีรฺว
ทตฺสนฺยํ ปาสํทิกํ โถหิตกํ ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสํ กิํ เอตํ
ภิกฺขเว อภีรฺว ทตฺสนฺยํ ปาสํทิกํ โถหิตกํ เสยฺยถาปํ อินฺท-
โคปโกติ ฯ อถ ไช เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺส ฯ
วិครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจุฉวิกํ ภิกฺขเว ตตฺสํ โมฆปฺริตตฺส
อนนฺจุฉวิกํ อปฺปฏฺฐิรฺว อตฺถสํณฺณํ อภปฺปียํ อภรณฺณํ กถํ หิ
นาม โส ภิกฺขเว โมฆปฺริโส สํมํ จิกฺขตฺถ มทฺทิตฺวา สพฺพ-
มตฺติกามยํ ภฺญิกํ กริสฺสตี น หิ นาม ภิกฺขเว ตตฺสํ โมฆปฺริตตฺส
ปาณฺเตสฺส อนทฺทยา อนกฺกมฺปา อวิเหสา ภวิสฺสตี คจฺจุเถตํ ภิกฺขเว

๑ ย. ม. โถหิติกา ฯ

กุกฺกั กิณฺทถ มา ปจฺฉิมา ชนตา ปาเนสฺส ปาตพฺยตฺ๑ อปฺปชฺช น
 จ ภิกฺขเว สํพฺพมคฺติกาเมว กุกฺกา กาคพฺพา โย กเรยฺย อปฺปคฺติ
 ทุฏฺถสฺสชาติ ๑ เหว ภนฺเตติ โห เต ภิกฺขุ ภควโต ปฺริสฺสํสฺสํติวฺวา
 เยน ตํ กุกฺกา เตนุปลงฺกมิตฺตํ อุปฺปลงฺกมิตฺวา ตํ กุกฺกั กิณฺทิตฺตํ ๑
 อถโห อายสฺมา จนีโย กุมฺภการปฺปคฺโต เต ภิกฺขุ เขตฺทโวจ
 กิตฺตํ เม ตฺเมห อากุโส กุกฺกั กิณฺทกาคิ ๑ ภควา อากุโส
 เกทาเปตฺติ ๑ กิณฺทกาคุโส สเจ ชมฺมสํมํ เกทาเปตฺติ ๑

[๘๐] อถโห อายสฺมาโต จนียสฺส กุมฺภการปฺปคฺตสฺส เขตฺทโหติ
 ยวตฺติยํ โห เม คามํ ปิณฺฑทาย ปวิจฺจสฺสํ ตินฺหาโรโย กฺขจฺ-
 หารโรโย ตินฺกุกฺกั กิณฺทิตฺวา ตินฺณจ กฺขจฺณจ อาทาย อคมิตฺตํ
 ยามิ มยา สํพฺพมคฺติกาเมว กุกฺกา กคา ตํปิ ภควตา เกทามิตฺตา
 อตฺถิ จ เม ทารุคฺเคณโก สนฺทิจฺจ โย ญฺหนฺนาหํ ทารุคฺเคณกํ
 ทารุณิ ยาจิตฺวา ทารุกุกฺกั กเรยฺยนฺติ ๑ อถโห อายสฺมา จนีโย
 กุมฺภการปฺปคฺโต เยน ทารุคฺเคณโก เตนุปลงฺกมิตฺตํ อุปฺปลงฺกมิตฺวา
 ทารุคฺเคณกํ เขตฺทโวจ ยวตฺติยํ โห เม อากุโส คามํ
 ปิณฺฑทาย ปวิจฺจสฺสํ ตินฺหาโรโย กฺขจฺหารโรโย ตินฺกุกฺกั กิณฺทิตฺวา
 ตินฺณจ กฺขจฺณจ อาทาย อคมิตฺตํ ยามิ มยํ สํพฺพมคฺติกาเมว
 กุกฺกา กคา ตํปิ ภควตา เกทามิตฺตา เทหิ เม อากุโส ทารุณิ
 อิจฺฉามิ ทารุกุกฺกั กาคฺคฺติ ๑ นตฺถิ ภนฺเต ตาทิสํนิ ทารุณิ

๑ ย. ปาตพฺยตํ ๑

๘๑] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ ฌนียภิกขุวตฺถุ วสฺสการวตฺถุ ๗๘

ยานาหิ อยฺยสฺส ทฺเทยฺยํ อตฺถิ ภาณเต เทวคฺคหณทวารุณิ^๑ นคฺร-
ปฺปฺปิตฺตํชาวริกาณิ อปฺปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ สฺเส ตานิ ราชฺชา ทาเปตฺติ
หฺราเปถ ภาณเตติ ๑ ทินฺนฺนาณิ อวฺวโส รมฺมณฺวาติ ๑ อถโฆ ทารุ-
คฺคเหถณโก อิมเ ไซ สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา รมฺมจาวริโน สมนฺจาวริโน
พฺรหฺมจาวริโน สจฺจวาทิโน สิตฺตวฺนฺโต กตฺถยาณรมฺมา ราชฺชาบีเมสฺส
อภิปฺปสฺสนฺโน น อรหิติ อทินฺนํ ทินฺนฺนฺนฺติ วตฺตุนฺนฺติ อายสฺมณฺตํ
ฌนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เขตฺตโวจ หฺราเปถ ภาณเตติ^๒ ๑ อถโฆ
อายสฺมา ฌนียํ กุมฺภการปฺตฺโต ตานิ ทารุณิ ฌณฺทหาณฺณิกํ
เจทาเปตฺวา สกฺกฺเหหิ นิพฺพุทฺทาเปตฺวา ทารุณฺณิกํ อภาสิ ๑

[๘๑] อถโฆ วสฺสการโ พฺรหฺมโณ นคฺครมฺหามตฺโต ราชคฺค-
กมฺมณฺเต อนฺตฺตณฺเวยมาโน เยน ทารุคฺคเหถณโก เตนฺตฺตํสํกมิ
อฺปฺปสํกมิตฺวา ทารุคฺคเหถณกํ เขตฺตโวจ ยานิ ตานิ ภาณเ เทว-
คฺคหณทวารุณิ นคฺรปฺปิตฺตํชาวริกาณิ อปฺปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ กหิ ตานิ
ทารุณฺนฺติ ๑ ตานิ สามี ทารุณิ เทเวณ อยฺยสฺส ฌนียสฺส กุมฺภ-
การปฺตฺตสฺส ทินฺนฺนาณฺติ ๑ อถโฆ วสฺสการโ พฺรหฺมโณ นคฺค-

๑ ย. ม. วา. เทวคฺคทวารุณิ ๑ ๒ เตสฺสุ วตฺตฺตโปตฺตเกสฺสุ วิสฺสทิสฺสา
โหติ ๑ ตตฺถ หิ เอวํ วตฺตํ อถโฆ ทารุคฺคเหถณกสฺส เขตฺตโหสิ
อิมเ ไซ สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา ๑ เป ๑ ทินฺนฺนฺนฺติ วตฺตุนฺนฺติ ๑ อถโฆ
ทารุคฺคเหถณโก อายสฺมณฺตํ ฌนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เขตฺตโวจ หฺราเปถ
ภาณเตติ ๑

มหามคฺโต อนตฺตมโน อโหสิ. ถถํ หิ นาม เทโว เทวคฺคณ-
 ทารุณิ นคฺคปฏิสงฺขาริกานิ อาปทคฺคทาย นิภฺชิตฺตํคฺคานิ ฌนียสฺส กุมฺภ-
 การปฺคตฺตสฺส ทสฺสคฺคิตฺติ ๑. อถโฆ วสฺสํการโฆ พุราหุมนฺ มคฺคฆมา-
 มคฺคโต เยน ราชา มากโฆ เสนิโย พิมฺพิสํการโฆ เตนฺปสฺสํกมิ
 อุปสฺสํกมิตฺวา ราชานํ มากํ เสนิยํ พิมฺพิสํการํ เขตฺตโวจ. สจฺจํ กิร^๑
 เทเวณ เทวคฺคณทวารุณิ นคฺคปฏิสงฺขาริกานิ อาปทคฺคทาย นิภฺชิตฺตํคฺคานิ
 ฌนียสฺส กุมฺภการปฺคตฺตสฺส ทินฺนํคฺคิตฺติ ๑. โโก เอวมาหาคฺคิตฺติ ๑. ทารุ-
 คคฺคณโก เทวาคฺคิตฺติ ๑. เตนํหิ พุราหุมนฺ ทารุคคฺคณกํ อานา-
 เปหิตฺติ ๑. อถโฆ วสฺสํการโฆ พุราหุมนฺ มคฺคฆมาหามคฺคโต ทารุ-
 คคฺคณกํ พนฺธิ อานาเปสิ ๑.

[๘๒] อถุทสา โฆ อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคตฺโต ทารุคคฺคณกํ
 พนฺธิ นียมนํ^๒ ทิสฺสวาน ทารุคคฺคณกํ เขตฺตโวจ. ทิสฺสํ คจฺ
 อาวุโส พนฺโฆ นียสฺสคฺคิตฺติ^๓ ๑. เถสํ ภนฺเต ทารุณํ ทิสฺสํคฺคิตฺติ ๑.
 คจฺจนาวุโส อหํ คจฺจนามํคฺคิตฺติ ๑. เขยฺยาสิ ภนฺเต ปุราหํ หนฺตวามํคฺคิตฺติ ๑.
 อถโฆ อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคตฺโต เยน รมฺภโย มากคฺคสฺส
 เสนิยสฺส พิมฺพิสํการสฺส นิเวสํ เตนฺปสฺสํกมิ อุปสฺสํกมิตฺวา
 ปญฺญตฺเต อาสเน นิสฺสํ ๑. อถโฆ ราชา มากโฆ เสนิโย พิมฺพิสํการโฆ
 เยนายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคตฺโต เตนฺปสฺสํกมิ อุปสฺสํกมิตฺวา

๑. เถสํ ทวิสฺสํ โปคฺคตฺเกสฺส เทวาคฺคิตฺติ อาสเนนํ อคฺคิตฺติ ๑. ๒. ย. ม.
 นียมนํ ๑. ๓. ย. ม. นียสฺสคฺคิตฺติ ๑.

๘๓] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ ธนียภิกฺขุวตฺตํ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ ๘๓

ธายสฺมนํ ธนียํ กุมฺภการปฺปตฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมณฺตํ นิสฺสํ ๑
เอกมณฺตํ นิสฺสินฺโน โข ราชสา มาคฺโข เตนฺธิโย พิมฺพิสาโร' ธายสฺมนํ
ธนียํ กุมฺภการปฺปตฺตํ เอตทโวจ สํจุจํ กิร มยา ฆนฺเต เทว-
คหณทารุณิ นกฺรปฺปฺยสงฺฆาริกานิ อापทฺตถาย นิกฺขิตฺตานิ อยฺยสฺส
ทินฺหานํติ ๑ เหวํ มหาราชชาติ ๑ มยฺ โข ฆนฺเต ราชานํ นาม
พหุกิจฺจา พหุภรณฺเฑ ทตฺตวาปี น สํเรยฺยาม อิงฺฆ ฆนฺเต
สฺราเปหํติ ๑ สฺรสี ตฺวํ มหาราช ปจฺมาภิสฺสิตฺโต เหววปฺปํ วาจํ
ภาสิตฺวา ทินฺนณฺเฑว สมนฺพฺราหฺมณํ ตินฺนณฺโงทกํ ปรีกฺขณฺ-
ตฺติ ๑ สฺรามํ ฆนฺเต สฺนฺติ ฆนฺเต สมนฺพฺราหฺมณา ธชฺชฺโณ
กุกฺกฺจกา อิกฺกฺชากา มา เตสํ อปฺปมตฺตเกปฺปิ กุกฺกฺจจํ อปฺปชฺชติ
เตสํ มยา สฺนฺชย ภาสิตํ ตณฺเฑ โข อรณฺเฑ อปรีกฺขหิตํ
โส ตฺวํ ฆนฺเต เทน เตเสน ทารุณิ อทินฺนํ หริตฺถํ มณฺณสิ กถํ
หิ นาม มาทิสฺสา สมนํ วา พฺราหฺมณํ วา ทนฺนํ วา พนฺนํ วา
ปพฺพาเชยฺยํ วา คจฺจน ฆนฺเต โถเมน ตฺวํ มุคฺโคตฺติ มา
ปฺนปฺปิ เหววปฺปํ อกาสิตํ ๑

[๘๓] มนุสฺสํ อชฺชณฺยานฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ ธชฺชฺโณ อิมे
สมนฺนา สกฺยปฺปตฺติยา ทฺถสฺสํว มุสาวาทีโน อิมे หิ นาม ชฺมม-
๓ ยฺโรมฺมมรมฺมโปตฺตเกสฺสุ กถํ หิ นาม มาทิสฺสํ สมนํ วา พฺราหฺมณํ
วา วิชิตํ วสฺนํ ทนฺนํ วา พนฺนํ วา ปพฺพาเชยฺยํ วาติ เอก-
วจนฺวเสน ปโยโค กโต ๑ ๒ เขภฺยฺเยน ชฺชยนฺตํติ ปจฺนติ ๑

โหวหวิโก มหามคฺโต ภิกฺขุสฺส ปพฺพชฺชิตฺวา ภควโต อวิทฺฐโร นิสฺสินโน
 โหติ ฯ ๑ ๖๓ โส ภควา คัม ภิกฺขุ เอตทวโจ กิตฺตเตน นุ โส
 ภิกฺขุ ราชสา มาคโส เตนฺนิโย พิมฺพิสาโร โจโร คเหตฺวา หนฺติ
 วา พนฺชติ วา ปพฺพชาเชติ วาติ ฯ ๑ ปาเทน วา ภควา ปาทารเห
 วา อติเรกปาเทน วาติ ฯ ๑ เตน โส ปน สมฺเยน ราชคเห ปนฺจ-
 มาสโก ปาโท โหติ ฯ ๑ ๖๔ โส ภควา ขายสฺสมนฺตํ ฌนฺนิ กุมฺภการปฺปตฺตํ
 อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ทฺพฺพรตฺตาย ฯ ๑ เป ฯ ๑ วิวิยารมฺภสฺส จณฺณํ
 ภาสิตฺวา ภิกฺขุณฺํ ตทฺทญฺจจิกิ ตทฺทญฺโตมิกิ ฌมฺมี กถิ กตฺวา ภิกฺขุ
 อามนฺเตติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ เอวฺวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยยา
 โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทิเยยฺย ยถารูเป อทินฺนา-
 ทาเน ราชานํ โจโร คเหตฺวา หนฺนฺเยยฺย วา พนฺชเยยฺย วา ปพฺพชาเชยฺย
 วา โจโรสํ พาลอสํ มุโฬสํ เถนฺนสฺสํ ตถารูเป ภิกฺขุ อทินฺนํ
 อาทียมาโน อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสฺมาสํติ ฯ ๑ เอวฺวญฺจ
 ภควตา ภิกฺขุณฺํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ ๑

[๘๔] เตน โส ปน สมฺเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ รัชกตฺตรณํ
 คนฺตุวา รัชกภณฺฑิกิ อวหริตฺวา ขารามํ อาหริตฺวา ภาเชสฺสุ ฯ ๑
 ภิกฺขุ เอวมาหํสฺสุ มหาปณฺณตฺตํ ตฺมุเห อาวุโส พหุํ ตฺมุหากิ
 จัจฺจํ อปฺปนฺนํ ๑ กุโต อาวุโส อมุหากิ ปณฺณตฺตํ อิทานิ มยิ
 รัชกตฺตรณํ คนฺตุวา รัชกภณฺฑิกิ อวหริมฺหาติ ฯ ๑ นนุ อาวุโส
 ภควตา ลิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ กิสฺสํ ตฺมุเห อาวุโส รัชกภณฺฑิกิ

อวหริตฺถาติ ฯ ๙ จํ อากุโส ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺถํ คณฺจ
 ไหฺ คามะ โน อรณฺณเขตฺติ ฯ ๑๑ นนฺ อากุโส ตเถว ตํ โหติ
 อนนฺจจฺฉิกํ อากุโส อนนฺจโตมิกํ อปฺปฏฺฐิมี อสฺสํตามณฺทํ อกปฺปิยํ
 อกรณฺณํ กถํ หิ นาม ตฺตฺตฺตฺต อากุโส รัชกภณฺฑิกํ อวหริสฺสํ
 เนตํ อากุโส อปฺปสํนฺนํ ภา ปสํทาย ปสํนฺนํ ภา ภิกฺขุโยภาวาย
 อถเขตฺตํ อากุโส อปฺปสํนฺนํนณฺเจว อปฺปสํทาย ปสํนฺนํนณฺจ
 เอกจฺจํ อณฺณตฺตฺตฺตยาติ ฯ ๑๒ อถ โห เต ภิกฺขุ นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ
 อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ฯ ๑๓
 ภควา เขตฺตํ นีทาเน เขตฺตํ ปกรเถ ภิกฺขุสฺสํ ๙ สมนฺนิปาตาเปตฺวา
 นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิพฺปจฺฉิ ๙ จํ กิร ตฺตฺตฺต ภิกฺขเว รัชกตฺถรณฺ
 คณฺตฺวา รัชกภณฺฑิกํ อวหริตฺถาติ ฯ ๑๔ จํ ภควาติ ฯ ๑๕ วิครหิ
 พุทฺโธ ภควา อนนฺจจฺฉิกํ โมฆปฺริสา อนนฺจโตมิกํ อปฺปฏฺฐิมี
 อสฺสํตามณฺทํ อกปฺปิยํ อกรณฺณํ กถํ หิ นาม ตฺตฺตฺต โมฆปฺริสา
 รัชกภณฺฑิกํ อวหริสฺสํ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ ภา
 ปสํทาย ฯ ๑๖ ๑๗ ปสํนฺนํนณฺจ เอกจฺจํ อณฺณตฺตฺตยาติ ฯ
 ๑๘ ภควา นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา พุทฺธ-
 ตาย ฯ ๑๙ ๒๐ วิริยารมฺภสฺส วณฺณํ ภาสิตฺวา ภิกฺขุํ ตทฺทจฺฉิกํ
 ตทฺทโตมิกํ ๙ จํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ ฯ ๒๑ ๒๒ เอวญฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ คามา
 ภา อรณฺณวา ภา อทินฺนํ เถยฺยสฺสํวาทํ อาทิเยยฺย ยถารูเป

อนุตฺตโรภิกขา อกฺขตสฺสํ มหามคฺตา เย วา ปน เจชฺชเกชฺฐํ
 อนุสาสนํติ เอเต วาชาโน นาม ๑ โจโร นาม โย ปณฺจมาสกํ
 วา อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺชนกํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทียติ
 เอลิโส โจโร นาม ๑ หุเนยฺยํ วาติ หคฺเคน วา ปาเทน วา
 กถาย วา เวคฺเคน วา อทฺตทณฺฑเกน วา เจชฺชาย วา หเนยฺยํ ๑
 พนฺธเนยฺยํ วาติ วัชฺชพนฺธเนน วา อนุทฺพนฺธเนน วา สงฺฆตฺถิพนฺธเนน
 วา ชรพนฺธเนน วา นครพนฺธเนน วา ความพนฺธเนน วา นิคม-
 พนฺธเนน วา พนฺธเนยฺยํ ปุริสคฺคตํ วา กเรยฺยํ ๑ ปพฺพาเชยฺยํ
 วาติ คามา วา นิคมา วา นครา วา ชนปฺทา วา ชนปฺทปเทสา
 วา ปพฺพาเชยฺยํ ๑ โจโรสํ พาโสสํ มุโหหสิ เถโนสํติ ปริภาโส
 เอลิโส ๑

[๘๘] ตถารูปํ นาม ปาทํ วา ปาทารหิ วา อติเรกปาทํ
 วา ๑ อาทียมานนฺติ อาทียมาโน หรมาโน อวหรมาโน อิริยาปถํ
 วิโกปยมาโน จานา จาวยมาโน สงฺเกตํ วิตฺตนาณมมาโน ๑

[๘๙] อยมนํติ ปุริมํ อุปาทาย จุจฺจติ ๑ ปาวาสิโก โหคฺคิ
 เสงฺฆณามิ นาม ปณฺทปฺตาสํ พนฺธนา ปจฺจุตํ อภพฺโพ หริตฺตตาย
 เอวเมว ภิกฺขุ ปาทํ วา ปาทารหิ วา อติเรกปาทํ วา อทินฺนํ
 เถยฺยสงฺฆาตํ อาทียิตฺวา อสฺสํมโน โหคิ อสฺสณฺญปฺคฺติโย เตน
 จุจฺจติ ปาวาสิโก โหคฺคิ ๑ อสฺสวาโสติ สฺสวาโส นาม เอกกมฺมํ

๑ มนุคฺโคคิมี ปาโส ๑

สุตฺตํ วา กัณฺฐสุตฺตํ วา สํวฏฺกํ วา เวจฺนํ วา เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺสํติ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ ฌนฺททาเปติ อปฺปคฺติ ฤตฺตจฺจุ-
 ยสฺสํ ๑ โภจฺยํ คเหตฺวา อจฺจุจเวติ อปฺปคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑
 ฆสฺสํโต นีหริติ อปฺปคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑ อนฺตมโส เกสฺสํคฺคตฺตมฺปิ
 กุมฺภํมฺภา โมเจติ อปฺปคฺติ ปารวชิทฺสํ ๑ สํปฺปํ วา เทสํ วา
 มํ วา ฌาณิตํ วา ปณฺจมาสํกํ วา อติเรกปณฺจมาสํกํ วา อคฺคฆนํ
 เถยฺยจิตฺโต เอเกน ปโยเคน ปิยวติ อปฺปคฺติ ปารวชิทฺสํ ๑
 ตตฺตเวว ฆนฺทติ วา ฌทฺทเทติ วา ฌาเปติ วา อปฺปวิภังกํ วา กโรติ
 อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๘๒] ฤตฺตจฺจุ นาม ฆณฺฑํ ฤเต นิภฺวิตฺตํ โหติ ๑ ฤตฺตจฺจุ
 ฆณฺฑํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุคฺคิยํ วา ปริเยสฺสํติ คจฺจุติ
 วา อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ อามสฺสํติ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑
 ฌนฺททาเปติ อปฺปคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑ จํนา จาเวติ อปฺปคฺติ
 ปารวชิทฺสํ ๑

[๘๓] อากาสจฺจุ นาม ฆณฺฑํ อากาสคฺคํ โหติ โมโร วา
 กัณฺธิยโร วา ติตฺติโร วา วฏฺฏโก วา สํวฏฺกํ วา เวจฺนํ วา
 หิริณฺณํ วา สฺวณฺณํ วา ฌชฺชมานํ ปคฺติ ๑ อากาสจฺจุ ฆณฺฑํ
 อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุคฺคิยํ วา ปริเยสฺสํติ คจฺจุติ วา อปฺปคฺติ

๑ อิตฺโต ปริ ตตฺต ๑ มรฺมมโปตฺตเก ๑ ฆณฺฑนฺตฺตํ วาติ ปาโง
 ตตฺติ ๑

๙๖] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ เวหาสฺนุจาทิวิภาโค ๘๘

ทุกฺกฏฐํ ๑ คมนํ อุปจฺฉินฺทติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ
อปฺตฺติ-ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺททาเปติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํ ๑ จานา
จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๔] เวหาสฺนุจํ นาม ภณฺฑํ เวหาสคฺคํ โหติ มณฺเฑ วา
ปฺปเเช วา จีวรจํเส วา จีวรรัชฺชยา วา ภิกฺขิตฺตํเต วา นาคทนต์
วา รุกฺเข วา ลกฺขิตํ โหติ อนฺตมโส ปตฺตาธารเกปปี ๑ เวหาสฺนุจํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺททาเปติ
อปฺตฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํ ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๕] อุกฺกฏฐํ นาม ภณฺฑํ อุกฺเก นิกฺขิตํ โหติ ๑ อุกฺกฏฐํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ นิมฺมฺชฺชติ วา อุมฺมฺชฺชติ วา อปฺตฺติ
ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺททาเปติ อปฺตฺติ
กุตฺตจฺจุยฺสํ ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ตตฺถ
ชาตํ อุปลํ วา ปทุมํ วา ปุณฺฑรํ วา ภิสํ วา มจฺฉํ วา
กจฺฉปํ วา ปณฺณมาสํ วา อติเรกปณฺณมาสํ วา อคฺคฆนํ
เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺททาเปติ อปฺตฺติ
กุตฺตจฺจุยฺสํ ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๖] นาวา นาม ยาย ตรติ ๑ นาวฏฺฐํ นาม ภณฺฑํ นาวาย
นิกฺขิตํ โหติ ๑ นาวฏฺฐํ ภณฺฑํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต

៩៩] ភូតិយបារាទិកកណ្តេ ភព្វាសន្តិ ឧទារាមន្ទវិភាគ ៩៣

ឧបត្ថិតិ ភារិ ឈុយទិតុតៃ ឧរាសតិ ឧបត្ថិតិ ពុក្កន្ទត្ថ ។ ធម្មតាបេតិ
ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទត្ថ ។ ភ្នំ ឱរិបេតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។
ភិក្ខុ ភារិ ឈុយទិតុតៃ ឧរាសតិ ឧបត្ថិតិ ពុក្កន្ទត្ថ ។ ធម្មតាបេតិ
ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទត្ថ ។ អត្ថេន គណ្ហាតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។
អត្ថេ ភារិ ឈុយទិតុតៃ ភូមិយំ ភិក្ខុបេតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។
ឈុយទិតុតៃ ភូមិតៃ គណ្ហាតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។

[៩៩] ឧទារាម ឈាម បុប្ផធារាម ធម្មតាម ។ ឧទារាមន្ទ
ឈាម ភាណំ ឧទារាម ទត្ថិ ទានេតិ ភិក្ខុត្ថំ តៃតិ ភូមន្ទ
ពត្ថន្ទ ឧកាសន្ទ ឆេវាសន្ទ ។ ឧទារាមន្ទ ភាណំ ឧទរិស្ថសាមិកិ
ឈុយទិតុតៃ ភូតិយំ ឆា បរិយេសតិ គុទ្ធាតិ ឆា ឧបត្ថិតិ ពុក្កន្ទត្ថ ។
ឧរាសតិ ឧបត្ថិតិ ពុក្កន្ទត្ថ ។ ធម្មតាបេតិ ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទ-
ត្ថ ។ ទានា ទាវេតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។ គត្ថត ឆាតកំ
មូតំ ឆា គតំ ឆា បត្ថតំ ឆា បុប្ផំ ឆា ឆតំ ឆា បណ្ណាសាតកំ ឆា
ឧតិរេកបណ្ណាសាតកំ ឆា ឧគុណកំ ឈុយទិតុតៃ ឧរាសតិ ឧបត្ថិតិ
ពុក្កន្ទត្ថ ។ ធម្មតាបេតិ ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទត្ថ ។ ទានា ទាវេតិ
ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។ ឧទារាម ឧភិយុទ្ធាតិ ឧបត្ថិតិ ពុក្កន្ទត្ថ ។
សាមិកត្ថ វិមតិ ឧប្បាបាតេតិ ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទត្ថ ។ សាមិកៃ
ន មមុតំ ភាវិស្ថតិ ភូតិ ភិក្ខុបេតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។ ធម្មំ
ឆរុតៃ សាមិកំ បរាទេតិ ឧបត្ថិតិ បារាទិកត្ថ ។ ធម្មំ ឆរុតៃ
បរាទេតិ ឧបត្ថិតិ ពុត្តតុទ្ទត្ថ ។

[๓๐๐] วิหารฐํ นาม ภณํ วิหาร จตุหิ จานเห นิภูชิตํ
 โหติ ภุมมฐํ ถถฐํ อากาสฐํ เวหาสฐํ ๑ วิหารฐํ ภณํ
 อหริสสามํติ เถยยจิตโต ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺจนํติ วา อปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อามสํติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฆนฺทาทเปติ อปคฺติ
 ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปคฺติ ปาราสกสฺส ๑ วิหาร
 อภิชฺชติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ สามีกสฺส ติมํติ อปฺปาทะติ
 อปคฺติ ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑ สามีโก น มยฺหํ ภวิสสํติ ชฺวํ นิภูชิตํ
 อปคฺติ ปาราสกสฺส ๑ ฆมํ จรณโต สามีกํ ปราเสติ อปคฺติ
 ปาราสกสฺส ๑ ฆมํ จรณโต ปรสํติ อปคฺติ ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑

[๓๐๑] เขตํ นาม ยตฺถ ปุพฺพณฺณํ วา อปรณฺณํ วา
 ชาติ ๑ เขตฺตฐํ นาม ภณํ เขตฺเต จตุหิ จานเห นิภูชิตํ
 โหติ ภุมมฐํ ถถฐํ อากาสฐํ เวหาสฐํ ๑ เขตฺตฐํ ภณํ
 อหริสสามํติ เถยยจิตโต ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺจนํติ วา อปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อามสํติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฆนฺทาทเปติ อปคฺติ
 ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปคฺติ ปาราสกสฺส ๑ ตตฺถ
 ชาติ ปุพฺพณฺณํ วา อปรณฺณํ วา ปณฺจมาสกํ วา อติเรก-
 ปณฺจมาสกํ วา อคฺคฆนํ เถยยจิตโต อามสํติ อปคฺติ ทุกฺก-
 ฏสฺส ๑ ฆนฺทาทเปติ อปคฺติ ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑ จานา จาเวติ
 อปคฺติ ปาราสกสฺส ๑ เขตํ อภิชฺชติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 สามีกสฺส ติมํติ อปฺปาทะติ อปคฺติ ทุตฺตจฺจุยสฺส ๑ สามีโก

๓๐๓] ทุติยปารາชิกกณฺເ ປທຳຮຸ້ນ ວຸຕຸນຸຈຳທິວິກາໂ ໒໓

ນ ມຍຸທິ ກວີສຸສັຕິ ຮຸ້ນ ນິກຸຊິປຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑ ຮມຸມໍ ຈຣນໂຕ ສຳມິກໍ ປຣາເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑ ຮມຸມໍ ຈຣນໂຕ ປຣາຊຕິ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ພັດ ວາ ຣາຮຸ້ນ ວາ ວຕິ ວາ ມຣິຍາທິ ວາ ສຸງຄາເມຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສັ ໑ ເອກໍ ປໂຍຄໍ ອນາຄເຕ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ຕສຸມີ ປໂຍເຄ ອາຄເຕ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑

[໓໐໔] ວຸຕຸ ນາມ ອາຣາມວຸຕຸ ວິຫາຣວຸຕຸ ໑ ວຸຕຸນຸຈຳ ນາມ ກຣຸທຸ ວຸຕຸນຸສຸມີ ຈຸຕຸທິ ຈຳເນຕິ ນິກຸຊິປຕິ ໂຫຕິ ກຸມຸມຸນຸຈຳ ຄຸຕຸນຸຈຳ ອາຄາສຸນຸຈຳ ເວທາສຸນຸຈຳ ໑ ວຸຕຸນຸຈຳ ກຣຸທຸ ອວຸທຣິສຸສຳມິຕິ ເຄຍຸຍຈິຕຸໂຕ ທຸຕິຍຸ ວາ ປຣິເຢສຕິ ຄຈຸຕຕິ ວາ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສັ ໑ ຂາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສັ ໑ ຝນທາເປຕິ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ຈຳນາ ຈາເວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑ ວຸຕຸນຸ ອກິຍເບຊຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສັ ໑ ສຳມິກສຸສັ ວິມຕິ ອຸປປາເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ສຳມິໂກ ນ ມຍຸທິ ກວີສຸສັຕິ ຮຸ້ນ ນິກຸຊິປຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑ ຮມຸມໍ ຈຣນໂຕ ສຳມິກໍ ປຣາເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑ ຮມຸມໍ ຈຣນໂຕ ປຣາຊຕິ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ພັດ ວາ ຣາຮຸ້ນ ວາ ວຕິ ວາ ປາຄາວິ ວາ ສຸງຄາເມຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສັ ໑ ເອກໍ ປໂຍຄໍ ອນາຄເຕ ອາປຕຸຕິ ຄຸຕຸຕຈຸຍສຸສັ ໑ ຕສຸມີ ປໂຍເຄ ອາຄເຕ ອາປຕຸຕິ ປາຣາຊິກສຸສັ ໑

[໓໐໕] ຄາມນຸຈຳ ນາມ ກຣຸທຸ ຄາເມ ຈຸຕຸທິ ຈຳເນຕິ ນິກຸຊິປຕິ

๓๐๘] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาษณียํ ทนฺตโปณาทิวิภาโค ๘๕

ปาราชิกสูตํ ๑ อตฺตโน ภาชนํ ปเวเสตฺวา ปณฺจมาสํกํ วา อติเรก-
ปณฺจมาสํกํ วา อคฺชนกํ อุกกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อापตฺติ
ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺจุยสูตํ ๑ อตฺตโน
ภาชนกํ กโรติ อापตฺติ ปาราชิกสูตํ ๑ มรียาทํ จินฺหติ
อฺวปตฺติ ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑ มรียาทํ จินฺหิตฺวา ปณฺจมาสํกํ วา อติเรก-
ปณฺจมาสํกํ วา อคฺชนกํ อุกกํ นิภูชาเมติ อापตฺติ ปาราชิกสูตํ ๑
อติเรกมาสํกํ วา อุนฺนปณฺจมาสํกํ วา อคฺชนกํ อุกกํ นิภูชาเมติ
อฺวปตฺติ กุตฺตจฺจุยสูตํ ๑ มาสํกํ วา อุนฺนมาสํกํ วา อคฺชนกํ อุกกํ
นิภูชาเมติ อापตฺติ ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑

[๓๐๖] ทนฺตโปณํ นาม จินฺหํ วา อจฺจจินฺหํ วา ๑ ปณฺจมาสํกํ
วา อติเรกปณฺจมาสํกํ วา อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อापตฺติ
ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺจุยสูตํ ๑ จานา จาเวติ
อฺวปตฺติ ปาราชิกสูตํ ๑

[๓๐๗] จนฺปฺปติ นาม โย มนุสฺสํ นํ ปริคฺคหิตो โหติ รุกฺโข
ปรีโกโค ๑ เถยฺยจิตฺโต จินฺหติ ปหาเร ปหาเร อापตฺติ
ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑ เขกํ ปหาเร อนาคเต อापตฺติ กุตฺตจฺจุยสูตํ ๑
ตสฺมี ปหาเร อากเต อापตฺติ ปาราชิกสูตํ ๑

[๓๐๘] หรณกํ นาม อณฺณสูตํ หรณกํ ภณฺทํ ๑ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อापตฺติ ทฺฤกฺกฏสูตํ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺจุ-
ยสูตํ ๑ จานา จาเวติ อापตฺติ ปาราชิกสูตํ ๑ สหภณฺฑาทวรกํ

เนตฺถํสามิตฺติ ปจฺฉิมํ ปาทํ สังฺกามาเนติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑
 ทฺวติยํ ปาทํ สังฺกามาเนติ อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ปติคฺคํ ภาณํ
 กเหตฺถํสามิตฺติ ปาตาเปติ อปฺปคฺคฺติ ทฺวตฺถสฺส ๑ ปติคฺคํ ภาณํ
 ปญฺจมาสํกํ วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺสติ อปฺปคฺคฺติ ทฺวตฺถสฺส ๑ มนฺทาเปติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺย-
 ยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๓๐๘] อุปฺปนิธิ นาม อุปฺปนิทฺธิตฺตํ ภาณํ ๑ เทหิ เม ภาณํทฺวติ
 จฺจุจฺจมาโน นาทํ คณฺหามิตฺติ ภาณติ อปฺปคฺคฺติ ทฺวตฺถสฺส ๑
 สามิกสฺส วิมตฺติ อุปฺปปาเทติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ สามิกอ-
 น มยฺหํ ทสฺสํคฺคฺติ ชฺรํ นิทฺธิปตฺติ อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ชฺรมนํ
 จรฺนโต สามิกํ ปราเชติ อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ชฺรมนํ จรฺนโต
 ปรรชติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑

[๓๐๙] สํกฺกฆาตํ นาม รณฺณา จีวีตํ โหติ ปพฺพตฺตณฺเฑ
 วา นทฺธิตฺตฺเถ วา คามทฺวาเร วา อตฺตฺร ปวีญฺจสฺส สํกํ คณฺห-
 ทฺวติ ๑ อตฺตฺร ปวีตฺติตฺวา ราชคฺคฺคํ ภาณํ ปญฺจมาสํกํ วา อติเรก-
 ปญฺจมาสํกํ วา อคฺคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ อปฺปคฺคฺติ ทฺวตฺถ-
 สฺส ๑ มนฺทาเปติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ ปจฺฉิมํ ปาทํ สํกฺกฆาตํ
 อติทฺถกามาเนติ อปฺปคฺคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ ทฺวติยํ ปาทํ อติทฺถกามาเนติ
 อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ อนฺโธสํกฺกฆาเต จีโต พหิสํกฺกฆาตํ ปาเตติ
 อปฺปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ สํกํ ปรีหริติ อปฺปคฺคฺติ ทฺวตฺถสฺส ๑

๓๓๔]. ทุติยปารາชิกกณฺເທ ပတဏှဏိယံ ပာဏာတိဝိဂ္ဂါတိ ၄၈

[၃၃၁] ပါဏ် နာမ မဏုဇ္ဇပါဏ် ဂုဇ္ဇုတိ ၊ ဂေယျဇိတု
ဓာမံတိ ဓာပတုတိ ဟုဂ္ဂုဏ္ဍုဇ္ဇံ ၊ မဏုဏာပေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇု-
ယဇ္ဇံ ၊ ခါနာ ဇာဝေတိ ဓာပတုတိ ပာရာဒိကဇ္ဇံ ၊ ပတဇာ နေဇ္ဇံဓာမံတိ
ပဉ္စမံ ပာတံ ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ တုတိယံ ပာတံ
ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ပာရာဒိကဇ္ဇံ ၊

[၃၃၂] ဓပတံ နာမ ဓပိ မဂ္ဂဇာ ၊ ပဏ္ဍမာဓာမံ ဘ ဓပိဝေဂ-
ပဏ္ဍမာဓာမံ ဘ ဓပိဓမ္မာဓာမံ ဂေယျဇိတုဇ္ဇံ ဓာမံတိ ဓာပတုတိ ဟုဂ္ဂု-
ဏ္ဍုဇ္ဇံ ၊ မဏုဏာပေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ ခါနာ ဇာဝေတိ
ဓာပတုတိ ပာရာဒိကဇ္ဇံ ၊

[၃၃၃] တုဝိပတံ နာမ မဏုဇ္ဇံ ပကုဇ္ဇာဓာ ၊ ဂေယျဇိတုဇ္ဇံ ဓာမံတိ
ဓာပတုတိ ဟုဂ္ဂုဏ္ဍုဇ္ဇံ ၊ မဏုဏာပေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ ခါနာ-
ဇာဝေတိ ဓာပတုတိ ပာရာဒိကဇ္ဇံ ၊ ပတဇာ နေဇ္ဇံဓာမံတိ ပဉ္စမံ ပာတံ
ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ တုတိယံ ပာတံ ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ
ပါရာဒိကဇ္ဇံ ၊

[၃၃၄] ဇုတုပတံ နာမ တုတိ ဓဇ္ဇံ ဝိဇ္ဇာ ဇာဝေတိ ကတုဇာ
ပဇ္ဇာ ၊ ဂေယျဇိတုဇ္ဇံ ဓာမံတိ ဓာပတုတိ ဟုဂ္ဂုဏ္ဍုဇ္ဇံ ၊ မဏုဏာပေတိ
ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ ခါနာ ဇာဝေတိ ဓာပတုတိ ပာရာဒိကဇ္ဇံ ၊
ပတဇာ နေဇ္ဇံဓာမံတိ ပဉ္စမံ ပာတံ ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊
တုတိယံ ပာတံ ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ တုတိယံ ပာတံ
ဇံဂ္ဂာမေတိ ဓာပတုတိ ဂုဇ္ဇုတုဇ္ဇုယဇ္ဇံ ၊ ဇုတုပတံ ပာတံ ဇံဂ္ဂာမေတိ

อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๓๓๕] พหุปรภํ นาม วิจุติกา สत्ตปถิ อจฺจุจํติงฺคปฺภาณกา ฯ
 ปญฺจมาสํกํ วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺคชนกํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺสติ อาปตฺติ ทุกกฺกขฺยสฺส ฯ ฆนฺททาเปติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺจุ-
 ยสฺส ฯ จํนา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ปทสฺสา เนสฺสํมํติ
 สํกฺกามาเมติ ปเท ปเท อาปตฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺส ฯ ปจฺฉิมํ ปาทํ
 สํกฺกามาเมติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๓๓๖] โยจฺวโรโก นาม ภาณํ โยจฺวริตฺวา อาจิกฺขติ อิตฺถนฺนํ
 ภาณํ อวฺหรติ อาปตฺติ ทุกกฺกขฺยสฺส ฯ โสํ ตํ ภาณํ อวฺหรติ
 อาปตฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกสฺส ฯ

[๓๓๗] โยณฺนิรฺกฺโข นาม อาทฺตํ ภาณํ โยเนนฺโต ฯ ปญฺจมาสํกํ
 วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺคชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ อาปตฺติ
 ทุกกฺกขฺยสฺส ฯ ฆนฺททาเปติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺส ฯ จํนา จาเวติ
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๓๓๘] สํวิจฺจาวหาโร นาม สํมุพฺพหุตา สํวิทฺทิตฺวา เอโก ภาณํ
 อวฺหรติ อาปตฺติ สํพุเพสฺส ปาราชิกสฺส ฯ

[๓๓๙] สํกฺกเตกฺกมฺมํ นาม สํกฺกเต กโรติ ปุเรภตฺตํ วา
 ปจฺฉาภตฺตํ วา รตฺตํ วา ทิฏฺฐา วา เตนฺ สํกฺกเตนฺ ตํ ภาณํ
 อวฺหรติ อาปตฺติ ทุกกฺกขฺยสฺส ฯ เตนฺ สํกฺกเตนฺ ตํ ภาณํ
 อวฺหรติ อาปตฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกสฺส ฯ ตํ สํกฺกเต ปุเร วา

๑๒๑] ทุคิยंपาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนันํ อานตฺติกปฺปโยโค ๘๘

ปจฺจน วา ตํ ภณฺทํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหฺรทฺสํ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๑๒๐] นิมิตฺตกมฺมํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ อภฺธิ วา นิภฺทนิสฺสํ
ภมฺมํ วา อภฺทนิสฺสํ สํ สํ วา อภฺทนิสฺสํ เตน นิมิตฺเตน ตํ
ภณฺทํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ เตน นิมิตฺเตน ตํ ภณฺทํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อภฺทนิสฺสํ ปาราชิกสฺส ๑ ตํ นิมิตฺตํ ปฺเร วา
ปจฺจน วา ตํ ภณฺทํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหฺร-
ทฺสํ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๑๒๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตฺตํ ภณฺทํ อวหฺรติ
อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส ตํ มนฺตฺตํ ไน ตํ อวหฺรติ อาปตฺติ
อภฺทนิสฺสํ ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตฺตํ
ภณฺทํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส ตํ มนฺตฺตํ
อภฺทนิสฺสํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหฺรทฺสํ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตฺตํ ภณฺทํ
อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส อภฺทนิสฺสํ มนฺตฺตํ ไน ตํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อภฺทนิสฺสํ ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
อิตฺตฺตํ ภณฺทํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส อภฺทนิสฺสํ
มนฺตฺตํ ไน อภฺทนิสฺสํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ ๑ อวหฺรทฺสํ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตฺตํ
ปาวท อิตฺตฺตํ ไน อิตฺตฺตํ ปาวท อิตฺตฺตํ

อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส อิตฺตสฺส
 อาโรเจติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ อวหารโก ปฏิกฺคณฺหาติ
 มฺหฏฺฐสฺส อาปตฺติํ ฤตฺตจฺจุยสฺส ฯ โส ตํ ภาณํ อวหตฺติ
 อาปตฺติํ สหฺเพสํ ปารวชิกสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตุนฺ-
 นามสฺส ปาวท อิตฺตุนฺนาโม อิตฺตุนฺนามสฺส ปาวทตฺถ อิตฺตุนฺนาโม
 อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส อญฺณํ
 อานาเปติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ อวหารโก ปฏิกฺคณฺหาติ
 อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส ตํ ภาณํ อวหตฺติ มฺหฏฺฐสฺส อนาปตฺติ
 อานาปสฺส ๑ อวหารสฺส ๑ อาปตฺติํ ปารวชิกสฺส ฯ ภิกฺขุ
 ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺก-
 ฏสฺส ฯ โส คนฺถวา ปุณฺ ปจฺจกฺกจฺจติ นาทํ สกฺโกมิ ตํ
 ภาณํ อวหตฺตุนฺติ ฯ โส ปุณฺ อานาเปติ ยทา สกฺโกสิ ตทา
 ตํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส ตํ ภาณํ
 อวหตฺติ อาปตฺติํ อุกฺกิณฺณํ ปารวชิกสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
 อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส ตํ
 อานาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร น สฺวาเวติ มา อวหตฺติ โส ตํ
 ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ อุกฺกิณฺณํ ปารวชิกสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ
 อานาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหตฺติ อาปตฺติํ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 โส ตํ อานาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร สฺวาเวติ มา อวหตฺติ โส
 อวณฺคฺโต อหํ คยาคิ ตํ ภาณํ อวหตฺติ มฺหฏฺฐสฺส อนาปตฺติ ฯ

อวหารกตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกกตฺถํ ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
 อิตฺถนฺนามํ ภณฺทํ อวหาราติ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ โส ทํ
 อานาเปตฺวา วิปฺปฐิสาโร จาเวติ มา อวหโรติ สาธุติ โอรมติ
 อภิณฺโหนํ อนาปคฺติ ฯ

[๑๒๒] ปณฺจหากาเรหิ อธิณฺโหนํ อาทียนฺตสฺสํ อปคฺติ ปาราชิกกตฺถํ
 ปรรปฺปคฺคหิตตฺถนํ โหติ ปรรปฺปคฺคหิตตฺถนํ จ ทฺหโก จ โหติ
 ปรีกฺขาริ ปณฺจมาสโก วา อติเรกปณฺจมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถนํ
 ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ สนนฺทาเปติ
 อปคฺติ กุตฺตจฺจุยฺยสฺสํ ฯ จานา จาเวติ อปคฺติ ปาราชิกกตฺถํ ฯ
 ปณฺจหากาเรหิ อธิณฺโหนํ อาทียนฺตสฺสํ อปคฺติ กุตฺตจฺจุยฺยสฺสํ ปรรปฺป-
 คฺคหิตตฺถนํ โหติ ปรรปฺปคฺคหิตตฺถนํ จ ทฺหโก จ โหติ ปรีกฺขาริ
 อติเรกมาสโก วา อุนฺนปณฺจมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถนํ ปจฺจุปฺปจฺจิตํ
 โหติ ฯ อามสฺติ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ สนนฺทาเปติ อปคฺติ
 ทฺถกฺกตฺถํ ฯ จานา จาเวติ อปคฺติ กุตฺตจฺจุยฺยสฺสํ ฯ ปณฺจหากาเรหิ
 อธิณฺโหนํ อาทียนฺตสฺสํ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ปรรปฺปคฺคหิตตฺถนํ โหติ
 ปรรปฺปคฺคหิตตฺถนํ จ ทฺหโก จ โหติ ปรีกฺขาริ มาสโก วา
 อุนฺนมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถนํ ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ
 อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ สนนฺทาเปติ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ จานา
 จาเวติ อปคฺติ ทฺถกฺกตฺถํ ฯ

[๑๒๓] ทฺถหากาเรหิ อธิณฺโหนํ อาทียนฺตสฺสํ อปคฺติ ปาราชิกกตฺถํ

น จ ฌกตณฺณํ น จ วิสฺสํสาธกํ น จ ตาวกาทิกํ ฌรโก
 จ โหติ ปริกฺขารो ปณฺจมาสโก वा อतिเรกปณฺจมาสโก वा
 เถยฺยจิตฺตณฺจ ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 ฌนฺทาเปติ อापตฺติ ทุตฺตจฺยสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ
 ปารวชิกสฺส ฯ ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ทุตฺตจฺยสฺส
 น จ ฌกตณฺณํ น จ วิสฺสํสาธกํ น จ ตาวกาทิกํ ฌรโก
 จ โหติ ปริกฺขารो อติเรกมาสโก वा อุนฺปณฺจมาสโก वा
 เถยฺยจิตฺตณฺจ ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 ฌนฺทาเปติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ
 ทุตฺตจฺยสฺส ฯ ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส
 น จ ฌกตณฺณํ น จ วิสฺสํสาธกํ น จ ตาวกาทิกํ ฌรโก
 จ โหติ ปริกฺขารो มาสโก वा อุนฺมาสโก वा เถยฺยจิตฺตณฺจ
 ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฌนฺทาเปติ
 อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๑๒๕] ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส
 น จ ปรปรคฺคหิตํ โหติ ปรปรคฺคหิตสฺสณฺณํ จ ฌรโก จ
 โหติ ปริกฺขารो ปณฺจมาสโก वा อติเรกปณฺจมาสโก वा เถยฺย-
 จิตฺตณฺจ ปจฺจุปฺปจฺจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 ฌนฺทาเปติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส

๓๒๖] ทุติยปาราชิกถนุเต ปทภาชนียํ อนาปตติวาโร ๓๐๓

น จ प्रप्रिकुहितं होति प्रप्रिकुहितसंन्ये ज तहुโก ज
होति प्रिकावो अतिरेकमासโก वा अनुपन्यमासโก वा लेय-
जित्तन्य प्रजुपुञ्जितं होति ॥ आमसति आपत्ति तुक्कुत्तुत्त ॥
मन्तापति आपत्ति तुक्कुत्तुत्त ॥ ज्ञाना ज्ञावेति आपत्ति
तुक्कुत्तुत्त ॥ पन्यहाकारेति अतिनृ अतिनृत्तुत्त आपत्ति तुक्कुत्तुत्त
न ज प्रप्रिकुहितं होति प्रप्रिकुहितसंन्ये ज तहुโก ज
होति प्रिकावो मासโก वा अनुमासโก वा लेयजित्तन्य
प्रजुपुञ्जितं होति ॥ आमसति आपत्ति तुक्कुत्तुत्त ॥ मन्तापति
आपत्ति तुक्कुत्तुत्त ॥ ज्ञाना ज्ञावेति आपत्ति तुक्कुत्तुत्त ॥

[๓๒๕] อनाปตติ. สกตณนียสส วิสสสาสคาहे दावกาतिगे पे-
प्रिकुहे ตिरจुदानคคप्रिकुहे ปัสสกุत्तสณนียสส อุนมคคกสส अति-
गमिमिगससाति ॥

अतिनातानमृति प्रसमपादनवारं निजुजितं ॥

[๓๒๖] रथगेहि प्रन्यजुखाता जत्तुवित्तुत्तरनेहि ज
अनृत्तरने वे प्रन्य ज प्रन्य हारननेन ज
निरुत्तिया प्रन्यजुखाता दावेति अपरे तुवे
असमृतिने गुत्तापातो अनृत्तरने^๒ सहा तस
विमासेहि प्रन्यजुखाता प्रन्य ज्ञेव अमुत्ता
तुत्तुत्तुत्त गुत्तसंन्य प्रुत्तुत्तुत्तुत्तुत्त

๓ เตตปิ ปาโง ॥ ๒ พ. ม. ขนคคเขน ॥

สปริกขารกติกา ภิสัณฺฑิ น นิภุม^๒
 ขาถนัยญจ วิสัณฺฑิ สัณฺฑิณายปเร ทูเว
 สัตต นาวหรามาคิ สัตต เจว อวหารุ
 สัณฺฑิ สัณฺฑิ อวหารุ สัตต ปุณฺณเหติ อปเร ทูเว
 ตโย จ อุตตวาทีโน มณฺเฑ ตัณฺเฑ อติกกเม
 สุกฺวา จ มิคา มจุฉา ยานญจามิ ปวตฺตยิ
 ทูเว เปสึ ทูเว ทารุ มีสัณฺฑิ ทูเว ทกา
 อนุปุพฺพวิชาเนน ตทญฺเฑ น ปริปรย
 สวาคุกิยา จคุโร มุญฺหิ เทว วิฆาสา ทูเว ตินา
 สัณฺฑิ สัณฺฑิ ภาชเย สัตต สัตต เจว อส้ามิก้า
 ทารุทกา มคฺติกา เทว ตินานิ
 สัณฺฑิ สัตต อวหาสิ เสยฺย
 สัณฺฑิ ส้ามิกิ น จามิ นีหเรยฺย
 หเรยฺย สัณฺฑิ ส้ามิกิ ตาวกาสิกิ

จมุปา ราชคเห เจว เวสาธียา จ อชฺชโก

พารานตี จ โกธมฺพิ สาคตา ทพฺพิเกน จาติ ฯ

[๑๒๗] เตน ไช ปน สมนเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ รัชกตฺถรณํ
 คนฺตุวา รัชกภณฺฑิกิ อวหาริสุ ฯ เถสึ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ภควตา
 สีกุขาปทํ ปณฺณตฺตํ กจฺจิ นุ ไช มยํ ปาราสิกิ อาปตฺติ

๑ รา. ภิสัณฺฑิ ๑ ๒ บ. ม. น นิภุม ๑

๑๒๘] ทุขียปารวชิกกณฺเฑ วิหิตฺตํ ตํ ฐกตฺตํ ฐกตฺตํ ๑๐๕

อาปณฺนาติ ๑ ภควโต เอตมตฺตํ อาโรเจสฺส ๑ อาปตฺติ ตฺเมห
ภิกฺขเว อาปณฺนา ปารวชิกกณฺติ ๑

[๑๒๘] เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ ฐกตฺตํ
คณฺหา มหคฺฆํ ทสฺสํ ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺตํ อปฺปาเทสฺสิ ๑ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ ปารวชิกํ อาปตฺติ อาปณฺโนติ ๑
ภควโต เอตมตฺตํ อาโรเจสฺสิ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ จิตฺตฺตฺวาเทติ ๑ เตน
โห ปน สํเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ ฐกตฺตํ คณฺหา มหคฺฆํ ทสฺสํ
ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺโต อามสฺสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อาปตฺติ ทฺตฺตํ ฐกตฺตาติ ๑ เตน โห
ปน สํเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ ฐกตฺตํ คณฺหา มหคฺฆํ ทสฺสํ
ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺโต มนฺทาเปสฺสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อาปตฺติ ทฺตฺตํ ฐกตฺตาติ ๑ เตน โห
ปน สํเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ ฐกตฺตํ คณฺหา มหคฺฆํ ทสฺสํ
ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺโต จานา จาเวสฺสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปณฺโน ปารวชิกกณฺติ ๑

[๑๒๙] เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏตโร ปิณฺฑจาวโก ภิกฺขุ
มหคฺฆํ อุตฺตรตฺตํ ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺตํ อปฺปาเทสฺสิ ๑ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ จิตฺตฺตฺวาเทติ ๑ เตน โห
ปน สํเยน อญฺเฏตโร ปิณฺฑจาวโก ภิกฺขุ มหคฺฆํ อุตฺตรตฺตํ
ปสฺสํ ฐกตฺตา เถยฺยจิตฺโต อามสฺสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส

อาปคฺติ ทุกฺกฏฐสํสาติ ฯ เป ฯ เถยฺยจิตฺโต ฆนฺทาเปสึ ฯ เป ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ฯ เป ฯ
 เถยฺยจิตฺโต จํานา จาเวสึ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสึ ฯ เป ฯ
 อาปคฺติ คฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ฯ

[๓๓๐] เตน โข ปน สมนฺเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ทิवा ภณฺทํ
 ปสฺสตีตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ ปรตฺติ อวหริสฺสํมํติ ฯ โส ตํ มนฺญมาโน
 ตํ อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสึ ฯ เป ฯ อาปคฺติ คฺวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ฯ เป ฯ ตํ มนฺญมาโน อญฺญํ อวหริ ฯ เป ฯ
 อญฺญํ มนฺญมาโน ตํ อวหริ ฯ เป ฯ อญฺญํ มนฺญมาโน อญฺญํ
 อวหริ ฯ เป ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสึ ฯ เป ฯ อาปคฺติ คฺวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมนฺเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ
 ทิवा ภณฺทํ ปสฺสตีตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ ปรตฺติ อวหริสฺสํมํติ ฯ
 โส ตํ มนฺญมาโน อตฺตโน ภณฺทํ อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสึ
 ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏฐสํสาติ ฯ

[๓๓๑] เตน โข ปน สมนฺเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ อญฺญตสฺส ภณฺทํ
 หรณฺโต สํเส ภาวํ เถยฺยจิตฺโต อามสึ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 ปารวชิกสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏฐสํสาติ ฯ เป ฯ เถยฺยจิตฺโต ฆนฺทาเปสึ
 ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ฯ เป ฯ
 เถยฺยจิตฺโต ขนฺธํ โอโรเปสึ ฯ เป ฯ อาปคฺติ คฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน

๑ ย. น. อญฺญํ ฯ

๑๓๒] ทุคฺยปารวชิกกณฺเฑ วิหิตฺวตฺตํ นิรุตฺติปเล อนาปคฺติ ๓๐๗

ปารวชิกนฺติ ๑ เป ๑ ขนฺเฑ ภาวํ เถยฺยจิตฺโต อามสํ ๑ เป ๑
เถยฺยจิตฺโต ฆนฺทาเปสํ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต กฺกั โหโรเปสํ ๑ เป ๑
กฺกียา ภาวํ เถยฺยจิตฺโต อามสํ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต ฆนฺทาเปสํ
๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต หคฺเคน อคฺคเหสํ ๑ เป ๑ หคฺเ ภาวํ เถยฺยจิตฺโต
ภุมมํ นิภฺวปํ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต ภูมิตฺ อคฺคเหสํ ๑ คตฺถํ กุกฺกจํ
อโหสํ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ควํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑

[๑๓๓] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏคโร ภิกฺขุ อชฺโณกาเส จัวรํ
ปคฺตฺริตฺวา วิหารํ ปาวีสํ ๑ อณฺเฏคโร ภิกฺขุ มายํ จัวรํ นตฺถํคิ
ปฏิสํเมสํ ๑ โส นิภฺวมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉติ อาวุโส มยฺหํ
จัวรํ เกน อวทฺถนฺติ ๑ โส เอวมาห มยา อวทฺถนฺติ ๑ โส
ตํ อาทียิ อตฺถสฺมโนสํ ตฺวณฺติ ๑ คตฺถํ กุกฺกจํ อโหสํ ๑ เป ๑
กํจิตฺโต ควํ ภิกฺขุติ ๑ นิรุตฺติปเล อหํ ภควาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
นิรุตฺติปเลติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏคโร ภิกฺขุ ปิเช จัวรํ
นิภฺวปิตฺวา ๑ เป ๑ ปิเช นิสฺสํนิ นิภฺวปิตฺวา ๑ เป ๑ เญจํปิเช
ปคฺติ นิภฺวปิตฺวา วิหารํ ปาวีสํ ๑ อณฺเฏคโร ภิกฺขุ มายํ ปคฺโต
นตฺถํคิ ปฏิสํเมสํ ๑ โส นิภฺวมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉติ อาวุโส
มยฺหํ ปคฺโต เกน อวทฺถนฺติ ๑ โส เอวมาห มยา อวทฺถนฺติ ๑
โส ตํ อาทียิ อตฺถสฺมโนสํ ตฺวณฺติ ๑ คตฺถํ กุกฺกจํ อโหสํ ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ นิรุตฺติปเลติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏครา
ภิกฺขุณํ วตฺติยา จัวรํ ปคฺตฺริตฺวา วิหารํ ปาวีสํ ๑ อณฺเฏครา ภิกฺขุณํ

มายัท จัรวร นสฺสํติ ปฏิสาเมสฺสิ ฯ สา นิภุมมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ
 ปุจฺฉิ อຍ္ပေ มยฺหํ จัรวรฺ เกณ ဝဝတ္ထုတိ ฯ सा वेवमाह मया
 ဝဝတ္ထုတိ ฯ सा तं आत्थि ဝတ္ထမ္ဇ္ဇိန္တိ တုဂ္ဂတိ ฯ တေသာ ဂုဂ္ဂုရု
 ဝါဟေတိ ฯ ဝဂါၤ सा भिक्षुं भिक्षुं စေတမတုံ အာဝါရေတိ ฯ
 भिक्षुनिय भिक्षुं စေတမတုံ အာဝါရေတုံ ฯ भिक्षु ဂဂ္ဂဝါတ စေတမတုံ
 အာဝါရေတုံ ฯ ဝနာပတုတိ ဂဂ္ဂုဘေ ဂိရုတုပဂေတိ ฯ

[๓๓๓] เทน โห ปน สมนฺเยน อยฺပตโร ภิกฺขุ วาตฺมณฺหาติกาย
 อุกฺกิตฺตํ สํวฏฺกํ ปสฺสํติตฺวา สํมิกานํ ทสฺสํมํติ อคฺคເສສိ ฯ สํมิกာ
 တံ ဂဂ္ဂု ခါးတေတုံ ဝတ္ထမ္ဇ္ဇိန္တိ တုဂ္ဂတိ ฯ တေသာ ဂုဂ္ဂုရု
 ဝါဟေတိ ฯ ပေ- ဂိရုတုတိ တုဝံ ဂဂ္ဂုတိ ဘ ဝေယျဂိတုတိ ဝဟံ ဂဂ္ဂဝါတိ
 ဝနာပတုတိ ဂဂ္ဂု ဝေယျဂိတုတေသာတိ ဘ เทน โห ปน สมนฺเยน
 อยฺပตโร ဂဂ္ဂု ဝာတမ္ဇ္ဇာတိကယ အုဂ္ဂိတုတံ ဝေဇ်နံ ပုရေ နာမိကာ
 ပတ္ထမံတိ ဝေယျဂိတုတိ အကုက္ကေတိ ဘ နာမိကာ တံ ဂဂ္ဂု ခါးတေ
 ဝတ္ထမ္ဇ္ဇိန္တိ တုဂ္ဂတိ ဘ တေသာ ဂုဂ္ဂုရု ဝါဟေတိ ပေ- ဂိရုတု
 တုဝံ ဂဂ္ဂုတိ ဘ ဝေယျဂိတုတိ ဝဟံ ဂဂ္ဂဝါတိ- ဝ အာပတုတံ တုဝံ ဂဂ္ဂု
 ဝာပဂ္ဂါဝါ ပာရာစိဂ္ဂတိ ဘ

[๓๓๔] เทน โห ปน สมนฺเยน อยฺပตโร ဂဂ္ဂု နုဇ္ဇာနံ
 ကုတုဝာ ဝဂ္ဂါဝေ နာမိကာ မိရုဂ္ဂံ အကုက္ကေတိ ဘ တေသာ ဂ
 နာမိကာ မိရုဂ္ဂံ ဝဂ္ဂါဝေ နာမိကာ မိရုဂ္ဂံ ဝဂ္ဂါဝေ
 မိရုဂ္ဂံ ဝဂ္ဂါဝေ ဝဂ္ဂါဝေ- ဝ ဝဂ္ဂါဝေ ဝဂ္ဂါဝေ တံ ဂဂ္ဂု ဝေတဂ္ဂါဝေ
 မာ ဂဂ္ဂါဝေ မယဟံ နာမိကာ အကုက္ကေတိ ဘ ဝဂ္ဂါဝေ ဝဂ္ဂါဝေ

๓๓๗] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ วินีตฺวคฺคํ กุสฺสํกามนาทึ ๓๐๘

อฺคฺคเหสี ๑ อถโฆ คํ สํวรํ อญฺญํหิตฺวา คฺคฺสํ ภิกฺขุโน ปิฏฺฐิจิโต
ปิฏฺฐิจิโต อนฺนพฺนฺธิ ๑ อถโฆ โส ภิกฺขุ จิหฺวํ ปวิสฺสิตฺวา ทฺวารํ
ถเกสี ๑ อถโฆ คํ สํวรํ คคฺคฺเคว ปรีปติ ๑ คฺคฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสี ๑ เป ๑ ขนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกคฺคฺสํ น จ ภิกฺขเว
ขณินฺเ สํวรํ ปิฏฺฐกฺคํ คเคตพฺพิ โย คเคญฺหุยฺย อาปคฺติ
ทฺกุกฺกุกฺจํคฺคํ ๑

[๓๓๕] เตน โฆ ปน สมนฺเณ อณฺณคโร ภิกฺขุ สํขสฺสํ จีวรํ
ภายฺยมาเน เถยฺยจิจิโต กุสฺสํ สํกามเมตฺวา จีวรํ อคฺคเหสี ๑ คฺคฺสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑

[๓๓๖] เตน โฆ ปน สมนฺเณ อายสฺมา อานนฺโท ชนฺตาชเว
อณฺณคฺคฺสํ ภิกฺขุโน อนฺตรวาสกํ อคฺคโน มณฺณมาโน นีวาเสสี ๑
อถโฆ โส ภิกฺขุ อายสฺมนฺทํ อานนฺทํ เอตทโวจํ กิสฺสํ เม คฺคํ
อาวุโส อานนฺท อนฺตรวาสกํ นีวาเสสํคฺติ ๑ สกฺสณฺณํ อหํ อาวุโสคฺติ ๑
ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว สกฺสณฺณํคฺติ ๑

[๓๓๗] เตน โฆ ปน สมนฺเณ สมนฺพฺพตา ภิกฺขุ คิขฺณณฺญา ปพฺพตา
โอโรหฺนตา สํหิวิสาสํ ปสฺสิตฺวา ปจาเปตฺวา ปรีกฺขณํคฺติ ๑ เคสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสี ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺ ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขเว สํหิวิสาสํคฺติ ๑ เตน โฆ ปน สมนฺเณ สมนฺพฺพตา ภิกฺขุ
คิขฺณณฺญา ปพฺพตา โอโรหฺนตา พฺยคฺคฺคฺคฺคฺคํ ปสฺสิตฺวา ๑ เป ๑

๑ บ. ม. อคฺคมาสี ๑

ที่ปวิจฉา ปัสสัติตฺวา ฯ เป ฯ ตฺรจฺฉณวิจฉา ปัสสัติตฺวา ฯ เป ฯ
โกกวิจฉา ปัสสัติตฺวา ปจาเปตฺวา ปริภุญฺชัตุ ฯ เตสํ กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิက္ขเว ติรจฺฉานคคปฺริคฺคเหติ ฯ

[๑๓๗] เตน โห ปน สมเยน อณฺเฏคโร ภิက္ขุ สงฺฆสฺส โอทเน
ภาชียมาเน อปรสฺส ภากํ เทหิติ อมฺฤตํ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิက္ขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
สมฺปชานมฺเสวาทะ ปาจิตฺตียสฺสํสาติ ฯ เตน โห ปน สมเยน
อณฺเฏคโร ภิက္ขุ สงฺฆสฺส ชาทนีเย ภาชียมาเน ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส
ปุณฺเว ภาชียมาเน ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส อฺจุณฺมุหิ ภาชียมาเน ฯ เป ฯ
สงฺฆสฺส ติมฺพฺรฺสเก ภาชียมาเน อปรสฺส ภากํ เทหิติ อมฺฤตํ
อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิက္ขุ
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ สมฺปชานมฺเสวาทะ ปาจิตฺตียสฺสํสาติ ฯ

[๑๓๘] เตน โห ปน สมเยน อณฺเฏคโร ภิက္ขุ ทฺพภิက္ขเว โอทนียสฺมํ
ปวิจฉา ปตฺตปฺปวํ โอทนํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิက္ขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน
โห ปน สมเยน อณฺเฏคโร ภิက္ขุ ทฺพภิက္ขเว สฺมํ ปวิจฉา
ปตฺตปฺปวํ มํสํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อาปตฺติ ตฺวํ ภิက္ขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน
สมเยน อณฺเฏคโร ภิက္ขุ ทฺพภิက္ขเว ปุณฺวํ ปวิจฉา ปตฺตปฺปวํ ปุณฺ
เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ เป ฯ ปตฺตปฺปวํ สกฺขลโย เถยฺยจิตฺโต อวหริ

๑๔๓] ทุติยปาวาสสิกกณเท วีนีตวตฺถุ ปริกฺขาราทิอวฺหรณํ ๑๑๑

ฯ เปฯ ปตฺตปุเร โมหเก เถยฺยจิตฺโต อวฺหริฯ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิฯ เปฯ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาสิกนฺติฯ

[๑๔๐] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทิवा ปริกฺขารํ
ปสฺสํติตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตํ อวฺหริสฺสํมํติฯ โส ตํ มณฺเฏมาโน
ตํ อวฺหริฯ เปฯ ตํ มณฺเฏมาโน ชณฺณํ อวฺหริฯ เปฯ ชณฺณํ
มณฺเฏมาโน ตํ อวฺหริฯ เปฯ ชณฺณํ มณฺเฏมาโน ชณฺณํ อวฺหริฯ
คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิฯ เปฯ อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาวาสิกนฺติฯ เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทิवा
ปริกฺขารํ ปสฺสํติตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตํ อวฺหริสฺสํมํติฯ โส
ตํ มณฺเฏมาโน อตฺตโน ปริกฺขารํ อวฺหริฯ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิฯ เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาวาสิกสฺสํ อาปตฺติํ กุกฺกุกฺจํสํติฯ

[๑๔๑] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ปิเฐํ ฅวิกํ
ปสฺสํติตฺวา อิตฺถ คณฺหนฺโต ปาวาสิกโก ภวิสฺสํมํติ สห ปิเฐเกน
สงฺกามेतฺวา อคฺคเหติฯ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิฯ เปฯ อาปตฺติํ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาสิกนฺติฯ

[๑๔๒] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺสํ ภิสฺสํ
เถยฺยจิตฺโต อวฺหริฯ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิฯ เปฯ อาปตฺติํ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาสิกนฺติฯ

[๑๔๓] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ จัรวรํเส จัรวรํ

๑. ย. ม. ชณฺณํฯ ๒. ย. ม. ปิเฐ จีปํติฯ

เกยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ
 ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราสิกฺขติ ๑

[๑๔๔] เตน ไซ ปน สมนฺเณ อญฺเณตโร ภิกฺขุ วิหารเ จัวร
 อวหริตฺวา อิตฺถ นิภฺชมนฺโต ปาราสิกฺโก ภวิสฺสํมัตติ วิหารา น
 นิภฺชมิ ๑ ภควโต เขตฺตมคฺคํ อารโหสํ ๑ นิภฺชเมยฺย วา โส
 ภิกฺขเว โมฆปฺริโส น วา นิภฺชเมยฺย อาปคฺติ ปาราสิกฺกสํสาติ ๑

[๑๔๕] เตน ไซ ปน สมนฺเณ เทว ภิกฺขุ สหยาภา โหณฺติ
 เอโก คามํ ปิณฺทาย ปาวิสสิ ทฺติโย^๒ สฺงฆสฺส ขาทฺนํเย ภาชียมาเน
 สหยาภสฺส ภากํ คเหตฺวา ตสฺส วิสฺสํสาสนฺโต ปรีกฺขยฺสิ ๑ โส
 ขานิตฺวา ตํ ใจฺเทสิ อสฺสํมโณสิ ตฺวณฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ กิจฺจิตฺโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ วิสฺสํสาสคาโห อหํ ภควาติ ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ วิสฺสํสาสคาเหติ ๑

[๑๔๖] เตน ไซ ปน สมนฺเณ สํมุพฺพตฺตา ภิกฺขุ จัวรกมฺมํ
 กโรณฺติ ๑ สฺงฆสฺส ขาทฺนํเย ภาชียมาเน สํมุพฺเพสํ ปฏฺธิวีสํ อวหริตฺวา
 อุนฺนิภฺชิตฺตา โหณฺติ ๑ อญฺเณตโร ภิกฺขุ อญฺเณตฺรสฺส ภิกฺขุโน
 ปฏฺธิวีสํ อคฺคฺตโน มณฺเณมาโน ปรีกฺขยฺสิ ๑ โส ขานิตฺวา ตํ ใจฺเทสิ
 อสฺสํมโณสิ ตฺวณฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ สกฺกณฺณิยสํสาติ^๓ ๑ เตน ไซ ปน สมนฺเณ สํมุพฺพตฺตา ภิกฺขุ

๑ ยฺ. เอโก ภิกฺขุ. ๑ ๒ สํมุพฺพตฺถ ทฺติโย ภิกฺขุติ อาคตํ ๑ ๓ ยฺ.
 ม. สกฺกณฺณิยสํสาติ ๑

๑๔๘] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ วีนฺทวตฺตํ ปัสสํกฺกตํณฺณิชาทิวตฺตํ ๓๓๓

จํวรมมํ กโรนฺติ ฯ สํวสฺสํ ชาทนต์เย ภาสิยมาเน อณฺณตฺรสฺสํ
ภิกฺขุโน ปตฺเตเน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน ปฏฺวิโส อาทฺริตฺวา อุนฺนิทฺธิตฺโต
โหติ ฯ ปตฺตตํมิโก ภิกฺขุ อตฺตโน มณฺเฆมาโน ปริภุญฺสิ ฯ โส
ชาเนตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสํมโนสฺสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สกฺกตํณฺณิชาทิวตฺตํ ฯ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา
ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสุ ฯ สํมิกา เต โจรเก อนฺุพนฺธิสฺสุ ฯ โจรกา
สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา ปตฺถายิสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ตํ
ปัสสํกฺกตํณฺณิโน ปฏฺิคฺคหาเปตฺวา ปริภุญฺสิสฺสุ ฯ สํมิกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสุ อสฺสํมณฺณาคฺคํ ตฺเมหติ ฯ เตสฺสํ กุกฺกจํ อโหสิ ฯ ภควโต
เชตมตฺตํ อาโรเจสฺสุ ฯ กิจฺจิตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ฯ ปัสสํกฺกตํณฺณิโน
มยํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสสํกฺกตํณฺณิชาทิวตฺตํ ฯ เตน โข
ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา ฯ เป ฯ ตพฺพโจรกา ฯ เป ฯ ปนสโจรกา
ฯ เป ฯ ตาตปฺกโจรกา ฯ เป ฯ อจฺจุโจรกา ฯ เป ฯ ติมฺพฺรุตฺกโจรกา
ติมฺพฺรุตฺเก อจฺจุจฺฉินฺตฺวา ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสุ ฯ สํมิกา เต
โจรเก อนฺุพนฺธิสฺสุ ฯ โจรกา สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา
ปตฺถายิสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ตํ ปัสสํกฺกตํณฺณิโน ปฏฺิคฺคหาเปตฺวา ปริภุญฺสิสฺสุ ฯ
สํมิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อสฺสํมณฺณาคฺคํ ตฺเมหติ ฯ เตสฺสํ
กุกฺกจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสสํกฺกตํณฺณิชาทิวตฺตํ ฯ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา

ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสุ ฯ สํมิกา เต โจรเก อนฺุพนฺธิํสุ ฯ
 โจรกา สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา ปถายํสุ ฯ ภิกฺขุ ปุเร
 สํมิกา ปสฺสํนฺตํติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุณฺธิํสุ ฯ สํมิกา เต ภิกฺขุ
 ใจฺเทสุ อสฺสํมณาทถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อาปตฺติํ ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกฺกนฺติ ฯ เตน โห ปน
 สํเยน ชมฺพุโจรกา ฯ เป ฯ ตพฺพโจรกา ฯ เป ฯ ปนสโจรกา
 ฯ เป ฯ ตาถปฏกโจรกา ฯ เป ฯ อฺจุจโจรกา ฯ เป ฯ ติมฺพรฺสทโจรกา
 ติมฺพรฺสเก อฺจุจนิตฺวา ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสุ ฯ สํมิกา เต
 โจรเก อนฺุพนฺธิํสุ ฯ โจรกา สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา
 ปถายํสุ ฯ ภิกฺขุ ปุเร สํมิกา ปสฺสํนฺตํติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุณฺธิํสุ ฯ
 สํมิกา เต ภิกฺขุ ใจฺเทสุ อสฺสํมณาทถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติํ ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกฺกนฺติ ฯ

[๑๔๙] เตน โห ปน สํเยน อณฺุณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพํ
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ชมฺพุ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ตพฺพ
 ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ปนสํ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ตาถปฏกํ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส
 อฺจุจํ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ติมฺพรฺสทํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกฺกนฺติ ฯ

[๑๕๐] เตน โห ปน สํเยน อณฺุณตโร ภิกฺขุ ปุเปจฺจามํ คนฺตฺวา
 โอจิทํ ปุเปจํ ปณฺุจมาสํคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกฺกนฺติ ฯ เตน

๑๕๓] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ วจิตฺตวตฺตํ ๑๑๕

โฆ ปณ สมนฺเณ อญฺเณตโร ภิกฺขุ ปุပ္ผารามํ คนฺตฺวา ปุပ္ผํ
โอยจฺนิตฺวา ปณฺจมาศคฺคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจจํ
อโหสิ ๑เป ๑ อาปคฺติ คฺจํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑

[๑๕๓] เตน โฆ ปณ สมนฺเณ อญฺเณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺโต
อญฺเณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อาวุโส คฺยหํ อฺปฺนฺจจากกฺกํ ๑
วชฺเชหํติ ๑ โส คนฺตฺวา เอกํ สํวฏกํ อาหฺราเปคฺวา อคฺคฺตนา
ปรีกฺขณฺชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสํมโนสิ ตฺวนฺติ ๑ ตสฺสํ
กุกฺกฺจจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺสํ น ๑ ภิกฺขเว
วตฺตโต วชฺเชหํติ ๑ วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํสํติ ๑
เตน โฆ ปณ สมนฺเณ อญฺเณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺติ ๑
อญฺเณตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ เอตทโวจ อาวุโส มยฺหํ อฺปฺนฺจจากกฺกํ
วตฺตโต วชฺเชหํติ ๑ โส คนฺตฺวา ยฺกสํวฏกํ อาหฺราเปคฺวา เอกํ
อคฺคฺตนา ปรีกฺขณฺชิ เอกํ ตสฺสํ ภิกฺขุโน อทาสิ ๑ โส ชานิตฺวา
ตํ โจเทสิ อสฺสํมโนสิ ตฺวนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจจํ อโหสิ ๑เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺสํ น ๑ ภิกฺขเว วตฺตโต วชฺเชหํติ
วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํสํติ ๑ เตน โฆ ปณ
สมนฺเณ อญฺเณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺโต อญฺเณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ
อาวุโส คฺยหํ อฺปฺนฺจจากกฺกํ ๑ วตฺตโต วชฺเชหํติ ๑ โส ๑
วตฺตโต วชฺเชหํติ ๑ โส คนฺตฺวา อาพฺหํ สบฺบํ คฺจํ คฺจํ โทณํ
คณฺจกฺกํ อาหฺราเปคฺวา อคฺคฺตนา ปรีกฺขณฺชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ

โจเทสสิ อัสสัมนัสสิ ทฺวณฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาวาชิกสฺส น จ ภิกฺขเว วุตฺโต วชฺเชมฺมิตฺติ
 วตฺตพฺโพ น จ วุตฺโต วชฺเชหฺมิตฺติ วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย
 อาปตฺติ ทฺวณฺตัสสาติ ฯ

[๑๕๒] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺเวยตโร ปุริโส มหคฺฆํ มณฺเ
 อาทาย อณฺเวยตเรณ ภิกฺขุณา สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ
 อถ โข โส ปุริโส สุงฺกญฺจํ ปสฺสํติ ตสฺสํ ภิกฺขุโน อชานนุตสฺสํ
 ทฺวีกาย มณฺเ ปกฺขมิตฺวา สุงฺกญฺจํ อติภฺกมิตฺวา อคฺคเหสิ ฯ
 ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ ถิจิตฺโต ทฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นาคํ
 ภควา ชานามฺมิตฺติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนุตสฺสํสาติ ฯ เตน
 โข ปน สมนฺเยน อณฺเวยตโร ปุริโส มหคฺฆํ มณฺเ อาทาย
 อณฺเวยตเรณ ภิกฺขุณา สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อถ โข
 โส ปุริโส สุงฺกญฺจํ ปสฺสํติ ตสฺสํ คิถานาถํ กริตฺวา อตฺตโน
 ภณฺฑิกํ ตสฺสํ ภิกฺขุโน อทาสี ฯ อถ โข โส ปุริโส สุงฺกญฺจํ
 อติภฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ อหาร เม ภนฺเต ภณฺฑิกํ นาคํ
 อกตฺตโกติ ฯ ถิสฺสํ ปน ทฺวํ อาวุโส เอวรूपํ อทาสีติ ฯ อถ โข
 โส ปุริโส ตสฺสํ ภิกฺขุโน เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ ถิจิตฺโต ทฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นาคํ ภควา ชานามฺมิตฺติ ฯ
 อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนุตสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺเวยตโร
 ภิกฺขุ สทฺเถน สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อณฺเวยตโร

๑๕๔] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ วินีตฺวตฺถุ การุณฺณวชิปปายาทิวตฺถุ ๑๑๗

ปฺริโส คํ ภิกฺขุ อามิเสณ อุตฺตาเปตฺวา สฺสงฺกฺขจํ ปสฺสตีตฺวา
มหคฺคํ มณฺี คสฺส ภิกฺขุโน อทาสี อิมํ ภนฺเต มณฺี สฺสงฺกฺขจํ
อติฏฺกามาเหตี ๑ อถโฆ โส ภิกฺขุ คํ มณฺี สฺสงฺกฺขจํ อติฏฺกามาเหตี ๑
คสฺส ฏกฺกจํ อโหสี ๑เป ๑ อาปคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปารวชิกกณฺติ ๑

[๑๕๓] เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ปาเส พทฺธํ สฺฐวํ
การุณฺณเมณ มุณฺจิ ๑ คสฺส ฏกฺกจํ อโหสี ๑เป ๑ กิจฺจุโต ตวํ
ภิกฺขุติ ๑ การุณฺณวชิปปาโย อหํ ภคฺวาติ ๑ อนาปคฺติํ ภิกฺขุ
การุณฺณวชิปปายสฺสชาติ ๑ เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ
ปาเส พทฺธํ สฺฐวํ ปฺเร สํมิกา ปสฺสณฺตีติ เถยฺยจฺจุโต มุณฺจิ ๑
คสฺส ฏกฺกจํ อโหสี ๑เป ๑ อาปคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปารวชิกกณฺติ ๑ เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ปาเส
พทฺธํ มิคํ การุณฺณเมณ มุณฺจิ ๑เป ๑ ปาเส พทฺธํ มิคํ ปฺเร
สํมิกา ปสฺสณฺตีติ เถยฺยจฺจุโต มุณฺจิ ๑เป ๑ กุมิเน พทฺธเม มจฺเจ
การุณฺณเมณ มุณฺจิ ๑เป ๑ กุมิเน พทฺธเม มจฺเจ ปฺเร สํมิกา
ปสฺสณฺตีติ เถยฺยจฺจุโต มุณฺจิ ๑ คสฺส ฏกฺกจํ อโหสี ๑เป ๑
อาปคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกกณฺติ ๑

[๑๕๔] เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ยาเน ภณฺฑํ
ปสฺสตีตฺวา อีโต คณฺฺหนฺโต ปารวชิกโก ภวิสฺสํมิตฺติ อฏฺกมิตฺวา
ปวฏฺเฐตฺวา อคฺคเหสี ๑ คสฺส ฏกฺกจํ อโหสี ๑เป ๑ อาปคฺติํ

ตวั ภิกขุ อาปนโน ปาราชิกนติ ฯ

[๑๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกขุ กุเลเทน อุกฺขิตํ มัสเปสํ สามีกานํ ทสฺสํมํติ อคฺคเหติ ฯ สามีกา ตํ ภิกขุํ ใจฺเทสํ อสฺสํมโนเสิ ทฺวณฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ อเถยฺยจิตฺตสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกขุ กุเลเทน อุกฺขิตํ มัสเปสํ ปุเร สามีกา ปสฺสณฺตํติ เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหติ ฯ สามีกา ตํ ภิกขุํ ใจฺเทสํ อสฺสํมโนเสิ ทฺวณฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตวั ภิกขุ อาปนโน ปาราชิกนติ ฯ

[๑๕๖] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา อุตฺตมํ ปุณฺริตฺวา อจิรวคฺคิยา นทียา โอสํเรนฺติ ฯ พุทฺธเน จินฺเน กฺขจํนิ วิปฺปกฺกิตฺถนานิ อคฺมํสุ ฯ ภิกขุ ปัสฺสํกุตฺตํมณฺเฑโน อุตฺตาเรสํ ฯ สามีกา เต ภิกขุ ใจฺเทสํ อสฺสํมณาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสํกุตฺตํมณฺเฑสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา อุตฺตมํ ปุณฺริตฺวา อจิรวคฺคิยา นทียา โอสํเรนฺติ ฯ พุทฺธเน จินฺเน กฺขจํนิ วิปฺปกฺกิตฺถนานิ อคฺมํสุ ฯ ภิกขุ ปุเร สามีกา ปสฺสณฺตํติ เถยฺยจิตฺตา อุตฺตาเรสํ ฯ สามีกา เต ภิกขุ ใจฺเทสํ อสฺสํมณาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนติ ฯ

[๑๕๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร โคปาทโก รุกฺเข สํญกํ ชาตคฺคเตวา อจฺจารํ อคฺมาสิ ฯ อญฺเจตโร ภิกขุ ปัสฺสํกุตฺตํมณฺเ

๑๖๖] ทุติยปาวาชิกกณฺเฑ วีนํตฺวตฺถุ สํวฏฺกสํปฏีภุมภักขาติ ๑๑๘

อคฺคເສີ ។ ອຄໄຂ ໄສ ໂຄປາດໂກ ຕໍ ກິກຸຊຸ ໂຈເທສຸ ອສຸສມໂເສຕີ
ຕຸວນຕີ ។ ຕສຸສ ກຸກຸຈຸຈຸ ອໂເສຕີ ។ ເປ ។ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊຸ ບໍ່ສຸກຸດ-
ສະເໝວິສຸສາຕີ ។

[๑๕๗] เตน โข ปน สมนฺเณน อณฺเณตฺรສຸສ ກິກຸຊຸໂນ ນທິ ຕຣນຸຕສຸສ
ຣຊກາມໍ ທຸດໂຕ ມຸຕຸຕໍ ສ່ວງກໍ ປາເທ ຄຸກໍ ໂຫຕີ ។ ໄສ ກິກຸຊຸ
ສ່າມິການໍ ທສຸສ່າມິຕິ ອຄຸເສຕີ ។ ສ່າມິກາ ຕໍກິກຸຊຸ ໂຈເທສຸ ອສຸສມໂເສຕີ
ຕຸວນຕີ ។ ຕສຸສ ກຸກຸຈຸຈຸ ອໂເສຕີ ។ ເປ ។ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊຸ ອເຍຍະ
ຈິຕຸຕສຸສາຕີ ។ ຕເນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເນຕຣສຸສ ກິກຸຊຸໂນ ນທິ
ຕຣນຸຕສຸສ ຣຊກາມໍ ທຸດໂຕ ມຸຕຸຕໍ ສ່ວງກໍ ປາເທ ຄຸກໍ ໂຫຕີ ។ ໄສ
ກິກຸຊຸ ປຸເຣ ສ່າມິກາ ປສຸສນຸຕິຕິ ເຍຍະຈິຕຸໂຕ ອຄຸເສຕີ ។ ສ່າມິກາ ຕໍ
ກິກຸຊຸ ໂຈເທສຸ ອສຸສມໂເສຕີ ຕຸວນຕີ ។ ຕສຸສ ກຸກຸຈຸຈຸ ອໂເສຕີ ។ ເປ ។
ອາປຕຸຕິ ຕຸວໍ ກິກຸຊຸ ອາປນໂນ ປາຣາຊິກນຕີ ។

[๑๕๘] เตน โข ปน สมนฺเณน อณฺเณຕ໌ໂວ ກິກຸຊຸ ສ່ປື້ກຸມກິ
ປສຸສິຕຸວາ ໂຄກໍ ໂຄກໍ ປຣິກຸເບຊີ ។ ຕສຸສ ກຸກຸຈຸຈຸ ອໂເສຕີ ។ ເປ ។
ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊຸ ປາຣາຊິກສຸສ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສາຕີ ។

[๑๖๐] เตน โข ปน สมนฺเณນ ສ່ມຸພຸຖຸຕາ ກິກຸຊຸ ສ່ວິທິທິຕຸວາ ອຄມໍສຸ
ກຸນຸທໍ ອວຸຮິສຸສາມາຕີ ។ ເອໂກ ກຸນຸທໍ ອວຸຮິ ។ ຕເ ເອວມາທໍສຸ
ນ ມຍໍ ປາຣາຊິກາ ໂຍ ອວຸຮໂງ ໄສ ປາຣາຊິໂກຕີ ។ ກຸວໂຕ
ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂວເຈສຸ ។ ອາປຕຸຕິ ຕຸເມຸ ກິກຸຊຸເວ ອາປນຸວາ ປາຣາຊິກນຕີ ។
ເຕນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ສ່ມຸພຸຖຸຕາ ກິກຸຊຸ ສ່ວິທິທິຕຸວາ ກຸນຸທໍ ອວຸຮິຕຸວາ

ភាគេត្ថំ ។ គេតិ ភាគិយមាណេ ខេកមេកត្ថំ បរិវិស័ អ បណ្ណមាសកោ
បុរិ ។ គេ ខេធមាត្ថំ អ អមំ បារាធិកាតិ ។ ភក្កុកតោ ខេតមត្ថំ
ខាវិរេត្ថំ ។ ខាបគុតិ គុមេត ភិក្ខុវេ ខាបន្តា បារាធិកន្តិ ។

[៣២១] គេន ខៃ បន សមយេន ខណ្ឌតវិ ភិក្ខុ ឥវាគុតិយំ កុម្មភិក្ខុ
ខាបណិកត្ថំ គណ្ណត្ថុត្ថុម្បិ ធម្មិកុត្ថុត្ថុត ខវិរិ ។ គត្ថំ កុក្កុកុំ ខៃតិ
។ បេ។ ខាបគុតិ គុំ ភិក្ខុ ខាបន្តា បារាធិកន្តិ ។ គេន ខៃ បន
សមយេន ខណ្ឌតវិ ភិក្ខុ ឥវាគុតិយំ កុម្មភិក្ខុ ខាបណិកត្ថំ មុក្កុត្ថុត្ថុត
។ បេ។ មាត្ថុត្ថុត ។ បេ។ គិក្ខុត្ថុត ធម្មិកុត្ថុត ខវិរិ ។ គត្ថំ
កុក្កុកុំ ខៃតិ ។ បេ។ ខាបគុតិ គុំ ភិក្ខុ ខាបន្តា បារាធិកន្តិ ។

[៣២២] គេន ខៃ បន សមយេន ឥវាគុតិយំ ខន្ធខេន ខៃរកា កាវិ
អនុក្កា អំតំ ខាតិក្កា ឥតំ បរិវាសេត្ថា ខក្កុកុំ ។ ភិក្ខុ
ប្រឹក្កុត្ថុត្ថុតិ បរិវាសេត្ថា បរិវាសេត្ថុ ។ ខៃរកា គេ ភិក្ខុ
ខៃតេត្ថំ ខត្ថុត្ថុត្ថុត គុមេតិ ។ គេត្ថំ កុក្កុកុំ ខៃតិ ។ បេ។
ខនាបគុតិ ភិក្ខុវេ ប្រឹក្កុត្ថុត្ថុតិ ។ គេន ខៃ បន សមយេន
ឥវាគុតិយំ ខន្ធខេន ខៃរកា កាវិ អនុក្កា អំតំ ខាតិក្កា ឥតំ
បរិវាសេត្ថា ខក្កុកុំ ។ ភិក្ខុ ប្រឹក្កុត្ថុត្ថុតិ បរិវាសេត្ថា
បរិវាសេត្ថុ ។ ខៃរកា គេ ភិក្ខុ ខៃតេត្ថំ ខត្ថុត្ថុត្ថុត គុមេតិ ។
គេត្ថំ កុក្កុកុំ ខៃតិ ។ បេ។ ខនាបគុតិ ភិក្ខុវេ ប្រឹក្កុត្ថុត្ថុតិ ។

[៣២៣] គេន ខៃ បន សមយេន ខណ្ឌតវិ ភិក្ខុ គិក្ខុត្ថុត គុក្កុកុំ
គុំ គិក្ខុ បណ្ណមាសកុម្មនំ ធម្មិកុត្ថុត ខវិរិ ។ គត្ថំ កុក្កុកុំ

๑๖๖] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ วินิตฺตํ ตฺวํ ตินาวหรณํ โคปกทานํ ๑๖๓

อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑

[๑๖๔] เตน โห ปน สฺมเยน อมฺพตโร ภิกฺขุ ตินกฺเขตฺตํ กนฺตฺวา
ติณํ ทายิตฺวา ปณฺจมาสํสฺสนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหรี ๑ ศฺสํ กุกฺกจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑

[๑๖๕] เตน โห ปน สฺมเยน อากนฺตกา ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพํ
ภษาเปตฺวา ปริญฺชิสฺสุ ๑ อาวาสิกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ
อัสสํมณาคฺค ตฺเมหิตี ๑ เตสํ กุกฺกจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมฺตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ๑ กิจฺจิตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ๑ ปริโณคตฺถายาติ มยํ
ภควาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปริโณคตฺถายาติ ๑ เตน โห ปน
สมฺเยน อากนฺตกา ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ชมฺพุ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ตฺพํ ๑ เป ๑
สงฺฆสฺส ปนฺธ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส คาสปกุกํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส
อุจฺฉํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ติมฺพฐสํ ภษาเปตฺวา ปริญฺชิสฺสุ ๑
อาวาสิกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อัสสํมณาคฺค ตฺเมหิตี ๑
เตสํ กุกฺกจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปริโณคตฺถายาติ ๑

[๑๖๖] เตน โห ปน สฺมเยน อมฺพปาดกา ภิกฺขุ อมฺพผลํ
เทหฺติ ๑ ภิกฺขุ โคเปตฺุ อิมํ อิสฺสฺรา นยิมํ ทาตฺนฺติ กุกฺกจายนฺตา
น ปฏิกฺคณฺเหหฺติ ๑ ภควโต เอตมฺตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว
โคปกสฺสํ ทาเนติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ชมฺพุปาดกา ๑ เป ๑
ตฺพปาดกา ๑ เป ๑ ปนฺธปาดกา ๑ เป ๑ คาสปกฺกปาดกา ๑ เป ๑
อุจฺฉปาดกา ๑ เป ๑ ติมฺพฐกฺกปาดกา ภิกฺขุ ติมฺพฐเก เทหฺติ ๑

ภิกขุ โคเปตุ อิมะ อัสสรา นยิมะ ทาตุนติ กุกกุจายนตา น
ปฏิกุณฺณหนติ ๑ ภควโต เขตมตฺถํ อารโหสิ ๑ อนาปตฺติ ภิกขเว
โคปกตฺถํ ทาเนติ ๑

[๑๖๗] เตน โห ปน สมนเณ อญฺเณตโร ภิกขุ สงฺฆสฺส ทาวุ
ดาวกาทิกํ หริตฺวา อตฺตโน วิหารสฺส กุฑฺดํ อุปตฺถมนฺเกติ ๑ ภิกขุ
ตํ ภิกขุ ใจฺหสิ ๑ สสฺสมโนถิ ตฺวนติ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑
ภควโต เขตมตฺถํ อารโหสิ ๑ กิจฺจโต ตํ ภิกขุติ ๑ ดาวกาทิก
อํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกขุ ดาวกาทิกเกติ ๑

[๑๖๘] เตน โห ปน สมนเณ อญฺเณตโร ภิกขุ สงฺฆสฺส อุกกํ
เญยฺยจฺจโต อวหริ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส มตฺตํ เญยฺยจฺจโต อวหริ ๑ เป ๑
สงฺฆสฺส มุณฺษกตฺติณํ ๑ เญยฺยจฺจโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อาปตฺติ ตํ ภิกขุ อาปนโน ปารวชิณฺติ ๑ เตน โห ปน
สมนเณ อญฺเณตโร ภิกขุ สงฺฆสฺส มุณฺษกตฺติณํ เญยฺยจฺจโต ฌาเปติ ๑
ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกขุ ปารวชิณฺสํ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ ๑

[๑๖๙] เตน โห ปน สมนเณ อญฺเณตโร ภิกขุ สงฺฆสฺส มนุจํ
เญยฺยจฺจโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ตํ
ภิกขุ อาปนโน ปารวชิณฺติ ๑ เตน โห ปน สมนเณ อญฺเณตโร
ภิกขุ สงฺฆสฺส มัจฺจํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ภิสํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส พิมฺโพนํ

๑ เป ๑ สํวสฺส กวํ ๑ เป ๑ สํวสฺส อาโถกสฺส ๑ เป ๑ สํวสฺส
โคปานํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ สํวสฺส กุกฺกจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อาปคฺติ คฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาสกิกณฺเฑ ๑

[๑๗๐] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ อณฺเฑตฺรสฺส อฺปาสกสฺส
วิหารปริโกคํ เสนาสนํ อณฺเฑตฺร ปริภุญฺชนฺติ ๑ อถ โข โส
อฺปาสโก อฺชฌายติ ชยฺติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
อณฺเฑตฺร ปริโกคํ อณฺเฑตฺร ปริภุญฺชนฺตํ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺส ๑ น ภิกฺขเว อณฺเฑตฺร ปริโกโค อณฺเฑตฺร ปริภุญฺชิตพฺโพ
โย ปริภุญฺเชยฺย อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ
ภิกฺขุ อฺปาสกคฺคํ สมนิสฺสขมฺมํ หริตฺถํ กุกฺกจายนฺตา นมายํ
นิสฺสขมฺมํ ๑ คคฺคานํ จัรวานํ ปัสสีกานํ โหนฺติ ๑ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑ อณฺเฑตฺร ภิกฺขเว ควากาถํ หริตฺถํ ๑

[๑๗๑] เตน โข ปน สมนฺเณ จมฺปายํ ถุถฺถนฺนทาย ภิกฺขุณฺเฑ
อนฺเตวาสํ ภิกฺขุณฺเฑ ถุถฺถนฺนทาย ภิกฺขุณฺเฑ อฺปฏฺฐากกฺกํ คนฺคฺวา
อฺยฺยา อิจฺฉติ เทกฏฺฐตฺถยา คฺวํ ปาตฺถนํ ปจฺจาเปตฺวา หริตฺถวา อคฺคฺนา
ปริภุญฺช ๑ สํ ชาณิตฺวา คํ ใจฺเทสิ อสฺสํสณฺเฑสิ คฺวณฺติ ๑ สํสํ
กุกฺกจํ อโหสิ ๑ อถ โข สํ ภิกฺขุณฺเฑ ภิกฺขุณฺเฑ เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑
ภิกฺขุณฺเฑ ภิกฺขุณฺเฑ เอตมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑ ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺส ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาวาสกสฺส อาปคฺติ สมนฺปชาน-
๑ วา. อฺปาสกคฺคํ ๑

มูสาวาเท ปาจิตฺตียสฺสํสาติ ฯ เตน ไช ปน สัมเยน ราชคเ
 กุตฺตณนุทาย ภิกฺขุณฺนิยา อนฺเควาสํ ภิกฺขุณฺนิ กุตฺตณนุทาย 'ภิกฺขุณฺนิยา
 อปฺปจฺจํจากกฺกํ คนฺตฺวา อຍ္ယာ อิจฺฉติ มจฺจโคพกံ ขาทิตฺตุนฺติ ปจฺจาเปตฺวา
 หริตฺวา อตฺตคฺนา ปริภุณฺชิ ฯ ตํ ขานิตฺวา ตํ โจເທີ อสฺสํมณฺเณສ
 ตฺวນฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกຈຈံ อโหສံ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปารາชิกสฺส อာปตฺติ สມุປฺชานมูສာວາເທ ปາຈິຕ္တຍສฺສํສາຕິ ฯ

[๓๗๒] เตน ไช ปน สัมเยน เวสํติยํ อายสฺมโต อชฺชุกสฺส
 อปฺปจฺจํจากกฺกํ คหปฺติโน เทว ทารกา โหนฺติ ปฺตฺโต ๑ ภากิเนยฺโย
 ๑ ฯ อถไช สํ คหปฺติ อายสฺมมฺหํ อชฺชุกํ เขตฺทโวจ อิมํ ภาณฺเต
 โอภาสํ โย อิมํสํ ทฺวินฺนํ ทารกานํ สทฺโธ โหติ ปสฺนโน ตสฺส
 อากิจฺเจยฺยาสฺสํ ๑ สํ กถมกาสํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน ตสฺส
 คหปฺติโน ภากิเนยฺโย สทฺโธ โหติ ปสฺนโน ฯ อถไช อายสฺมา
 อชฺชุกโก ตํ โอภาสํ ตสฺส ทารกสฺส อากิจฺจิ ๑ สํ เตน สํปเตยฺเยน
 กุณฺนุพฺเพจ สณฺเฬเปสํ ทานญจ ปญฺเฬเปสํ ๑ อถไช ตสฺส คหปฺติโน
 ปฺตฺโต อายสฺมมฺหํ อานนฺทํ เขตฺทโวจ โโก น ไช ภาณฺเต อานนฺท
 บิฑฺโด ทายชฺช ปฺตฺโต วา ภากิเนยฺโย วาติ ๑ ปฺตฺโต ไช
 อากุสํ บิฑฺโด ทายชฺชติ ๑ อยํ ภาณฺเต อຍ္ယํ อชฺชุกโก อมฺหากံ

๑ ยฺวโรปมมฺมมโปตฺถเกสฺส อຍ္ယมฺมโต น ทิสฺสํติ ๑ อมฺหากมฺปน
 ปโปตฺถเก รามณฺณโปตฺถเก ๑ ปณฺณายเตว ๑ ๒ มาตานิฑฺดานุติปิ
 ปาไซ ๑

๑๗๓] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺตํ มิตฺติทวฺจฺจตฺตฺตฺตฺต ๑๒๕

ธํปเตยฺยํ อมฺหากํ เมถุนกตฺตํ อจฺจกฺขิตฺติ ๑ อตฺตมฺโณ อวฺสุโส
อายสฺมา อชฺชโกติ ๑ อถฺว อายสฺมา อชฺชโก อายสฺมนํ ตํ อานนํ
เอตทวฺจ เทหิ เม อวฺสุโส อานนํ วิทิจฺจนฺนํ ๑ เตนฺ ๒ ปน
สฺมเยน อายสฺมา อฺปาทิ อายสฺมโต อชฺชกตฺตํ ปกฺโข โหติ ๑
อถฺว อายสฺมา อฺปาทิ อายสฺมนํ ตํ อานนํ เอตทวฺจ โย นฺ ๒
อวฺสุโส อานนํ สํมิเกน อิมํ โยกาถํ อิตฺถนฺนามสฺส อจฺจกฺขิตฺติ
วตฺตโต ตตฺตํ อจฺจกฺขิตฺติ กิํ โส อปชฺชตฺติ ๑ น โส ๑ ภาเน กิณฺจ
อปชฺชตฺติ อนตฺตมโธ ทฺถกฺกมตฺตมปฺปติ ๑ อยํ อวฺสุโส อายสฺมา
อชฺชโก สํมิเกน อิมํ โยกาถํ อิตฺถนฺนามสฺส อจฺจกฺขิตฺติ วตฺตโต
ตตฺตํ อจฺจกฺขิตฺติ อนาปตฺติ อวฺสุโส อายสฺมโต อชฺชกตฺตํ สํมิ ๑

[๑๗๓] เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน พาวราณสฺสํ อายสฺมโต มิตฺติทวฺจฺจตฺตํ
อฺปจฺจกฺกตฺตํ โจเรหิ อฺปจฺจกฺกตฺตํ โหติ เทว จํ ทวฺรกา นีตา โหนฺติ ๑
อถฺว อายสฺมา มิตฺติทวฺจฺจตฺตํ เตนฺ ทวฺรเก อิทฺธิยา อาเนตฺวา ปาสาเท
จฺเปติ ๑ มนฺตฺตา เตนฺ ทวฺรเก ปตฺตํ ตฺวา อยฺยสฺสํ มิตฺติทวฺจฺจตฺตํ
อิตฺถนฺภาวติ อายสฺมนฺเต มิตฺติทวฺจฺจตฺตํ อภิปตฺตํ ๑ ภาเน
อชฺชกตฺตํ อยฺยสฺสํ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา มิตฺติทวฺจฺจตฺตํ
โจเรหิ นีเต ทวฺรเก อาเนตฺตํ ๑ ภาเนตฺวา เอตมตฺตํ อาโรเจสฺสํ ๑
อนาปตฺติ ภาเนตฺวา อิทฺธิมตฺตํ อิทฺธิมตฺตํ ๑

๓ ย. ม. อจฺจกฺขิตฺติ ๑ ๒ เตนฺ ทวฺรเก นีตา โหนฺติ ๑
นตฺติ ๑

[๑๗๔] เตน ไช ปน สมนเณ เทว ภิกขุ สหยาภา โหนติ ปณฺทโก
 ๑ กบีโธ ๑ ๑ เอโก ความเก วิหริติ เอโก โกธมฺพียํ ๑ ธถไช
 ศตฺส ภิกขุโน ความกา โกธมฺพึ คจฺจนฺตสฺส อนฺตรามคฺเค นทึ
 ตรณฺตสฺส สฺฐกริกานํ หตฺถโต มุตฺตา เมทวฺยฺยิ ปาเท ตคฺคา โหติ ๑
 ไส ภิกขุ สามีกานํ ทสฺสํมํติ อคฺคเหติ ๑ สามีกา ตํ ภิกขุ
 ใจเทสํ ธตฺถมโนสี คุนฺทติ ๑ ตํ อคฺคฺคินฺณํ อปฺปณฺตรา โคปาทิกา
 ปสฺสํติคฺคา เอตทโวจ เอहि ภนฺเต เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฺยิเสวํติ ๑ ไส
 ปกฺติยาปาหํ ธตฺถมโนติ ศตฺสา เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฺยิเสวํติคฺคา โกธมฺพึ
 คนฺตฺวา ภิกขุโน เอตมตฺถํ อวโรเจสี ๑ ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อวโรเจสฺสํ ๑ อนาปคฺติ ภิกขเว อทินฺนาทานเ ปาราสิกสฺส อापคฺติ
 เมณฺ्हํ ชมฺมํ สมาโยเค ปาราสิกสฺสํติ ๑

[๑๗๕] เตน ไช ปน สมนเณ สาคถายํ อายสฺมโต ทพฺพิทสฺส
 สทฺธิวิหริโก ภิกขุ อนภิริติยา ปิฬิโต อาปณฺนิสฺส เวจฺ्हํ อวหริตฺวา
 อายสฺมณฺทํ ทพฺพิทํ เอตทโวจ ธตฺถมโน อหํ ภนฺเต วิพฺภมิสฺสํมํติ ๑
 ทึ ตยา อวฺุสํ กตฺทติ ๑ อาปณฺนิสฺส เวจฺ्हํ คณฺหามิ ภนฺเตติ ๑
 ออาหาราเปตฺวา อคฺขสาเปสี ๑ ตํ อคฺขสาเปนฺตํ น ปณฺจมาสํกั^๒

๑ ยฺุโรมียมรมฺมโปตฺถเกสฺส อิมสฺส อตฺถสฺส วิสทิสฺสา โหติ ๑ ตตฺถ หิ
 ไส เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสํติ อคฺคํ ๑ อมฺหากมฺปน โปตฺถเก รามณฺเ
 โปตฺถเก ๑ อีทิสฺสเวยฺวโต ปณฺณายติ ๑ ๒ ยฺุ. ปณฺจมาสํเก ๑
 น. ปณฺจมาสํโก ๑

[๑๗๕] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ อีนํตวตฺตํ ทฬฺหิกสฺสทฺธิวิหาริกวตฺตํ ๑๗๗

อคุตฺติ ฯ อนาปคุตฺติ อาวุโส ปารวชิกสฺสํตํ ฐมฺมํ กถํ อกาสิ ฯ
โส ภิกฺขุ อภิรมํติ ฯ

ทุติยปารวชิกํ นิยุจิตํ ฯ

ตติยปาราชิกกณฑ์

[๑๗๖] เตน สัมเขน พุกุโธ ภควา เวธลัณญิ วิหริติ มหาเว
 ภูฏาการุสาธาย ๑ เตน โส ปน สัมเขน ภควา ภิกขุณฺโณ อเนกปริยาเยน
 อสุภกถํ กเถติ อสุภาย วณฺณํ ภาสติ อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสติ
 อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปคฺติยา วณฺณํ ภาสติ ๑ อถโส ภควา
 ภิกขุ อามนุเตสํ อิจฺฉามหํ ภิกขเว อทฺธมาสมํ ปญฺธิสฺสณฺณํ นมฺหิ
 เกณจิ อปฺปสงฺกมิตพฺโพ อณฺเวยศฺร เอเกน มิตฺเตน ปาตํหารเกนาติ ๑
 เอวํ ภนฺเตติ โส เต ภิกขุ ภควโต ปญฺธิสฺสณฺณํ นาสฺสํ โกจิ
 ภควนฺตํ อปฺปสงฺกมคฺติ อณฺเวยศฺร เอเกน มิตฺเตน ปาตํหารเกน ๑ ภิกขุ
 ภควา โส อเนกปริยาเยน อสุภกถํ กเถติ อสุภาย วณฺณํ ภาสติ
 อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสติ อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปคฺติยา
 วณฺณํ ภาสติ ๑ เต อเนกาการโวการํ อสุภภาวนานุโยคมนุยุตฺตา
 วิหริตฺวา ๑ เต สฺสเกน กาเยน อญฺญิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุณฺณา
 เสยฺยถาบี
 นาม อิตถํ วา ปุริโส วา ททโร ยฺยา มนุสฺสทกฺขาติโก สํ
 นหาโต อหิภฺตเนน วา กุกฺกุภฺตเนน วา มนุสฺสภฺตเนน วา
 กณฺเฐ อาตคฺคเน^๒ อญฺญิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุเจยฺย เอวเมว เต
 ภิกขุ สฺสเกน กาเยน อญฺญิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุณฺณา อคฺคณานํ
 อคฺคณานํ ชีวิตา โวโรเปเนติ อณฺเวยสมณฺณํ ชีวิตา โวโรเปเนติ

๑ อติเรกปาเจน ภวติพฺพํ ๒ ย. ม. อาตคฺคเตน ๑ วา. อาตคฺคเจเน ๑

มิตตณฺทิกํมี สมนกฺขตํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ^๑ สํว ใน
 อารุโธ ฐวีตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปคฺคัจจวํ ภวิสฺสํคํ^๒ ๑ อถโฆ
 มิตตณฺทิกโก สมนกฺขตโก ปคฺคัจจเวหิ ภโฆ สมนพฺพุเต ภิกฺข
 ฐวีตา โวโรเปตฺวา โถหิตกํ^๓ อสํ อาทาย เยน วคฺคฺมุทา นทํ
 เตนฺอุปสงฺกมิมิ ๑ อถโฆ มิตตณฺทิกสฺส สมนกฺขตสฺส โถหิตกํ
 คํ^๔ อสํ ไรวันฺตสฺส อหุเทว กุกฺกุจํ อหุ วิปฺปยุสํวโร อตฺตภา
 วต เม น วต เม ตภา ทุตฺตทฺธํ วต เม น วต เม สุตฺตทฺธํ
 พหุํ วต มยา อปฺนุณํ ปสฺสํ โยหํ ภิกฺขุ สัตฺตวนฺเต กถฺยาณณมฺเม
 ฐวีตา โวโรเปสฺสํ^๕ ๑ อถโฆ อณฺเฏตฺรา มารกัณฺฑิกา เทวตา
 อภิชฺชมาเน อุกฺเก อากนฺตฺวา มิตตณฺทิกํ สมนกฺขตํ เอตทโวจ
 สํว สํว สํปฺปวีสํ ตภา เต สํปฺปวีสํ สุตฺตทฺธํ เต สํปฺปวีสํ
 พหุํ ตยา สํปฺปวีสํ ปฺนุณํ ปสฺสํ ยํ ตวํ อติณฺเณ ตาเรสฺสํ^๖ ๑
 อถโฆ มิตตณฺทิกโก สมนกฺขตโก ตภา กิร เม สุตฺตทฺธํ กิร เม
 พหุํ กิร มยา ปฺนุณํ ปสฺสํ อติณฺเณ กิราหํ ตาเรมฺมิ ตินฺหํ^๗
 อสํ อาทาย วิหารเณ วิหารํ ปรีเวณเณ ปรีเวณํ อุปสงฺกมิตฺวา
 เอวํ วเทติ โโก อติณฺโณ กํ ตาเรมฺมิ ๑ ตตฺถ เย เต ภิกฺข
 อวิตรวาคา เตสํ คสฺมิมิ สมนเย โหติเยว ภยํ โหติ ฌมฺภิตฺตํ
 โหติ โฉมทํโส ๑ เย ปน เต ภิกฺขุ วิตรวาคา เตสํ คสฺมิมิ สมนเย น

๑ ย. ม. วทนฺติ ๑ ๒ ย. ม. โถหิตกํ ๑ ๒ เตสํ ปคฺคตฺเตสํ
 นตฺถิ อยํ ปาโง ๑ ๔ ย. ม. รา. คิกฺขํ ๑

โหติ ภยํ น โหติ ฉมกิตตํ น โหติ โดมทังโส ๑ อถโฆ
 มิตตณฺทโก สมนกุตตโก เขกํปํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 เทวํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี- ตโยมํ ภิภูชํ เอกาเหเน
 ชฺวีตา โวโรเปสี จตุตาโรมํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 ปณฺจํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๖ เป ๖ ทสํ ภิภูชํ
 เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๖ สํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 ตํสํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี จตุตทํสํ ภิภูชํ เอกาเหเน
 ชฺวีตา โวโรเปสี ปณฺจทํสํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 สยฺยํ ภิภูชํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๗

[๑๗๗] อถโฆ ภควา ตสฺส อทฺธมาตสฺส อจุเจเนน ปฏิสฺสุตฺตานา
 วุญฺจโธ อายสฺมนุทํ อานนทํ อามนฺเตสํ กิณฺณุ ๒ อานนฺท ตนฺนุโธ
 วีย ภิภูชํสํโหติ ๑ ตถา ทิ ปน ภนฺเต ภควา ภิภูชนํ อเนกปริยาเยน
 อสฺสภกํ กเถติ อสฺสภาย วณฺณํ ภาสํติ อสฺสภาวณาย วณฺณํ
 ภาสํติ อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ อสฺสภสฺมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสํติ เต จ
 ภนฺเต ภิภูชํ ภควา ๒ อเนกปริยาเยน อสฺสภกํ กเถติ อสฺสภาย
 วณฺณํ ภาสํติ อสฺสภาวณาย วณฺณํ ภาสํติ อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ
 อสฺสภสฺมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสํติ อเนกาการโวการํ อสฺสภาวณา-
 นุโยคมนุยฺยตฺตา วิหรนฺติ เต สฺสเกน กาเยน อญฺญิยนฺติ หรายนฺติ
 ชิกฺขุณฺณติ เสงฺยุถาปี นาม อิตถิ วา ปุริโส วา ททโร ยฺวา

๑ ย. ๖ สํติ ๗ ม. รา. ๖ สํติ ๗ ๒ ย. จตุตทํสํ ๗

มณฑนทกชาติโก สัมม นหาโต อหิถุณเปณ วา กุกกุฏกถุณเปณ วา
 มนุสส์ถุณเปณ วา กณเฐ อาตคฺเคน อญฺญิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุเจยฺย
 เหวเมว เต ภิกฺขุ สฺสเกณ ทาเยน อญฺญิยนฺตา หรายฺนตา ชิกฺขุจฺจนฺตา
 อตฺตนาหิ อตฺตนาหิ ชีวิตา โวโรเปหิ อญฺญมณฺณปปี ชีวิตา โวโรเปหิ
 มิตฺตณฺฑิกมปี สมนกฺกตฺตํ อุปสงฺกมิตฺวา เหวํ วทนฺติ สํว โน
 อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปตฺตจฺจวโร ภวิสฺสํคฺติ อถโฆ
 ภาณเต มิตฺตณฺฑิกโก สมนกฺกตฺตโก ปตฺตจฺจวโรภา โภเณหิ ภิกฺขุ
 เขกาเหน ชีวิตา โวโรเปหิ ๑เป ๑ สญฺจิมปี ภิกฺขุ เขกาเหน ชีวิตา
 โวโรเปหิ สํว ภาณเต ภควา อญฺญํ ปริยายํ อัจฺจุชฺศุ ยถายํ
 ภิกฺขุสงฺโฆ อญฺญาเยยฺย สณฺจฺเหยฺยาคิ ๑ เตนทานนุท ยาวตฺติกา ภิกฺขุ
 เวสํถิ อุปนิสฺสําย วิหรนฺติ เต สฺพเพ อุปฺปจฺจํสาธายํ สมนฺนิปาเต-
 หีติ ๑ เหวํ ภาณเตติ โฆ อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสณฺฑิตฺวา
 ยาวตฺติกา ภิกฺขุ เวสํถิ อุปนิสฺสําย วิหรนฺติ เต สฺพเพ อุปฺปจฺจํ-
 สาธายํ สมนฺนิปาเตตฺวา येन ภควา เตนอุปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 ภควนฺตํ เอตทโวจ สมนฺนิปตฺติโต ภาณเต ภิกฺขุสงฺโฆ ยสฺสํสํทานิ ภาณเต
 ภควา กถํ มณฺณคฺคํ ๑

[๑๗๘] อถโฆ ภควา येन อุปฺปจฺจํสาธายํ เตนอุปสงฺกมิมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสฺสํติ ๑ นิสฺสํช โฆ ภควา
 ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อญฺญํ โฆ ภิกฺขเว อานาปานสูตรตีตมาธิ ภาวโต
 พหุตฺถกโต สมนฺโต เจว ปณฺโฑ ๑ อเสจฺนโก ๑ สฺวโร ๑ วิหาโร

อุปปนฺนุปปนฺเน จ ปาปเก อกุสฺสเถ ฆมฺมุเน จ्ञานโส อนฺตรชาเปติ
 วุปฺสเมติ เสงฺยุถาปี ภิกฺขเว คิมุหํ ปจฺฉิเม มาเส อฺหํ ไรฺชชตฺถ
 คเมณฺ มหาชกาตเมโส จ्ञานโส อฺนฺตรชาเปติ วุปฺสเมติ เอวเมว
 โส ภิกฺขเว อานาปานสฺสตีตฺตมาธิ ภาวีโต พหุตฺถโก ตฺนุโต เจว
 ปณฺโณโต จ อเสจฺนโก จ สฺสฺโส จ วิหาโร อุปปนฺนุปปนฺเน จ
 ปาปเก อกุสฺสเถ ฆมฺมุเน จ्ञานโส อฺนฺตรชาเปติ วุปฺสเมติ กถํ
 ภาวีโต จ ภิกฺขเว อานาปานสฺสตีตฺตมาธิ กถํ พหุตฺถโก ตฺนุโต
 เจว ปณฺโณโต จ อเสจฺนโก จ สฺสฺโส จ วิหาโร อุปปนฺนุปปนฺเน
 จ ปาปเก อกุสฺสเถ ฆมฺมุเน จ्ञานโส อฺนฺตรชาเปติ วุปฺสเมติ อธิ
 ภิกฺขเว ภิกฺขุ อรณฺณคโต วา รุกฺขมฺตคโต วา สฺสฺสญฺจาคารคโต
 วา นิสฺสํกตติ ปตฺตงฺกํ อารกฺขิตฺวา อฺฐํ กายํ ปณฺธิชช ปริมุขํ ตตฺถ
 อุปฺยจฺเปตฺวา โส ตโต ว อตฺตสฺสํกตติ ตโต ปตฺตสฺสํกตติ ทมฺมํ วา
 อตฺตสฺสํกตติ ทมฺมํ อตฺตสฺสํกตติ ปชานาติ ทมฺมํ วา ปตฺตสฺสํกตติ ทมฺมํ
 ปตฺตสฺสํกตติ ปชานาติ รตฺตํ วา อตฺตสฺสํกตติ รตฺตํ อตฺตสฺสํกตติ
 ปชานาติ รตฺตํ วา ปตฺตสฺสํกตติ รตฺตํ ปตฺตสฺสํกตติ ปชานาติ
 สพฺพภายปฺปฏิสํกตติ อตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ สพฺพภายปฺปฏิสํกตติ ปตฺตส-
 สํกตติ สิกฺขติ ปตฺตสฺสํกตติ กายสํชารํ อตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ
 ปตฺตสฺสํกตติ กายสํชารํ ปตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ ปตฺติปฺปฏิสํกตติ อตฺตส-
 สํกตติ สิกฺขติ ปตฺติปฺปฏิสํกตติ ปตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ สฺสฺสปฺปฏิสํกตติ
 อตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ สฺสฺสปฺปฏิสํกตติ ปตฺตสฺสํกตติ สิกฺขติ จิตฺต-

อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปตฺตจํวํ ภวิสฺสํคํคํ ๑ สจฺจํ
 ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจณฺณิกํ ภิกฺขเว เตสํ ภิกฺขุณฺ
 อนนฺโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรํ อสฺสํสาณกํ อกฺขมฺมํ อกรณฺมํ กถํ หิ
 นาม เต ภิกฺขเว ภิกฺขุ อคฺคตนาบี อคฺคตนาํ ชีวิตา โวโรเปสฺสํนฺติ
 อญฺญมณฺณบี ชีวิตา โวโรเปสฺสํนฺติ มิคตฺตเจกํบี สมนฺกุตฺตกํ
 อุตฺตงฺกมิตฺวา เอวํ วุชฺชนฺติ สจฺจํ โน อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ
 อิทํ เต ปตฺตจํวํ ภวิสฺสํคํคํ เนคํ ภิกฺขเว อปฺปสํนุหานํ วา
 ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยยา
 โย ปน ภิกฺขุ สมนฺจิจฺจ มนุสฺสํวิคฺคหํ ชีวิตา โวโรเปยฺย สคฺคหาวกํ
 วาสฺสํ ปริเยเสยฺย อยมฺมํ ปาราสโก โหติ อสฺสํวาโสติ ๑ เอวญฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺ สีกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ๑

[๓๘๐] เทน โห ปน สมนฺเยน อญฺญตโร อฺปาสโก กิลาโน
 โหติ ๑ คสฺสํ ปสาปตํ อภิรฺฐา โหติ ทสฺสํนฺยา ปาสาทิกา ๑
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ คสฺสํ อิตฺติยา ปฏฺฐิตฺตจํคํคํ โหติ ๑ อถ
 ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺ เอตทโหสิ สจฺจํ โห โส อาวุโส อฺปาสโก
 ชีวิตฺสํคํคํ น มยํ คํ อิตฺถิํ ทภิสฺสํสาณ หนฺน มยํ อาวุโส คสฺสํ
 อฺปาสกสฺสํ มรณฺวณฺณํ สํวณฺณเณมาติ ๑ อถ โห ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 เยน โส อฺปาสโก เทนฺปสฺสํกมิตฺสํ อุตฺตงฺกมิตฺวา คํ อฺปาสกํ
 เอตทโวจํ ควํ โหสิ อฺปาสก กตฺตถฺยาโน กตฺตสฺสโต กตฺตํรฺฐคฺคาโน
 อุตฺตปวาโป อุตฺตคฺคฺคฺโข อุตฺตคฺคิพฺพิโส กตํ ตยา กถฺยาณํ อุตฺตํ

๑๐๐
 ๑๐๑
 ๑๐๒
 ๑๐๓
 ๑๐๔
 ๑๐๕
 ๑๐๖
 ๑๐๗
 ๑๐๘
 ๑๐๙
 ๑๑๐
 ๑๑๑
 ๑๑๒
 ๑๑๓
 ๑๑๔
 ๑๑๕
 ๑๑๖
 ๑๑๗
 ๑๑๘
 ๑๑๙
 ๑๒๐
 ๑๒๑
 ๑๒๒
 ๑๒๓
 ๑๒๔
 ๑๒๕
 ๑๒๖
 ๑๒๗
 ๑๒๘
 ๑๒๙
 ๑๓๐
 ๑๓๑
 ๑๓๒
 ๑๓๓
 ๑๓๔
 ๑๓๕
 ๑๓๖
 ๑๓๗
 ๑๓๘
 ๑๓๙
 ๑๔๐
 ๑๔๑
 ๑๔๒
 ๑๔๓
 ๑๔๔
 ๑๔๕
 ๑๔๖
 ๑๔๗
 ๑๔๘
 ๑๔๙
 ๑๕๐
 ๑๕๑
 ๑๕๒
 ๑๕๓
 ๑๕๔
 ๑๕๕
 ๑๕๖
 ๑๕๗
 ๑๕๘
 ๑๕๙
 ๑๖๐
 ๑๖๑
 ๑๖๒
 ๑๖๓
 ๑๖๔
 ๑๖๕
 ๑๖๖
 ๑๖๗
 ๑๖๘
 ๑๖๙
 ๑๗๐
 ๑๗๑
 ๑๗๒
 ๑๗๓
 ๑๗๔
 ๑๗๕
 ๑๗๖
 ๑๗๗
 ๑๗๘
 ๑๗๙
 ๑๘๐
 ๑๘๑
 ๑๘๒
 ๑๘๓
 ๑๘๔
 ๑๘๕
 ๑๘๖
 ๑๘๗
 ๑๘๘
 ๑๘๙
 ๑๙๐
 ๑๙๑
 ๑๙๒
 ๑๙๓
 ๑๙๔
 ๑๙๕
 ๑๙๖
 ๑๙๗
 ๑๙๘
 ๑๙๙
 ๒๐๐

[illegible]

อุทฺทิสัยยาถ โย ปน ภิกฺขุ สณฺณิจฺจุ มนุสฺสํวิคฺคหิ ชีวิตา-
 ไวโรเปยฺย สตุตฺตหารกํ วาสุสํ ปริเยสัณฺณมฺม มรณวณฺณํ วา
 สํวณฺณเณยฺย มรณาย วา สํมาทเปยฺย อมฺโห ปุริสํ กิ-
 ติยหิมีนา ปาปเกน ทุสฺสชฺวีเตน มตฺตเต ชีวิตา เสนฺโยติ อิตฺติจิตฺต-
 มโน จิตฺตตฺถกฺกโป อเนกปริยาเยน มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเณยฺย
 มรณาย วา สํมาทเปยฺย อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสงฺวาโสติ ฯ

[๑๘๑] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อโย
 อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สณฺณิจฺจาติ ชานนฺโต สณฺชานนฺโต
 เจจฺจ อภิวิตฺติว วักคฺกโม ฯ มนุสฺสํวิคฺคโห นาม ยํ มาตุ-
 กฺขณิสฺมึ ปจฺมํ จิตฺตํ อุปฺปन्नํ ปจฺมํ วิญฺญาณํ ปาตุกฺกํ ยาว
 มรณภาตา เขตฺตณฺตเร เอโส มนุสฺสํวิคฺคโห นาม ฯ ชีวิตา
 ไวโรเปยฺยาคิ ชีวิตินฺทริยํ อุปฺปจฺฉินฺทติ อุปฺปโรเจติ สมนฺตํ วิโกเปติ ฯ
 สตุตฺตหารกํ วาสุสํ ปริเยสัณฺณมฺม อสงฺ ภา สตุตฺตํ วา เกณฺฑํ
 วา สฺมํ วา ตกฺกํ วา ปาสาณํ วา สตุตฺตํ วา วิสํ วา รชฺชํ วา ฯ

[๑๘๒] มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเณยฺยาคิ ชีวเต อาทึนํ ทสฺสเสติ
 มรณเณ วณฺณเณ ภาณติ ฯ

[๑๘๓] มรณาย วา สํมาทเปยฺยาคิ สตุตฺตํ วา อาหฺร วิสํ
 วา ขาท รชฺชยา วา อุพฺพนฺธิว กาสํ กโรหิติ ฯ

[๑๘๔] อมฺโห ปุริสาคิ อาตปนาชิวณเมตํ อมฺโห ปุริสาคิ ฯ

๓ เสดฺสํ วุคฺคโตปฺปตฺตเสสํ อิทํ วณฺณํ น ปญฺณายติ ฯ

๓๘๘] ศติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ มาติกา มาติกาวิภังโก ๓๓๘

สํวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สมนสิกฺขาตา เอโส สํวาโส
นาม ๑ โส เตน สทฺธิ นคฺติ เตน วุจฺจติ อสํวาโสติ ๑

[๓๘๙] สํมํ อธิฏฺฐาย ทูเตน ทูตปรมฺพราय วิสํกฺกิเยน ทูเตน
คตปจฺจากเตน ทูเตน อรโห รโหสณฺณํ รโห อรโหสณฺณํ
อรโห อรโหสณฺณํ รโห รโหสณฺณํ กาเยน สํวณฺเณติ วาจาย
สํวณฺเณติ กาเยน วาจาย สํวณฺเณติ ทูเตน สํวณฺเณติ เตชย
สํวณฺเณติ โอบาคํ อปสฺสเนนฺ อุนิฏฺฐิปนํ เกสฺสจฺจํ รูปฺปหาโร
สทฺทฺทฺหาโร คนฺธรูปฺปหาโร รสฺสูปฺปหาโร โผฏฺฐพฺพูปฺปหาโร รมฺมูปฺปหาโร
อาจิฏฺฐนา ออนุสาสนํ สงฺเกตกมฺมํ นิमितฺตกมฺมนฺติ ๑

[๓๙๐] สํมณฺติ สยํ หนฺติ กาเยน วา กายปฏฺิพฺพทฺเชน วา
นิสฺสํสคฺคิเยน วา ๑ อธิฏฺฐายาติ อธิฏฺฐหิตฺวา อาณาเปติ เอวํ
วิชฺฌเณ เอวํ ปหเร เอวํ จาเตหํติ ๑

[๓๙๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ จีวิตา โวโรเปหํติ
อาปคฺติ ทฺถกฺขสฺส ๑ โส คํ มณฺเณมาโน คํ จีวิตา โวโรเปติ
อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ
จีวิตา โวโรเปหํติ อาปคฺติ ทฺถกฺขสฺส ๑ โส คํ มณฺเณมาโน
อณฺณํ จีวิตา โวโรเปติ มฺตฺถสฺส อณฺาปคฺติ วรกสฺส อาปคฺติ
ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ จีวิตา
โวโรเปหํติ อาปคฺติ ทฺถกฺขสฺส ๑ โส อณฺณํ มณฺเณมาโน คํ
จีวิตา โวโรเปติ อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ

อาณานิเปติ อิตถุนนามํ ชีวิตา โวโรเปหิตี อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 โส อญฺญํ มญฺญมาโน อญฺญํ ชีวิตา โวโรเปติ มฺหฏฐสฺส
 อนาปคฺติ วรทสฺส อาปคฺติ ปาราสิกสฺส ๑

[๓๘๐] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตถุนนามสฺส ปาวท อิตถุน-
 นามโน อิตถุนนามสฺส ปาวทคฺ อิตถุนนามโน อิตถุนนามํ ชีวิตา
 โวโรเปคฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อิตถสฺส อาโรเจติ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ วรโก ปฏิกฺคณฺหาติ มฺหฏฐสฺส อาปคฺติ กุตฺตจ-
 ยสฺส ๑ โส คํ ชีวิตา โวโรเปติ อาปคฺติ สํพเพสํ ปาราสิกสฺส ๑
 ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตถุนนามสฺส ปาวท อิตถุนนามโน
 อิตถุนนามสฺส ปาวทคฺ อิตถุนนามโน อิตถุนนามํ ชีวิตา โวโรเปคฺติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อญฺญํ อานาเปติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 วรโก ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส คํ ชีวิตา
 โวโรเปติ มฺหฏฐสฺส อนาปคฺติ อานาปคฺสฺส ๑ วรทสฺส ๑
 อาปคฺติ ปาราสิกสฺส ๑

[๓๘๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตถุนนามํ ชีวิตา โวโรเปหิตี
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส คนฺธวา ปุณฺ ปจฺจาคฺคฺคฺติ นาคํ สกฺโกมิ
 คํ ชีวิตา โวโรเปคฺติ ๑ โส ปุณฺ อานาเปติ ยทา สกฺโกสิ
 ตทา คํ ชีวิตา โวโรเปหิตี อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส คํ ชีวิตา
 โวโรเปติ อาปคฺติ อุกฺกนิ นํ ปาราสิกสฺส ๑

[๓๘๒] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตถุนนามํ ชีวิตา โวโรเปหิตี

๓๘๔] ตติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาษณํ อรโห รโหสณฺณํ ๓๔๓

อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส คํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร น สาเวติ
มา สมาเทหํติ ๑ โส คํ ชฺวีตา โวโรเปติ อาปคฺติ อุกฺกิณฺ
ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ชฺวีตา
โวโรเปหํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร
สาเวติ มา สมาเทหํติ ๑ โส อาณคฺโค อหํ ตยาติ คํ ชฺวีตา
โวโรเปติ มุตฺตฺยสฺส อาปคฺติ ๑ รกฺสสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑
ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ชฺวีตา โวโรเปหํติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏฺฐิสาเร สาเวติ มา สมาเทหํติ ๑
โส สาธุติ โอรมฺติ อุกฺกิณฺ อาปคฺติ ๑

[๑๘๓] อรโห รโหสณฺณํ อุตฺตปฺติ อโห อิตฺตุนฺนาโม หโต
อัสสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ รโห อรโหสณฺณํ อุตฺตปฺติ อโห
อิตฺตุนฺนาโม หโต อัสสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อรโห อรโห-
สณฺณํ อุตฺตปฺติ อโห อิตฺตุนฺนาโม หโต อัสสํติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ รโห รโหสณฺณํ อุตฺตปฺติ อโห อิตฺตุนฺนาโม
หโต อัสสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๑๘๔] กาเยน สํวณฺเณติ นาม กาเยน วิการํ กโรติ โย
เอวํ มรฺติ โส ฌนํ ทมฺปิ ยสํ วา ทมฺปิ สํคํ วา กจฺจํคํติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ตาย สํวณฺเณนาย มรฺตัสสํติ ทุกฺกฏสฺส
อุปฺปาเทติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑
วาจาย สํวณฺเณติ นาม วาจาย ภณฺติ โย เอวํ มรฺติ โส

ชนํ วา ตภาติ ยสํ วา ตภาติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อปคฺคฺติ
 ทุกฺกฏสฺสํ ๑ ตาย สํวณฺณนาย มริสฺสํมํติ ทุกฺกฏ เวทนํ อปฺปาเทติ
 อปคฺคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑ มรติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ กาเยน
 วาจาย สํวณฺณเนติ นาม กาเยน ๑ วิการํ กโรติ วาจาย ๑
 ภณฺติ โย เอวํ มรติ โส ชนํ วา ตภาติ ยสํ วา ตภาติ
 สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ ตาย สํวณฺณนาย
 มริสฺสํมํติ ทุกฺกฏ เวทนํ อปฺปาเทติ อปคฺคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑
 มรติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๓๔๕] ทุคฺคเตน สํวณฺณเนติ นาม ทุคฺคสฺสํ สํสํนํ อวิโรเจติ โย
 เอวํ มรติ โส ชนํ วา ตภาติ ยสํ วา ตภาติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ
 อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ ทุคฺคสฺสํ สํสํนํ สํคฺคฺวา มริสฺสํมํติ ทุกฺกฏ เวทนํ
 อปฺปาเทติ อปคฺคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑ มรติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑
 เตชาย สํวณฺณเนติ นาม เตชํ ฌินฺนุทติ โย เอวํ มรติ โส
 ชนํ วา ตภาติ ยสํ วา ตภาติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อภฺขรภฺขราย
 อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เตชํ ปสฺสํสํคฺคฺวา มริสฺสํมํติ ทุกฺกฏ เวทนํ
 อปฺปาเทติ อปคฺคฺติ ฤตฺตจฺจุยสฺสํ ๑ มรติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๓๔๖] โยปาคํ นาม มนุสฺสํ อุกฺกฺทิสฺสํ โยปาคํ ฌนฺติ ปปฺปติคฺคฺวา
 มริสฺสํมํติ อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ ปปฺปติเต ทุกฺกฏา เวทนา อปฺปปฺปชฺชติ

๑ อิติ ปวํ ยฺยโรวียโปคฺคเต มนุสฺสํสํ สํสํนํ ปปฺปติ อปคฺคฺติ
 ทุกฺกฏสฺสํวติ อคฺคฺโก อคฺคฺโค ๑ โส ปน สํพฺพโปคฺคเตสฺสํ น ทิสฺสํติ ๑

๑๘๘] คติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาณนํ อปฺสฺสเนหํ อฺปนฺนิกฺขิปปํ ๑๔๓

อาปคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ อโนทิสฺส
โอบาคํ ฆนฺติ โย โกจิ ปปฺติตฺวา มรฺตฺสํคํคํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
มฺนุสฺสํ คสฺมํ ปปฺตติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ปปฺติตฺเต ทุกฺขา
เวทฺหา อฺปฺปชฺชติ อาปคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ
ปาราชิกสฺส ๑ ยกฺโข วา เปโต วา ติรจฺฉานคคฺตมฺนุสฺสํวิคฺคโห
วา คสฺมํ ปปฺตติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ปปฺติตฺเต ทุกฺขา เวทฺหา
อฺปฺปชฺชติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑
ติรจฺฉานคโศ คสฺมํ ปปฺตติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ปปฺติตฺเต
ทุกฺขา เวทฺหา อฺปฺปชฺชติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ
ปาราชิกสฺส ๑

[๑๘๘] อปฺสฺสเนหํ นาม อปฺสฺสเนหํ สํคฺคํ วา จเปติ วิเสณ
วา มกฺกเชติ ทุพฺพฬํ วา กโรติ โสฬฺสเก วา นรเก วา ปปาเต
วา จเปติ อิมินํ ปปฺติตฺวา มรฺตฺสํคํคํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
สํคฺคเกณ วา วิเสณ วา ปปฺติตฺเตน วา ทุกฺขา เวทฺหา อฺปฺปชฺชติ
อาปคฺติ ฤๅตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๑๘๘] อฺปนฺนิกฺขิปปํ นาม อสฺสํ วา สํคฺคํ วา เกณฺหํ วา
สฺสํ วา ลกฺขํ วา ปาสาณํ วา สํคฺคํ วา วิสํ วา รชฺชํ วา
อฺปนฺนิกฺขิปปติ อิมินา มรฺตฺสํคํคํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ เตน

๑ ยฺยโรนํโยปคฺคเก อยฺยมฺปิ ปาโง น ปณฺณายติ ๑ ๒ เตน
อฺปนฺนิกฺขิปปติ อยฺยมฺปิ ปาโง น ปณฺณายเตว ๑

มรุตสัมมัตติ ทุกฺขํ เวทนํ อุปปาเทติ อापคฺติ ญฺจจฺจสฺส ๑
มรฺติ อापคฺติ ปารวชิกสฺส ๑

[๓๘๘] เกสขฺช นาม สํปฺปึ วา นวณฺโถ วา เคถํ วา มจฺจุ
วา ผาณฺโถ วา เทติ อิมํ สํยิตฺวา มรุตฺสํคฺติ อापคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ตํ สํยิตฺเว ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อापคฺติ
ญฺจจฺจสฺส ๑ มรฺติ อापคฺติ ปารวชิกสฺส ๑

[๓๘๙] รูปฺปหาโร นาม อมฺหานํภิกํ รูปํ อุปลํหฺรติ ภายานกํ
เกรวิ อิมํ ปสฺสํสํยิตฺวา อุตฺตสํยิตฺวา มรุตฺสํคฺติ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
ตํ ปสฺสํสํยิตฺวา อุตฺตสํยิตฺวา อापคฺติ ญฺจจฺจสฺส ๑ มรฺติ อापคฺติ
ปารวชิกสฺส ๑ มฺหานํภิกํ รูปํ อุปลํหฺรติ เปมฺนิยํ^๑ หทยจฺจมํ^๒ อิมํ
ปสฺสํสํยิตฺวา อตฺตมเกณ สํสํยิตฺวา มรุตฺสํคฺติ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
ตํ ปสฺสํสํยิตฺวา อตฺตมเกณ สํสํยิตฺวา อापคฺติ ญฺจจฺจสฺส ๑ มรฺติ
อฺปคฺติ ปารวชิกสฺส ๑ สทฺทฺรูปฺปหาโร นาม อมฺหานํภิกํ สทฺทํ อุปลํ-
หฺรติ ภายานกํ เกรวิ อิมํ สํยิตฺวา อุตฺตสํยิตฺวา มรุตฺสํคฺติ อापคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ตํ สํยิตฺวา อุตฺตสํยิตฺวา อापคฺติ ญฺจจฺจสฺส ๑
มรฺติ อापคฺติ ปารวชิกสฺส ๑ มฺหานํภิกํ สทฺทํ อุปลํหฺรติ เปมฺนิยํ^๓
หทยจฺจมํ^๔ อิมํ สํยิตฺวา อตฺตมเกณ สํสํยิตฺวา มรุตฺสํคฺติ อापคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ตํ สํยิตฺวา อตฺตมเกณ สํสํยิตฺวา อापคฺติ ญฺจจฺจสฺส ๑

๓-๒ อิมํ เทว ปาเจ้า คํสุปฺปิ โปตฺตเกสฺส น ทิสฺสํนฺติ ๑ ๓-๔ อิมํ ปน
จฺาเน ตาทิสฺสา วว ปาเจ้า คตฺถํนํ ทิสฺสํนฺติ ๑

มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ คณฺรูปหาโร นาม อมณานิํ
 กณฺหํ อุปสํหริติ เชคฺคณฺ ปาฏิภุญฺญํ อิมํ ฌายิตฺวา เชคฺคณฺดา
 ปาฏิภุญฺญตา มรฺตัสสํคํติ อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑ คํ ฌายิตฺเต เชคฺคณฺดา
 ปาฏิภุญฺญตา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺส ๑
 มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํ กณฺหํ อุปสํหริติ อิมํ
 ฌายิตฺวา อตฺตมเกณ สฺสํสํคํติ อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑
 คํ ฌายิตฺวา อตฺตมเกณ สฺสํสํคํติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺส ๑ มรติ
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ รสฺสํหาโร นาม อมณานิํ รสํ อุปสํ-
 หริติ เชคฺคณฺ ปาฏิภุญฺญํ อิมํ ฌายิตฺวา เชคฺคณฺดา ปาฏิภุญฺญตา
 มรฺตัสสํคํติ อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑ คํ ฌายิตฺเต เชคฺคณฺดา ปาฏิ-
 ภุญฺญตา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺส ๑
 มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํ รสํ อุปสํหริติ อิมํ
 ฌายิตฺวา อตฺตมเกณ สฺสํสํคํติ อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑ คํ
 ฌายิตฺวา อตฺตมเกณ สฺสํสํคํติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺส ๑ มรติ อาปคฺติ
 ปาราชิกสฺส ๑ โฉฏฺฐจฺจุยสฺสํหาโร นาม อมณานิํ โฉฏฺฐจฺจุย-
 สํหาโร ทุกฺกณฺสฺสํหาโร อตฺตมเกณ อิมานิ ฌายิตฺวา มรฺตัสสํคํติ
 อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑ เตน ฌายิตฺวา ทุกฺกณฺสฺสํหาโร อุปฺปชฺชติ
 อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺส ๑ มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํ
 โฉฏฺฐจฺจุยสฺสํหาโร อุปสํหริติ สฺสํสํคํติ อตฺตมเกณ อิมานิ ฌายิตฺวา
 อตฺตมเกณ สฺสํสํคํติ อาปคฺติ ทุกกฺกณฺสฺส ๑ เตน

๒๐๔] ตติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร ๓๔๗

ปจฺจนา วา ตํ ชฺวีตา โวโรเปติ มฺถฏฺฐสฺส อนาปคฺติ วรกสฺส
อานาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ นิमितฺตกมฺมํ นาม นิमितฺตํ กโรติ อกฺขิ
วา นิฏฺฐนีสฺสํ ภามฺมํ วา อุกฺกขิเปตฺสํ สํสํ วา อุกฺกขิเปตฺสํ
เตน นิमितฺเตน ตํ ชฺวีตา โวโรเปหิ อานาปคฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑
เตน นิमितฺเตน ตํ ชฺวีตา โวโรเปติ อานาปคฺติ อุกฺกขิเน ปาราชิกสฺส ๑
ตํ นิमितฺตํ ปุเร วา ปจฺจนา วา ตํ ชฺวีตา โวโรเปติ มฺถฏฺฐสฺส
อานาปคฺติ วรกสฺส อานาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๒๐๓] อานาปคฺติ ธสฺสเปจฺจ จ อชานนุสฺสํ นมรณานิปปายสฺส
อุมฺมตฺตกสฺส จิตฺตจิตฺตสฺส^๑ เวทณฺณสฺส^๒ อาทิกมฺมิกสฺส^๓ ๑

มณฺเฑสฺสวีกฺคหปาราชิกมฺหิ ปจฺจภาณวารํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๐๔] สํวณฺณนา นิสฺสํทนฺโต มุสฺโสทฺตฺตฺตฺตฺต ๑
อฺกฺกมฺมปพฺพิตฺตา สนฺโต อคฺคํ มํสํ วิเสณนํ^๓
ตโย ๑ วตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑ อญฺญกาหิปเร ตโย
วาสํ โคปานํ เจว อญฺญโกตรณํ ปติ
เสทฺตฺตฺตฺต ๑ สมนฺพาโท นหาปนาพฺพณฺน ๑
อญฺญจาเปนฺโต นิปาเตนฺโต อนฺนปนาเน มารณํ
ชารคพฺโป สปคฺตํ ๑ มาตาปคฺตํ อฺโก วชิ

๑-๒ อิม เทว. ปาสา ชฺวีโรบิยมรณมฺมไปตฺตฺตฺต น ทิสฺสํนฺติ ๑

๓ อฺกฺกมฺมปพฺพิตฺตฺตฺตฺต น อคฺคํ วิมฺสํนา วิสฺสํนฺติ เตสฺส ปิตฺตฺตฺต
อาคคํ ๑

อุโป น มียเยเว มหุทา ตาเป ญญมา วิชานี
 ปโตทํ นิคฺคเห ยถฺโฆ วาหยทฺชฏฺจ ปาหิณิ
 ตํ มณฺณมาโน ปทริ สกฺกณฺจ นิริยํ ภณ
 อาพวียา ตโย รุกฺขา ทาเยหิ อปเว ตโย
 มา กิตเมสี น ตฺยหํ ตกฺกํ ไสฺจิริเกณ^๑ จาติ ๑

[๒๐๕] เตน โข ปน สมนเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑
 ตสฺส ภิกฺขุ การุณฺณเมว มรณวณฺณํ จัณฺณณฺสํ ๑ ไส ภิกฺขุ
 กาทมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกจํ อโหสี กจฺจิ นุ โข มยํ ปาราสิกํ
 อาปตฺติ อาปนฺนาติ ๑ อถฺโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เขตมตฺถํ
 อาโรเจสฺส ๑ อาปตฺติ ตุมฺเห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราสิกนฺติ ๑

[๒๐๖] เตน โข ปน สมนเยน อณฺณตโร ปิณฑจาวโร ภิกฺขุ
 ปิณฑํ ปิณฑิกาย ปฏิจฺจนฺนํ ทารกํ นิสฺสทฺนโต โอตุตฺตวา มาเรสี ๑
 ตสฺส กุกฺกจํ อโหสี กจฺจิ นุ โข อหํ ปาราสิกํ อาปตฺติ
 อาปนฺนินฺติ ๑ อถฺโฆ ไส ภิกฺขุ ภควโต เขตมตฺถํ อาโรเจสี ๑
 อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราสิกสฺส น จ ภิกฺขเว อปฺปฏิจฺเจวทฺตวา
 อาสเน นิสฺสทิตพฺพํ โย นิสฺสเทยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาคี ๑

[๒๐๗] เตน โข ปน สมนเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ภตฺตคฺเค อนฺตรขเว
 อาสเน ปณฺณมาเปนฺโต มุสฺสเถ อุตฺถสฺสเถ เอกํ มุสฺสํ อคฺคเหสี ๑ ทฺติโย
 มุสฺสโต ปรีปิตฺตวา อณฺณตฺรสฺสํ ทารกสฺสํ มตฺถเก อวตฺถาสี ๑

๑ ยฺ. ม. ตกฺกสฺสวฺริเกน ๑ รา. ตกฺกํ ไสฺจิริเกน ๑

๒๐๘] ตติยปารวชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺถุ ปิตาปุตฺตวตฺถุ. ๓๔๘

โส กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑เป ๑ กิจฺจุโต ตฺวํ
ภิกฺขุติ ๑ อสฺมจฺจุใจ อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสฺมจฺจุจาทิ ๑
เคน ไช ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ภคฺคฺคฺเค อนฺตรฆเร ชาสนํ
ปฺปณฺนาเปนฺโต อุกฺกุชฺชภณฺฑิกํ อุกฺกมิตฺวา ปวฺชฺชเวสี อณฺเฏตโร ทารกํ
โอตฺถวิตฺวา มาเวสี ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑เป ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อสฺมจฺจุจาทิ ๑

[๒๐๘] เคน ไช ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา
โหนติ ๑ กาเถ อาโรจิตฺ ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ คจฺฉ ภนฺเต
สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ ปิฏฺุจํ คเหตฺวา ปณฺนาเมสี ๑ โส ปตฺติตฺวา
กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑เป ๑ กิจฺจุโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑
นาหํ ภควา มรณชฺชิปฺปาโยติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณ-
ชฺชิปฺปายสฺสํตฺติ ๑ เคน ไช ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส
ปพฺพชิตา โหนติ ๑ กาเถ อาโรจิตฺ ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ
คจฺฉ ภนฺเต สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ มรณชฺชิปฺปาโย ปิฏฺุจํ คเหตฺวา
ปณฺนาเมสี ๑ โส ปตฺติตฺวา กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี
๑เป ๑ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑ เคน ไช
ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา โหนติ ๑ กาเถ อาโรจิตฺ
ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ คจฺฉ ภนฺเต สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ
มรณชฺชิปฺปาโย ปิฏฺุจํ คเหตฺวา ปณฺนาเมสี ๑ โส ปตฺติตฺวา น
กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ

ปาวาชิกตฺถ อปคฺติ ฤทธจฺจยตฺถํ ๑

[๒๐๘] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเจตฺตํ ภิกฺขุโน ญฺญชฺนตฺถํ มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อญฺเจตโร ภิกฺขุ ตตฺถ ภิกฺขุโน คีวํ ปหาริ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ ตตฺถ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นมรณาธิปายตฺถํ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเจตฺตํ ภิกฺขุโน ญฺญชฺนตฺถํ มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อญฺเจตโร ภิกฺขุ มรณาธิปาย ตตฺถ ภิกฺขุโน คีวํ ปหาริ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ ตตฺถ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนโน ปาวาชิกนฺติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเจตฺตํ ภิกฺขุโน ญฺญชฺนตฺถํ มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อญฺเจตโร ภิกฺขุ มรณาธิปาย ตตฺถ ภิกฺขุโน คีวํ ปหาริ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิกฺขุ น กาทมกาสี ๑ ตตฺถ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาวาชิกตฺถ อปคฺติ ฤทธจฺจยตฺถํ ๑

[๒๓๐] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ปิณฑจาวริโก ภิกฺขุ วิตคฺคํ ปิณฑปาติํ ตมิตฺวา ปฏิกุณฺณํ หริตฺวา ภิกฺขุโน อคฺคการิกํ อทาสี ๑ เถ ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ ตตฺถ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ กิจฺจุโต คฺคํ ภิกฺขุติ ๑ นาคิ ภควา ชานามํติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อชานนตฺถํ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ

๒๓๑] ตติยปาราชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺถุ สิตาอุจฺจาเรณาทิ ๑๕๑

วํมฺสาธิปฺปาโย อณฺเณตฺรสุตฺถํ ภิกฺขุโน วิสํ อทาสี ๑ โส ภิกฺขุ
กาตมกาสี ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ กัจจิตฺโต ตฺวํ
ภิกฺขุติ ๑ วํมฺสาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสุตฺถํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํสาติ ๑

[๒๓๑] เตน โข ปน สมนฺเณ อาพวิกา^๑ ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ
กโรนฺติ ๑ อณฺเณตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสี ๑
อุปริเมณ ภิกฺขุณา ทฺวคฺคหิตา สิตา เหฏฺฐิมสุตฺถํ ภิกฺขุโน มตฺถเก
อวตฺถาสี ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสํณฺจิจฺจุจาทิ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ
อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ๑ อณฺเณตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา
หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสี ๑ อุปริโม ภิกฺขุ มรณานิปฺปาโย เหฏฺฐิมสุตฺถํ
ภิกฺขุโน มตฺถเก สิตํ มุญฺจิ ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑ ตสฺสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
เตน โข ปน สมนฺเณ อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ๑
อณฺเณตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสี ๑ อุปริโม ภิกฺขุ
มรณานิปฺปาโย เหฏฺฐิมสุตฺถํ ภิกฺขุโน มตฺถเก สิตํ มุญฺจิ ๑ โส
ภิกฺขุ น กาตมกาสี ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสุตฺถํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน
สมนฺเณ อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารสุตฺถํ กุทฺทํ อุฏฺฐาเปนฺติ ๑ อณฺเณตโร

๑ ย. ม. อาพวกา ๑

ภิกขุ เหงฺขา หุตฺวา อธิฏฺฐกํ อรุจาเรติ ฯ อุปวิเมณ ภิกขุณา
 ทุคฺคหิตา อธิฏฺฐกา เหงฺขิมสฺส ภิกขุโน มคฺตเก อวตฺถาสิ ฯ ใส
 ภิกขุ กาทมกาสี ฯ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อสฺมจฺจุจาทิ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อาพวิกา ภิกขุ
 วิหารสฺส กุทฺธํ อฏฺฐาเปนฺติ ฯ อณฺเฏตโร ภิกขุ เหงฺขา หุตฺวา
 อธิฏฺฐกํ อรุจาเรติ ฯ อุปวิโม ภิกขุ มรณาธิปฺปาโย เหงฺขิมสฺส
 ภิกขุโน มคฺตเก อธิฏฺฐกํ มุญฺจิ ฯ ใส ภิกขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ
 ใส ภิกขุ น กาทมกาสี ฯ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ฯ เตน
 โข ปน สฺมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺเฏตโร
 ภิกขุ เหงฺขา หุตฺวา วาสํ อรุจาเรติ ฯ อุปวิเมณ ภิกขุณา
 ทุคฺคหิตา วาสํ เหงฺขิมสฺส ภิกขุโน มคฺตเก อวตฺถาสิ ฯ ใส
 ภิกขุ กาทมกาสี ฯ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อสฺมจฺจุจาทิ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อาพวิกา ภิกขุ
 นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺเฏตโร ภิกขุ เหงฺขา หุตฺวา วาสํ
 อรุจาเรติ ฯ อุปวิโม ภิกขุ มรณาธิปฺปาโย เหงฺขิมสฺส ภิกขุโน
 มคฺตเก วาสํ มุญฺจิ ฯ ใส ภิกขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ ใส
 ภิกขุ น กาทมกาสี ฯ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน
 สฺมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺเฏตโร ภิกขุ

เหฐเจ้า หุตุวา โคปานส์ อรุจาเรสี ๑ อุมริเมน ภิกขุนา หุคคหิตา
โคปานส์ เหฐจิมส์ส ภิกขุโน มคตเก อวตถาสี ๑ โส ภิกขุ
กาถมกาสี ๑ ตสส์ ภุกกุจจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
อธมฺมจิจฺจาสี ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ
กโรนฺติ ๑ อณฺเฏตโร ภิกขุ เหฐเจ้า หุตุวา โคปานส์ อรุจาเรสี ๑
อุมริโม ภิกขุ มรณาสิปฺปาโย เหฐจิมส์ส ภิกขุโน มคตเก
โคปานส์ มุญฺจสิ ๑ โส ภิกขุ กาถมกาสี ๑เป ๑ โส ภิกขุ น
กาถมกาสี ๑ ตสส์ ภุกกุจจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
ปาราชิกสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อญฺญํ พนฺนฺติ ๑ อณฺเฏตโร
ภิกขุ อณฺเฏตโร ภิกขุ เอตทวโจ อาวุโส อคฺค จิโต พนฺนํหํ ๑
โส คคฺค จิโต พนฺนํโศ ปรีปติคฺวา กาถมกาสี ๑ ตสส์ ภุกกุจจํ
อโหสิ ๑เป ๑ กิจฺจโต ควํ ภิกขุติ ๑ นาทํ ภควา มรณาสิปฺปาโยติ ๑
อนาปคฺติ ภิกขุ นมรณาสิปฺปายสฺสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อญฺญํ พนฺนฺติ ๑ อณฺเฏตโร
ภิกขุ มรณาสิปฺปาโย อณฺเฏตโร ภิกขุ เอตทวโจ อาวุโส อคฺค
จิโต พนฺนํหํ ๑ โส คคฺค จิโต พนฺนํโศ ปรีปติคฺวา กาถมกาสี
๑เป ๑ ปรีปติคฺวา น กาถมกาสี ๑ ตสส์ ภุกกุจจํ อโหสิ ๑เป ๑
อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสํ ๑

[๒๑๒] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกขุ จิหารํ ฉาเทคฺวา

โอตฺรติ ๑ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อากุโส อิตฺโต
 โอตฺรทํหิติ ๑ โส เตน โอตฺรนฺโต ปรีปติคฺคา กาทมกาสี ๑ คสฺสํ
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสํสาติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ วิหารํ ฉาเทจฺวา โอตฺรติ ๑
 อณฺเฏตโร ภิกฺขุ มรณานิปปาโย ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อากุโส
 อิตฺโต โอตฺรทํหิติ ๑ โส เตน โอตฺรนฺโต ปรีปติคฺคา กาทมกาสี
 ๑ เป ๑ ปรีปติคฺคา น กาทมกาสี ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารายิกสฺสํ อापตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑

[๒๓๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อนภิรติยา
 ปิฬิตฺโต คิซฺณกฺกฺกํ อภิรฺหิตฺวา ปปาเต ปปตฺนฺโต อณฺเฏตฺรํ วิถฺวการํ
 โอตฺตริตฺวา มาเรสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ ปารายิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว อตฺตานํ ปาเตตฺทพฺพํ โย ปาเคยฺย
 อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ ฉพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ คิซฺณกฺกํ ปพฺพตํ อภิรฺหิตฺวา ทวาย สีถํ ปวิซฺณณํ ๑ สํ
 อณฺเฏตฺรํ โคปาทกํ โอตฺตริตฺวา มาเรสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปารายิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว ทวาย
 สีตา ปวิซฺณณํ พพา โย ปวิซฺณณเยยฺย อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ๑

[๒๓๔] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คิถาโน

๑ ยฺยโรมียมรมมโปตฺตเกสฺสุ อยํ ปาโง น ทิสฺสํติ ๑ รามณฺเณโปตฺตเก
 ปน สีตาคิ ทิสฺสํติ ๑ ๒ ยฺย. ม. มาเรสิ ๑

โหติ ๑ คัม ภิกฺขุ เสฺวเหสุ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เคสํ
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาริปปายสฺสํสาติ ๑
 เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คีตานิ โหติ ๑ คัม
 ภิกฺขุ มรณาริปปายา เสฺวเหสุ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เป ๑
 โส ภิกฺขุ น กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อापคฺติ กุฏฺฐจฺยสฺสํสาติ ๑ เตน
 โข ปน สฺมเยน อญฺเจตฺรสฺส ภิกฺขุโน สํสามิทาโป โหติ ๑
 คสฺส ภิกฺขุ นตฺถํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาริปปายสฺสํสาติ ๑ เตน
 โข ปน สฺมเยน อญฺเจตฺรสฺส ภิกฺขุโน สํสามิทาโป โหติ ๑ คสฺส
 ภิกฺขุ มรณาริปปายา นตฺถํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑
 ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อापคฺติ กุฏฺฐจฺยสฺสํสาติ ๑ เตน
 โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คีตานิ โหติ ๑ คัม ภิกฺขุ
 สฺมฺพาเหสุ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาริปปายสฺสํสาติ ๑ เตน โข
 ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คีตานิ โหติ ๑ คัม ภิกฺขุ มรณา-
 रिปปายา สฺมฺพาเหสุ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ
 น กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว
 ปาราชิกสฺส อापคฺติ กุฏฺฐจฺยสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน

ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ นหาเปสํ ฯ
 โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตนฺ ไซ ปน สํเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา
 นหาเปสํ ฯ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส ภิกฺขุ น
 กาทมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปารวชิกสฺสํ อปตฺติ กุตฺตจฺยสฺสํสาติ ฯ เตนฺ ไซ ปน สํเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ เตเตน อพฺภณฺชิสฺสํ ฯ
 โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตนฺ ไซ ปน สํเยน ขณฺณตโร
 ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา เตเตน
 อพฺภณฺชิสฺสํ ฯ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส ภิกฺขุ น
 กาทมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปารวชิกสฺสํ อปตฺติ กุตฺตจฺยสฺสํสาติ ฯ เตนฺ ไซ ปน สํเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ อญฺจํเปสํ ฯ โส
 ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตนฺ ไซ ปน สํเยน ขณฺณตโร
 ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา อญฺจํเปสํ ฯ โส
 ภิกฺขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส ภิกฺขุ น กาทมกาสี ฯ เตสํ
 กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปารวชิกสฺสํ อปตฺติ

กุตุตฺตจฺยสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ
 คีตานิ โหติ ๑ ตํ ภิกฺขุ นิปาเตสฺส ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑
 เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณา-
 ธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ
 คีตานิ โหติ ๑ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา นิปาเตสฺส ๑ โส
 ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาตมกาสี ๑ เตสํ
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาวราชิกสฺส อापตฺติ
 กุตุตฺตจฺยสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีตานิ
 โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ อนนํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑
 เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณา-
 ธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีตานิ
 โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา อนนํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ
 กาตมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาตมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาวราชิกสฺส อापตฺติ กุตุตฺตจฺยสฺสํสาติ ๑
 เตน โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีตานิ โหติ ๑ ตสฺส
 ภิกฺขุ ปานํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน
 โห ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ คีตานิ โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ
 มรณาธิปฺปายา ปานํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาตมกาสี ๑ เป ๑
 โส ภิกฺขุ น กาตมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ

ภิกขเว ปาราชิกงฺงฺ อปคฺติ กุฏฺฏจฺยงฺงฺสาติ ฯ

[๒๓๕] เตน โห ปน สมฺเยน อญฺญตรสฺส อิตฺถิ ปวฺตฺตปตฺติกา
 ชาเรณ คพฺภินิ โหติ ฯ ถ้า กุฏฺฏกํ ภิกขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย
 คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ สฺมุจฺสุ ภคินฺนติ ตถฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ
 ทารโก กาทมกาสี ฯ ตถฺส กุฏฺฏจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อปคฺติ
 ทวํ ภิกขุ อปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน
 อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย โหณฺติ เอกา วญฺเฌ
 เอกา วิชายนี ฯ วญฺเฌ อิตฺถิ กุฏฺฏกํ ภิกขุ เอตทโวจ สฺเจ
 ถ้า ภนฺเต วิชายิสฺสติ สฺพพฺสฺส กุญฺมพฺสฺส อิสฺสรา ภวิสฺสติ
 อิงฺขยฺย ตถฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ สฺมุจฺสุ ภคินฺนติ ตถฺสา
 คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ ทารโก กาทมกาสี ฯ มาตา น กาทมกาสี ฯ
 ตถฺส กุฏฺฏจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อปคฺติ ทวํ ภิกขุ อปนฺโน
 ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว
 ปชาปติโย โหณฺติ เอกา วญฺเฌ เอกา วิชายนี ฯ วญฺเฌ อิตฺถิ
 กุฏฺฏกํ ภิกขุ เอตทโวจ สฺเจ ถ้า ภนฺเต วิชายิสฺสติ สฺพพฺสฺส
 กุญฺมพฺสฺส อิสฺสรา ภวิสฺสติ อิงฺขยฺย ตถฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ
 สฺมุจฺสุ ภคินฺนติ ตถฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ มาตา กาทมกาสี ฯ
 ทารโก น กาทมกาสี ฯ ตถฺส กุฏฺฏจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกงฺงฺ อปคฺติ กุฏฺฏจฺยงฺงฺสาติ ฯ เตน โห ปน
 สมฺเยน อญฺญตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย โหณฺติ เอกา

วรรณณา เอกา วิชายนี ๑ วรรณณา อิตถิ กุณุปกั ภิกขุ เอตทโวจ
 สเจ ส่า ภนฺเต วิชายนีสติ สัพพสฺส กุณฺมพสฺส อีสฺสรา ภวิสฺสติ
 อิงฺขยฺย ตสฺส่า คพุภปาคณ ชานาหิ ๑ สฺยฺย ภิกิณฺติ ตสฺส่า
 คพุภปาคณ อทาสี ๑ อุกโก กาสมกั ๑ เป ๑ อุกโก น กาสมกั ๑
 ตสฺส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปคฺติ
 กุตฺตจฺจุยสฺส่าติ ๑ เตน ไช ปน สมฺเยน อญฺญตฺรา คพุภนฺ
 อิตถิ กุณุปกั ภิกขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย คพุภปาคณ ชานาหิ ๑
 เตนหิ ภิกิณฺ มทฺทสฺสํติ ๑ ส่า มทฺทคฺวา คพุภ ปาเตสิ ๑ ตสฺส
 กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน ไช ปน สมฺเยน อญฺญตฺรา คพุภนฺ อิตถิ กุณุปกั ภิกขุ
 เอตทโวจ อิงฺขยฺย คพุภปาคณ ชานาหิ ๑ เตนหิ ภิกิณฺ ตาเปหิ ๑
 ส่า ตาเปคฺวา คพุภ ปาเตสิ ๑ ตสฺส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ
 ตวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน ไช ปน สมฺเยน
 อญฺญตฺรา วรรณณา อิตถิ กุณุปกั ภิกขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย
 เกสฺสํ ชานาหิ เยนานํ วิชาเยยฺยนฺติ ๑ สฺยฺย ภิกิณฺติ ตสฺส่า
 เกสฺสํ อทาสี ๑ ส่า กาสมกาสี ๑ กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปคฺติ กุกุกุยสฺส่าติ ๑ เตน ไช ปน
 สมฺเยน อญฺญตฺรา วิชายนี อิตถิ กุณุปกั ภิกขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย
 เกสฺสํ ชานาหิ เยนานํ น วิชาเยยฺยนฺติ ๑ สฺยฺย ภิกิณฺติ ตสฺส่า
 เกสฺสํ อทาสี ๑ ส่า กาสมกาสี ๑ ตสฺส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑

อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

[๒๓๖] เตน โห ปน สัมเมเน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สตุตฺรสํวคฺคิยํ
ภิกฺขุํ อํกุตฺตปโตทเกน หาสฺสํ ๑ โส ภิกฺขุ อํกุตฺตสํโห อนสฺสํสาโก
กาถมกาสี ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว
ปารวชิกสฺส อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํสาติ^๒ ๑

[๒๓๗] เตน โห ปน สัมเมเน สตุตฺรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ นพฺพคฺคิยํ
ภิกฺขุํ กมฺมํ กวิสฺสํมาติ โอตฺถวิตฺวา มาเวสฺ ๑ เคสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปารวชิกสฺส อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํสาติ^๓ ๑

[๒๓๘] เตน โห ปน สัมเมเน อญฺเจตโร ภูตเวชฺชโก ภิกฺขุ
ยภฺขํ ชีวิตา โวโรเปสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑

[๒๓๙] เตน โห ปน สัมเมเน อญฺเจตโร ภิกฺขุ อญฺเจตโร ภิกฺขุ
วาทยภฺขํ วิหารํ ปาเหสิ ๑ คํ ยภฺขา ชีวิตา โวโรเปสิ ๑ คสฺสํ
กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสํสาติ ๑
เตน โห ปน สัมเมเน อญฺเจตโร ภิกฺขุ นมรณานิปปาโย อญฺเจตโร
ภิกฺขุ วาทยภฺขํ วิหารํ ปาเหสิ ๑ คํ ยภฺขา ชีวิตา โวโรเปสิ ๑
๑ เป ๑ คํ ยภฺขา น ชีวิตา โวโรเปสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑
เตน โห ปน สัมเมเน อญฺเจตโร ภิกฺขุ อญฺเจตโร ภิกฺขุ วาทกนฺตารํ

๑ ย. ม. อํกุตฺตสํโห ๑ ๒-๓ ย. ม. อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปารวชิกสฺสํสาติ ๑

๒๒๓] ตติยปาราชิกกณฺเฑ วิเนตฺวตฺถุ ตมฺมณฺณมมานาทิวตฺถุ ๓๖๓

ปาເສสิ ។ ตํ วาพา ชฺวีตา โวโรเปสฺสุ ។ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ
ฯ เปฯ อนาปคฺติ ภิက္ขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน
สํเยน อญฺเฏคโร ภิက္ขุ มรณาธิปฺปาย อญฺเฏคโร ภิက္ขุ วาพกนฺตารํ
ปาເສสิ ។ ตํ วาพา ชฺวีตา โวโรเปสฺสุ ។ เปฯ ตํ วาพา ชฺวีตา น
โวโรเปสฺสุ ។ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ។ เปฯ อนาปคฺติ ภิက္ขุ
ปาราชิกสฺสํ อာปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ เตน โข ปน สํเยน
อญฺเฏคโร ภิက္ขุ อญฺเฏคโร ภิက္ขุ จิรกนฺตารํ ปาເສสิ ។ ตํ จิรา
ชฺวีตา โวโรเปสฺสุ ។ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ។ เปฯ อนาปคฺติ ภิက္ขุ
นมรณาธิปฺปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏคโร ภิက္ขุ
มรณาธิปฺปาย อญฺเฏคโร ภิက္ขุ จิรกนฺตารํ ปาເສสิ ។ ตํ จิรา ชฺวีตา
โวโรเปสฺสุ ។ เปฯ ตํ จิรา น ชฺวีตา โวโรเปสฺสุ ។ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ។ อนาปคฺติ ภิက္ขุ ปาราชิกสฺสํ อာปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๒๒๐] เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏคโร ภิက္ขุ ตํ มณฺณมาโน
ตํ ชฺวีตา โวโรเปสฺสิ ។ ตํ มณฺณมาโน อญฺเฏ ชฺวีตา โวโรเปสฺสิ ។
อญฺเฏ มณฺณมาโน ตํ ชฺวีตา โวโรเปสฺสิ ។ อญฺเฏ มณฺณมาโน
อญฺเฏ ชฺวีตา โวโรเปสฺสิ ។ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ។ เปฯ อာปคฺติ
คฺจํ ภิက္ขุ อานฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๒๒๑] เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏคโร ภิက္ขุ อมฺหุสฺสํ
คฺหิโต โหติ ๑ อญฺเฏคโร ภิက္ขุ ตสฺสํ ภิက္ขุโน ปหาวํ อทาสี ๑
โส ภิက္ขุ กาสมกาสี ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ។ เปฯ อนาปคฺติ

ภิกขุ นมรณาธิปายสัสดาติ ฯ เทน โห ปน สัมเยน อญฺญตโร
 ภิกขุ อมฺหุสฺสเถน คหิโต โหติ ฯ อญฺญตโร ภิกขุ นมรณาธิปาย
 ตสฺส ภิกขุโน ปหาโร อทาสี ฯ โส ภิกขุ กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส
 ภิกขุ น กาทมกาสี ฯ ตสฺส ภุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกขุ ปาวาชิกสฺส อาปคฺติ ฤตฺถจฺยสัสดาติ ฯ

[๒๒๒] เทน โห ปน สัมเยน อญฺญตโร ภิกขุ กตฺถยาณกมฺหุสฺส
 สกฺกกถํ กเถสิ ฯ โส อธิมุคฺโต กาทมกาสี ฯ ตสฺส ภุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ นมรณาธิปายสัสดาติ ฯ เทน
 โห ปน สัมเยน อญฺญตโร ภิกขุ นมรณาธิปาย กตฺถยาณกมฺหุสฺส
 สกฺกกถํ กเถสิ ฯ โส อธิมุคฺโต กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส อธิมุคฺโต
 น กาทมกาสี ฯ ตสฺส ภุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ
 ปาวาชิกสฺส อาปคฺติ ฤตฺถจฺยสัสดาติ ฯ เทน โห ปน สัมเยน
 อญฺญตโร ภิกขุ เนรียกสฺส นิรยกถํ กเถสิ ฯ โส อุตฺตสฺสิตฺวา
 กาทมกาสี ฯ ตสฺส ภุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ
 นมรณาธิปายสัสดาติ ฯ เทน โห ปน สัมเยน อญฺญตโร ภิกขุ
 นมรณาธิปาย เนรียกสฺส นิรยกถํ กเถสิ ฯ โส อุตฺตสฺสิตฺวา
 กาทมกาสี ฯ เป ฯ โส อุตฺตสฺสิตฺวา น กาทมกาสี ฯ ตสฺส ภุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ ปาวาชิกสฺส อาปคฺติ ฤตฺถจฺยสัสดาติ ฯ

[๒๒๓] เทน โห ปน สัมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ
 กโรนฺหา รุกฺขํ ฉินฺทนฺติ ฯ อญฺญตโร ภิกขุ อญฺญตโร ภิกขุ

๒๒๕] ตติยปาราชิกกณฺเฑ จินฺตฺวตฺตํ ทายาติมฺปกาทิวตฺตํ ๑๒๓

เอตทโวจ อากุโส อตุร จิโต ฉินฺทาทิ ๖ คํ คตุร จิตํ ฉินฺทนฺตํ
รุกฺโข โอตฺถวริตฺวา มาเรสี ๖ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสี ๖ เป ๖ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นมรณานิปปายสฺสํ ๖ เตน โห ปน สมนฺเณน อาพวิกา
ภิกฺขุ นวณฺณํ กโรนฺตา รุกฺโข ฉินฺทนฺตํ ๖ อณฺเณตโร ภิกฺขุ
นมรณานิปปาโย อณฺเณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อากุโส อตุร จิโต
ฉินฺทาทิ ๖ คํ คตุร จิตํ ฉินฺทนฺตํ รุกฺโข โอตฺถวริตฺวา มาเรสี
๖ เป ๖ รุกฺโข โอตฺถวริตฺวา น มาเรสี ๖ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสี
๖ เป ๖ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํ ๖

[๒๒๔] เตน โห ปน สมนฺเณน นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ ทายํ อาติมฺเปสฺสุ ๖
มนุสฺสํ ททฺธมา กาทมกํสุ ๖ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสี ๖ เป ๖ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว นมรณานิปปายสฺสํ ๖ เตน โห ปน สมนฺเณน นพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ นมรณานิปปายา ทายํ อาติมฺเปสฺสุ ๖ มนุสฺสํ ททฺธมา กาทมกํสุ
๖ เป ๖ มนุสฺสํ ททฺธมา น กาทมกํสุ ๖ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสี
๖ เป ๖ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํ ๖

[๒๒๕] เตน โห ปน สมนฺเณน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อาฆาตํ
คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อากุโส มายิมํ กิถเมสี เอเกน
ปหาเรณ ชีวิตา โวโรเปหิ ๖ สฺสฺยํ ฆนฺเตติ เอเกน ปหาเรณ
ชีวิตา โวโรเปสี ๖ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสี ๖ เป ๖ อาปตฺติ ๓
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๖ เตน โห ปน สมนฺเณน อณฺเณตโร
ภิกฺขุ อาฆาตํ คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อากุโส มายิมํ

กิตเมสี เอเกน ปหาเรน ชีวิตา โวโรเปหิติ ๑ โส นาคํ คุยหํ
 วจนํ กริสฺสามํติ ตํ ชีวิตา โวโรเปสี ๑ ศสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสี
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺสํ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํคิ ๑

[๒๒๖] เตน โช ปน สมนเณ อญฺเจตโร ปุริโส กุตฺสเร^๑
 หตฺตปาทจุณฺโณ ฌาตเกหิ สมนฺปริกฺกณฺโณ โหติ ๑ อญฺเจตโร
 ภิกฺขุ เต มนุสฺสํ เอตทโวจ อากุโส อิจฺฉถ อิมสฺสํ มรณนฺติ ๑
 อาม ภนฺเต อิจฺฉามาคิ ๑ เตนหิ ตกฺกํ ปาเยถาคิ ๑ เต ตํ
 ตกฺกํ ปาเยสฺ ๑ โส กาสมกาสิ ๑ ศสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑
 อापคฺติ ตํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปารวชิกนฺติ ๑ เตน โช ปน สมนเณ
 อญฺเจตโร ปุริโส กุตฺสเร หตฺตปาทจุณฺโณ ฌาตเกหิ สมนฺปริกฺกณฺโณ
 โหติ ๑ อญฺเจตฺรา ภิกฺขุ เต มนุสฺสํ เอตทโวจ อากุโส อิจฺฉถ
 อิมสฺสํ มรณนฺติ ๑ อามยฺเย อิจฺฉามาคิ ๑ เตนหิ โถณโสจฺจํ^๒
 ปาเยถาคิ ๑ เต ตํ โถณโสจฺจํ ปาเยสฺ ๑ โส กาสมกาสิ ๑
 ศสฺสา กุกฺกุจํ อโหสี ๑ อถโช สํ ภิกฺขุ ภิกฺขุ นํ เอตมคฺคํ
 อารุเจสี ๑ ภิกฺขุ นิโย ภิกฺขุ นํ เอตมคฺคํ อารุเจสฺ ๑ ภิกฺขุ
 ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺ ๑ อापคฺติ สํ ภิกฺขเว ภิกฺขุ นํ
 อापนฺนา ปารวชิกนฺติ ๑

ตตฺยปารวชิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑ ย. ม. ฌาตฺสเร ๑ ๒-๓ ย. ม. โถณโสจฺจํ ๑

จตุตถปารวชิกกณฺท

[๒๒๗] เตน สมนฺเน พุทฺโธ ภควา เวธํลํ วิหริติ มหาเว
 ญฺญาการํสาธายํ ฯ เตน โส ปน สมนฺเน สมนฺพหฺตา สมนฺทิจฺจา
 สมนฺกุตฺตา ภิกฺขุ วคฺคฺมฺทาย นทียา ตํเร วสฺสํ อปฺกจฺฉํสํ ฯ เตน
 โส ปน สมนฺเน วชฺสํ ทฺพภิกฺขา โหติ ทฺวํหิตฺกํ เสดฺยจฺจิกา
 สํถากา วคฺคฺตา น สํกรว อญฺเณน ปคฺคฺเหน ยาเปตฺติ ฯ อถ โส เสด
 ภิกฺขุณฺเ อตฺถโหติ อตฺถริ โส วชฺสํ ทฺพภิกฺขา ทฺวํหิตฺกํ เสดฺยจฺจิกา
 สํถากา วคฺคฺตา น สํกรว อญฺเณน ปคฺคฺเหน ยาเปตฺติ เตน นุ โส
 มยํ อปฺปาเยน สมนฺคฺคา สมนฺโมทฺมานา อวิวทฺมานา ฆาตฺถํ วสฺสํ
 วสฺสํยาม น จ ปิณฺฑํเกน กิถเมยฺยมาติ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหํสํ
 หนฺท มยํ อาวุโส คิหิณํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจม เอวํเต อมฺหากํ
 ทาตฺถํ มณฺเณสฺสํนฺติ เอวํ มยํ สมนฺคฺคา สมนฺโมทฺมานา อวิวทฺมานา
 ฆาตฺถํ วสฺสํ วสฺสํสํม น จ ปิณฺฑํเกน กิถมิสฺสํมาติ ฯ เอกจฺเจ
 เอวมาหํสํ อถ อาวุโส กิ คิหิณํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจเตน หนฺท มยํ
 อาวุโส คิหิณํ ทฺวํเตยฺยํ หวาม เอวํเต อมฺหากํ ทาตฺถํ มณฺเณสฺสํนฺติ
 เอวํ มยํ สมนฺคฺคา สมนฺโมทฺมานา อวิวทฺมานา ฆาตฺถํ วสฺสํ วสฺสํสํม
 น จ ปิณฺฑํเกน กิถมิสฺสํมาติ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหํสํ อถ อาวุโส
 กิ คิหิณํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจเตน กิ คิหิณํ ทฺวํเตยฺยํ หเวณิ หนฺท

๓ หรณนาติมี ปาโง ฯ

มยฺ อากุโส คีหิณฺ อญฺญมณฺณสฺส อุตฺตวิมฺบุสฺสธมฺมสฺส วณฺณ
ภาสีสฺสตาม อสฺสโก ภิกฺขุ ปจฺจมสฺส ฌานสฺส ตาภี อสฺสโก ภิกฺขุ
ทฺธิยสฺส ฌานสฺส ตาภี อสฺสโก ภิกฺขุ คคฺคิยสฺส ฌานสฺส ตาภี
อสฺสโก ภิกฺขุ จกฺกตฺตสฺส ฌานสฺส ตาภี อสฺสโก ภิกฺขุ โสตาปนฺโน
อสฺสโก ภิกฺขุ สกฺกทาคาภี อสฺสโก ภิกฺขุ อนาคาภี อสฺสโก ภิกฺขุ
อวหา อสฺสโก ภิกฺขุ เติวฺชฺช อสฺสโก ภิกฺขุ ฉพฺปิณฺโณติ เหวนเต
อมฺหากํ ทาตุํ มณฺณวีสฺสํนฺติ เหวํ มยฺ สํมคฺคา สํมโหทฺมานา
อวิวทฺมานา ฌาลุกํ วสฺสํ วสฺสํตาม น จ ปิณฺฑเกน กิตฺติสฺสํตามาติ ฯ
เอโสเยว ๒ อากุโส เสงฺโย โย อมฺหากํ คีหิณฺ อญฺญมณฺณสฺส
อุตฺตวิมฺบุสฺสธมฺมสฺส วณฺณ ภาสีโคติ ฯ อถ ๒ เต ภิกฺขุ คีหิณฺ
อญฺญมณฺณสฺส อุตฺตวิมฺบุสฺสธมฺมสฺส วณฺณ ภาสีสฺส อสฺสโก ภิกฺขุ
ปจฺจมสฺส ฌานสฺส ตาภี ฯ เป ฯ อสฺสโก ภิกฺขุ จกฺกตฺตสฺส ฌานสฺส
ตาภี อสฺสโก ภิกฺขุ โสตาปนฺโน ฯ เป ฯ อสฺสโก ภิกฺขุ ฉพฺปิณฺโณติ ฯ
อถ ๒ เต มนุสฺสา ตาภา วต โน สฺสทฺธํ วต โน เสงฺ โน
เอวรฺวปา ภิกฺขุ วสฺสํ อปคฺคา น วต โน อีโต ปุพฺเพ เอวรฺวปา
ภิกฺขุ วสฺสํ อปคฺคา ยถฺยิเม ภิกฺขุ สํตวฺนโต กถฺยาณธมฺมาติ ฯ
เต ๒ คาทิสํนิ โภชนานิ อคฺคตนา ญฺญชฺชนฺติ น มาคามีตฺถนํ เทนฺติ
น ปุคฺคตทวารสฺส เทนฺติ น ทาสกมฺมกรปฺริยสฺส เทนฺติ น
มิตฺตามจฺจํนํ เทนฺติ น ฌาติสํโสหิตานํ เทนฺติ ยาทิสํนิ

ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ตาภิสาณิ ชาทณฺเฑยานิ อคฺคฺตนา ชาทณฺติ น
 มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ๑ เป ๑ น ฌาติสาโถหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
 ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ตาภิสาณิ สํยณฺเฑยานิ อคฺคฺตนา สํยณฺติ น
 มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ๑ เป ๑ น ฌาติสาโถหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
 ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ตาภิสาณิ ปานานิ อคฺคฺตนา ปิณฺณติ น มาตา-
 ปิตฺตฺนํ เทนฺติ น ปุคฺคฺตทวารสฺส เทนฺติ น ทาสกมฺมกรโปริสฺสสฺส
 เทนฺติ น มิตฺตตามจฺจํ เทนฺติ น ฌาติสาโถหิตานํ เทนฺติ
 ยาภิสาณิ ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ วณฺณวณฺโฑ อเหสุ
 ปิณฺณทริยา ปสฺสณฺนมุขวณฺณา วิปฺปสฺสณฺนจุฉวิวณฺณา ๑ อจฺฉิณฺณ
 โฆ ปเนติ วสฺสํ วุคฺคฺกานํ ภิกฺขุณฺโณ ภคฺคฺวณฺติ ทสฺสณฺนํ อุปสฺสณฺนํมิตฺตํ ๑
 อถโฆ เต ภิกฺขุ วสฺสํ วุคฺคฺกา เตมาสฺสจฺจเยน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา
 ปคฺคฺตจฺจวราทาย เยน เวสํถิ เตน ปกฺกมัสฺสํ อณฺุพฺพุเพน
 จาริกิ^๓ จรมานา^๔ เยน เวสํถิ เยน มหาวณฺํ เยน กุฎฺฐาคารสาธา
 เยน ภคฺควา เตนฺอุปสฺสณฺนํมิตฺตํ อุปสฺสณฺนํมิตฺตฺวา ภคฺคฺวณฺติ อภิวาทิตฺวา
 เขมมณฺติ นิสฺสํทิสฺสํ ๑

[๒๒๘] เตน โฆ ปน สมฺเยน ทิสํสาสุ วสฺสํ วุคฺคฺกา ภิกฺขุ กิสํ
 โหนฺติ อฺฐา ทุพฺพณฺณา อุปฺปณฺนํทุพฺพณฺนํทุพฺพณฺนํทุพฺพณฺนํทุพฺพณฺนํทุพฺพณฺนํ
 วคฺคฺมุทาทํริยา ปน ภิกฺขุ วณฺณวณฺโฑ โหนฺติ ปิณฺณทริยา ปสฺสณ-

๓-๒ อยฺมฺปนฺนํ เอเกกฺกํมิตฺตํ วาเร เอเกโกเยว ปาถโฆ ๑ ๓-๔ ตัสฺมิ
 โปคฺคฺตเกสุ อิทํ ปาฐํทวณฺํ น ปณฺณายติ ๑

โควิกนุคเนนํ กุจฺฉิปรักขโต น เตวฺว อุตฺรธฺตํ กัรรณา คีหิํ
 อญฺญมณฺเณสฺส อุตฺตริมณฺเณสฺสมุณฺโส วณฺโณ ภาสโต ตํ กิธฺสํ
 เหตุํ ตโคณิทานํ หิ โมชปฺริสา มรณํ วา นิคฺคฺเคยฺย มรณมตฺตํ
 วา ทุกฺขํ น เตวฺว ตปฺปจฺจุยา กายธฺตํ เกทา ปรี มรณา
 อปายํ ทุกฺคตํ จนีปาทํ นีรยํ อุปฺปชฺเชยฺย อโคณิทานญฺจ ไช
 โมชปฺริสา กายธฺตํ เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตํ จนีปาทํ
 นีรยํ อุปฺปชฺเชยฺย เนตํ โมชปฺริสา อุปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย
 ปสฺสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑เป ๑ จิครหิตฺวา ฆมฺมํ กถํ กตฺวา
 ภิกฺขุ อามนฺเตสฺส ๑

[๒๓๐] ปณฺจิเม ภิกฺขเว มหาโจรา สนฺโต สํวิชฺชมานา โธกฺสมิ ๑
 กตฺเม ปณฺจ ๑-อึธ ภิกฺขเว เอกจฺจุสฺส มหาโจรสฺส เอวํ โหติ
 กุทาสฺสํ นามาทํ สฺเตน วา สหสฺสํ วา ปรีวฺโต ความนิกมวราชธานี
 อาหิณฺชิตฺถํ หนนฺโต ฆาเตนฺโต จินฺทนฺโต เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต
 ปจาเปนฺโตติ ๑ โส อปรเณ สมฺเยน สฺเตน วา สหสฺสํ วา
 ปรีวฺโต ความนิกมวราชธานี อาหิณฺชิตฺติ หนนฺโต ฆาเตนฺโต จินฺทนฺโต
 เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต ปจาเปนฺโต ๑ เอวเมว ไช ภิกฺขเว อึเรกจฺจุสฺส
 ปาปภิกฺขุโน เอวํ โหติ กุทาสฺสํ นามาทํ สฺเตน วา สหสฺสํ
 วา ปรีวฺโต ความนิกมวราชธานี จาริกํ จริตฺถํ สกฺกโต ครุกฺโต
 มานีโต ปุชฺชิตฺโต อปฺปิจิตฺโต คหฺนฺจฺฉานญฺเจว ปพฺพชฺชิตานญฺจ ธารี จีวร-

มีนุทปาตเสนาสนคิตานปจฺยเกตฺตชฺชปริกฺขารานนฺติ ฯ โส อปรเณ
 สมนเณ สเตน วา สหสฺสเสน วา ปริวุโต คามนิกมราชานีสฺ
 จาริกํ จวติ สกุกโต คุรุโกโต มานิตो ปุชฺชิตो อปจฺจิตอ คหณฺฐา-
 นณฺเจะ ปพฺพชิตานณฺจ ตาภี จีวรบีณฺทปาตเสนาสนคิตานปจฺย-
 เกตฺตชฺชปริกฺขารานํ ฯ อยํ ภิกฺขเว ปจฺจโม มหาโจโร สมนฺโต สํวิชฺชมาโน
 โลกสฺมึ ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว อีเชกฺขุโจ ปาปภิกฺขุ ตถาคตบุปฺเปตฺติ
 รมฺมวินยํ ปริยาปฺนิตฺวา อตฺตโน หทฺธิ^๑ ฯ อยํ ภิกฺขเว ทฺตติโย
 มหาโจโร สมนฺโต สํวิชฺชมาโน โลกสฺมึ ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว อีเชกฺขุโจ
 ปาปภิกฺขุ สฺสทฺธํ พุทฺธมฺจาวี ปริสฺสทฺธํ พุทฺธมฺจวิยํ จรณฺตํ อมฺฤตเกณ
 อพุทฺธมฺจวิเณ อนฺนทฺธํเสติ ฯ อยํ ภิกฺขเว ตตฺติโย มหาโจโร สมนฺโต
 สํวิชฺชมาโน โลกสฺมึ ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว อีเชกฺขุโจ ปาปภิกฺขุ
 ยานี ตานี สํชฺชสฺส คุรุภณฺฑานี คุรุปริกฺขารานี เสยฺยถักํ อารามो
 อารามวตฺถุ วิหาโร วิหารวตฺถุ มณฺโโจ ปิฏฺฐํ ภิสฺสํ พินฺโพหนํ โธหณฺมภี
 โธหณฺณกั^๒ โธหวารโก โธหกฺฆาหํ วาสํ ฝรตฺถํ กุซารํ กุทฺทาโต
 นิชาทนํ วตฺถํ เวพุ มุณฺฑํ ปพฺพชฺชํ ตินฺนํ มตฺตติกา ทารุภณฺฑํ
 มตฺตติกาภณฺฑํ เตหิ คีหิ สํคณฺหาติ อฺปฺปตาเปติ ฯ อยํ ภิกฺขเว
 จตฺตโก มหาโจโร สมนฺโต สํวิชฺชมาโน โลกสฺมึ ฯ สเทวเก ภิกฺขเว
 โโตเก สมารเก สพุทฺธมเก สสฺสสมณเพราหฺมณินฺยา ปชาย สเทว-
 มนุสฺสสํช อยํ อคฺคโค มหาโจโร โย อสฺนตํ อญฺญํ อุตฺตวิมนุสฺส-

๑ ย. ม. หทฺธิ ฯ ๒ ย. ม. โธหณฺณโก ฯ

๒๓๒] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ ๑๗๑

ธมฺมํ อุตฺตปฺติ ตํ กิธฺสํ เหตุ เถยฺยาย โว ภิกฺขเว รหฺงฺขีณฺโถ
ภคฺโคติ ๑

อณฺณตา ธนฺตมคฺคานํ อณฺณตา โย ปเวทเย
นิภจฺจ กิตฺตสฺสเณว ภคฺคํ เถยฺเยน คธฺสํ ตํ ๑
กาสาณฺณจฺจ พหฺโวย ปาปธมฺมา อธฺณณฺตา
ปาปา ปาเปหิ กมฺเมหิ นิรยนฺเต อฺปฺปชฺชเว ๑
เสยฺโย อโยคฺโค โภ ภคฺโค คคฺโค อคฺคิธฺชูปโม
ยณฺเฑ ภาณฺเฑยฺย ทฺธสฺสํโต รหฺงฺขีณฺทํ อธฺณณฺโคติ ๑

[๒๓๓] อถ โห ภควา วคฺคฺมุทาทฺริเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน
วิกฺรหิทยา ทฺพภรตฺยา ทฺปฺโปสฺตยา ๑เป ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สีกฺขาปทํ อคฺคิธฺชฺยยาถ โย ปน ภิกฺขุ อนภิกฺขานํ อุตฺตริมนุสฺส-
ธมฺมํ อคฺคฺคฺปนายิกํ อตฺมวริยาณคธฺสํ สมนฺทาจเรยฺย อิติ ชานามิ
อิติ ปสฺสํมํคํ คโค อปเรน สมนฺเฑน สมนฺุคฺคาหิยมาโน วา
อธมนฺุคฺคาหิยมาโน วา อาปนฺโน วิสฺสุทฺธาเปกฺโข เอวํ วเทยฺย
อชานเมวํ อากุโส อวจํ ชานามิ อปสฺสํ ปสฺสํมํ คฺคฺคํ มุสา
วิธปฺปนฺติ อยมฺมํ ปารวชิกโก โหติ อสฺวาโสติ ๑ เอวณฺจิทํ ภควตา
ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ๑

[๒๓๔] เตน โห ปน สมนฺเฑน สมนฺพหฺฤตา ภิกฺขุ อทฺธิงฺเก ทฺธิงฺก-
สณฺณณฺโน อปคฺเค ปคฺคตสณฺณณฺโน อนนฺทิกเต อนฺทิกตสณฺณณฺโน อสจฺจณิกเต

๑ วิสฺสุทฺธาเปกฺโข ปาโง ๑

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ม. ไปตุณเฑสุ อัย ปาโง น โหติ ๒. ๒. ม. เหเต อานนท ๓

[๒๓๓] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ
 อยํ อิมสฺมึ อตฺเต อธิปเปโต ภิกขุติ ฯ อนภิขานนุติ อสนฺตํ
 อฏฺฐํ อสฺสวิขมานํ อชานนุโต อปสฺสณฺโต อตฺตนิ กุสฺสํ ฌมฺมํ
 อตฺถิ เม กุสฺสา ฌมฺมาติ ฯ อตฺตวิมฺหุสฺสฌมโม นาม ฉานํ
 วิโมกฺขํ สฺมาชิ สฺมาปตฺติ ฌาณทสฺสํ มคฺคภาวนา ผลสฺสจฺฉิกริยา
 ทิเตสฺสปฺปหานํ วิณีวรณตา จิตฺตสฺสํ สฺมุจฺฉาเว อภิริติ ฯ
 อตฺตูปนายิกนฺติ เต วา กุสฺเส ฌมฺเม อตฺตนิ อฺปเนติ อตฺตานํ
 วา เตสฺสุ กุสฺเสสฺสุ ฌมฺเมสฺสุ อฺปเนติ ฯ ฌาณนฺติ ทิสฺสํ วิชฺชา ฯ
 ทสฺสณฺนุติ ยํ ฌาณํ ตํ ทสฺสณํ ยํ ทสฺสณํ ตํ ฌาณํ ฯ
 สฺมฺทาจเรยฺยาติ อารโหเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสฺสสฺส วา คหฺยฺจฺสสฺส
 วา ปพฺพชิตสฺส วา ฯ อิติ ชานามิ อิติ ปสฺสํมํติ ชานามหิ
 เอเต ฌมฺเม ปสฺสํมํหิ เอเต ฌมฺเม อตฺถิ จ เม เอเต
 ฌมฺมา อหฺนฺจฺ เอเตสฺสุ ฌมฺเมสฺสุ สฺนฺทิสฺสํมํติ ฯ

[๒๓๔] ตโต อปเรน สฺมเยนาติ ยสฺมึ ชเน สฺมฺทาจิณฺณํ โหติ
 ตํ ชนํ ตํ ตยํ ตํ มุหฺหุตํ วตฺตวตฺเต ฯ สฺมฺนุคฺคาหิยมาโนติ ยํ
 วตฺถุํ ปฺริยวาทํ โหติ ตสฺมึ วตฺถุสฺมึ สฺมฺนุคฺคาหิยมาโน ทิ
 เต อธิคตํ กิณฺติ เต อธิคตํ กทา เต อธิคตํ กตฺถ เต อธิคตํ
 กตเม เต ทิเตสา ปหีนา กตเมสฺสํ ตวํ ฌมฺมานํ ตาภิติ ฯ
 อสฺมฺนุคฺคาหิยมาโนติ น เกณจิ วุจฺจมาโน ฯ อาปฺนฺโนติ ปาปฺยฺจฺโค

๑. ตสฺมึ โปตฺถเกสฺสุ เอกวจนินฺทุเทโส กโต ฯ

อิจุฉาปกโต อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมฺหุสฺสํมมํ อุตฺตมปีตฺวา ปาราสิกิ
 อาปตฺตํ อาปนฺโน โหติ ฯ วิสฺสุทฺธาเปกฺโขติ คีหิ วา โหตุกาโม
 อุปาสโก วา โหตุกาโม อารามิกโก วา โหตุกาโม สามเณโร
 วา โหตุกาโม ฯ อชานเมวํ อาวุโส อวํ ชานามิ อปฺสฺสํ
 ปสฺสํมมํติ นาทํ เอเต ฆมฺเม ชานามิ นาทํ เอเต ฆมฺเม ปสฺสํมม
 นตฺถิ จ เม เอเต ฆมฺมา น จาทํ เอเตสฺส ฆมฺเมสฺส สฺนฺทิสฺสํมมํติ ฯ
 ตฺวจฺฉํ มุสา วิตปฺปนฺติ ตฺวจฺฉนํ มยา ภณฺตี มุสา มยา ภณฺตี
 อฏฺฐํ มยา ภณฺตี อสนฺตํ มยา ภณฺตี อชานนฺเตน มยา
 ภณฺตี ฯ อณฺเฏตฺร อธิมานาติ จเปตฺวา อธิมานํ ฯ

[๒๓๕] อยมปฺปติ ปุริเม อุปาทาย อฺจุจติ ฯ ปาราสิกิ โหตฺติ
 เสยฺยถามิ นาม ตาโต มคฺคกฺจฺฉินฺโน อภพฺโป ปฺน วิรพฺพิยา
 เอวเมว ภิกฺขุ ปาปฺปจฺฉิ อิจฺฉาปกโต อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมฺหุสฺสํ-
 มมํ อุตฺตมปีตฺวา อสฺสํมโน โหติ อสฺสํมปฺปติโย เตน อฺจุจติ
 ปาราสิกิ โหตฺติ ฯ อสฺวาโสติ สฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส
 สมสฺสิกาตา เอโส สฺวาโส นาม ฯ โส เตน สทฺธิ นตฺถิ เตน
 อฺจุจติ อสฺวาโสติ ฯ

[๒๓๖] อุตฺตริมฺหุสฺสํมโม นาม ฌานํ วิโมกฺขํ สฺมาชิ สฺมาปตฺติ
 ฌานทสฺสํมํ มคฺคภาวนา ผลสฺสจฺฉิณฺทริยา กิเตสฺสํปฺพานํ วินฺวรณตา
 จิตฺตสฺสํ สฺญฌาการเ อภิริติ ฯ ฌานนฺติ ปจฺมํ ฌานํ ทฺติยํ

๓ อิทํ ปาฬตฺถํ ยฺ. ม. โปตฺตเกสฺส น ปญฺญาติ ฯ

๒๓๗] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ สุตฺธิกํ ฌานํ ๓๗๕

ฌานํ คติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ ๑ วิโมกฺขโหติ สุตฺตณฺโโต วิโมกฺขโห
อนิมิตฺตโต วิโมกฺขโห อปฺปณฺนิหิตโต วิโมกฺขโห ๑ สฺมาธฺตฺติ สุตฺตณฺโโต
สฺมาธฺติ อนิมิตฺตโต สฺมาธฺติ อปฺปณฺนิหิตโต สฺมาธฺติ ๑ สฺมาปคฺคตฺติ
สุตฺตณฺโตะ สฺมาปคฺคตฺติ อนิมิตฺตโต สฺมาปคฺคตฺติ อปฺปณฺนิหิตโต สฺมาปคฺคตฺติ ๑
ฌาณเนติ ทิสฺสํ วิชฺชา ๑ มคฺคภาวณาทิ จตุตฺตารโ สติปญฺจานา
จตุตฺตารโ สมฺมมฺปฺปชานา จตุตฺตารโ อธิทฺธิปาทา ปณฺเฑจฺินทฺธิยานิ ปณฺเฑ
พทานิ สํคฺคตฺ โปชฺฌณฺกคา อริโย อฏฺฐังคิกโก มคฺคโค ๑ ผลสํจฺฉิกริยาติ
โสตาปคฺคตฺติผลสํสํ สํจฺฉิกริยา สํกทาคามิผลสํสํ สํจฺฉิกริยา อนาคามิ-
ผลสํสํ สํจฺฉิกริยา อรหตฺตผลสํสํ สํจฺฉิกริยา ๑ กิเลสํปฺปหานนฺติ
ราคสํสํ ปหานํ โทสํสํ ปหานํ โมหสํสํ ปหานํ ๑ วินฺวณฺตนา
จิตฺตสํสํตฺติ .ราคา จิตฺตํ วินฺวณฺตนา โทสา จิตฺตํ วินฺวณฺตนา โมหา
จิตฺตํ วินฺวณฺตนา ๑ สุตฺตณฺวาคาเร อภิรตฺติ ปจฺเจเมน ฌาเนน
สุตฺตณฺวาคาเร อภิรตฺติ ทฺติเยน ฌาเนน สุตฺตณฺวาคาเร อภิรตฺติ คติเยน
ฌาเนน สุตฺตณฺวาคาเร อภิรตฺติ จตุตฺถเณ ฌาเนน สุตฺตณฺวาคาเร อภิรตฺติ ๑

[๒๓๗] ตํหาภาเรหิ ปจฺจํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺนํ สํมฺปชานมฺุสา
ภณฺนตฺสํสํ อปคฺคตฺติ ปารวชิกสํสํ ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มฺุสา
ภณฺนตฺสํสํ ภณฺนตฺสํสํ โหติ มฺุสา ภณามํติ ภณฺนตฺสํสํ โหติ
มฺุสา มยา ภณฺนตฺสํสํ ๑ จตุหาภาเรหิ ปจฺจํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺนํ
สํมฺปชานมฺุสา ภณฺนตฺสํสํ .อปคฺคตฺติ ปารวชิกสํสํ ปุพฺเพ วสฺสํ
โหติ มฺุสา ภณฺนตฺสํสํ ภณฺนตฺสํสํ โหติ มฺุสา ภณามํติ

ภณิตุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ ๑
 ปญฺหากาเรหิ ปจฺมํ เณนํ สฺมาปชฺชิตฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตุสฺส
 ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตุสฺส โหติ มุสา มยา
 ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺติ ๑ จหากาเรหิ ปจฺมํ
 เณนํ สฺมาปชฺชิตฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตุสฺส ภณนฺตสฺส โหติ มุสา
 ภณามิตฺติ ภณิตุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ
 วินิชาย ขนฺติ วินิชาย รุจิ ๑ สคฺคหากาเรหิ ปจฺมํ เณนํ
 สฺมาปชฺชิตฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตุสฺส ภณนฺตสฺส โหติ มุสา
 ภณามิตฺติ ภณิตุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย
 ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺติ วินิชาย รุจิ วินิชาย ภาวํ ๑

[๒๓๘] ตํหากาเรหิ ปจฺมํ เณนํ สฺมาปชฺชามิตฺติ สฺมฺปชานมุสา
 ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
 ภณิตุสฺส ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตุสฺส โหติ
 มุสา มยา ภณิตนฺติ ๑ จคฺคหากาเรหิ ปจฺมํ เณนํ สฺมาปชฺชามิตฺติ
 สฺมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
 โหติ มุสา ภณิตุสฺส ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ
 ภณิตุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ ๑

ปญฺหาคาเรหิ ปจํ ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส
 อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิสฺสณฺติ
 ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา
 ภาณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ฆนฺตํ ฯ จหาคาเรหิ ปจํ
 ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิสฺสณฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา
 ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย
 ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ฆนฺตํ วิณฺชาย รุจํ ฯ สคฺคหาคาเรหิ ปจํ
 ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิสฺสณฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา
 ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ
 วิณฺชาย ฆนฺตํ วิณฺชาย รุจํ วิณฺชาย ภาวํ ฯ

[๒๓๘] ตํหาคาเรหิ ปจํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมปชานมฺสา
 ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา
 ภาณิสฺสณฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ
 มฺสา มยา ภาณิตนฺติ ฯ จตุหาคาเรหิ ปจํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ
 สฺมปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
 โหติ มฺสา ภาณิสฺสณฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา ภาณามํติ
 ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ ฯ ปญฺจ-
 หาคาเรหิ ปจํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส

อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ ปุพฺเพ วสุตฺตํ โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ
 ภณนฺตฺตํ โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตํ โหติ มุสา มยา
 ภณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ขนฺติ ๖ จตุททากาเรหิ ปจํ
 ฌานํ สํมาปนฺโนติ สํมุทฺธานมุสา ภณนฺตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ
 ปุพฺเพ วสุตฺตํ โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตฺตํ โหติ มุสา
 ภณามํติ ภณิตฺตํ โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วิณฺชาย
 ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ขนฺติ วิณฺชาย รุจํ ๖ สทฺททากาเรหิ ปจํ
 ฌานํ สํมาปนฺโนติ สํมุทฺธานมุสา ภณนฺตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ
 ปุพฺเพ วสุตฺตํ โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตฺตํ โหติ มุสา
 ภณามํติ ภณิตฺตํ โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วิณฺชาย
 ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ขนฺติ วิณฺชาย รุจํ วิณฺชาย ภาวํ ๖

[๒๔๐] ตํทากาเรหิ ปจํมุตฺตํ ฌานมุตฺตํ ตาภิมุหํติ สํมุทฺธานมุสา
 ภณนฺตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ ปุพฺเพ วสุตฺตํ โหติ มุสา
 ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตฺตํ โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตํ โหติ
 มุสา มยา ภณิตนฺติ ๖ จตุททากาเรหิ ปจํมุตฺตํ ฌานมุตฺตํ ตาภิมุหํติ
 สํมุทฺธานมุสา ภณนฺตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ ปุพฺเพ วสุตฺตํ
 โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตฺตํ โหติ มุสา ภณามํติ
 ภณิตฺตํ โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ ๖
 ปญฺจททากาเรหิ ปจํมุตฺตํ ฌานมุตฺตํ ตาภิมุหํติ สํมุทฺธานมุสา
 ภณนฺตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกฺคํ ปุพฺเพ วสุตฺตํ โหติ มุสา

๒๔๑] จตุตถปาราชิกกณฺเฑ ปทภาษณํ สุตฺตํ ฌานํ ๓๗๘

ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิจฺ्ञิ วิณฺชาย ฆนฺติ ฯ จตุททากาเรหิ
ปจฺจิมสฺส ฌานสฺส ตาภิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส อปฺคฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ
วิณฺชาย ทิฏฺฐิจฺ्ञิ วิณฺชาย ฆนฺติ วิณฺชาย รุจฺฉิ ฯ สจฺจททากาเรหิ
ปจฺจิมสฺส ฌานสฺส ตาภิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส อปฺคฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ
วิณฺชาย ทิฏฺฐิจฺ्ञิ วิณฺชาย ฆนฺติ วิณฺชาย รุจฺฉิ วิณฺชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๑] ตํททากาเรหิ ปจฺจิมสฺส ฌานสฺส วสฺสิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา
ภณนฺตสฺส อปฺคฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ ฯ จตุททากาเรหิ ปจฺจิมสฺส ฌานสฺส วสฺสิมุหํติ
สํมุปฺขานมุสงฺ ภณนฺตสฺส อปฺคฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ
มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส
โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิจฺ्ञิ ฯ ปญฺจททากาเรหิ
ปจฺจิมสฺส ฌานสฺส วสฺสิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส อปฺคฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ ภณนฺตสฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ

๒๔๔] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ สุตฺตํ ฌานํ วิโมกฺโข ๓๘๓

ฌานํ สจฺจณิกํ มยาติ สมนุชานมฺสา ภณฺเฑตฺตํ อปฺคฺติ ปารวชิกสฺส
ปฺพเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺเฑตฺตํ ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺสา
ภณามํติ ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺสา มยา ภณฺเฑตฺตํ วิณฺชา
ย ธิฏฺฐํ วิณฺชา ยนฺตํ วิณฺชา รุจํ ๑ สจฺจททากาเรหิ ปจฺม
ฌานํ สจฺจณิกํ มยาติ สมนุชานมฺสา ภณฺเฑตฺตํ อปฺคฺติ ปารวชิกสฺส
ปฺพเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺเฑตฺตํ ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺสา
ภณามํติ ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺสา มยา ภณฺเฑตฺตํ วิณฺชา
ย ธิฏฺฐํ วิณฺชา ยนฺตํ วิณฺชา รุจํ วิณฺชา ภาวํ (ยถา อิทํ
ปจฺม ฌานํ วิคฺคาวรํ เอยํ สทฺทํ วิคฺคาวเรตฺทํ ๑)

[๒๔๓] ตํหากาเรหิ ทฺตํ ฌานํ ตตฺตํ ฌานํ จตุตฺถ ฌานํ สมา-
ปชฺชํ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน จตุตฺถ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ
จตุตฺถ ฌานํ สจฺจณิกํ มยาติ สมนุชานมฺสา ภณฺเฑตฺตํ อปฺคฺติ
ปารวชิกสฺส ปฺพเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺเฑตฺตํ ภณฺเฑตฺตํ
โหติ มฺสา ภณามํติ ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺสา มยา ภณฺเฑตฺตํ
วิณฺชา ย ธิฏฺฐํ วิณฺชา ยนฺตํ วิณฺชา รุจํ วิณฺชา ภาวํ ๑

[๒๔๔] ตํหากาเรหิ สจฺจณิกํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺ-
หิตํ วิโมกฺขํ สมาปชฺชํ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน อปฺปณฺหิตสฺส
วิโมกฺขสฺส ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺโข สจฺจณิกโต มยาติ

๑ อิทํ วจฺนํ ยฺวโรปฺยไปคฺคเต อิตเรสํ ฌานานํ โอสถานวาทเร จมฺปํ อมฺหา-
กมฺปนํ ไปคฺคเต มรฺมมฺรณญฺณไปคฺคเตสํ ๑ อิทํ จมฺปํทฺตํ ทฺวสฺสทฺทํ ๑

สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

[๒๔๕] ตักฺหากาเรหิ สฺสณฺณคํ สฺมาธิ อหิมิตฺตํ สฺมาธิ อปฺปณฺนิหิตํ
 สฺมาธิ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อปฺปณฺนิหิตตัสส สฺมาธิตฺตํ
 ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ อปฺปณฺนิหิตอ สฺมาธิ.สจฺจิกิตอ มยาติ สัมปชาน-
 มุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

[๒๔๖] ตักฺหากาเรหิ สฺสณฺณคํ สฺมาปคฺติ อหิมิตฺตํ สฺมาปคฺติ
 อปฺปณฺนิหิตํ สฺมาปคฺติ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อปฺปณฺ-
 นิทาย สฺมาปคฺติยา ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ อปฺปณฺนิทาย สฺมาปคฺติ สจฺจิกิ-
 ทา มยาติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

[๒๔๗] ตักฺหากาเรหิ ทิสฺโส วิชฺชา สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมา-
 ปนฺโน ทิสฺสนฺนํ วิชฺชานํ ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ทิสฺโส วิชฺชา สจฺจิกิตา
 มยาติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

[๒๔๘] ตักฺหากาเรหิ จตฺตวโร สติปฏฺฐาเน จตฺตวโร สัมมปฺปชานเ
 จตฺตวโร อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน จตฺนํ
 อิทฺธิปาทานํ ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ จตฺตวโร อิทฺธิปาทา สจฺจิกิตา มยาติ
 สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

[๒๔๙] ตักฺหากาเรหิ ปณฺจกฺกมฺมฺยานิ ปณฺจ พทฺธานิ สฺมาปชฺชํ
 สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปณฺจกฺกมฺมํ พทฺธานํ ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปณฺจ
 พทฺธานิ สจฺจิกิตานิ มยาติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺติ
 ปารวชิกตัสส ฯ เป ฯ

๒๕๔] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ มคฺคภาวนา ผลตฺถจุติกิริยา ๓๘๓

[๒๕๐] ตํหากาเรหิ สํคฺต โพชฺฌนฺเก สํมาปชฺฐิ สํมาปชฺชามิ
สํมาปนฺโน สํคฺตณฺ्हํ โพชฺฌนฺกานํ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ สํคฺต โพชฺฌนฺกา
สํจุตฺติกา มยาติ สํมุปฺขานมฺุตา ภณฺเฑตฺถํ อปฺตฺติ ปารวชิกตฺถํ ฯ เป ฯ

[๒๕๑] ตํหากาเรหิ อริยํ อญฺจํกิกํ มกฺกํ สํมาปชฺฐิ สํมาปชฺชามิ
สํมาปนฺโน อริยตฺถํ อญฺจํกิกตฺถํ มกฺกตฺถํ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ
อริโย อญฺจํกิกโก มกฺโก สํจุตฺติโก มยาติ สํมุปฺขานมฺุตา ภณฺเฑตฺถํ
อปฺตฺติ ปารวชิกตฺถํ ฯ เป ฯ

[๒๕๒] ตํหากาเรหิ โสตาปตฺติผลํ สกฺทาคามิผลํ อนาคามิผลํ
อรหตฺตผลํ^๑ สํมาปชฺฐิ สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน อรหตฺตผลตฺถํ^๒
ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ อรหตฺตผลํ^๓ สํจุตฺติคํ มยาติ สํมุปฺขานมฺุตา
ภณฺเฑตฺถํ อปฺตฺติ ปารวชิกตฺถํ ฯ เป ฯ

[๒๕๓] ตํหากาเรหิ ราโค เม จตุโต ราโค เม วนฺโต ราโค
เม มุตฺโต ราโค เม ปหฺโน ราโค เม ปฏฺนิสฺสํญฺโซ ราโค เม
อุกฺเขยฺยโต ราโค เม สํมุกฺเขยฺยโตติ สํมุปฺขานมฺุตา ภณฺเฑตฺถํ
อปฺตฺติ ปารวชิกตฺถํ ฯ เป ฯ ตํหากาเรหิ โทโส เม จตุโต ฯ เป ฯ
โมโห เม จตุโต วนฺโต มุตฺโต ปหฺโน ปฏฺนิสฺสํญฺโซ อุกฺเขยฺยโต
สํมุกฺเขยฺยโตติ สํมุปฺขานมฺุตา ภณฺเฑตฺถํ อปฺตฺติ ปารวชิกตฺถํ ฯ เป ฯ

[๒๕๔] ตํหากาเรหิ ราคา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โทสา เม
จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โมหา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณนฺติ สํมุปฺขานมฺุตา ภณฺเฑตฺถํ

อาปตติ ปาราชิกตัส ๑ เป ๑ ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา ภณิตฺตํ
 ภณนตฺตํ โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตตฺตํ โหติ มุสา มยา
 ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิํ วินิชาย ขนฺติํ วินิชาย รุจิํ วินิชาย ภาวํ ๑
 สํกฺกมํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๕๕] ตํหากาเรหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ ทฺติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺชํ
 สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน ปจฺมตฺตํ จ ฌานตฺตํ ทฺติยตฺตํ จ ฌานตฺตํ
 ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ ทฺติยญฺจ ฌานํ สจฺจิกคํ มยาติ
 สํมุปฺพานมุสา ภณนตฺตํ อาปตฺติ ปาราชิกตัส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ
 ปจฺมญฺจ ฌานํ ทฺติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน
 ปจฺมตฺตํ จ ฌานตฺตํ ทฺติยตฺตํ จ ฌานตฺตํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ปจฺมญฺจ
 ฌานํ ทฺติยญฺจ ฌานํ สจฺจิกคํ มยาติ สํมุปฺพานมุสา ภณนตฺตํ
 อาปตฺติ ปาราชิกตัส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ
 ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน ปจฺมตฺตํ จ ฌานตฺตํ
 จตุตฺถตฺตํ จ ฌานตฺตํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ
 ฌานํ สจฺจิกคํ มยาติ สํมุปฺพานมุสา ภณนตฺตํ อาปตฺติ ปารา-
 ชิกตัส ๑ เป ๑

[๒๕๖] ตํหากาเรหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ สํญญตญฺจ วิโมกฺขํ
 ปจฺมญฺจ ฌานํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ ปจฺมญฺจ ฌานํ อปฺปณฺนิหิตญฺจ
 วิโมกฺขํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน ปจฺมตฺตํ จ ฌานตฺตํ
 อปฺปณฺนิหิตตฺตํ จ วิโมกฺขตฺตํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ปจฺมญฺจ ฌานํ

๒๖๐] จตุตถปารวชิกกถา ปทภาณนี ขณฺทจกุกิ ๓๘๕

อปปณฺหิตอ จ วิโมกฺโธ สจฺฉิกโต มยาติ สมนฺพชานมฺสา ภณฺนตฺตํ
อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๗] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺสณฺณคณฺจ สฺมาจํ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อนิมนฺคคณฺจ สฺมาจํ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปปณฺหิตคณฺจ สฺมาจํ สฺมา-
ปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปปณฺหิตสฺส
จ สฺมาจิสฺส ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปปณฺหิตอ จ สฺมาจิ
สจฺฉิกโต มยาติ สมนฺพชานมฺสา ภณฺนตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๘] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺสณฺณคณฺจ สฺมาปคฺติ
ปจฺมณฺจ ฌานํ อนิมนฺคคณฺจ สฺมาปคฺติ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปปณฺ-
หิตคณฺจ สฺมาปคฺติ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส อปปณฺหิตาย จ สฺมาปคฺติยา ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อปปณฺหิตา จ สฺมาปคฺติ สจฺฉิกตา มยาติ สมนฺพชานมฺสา
ภณฺนตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๙] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทิสฺโส จ วิชฺชา สฺมาปชฺชํ
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ทิสฺสํนฺนณฺจ วิชฺชานํ
ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทิสฺโส จ วิชฺชา สจฺฉิกตา
มยาติ สมนฺพชานมฺสา ภณฺนตฺตํ อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๖๐] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร จ สติปฏฺฐาเน
ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร จ สมนฺพชานเน ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร
จ อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ

ฌานสูตร จตุทนต์ อธิติปาทานิ ตาภิมุหิ วสิมุหิ ปจัมมญจ ฌานํ
จตุตทาโร จ อธิติปาทา สจฺจิกตา มยาติ สัมปชานมฺหํ ภาณนฺตสูตร
อาปตฺติ ปารวชิกสูตร ฯ เป ฯ

[๒๖๓] ตํหากาเรหิ ปจัมมญจ ฌานํ ปญจ จ อธิติวริยานิ
ปจัมมญจ ฌานํ ปญจ จ พทานิ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน
ปจัมมสูตร จ ฌานสูตร ปญจทนต์ พทานิ ตาภิมุหิ วสิมุหิ
ปจัมมญจ ฌานํ ปญจ จ พทานิ สจฺจิกตานิ มยาติ สัมปชานมฺหํ
ภาณนฺตสูตร อาปตฺติ ปารวชิกสูตร ฯ เป ฯ

[๒๖๔] ตํหากาเรหิ ปจัมมญจ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌนฺเค
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจัมมสูตร จ ฌานสูตร
สจฺจิกทนต์ โพชฺฌนฺคานํ ตาภิมุหิ วสิมุหิ ปจัมมญจ ฌานํ สตฺต จ
โพชฺฌนฺคา สจฺจิกตา มยาติ สัมปชานมฺหํ ภาณนฺตสูตร อาปตฺติ
ปารวชิกสูตร ฯ เป ฯ

[๒๖๕] ตํหากาเรหิ ปจัมมญจ ฌานํ อริยญจ อฏฺฐังคิกํ มคฺคํ
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจัมมสูตร จ ฌานสูตร อริยสูตร
จ อฏฺฐังคิกสูตร มคฺคสูตร ตาภิมุหิ วสิมุหิ ปจัมมญจ ฌานํ อริโย
จ อฏฺฐังคิโก มคฺโค สจฺจิกโต มยาติ สัมปชานมฺหํ ภาณนฺตสูตร
อาปตฺติ ปารวชิกสูตร ฯ เป ฯ

[๒๖๖] ตํหากาเรหิ ปจัมมญจ ฌานํ สโตปตฺติผลญจ ปจัมมญจ
ฌานํ สกทาคามิผลญจ ปจัมมญจ ฌานํ อนาคามิผลญจ ปจัมมญจ

๒๖๖] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ ๑๘๗

ณานํ อรหตุตถณฺจํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส
จ ฌานสฺส อรหตุตถสฺส จ ฌาณมฺหิ วสฺมมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ
อรหตุตถณฺจ สจฺฉนิกตํ มยาคิ สฺมปชานมฺสา ภณนุตสฺส อปคฺติ
ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๖๕] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ
สฺมาปนฺโน ราโค จ เม จตุโต ฯ เป ฯ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ
ฯ เป ฯ ไทโส จ เม จตุโต ฯ เป ฯ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ
ฯ เป ฯ โมโห จ เม จตุโต วนฺโต มุคฺโต ปทฺโท ปฏฺ-
นิสฺสญฺโส อุกฺเขยฺยโต สฺมกฺเขยฺยโตติ สฺมปชานมฺสา ภณนุตสฺส อปคฺติ
ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๖๖] ตํหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ
สฺมาปนฺโน รากา จ เม จิตฺตํ ฌินฺนวรณํ ไทสา จ เม จิตฺตํ
ฌินฺนวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ ฌินฺนวรณนฺติ สฺมปชานมฺสา ภณนุตสฺส
อปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โทติ มฺสา ภณิสฺสณฺติ
ภณนุตสฺส โทติ มฺสา ภณามํติ ภณิตสฺส โทติ มฺสา มยา
ภณิตนฺติ ฌินฺนํช ยญฺจ ฌินฺนํช ฌนฺเต ฌินฺนํช รุจํ ฌินฺนํช ภาวํ ฯ

๑๘๗ ๑๘๗ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑-๒ ยํ อธิ อรหตุตถนฺติ จ อรหตุตถสฺสํติ จ ทิสฺสํติ ตํ
ยุโรปมมรมฺไปตฺถเกสฺ อรหตุตถนฺติ จ อรหตุตถสฺสํติ จ ทิสฺสํติ
สพฺพตฺถ ฌาตพฺพํ ฯ

[๒๖๗] ตั้หากาเรหิ ทุติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี
 สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทุติยสฺส ฯ ฌานสฺส ตติยสฺส ฯ ฌานสฺส
 ตาภิมฺหิ วสฺมิมฺหิ ทุติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ
 สฺมปชฺชานมุตา ภณฺณตสฺส อापตฺติ ปาวาสิกสฺส ฯ เป ฯ ตั้หากาเรหิ
 ทุติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน
 ทุติยสฺส ฯ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส ฯ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมิมฺหิ
 ทุติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สจฺจิกตํ มยาติ สฺมปชฺชานมุตา
 ภณฺณตสฺส อापตฺติ ปาวาสิกสฺส ฯ เป ฯ ตั้หากาเรหิ ทุติยญฺจ
 ฌานํ สฺยุณตฺตญฺจ วิโมกฺขํ ทุติยญฺจ ฌานํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ
 ทุติยญฺจ ฌานํ อปฺปณฺนิหิตญฺจ วิโมกฺขํ ทุติยญฺจ ฌานํ สฺยุณตฺตญฺจ
 สฺมาธิํ ทุติยญฺจ ฌานํ อนิมิตฺตญฺจ สฺมาธิํ ทุติยญฺจ ฌานํ อปฺปณฺนิ-
 หิตญฺจ สฺมาธิํ ทุติยญฺจ ฌานํ สฺยุณตฺตญฺจ สฺมาปตฺติํ ทุติยญฺจ ฌานํ
 อนิมิตฺตญฺจ สฺมาปตฺติํ ทุติยญฺจ ฌานํ อปฺปณฺนิหิตญฺจ สฺมาปตฺติํ
 ทุติยญฺจ ฌานํ ติสฺโส ฯ วิชา ทุติยญฺจ ฌานํ จตุตาโร ฯ
 สติปฏฺฐาเน ทุติยญฺจ ฌานํ จตุตาโร ฯ สฺมมปฺปชฺชานเน ทุติยญฺจ
 ฌานํ จตุตาโร ฯ อิทฺธิปาเท ทุติยญฺจ ฌานํ ปญฺจ ฯ อินฺทฺริยานิ
 ทุติยญฺจ ฌานํ สํคฺคํ ฯ โภชฺฌนฺเก ทุติยญฺจ ฌานํ อริยญฺจ
 อฏฺฐังคิกํ มคฺคํ ทุติยญฺจ ฌานํ โสตาปตฺติผลญฺจ ทุติยญฺจ ฌานํ
 สกฺทาคามิผลญฺจ ทุติยญฺจ ฌานํ อนาคามิผลญฺจ ทุติยญฺจ ฌานํ
 อรหตฺตผลญฺจ สฺมาปชฺฐี ฯ เป ฯ ทุติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐี ภาโก

จ เม จตุโต ๑เป ๑ โทโส จ เม จตุโต ๑เป ๑ โมโห จ
 เม จตุโต วนฺโต มฺกฺโต ปทโน ปฏินิสฺสํญฺโซ อุกฺเขยฺโต สฺมกฺเขยฺโต
 ๑เป ๑ ทฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชํ ราคํ จ เม จิตฺตํ ฌินฺวรณํ
 ทฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชํ โทสา จ เม จิตฺตํ ฌินฺวรณํ ทฺติยญฺจ
 ฌานํ สฺมาปชฺชํ โมหา จ เม จิตฺตํ ฌินฺวรณญฺติ สฺมปชานมฺสา
 ภณฺนตฺถสฺส อปฺปติ ปารวชิกกฺสฺส ๑เป ๑ ตํหาการิ เท ทฺติยญฺจ
 ฌานํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทฺติยสฺส
 จ ฌานสฺส ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ทฺติยญฺจ
 ฌานํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺถสฺส
 อปฺปติ ปารวชิกกฺสฺส ๑เป ๑

พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑

เอวํ เอเกกํ มฺหํ กาคฺชน พทฺธจกฺกํ ปวิจฺจกฺกํ กคฺคพฺพํ ๑

อิทํ สงฺกฺขิตํ ๑

[๒๖๘] ตํหาการิ โมหา จ เม จิตฺตํ ฌินฺวรณํ ปจฺมญฺจ
 ฌานํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน โมหา จ เม จิตฺตํ
 ฌินฺวรณํ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ โมหา จ เม
 จิตฺตํ ฌินฺวรณํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สฺมปชานมฺสา
 ภณฺนตฺถสฺส อปฺปติ ปารวชิกกฺสฺส ๑เป ๑ ตํหาการิ โมหา จ
 เม จิตฺตํ ฌินฺวรณํ ทฺติยญฺจ ฌานํ ทฺติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ

๑ อิทํ ปาสาทุวํ ยฺโยโรปฺปิโยตฺถเกเยว น ทิสฺสตี ๑

[๒๗๓] ตั้หากาเรหิ ปจัม ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกฺกาโม ทุติย
 ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ สํมุปฺขานมฺมํสา ภณฺณตฺตํ ปฏฺวิชานนฺตฺตํ
 อาปคฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺวิชานนฺตฺตํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ
 ๑เป ๑ ตั้หากาเรหิ ปจัม ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกฺกาโม ตติย
 ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ สํมุปฺขานมฺมํสา ภณฺณตฺตํ ปฏฺวิชานนฺตฺตํ
 อาปคฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺวิชานนฺตฺตํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ
 ๑เป ๑ ตั้หากาเรหิ ปจัม ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกฺกาโม จตฺตํ
 ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ สํมุปฺขานมฺมํสา ภณฺณตฺตํ ปฏฺวิชานนฺตฺตํ
 อาปคฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺวิชานนฺตฺตํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ ๑เป ๑
 ตั้หากาเรหิ ปจัม ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกฺกาโม สํญฺญตํ วิโมกฺข
 อนิมนฺตํ วิโมกฺข อปฺปณฺณิหิตํ วิโมกฺข สํญฺญตํ สํมาธิ อนิมนฺตํ
 สํมาธิ อปฺปณฺณิหิตํ สํมาธิ สํญฺญตํ สํมาปคฺติ อนิมนฺตํ สํมาปคฺติ
 อปฺปณฺณิหิตํ สํมาปคฺติ ติสฺโส วิชฺชา จตฺตฺวาโร สติปฏฺฐาเน จตฺตฺวาโร
 สํมุมฺมปฺปชาเน จตฺตฺวาโร อิทฺธิปาเท ปณฺณจฺนฺทฺริยานิ ปณฺณ พฺธานิ สตฺต
 โภชฺณจฺเณ อริยํ อฏฺฐงฺกฺกํ มคฺคํ โสตาปคฺติผลํ สกฺทาคามิผลํ
 อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ สฺมาปชฺชินฺติ สํมุปฺขานมฺมํสา ภณฺณตฺตํ ปฏฺ-
 วิชานนฺตฺตํ อาปคฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺวิชานนฺตฺตํ อาปคฺติ
 กุตฺตจฺจุยตฺตํ ๑เป ๑ ตั้หากาเรหิ ปจัม ฌานั สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกฺกาโม
 ราโค เม จตฺโต ๑เป ๑ โทโส เม จตฺโต ๑เป ๑ โมโห เม
 จตฺโต วนฺโต มุคฺโต ปหีโน ปฏฺนิสฺสํขฺโข อุกฺกฺเขยฺยโต สํมุกฺกฺเขยฺยโตติ

๒๗๒] จตุตถปาวราชิกกถา เวทนีสูตรารกสูตร พุทธจกั ๑๘๓

สมุปขานมุตสา ภณนตสูตร ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ ปาวราชิกสูตร
น ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสูตร ๑เป ๑ คีหากาเวหิ ปจํ
ณานํ สมุปชฺชินฺติ เวทฺตกาโม รากา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โทสา
เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โมหา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณนฺติ สมุปขาน-
มุตสา ภณนตสูตร ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ ปาวราชิกสูตร น
ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสูตร ปุพฺเพ วุตฺตํ โหติ มุตสา
ภณนตสูตร ภณนตสูตร โหติ มุตสา ภณามํติ ภณนตสูตร โหติ
มุตสา มยา ภณนตฺติ วิณฺชาย ติฏฺฐี วิณฺชาย ๗นํ วิณฺชาย
รจฺจํ วิณฺชาย ภาวํ ๑

เวทนีสูตรารกสูตร นิภูเขปทสูตร ๗นฺทจกั นิฏฺฐิตี ๑

[๒๗๒] คีหากาเวหิ ทุติยํ ฌานํ สมุปชฺชินฺติ เวทฺตกาโม ตติยํ
ฌานํ สมุปชฺชินฺติ สมุปขานมุตสา ภณนตสูตร ปฏิวิธานนตสูตร
อาปคฺติ ปาวราชิกสูตร น ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสูตร
๑เป ๑ คีหากาเวหิ ทุติยํ ฌานํ สมุปชฺชินฺติ เวทฺตกาโม โมหา
เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณนฺติ สมุปขานมุตสา ภณนตสูตร ปฏิวิธานนตสูตร
อาปคฺติ ปาวราชิกสูตร น ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสูตร
๑เป ๑ คีหากาเวหิ ทุติยํ ฌานํ สมุปชฺชินฺติ เวทฺตกาโม ปจํ ฌานํ
สมุปชฺชินฺติ สมุปขานมุตสา ภณนตสูตร ปฏิวิธานนตสูตร อาปคฺติ

๑ ย. เวทนีสูตรารกสูตร เอกมุตสูตร ๗นฺทจกั ๑ ม. เวทนีสูตรารกสูตร
๗นฺทจกั ๑

ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑

วตฺถุณิสฺสํสารกสฺส^๒ เอกมฺมถก^๓ พทฺธจกุก^๓ ๑

มฺถ^๔ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๒๗๓] ตํหากาเรหิ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณนุติ วตฺตกาโม
ปจํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํปชานมฺสา ภณนุตฺตสฺส ปฏิวิธานนุตฺตสฺส
อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส
๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณนุติ วตฺตกาโม
โทสา เม จิตฺตํ วินีวรณนุติ สํปชานมฺสา ภณนุตฺตสฺส ปฏิ-
วิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ
กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑

วตฺถุณิสฺสํสารกสฺส เอกมฺมถก สงฺฆิตฺตํ นิยฺจิตํ ๑

[๒๗๔] ตํหากาเรหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
วตฺตกาโม ตุตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํปชานมฺสา ภณนุตฺตสฺส
ปฏิวิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตสฺส อาปคฺติ
กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทุตฺติยญฺจ ฌานํ
สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณนุติ สํปชานมฺสา

๓ ยมิช วตฺถุณิสฺสํสารกสฺสํสาติ ตํ ยฺโรปฺปิโยปคฺตเก วตฺตวิสาร-
กสฺสํสาติ มรฺมมโปคฺตเก วตฺตวิสารกสฺสํสาติ รามญฺจโยปคฺตเก วตฺต-
ณิสฺสํสารกสฺสํสาติ ทิสฺสํคฺติ สํพทฺต ฌาตพฺพ ๑ ๒ ยฺ. ม. รา.
เอกมฺมถกสฺส ๑ ๓-๔ ยฺ. ม. พทฺธจกุกมฺถ สงฺฆิตฺตํ ๑

๒๗๖] จตุตถปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ ทุมฺมกํ พทฺธจกฺกํ ๑๘๕

ภณฺณตฺถํ ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ น ปฏฺวีชานน-
ตฺถํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺถํ ๑ เป ๑

วตฺถุณิสฺสํวรกตฺถํ ทุมฺมกํ ขณฺฑจกฺกํ ๑

[๒๗๕] ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺชินฺติ
วตฺตุกาโม จตุตฺถํ ฌานํ สํมาปชฺชินฺติ สํมุปฺพานมฺภํ ภาณนฺตฺถํ
ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ น ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ
กุตฺตจฺจยตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ
สํมาปชฺชินฺติ วตฺตุกาโม โมหา เม จิตฺตํ ฌินฺนวรณฺติ สํมุปฺพาน-
มฺภํ ภาณนฺตฺถํ ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ น ปฏฺ-
วีชานนฺตฺถํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ
ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺชินฺติ วตฺตุกาโม ปจํ ฌานํ
สํมาปชฺชินฺติ สํมุปฺพานมฺภํ ภาณนฺตฺถํ ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ
ปาราชิกตฺถํ น ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺถํ ๑ เป ๑

วตฺถุณิสฺสํวรกตฺถํ ทุมฺมกํ พทฺธจกฺกํ ๑

[๒๗๖] ตํหากาเรหิ โทสํ จ เม จิตฺตํ ฌินฺนวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ
ฌินฺนวรณฺติ วตฺตุกาโม ปจํ ฌานํ สํมาปชฺชินฺติ สํมุปฺพานมฺภํ
ภาณนฺตฺถํ ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ น ปฏฺวีชานน-
ตฺถํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ โทสํ จ เม จิตฺตํ
ฌินฺนวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ ฌินฺนวรณฺติ วตฺตุกาโม ราภา เม จิตฺตํ
ฌินฺนวรณฺติ สํมุปฺพานมฺภํ ภาณนฺตฺถํ ปฏฺวีชานนฺตฺถํ อปคฺติ

ปฏิวชิชานนุตตัสส อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺตํ น ปฏิวชิชานนุตตัสส อปคฺติ
 ทุกฺกฏตฺตํ ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา ภณิตฺตํนฺติ ภณนุตตัสส
 โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตตฺตํ โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ
 วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺติ วินิชาย ฐํ วินิชาย ภาวํ ฯ
 ตํหากาเวหิ โย เต วิหาเร วสฺส โส ภิกฺขุ ทุติยํ ฌานํ ตติยํ
 ฌานํ จตฺตํ ฌานํ สฺสณฺณํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺณิหิตํ
 วิโมกฺขํ สฺสณฺณํ สํมาธิ อณิมิตฺตํ สํมาธิ อปฺปณฺณิหิตํ สํมาธิ
 สฺสณฺณํ สํมาปคฺติ อณิมิตฺตํ สํมาปคฺติ อปฺปณฺณิหิตํ สํมาปคฺติ คิสุโส
 วิชฺชา จตฺตาโร สติปฏฺฐาเน จตฺตาโร สมฺมปฺปชานเน จตฺตาโร อิทฺธิ-
 ปาเท ปณฺจินทริยาणि ปณฺจ พทานิ สคฺค โพรตฺตเจ อริยํ อฏฺฐังกิกํ
 มคฺคํ โสตาปคฺติผลํ สกฺทาคามิผลํ อนาคามิผลํ อรหคฺคผลํ สํมาปชฺช
 สํมาปชฺชติ สํมาปนฺโน โส ภิกฺขุ อรหคฺคผลตฺตํ ตาภี วสฺส เตน
 ภิกฺขุณา อรหคฺคผลํ สจฺฉนิกคณฺติ สํปชานมุสา ภณนุตตัสส ปฏิ-
 วิชานนุตตัสส อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺตํ น ปฏิวชิชานนุตตัสส อปคฺติ
 ทุกฺกฏตฺตํ ฯ เป ฯ ตํหากาเวหิ โย เต วิหาเร วสฺส ตตฺตํ ภิกฺขุโน
 วาโค จตฺโต ฯ เป ฯ โทโส จตฺโต ฯ เป ฯ โมโห จตฺโต วนฺโต มุตฺโต
 ปหํโน ปฏินิสฺสํวโจ อุกฺเขยฺยโต สํมุกฺเขยฺยโตติ สํปชานมุสา ภณนุตตัสส
 ปฏิวชิชานนุตตัสส อปคฺติ กุตฺตจฺจยตฺตํ น ปฏิวชิชานนุตตัสส อปคฺติ
 ทุกฺกฏตฺตํ ฯ เป ฯ ตํหากาเวหิ โย เต วิหาเร วสฺส ตตฺตํ ภิกฺขุโน
 วาคา จิตฺตํ วัณฺณํ โทสา จิตฺตํ วัณฺณํ โมหา จิตฺตํ วัณฺณนฺติ

๒๗๘] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนํ เปยฺยาดปณฺณวรํ ๓๘๘

สํปฺพานมฺสา ภาณนฺตํ ปฏฺวีสานนฺตํ อปฺตํ อุตฺตจฺยํ
น ปฏฺวีสานนฺตํ อปฺตํ อุตฺตจฺยํ ปุพฺเพ วสํ โหติ มฺสา
ภาณนฺตํ ภาณนฺตํ โหติ มฺสา ภาณนฺตํ ภาณนฺตํ โหติ
มฺสา มยา ภาณนฺตํ วิชฺชา วิกฺขํ วิชฺชา ฆนฺตํ วิชฺชา
รฺกํ วิชฺชา ภาวํ ๑ ตํหากาเรหิ โย เต วิหาเร วสํ โส ภิกฺขุ
สํญฺญาคาเร ปจฺมํ ฌานํ ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ
สํมาปฺปชฺชํ สํมาปฺปชฺชํ สํมาปฺปชฺชํ โส ภิกฺขุ สํญฺญาคาเร จตุตฺถํ
ฌานํ ตาภํ วสํ เตน ภิกฺขุณา สํญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ
สจฺฉนฺตํ สํปฺพานมฺสา ภาณนฺตํ ปฏฺวีสานนฺตํ อปฺตํ
อุตฺตจฺยํ น ปฏฺวีสานนฺตํ อปฺตํ อุตฺตจฺยํ ปุพฺเพ
วสํ โหติ มฺสา ภาณนฺตํ ภาณนฺตํ โหติ มฺสา ภาณนฺตํ
ภาณนฺตํ โหติ มฺสา มยา ภาณนฺตํ วิชฺชา วิกฺขํ วิชฺชา
ฆนฺตํ วิชฺชา รฺกํ วิชฺชา ภาวํ ๑

๓ อิติ ปวฺ เตสุ เตสุ ปุคฺคเกสุ นานตํ โหติ ๑ ตตฺถ อมฺหากํ
ปุคฺคเก ตาว ปณฺณวรํ คมนานํ เอวํ กาศพฺพานํติ ปณฺณายติ ๑
ย. ม. ปุคฺคเก เปยฺยาดปณฺณวรํ คมนานํ เอวํ วิคฺคาเร-
ตพฺพานํติ ๑ รามณฺณปุคฺคเก ปน น กิณฺจํ ทิสฺสํติ ๑ ตํ ยุตํ ๑
กสฺมา ๑ ตพฺพณฺณนํ โย เต วิหาเร วสํติ วาเรน สทฺธิ เปยฺยาด-
ปณฺณวรํ ทสฺสํติ ตตฺตา ๑ อิทํ ปน รามณฺณปุคฺคเก อมฺหากํ
โสจฺชนํติ เวทิตพฺพํ ๑

[๒๘๐] ตั้ห่ากาเรหิ โย เต จัวั ปริภุญชฺช โย เต มีนุชปาตํ
 ปริภุญชฺช โย เต เสนาสนํ ปริภุญชฺช โย เต คิถานปจฺจย-
 เกสฺสชฺชปริภุจฺจวํ ปริภุญชฺช เยน เต วิหาโร ปริภุคฺโค เยน เต
 จัวั ปริภุคฺคํ เยน เต มีนุชปาโต ปริภุคฺโค เยน เต เสนาสนํ
 ปริภุคฺคํ เยน เต คิถานปจฺจยเกสฺสชฺชปริภุจฺจวโร ปริภุคฺโค ยํ คฺวํ
 อํคมฺม วิหารํ อทาสี จัวั อทาสี มีนุชปาตํ อทาสี เสนาสนํ อทาสี
 คิถานปจฺจยเกสฺสชฺชปริภุจฺจวโร อทาสี โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร ปจฺมํ
 ฌานํ ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตุตถํ ฌานํ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ
 สฺมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร จตุตถสฺส ฌานสฺส ตาภี วสฺส
 เตน ภิกฺขุณา สฺสญฺเฒาคาเร จตุตถํ ฌานํ สจฺจกิตฺตุนฺติ สมนฺพชานมฺหํ
 ภณฺเฒสฺส ปฏฺวิชานนฺตสฺส อปคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส น ปฏฺวิชานน-
 ตสฺส อปคฺติ ทุคฺคยสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺหํ ภณฺติสฺส นฺติ
 ภณฺเฒสฺส โหติ มฺหํ ภณามํติ ภณฺติสฺส โหติ มฺหํ มยา ภณ-
 ตุนฺติ วินิชาเย ทิฏฺฐิํ วินิชาเย ชนฺตํ วินิชาเย ฐาณํ วินิชาเย ภาวํ ฯ

เปยฺยยาถปณฺณรตฺถกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปจฺจยปฏฺฐิสฺสยฺยคฺคตวารกถาํ นิฏฺฐิตา ฯ

[๒๘๑] อนาปคฺติ อธิมาเนน อนุตฺตปนาธิปฺปายสฺส อุมฺมคฺค-
 กสฺส ชิตฺตจิตฺตสฺส เวทนญฺญสฺส อาทกมฺมิกสฺสํธาติ ฯ

๑ วา. ปจฺจยปฏฺฐิสฺสยฺยคฺคกถา ฯ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส ปน น กิณฺณ-
 ทิสฺสํติ ฯ

[๒๘๒] อธิมานี อรณฺณมฺหิ บิณฺโฑปชฺฌาเวริยาปโก
 สณฺโณชนา รโห ฌมฺมา วิหาโร ปจฺจุปฺปจฺจิโค
 น ทุกฺกํ วิริยมโตปปี มจฺจุโน
 ภายาอุโส วิปฺปฏิสาริ สฺมมา
 วิริเยน โยเคน อราชนาย
 อถ เวทนาย อธิวาสนา ทฺเว
 พฺราหฺมणे ปณฺจ วตฺถุณี อณฺณํ พฺยากรณา คโย
 อคาราวรณา กามา รติ จาปี อปฺกมิมิ^๒
 อญฺจี เปสฺส อฺโก คาวชาตกา
 บิณฺโฑ สาकुณฺโโก นิจฺจโวรพฺภิ
 อสฺส จ สฺฐกริโก สฺสคฺติ มาคฺวิ
 อสฺส จ การณฺโโก สฺฐจิ สํวติ
 โย จ สัพฺพิยติ สฺฐโก หิ โส
 อณฺฑภาวํ อหุ คามญฺญโก
 กุเป นิมุคฺโค หิ โส ปารทาวริโก
 คฺคชาทํ อหุ ทญฺจพฺราหฺมโณ
 นิจฺจวคฺคํ อคฺคาวินํ อหุ
 มจฺจุตฺถคฺคํ อหุ อิกฺขณฺตคฺคิกา

๑. ย. อธิมานน ๖ ๒. ย. รติยา ปน ปกฺกมิมิ ๖

โธกิตินิ สปะตติงคาโรกิริ
 สัตถุณินโน อหุ โจรฆาตโก
 ภิกขุ ภิกขุณี สิกขมานา
 สามเณโร อถ สามเณริกา
 กตฺถสสฺส วินยสฺมิมิ ปพฺพชฺชา
 ปาปกมฺมํ เต อกริสฺสุ คาวเท

ตโปทา ราชคเห ยฺยทฺธํ นาคาโนคานเนน จ

โสภิตอ อรหํ ภิกขุ ปณฺจกปฺปสํคํ สเรติ ฯ

[๒๘๓] เตน โข ปน สมนฺเณน อญฺเณตโร ภิกขุ อธิมาเนน อญฺณํ
 พุยาภาสิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺเณตฺตํ
 กจฺจุ น โข อหํ ปาราสิกํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ ฯ อถ โข โส ภิกขุ
 ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อธิมาเนนาติ ฯ

[๒๘๔] เตน โข ปน สมนฺเณน อญฺเณตโร ภิกขุ ปณฺธิชาย อรณฺเณ
 วิหริติ เอวํ มํ ชโน สมนฺภาเวสฺสคฺคิ ฯ ตํ ชโน สมนฺภาเวสิ ฯ ตสฺส
 กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราสิกสฺส น จ ภิกฺขเว
 ปณฺธิชาย อรณฺเณ วคฺคตพฺพํ โย จเสยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ
 เตน โข ปน สมนฺเณน อญฺเณตโร ภิกขุ ปณฺธิชาย ปิณฺฑชาย จริติ
 เอวํ มํ ชโน สมนฺภาเวสฺสคฺคิ ฯ ตํ ชโน สมนฺภาเวสิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราสิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺธิชาย
 ปิณฺฑชาย จริตพฺพํ โย จเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

๒๘๖] จตุตถปาวารชิกกณฺเฑ จินฺตวตฺตํ อฺปฺชฺฌายาถิ ปณฺธิ ๒๐๓

[๒๘๕] เตน โห ปน สฺมเยน ชณฺณตโร ภิกฺขุ ชณฺณตโร
ภิกฺขุ เอตทโวจ เย อาวุโส อมฺหากํ อฺปฺชฺฌายสฺส สํหิ-
วิหาริกา สํพุเพ ๑ อรหฺนโตติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ กิจฺจโต ตํวํ ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนา-
ชิปปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส อาปตฺติ
กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ชณฺณตโร ภิกฺขุ
ชณฺณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ เย อาวุโส อมฺหากํ อฺปฺชฺฌายสฺส
อนฺเตวาสิกา สํพุเพ ๑ มหิทธิกา มหานุภาวาทิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ
อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ กิจฺจโต ตํวํ ภิกฺขุติ ๑
อุตฺตปนาชิปปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส
อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑

[๒๘๖] เตน โห ปน สฺมเยน ชณฺณตโร ภิกฺขุ ปณฺธิชาย
จฺกมฺมิตี^๑ เอวํ มํ ชโน สํมฺภาเวสฺสํตฺตํ ๑ ตํ ชโน สํมฺภาเวสิ ๑
ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺธิชาย จฺกมฺมิตฺพุพฺพํ โย
จฺกมฺเมยฺย อาปตฺติ กุกฺกุยสฺสํสาติ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ชณฺณตโร
ภิกฺขุ ปณฺธิชาย ติฏฺฐติ ๑ เป ๑ ปณฺธิชาย นิสฺสํ^๒ ๑ เป ๑ ปณฺธิชาย
เสยฺยํ กปฺเปตี^๓ เอวํ มํ ชโน สํมฺภาเวสฺสํตฺตํ ๑ ตํ ชโน สํมฺภาเวสิ ๑

๑ ย. ม. จกฺกมิตี ๑ ๒ ย. ม. นิสฺสํ ๑ ๓ สํพุตฺต กปฺเปตฺตํ
ทิสฺสํ ๑

คตฺถํ กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ ปารวชิกตฺถํ น จ ภิกฺขเว ปณิชาเย เตยฺยา กปฺเปตพฺพาทิ
โย กปฺเปยฺย อนาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

[๒๘๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อณฺเฏตรสฺส
ภิกฺขุโน อุตฺตริมหุสฺสํสมมํ อุตฺตปติ ฯ โสมี เอวมาห มยฺหึเป
อาวุโส สณฺโฆชนา ปหฺนาคิ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติํ ตํ ภิกฺขุ อานนฺโน
ปารวชิกนฺติ ฯ

[๒๘๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ วโหคโต
อุตฺตริมหุสฺสํสมมํ อุตฺตปติ ฯ ปรจิตฺตวิทฺฐุ ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสิ
มา อาวุโส เอวรูปํ อภณิ นตฺถเกโส ตฺยฺหนฺติ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกตฺถํ
อนาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ
วโหคโต อุตฺตริมหุสฺสํสมมํ อุตฺตปติ ฯ เทวตา ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสิ
มา ภนฺเต เอวรูปํ อภณิ นตฺถเกโส ตฺยฺหนฺติ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ปารวชิกตฺถํ อนาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

[๒๘๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อณฺเฏตรํ
อุปาตํ เอตทโวจ โย อาวุโส ตฺยฺหํ วิหาเร วสฺติ โส ภิกฺขุ

๓ สัพพตฺถ เตยฺยํ กปฺเปตพฺพนฺติ ทิสฺสํสาติ ฯ

๒๘๐] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วิณฺทวตฺตํ น ทุกฺกํ ฅณฺณพฺยากรณํ ๒๐๕
 อรหติ ๑ ไส ๑ ภิกฺขุ ตสฺส วิหาเร วสฺสติ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺ
 อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ๑ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑
 อุตฺตปนาชิปปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกตฺส
 อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺสํสาติ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเยน ฅณฺณคโร
 ภิกฺขุ ฅณฺณคโร อฺปาสกํ เอตทโวจํ ยํ ตฺวํ นาดุสํ ภิกฺขุ
 อฺปฏฺฐาเส^๒ จัรวรณฺณทปาทเสนาสนํคิตานปจฺจุยเกตฺตชฺชปฏฺฐาเรน ไส
 ภิกฺขุ อรหติ ๑ ไส ๑ ตํ ภิกฺขุ อฺปฏฺฐาเส^๓ จัรวรณฺณทปาท-
 เสนาสนํคิตานปจฺจุยเกตฺตชฺชปฏฺฐาเรน ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺ อโหสิ ๑
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ๑ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนา-
 ชิปปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกตฺส อาปตฺติ
 กุตฺตจฺจุยตฺสํสาติ ๑

[๒๘๐] เตน ไช ปน สมนฺเยน ฅณฺณคโร ภิกฺขุ คิตาโน
 โหติ ๑ ตํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ อตฺถายตฺมโต อุตฺตริมนุสฺสชฺชโมติ ๑
 นาดุสํ ทุกฺกํ ฅณฺณ พฺยาการุณฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺ อโหสิ
 เย ไช เต ภควโต สํวกา เต เอวํ วเทยฺยํ อหณฺณมุหิ
 น ภควโต สํวโก ภจฺจิ น ไช อหํ ปารวชิกํ อาปตฺติ
 อาปนฺโนติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ๑ กิจฺจโต ตฺวํ
 ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนาชิปปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ

๑ ย. ม. ปิตฺตเกสฺส อโย ปาโง น ปณฺณายติ ๑ ๒ ย. ม. อฺปฏฺฐาเส^๒ ๑

๓ ย. ม. อฺปฏฺฐาเส^๓ ๑

อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑ เตน ไช ปน สมนเณ อนนตโร ภิกขุ
 คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เขตทโวจุ อตุถายสุมโต อตุตริมนุสฺส-
 รมโมติ ๑ อวราชนโย ไช อาวุโส รมโม อวาทวิริเยนาติ ๑ ศสฺส
 กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑
 เตน ไช ปน สมนเณ อนนตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ
 เขตทโวจุ มา ไช อาวุโส ภายติ ๑ นาคํ อาวุโส มจฺจุโน
 ภายามติ ๑ ศสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
 อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑ เตน ไช ปน สมนเณ อนนตโร ภิกขุ
 คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เขตทโวจุ มา ไช อาวุโส ภายติ ๑
 โย อนุอาวุโส วิปฺปวฺฐิสาริ ศสฺส โส ภาเยยฺยาติ ๑ ศสฺส กุกกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑ เตน ไช
 ปน สมนเณ อนนตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เขตทโวจุ
 อตุถายสุมโต อตุตริมนุสฺสรมโมติ ๑ อวราชนโย ไช อาวุโส
 รมโม สมนมาปยุตเตนาติ ๑ ศสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑ เตน ไช ปน สมนเณ อนนตโร

๓ อโศ ปุเร ยฺวโรบิยโปคฺตเก เขถํ วคฺตุ อติเรถํ โหติ ๑ ศคฺค
 หิ วุคฺตํ เตน ไช ปน สมนเณ อนนตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม
 ภิกขุ เขตทโวจุ อตุถายสุมโต อตุตริมนุสฺสรมโมติ ๑ น อาวุโส
 ทุกฺกวํ อวราเชตฺตุนติ ๑ ศสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาติ ๑ คัม สพฺเพสุ โปคฺตเกสุ น ทิสฺสติ ๑

๒๘๓] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺตํ ปสํภณฺณเณ อนาปคฺติ ๒๐๗

ภิกฺขุ คีตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ อตฺตถายสํมโต
อตุตฺตริมมุตฺตมมฺโมติ ๑ อวราชนํโย โช อาวุโส ชมฺโม อวทฺธ-
วิริเยนาติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
อนุตฺตปนาธิปฺปายสํสํสาติ ๑ เตน โช ปน สํมเยน อญฺเฌตโร ภิกฺขุ
คีตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ อตฺตถายสํมโต อตุตฺตริ-
มมุตฺตมมฺโมติ ๑ อวราชนํโย โช อาวุโส ชมฺโม ยุตฺตโยเคนาติ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปา-
ยสํสํสาติ ๑ เตน โช ปน สํมเยน อญฺเฌตโร ภิกฺขุ คีตาโน
โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ชมนํยํ กจฺจิ ยานํยํนฺติ ๑
นาวุโส สกฺกา เยน วา เตน วา อธิวาเสตฺถนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปายสํสํสาติ ๑ เตน
โช ปน สํมเยน อญฺเฌตโร ภิกฺขุ คีตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ
เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ชมนํยํ กจฺจิ ยานํยํนฺติ ๑ นาวุโส สกฺกา
ปุกฺกชฺชเนน อธิวาเสตฺถนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ กิจฺจโต คจฺจํ ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนาธิปฺปายอ อหํ
ภควาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺสํ อนาปคฺติ กุตฺตจฺจยสํสํสาติ ๑

[๒๘๓] เตน โช ปน สํมเยน อญฺเฌตโร พฺราหฺมโณ ภิกฺขุ
นิมนฺเตตฺวา เอตทโวจํ อายนฺตุ โภจนฺโต อรหฺนฺโตติ ๑ เตสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ มยญฺจมฺหา น อรหฺนฺโต อญฺเฌ พฺราหฺมโณ

๓ ย. ม. อนรหฺนฺโต ๑

อเมห อรหตฺตวาเทน สมฺมทาจรติ กถํ นุ โห อเมหิ ปฏิปชฺชิต-
 พุพฺพติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปสาทภณฺเณติ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน อณฺเณตโร พฺราหฺมโณ
 ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา เอตทโวจํ นิสฺสํทนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ ๑ เป ๑
 ภุชฺชนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ ๑ เป ๑ คปฺเปนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ
 ๑ เป ๑ กจฺจนฺตุ โภณฺโต อรหฺนฺโตติ ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ
 มยฺยจฺมฺหา น อรหฺนฺโต อยฺยจ พฺราหฺมโณ อเมห อรหตฺตวาเทน
 สมฺมทาจรติ กถํ นุ โห อเมหิ ปฏิปชฺชิตพุพฺพติ ๑ ภควโต
 เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปสาทภณฺเณติ ๑

[๒๘๒] เตน โห ปน สมฺเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส
 ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมฺมํ อุตฺตปติ ๑ โสมี เอวมาห มยฺหิ
 อากุโส อาสฺวา ปหฺนาคิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อาปตฺติ คจฺ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โห ปน
 สมฺเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมฺมํ
 อุตฺตปติ ๑ โสมี เอวมาห มยฺหิ อากุโส เอเต รมฺมา สํวิชฺชนฺตฺติ ๑
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑ อาปตฺติ
 คจฺ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน
 อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมฺมํ อุตฺตปติ ๑
 โสมี เอวมาห อหิ อากุโส เอเตสฺ รมฺเมสฺส สันนฺทิสฺสํมํติ ๑
 ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑ อาปตฺติ

๒๘๔] จตุตถปาราสิกกณฺเฑ วิเนตฺวตฺถุ อภัพฺพาติ กติกากรณํ ๒๐๘

ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราสิกฺกนฺติ ฯ

[๒๘๓] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏวํ ภิกฺขุ ฌาตกา
เอตทโวจํ เอहि ภนฺเต อคาวํ อชฺฌาวสํสํ ๑ อภัพฺโป โข
อาวุโส มาทิสํ อคาวํ อชฺฌาวสํสํ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑
ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ กิจฺจุโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ อนุตฺตปนา-
ธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปายสํสํ ๑
เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏวํ ภิกฺขุ ฌาตกา เอตทโวจํ เอहि
ภนฺเต กาเม ปริภุญฺชาติ ๑ อาวฏฺฐา เม อาวุโส กามาติ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ กิจฺจุโต
ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ อนุตฺตปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปายสํสํ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเฏวํ
ภิกฺขุ ฌาตกา เอตทโวจํ อภิรมฺสี ภนฺเตติ ๑ อภิโรโต อหํ
อาวุโส ปรมาย อภิรติยาติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ เอ โข เต
ภควโต สํวกา เต เอวํ วเทยฺยํ อหณฺณมุหิ น ภควโต สํวโก
กจฺจิ น โข อหํ ปาราสิกํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ ๑ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ กิจฺจุโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ อนุตฺตปนาธิปฺปาโย
อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปายสํสํ ๑

[๒๘๔] เตน โข ปน สมฺเยน สมนุพฺพุตา ภิกฺขุ กติกํ กตฺวา
อญฺเฏวํสํ อาวาเส วสฺสํ อฺปคฺคจฺฉิํ โย อิมฺมุหา อาวาสา
ปจฺจํ ปกฺกมิตฺถํ ตํ มยํ อรหติ ฆานิสฺสํมาติ ๑ อญฺเฏวโร

ภิกขุ มํ อรหติ ชานนตฺติ ตมฺหา อวาสํ ปจฺมํ ปกฺกามิ^๑ ฯ
 ตสฺสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โห อหํ ปาราสิกํ อาปตฺติ^๒
 อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิ ฯ อาปตฺติ ตฺวํ
 ภิกขุ อาปนฺโน ปาราสิกนฺติ ฯ

[๒๔๕] เตน^๒ สมนฺเน พุทฺโธ ภควา ราชคเเห วิหริติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ฯ เตน โห ปน สมนฺเน อายสฺมา จ ตฺถฺวโน
 อายสฺมา จ มหาโมคฺคตฺถาโน คิซฺณกฺุญฺเฐ ปพฺพเต วิหริติ ฯ
 อถโห อายสฺมา มหาโมคฺคตฺถาโน ปุพฺพณฺหสมํ นินฺวาเสตฺวา ปตฺต-
 จีวรมาทาย เยนายสฺมา ตฺถฺวโน เตนฺปสงฺกมฺมิ อฺปสงฺกมฺมิตฺวา
 อายสฺมณฺติ ตฺถฺวณํ เอตทโวจ อายามาตุโส ตฺถฺวณ ราชคหํ
 มินฺททาย ปวิสิสฺสํมาติ ฯ เอวมาตุโสติ โห อายสฺมา ตฺถฺวโน
 อายสฺมโต มหาโมคฺคตฺถาณสฺสํ ปจฺจสฺสํโสสิ ฯ อถโห อายสฺมา
 มหาโมคฺคตฺถาโน คิซฺณกฺุญฺเฐ ปพฺพตา โอโรหฺนโต อณฺเฑตรสฺมํ
 ปเทเส สิตํ ปาตุวากาสี ฯ อถโห อายสฺมา ตฺถฺวโน อายสฺมณฺติ
 มหาโมคฺคตฺถาณํ เอตทโวจ โก นุ โห อายสฺมา มหาโมคฺคตฺถาณ
 เหตุ โก ปจฺจโย สิตสฺสํ ปาตุกมฺมายาติ ฯ อถโห โห อายสฺมา
 ตฺถฺวณ เอตสฺสํ ปณฺหสฺสํ พุยากรณาย^๓ ภควโต มํ สมนฺติเก เอตํ
 ปณฺหํ ปุจฺฉาติ ฯ อถโห อายสฺมา จ ตฺถฺวโน อายสฺมา จ

๑ ยฺ. ม. ปกฺกมฺมิ ฯ ๒ ยฺ. วา. เตน โห ปน ฯ ๓ ยฺ. ม. ปโตตฺถเกสฺส
 อายํ ปาโง น ทิสฺสติ ฯ

มหาโมคคัลลานะ ราชคเ มีนุทาย จริตฺวา ปจฺจกมฺมํ มีนุทปาค-
 ปฏิกฺกนฺตา เยน ภควา เตนฺนปสงฺกมํสุ อฺปนฺนปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสฺสํสุ ๑ เอกมฺนตํ นิสฺสินฺโน โส อายสฺมา
 ตถฺวโณ อายสฺมมฺนตํ มหาโมคคัลลนํ เอตทโวจ อิชายสฺมา มหา-
 โมคคัลลานะ คิซฺณญฺหา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อณฺณตรสฺมํ ปเทเส
 สิตํ ปาตุวากาสํ โภ นุ โส อาวุโส โมคคัลลนํ เหตุ โภ
 ปจฺจโย สิตสฺส ปาตุกมฺมายาติ ๑ อิชานํ อาวุโส คิซฺณญฺหา
 ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสํ อฏฺฐังกํ เวหาสํ คจฺจนฺตํ ตเมนํ
 คิซฺณนํ กงฺกามิ กุตฺถนํ อนฺนปติตฺวา อนฺนปติตฺวา ฆาตฺตฺพนฺตริกาหิ^๒
 วิคฺคเทนฺติ วิคฺคเจเนนฺติ^๓ วิราเชนฺติ^๔ สฺวาตฺตํ^๕ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ตสฺส
 มยฺหํ อาวุโส เอตทโหสิ อจฺฉริยํ วต โภ อพฺภุตํ วต โภ
 เอวฺวโปมี นาม สคฺโค ภวิสฺสตี^๖ เอวฺวโปมี นาม ยถฺว โภ ภวิสฺสตี
 เอวฺวโปมี นาม เปโต ภวิสฺสตี^๗ เอวฺวโปมี นาม อตฺตภาวปฏิทาโก
 ภวิสฺสตี ๑ ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ อุตฺตริมฺนุสฺสชฺชมํ
 อายสฺมา มหาโมคคัลลนํ อุตฺตปตฺตี ๑ อถ โส ภควา ภิกฺขุ

๑ ย. ม. กากามิ ๑ ๒ ม. ฆาตฺตฺพนฺตริกาหิ ๑ ๓-๕ ย. ม. ปุคฺคเกสฺ
 อิทํ ปาจิทฺวํ น ทิสฺสตี ๑ ๕ ตพฺพณฺณนํ สํสฺสทฺตํ อากตํ ๑
 ตคฺคํ หิ วุคฺคํ สํสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรตฺตี เอตฺถ สฺทฺทํ นินฺนโต ๑ สํ
 อฏฺฐังกํ อฏฺฐสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรตฺตี อคฺโค ๑ ๖ เอวฺวโปมี
 นาม เปโต ภวิสฺสตี ย. ม. ปุคฺคเกสฺ น ทิสฺสตี ๑

ขามนฺเตสึ จกฺขุภฺรตา วต ภิกฺขเว ๑ สาวกา จิหฺรนฺติ ฃาณภฺรตา
 วต ภิกฺขเว ๒ สาวกา จิหฺรนฺติ ยตฺร หิ นาม สาวโก เอวรูปํ
 ฃสฺสํติ ๓ วา ทกฺขติ ๔ วา สกฺขี ๕ วา กริสฺสํติ ๖ ปุพฺเพ ๗ เม โส
 ภิกฺขเว สคฺโค ทิฏฺฐโ ๘ อโหสิ ๙ อปฺปิจาหํ น พุยาภาสํ ๑๐ อหฺมเจกํ
 พุยากรยฺยํ ๑๑ ปเร ๑๒ เม น สกฺกตฺเทยฺยํ ๑๓ เย เม น สกฺกตฺเทยฺยํ
 เตสํหํ ๑๔ สสฺสํ ทิสฺสวตฺตํ อหิตาย ทกฺขาย ๑๕ เอโส ภิกฺขเว สคฺโค
 ฃิมสฺมํเยว ราชคฺเห โคฆาตโก อโหสิ ๑๖ โส ศสฺสํ กมฺมสฺสํ วิปาเกน
 พหฺนํ ๑๗ วสฺสํนิ พหฺนํ ๑๘ วสฺสํคานํ พหฺนํ ๑๙ วสฺสํสสฺสํนิ พหฺนํ
 ๒๐ วสฺสํสคฺสสฺสํนิ นีรยํ ปจฺจิตฺวา ศสฺสํว กมฺมสฺสํ วิปาภาวสฺสํ
 เอวรูปํ ๒๑ อคฺคตภาวปฺปิตฺตํ ปฏฺฐิเวเทติ ๒๒ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน
 อาห ๒๓ อนาปคฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาณสฺสํติ ๒๔ ๑เป ๒๕ อิทาหํ อาวุโส
 คิซฺฆณฺฏา ๒๖ ปพฺพตา ๒๗ โอโรหฺนโต ๒๘ อทฺทสํ ๒๙ มํสํเปสํ ๓๐ เวหาสํ ๓๑ คจฺฉนฺตํ
 คเมนํ ๓๒ คิซฺฆณฺฏา ๓๓ กงฺกามํ ๓๔ กุตฺตํ ๓๕ อนุปตฺติจฺวา ๓๖ อนุปตฺติจฺวา ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐
 ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐
 ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐
 ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

๑ ย. ม. โปคฺคเกสฺส อยํ ปาโ ๑ นคฺติ ๒ ย. ม. วิภเชนติ ๑ อิต
 ปมํ ปจฺฉิมํ ปาจฺทวณฺณณฺว คคฺค ทิสฺสํติ โน ปุริโม ปาโ ๑

กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกฺขเว สคฺโค อิมสฺมึเญว ราชคเฑ สํกฺขณิกโก
 อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหํ ชาวุโส คิञฺเณฏฺฐา ปพฺพตา โอรุหนฺโต
 อทฺทสํ นิจฺฉวํ ปุริสํ เวหาสํ กจฺจนฺตํ ตเมนํ คิञฺเณวปี กงฺกามิ
 กุตถามิ อนุปตฺติวํ อนุปตฺติวํ วิคฺคฺเคนฺติ วิคฺคฺเคนฺติ วิราเชนฺติ
 สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกฺขเว สคฺโค อิมสฺมึเญว
 ราชคเฑ โอรุพฺภิกโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหํ ชาวุโส คิञฺเณฏฺฐา
 ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ อสฺสํ ปุริสํ เวหาสํ กจฺจนฺตํ
 ตสฺส เต อสฺสํ อฺนุปตฺติวํ อฺนุปตฺติวํ ตสฺสเณว กายเ นิปตฺนฺติ
 สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกฺขเว สคฺโค
 อิมสฺมึเญว ราชคเฑ สฺกวิโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหํ ชาวุโส
 คิञฺเณฏฺฐา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ สคฺคิโก ปุริสํ เวหาสํ
 กจฺจนฺตํ ตสฺส ตา สคฺคิโย อฺนุปตฺติวํ อฺนุปตฺติวํ ตสฺสเณว
 กายเ นิปตฺนฺติ สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกฺขเว
 สคฺโค อิมสฺมึเญว ราชคเฑ มาคฺวิโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหํ
 ชาวุโส คิञฺเณฏฺฐา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ อสฺสํ ปุริสํ
 เวหาสํ กจฺจนฺตํ ตสฺส เต อสฺสํ อฺนุปตฺติวํ อฺนุปตฺติวํ ตสฺสเณว
 กายเ นิปตฺนฺติ สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส
 ภิกฺขเว สคฺโค อิมสฺมึเญว ราชคเฑ การณิกโก อโหสิ ๑ เป ๑
 อิทาหํ ชาวุโส คิञฺเณฏฺฐา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ สฺสํ
 ปุริสํ เวหาสํ กจฺจนฺตํ ตสฺส ตา สฺสํโย อฺนุปตฺติวํ อฺนุปตฺติวํ

ศุสฺสเสว กาเย นิปตฺตติ สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ฯ เป ฯ
 เอโส ภิกฺขเว สฺตฺโต อิมสฺมึเยว ราชคฺเห สารถิ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อิทํ อาวุโส คิञฺณกุฏา ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทสํ สฺวจิตฺมํ
 ปุริสํ เวหาสํ คจฺจนฺตํ ศุสฺสํ ตา สฺวจิตฺโย สํเส ปวีสิตฺวา มุขโต
 นิฏฺขมฺนติ มุขे ปวีสิตฺวา อฺรโต นิฏฺขมฺนติ อฺเร ปวีสิตฺวา อฺทรโต
 นิฏฺขมฺนติ อฺทเร ปวีสิตฺวา อฺรหิ นิฏฺขมฺนติ อฺรสุ ปวีสิตฺวา ชงฺฆาหิ
 นิฏฺขมฺนติ ชงฺฆาสุ ปวีสิตฺวา ปาเทหิ นิฏฺขมฺนติ สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ
 กโรติ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว สฺตฺโต อิมสฺมึเยว ราชคฺเห
 สฺวจิตฺโย อโหสิ ฯ เป ฯ อิทํ อาวุโส คิञฺณกุฏา ปพฺพตา โอโรหนฺโต
 อทฺทสํ กุมฺภณฺทํ ปุริสํ เวหาสํ คจฺจนฺตํ ไสํ คจฺจนฺโตมึ เต ว
 อณฺเฑ ชนฺเต โอโรเปตฺวา คจฺจนฺติ นิสฺสํทฺนโตมึ เตเสว อณฺเฑสุ
 นิสฺสํทฺติ ตเมนํ คิञฺณามึ กงฺกามึ กุสฺลามึ อณฺฺปติตฺวา อณฺฺปติตฺวา
 วิตุเทนฺติ วิตุจฺเณนฺติ วิราเชนฺติ สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ ฯ เป ฯ
 เอโส ภิกฺขเว สฺตฺโต อิมสฺมึเยว ราชคฺเห คามกุฏฺเฐ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อิทํ อาวุโส คิञฺณกุฏา ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทสํ ปุริสํ คฺกุฏฺเฐ
 สํสํทํ นิมฺมุคํ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว สฺตฺโต อิมสฺมึเยว ราชคฺเห
 ปรรทวโร อโหสิ ฯ เป ฯ อิทํ อาวุโส คิञฺณกุฏา ปพฺพตา
 โอโรหนฺโต อทฺทสํ ปุริสํ คฺกุฏฺเฐ สํสํทํ นิมฺมุคํ อฺโกหิ หตฺเตหิ
 คฺกุฏํ ขาทนฺตํ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว สฺตฺโต อิมสฺมึเยว ราชคฺเห

ทฐุชพราหมโณ อโหสิ โส กัสสปัสส สมมาสมมุตทฐุสส ปาวจเน
 ภิกขุสสังฆิ ภคฺเตน นิมนฺเตตฺวา โทณียา คฺคฺกสฺส ปฺราเปตฺวา กาคิ
 อาโรจาเปตฺวา เอตทโวจ อิติ โภจนโต ยาวทตฺถิ ภุณฺชนฺตุ เจว
 หรณฺตุ จาติ โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน พฺหุณี วสฺสํนิ พฺหุณี
 วสฺสํสํคานิ พฺหุณี วสฺสํสํคสํคานิ พฺหุณี วสฺสํสํคสํคสํคานิ นิริเย
 ปจิตฺวา คสฺสํเสว กมฺมสฺส วิปากาวสํเสน เอวรูปํ อตฺตภาวปฏิธามํ
 ปฏิธํเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตานโน อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 โมคฺคตฺตานสํคํคํ ๑ เป ๑ อิทํ อาวุโส คิञฺจนฺตฺวา ปพฺพตา
 โอโรหนฺโต อทฺทสํ นิจุณํ อิตฺถิ เวหํสํ คจฺจนฺตํ ตเมณํ คิञฺจนํ
 กงฺกามํ กุสฺสํนิ อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตุเจเนนฺติ วิราเชนฺติ
 สํสํสํทํ อฏฺฐสํสํทํ กโรติ เอสา ภิกฺขเว อิตฺถิ อิมํสํมิเยว ราชคเ
 หลิจารินํ อโหสิ ๑ เป ๑ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตานโน อาห อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว โมคฺคตฺตานสํคํคํ ๑ อิทํ อาวุโส คิञฺจนฺตฺวา ปพฺพตา
 โอโรหนฺโต อทฺทสํ อิตฺถิ ทฺคฺคณฺหํ มจฺจุตฺถิ เวหํสํ คจฺจนฺตํ ตเมณํ
 คิञฺจนํ กงฺกามํ กุสฺสํนิ อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตุเจเนนฺติ
 วิราเชนฺติ สํสํสํทํ อฏฺฐสํสํทํ กโรติ ๑ เป ๑ เอสา ภิกฺขเว อิตฺถิ
 อิมํสํมิเยว ราชคเ อิกฺขณิกา อโหสิ ๑ เป ๑ อิทํ อาวุโส
 คิञฺจนฺตฺวา ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทสํ อิตฺถิ อฺปฺปํกํ โอถิตินํ
 โอถิกรณํ เวหํสํ คจฺจนฺตํ สํสํสํทํ อฏฺฐสํสํทํ กโรติ ๑ เป ๑ เอสา

ภิกขเว อิติถิ กาทิงคัสส รณโณ อคฺคมเหส อโหสิ^๑ ๓ อัสสาปกตา
 สंपตฺติ อองคารกฺกฺกาเหเน โธทฺธิ ๑ เป ๑ อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺกฺกา
 ปพฺพตา โธโรหนฺโต อทฺทส อัสสํกพฺพหิ เวหาสํ คจฺจนฺติ ตสฺส
 อูเร อกฺขนิ เจว โหนฺติ มฺหณฺจ คเมณํ คิขฺณามิ กงฺกามิ กุตตานิ
 อนุปตฺติวา อนุปตฺติวา วิตฺตเทณฺติ วิตฺตจฺเณณฺติ วิราเชณฺติ สฺวาสุสฺสํ
 อฏฺฐสฺสํ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว สคฺโค อิมสฺสมิเยว ราชคเ
 ทามวิโก^๒ นาม โจรฆาตโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺกฺกา
 ปพฺพตา โธโรหนฺโต อทฺทส ภิกฺขุ เวหาสํ คจฺจนฺติ ตสฺส สงฺฆาฏฺธิ
 อาทิตฺตา สํปชฺชติตา สณฺโฆติฏฺฐา^๓ ปคฺโคตฺธิ อาทิตฺโต สํปชฺชติโต
 สณฺโฆติฏฺฐโก กายพฺพนํ^๔ อาทิตฺตํ สํปชฺชติตํ สณฺโฆติฏฺฐํ^๕ กาโย
 อาทิตฺโต สํปชฺชติโต สณฺโฆติฏฺฐโต สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ
 ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว ภิกฺขุ กสฺสํปสฺส สํมาสมํพฺพุตฺส ปาจฺเณ
 ปาปภิกฺขุ อโหสิ ๑ เป ๑ อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺกฺกา ปพฺพตา
 โธโรหนฺโต อทฺทส ภิกฺขุ^๖ ๑ เป ๑ อทฺทสํ สิกฺขมานํ อทฺทสํ
 สํมณเณ^๗ อทฺทสํ สํมณเณ^๘ เวหาสํ คจฺจนฺติ ตสฺสา สงฺฆาฏฺธิ
 อาทิตฺตา สํปชฺชติตา สณฺโฆติฏฺฐา ปคฺโคตฺธิ อาทิตฺโต สํปชฺชติโต
 สณฺโฆติฏฺฐโต กายพฺพนํ^๙ อาทิตฺตํ สํปชฺชติตํ สณฺโฆติฏฺฐํ^{๑๐} กาโย

๑ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส อยํ ปาโง นตฺติ ๑ ๒ ย. ม. หาวิกโก ๑

๓-๔-๕ ย. ม. สณฺโฆติฏฺฐา สณฺโฆติฏฺฐโต สณฺโฆติฏฺฐนฺติ อธิยติ

๖ กตฺถจฺจิ สชฺชติฏฺฐา สชฺชติฏฺฐโต สชฺชติฏฺฐนฺติ ๑

๒๙๖] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺตํ ตโปทา สํททตฺตโ ๒๑๗

อาทิตฺโต สมนฺตฺตติโต สมนฺตฺตติโต สมนฺตฺตํ อฏฺฐสฺสํ กโรติ
ตสฺส มยฺหํ อาวุโส เอตทโหสิ อจฺฉริยํ วต โภ อพฺภุคํ วต โภ
เอวฺวโปมี นาม สฺตฺโต ภวิสฺสติ เอวฺวโปมี นาม ยกฺโข ภวิสฺสติ
เอวฺวโปมี นาม เปโต ภวิสฺสติ เอวฺวโปมี นาม อตฺตภาวปฺปิตาโก
ภวิสฺสตีติ ฯ ภิกฺขุ อชฺฉณายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ อตฺตทริมฺมสฺสํ
อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโม อุตฺตปตฺตี ฯ อถ โส ภควา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ จกฺขุญฺจ วต ภิกฺขเว สํวกา วิหรนฺติ ฃณฺณญฺจ วต
ภิกฺขเว สํวกา วิหรนฺติ ยตฺร หิ นาม สํวโก เอวฺวโป ฃณฺณญฺจ
วา ทกฺขติ วา สกฺขี วา ภวิสฺสติ ปุพฺเพ ว เม สํ ภิกฺขเว สํมณเฑ
ทิจฺจํ อโหสิ อปฺปิจาหิ น พฺยาทาสี อหฺนฺเจตํ พฺยากรเยยฺย
ปเว จ เม น สกฺกตฺตเยยฺย เย เม น สกฺกตฺตเยยฺย เคสฺนตํ อสฺส
ทํวคฺคํ อหิตาย ทกฺขาย เอสา ภิกฺขเว สํมณเฑ กสฺสปสฺส
สํมณสฺสํพฺพุตฺสํ ปาวจเน ปาปสํมณเฑ อโหสิ สํ ตสฺส กมฺมสฺส
วิปาเกน พฺหุณี วสฺสํนิ พฺหุณี วสฺสํตานิ พฺหุณี วสฺสํสทฺสํนิ พฺหุณี
วสฺสํตสฺสทฺสํนิ นิริเย ปจฺจุวา ตสฺสเสว กมฺมสฺส วิปากาวเสสฺน
เอวฺวโป อตฺตภาวปฺปิตาโก ปฏฺฐิเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโม
อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโมสํสาติ ฯ

[๒๙๖] อถ โส อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโม ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
ยตฺยํ อาวุโส ตโปทา สํทตฺติ โส ทโห อจฺฉริยโก สํโคทโก
สํโคทโก สโคทโก สฺสทฺตโก รณฺณโย ปทุมมจฺฉกฺกจฺฉโป จกฺก-

มคฺคตานิ จ ปทุมานิ ปุပ္ผนฺติ อถ จ ปณายํ ตโปทา กุติตา สฺนหตฺติ ๑
 ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 มหาโมคฺคตฺตนาโน เอวํ วกฺขติ ยตายํ อาวุโส ตโปทา สฺนหติ
 โส ทโห อจฺฉนฺทโก สํโศทโก สํโศทโก เสโศทโก สุปฺตฺติโก
 รมณฺโง ปหุตมจฺฉนฺทโก จกฺกมคฺคตานิ จ ปทุมานิ ปุပ္ผนฺติ อถ
 จ ปณายํ ตโปทา กุติตา สฺนหตฺติ อุตฺตริมหุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
 มหาโมคฺคตฺตนาโน อุตฺตปตฺติ ๑ ภคฺคโค เขตมคฺคํ อํโรเจสฺส ๑
 ยตายํ ภิกฺขเว ตโปทา สฺนหติ โส ทโห อจฺฉนฺทโก สํโศทโก
 สํโศทโก เสโศทโก สุปฺตฺติโก รมณฺโง ปหุตมจฺฉนฺทโก จกฺก-
 มคฺคตานิ จ ปทุมานิ ปุပ္ผนฺติ อปฺปจายํ ภิกฺขเว ตโปทา ทฺวิณฺณํ มหา-
 นิรยํ อนฺตริกาย อากฺกนฺติ เตนายํ ตโปทา กุติตา สฺนหติ สจฺจํ
 ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาณสฺสํสาติ ๑

[๒๘๗] เทน โข ปน สมนฺเนน ราชา มาคฺโข เสณฺโง พิมฺพิสาโร
 ติจฺฉนฺทวํหิ สทฺธิ สํกฺคาเมนฺโต ปกฺคโค โหติ ๑ อถ ราชา ปจฺฉา
 เสณํ สํกฺกทฺธมฺมิกฺวา ติจฺฉนฺทวํหิ ปราเชติ ๑ สํกฺคาเม จ นนฺทิ จรติ
 รมณฺวา ติจฺฉนฺทวํหิ ปกฺคคาติ ๑ อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน
 ภิกฺขุ อามนฺเตติ วาชา อาวุโส ติจฺฉนฺทวํหิ ปกฺคโค สํกฺคาเม จ
 นนฺทิ จรติ รมณฺวา ติจฺฉนฺทวํหิ ปกฺคคาติ ๑ ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน เอวํ วกฺขติ

๑ ติจฺฉนฺทวํ วา ติจฺฉนฺทวํ วาติ อมฺหากํ ชนฺติ ๑ ๒ ย. ม. ติจฺฉนฺทวํ ๑

๒๘๘] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วินิตฺตวตฺตุนํ นาคานิคาหนาทึ ๒๘๘

ราชา อาวุโส ติจฺฉวฺหิ ปภฺคโค สงฺคามเ จ นนฺทึ จรติ รณฺเณ
ติจฺฉวฺหิ ปภฺคคาติ อุตฺตริมฺหุสฺสธมฺมํ อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน
อฺุตฺตปตฺติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๑ ปจฺมํ ภิกฺขเว ราชา
ติจฺฉวฺหิ ปภฺคโค อถ ราชา ปจฺฉา เสนํ สงฺกฺขมฺมิทฺวา ติจฺฉวฺหิ
ปฺราเชสี สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โมคฺคตฺตนาณฺสํสาติ ๑

[๒๘๘] อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน ภิกฺขุ อามนฺเตสึ
อิชาหิ อาวุโส สปริเยนิกาย นทียา ตฺเร อาเนญฺชํ สฺมาธิ สฺมาปฺนโน
นาคานิ โอคฺยห อุตฺตรนฺุตานํ โกณฺจํ กโรนฺุตานํ สทฺทํ อสฺสโสสนฺติ ๑
ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
มหาโมคฺคตฺตนาโน เอวํ วทฺชติ อิชาหิ อาวุโส สปริเยนิกาย นทียา
ตฺเร อาเนญฺชํ สฺมาธิ สฺมาปฺนโน นาคานิ โอคฺยห อุตฺตรนฺุตานํ
โกณฺจํ กโรนฺุตานํ สทฺทํ อสฺสโสสนฺติ อุตฺตริมฺหุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
มหาโมคฺคตฺตนาโน อฺุตฺตปตฺติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๑
อตฺถเกโส ภิกฺขเว สฺมาธิ โส จ โข อปฺริสฺสุทฺโธ สจฺจํ ภิกฺขเว
โมคฺคตฺตนาโน อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาณฺสํสาติ ๑

[๒๘๘] อถ โข อายสฺมา โสภิตो ภิกฺขุ อามนฺเตสึ อหิ อาวุโส
ปญฺจ กปฺปสฺสคานิ อนุสฺสวามิติ ๑ ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา โสภิตो เอวํ วทฺชติ อหิ

๓ ย. ม. อานนฺชํ ๑

อาวโส ปณฺจ กปฺปสฺสคานิ อหุสฺสวามํติ อุกฺกตฺริมนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
 โสภิตอ อุตฺตปตฺติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ อตฺเตสา
 ภิกฺขเว โสภิตสฺส สว จ โห เอกาเยว ชาติ สจฺจํ ภิกฺขเว
 โสภิตอ อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โสภิตสฺสชาติ ๑

จตุตฺตปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๐๐] อุกฺกตฺริมนุสฺสธมฺมํ โห อายสฺมนฺโต จตุตฺตาร ปาราชิกา ชมฺมา
 เยสํ ภิกฺขุ อณฺเวยคฺว วา อณฺเวยคฺว วา อาปชฺชิตฺวา น ตภติ ภิกฺขุหิ
 สทฺธิํ สํวาสนํ ยถา ปุเร ตถา ปจฺฉา ปาราชิกอ โหติ อสํวาโส ๑
 ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสทฺธา ทฺติยมฺบิ ปุจฺฉามิ
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสทฺธา ตฺติยมฺบิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสทฺธา ปริ-
 สฺสทฺเธตฺถายสฺมนฺโต คสฺมา ตฺถเนหิ ๑ เอวเมตํ ชารยามํติ ๑

ปาราชิกกณฺฐํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตสฺสทฺธานํ ๑

เมตฺตนาทินฺนทานญจ มนุสฺสํวิคฺคหุคฺคิ
 ปาราชิกานิ จตุตฺตาริ เจชฺชวคฺคญ อสํสยาคิ ๑

โมเจติ^๑ ฯ อถโฆ อายสฺมา เสยฺยสโก อปเรน สมนเณ วณฺณวา
 อโหสิ ปิณฺธุริโย ปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ วิปฺปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ ฯ อถโฆ
 อายสฺมาโต เสยฺยสกสฺส สหายกา ภิกฺขุ อายสฺมนํโต เสยฺยสกํ
 เอตทโวจํ ปุพฺเพ โห ตวํ อาวุโส เสยฺยสกํ กิโส อโหสิ ตฺวโฆ
 ทฺพพณฺโณ อฺปฺปณฺทฺพปณฺทฺพกฺกชาโต รมณิสฺสณฺตคฺคโต โสทานิ ตวํ
 เอตฺรหิ วณฺณวา ปิณฺธุริโย ปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ วิปฺปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ
 กิณฺหุ โห ตวํ อาวุโส เสยฺยสกํ เกสฺสขํ กโรสฺสตี ฯ น โห อหํ
 อาวุโส เกสฺสขํ กโรมิ อมฺีจาทํ ยาวทตฺถํ ญฺญชามิ ยาวทตฺถํ
 สฺสุปามิ ยาวทตฺถํ นหายามิ ยาวทตฺถํ ญฺญชิตฺวา ยาวทตฺถํ สฺสุปิตฺวา
 ยาวทตฺถํ นหายิตฺวา ยทา เม อนภิริติ อฺปฺปชฺชติ ราโค จิตฺตํ
 อนฺนุทฺธเสติ ตทา หตฺถेณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจํ โมเจสฺสตี ฯ ถิ ปน
 ตวํ อาวุโส เสยฺยสกํ เยเนว หตฺถेณ สทฺธาเทยฺยํ ญฺญชสฺสี เตเนว
 หตฺถेณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจํ โมเจสฺสตี ฯ เอวมาวุโสตี ฯ เย เต
 ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อฺชฺฉณายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
 นาม อายสฺมา เสยฺยสโก หตฺถेณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจํ โมเจสฺสตีติ ฯ
 อถโฆ เต ภิกฺขุ อายสฺมนํโต เสยฺยสกํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา
 ภควโต เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสุ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ
 ปกฺรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนํโต เสยฺยสกํ ปฏฺิปปุจฺฉิ
 สจฺจํ กิร ตวํ เสยฺยสกํ หตฺถेณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจํ โมเจสฺสตี ฯ สจฺจํ

ภควาติ ฯ จิครหิ พุทฺโธ ภควา อนุจฺจุตฺตํ โมฆปฺริส อนุโตมิกํ
 อปฺปฏฺฐิรूपํ อสฺสํสามณํ อกฺขบิยํ อกรณียํ กถํ หิ นามํ ตวํ โมฆปฺริส
 หตฺถเกณ อุกฺกมิตฺวา อสฺสํจิ โมเจตฺตสฺสี นนุ มया โมฆปฺริส อเนก-
 ปริยาเยน วิราคาย ชฺมุโม เทสํโต โน สฺราคาย วิสํโยคาย ชฺมุโม
 เทสํโต โน สํโยคาย อนุปาทานาย ชฺมุโม เทสํโต โน สฺอุปาทานาย
 ตตฺถ นามํ ตวํ โมฆปฺริส มया วิราคาย ชฺมุเม เทสํเต สฺราคาย
 เจเตตฺตสฺสี วิสํโยคาย . ชฺมุเม เทสํเต สํโยคาย เจเตตฺตสฺสี อนุ-
 ปาทานาย ชฺมุเม เทสํเต สฺอุปาทานาย เจเตตฺตสฺสี นนุ มया โมฆปฺริส
 อเนกปริยาเยน รวคฺวิราคาย ชฺมุโม เทสํโต มทฺธิมฺมทนาย ปิสาธ-
 วินายย อาตยตฺมกฺขมาตย วฏฺฐูปฺจุเจทาย ตณฺหกฺขายย วิราคาย
 นิโรชาย นิพฺพานาย ชฺมุโม เทสํโต นนุ มया โมฆปฺริส อเนก-
 ปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ กามสํญฺจนํ ปรีญฺญา อกฺขาตา
 กามปิสาธานํ ปฏฺวิเนโย อกฺขาโต กามวิตฺตูกานํ สํมูกฺขาโต อกฺขาโต
 กามปริพาหานํ วุปลโม อกฺขาโต เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสํนฺนํ
 วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย อถเชวตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสํนฺนानญฺเจว อปฺปสํทาย ปสํนฺนानญฺจ เอกจฺจนํ อญฺญ-
 กตฺตายาติ ฯ อถโฆ ภควา อายสฺมมฺมํ เสยฺยสํกํ อเนกปริยาเยน
 จิครหิตฺวา พุทฺธรตฺตํ พุทฺธปฺโปตฺตํ ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ สํญฺเจตฺตนิกา สุกฺกวิสฺฐจฺจิ สังฆาติเสถสํติ ฯ
 เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ฯ

[๓๐๒] เตน ไช ปน สัมเขน ภิกขุ ปณิตานิ โกชนานิ ภูณชิตฺวา มุฏฺฐสฺสัคคํ อสฺมปฺชานา นิตฺทํ โอฏฺถมฺมุตติ ๑ เคสํ มุฏฺฐสฺสัคคํ อสฺมปฺชานา นิตฺทํ โอฏฺถมฺมุตตานํ สฺมึนฺนฺเตน อสฺสจฺจิ มุจฺจติ ๑ เคสํ กุฏฺฐจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ สณฺเฑจนิกา สุกฺกวิสฺสุจฺจิ สงฺฆาติเสโสติ อมฺหากณฺจ สฺมึนฺนฺเตน อสฺสจฺจิ มุจฺจติ^๑ อตฺถิ เจตฺถ เจตนา อฺปตฺตพฺภติ^๒ กจฺจิ นุ ไช มยฺ สงฺฆาติเสสํ อาปตฺตํ อาปนฺนาติ ๑ ภควโต เขตฺมตฺถํ อาโรเจสฺส ๑ อตฺถเสสา ภิกฺขเว เจตนา สํ จ ไช อพฺโพหาริกาติ ๑ อถ ไช ภควา เขตฺตมํ นิตฺทาเน เขตฺตมํ ปกรฺเณ ชมฺมํ ภถํ กตฺวา ภิกฺขุ-อามนฺเตสิ ๑ เป ๑ เขวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ สณฺเฑจนิกา สุกฺกวิสฺสุจฺจิ อญฺญตฺว สฺมึนฺนฺตา สงฺฆาติเสโสติ ๑

[๓๐๓] สณฺเฑจนิกาติ ชานนฺโต สณฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติตฺวา วตฺติกฺกโม ๑ สุกฺกนฺติ ทสฺส สุกฺกานิ นัตถํ ปิตกํ โตหิตกํ โอทาคํ ตกฺกวณฺณํ ทกฺกวณฺณํ เทตฺวณฺณํ ชีวณฺณํ ทชฺชวณฺณํ สฺมึนฺนฺเตน ๑ วิสฺสุจฺจิตฺติ จานา^๓ จาวนา อจฺจติ วิสฺสุจฺจิตฺติ ๑ อญฺญตฺว สฺมึนฺนฺตาติ จเปตฺวา สฺมึนฺนฺตํ ๑ สงฺฆาติเสโสติ สงฺโฆ ว ตสฺสสา อาปตฺติยา ปริวาลํ เทติ มฺถาย ปฏิกสฺสติ มานตฺตํ เทติ อพฺภะติ น สมฺพพฺพตา น เอกปฺปคฺโคโต เตน อจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ๑ ตสฺสเสว อาปตฺติ-นิกายสฺส นามกมฺมํ อชฺชวณฺณํ เตนมี อจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ๑

๑ ย. มุจฺจติ ๑ ๒ ย. ม. ตพฺภติ ๑ ๓ ย. ม. จานโต ๑

๓๐๕] เทรสถกณฺเฑ ปจฺมสํวาทิเสถํ ปทภาชนํยํ สุตฺธิกํ ๒๒๕

[๓๐๕] อชฺฌตฺตฺรฺเป โมเจติ พหิทฺฐารฺเป โมเจติ อชฺฌตฺต-
พหิทฺฐารฺเป โโมเจติ อากาเส กฺขิ กมฺเปนฺโต โโมเจติ ราชูปตฺตมฺเภ
โโมเจติ วจุปปตฺตมฺเภ โโมเจติ ปสฺสํวูปตฺตมฺเภ โโมเจติ วาตูปตฺตมฺเภ
โโมเจติ อฺจุจาทิจฺคปาดนทกฺขุสฺสูปตฺตมฺเภ โโมเจติ อโรคฺยตฺตฺถาย
โโมเจติ สฺสฺตฺถาย โโมเจติ เกสฺสฺสฺตฺถาย โโมเจติ ทานตฺตฺถาย โโมเจติ
ปฺญฺณตฺตฺถาย โโมเจติ ยณฺณตฺตฺถาย โโมเจติ สกฺคตฺตฺถาย โโมเจติ
วีสฺตฺถาย โโมเจติ วีสํสฺตฺถาย โโมเจติ ทวตฺตฺถาย โโมเจติ นัง
โโมเจติ ปิตกํ โโมเจติ โสหิตกํ โโมเจติ โสทาตํ โโมเจติ ตกฺกถวณฺณ
โโมเจติ ทกถวณฺณ โโมเจติ เคตถวณฺณ โโมเจติ ชีวถวณฺณ โโมเจติ
ทธีวณฺณ โโมเจติ สบฺบิยวณฺณ โโมเจติ ฯ

[๓๐๕] อชฺฌตฺตฺรฺเปติ อชฺฌตฺตํ อฺปาทินฺนฺรฺเป ฯ พหิทฺฐารฺเปติ
พหิทฺฐา อฺปาทินฺเน วา อนฺปาทินฺเน วา ฯ อชฺฌตฺตพหิทฺฐารฺเปติ
ตทฺทฺเย ฯ อากาเส กฺขิ กมฺเปนฺโตติ อากาเส วายมนฺตสฺสํ อํคฺชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ ฯ ราชูปตฺตมฺเภติ ราเคน ปิพิตสฺสํ อํคฺชาตํ กมฺมนิยํ
โหติ ฯ วจุปปตฺตมฺเภติ วจุเจน ปิพิตสฺสํ อํคฺชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ
ปสฺสํวูปตฺตมฺเภติ ปสฺสํวเณ ปิพิตสฺสํ อํคฺชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ
วาตูปตฺตมฺเภติ วาเณ ปิพิตสฺสํ อํคฺชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ อฺจุจ-
าทิจฺคปาดนทกฺขุสฺสูปตฺตมฺเภติ อฺจุจาทิจฺคปาดนทกฺขุสฺสเณ ปิพิตสฺสํ อํคฺชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ ฯ อโรคฺยตฺตฺถายติ อโรโค ภวิสฺสํมัตติ ฯ สฺสฺตฺถายติ
สฺสํ เวทนี อฺปฺปาเทสฺสํมัตติ ฯ เกสฺสฺสฺตฺถายติ เกสฺสฺสํ ภวิสฺสํมัตติ ฯ

ทานตุถยาติ ทานํ ทสฺสํสามิ ๑ ปุณฺณตุถยาติ ปุณฺณํ ภวิสฺสํตํติ ๑
 ขณฺณตุถยาติ ขณฺณํ ยสฺสํสามิ ๑ สกฺกตุถยาติ สกฺกํ คมิสฺสํสามิ ๑
 วิชฺชตุถยาติ วิชฺชํ ภวิสฺสํตํติ ๑ วิมฺสํตุถยาติ วิมฺสํสามิ ๑ นํตํ
 ภวิสฺสํตํติ ปิตกํ ภวิสฺสํตํติ โถหิตกํ ภวิสฺสํตํติ โยทาคํ ภวิสฺสํตํติ ๑ เป ๑
 สปริวณฺณํ ภวิสฺสํตํติ ๑ ทวตุถยาติ วิทฺธทาธิปฺปาโย ๑

[๓๐๖] อชฺฌตฺตฺตฺวเป เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ
 สํฆาติเสถสฺสํ ๑ พหิทฺธารุเป เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ
 สํฆาติเสถสฺสํ ๑ อชฺฌตฺตฺตฺวเป เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ
 อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ อากาเส กฺกํ กมฺเปเนโต เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ วาคุปฺตฺตฺมฺเก เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ วิจฺจุปฺตฺตฺมฺเก เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ ปสฺสํวฺปตฺตฺมฺเก เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ วาตุปฺตฺตฺมฺเก เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ อฺจุจฺจติคฺคฺปาณกทฺทฺฐํปตฺตฺมฺเก
 เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ อวิโรคฺยตุถยา
 เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ สฺสตุถยา
 ๑ เป ๑ เกสฺสฺสตุถยา ทานตุถยา ปุณฺณตุถยา ขณฺณตุถยา สกฺกตุถยา
 วิชฺชตุถยา วิมฺสํตุถยา ทวตุถยา เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ
 สํฆาติเสถสฺสํ ๑ นํตํ เจเตติ อฺปฺกฺกมฺติ มุจฺจติ อวฺปตฺติ สํฆา-

๓ ย. ม. ปิตฺตฺเกสฺส อํ ปาโง น ปณฺณายติ ๑

[๓๐๘] เกสขฺชตฺถกฺกํ ทานตฺถกฺกํ เจເຕຕິ อຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌-
 ຊຕຸດ໌໌ ຍເນເນຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ສັກຸກຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌
 ວິຊຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ວິມິຕຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ທວຕຸດ໌໌ ັ
 ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ອາໂຣກຸຍຕຸດ໌໌ ັ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ສຸຂຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ
 ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ

[๓๑๐] ทานตฺถกฺกํ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ ທານຕຸດ໌໌ ຍເນເນຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌
 ສັກຸກຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌ ວິຊຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌ ວິມິຕຕຸດ໌໌ ັ
 ທານຕຸດ໌໌ ທວຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌ ອາໂຣກຸຍຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌
 ສຸຂຕຸດ໌໌ ັ ທານຕຸດ໌໌ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ

[๓๑๑] ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ຍເນເນຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ສັກຸກຕຸດ໌໌ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌
 ວິຊຕຸດ໌໌ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ວິມິຕຕຸດ໌໌ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ທວຕຸດ໌໌ ັ
 ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ອາໂຣກຸຍຕຸດ໌໌ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ສຸຂຕຸດ໌໌ ັ
 ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ເກສ໌ຂ໌ຊຕຸດ໌໌ ັ ປຸນຸເນຕຸດ໌໌ ທານຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ
 ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ

[๓๑๒] ຍເນເນຕຸດ໌໌ ສັກຸກຕຸດ໌໌ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສັງໝາທິເສັສຸຕັ ັ ຍເນເນຕຸດ໌໌ ວິຊຕຸດ໌໌ ັ ຍເນເນຕຸດ໌໌

ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។ ភវគុតល្អ ឥន្ទគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ
 ភោគឥន្ទគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ កាណគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ ឦសានគុតល្អ ។
 ភវគុតល្អ មណ្ឌគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ ឥន្ទគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ
 វិធាគុតល្អ ។ ភវគុតល្អ វិជ្ជាគុតល្អ ទេពេតិ ឧបកុមារិ មុនុតិ
 ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។

ខេកម្ពុតកំ ពុទ្ធភក្កំ វិជ្ជាជីតំ ។

កុម្មុតកាភិមី ខេកមេវ ពេតពុតំ ។

[៣៣៧] ចាវិកុយគុតល្អ ឥន្ទគុតល្អ ភោគឥន្ទគុតល្អ ទេពេតិ ឧបកុមារិ
 មុនុតិ ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។ ឃេ ។ ចាវិកុយគុតល្អ ឥន្ទគុតល្អ
 ភវគុតល្អ ទេពេតិ ឧបកុមារិ មុនុតិ ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។

កុម្មុតកំ ឧបកុមារិ ។

[៣៣៨] ឥន្ទគុតល្អ ភោគឥន្ទគុតល្អ កាណគុតល្អ ទេពេតិ ឧបកុមារិ
 មុនុតិ ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។ ឃេ ។ ឥន្ទគុតល្អ ភោគឥន្ទគុតល្អ
 ភវគុតល្អ ។ ឃេ ។ ឥន្ទគុតល្អ ភោគឥន្ទគុតល្អ ចាវិកុយគុតល្អ ទេពេតិ
 ឧបកុមារិ មុនុតិ ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។ ឃេ ។ វិជ្ជាគុតល្អ
 ភវគុតល្អ ចាវិកុយគុតល្អ ទេពេតិ ឧបកុមារិ មុនុតិ ចាបគុតិ
 សង្ខារាភិសេសស្តុត ។ ឃេ ។ វិជ្ជាគុតល្អ ភវគុតល្អ វិធាគុតល្អ ទេពេតិ
 ឧបកុមារិ មុនុតិ ចាបគុតិ សង្ខារាភិសេសស្តុត ។

កុម្មុតកំ ពុទ្ធភក្កំ វិជ្ជាជីតំ ។

อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ โถหิตกณฺจ โธทาคณฺจ เจเตติ อฺปฏกมฺติ
 มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ โถหิตกณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๑
 โถหิตกณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ เตตวณฺณณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ
 ชีวณฺณณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ ทริวณฺณณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ สํปฺปี-
 วณฺณณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ นัตถณฺจ ๑ โถหิตกณฺจ ปิตกณฺจ
 เจเตติ อฺปฏกมฺติ มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ โธทาคณฺจ
 ตกฺกวณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ
 เตตวณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ ชีวณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ ทริ-
 วณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ สํปฺปีวณฺณณฺจ ๑ โธทาคณฺจ นัตถณฺจ ๑
 โธทาคณฺจ ปิตกณฺจ ๑ โธทาคณฺจ โถหิตกณฺจ เจเตติ อฺปฏกมฺติ
 มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑
 ตกฺกวณฺณณฺจ เตตวณฺณณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ชีวณฺณณฺจ ๑
 ตกฺกวณฺณณฺจ ทริวณฺณณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ สํปฺปีวณฺณณฺจ ๑
 ตกฺกวณฺณณฺจ นัตถณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ปิตกณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ
 โถหิตกณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ โธทาคณฺจ เจเตติ อฺปฏกมฺติ
 มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ทกฺวณฺณณฺจ เตตวณฺณณฺจ ๑
 ทกฺวณฺณณฺจ ชีวณฺณณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ ทริวณฺณณฺจ ๑
 ทกฺวณฺณณฺจ สํปฺปีวณฺณณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ นัตถณฺจ ๑ ทก-
 วณฺณณฺจ ปิตกณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ โถหิตกณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ
 โธทาคณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ เจเตติ อฺปฏกมฺติ

ឯកសារ

നം

ធីរវណ្ណេ ។ ឥវរិវណ្ណេ តវរិវណ្ណេ ទេតេ ឧបកុមតិ
មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។

ខេកម្ពតកំ ពុត្តរកុកំ វិទ្យុទីតំ ។

តុម្ពតកាភិបំ ខេវេវ កេតុតុ ។

[៣២៣] វិណ្ឌេ វិណ្ឌេ តវិណ្ឌេ ទេតេ ឧបកុមតិ មុទុតិ
ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។ វិណ្ឌេ វិណ្ឌេ វិណ្ឌេ ទេតេ
ឧបកុមតិ មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។ វេ វិណ្ឌេ វិណ្ឌេ
ឥវរិវណ្ណេ ទេតេ ឧបកុមតិ មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។

តុម្ពតកំ ឧត្តរកុកំ វិទ្យុទីតំ ។

[៣២៤] វិណ្ឌេ តវិណ្ឌេ វិណ្ឌេ ទេតេ ឧបកុមតិ
មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។ វេ វិណ្ឌេ តវិណ្ឌេ
វិណ្ឌេ ទេតេ ឧបកុមតិ មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។ វេ វិណ្ឌេ
ឥវរិវណ្ណេ ឥវរិវណ្ណេ វិណ្ឌេ ទេតេ ឧបកុមតិ មុទុតិ
ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។ វេ វិណ្ឌេ ឥវរិវណ្ណេ
ឥវរិវណ្ណេ ទេតេ ឧបកុមតិ មុទុតិ ចាបតុតិ ឥន្ទរាតិឥន្ទត្ថ ។

តុម្ពតកំ ពុត្តរកុកំ វិទ្យុទីតំ ។

[៣២៥] តុម្ពតកំ តុម្ពតកំ តុម្ពតកំ តុម្ពតកំ តុម្ពតកំ តុម្ពតកំ
តុម្ពតកំ ខេវេវ កេតុតុ ។

ចិតំ ឥវរិវណ្ណេ ។

๓๓๐] เกร็ดกนกเทศ ปรุ่สมสงฆาภิสั่ ปทภาณนั่ พทุชจุภาทิ ๒๓๗ .

ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ ອຸປກຸມຕີ ທຖວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ
 ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ ນີຕໍ ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ ອຸປກຸມຕີ ທຖວນຸຣຸນໍ
 ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ ນີຕໍ ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ
 ອຸປກຸມຕີ ເຕຣວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ ນີຕໍ
 ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ ອຸປກຸມຕີ ຂີ້ວຣຸນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ
 ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ ນີຕໍ ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ ອຸປກຸມຕີ ທຖວນຸຣຸນໍ
 ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ ນີຕໍ ໂມເຈດູ່ຜ້າມີຕີ ເຈເຕຕີ
 ອຸປກຸມຕີ ສັປປີວຣຸນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕີ ອາປຕຸຕີ ສຸ່ງໝາທິເສັສສຸສ າ

ឧបករណ៍ វិទ្យុទិព័ ។

[๓๒๘] ปัตกั โมເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ໂຕຢິດກໍ ມຸຈຸຈຕິ
 ອາປຕຸຕິ ສຸ່ຊາທິເສັສສຸສ ॥ ປັດກໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ
 ໂອທາຕໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥ ເປ ॥ ຕກຸກວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥ ທກວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥
 ເຕຣວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥ ຂໍ້ຣວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥ ຯຣວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥
 ສປັ້ວຸນຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ॥ ນີຕໍ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ຊາທິເສັສສຸສ ॥

ພຸດທະຈຸກັ ນິພຸຈິຕໍ ໗

[๓๓๐] โถหิตกัំ โม่เจสฺสํมัตติ เจเตติ อุกกมมติ โยทาคัំ มุจฺจติ
 ฅาปคฺคิ สัฆฺฆาหิเสสฺสสฺส ๑ โถหิตกัំ โม่เจสฺสํมัตติ เจเตติ อุกกมมติ
 ตกฺกณณณํ มุจฺจติ ๑ เป ๑ ทกฺกณณณํ มุจฺจติ ๑ เตตวณณณํ มุจฺจติ ๑
 ชีวณณณํ มุจฺจติ ๑ ทชิวณณณํ มุจฺจติ ๑ สบฺบิยณณณํ มุจฺจติ ๑ นัตถิ
 มุจฺจติ ๑ ปิตกัំ มุจฺจติ ฅาปคฺคิ สัฆฺฆาหิเสสฺสสฺส ๑ โยทาคัំ โม่เจสฺส-

มัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ ตกุกวณฺณํ มุจฺจติ. อาปคฺติ สงฺฆา-
 ทิเสสฺสํ ๑ เป ๑ โถหิตกํ มุจฺจติ. อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ (เอวํ
 จกฺกานิ เวทิตพฺพานิ ๑) สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ
 นัตถํ มุจฺจติ. อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ
 เจเตติ อุปกุกมตติ ปิตกํ มุจฺจติ ๑ เป ๑ โถหิตกํ มุจฺจติ ๑ โธทาคํ
 มุจฺจติ ๑ ตกุกวณฺณํ มุจฺจติ ๑ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ๑ เตตฺตวณฺณํ มุจฺจติ ๑
 ชีวณฺณํ มุจฺจติ ๑ ทชิวณฺณํ มุจฺจติ. อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑
 กุจฺจนฺจกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๓๑] ปิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ
 อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ โถหิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ
 นัตถํ มุจฺจติ ๑ โธทาคํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ
 มุจฺจติ ๑ ตกุกวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ ๑
 ทกฺวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ ๑ เตตฺตวณฺณํ
 โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ ๑ ชีวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ
 เจเตติ อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ ๑ ทชิวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ
 อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ ๑ สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ
 อุปกุกมตติ นัตถํ มุจฺจติ. อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑

ปิฏฺฐิจกฺกสฺส ปจฺจํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๓๒] โถหิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อุปกุกมตติ ปิตกํ มุจฺจติ
 อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ โธทาคํ ตกุกวณฺณํ ทกฺวณฺณํ เตตฺตวณฺณํ

៣៣៦] គេរតកណ្តេ ឯសង្ខារាភិសេសំ ឯភវាធិនំ ឯវិជ្ជាទុក្ខកម្មំ ២៣៨

វិវរណ្ណំ ភវិវណ្ណំ សង្ខារិវណ្ណំ ។ មីតំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ
ឧបកុក្កមតិ ឋិតកំ មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។

ឯវិជ្ជាទុក្ខស្ថំ តុតិយំ កម្មំ ឯវិជ្ជាទុក្ខំ ។

[៣៣៧] ឯហតំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ ឧបកុក្កមតិ តោតិកំ មុខុទតិ
ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។ តកុក្កវណ្ណំ ភកុក្កវណ្ណំ គេតវណ្ណំ វិវរ-
ណ្ណំ ភវិវណ្ណំ សង្ខារិវណ្ណំ មីតំ ឋិតកំ ។ ឋិតកំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ
ឧបកុក្កមតិ តោតិកំ មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។

ឯវិជ្ជាទុក្ខស្ថំ តុតិយំ កម្មំ ឯវិជ្ជាទុក្ខំ ។

[៣៣៨] តកុក្កវណ្ណំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ ឧបកុក្កមតិ ឯហតំ
មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។ ភកុក្កវណ្ណំ គេតវណ្ណំ វិវរណ្ណំ
ភវិវណ្ណំ សង្ខារិវណ្ណំ មីតំ ឋិតកំ ។ តោតិកំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ
ឧបកុក្កមតិ ឯហតំ មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។

ឯវិជ្ជាទុក្ខស្ថំ ទុក្ខុកំ កម្មំ ឯវិជ្ជាទុក្ខំ ។

[៣៣៩] ភកុក្កវណ្ណំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ ឧបកុក្កមតិ តកុក្កវណ្ណំ
មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។ គេតវណ្ណំ វិវរណ្ណំ ភវិវណ្ណំ
សង្ខារិវណ្ណំ មីតំ ឋិតកំ តោតិកំ ។ ឯហតំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ
ឧបកុក្កមតិ តកុក្កវណ្ណំ មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។

ឯវិជ្ជាទុក្ខស្ថំ ឯឈុក្កំ កម្មំ ឯវិជ្ជាទុក្ខំ ។

[៣៤០] គេតវណ្ណំ ឯមទេស្ថាមីតិ ទេពេតិ ឧបកុក្កមតិ ភកុក្កវណ្ណំ
មុខុទតិ ឧបកុតិ សង្ខារាភិសេស្ថំ ។ វិវរណ្ណំ ភវិវណ្ណំ សង្ខារិវណ្ណំ

นัตถิ ปิตกัม โถหิตกัม โธทาคัม ฯ ตถกถวณฺณํ โมເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ທກວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ

ປຶງຊິຈກຸກສຸສັ ດຊຸຈໍ ກມນໍ ນິງຊິຕໍ ຯ

[๓๓๗] ขั้ววณฺณํ โมເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ເຕລວນຸຣຸນໍ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ ທຂົວນຸຣຸນໍ ສໍປຸວິວນຸຣຸນໍ ນັຕໍ
ປິຕກໍ ໂຕຫິຕກໍ ໂອຫາຕໍ ຕກຸກວນຸຣຸນໍ ຯ ທກວນຸຣຸນໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ
ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ເຕລວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ

ປຶງຊິຈກຸກສຸສັ ສຕຸຕມໍ ກມນໍ ນິງຊິຕໍ ຯ

[๓๓๘] ທຂົວນຸຣຸນໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ຂົວວນຸຣຸນໍ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ ສໍປຸວິວນຸຣຸນໍ ນັຕໍ ປິຕກໍ ໂຕຫິຕກໍ
ໂອຫາຕໍ ຕກຸກວນຸຣຸນໍ ທກວນຸຣຸນໍ ຯ ເຕລວນຸຣຸນໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ຂົວວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ

ປຶງຊິຈກຸກສຸສັ ອຊຸຈໍມໍ ກມນໍ ນິງຊິຕໍ ຯ

[๓๓๙] ສໍປຸວິວນຸຣຸນໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ທຂົວນຸຣຸນໍ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ ນັຕໍ ປິຕກໍ ໂຕຫິຕກໍ ໂອຫາຕໍ
ຕກຸກວນຸຣຸນໍ ທກວນຸຣຸນໍ ເຕລວນຸຣຸນໍ ຯ ຂົວວນຸຣຸນໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ທຂົວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ

ປຶງຊິຈກຸກສຸສັ ນວມໍ ກມນໍ ນິງຊິຕໍ ຯ

[๓๔๐] ນັຕໍ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ສໍປຸວິວນຸຣຸນໍ ມຸຈຸຈຕິ
ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສັສສຸສັ ຯ ປິຕກໍ ໂຕຫິຕກໍ ໂອຫາຕໍ ຕກຸກວນຸຣຸນໍ

โสเต อุกกมุขัง ชาวัน ปุพฺผาวพิย โปกฺขรํ
 วาติกา กทฺทมุขุเสโก^๑ สยนงฺกุชฺสเกน จาติ ๑

[๓๔๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน สุปฺปินฺนุเตน
 อสฺสจี มุจฺจจี ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจจี นุ โข อหํ สงฺฆาทีเสถ์
 อาปตฺติ อาปนฺโนติ ๑ อถโฆ โส ภิกฺขุ ภควโต เขตมตฺถํ
 อาโรเจติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สุปฺปินฺนุเตนาติ ๑

[๓๔๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุกฺกจาว
 กโรนุตสฺส อสฺสจี มุจฺจจี ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจจี นุ โข อหํ
 สงฺฆาทีเสถ์ อาปตฺติ อาปนฺโนติ ๑ ภควโต เขตมตฺถํ อาโรเจติ ๑
 กิจฺจโต ตวํ ภิกฺขุติ ๑ นาทํ ภควา โมจนาธิปฺปายิตี ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายิตฺถาติ ๑

[๓๔๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปสฺสธาว
 กโรนุตสฺส อสฺสจี มุจฺจจี ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายิตฺถาติ ๑

[๓๔๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กามวิตกฺก
 วิตกฺกเกนุตสฺส อสฺสจี มุจฺจจี ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ กามวิตกฺก^๒ วิตกฺกเกนุตสฺสธาติ ๑

[๓๕๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุนฺนุหฺตเกน
 นหาชนุตสฺส อสฺสจี มุจฺจจี ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑

๑ ย. กทฺทมุทโก ๑ ๒ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส อยํ ปาโง น โหติ ๑

๓๕๒] เสด็จกณเทว ปจิมสงฆาภิเสก วิถีตวตฤ เกษชฐ กณทุว ๒๔๓

กัจจตุโต ทว ภิกขุติ ๑ นาค ภควา โมจนาธิปายิตี ๑ อนาปตติ
ภิกขุ นโมจนาธิปายิตี ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญฺญตรสฺส
ภิกขุโน โมจนาธิปายิตี อญฺญตรสฺส นหายนุสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑
ตสฺส ภุกฺกัจจ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตติ ทว ภิกขุ อนาปนโน
สงฆาภิเสกนติ ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน
โมจนาธิปายิตี อญฺญตรสฺส นหายนุสฺส อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑
ตสฺส ภุกฺกัจจ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตติ ภิกขุ สงฆาภิเสกสฺส
อนาปตติ กุตฺตจฺจยสฺสชาติ ๑

[๓๕๓] เตน ไช ปน สมนเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน อญฺญ-
ชาเต วโณ โหติ ๑ เกษชฐน อาตมฺปนุสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑
ตสฺส ภุกฺกัจจ อโหสิ กจฺจิจิ น ไช อหิ สงฆาภิเสก อนาปตติ
อนาปนโนติ ๑ ภควโต เจตมฺตฺติ อโรเจติ ๑ กัจจตุโต ทว
ภิกขุติ ๑ นาค ภควา โมจนาธิปายิตี ๑ อนาปตติ ภิกขุ
นโมจนาธิปายิตี ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญฺญตรสฺส
ภิกขุโน อญฺญชาเต วโณ โหติ ๑ ตสฺส โมจนาธิปายิตี
เกษชฐน อาตมฺปนุสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ เป ๑ อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑
ตสฺส ภุกฺกัจจ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตติ ภิกขุ สงฆาภิเสกสฺส
อนาปตติ กุตฺตจฺจยสฺสชาติ ๑

[๓๕๔] เตน ไช ปน สมนเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน อญฺญ-
กณทุวนุสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส ภุกฺกัจจ อโหสิ ๑ เป ๑

อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน ไซ ปน สฺมเยน
 อญฺเฏตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อญฺํ กณฺทฺทวนตฺสํ
 อสฺสํ มุจฺจํ ฯ เป ฯ อสฺสํ น มุจฺจํ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสตฺสํสาติ ฯ อนาปคฺติ กุกฺกุกฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๓] เตน ไซ ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน มคฺคํ
 คจฺจนตฺสํ อสฺสํ มุจฺจํ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน ไซ ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺสํ
 ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ มคฺคํ คจฺจนตฺสํ อสฺสํ มุจฺจํ ฯ เป ฯ
 อสฺสํ น มุจฺจํ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 สํฆาติเสตฺสํสาติ ฯ อนาปคฺติ กุกฺกุกฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๔] เตน ไซ ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน วตฺถํ
 คเหตฺวา ปสฺสํสาวิ กโรนฺตสฺสํ อสฺสํ มุจฺจํ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน
 ไซ ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ วตฺถํ
 คเหตฺวา ปสฺสํสาวิ กโรนฺตสฺสํ อสฺสํ มุจฺจํ ฯ เป ฯ อสฺสํ น มุจฺจํ ฯ
 ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสตฺสํสาติ
 ฯ อนาปคฺติ กุกฺกุกฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๕] เตน ไซ ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน ชนฺตาสมเว
 อฺพรวณฺณํ ตาเปนตฺสํ อสฺสํ มุจฺจํ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน ไซ

๓๕๘] เสด็จกลับจาก ปะจิมสังฆาภิเษก วันที่สองถึง บิณฑุขีปวิกรมมาติ ๒๔๕

ປັນ ສົມເພັນ ອວຍະວຽດສຸດ ກິດຊຸໂນ ໂມຈະນາຈິນປາຍສຸດ ສະຫວາມເວ
 ຄູ່ທຽວຊີ ທາເປນຕສຸດ ອຊຸຈິ ມຸຈຸຈິ າ ເປ າ ອຊຸຈິ ນ ມຸຈຸຈິ າ
 ຕສຸດ ກຸກຸຈຸຈຸ ອໂຫສີ າ ເປ າ ອນາປຕຸຕິ ກິດຊຸ ສະໝາທິເສດສຸດ
 ອາປຕຸຕິ ຄູດູຕຈຸຈຸຍຸດສາຕິ າ

[๓๕๖] เตน ไช ปน ส้มเยน อญฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน ชนตาชเว
 อุปชฌายสฺส ปิฏฺฐิปปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺ
 อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํสํสํสํสํสํ
 ไช ปน ส้มเยน อญฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํสํสํสํสํสํ
 อุปชฌายสฺส ปิฏฺฐิปปริกมฺมํ กโรนฺตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯ เป ฯ อสฺสิจิ
 น มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 สํจฆาเทตฺสํ

[๓๕๗] เตน ไช ปน สมนเยน อญฺเฏตฺรตฺถํ ภิกฺขุโน อูรั ฆฏฺฐา-
 เปนฺตตฺถํ อตฺถํ มุจฺจํ ฯ ตตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํ ตํ ฯ เตน ไช ปน สมนเยน อญฺเฏตฺรตฺถํ
 ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อูรั ฆฏฺฐาเปนฺตตฺถํ อตฺถํ มุจฺจํ ฯ เป ฯ
 อตฺถํ น มุจฺจํ ฯ ตตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 สงฺฆาติเตสฺสํ อาปคฺติ กุกฺกุกฺจสฺสํ ฯ

[๓๕๘] เทน ไช ปน สัมเชน อญฺญตโร ภิกขุ โมจนาธิปฺปาโย
อญฺญตโร-สามเณร เอตทโวจ เอहि เม คฺวํ อาวุโส สามเณร
องคชาตํ คนหาหิตี ฯ โส ตสฺสํ องคชาตํ อคฺคเหติ ฯ ตสฺสํ

อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน สงฺฆาติเสตฺถติ ฯ

[๓๕๘] เตน โห ปน สมฺเยน อญฺเฏคโร ภิกฺขุ สุตตสฺส
สงฺฆาตํ อชฺชวตํ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส
กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺถตฺส อาปตฺติ
ทุกฺกฏตฺถตฺติ ฯ

[๓๖๐] เตน โห ปน สมฺเยน อญฺเฏครสฺส ภิกฺขุโน อรุหิ
สงฺฆาตํ ปิเพนตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปายตฺถตฺติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน
อญฺเฏครสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปายตฺส อรุหิ สงฺฆาตํ ปิเพนตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺถตฺส อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺถตฺติ ฯ

[๓๖๑] เตน โห ปน สมฺเยน อญฺเฏครสฺส ภิกฺขุโน มุจฺจินา
สงฺฆาตํ ปิเพนตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปายตฺถตฺติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน
อญฺเฏครสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปายตฺส มุจฺจินา สงฺฆาตํ ปิเพนตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺถตฺส อาปตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺถตฺติ ฯ

[๓๖๒] เตน โห ปน สมฺเยน อญฺเฏครสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายตฺส อาภาเส กฺขิ กมุเพนตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ

๓๖๖] เสด็จกณเท ปรหมสงฆาภิสถัง วัณโณทตถุ กายตถุภณนาท ๒๔๗

น มุจฺจ ๑ ตถสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ สงฆาภิสถัง
อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๖๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กายํ
ภณฺเณตถสฺส อสฺสํ มุจฺจ ๑ ตถสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ กายํ ภณฺเณตถสฺส อสฺสํ มุจฺจ ๑เป ๑
อสฺสํ น มุจฺจ ๑ ตถสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฆาภิสถัง อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๖๔] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺญตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
มาตุคามสฺส อญฺจาทํ อุปนิชฺฌาย ๑ ตถสฺส อสฺสํ มุจฺจ ๑ ตถสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิสถัง น จ
ภิกฺขเว สํวตฺเตน มาตุคามสฺส อญฺจาทํ อุปนิชฺฌายิตพฺพํ โย
อุปนิชฺฌายเยยฺย อาปคฺติ กุกฺกุจฺจยสฺสํ ๑

[๓๖๕] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ ตาตฺถจฺจิทํ อญฺจาทํ ปเวเสนตถสฺส อสฺสํ มุจฺจ ๑เป ๑
อสฺสํ น มุจฺจ ๑ ตถสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฆาภิสถัง อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๖๖] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ กญฺเณ อญฺจาทํ อญฺเณตถสฺส อสฺสํ มุจฺจ ๑เป ๑
อสฺสํ น มุจฺจ ๑ ตถสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ

๓๗๕] เกรตกณฺเฑ ปจฺมสํวาทิเสถวีนํตวตฺตํ โปกฺขรเว ชาวนาติ ๒๔๘

กัณหุตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํ ๑ เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ ปุพฺผาวหิยํ กัณหุตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ เป ๑
อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สํวาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๗๖] เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน โปกฺขรเว
ชาวนตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํ ๑ เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ โปกฺขรเว ชาวนตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ
๑ เป ๑ อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ สํวาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๗๗] เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ วาติกํ อชฺชวาทํ ปเวเสนตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ เป ๑
อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สํวาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๗๘] เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ กทฺทมนํ อชฺชวาทํ ปเวเสนตฺตํ อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ๑ เป ๑
อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตฺตํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สํวาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๓๗๙] เตน ๒ ปน สมนฺเณ ชณฺณตฺรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺเทน อชฺช-

ชาตํ โอสถินุจนุคตํ อสุจิ มุจฺจิ ๑ คตํ กุกฺกุกํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาคติ ภิกฺขุ โมจนานิปปายสํสาติ ๑ เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเณ-
 ทรสํ ภิกฺขุโน โมจนานิปปายสํ อุกฺกเกน อุกฺกชาตํ โอสถินุจนุคตํ
 อสุจิ มุจฺจิ ๑ เป ๑ อสุจิ น มุจฺจิ ๑ คตํ กุกฺกุกํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาคติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสํสาติ ๑ อนาคติ กุกฺกุกํ อโหสิ ๑

[๓๗๕] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเณทรสํ ภิกฺขุโน โมจนานิ-
 นิปปายสํ สมนฺเณ อุกฺกชาตํ อญฺเณทรสํ อสุจิ มุจฺจิ ๑ เป ๑
 อสุจิ น มุจฺจิ ๑ คตํ กุกฺกุกํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาคติ ภิกฺขุ
 สงฺฆาติเสถสํสาติ ๑ อนาคติ กุกฺกุกํ อโหสิ ๑

[๓๗๖] เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเณทรสํ ภิกฺขุโน โมจนานิ-
 นิปปายสํ อุกฺกเกน อุกฺกชาตํ อญฺเณทรสํ อสุจิ มุจฺจิ ๑
 คตํ กุกฺกุกํ อโหสิ กจฺจิ น โห อหํ สงฺฆาติเสถสํ อนาคติ
 อนาคติ ๑ ภคฺวโต เอตมฺตํ อโหสิ ๑ อนาคติ ๑ กจฺจิ น โห
 อหํ สงฺฆาติเสถสํ อนาคติ ๑ เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺเณทรสํ
 ภิกฺขุโน โมจนานิปปายสํ อุกฺกเกน อุกฺกชาตํ อญฺเณทรสํ อสุจิ
 น มุจฺจิ ๑ คตํ กุกฺกุกํ อโหสิ กจฺจิ น โห อหํ สงฺฆาติเสถสํ
 อนาคติ ๑ อนาคติ ๑ ภคฺวโต เอตมฺตํ อโหสิ ๑ อนาคติ ๑
 อนาคติ ๑ อนาคติ ๑ อนาคติ ๑ อนาคติ ๑ อนาคติ ๑ อนาคติ ๑

ปจฺจิมสงฺฆาติเสถสํ นิฏฺฐิตํ ๑

หุติยสงฆาภิเสถ

[illegible]

อิมเ อเอวรูปเ อรณฺเณ วิหระนฺติ ภวมี อุกาหิ อุกาโร โย อเอวรูปเ
 อรณฺเณ วิหระนฺติ ๑ เอวํ อุกุเต ธา พุราหุณฺณํ คํ พุราหุณฺณํ
 เอตทโวจ ภูโต คสฺสํ อุกาเรตา ยเถว เม ควํ องฺคฆฺคานิ
 ปราภสฺสึ เอวเมว เม สมนฺโน อุกาหิ องฺคฆฺคานิ ปราภสฺสึ ๑
 อถโฆ โส พุราหุณฺโน อุกุณฺณายติ ขีณติ วิปาเจติ อตฺตฺธิโน อิมเ
 สมนฺนา สกฺขยปฺปคฺติยา ทุสฺสํธํ มุสาธวาทิโน อิมเ หิ นาม ฆมฺมจาริโน
 สมนฺจาริโน พุระหุณฺจาริโน สจฺจวาทิโน สํตวโนโต กถฺยาดนฺธมา ปฏฺธิ-
 ษานิสฺสํสฺสํ นคฺคิ อิมสํ สํมณฺณํ นคฺคิ อิมสํ พุระหุณฺณํ นนฺนุสํ
 อิมสํ สํมณฺณํ นนฺนุสํ อิมสํ พุระหุณฺณํ ภูโต อิมสํ สํมณฺณํ
 ภูโต อิมสํ พุระหุณฺณํ อปคฺคตา อิมเ สํมณฺณา อปคฺคตา อิมเ
 พุระหุณฺณา กถํ หิ นาม สมนฺโน อุกาหิ มม ภริยาย องฺคฆฺคานิ
 ปราภสฺสึคฺคิ น หิ สกฺกา กุติคฺคํหิ กุตฺตํคฺคิ กุตฺตํคฺคิ กุตฺตํคฺคิ
 กุตฺตํคฺคิ อารามํ วา วิหารํ วา คณฺคํ สจฺเจ หิ กุติคฺคิโย กุตฺตํคฺคิโย
 กุตฺตํคฺคิโย กุตฺตํคฺคิโย กุตฺตํคฺคิโย อารามํ วา วิหารํ วา
 คจฺเจยฺยํ ตาปํ สมนฺนา สกฺขยปฺปคฺติยา ทุสฺสํยฺยนฺติ ๑ อตฺตํโส ๒
 ภิกฺขุ คสฺสํ พุราหุณฺณสฺสํ อุกุณฺณายนฺตสฺสํ ขีณนฺตสฺสํ วิปาเจนฺตสฺสํ ๑
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา สนฺตคฺคฺชา อตฺตฺธิโน กุกฺกุกฺกา สิกฺขาการา
 เต อุกุณฺณายนฺติ ขีณนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกาหิ
 มาตุคามนฺ สทฺธิ กายสฺสํคฺคํ สมาปชฺชิสฺสํคฺคิ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ
 ภควโต เขตมคฺคํ อารโหเส ๑ อถโฆ ภควา เขตสุมํ นินทาเน

๓๗๘] เกรสณฺฑเท ทุติยสงฺฆาติเสถํ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๒๕๓

เอตถมฺหิ ปกฺรณ ภาณฺธุสงฺฆํ สมนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อุตฺถายี
ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิรฺ คจฺฉํ อุตฺถายี มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสํคฺคํ
สฺมาปชฺชสฺสตี ๑ สจฺจํ ภาณฺวาติ ๑ วิคฺคหิ พุทฺโธ ภาณฺวา อนนฺนจฺฉณฺณิกํ
โมชปฺปริสฺส อนนฺนโตมิทํ อปฺปฏฺฐิรूपํ อสฺสํสามณํ อกฺกมฺปิยํ อกรรมณฺณํ กถํ
หิ นาม คจฺฉํ โมชปฺปริสฺส มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสํคฺคํ สฺมาปชฺชสฺสตี
นฺนํ มยา โมชปฺปริสฺส อเนกปริยาเยน วิราคาย ฆมฺโม เทสฺสโต
โน สฺราคาย ๑ เป ๑ กามปรีพาทานํ วุปฺปสโม อกฺกชาติ เนทํ
โมชปฺปริสฺส อปฺปสฺสนฺนาณํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภาณฺธุเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยถ โย ปน ภาณฺธุ โอติณฺโณ
วิปริณฺตเนน จิตฺตเนน มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสํคฺคํ สฺมาปชฺชเชยฺย
หตฺถกาทํ วา เวณิกาทํ วา อณฺณตฺตรสฺสํ วา อณฺณตฺตรสฺสํ วา
องฺคสฺสํ ปราภสฺสํ สงฺฆาติเสถสฺสตี ๑

[๓๗๙] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภาณฺธุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมิมฺหิ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภาณฺธุติ ๑ โอติณฺโณ นาม สํวตฺตโต
อเปกฺขวา ปฏฺธิพฺพุตฺตจิตฺโต ๑ วิปริณฺตนฺติ รตฺตํมี จิตฺตํ วิปริณฺตํ
ทฺฐจฺฉิมฺหิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ มุพฺพหิมฺหิ จิตฺตํ วิปริณฺตํ อปฺปิจ รตฺตํ
จิตฺตํ อิมสฺมิมฺหิ อตฺถเก อธิปฺเปตํ วิปริณฺตนฺติ ๑ มาตฺตุคาโม
นาม มนุสฺสํสํคฺคํ น ยกฺกํ น เปตํ น ติรจฺจนาณคตา อนฺตมโล
ตทพฺพสาตาปี ทาริกา ปเคว มนฺนตฺตว^๑ ๑ สทฺธิณฺนติ เอกโต ๑

๑ ย. ม. มนฺนตฺตว^๑ ๑

กายธัมมคัมภีร์ สมาสประเขยยาติ อชฺฐมาจาโร วุจฺจติ ฯ หตุโก นาม
กปฺปํ ฐปาทาย ยาว อคฺคฺชนา ฯ เวณิ นาม สฺกฺขเกสา วา
สฺกฺขตมิสฺสา วา มาตามิสฺสา วา หิริณณมิมิสฺสา วา สฺวณณมิมิสฺสา
วา มุตฺตคามิสฺสา วา มณิมิมิสฺสา วา ฯ องฺคํ นาม หตุณญ
เวณิณญฯ ๕ เปตฺวา อวเสถํ องฺคํ นาม ฯ

[๓๗๘] อามสฺนา ปรามสฺนา โอมสฺนา อุมฺมสฺนา โอตฺตงฺฆนา
อุตฺตงฺฆนา อากกฺขมฺนา ปฏิกกฺขมฺนา อภินิคฺคณฺหนา อภินิปปิพฺหนา
คหณํ ฐปนฺนติ ฯ

[๓๗๙] อามสฺนา นาม อามฐฺมคฺตา ฯ ปรามสฺนา นาม
อิตฺโต จิตฺโต จ สณฺโฆปนา ฯ โอมสฺนา นาม เหฏฺฐา โอโรปนา ฯ
อุมฺมสฺนา นาม อุกฺกํ อุกฺกจฺจารณา ฯ โอตฺตงฺฆนา นาม เหฏฺฐา
โอหนฺนา ฯ อุตฺตงฺฆนา นาม อุกฺกํ อุกฺกจฺจารณา ฯ อากกฺขมฺนา นาม
อาวินฺชนา ฯ ปฏิกกฺขมฺนา นาม ปฏิปณฺนามนา ฯ อภินิคฺคณฺหนา
นาม องฺคํ คเหตุวา นิปปิพฺหนา ฯ อภินิปปิพฺหนา นาม เกณจิ สห
นิปปิพฺหนา ฯ คหณํ นาม คหิตมคฺตํ ฯ ฐปนํ นาม ฐญฺจมคฺตํ ฯ

[๓๘๐] สํฆาติเสโสติ สํฆโฆ ว คธฺสา อาปคฺติยา ฯ เป ฯ เตนปี
วุจฺจติ สํฆาติเสโสติ ฯ

[๓๘๑] อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณิ สํวคฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺติยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ โอมสฺติ อุมฺมสฺติ โอตฺตงฺฆติ

๓. ย. ม. นิคฺคณฺหนา ฯ

๓๘๒] เตรงกณฺเห ทุติยสังฆาติเสถํ ปทภาชนํ ภิက္ขุเปยฺยาโต ๒๕๕

อุตฺตงฺฆติ อากทฺหมติ ปฏิกทฺหมติ อภินิคุคฺคฺหาติ อภินิปปิเพติ
คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ สังฆาติเสถสฺส ๑ อิตฺถิ ๑ โหติ เวมฺติโก
สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ อิตฺถิ ๑ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑
อิตฺถิ ๑ โหติ ปุริสสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ อิตฺถิยา
กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ
อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ อิตฺถิ ๑ โหติ ติวฺรจฺฉานคคฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑
ภิက္ขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑
คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ
กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ
อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ เวมฺติโก สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ
๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑
คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ
ปุริสสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คฺคฺหาติ นุปฺติ อาปคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑
ปณฺทโก ๑ โหติ ติวฺรจฺฉานคคฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิက္ขุ ๑ นํ
ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คฺคฺหาติ

ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปณฺชโก ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ
 สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺชกฐสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปุริโส
 ๑ โหติ ปุริสฺสณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ
 กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อาปตติ
 ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปุริโส ๑ โหติ เวมตฺติโก สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑
 นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปุริโส ๑ โหติ ติรจฺจนคตฺสณฺณํ
 สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปุริโส
 ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ
 กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อาปตติ
 ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ปุริโส ๑ โหติ ปณฺชกฐสฺสณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ
 ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ ติรจฺจนคต-
 สณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ติรจฺจนคตฺสณฺณํ กายเณ กายํ
 อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ
 ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ เวมตฺติโก สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 ติรจฺจนคตฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ ๑ เป ฯ ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อาปตติ ทุกฺกฏฐสฺส ฯ ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ

๓๘๓] เสด็จกณฺเฑ ทุติยสงฺฆาติเสถํ ปทภาชนํ เทวอิคฺคิธวาทิ ๒๕๗

สารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ติรจฺจนาคตฺตํ กายเณ กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ติรจฺจนาคโต
จ โหติ ปณฺทกสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ติรจฺจนาคตฺตํ
กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ติรจฺจนาคโต จ โหติ ปุริสสฺสณฺณํ สารตุโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ติรจฺจนาคตฺตํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๘๓] เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ อิคฺคิสฺสณฺณํ สารตุโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถนํ ฯ เทว
อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ เวตฺติโก สารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ
อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยานํ ฯ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ
ปณฺทกสฺสณฺณํ ฯ เป ฯ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ ปุริสสฺสณฺณํ
ฯ เป ฯ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ ติรจฺจนาคตฺสณฺณํ สารตุโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยานํ ฯ เทว
ปณฺทกา ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ

๑ อิโต ปรั ย. ม. ไปตฺถเกสฺส เอกมฺมตฺถนฺติ ทิสฺสตี ฯ

คณหาติ ฉุปติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยานํ ๑ เทว ปรนฺทกกา
 ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ เวมตฺติโก ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกกา ทฺวินฺนํ
 ปรนฺทกานํ ปฺริสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกกา ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ
 ตฺริจฺฉานคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกกา ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ
 อิตฺถ์สณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ กาเยน
 กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณหาติ ฉุปติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ
 ทฺวกฺกฺขานํ ๑ เทว ปฺริสา ทฺวินฺนํ ปฺริสํ ปฺริสฺสณฺณํ สํวตฺโต
 จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปฺริสํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ
 ๑ เป ๑ คณหาติ ฉุปติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺวกฺกฺขานํ ๑ เทว
 ปฺริสา ทฺวินฺนํ ปฺริสํ เวมตฺติโก ๑ เป ๑ เทว ปฺริสา ทฺวินฺนํ
 ปฺริสํ ตฺริจฺฉานคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปฺริสา ทฺวินฺนํ ปฺริสํ
 อิตฺถ์สณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปฺริสา ทฺวินฺนํ ปฺริสํ ปรนฺทกสณฺณํ
 สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ปฺริสํ กาเยน กายํ อามสฺติ
 ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณหาติ ฉุปติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺวกฺกฺขานํ ๑
 เทว ตฺริจฺฉานคตา ทฺวินฺนํ ตฺริจฺฉานคตานํ ตฺริจฺฉานคตฺสณฺณํ
 สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ ตฺริจฺฉานคตานํ กาเยน กายํ
 อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณหาติ ฉุปติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ
 ทฺวกฺกฺขานํ ๑ เทว ตฺริจฺฉานคตา ทฺวินฺนํ ตฺริจฺฉานคตานํ เวมตฺติโก
 ๑ เป ๑ เทว ตฺริจฺฉานคตา ทฺวินฺนํ ตฺริจฺฉานคตานํ อิตฺถ์สณฺณํ
 ๑ เป ๑ เทว ตฺริจฺฉานคตา ทฺวินฺนํ ตฺริจฺฉานคตานํ ปรนฺทกสณฺณํ

๓๘๔] เทรตถกณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆมาเสถํ ปทภาณนํ อิตฺถปณฺฑกาทิ ๒๕๘

๑ เป ๑ เทว ตีรจุฉานคตา ทูวินัน ตีรจุฉานคตานัน ปรีตัสณณ
 สารตุโต จ ภิกขุ จ นัน ทูวินัน ตีรจุฉานคตานัน กาเยน กาย
 อามสตี ปรามสตี ๑ เป ๑ คณะหาคี ฉูปติ อาปตติ ทูวินัน
 ทุกกฏานัน ๑

[๓๘๔] อิตถิ จ ปณฺทโก จ อุกฺกมฺ อิตถิสํญฺญํ สํวตฺตโต
 จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกมฺ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรมสฺติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ สงฺฆาติสฺเสสฺสํ ทุกฺกฏสฺสํ ฯ อิตถิ จ
 ปณฺทโก จ อุกฺกมฺ เวมฺติโก สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกมฺ
 กายเณ กายํ อามสฺติ ปรมสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ
 ทฺตุตฺตจฺเจเน ทุกฺกฏสฺสํ ฯ อิตถิ จ ปณฺทโก จ อุกฺกมฺ
 ปณฺทกสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกมฺ กายเณ กายํ
 อามสฺติ ปรมสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทฺวินํ
 ทฺตุตฺตจฺเจยานํ ฯ อิตถิ จ ปณฺทโก จ อุกฺกมฺ ปฺริสฺสํญฺญํ สํวตฺตโต
 จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกมฺ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรมสฺติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ ทฺตุตฺตจฺเจเน ทุกฺกฏสฺสํ ฯ อิตถิ จ
 ปณฺทโก จ อุกฺกมฺ ทฺริจฺจนาคตฺสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ
 อุกฺกมฺ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรมสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ
 อาปตฺติ ทฺตุตฺตจฺเจเน ทุกฺกฏสฺสํ ฯ อิตถิ จ ปฺริสฺสํ จ อุกฺกมฺ
 อิตถิสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกมฺ กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรมสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปตฺติ สงฺฆาติสฺเสสฺสํ ทุกฺกฏสฺสํ ฯ

อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุกนิหํ เวมติโก สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ
 อุกนิหํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ
 อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุกนิหํ
 ปณฺทกสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ อุกนิหํ กาเยน กายํ
 อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุกนิหํ ปุริสสฺสณฺณํ สารตุโต
 จ ภิกขุ จ นํ อุกนิหํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ นุปติ อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ
 ปุริโส จ อุกนิหํ ทิรจฺฉานคคฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ
 อุกนิหํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ
 อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิรจฺฉานคโต จ
 อุกนิหํ อิตถิสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ อุกนิหํ กาเยน กายํ
 อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ อาปคฺติ สงฺฆาติสฺสณฺณํ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิรจฺฉานคโต จ อุกนิหํ เวมติโก สารตุโต
 จ ภิกขุ จ นํ อุกนิหํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ นุปติ อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ
 ทิรจฺฉานคโต จ อุกนิหํ ปณฺทกสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ
 อุกนิหํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ นุปติ
 อาปคฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิรจฺฉานคโต จ
 อุกนิหํ ปุริสสฺสณฺณํ สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ อุกนิหํ กาเยน กายํ

๓๘๕] เทรสภณฺฑเต ทุติยสังฆาติเสถ ปทภาชนํ ภิက္ขุเปยฺยาโต ๒๖๓

อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉฺปติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเน
ทฺกฺกฏสฺส ฯ อิตฺถํ จ ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺณํ
สํวตฺโต จ ภิက္ขุ จ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉฺปติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเน ทฺกฺกฏสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ ปุริสํ จ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิက္ขุ
จ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ
ฉฺปติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเน ทฺกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก จ ปุริสํ จ
อฺภินฺนํ เวตฺติโก ฯ เป ฯ อापตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ฯ ปณฺฑโก
จ ปุริสํ จ อฺภินฺนํ ปุริสสฺสณฺณํ ฯ เป ฯ ปณฺฑโก จ ปุริสํ จ
อฺภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺณํ ฯ เป ฯ ปณฺฑโก จ ปุริสํ จ อฺภินฺนํ
อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิက္ขุ จ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉฺปติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺกฺกฏานํ ฯ ปณฺฑโก จ ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ
สํวตฺโต จ ภิက္ขุ จ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉฺปติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเน ทฺกฺกฏสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ เวตฺติโก ฯ เป ฯ ปณฺฑโก
จ ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ ปุริสสฺสณฺณํ ฯ เป ฯ ปณฺฑโก จ
ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺณํ ฯ เป ฯ ปณฺฑโก จ
ติรจฺฉานคโต จ อฺภินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิက္ขุ จ นํ
อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉฺปติ

อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺยานํ ๑ ปฺริโส ๑ ติรจฺจนคฺโต ๑ อฺภินฺนํ
 ปฺริสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ
 ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺนปฺติ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺยานํ ๑
 ปฺริโส ๑ ติรจฺจนคฺโต ๑ อฺภินฺนํ เวมตฺติโก ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑
 ติรจฺจนคฺโต ๑ อฺภินฺนํ ติรจฺจนคคฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑
 ติรจฺจนคฺโต ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑ ติรจฺจนคฺโต
 ๑ อฺภินฺนํ ปณฺนทกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ
 กาเยน กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺนปฺติ อาปคฺติ
 ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺยานํ ๑

[๓๘๕] อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 อิตฺถิยา กาเยน กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 นฺนปฺติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถํ กาเยน กายปฏฺิพทฺธํ
 อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺนปฺติ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ
 กุตฺตจฺจยํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺนทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต
 ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ
 ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺนปฺติ อาปคฺติ กุตฺตจฺจเยน ทุคฺคฆฺยสฺส ๑ อิตฺถํ
 ๑ โหติ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาย-
 ปฏฺิพทฺธเณ กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺนปฺติ

๑ อิตฺโต ปฺริ ยฺ. ม. ปิตฺตเกสฺสํ ทฺมฺมตฺถนฺนํ ทิสฺสํติ ๑

๓๘๕] เทรสภณเท ทุคิยสงฆาภิเสถ ปทภาชนันธิ ภิกขุเปยฺยาโต ๒๖๓

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๓. ย. ไปตุถเถ อยํ ปาโง น ทิสฺสติ ฯ เหวํ สหฺพฬํมํ อธิเส จาเน
ทฏฺฐฬພໍ ។

๓๘๖] เตรงคณฺหา ทุคฺยสงฺฆาติเสถ ปทภาสนํ ธิตุํเปຍยาโต ๒๖๕

อภินิปปิเพติ คณฺหาติ ฌุปติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌตฺถํ
ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ เทว ธิตุํเปຍ ทฺวีนํ ธิตุํ
ธิตุํสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ธิตุํเปຍ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายํ
อามสฺสํ ปรามสฺสํ โอมสฺสํ อุมฺมสฺสํ โอตฺถเมหํ อุตฺถเมหํ
อากทฺฆนฺติ ปฏฺกทฺฆนฺติ อภินิคฺคณฺหนฺติ อภินิปปิเพหํ คณฺหนฺติ
ฌุปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌตฺถํ ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ
ทฺวีนํ สงฺฆาติเสถนํ ๑ ธิตุํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินํ ธิตุํสณฺณํ
สํวตฺโต ๑ อฺภ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายํ อามสฺสํ ปรามสฺสํ
๑ เป ๑ คณฺหนฺติ ฌุปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌตฺถํ
ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถนํ ทุคฺคฏฺส ๑ ธิตุํ ๑ โหติ
ธิตุํสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ธิตุํ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายปฏฺพทฺธํ
อามสฺสํ ปรามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วាយมฺติ ฌตฺถํ ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ ทุคฺคจฺจยสฺส ๑ เทว ธิตุํเปຍ
ทฺวีนํ ธิตุํ ธิตุํสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ธิตุํเปຍ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส
กาเยน กายปฏฺพทฺธํ อามสฺสํ ปรามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหนฺติ ฌุปนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌตฺถํ ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ
ทฺวีนํ ทุคฺคจฺจยนา ๑ ธิตุํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินํ ธิตุํสณฺณํ
สํวตฺโต ๑ อฺภ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายปฏฺพทฺธํ อามสฺสํ
ปรามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหนฺติ ฌุปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วាយมฺติ ฌตฺถํ ปฏฺวิฆานาติ อาปคฺติ ทุคฺคจฺจเยน ทุคฺคฏฺส ๑

อิตถิ ๑ โหติ อิตถิสญญี สारตุโต ๑ อิตถิ ๑ นํ ภิกขุสฺส
 กายปฏิพทฺเธน กายํ อามสฺสํ ปริามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌปฺติ
 เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ
 กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว อิตถิโย ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถิสญญี สारตุโต
 ๑ อิตถิโย ๑ นํ ภิกขุสฺส กายปฏิพทฺเธน กายํ อามสฺสํ ปริามสฺสํ
 ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌปฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌสฺสํ
 ปฏิวิธานาติ อापคฺติ ทฺวินนํ กุตฺตจฺจยํ ๑ อิตถิ ๑ ปณฺทโก ๑
 อฺภินนํ อิตถิสญญี สारตุโต ๑ อฺภโก ๑ นํ ภิกขุสฺส กายปฏิพทฺเธน
 กายํ อามสฺสํ ปริามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌปฺติ เสวนาธิปฺปาโย
 กาเยน วายมฺติ ฌสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ กุตฺตจฺจเยน กุทฺทกฺขสฺส ๑
 อิตถิ ๑ โหติ อิตถิสญญี สारตุโต ๑ อิตถิ ๑ นํ ภิกขุสฺส
 กายปฏิพทฺเธน กายปฏิพทฺธํ อามสฺสํ ปริามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 ฌปฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ
 กุทฺทกฺขสฺส ๑ เทว อิตถิโย ทฺวินนํ อิตถินํ อิตถิสญญี สारตุโต
 ๑ อิตถิโย ๑ นํ ภิกขุสฺส กายปฏิพทฺเธน กายปฏิพทฺธํ อามสฺสํ
 ปริามสฺสํ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌปฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
 วายมฺติ ฌสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ ทฺวินนํ กุทฺทกฺขํ ๑ อิตถิ
 ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินนํ อิตถิสญญี สारตุโต ๑ อฺภโก ๑ นํ
 ภิกขุสฺส กายปฏิพทฺเธน กายปฏิพทฺธํ อามสฺสํ ปริามสฺสํ ๑ เป ๑
 คณฺหาติ ฌปฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฌสฺสํ ปฏิวิธานาติ

๓๘๖] เทรตถกณฺเห ทุคฺคยสงฺฆาภิเสถํ ปทภาณนํ อิตถึเปยฺยาโต ๒๖๗

[illegible]

๓๘๓] เทรสภณเท ทุติยสังฆาติเสถ วิณตวตฺตคฺคาถา วิณตวตฺต ๒๖๘

[๓๘๔] มาตา ชีตา ๑ ภคินี ๓ ชายา ยภุช ๑ ปณฺทโก
 ตฺตฺตา มตา ติรจฺจนา ทารุชิตฺติกาย ๑
 สํมฺปิเพ สงฺกโม ๒ มคฺโค รุกฺโข นาวา ๑ วชฺช ๑
 ทณฺโท ปตฺติ ๓ ปณฺนาเมสี ๑ วนฺเต วายมิ นจฺจุตฺติ ๑

[๓๘๕] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ มาตุยา
 มาตุเปเมน อามตฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ
 สังฆาติเสถ อปตฺติ อปนฺโนติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อโรเจสี ๑
 อนาปตฺติ ภิกฺขุ สังฆาติเสถสฺส อปตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เตน โข
 ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ ชีตฺยา ชีตฺเปเมน อามตฺติ ๑ เป ๑
 ภคินิยา ภคินีเปเมน อามตฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 ภควโต เอตมคฺคํ อโรเจสี ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สังฆาติเสถสฺส
 อปตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๓๘๖] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ ปุราณทุติยิกาย
 กายสํสฺสํ สํมาปชฺชิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติ
 คฺคํ ภิกฺขุ อปนฺโน สังฆาติเสถนฺติ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ
 อณฺเณตโร ภิกฺขุ ยภุชนิยา กายสํสฺสํ สํมาปชฺชิ ๑ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สังฆาติเสถสฺส อปตฺติ
 กุกฺกฏสฺสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ
 ปณฺทกสฺส กายสํสฺสํ สํมาปชฺชิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ

๑ ย. ม. มาตา ชีตา ภคินี ๑ ๒ วา. สงฺกเม ๑ ๓ วา. ปตฺเตน ๑

๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํสาติ ๑
 เตน ไช ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ สุตฺตติตฺติยา กายสํสํกํ
 สฺมาปชฺชติ ๑ คตฺถํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน สงฺฆาภิเสสฺสํ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ
 มติตฺติยา กายสํสํกํ สฺมาปชฺชติ ๑ คตฺถํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจุยฺสํสาติ ๑ เตน
 ไช ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ ติรจฺจานคฺติตฺติยา กายสํสํกํ
 สฺมาปชฺชติ ๑ คตฺถํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 สงฺฆาภิเสสฺสํ อापคฺติ กุกฺกุจฺจุยฺสํสาติ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเณ
 อญฺเจตโร ภิกฺขุ ทาวฺรหฺมคฺติตฺติยา กายสํสํกํ สฺมาปชฺชติ ๑ คตฺถํ
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อापคฺติ
 กุกฺกุจฺจุยฺสํสาติ ๑

[๓๘๒] เตน ไช ปน สมนฺเณ สมนุพฺพุตา อิตฺติโย อญฺเจตโร
 ภิกฺขุ สมนุเพตฺวา พาหาปรมฺปราย เนสฺสุ ๑ คตฺถํ กุกฺกุจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ สํทียสฺส ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ นาคํ ภควา สํทียามสฺมิ ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสํทียนคตฺสํสาติ ๑

[๓๘๓] เตน ไช ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา
 อภิรพฺหํ สงฺกมํ สํวคฺโค สญฺจาเตสฺส ๑ คตฺถํ กุกฺกุจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อापคฺติ กุกฺกุจฺจุยฺสํสาติ ๑

[๓๘๔] เตน ไช ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถํ ปฏฺฐิเป

๓๔๘] เคารตณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆาติเสถํ วัณฺโณตฺตํ รุกฺขสงฺฆาตนาถิ ๒๗๓

ปถฺวีสฺสํ ธารตฺโต อังกุญฺเณ ปหาริ อทาสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติํ คฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ฯ

[๓๔๕] เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา
อภิรุพฺภํ รุกฺขํ ธารตฺโต สงฺฆาตฺเตสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺสํ อาปคฺติํ ทุกฺกุจฺจสํสาติ ฯ

[๓๔๖] เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา
อภิรุพฺภํ นาวํ ธารตฺโต สงฺฆาตฺเตสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺสํ อาปคฺติํ ทุกฺกุจฺจสํสาติ ฯ

[๓๔๗] เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา คหิตํ
รชฺชํ ธารตฺโต อาวณฺชิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺสํ อาปคฺติํ กุตฺตจฺจสํสาติ ฯ เตน โห ปน
สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา คหิตํ ทณฺฑํ ธารตฺโต อาวณฺชิ ฯ
คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺสํ
อาปคฺติํ กุตฺตจฺจสํสาติ ฯ

[๓๔๘] เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ ธารตฺโต
อิตฺถิํ ปคฺเตน ปณฺาเมสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺสํ อาปคฺติํ กุตฺตจฺจสํสาติ ฯ เตน
โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา วนฺทนฺติยา ธารตฺโต
ปาทํ อจฺจาเรสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติํ คฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺเจตโร

ภิกขุ อิตถิ - คเหตฺถํมํติ วายมิตฺวา น จมฺปี ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ กฺกฺจํ นฺ ไซ อหํ สงฺฆาติเสถํ อปฺตฺติ อปฺนฺโนติ ฯ
 ภควโต เขตมคฺคํ อโรเจติ ฯ อนาปฺตฺติ ภิกขุ สงฺฆาติเสถสฺส
 อปฺตฺติ กุกฺกุกฺจํ ๑

กุกฺกุกฺจํ สงฺฆาติเสถํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตติยสงฆาทีเสถ

[๓๘๘] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา ส้าวตฺถิยํ วิหริติ เขตตวเน
 อนาคตีณฺณตฺถิยํ อารามे ๑ เตน โธ ปน สัมเณ อายสฺมา
 อุกาสิ อรณฺณเห วิหริติ ๑ เตน โธ ปน สัมเณ สัมพุทฺธา
 อิตฺถิโย อารามํ อคมฺส วิหารเปกฺขิกาโย ๑ อถโธ ตา อิตฺถิโย
 เยนายสฺมา อุกาสิ เตนฺนุสสงฺกมฺมํ อุตฺตงฺกมิตฺวา อายสฺมํหํ อุกาสิ
 เอตฺถโวจํ อิจฺฉาม มยฺ ภนฺเต อပ္ပสฺส วิหารํ เปกฺขิตฺตํ ๑
 อถโธ อายสฺมา อุกาสิ ตา อิตฺถิโย วิหารํ เปกฺขาเปตฺวา คาสํ
 อิตฺถํ วุจฺจํคํ ปสฺสํวณฺณํ อาทิสฺส วณฺณํ ๑ ภณฺติ อวณฺณํ
 ภณฺติ ยาจติํ อายาจติํ ปุจฺจติํ ปฏิปุจฺจติํ อากิจฺจติํ
 อนุสํสติํ อกฺโกสฺสติํ ๑ ยา ตา อิตฺถิโย จินฺนกา ชุตฺติกา
 อหิริกาโย อเหตุ^๒ ตา อายสฺมํตา อุกาสิเน สกฺขี อหฺสํหติํ
 อุตฺตปฺนติํ อุตฺตคฺคหฺนติํ อุตฺตคฺคหฺนติํ ๑ ยา ปน ตา อิตฺถิโย
 หิริมนฺนา ตา นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุ อุตฺตมาเปนฺติ อิทํ ภนฺเต น จณฺห์
 น ปฏิรูปํ สํมิเกนํ มยฺ เอวํ วุตฺตา น อิจฺฉเยยฺยาม ก็ ปนยฺเณ
 อุกาสิเนติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา สหฺมจฺจุจํ ๑ ๓ อธิโน กุกฺกุจฺจกา
 ๑ อธิโน ปริ ยฺโรปฺปิโยปฺตฺถเก ๑ คตฺถายสฺมโต วิหาโร อภิกฺขุโป โทติ
 ทสฺสํหิโย ปาสํทิกฺโกติ ปณฺณายติ ๑ ๒ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อยํ
 ปาโส น ทิสฺสติ ๑

สิกขาการมา เต อชฺฐณายนุติ จัณนุติ วิปาเจนุติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุกาเย มาตุคามํ ทฺวํจฺจุตฺตาหิ วาจาหิ โยภาสิสฺสํคํคํ ๑ อถโฆ เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อวโรเจสฺสํ ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ
 นิตาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสฺสงฺฆํ สํนนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนคฺคํ
 อุกาเย ปฏิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกาเย มาตุคามํ ทฺวํจฺจุตฺตาหิ
 วาจาหิ โยภาสิสฺสํคํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา
 อนนฺนจฺฉวิกํ โมฆปฺริสฺสํ อนนฺนโตมิํกํ อปฺปปฏิริปฺเป อสฺสํสามณคํ อกปฺปิยํ
 อกรณํยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริสฺสํ มาตุคามํ ทฺวํจฺจุตฺตาหิ
 วาจาหิ โยภาสิสฺสํคํ นนฺ มยา โมฆปฺริสฺสํ อเนกปริยาเยน วิราคาย
 ขมฺโม เทสฺสโต โน สํราคาย ๑ เป ๑ กามปริพาหานํ วุปสฺโม
 อกฺขธาโต เนตํ โมฆปฺริสฺสํ อปฺปสฺสํนํนํ วา ปสฺสํทาย ๑ เป ๑
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกตฺเตยฺยาด โย ปน ภิกฺขุ
 โอติณฺโณ วิปริณตฺเตน จิตฺเตน มาตุคามํ ทฺวํจฺจุตฺตาหิ วาจาหิ
 โยภาสฺยเย ยถาคํ ยฺวํ ยวคํ เมตฺตุนฺนปสฺสณฺนิตาหิ สํจฺฉาติเตสฺสํคํ ๑

[๔๐๐] โย ปนาติ โย ยาทิสฺสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมึ อคฺคเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ โอติณฺโณ นาม สํวตฺโต
 อเปกฺขวา ปฏิพทฺธจิตฺโต ๑ วิปริณตฺตนิ รคฺคํ จิตฺตํ วิปริณตํ
 ทฺวํจฺจุตฺตาหิ จิตฺตํ วิปริณตํ มุพฺพหํ จิตฺตํ วิปริณตํ อปฺปิ รคฺคํ จิตฺตํ
 อิมสฺมึ อคฺคเต อธิปฺเปโต วิปริณตฺตนิ ๑ มาตุคามํ นาม มนุสฺสํคํ น
 ยกฺขํ น เปตํ น ติรจฺจนาณคฺคา วิญญู ปฏิพทฺธ สํจฺฉิตฺตพฺพภาสํคํ

५०८

32

1000

ชุบโถหิตาสี ชุบโถพาสี ปดุมรนต์สี สีขรณสี อิตุถูปนุททาสี
 เวปฐิตีกาสี สมนุทินาสี อุกโทพญชนกาลสีติ ๑

[illegible]

៤០៤] គេរតកណ្តោ គតិយសង្ឃាតិសេនំ ឯកោសនីយំ កេវលិកុត្តោបាយ ២៧៧

នំ គិរុទ្ធានកតត្ថំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ
ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ កុកុក្ខត្ថំ ។

[៤០៤] កេវ ឆិកុតិយ កុវិណំ ឆិកុតំ ឆិកុត្ថំ ឆាបគុតិ ។ ឆាបគុតិ ។
នំ កុវិណំ ឆិកុតំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ
កុវិណំ សង្ឃាតិសេនំ ។ កេវ ឆិកុតិយ កុវិណំ ឆិកុតំ វេលិកោ
ឯកសាវកុំ ឆាបគុតិ គិរុទ្ធានកតត្ថំ ឆាបគុតិ ។ ឆាបគុតិ ។ កុកុក្ខត្ថំ ។
នំ កុវិណំ ឆិកុតំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ កុវិណំ កុកុក្ខត្ថំ ។
កេវ ឯកសាវកុំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ ឆាបគុតិ ឆាបគុតិ ។ ឆាបគុតិ ។ កុកុក្ខត្ថំ ។
នំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ កុវិណំ
កុកុក្ខត្ថំ ។ កេវ ឯកសាវកុំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ វេលិកោ
ឯកសាវកុំ គិរុទ្ធានកតត្ថំ ឆិកុត្ថំ ឆាបគុតិ ។ ឆាបគុតិ ។
នំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ កុវិណំ
កុកុក្ខត្ថំ ។ កេវ ឯកសាវកុំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ វេលិកោ
ឯកសាវកុំ គិរុទ្ធានកតត្ថំ ឆិកុត្ថំ ឆាបគុតិ ។ ឆាបគុតិ ។
នំ កុវិណំ ឯកសាវកុំ វុទ្ធសកុំ ឯកសាវកុំ ឆាតិស្តំ វណ្ណេវី រាណិ ចរណ្ណេវី រាណិ ។ បេ ។ ឧកុកោតិយំ ឆាបគុតិ កុវិណំ

[illegible]

[๔๐๕] อิตถิ์ จ ปนฺทโก จ อຸຸນຸ ອິຕຸດັສຸນຸ ສາຣຕຸໂຕ
 ຈ ກຶຸຸຸ ຈ ນໍ ອຸຸນຸ ວຈຸຈມຄຸ ປັສຸສາວມຄຸ ອາທິສຸສ
 ວຸຸນຸ ກຸເຕ ອວຸຸນຸ ກຸເຕ າ ເປ າ ອຸໂກສຕິປີ ອາປຕຸຕິ
 ສຸ່ງສາທິເສເສນ ທຸກຸກຸສຸສ າ ອິຕຸດັ ຈ ປນຸທໂກ ຈ ອຸຸນຸ ເວມຕິໂກ
 າ ເປ າ ອາປຕຸຕິ ຄຸຸຸຸຸຸ ທຸກຸກຸສຸສ າ ເປ າ ປນຸທໂກສຸນຸ
 າ ເປ າ ອາປຕຸຕິ ທຸຸນຸ ຄຸຸຸຸຸຸ າ ເປ າ ປຸຸຸສຸນຸ າ ເປ າ
 ຕິຸຸຸຸ ສາຣຕຸໂຕ ຈ ກຶຸຸຸ ຈ ນໍ ອຸຸນຸ ວຈຸຈມຄຸ
 ປັສຸສາວມຄຸ ອາທິສຸສ ວຸຸນຸ ກຸເຕ ອວຸຸນຸ ກຸເຕ າ ເປ າ
 ອຸໂກສຕິປີ ອາປຕຸຕິ ຄຸຸຸຸຸຸ ທຸກຸກຸສຸສ າ ອິຕຸດັ ຈ ປຸຸຸໂສ ຈ
 ອຸຸນຸ ອິຕຸດັສຸນຸ ສາຣຕຸໂຕ ຈ ກຶຸຸຸ ຈ ນໍ ອຸຸນຸ ວຈຸຈມຄຸ
 ປັສຸສາວມຄຸ ອາທິສຸສ ວຸຸນຸ ກຸເຕ ອວຸຸນຸ ກຸເຕ າ ເປ າ
 ອຸໂກສຕິປີ ອາປຕຸຕິ ສຸ່ງສາທິເສເສນ ທຸກຸກຸສຸສ າ ອິຕຸດັ ຈ ປຸຸຸໂສ
 ຈ ອຸຸນຸ ເວມຕິໂຕ ປນຸທໂກສຸນຸ ປຸຸຸສຸນຸ ຕິຸຸຸຸ ສາຣຕຸໂຕ ຈ ກຶຸຸຸ ຈ ນໍ ອຸຸນຸ ວຈຸຈມຄຸ ປັສຸສາວມຄຸ ອາທິສຸສ
 ວຸຸນຸ ກຸເຕ ອວຸຸນຸ ກຸເຕ າ ເປ າ ອຸໂກສຕິປີ ອາປຕຸຕິ

៤០៥] គេរតកណ្តោ គតិយង្គរាតិស្តេ ចិត្តតិរិទ្ធានកតាតោ ២១៨

តុត្តតុទ្ធមេ តុត្តតុទ្ធន៍ ។ ចិត្តតិ ។ តិរិទ្ធានកតា ។ ចុក្ខិណំ ចិត្តតិ-
ស្សន្នំ ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។ អំ ចុក្ខិណំ វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ
ចាតិស្ត វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី រាជេ ។ បេ ។ ចក្កិក្កិ
ចាបតិ ឥស្សាវរក្កេ តុត្តតុទ្ធន៍ ។ ចិត្តតិ ។ តិរិទ្ធានកតា ។
ចុក្ខិណំ វេទិកា ឥស្សាវរក្កំ ឥស្សាវរក្កំ តិរិទ្ធានកតាស្សន្នំ
ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។ អំ ចុក្ខិណំ វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ ចាតិស្ត
វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី រាជេ ។ បេ ។ ចក្កិក្កិ ចាបតិ
តុត្តតុទ្ធមេ តុត្តតុទ្ធន៍ ។ ឥស្សាវរក្កំ ។ ឥស្សាវរក្កំ ឥស្សាវរក្កំ
ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។ អំ ចុក្ខិណំ វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ ចាតិស្ត
វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី រាជេ ។ បេ ។ ចក្កិក្កិ ចាបតិ
តុត្តតុទ្ធមេ តុត្តតុទ្ធន៍ ។ ឥស្សាវរក្កំ ។ ឥស្សាវរក្កំ វេទិកា
ឥស្សាវរក្កំ តិរិទ្ធានកតាស្សន្នំ ចិត្តតិស្សន្នំ ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។ អំ
ចុក្ខិណំ វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ ចាតិស្ត វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី
រាជេ ។ បេ ។ ចក្កិក្កិ ចាបតិ តុត្តតុទ្ធន៍ ។ ឥស្សាវរក្កំ
។ តិរិទ្ធានកតា ។ ចុក្ខិណំ ឥស្សាវរក្កំ ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។
អំ ចុក្ខិណំ វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ ចាតិស្ត វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី
រាជេ ។ បេ ។ ចក្កិក្កិ ចាបតិ តុត្តតុទ្ធមេ តុត្តតុទ្ធន៍ ។
ឥស្សាវរក្កំ ។ តិរិទ្ធានកតា ។ ចុក្ខិណំ វេទិកា ឥស្សាវរក្កំ
តិរិទ្ធានកតាស្សន្នំ ចិត្តតិស្សន្នំ ឥរាតុត្ថ ។ ភិក្ខុ ។ អំ ចុក្ខិណំ
វុទ្ធសក្កំ ឥស្សាវរក្កំ ចាតិស្ត វណ្ណសី រាជេ ចវណ្ណសី រាជេ

๔๐๗] เทรสถณเท ศตยสังฆาทิเสส ปทภาษนํยํ อิตถัสสณนิอาทโย ๒๗๓

นํ อิตถียา อุกกฏกํ อโธชาณมณฺเฑถํ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ
อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ อุกโกสฺสคิมี อาปคฺติ ทุกกฏสฺส ฯ
ปณฺหาโก จ โหติ อิตถัสสณฺณํ ฯ เป ฯ ปุริสํ จ โหติ อิตถัสสณฺณํ
ฯ เป ฯ ทิรจฺฉานคโต จ โหติ อิตถัสสณฺณํ ฯ เป ฯ อาปคฺติ
ทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทฺวินฺนํ อิตถํ อิตถัสสณฺณํ สํวตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตถํ อุกกฏกํ อโธชาณมณฺเฑถํ อาทิสฺส
วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ อุกโกสฺสคิมี อาปคฺติ
ทฺวินฺนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถํ จ ปณฺหาโก จ อุกฺกณฺณํ อิตถัสสณฺณํ
สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกณฺณํ อุกกฏกํ อโธชาณมณฺเฑถํ
อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ อุกโกสฺสคิมี
อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถํ จ โหติ อิตถัสสณฺณํ สํวตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อิตถียา กายปฏฺิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ
อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ อุกโกสฺสคิมี อาปคฺติ ทุกกฏสฺส ฯ
ปณฺหาโก จ โหติ ฯ เป ฯ ปุริสํ จ โหติ ฯ เป ฯ ทิรจฺฉานคโต
จ โหติ ฯ เป ฯ อาปคฺติ ทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทฺวินฺนํ
อิตถํ อิตถัสสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตถํ
กายปฏฺิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ
อุกโกสฺสคิมี อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถํ จ ปณฺหาโก จ
อุกฺกณฺณํ อิตถัสสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกณฺณํ กายปฏฺิพทฺธํ
อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ฯ เป ฯ อุกโกสฺสคิมี

อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺกฺขานํ ฯ

[๔๐๘] อนาปคฺต อคฺตปฺรเวทฺวารสฺสํ ชมฺมปฺรเวทฺวารสฺสํ อณฺ-
ธาสฺสนํปฺรเวทฺวารสฺสํ อณฺมคฺตกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

[๔๐๙] โถหิตํ กุกฺกสํกิตฺตํ ชรํ ทสฺสณฺจ วาปีตํ

กจฺจิ สํสรัตี มคฺโค สทฺธา ทาเนน กมฺมุนาติ ฯ

[๔๑๐] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเวยตฺรวา อิตฺถํ นวฺรคฺคํ กมฺพตํ
ปารุตา โหติ ฯ อณฺเวยตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต คํ อิตฺถํ เอตทวโจ
โถหิตํ โข เต ภิกฺขินฺติ ฯ สํ น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย
นวฺรคฺคโต กมฺพโตติ ฯ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ
สงฺฆาติเสสํ อาปคฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ฯ
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํสฺสํ อาปคฺติ ทฺกุกฺกฺขสฺสํสาติ ฯ เตน
โข ปน สมฺเยน อณฺเวยตฺรวา อิตฺถํ กุกฺกสํกมฺพตํ ปารุตา โหติ ฯ
อณฺเวยตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต คํ อิตฺถํ เอตทวโจ กุกฺกสํโตมํ โข
เต ภิกฺขินฺติ ฯ สํ น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย กุกฺกสํกมฺพโตติ ฯ
คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํสฺสํ
อาปคฺติ ทฺกุกฺกฺขสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเวยตฺรวา อิตฺถํ
นวฺรคฺคํ กมฺพตํ ปารุตา โหติ ฯ อณฺเวยตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
คํ อิตฺถํ เอตทวโจ อาทิกมฺมิกสฺสํโตมํ โข เต ภิกฺขินฺติ ฯ สํ
น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย นวฺรคฺคโต กมฺพโตติ ฯ คสฺสํ

๑ ย. ม. สํสรัตี ฯ

๔๑๓] เทรสถกนุเท คตียสงฺฆาติเสถสฺส วจิตฺตวตฺถุ ทฬปาจวาราติ ๒๗๓

กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺส อापคฺติ
ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺจนฺตรา อิตฺถํ ชรณฺมพฺถํ
ปารุตา โหติ ๑ อญฺจนฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺส คํ อิตฺถํ เอตทโวจ
ชวโรมํ โข เค ภิกฺขุ ๑ สํ น ปฏิวิธานาติ อาม อญฺญ
ชรณฺมพฺถติ ๑ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสถสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๔๑๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺจนฺตรา อิตฺถํ ทฬปาจวาร์
ปารุตา โหติ ๑ อญฺจนฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺส คํ อิตฺถํ เอตทโวจ
ทฬปาจวโรติ ๑ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสถสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๔๑๔] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺจนฺตรา อิตฺถํ เอตท
วปาเปคฺวา อากฺขติ ๑ อญฺจนฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺส คํ อิตฺถํ
เอตทโวจ วาปีคํ โข เค ภิกฺขุ ๑ สํ น ปฏิวิธานาติ อาม
อญฺญ โน จ โข ปฏิวตฺตติ ๑ คสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๔๑๕] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺจนฺตโร ภิกฺขุ ปริพฺพชิกํ
ปฏฺิเปถ ปสฺสํคฺวา สงฺฆาติเสถสฺส คํ ปริพฺพชิกํ เอตทโวจ กฺกุจ
ภิกฺขุ เค มกฺโข สํสํคฺติ ๑ สํ น ปฏิวิธานาติ อาม ภิกฺขุ

๑ ย. ม. สํสํคฺติ ๑

ปฏิปชฐิสฺสํ ๑ คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาภิเสสฺสํ อาปคฺติ กุกฺกฺจยสฺสํ ๑

[๔๑๔] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏวโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
อญฺเฏวโร อิตฺถิ เอตทโวจ สํกฺขาสิ ตฺวํ ภิกฺขิ อปฺปจ ยํ สํมิกฺกสฺส
เทสิ ตํ นมฺหากํ เทสฺสํ ๑ ก็ ภนฺเตติ ๑ เมถุนมฺมนฺติ ๑
คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
สงฺฆาภิเสสฺสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏวโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
อญฺเฏวโร อิตฺถิ เอตทโวจ สํกฺขาสิ ตฺวํ ภิกฺขิ อปฺปจ ยํ อคฺคทานํ
ตํ นมฺหากํ เทสฺสํ ๑ ก็ ภนฺเต อคฺคทานนฺติ ๑ เมถุนมฺมนฺติ ๑
คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
สงฺฆาภิเสสฺสํ ๑

[๔๑๕] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏวรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ๑
อญฺเฏวโร ภิกฺขุ สํวตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ คฺคฺจ ภิกฺขิ อหํ
กริสฺสํมํติ ๑ สํ น ปฏฺวิฆานาติ ๑ คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อาปคฺติ กุกฺกฺจยสฺสํ ๑ เตน
โข ปน สมนฺเณ อญฺเฏวรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ๑ อญฺเฏวโร ภิกฺขุ
สํวตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ นิสฺสํ ภิกฺขิ อหํ กริสฺสํมํติ ๑
สํ น ปฏฺวิฆานาติ ๑ คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสฺสํ อาปคฺติ กุกฺกฺจยสฺสํ ๑ เตน โข ปน
สมนฺเณ อญฺเฏวรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ๑ อญฺเฏวโร ภิกฺขุ

๔๑๕] เทรสภณฺฑะ คตฺยสงฺฆาภิเสถสํ วิณฺทวคฺคํ ๒๗๕

สารคดี โต โต อติภูมิ เขตทวโจ นิปชช ภคินิ อหํ กริสส์ลัมตี ฯ

ตำ น ปฏิวิธานาคี ๖ คสธ กุกุกจุจํ อโหสิ ๖ เป ๖ อหปคฺติ

វិក្កុ ឥន្ទ្រាភិឥន្ទ្រាភិ ចាបតុតិ កុក្កុឡឥន្ទ្រាភិ ។

ศตยสงฆาภิสัณเฑาะฏ นิกายํ ๖

จตุตถสงฆาทีเสถ

[๔๖๖] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิณํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีถฺเชกิสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สมนเณ อายสฺมา อุกฺขายิ
สํวตฺถิณํ กุฏฺฏโก โหติ พุทฺธานิ กุฏฺฏานิ อุปสงฺกมคิ ๑ เตน โห
ปน สมนเณ อญฺญตรว อิตฺถํ มคฺคปคิภา อภิรฺฐปา โหติ ทสฺส่นฺยา
ปาสํกิกา ๑ อถโห อายสฺมา อุกฺขายิ ปุพฺพพณฺสํมํ นิวาเสตฺวา
ปคฺคตจิวรมาทาย เณ คสฺสํ อิตฺถิยา นิเวสนํ เตนอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณคฺเค อาสเน นิสฺสีติ ๑ อถโห สํ อิตฺถํ
เณนายสฺมา อุกฺขายิ เตนอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนคํ อุกฺขายิ
อภิวาทตฺวา เอกมฺนคํ นิสฺสีติ ๑ เอกมฺนคํ นิสฺสินํ โห คํ อิตฺถํ
อายสฺมา อุกฺขายิ รมฺมียา กถาย สํหตฺสเสสี สํมาทเปสี สํมุตฺเตเชสี
สํมปหํเสสี ๑ อถโห สํ อิตฺถํ อายสฺมตา อุกฺขายินา รมฺมียา
กถาย สํหตฺสสีตา สํมาทปิตา สํมุตฺเตชิตา สํมปหํสีตา อายสฺมนคํ
อุกฺขายิ เอกทโวจ วเทยฺยาถ ภาเน เณ อคฺโค ปฏฺิพฺพา มย
อຍຍສຸສ ທາຕຸ ຍທີທໍ ຈີວຣມີຸທປາດເສນາສັນຄິດານປຣຸຈຍເກສັຊຸ-
ປຣິກຸຊາຣາຸທິ ๑ ນ ໂອ ທ ກຄິນີ ອມຸຫາກໍ ທຸດຸດຖາ ຍທີທໍ ຈີວຣມີຸທ-
ປາດເສນາສັນຄິດານປຣຸຈຍເກສັຊຸປຣິກຸຊາຣາ ພື້ຈ ໂອ ໂຍ ອມຸຫາກໍ
ທຸດຸດໂກ ຕໍ ອມຸຫາກໍ ເທທີຕິ ๑ ກໍ ການເຕຕິ ๑ ເມຄຸນຮມຸນຸຕິ ๑

๓ ย. ปริกฺขารานนฺติ ๑. ๒ ย. ม. ไปตฺถเกสฺ อຍฺ ปาโຈ นคฺคิ ๑

เมถุนธมฺมํ ยาจิตฺวา โโก อิมํ วสฺสํ ทุคฺคณฺหํ อามสฺสํสํคฺคิ นฺนุจฺจุทฺตฺวา
 ปกฺกมิตฺสํคฺคิ กิํ อิมิสฺสํ ปาปํ กิํ อิมิสฺสํ ทุคฺคณฺหํ กิํสฺสํ
 เกน หายคฺคิ ฯ อสฺสํสํ ไซ ภิภฺชฺช คาสํ อิตฺถํ อฺชฺชณฺณนฺตํ
 ธิยฺนํ วิปาเจนฺตํ ฯ ยะ เต ภิภฺชฺช อปฺปํจฺฉา สฺนฺชฺชจฺฉา อชฺชโน
 กุกฺกจฺฉา สิกฺขากามา เต อฺชฺชณฺณนฺติ ธิยฺนํ วิปาเจนฺติ กถํ
 หิ นาม อายสฺมา อุกฺกามิ มาตฺตคามสฺสํ สฺนฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย
 วณฺณํ ภาสฺสํคฺคิ ฯ อถ ไซ เต ภิภฺชฺช ภควโต เขตฺตมคฺคํ อวโรเจสฺสํ ฯ
 อถ ไซ ภควา เขตฺตมํ นิทานเ เขตฺตมํ ปกรเณ ภิภฺชฺชจฺฉํ สฺนฺติ-
 ปาตาเปตฺวา อายสฺมณฺตํ อุกฺกามิ ปฏฺฐิจฺฉิ สจฺจํ กิร ควํ อุกฺกามิ
 มาตฺตคามสฺสํ สฺนฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย วณฺณํ ภาสฺสํคฺคิ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺคหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉนฺตํ โมชฺสปริส
 อนนฺตมิกํ อปฺปฏฺฐิเป อสฺสํสํคฺคิ อกปฺปํ อกรณํ กถํ หิ นาม
 ควํ โมชฺสปริส มาตฺตคามสฺสํ สฺนฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย วณฺณํ
 ภาสฺสํคฺคิ นนฺ มยา โมชฺสปริส อเนกปริยาเยน วิวาคาย ชฺชโม
 เทสิโต โน สฺวาคาย ฯ เป ฯ กามปรีพาทนํ วุสฺสโม อุกฺกาทิ เนตํ
 โมชฺสปริส อปฺปสฺสณฺนํ วา ปสฺสาทาย ฯ เป ฯ เวนฺนจฺ ปน ภิภฺชฺช อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุกฺกาทิเยยฺยํ โย ปน ภิภฺชฺช อิตฺถนฺตํ วิปรีณเตน จิตฺเตน
 มาตฺตคามสฺสํ สฺนฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย วณฺณํ ภาสฺสํคฺคิ เขตฺตมคฺคํ
 ภคินิ ปาริฉริยานํ ยะ มาทิสฺสํ สฺสํคฺคิ กตฺถาณธมฺมํ พุทฺธจฺฉา
 เอเตน ชฺชเมน ปรีชเรยฺยติ เมถุนฺตมฺมํคฺคิเตน สจฺจาทิสฺสํคฺคิ ฯ

สงฆาภิเสกสงฆ์ ๑ อิตถิ์ ๑ โหติ เวมตโก ปรนุทกสงฆ์ ปุริสสงฆ์
 ติรจฺจนาคตสงฆ์ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺติยา สํหติเก อตฺตกา-
 มปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ ปรนุทโก
 ๑ โหติ ปรนุทกสงฆ์ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปรนุทกสงฆ์
 สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑
 ปรนุทโก ๑ โหติ เวมตโก ปุริสสงฆ์ ติรจฺจนาคตสงฆ์ อิตถิ์-
 สงฆ์ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปรนุทกสงฆ์ สํหติเก อตฺตกาม-
 ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ ปุริสํ ๑ โหติ
 ปุริสสงฆ์ เวมตโก ติรจฺจนาคตสงฆ์ อิตถิ์สงฆ์ ปรนุทกสงฆ์
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสสงฆ์ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย
 วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ ติรจฺจนาคโต ๑ โหติ
 ติรจฺจนาคตสงฆ์ เวมตโก อิตถิ์สงฆ์ ปรนุทกสงฆ์ ปุริสสงฆ์
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ติรจฺจนาคตสงฆ์ สํหติเก อตฺตกาม-
 ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑

[๔๓๘] เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ อิตถิ์นํ อิตถิ์สงฆ์ สํวตฺโต ๑
 ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตถิ์นํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ
 ภาสฺติ อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสกสงฆ์ ๑ เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ
 อิตถิ์นํ เวมตโก ปรนุทกสงฆ์ ปุริสสงฆ์ ติรจฺจนาคตสงฆ์
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตถิ์นํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย
 วณฺณํ ภาสฺติ อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยฺยํ ๑ เทว ปรนุทกา

๔๑๖] เตรศกณฺเฑ จตุตฺตสงฺฆาติเสสํ ปทภาชนํ เวมตีกาติ ๒๖

ทฺวินํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินํ
ปณฺทกานํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปคฺติ
ทฺวินํ อุตฺตจฺจยานํ ๑ เทว ปณฺทกา ทฺวินํ ปณฺทกานํ เวมตีกิ
ปฺริสฺสณฺณํ ติรจฺฉานคตฺสณฺณํ อิตฺถ์สณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินํ ปณฺทกานํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ
อปคฺติ ทฺวินํ อุตฺตกานํ ๑ เทว ปฺริสํ ทฺวินํ ปฺริสํ ๑ เป ๑
เทว ติรจฺฉานคตา ทฺวินํ ติรจฺฉานคตานํ ติรจฺฉานคตฺสณฺณํ เวมตีกิ
อิตฺถ์สณฺณํ ปณฺทกสณฺณํ ปฺริสฺสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
ทฺวินํ ติรจฺฉานคตานํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ
อปคฺติ ทฺวินํ อุตฺตกานํ ๑ อิตฺถ์ จ ปณฺทโก จ อฺภินฺ
อิตฺถ์สณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อฺภินํ สํหติเก อตฺตกาม-
ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปคฺติ สงฺฆาติเสสํ อุตฺตกฺขสฺส ๑
อิตฺถ์ จ ปณฺทโก จ อฺภินํ เวมตีกิ ๑ เป ๑ อปคฺติ อุตฺตจฺจเยน
อุตฺตกฺขสฺส ๑ เป ๑ ปณฺทกสณฺณํ ๑ เป ๑ อปคฺติ ทฺวินํ อุตฺตจฺจยานํ
๑ เป ๑ ปฺริสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ติรจฺฉานคตฺสณฺณํ สํวตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ อฺภินํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อปคฺติ
อุตฺตจฺจเยน อุตฺตกฺขสฺส ๑ อิตฺถ์ จ ปฺริสฺส จ อฺภินํ อิตฺถ์สณฺณํ
สํวตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อฺภินํ สํหติเก อตฺตกามปาริจริยาย
วณฺณํ ภาสฺติ อปคฺติ สงฺฆาติเสสํ อุตฺตกฺขสฺส ๑ อิตฺถ์ จ
ปฺริสฺส จ อฺภินํ เวมตีกิ ปณฺทกสณฺณํ ปฺริสฺสณฺณํ ติรจฺฉานค-

๔๒๒] เทรตถกณฺเฑ จตุตฺถสํฆาติเสถํ อนาปคฺติ วิหิตฺวตฺตคฺคาถา ๒๔๓

อตุตฺถกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อาปคฺติ ทฺวีนํ ทฺวีกฺขานํ ฯ

[๔๒๐] อนาปคฺติ จีวรปฏฺเฑปาทเสนาสนคิถานปจฺจยภោชชฺช-
ปรีกฺขารณ อฺปฏฺฐหาติ ภณฺเต อุมฺมตฺตกถุสฺส อาทิกมฺมิกถุสฺสาคิ ฯ

[๔๒๑] กถํ วณฺณมา ตเก ปุตฺตํ ปียา จ สฺสุภา สยฺย

กั ทชฺชํ เกนุปฏฺฐเจยฺยํ กถํ คจฺเจยฺย สฺสุคฺคินฺนุติ ฯ

[๔๒๒] เตน โห ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺตรา วณฺณมา อิตฺถํ กุฏฺฐปํ
ภิกฺขุํ เขตฺตโวจ กถาหํ ภนฺเต วิชาเยยฺยนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินี อคฺคฺทหานํ
เทหิติ ฯ กั ภนฺเต อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ เมถุนมฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ ภกฺวโต เขตฺตมคฺคํ อาโรเจสิ ฯ อาปคฺติํ ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สํฆาติเสถนฺนุติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺตรา
วิชายีนํ อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺตโวจ กถาหํ ภนฺเต ปุตฺตํ นี
ตเกยฺยนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินี อคฺคฺทหานํ เทหิติ ฯ กั ภนฺเต
อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ เมถุนมฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อาปคฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สํฆาติเสถนฺนุติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน
อณฺเฏตฺตรา อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺตโวจ กถาหํ ภนฺเต สามีกถุสฺสํ ปียา
อถุสฺสนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินี อคฺคฺทหานํ เทหิติ ฯ กั ภนฺเต อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ
เมถุนมฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺติํ ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สํฆาติเสถนฺนุติ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺตรา
อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺตโวจ กถาหํ ภนฺเต สฺสุภา อถุสฺสนฺนุติ ฯ

๓ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺสุ อยํ ปาโง น โหติ ฯ

เตนหิ ภคินี อคฺคทานํ เทหิตี ๑ กิ ฌนเต อคฺคทานนฺติ ๑
 เมถุนธมฺมนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตํ
 ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺรา
 อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ ญายาหิ ฌนเต อပ္ပชํมตี ๑
 อคฺคทานํ ภคินีติ ๑ กิ ฌนเต อคฺคทานนฺติ ๑ เมถุนธมฺมนฺติ ๑ ตสฺสํ
 กุกฺกุจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺรา อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
 เกนาหิ ฌนเต อပ္ပชํมตี ๑ อคฺคทานนฺติ ภคินีติ ๑ กิ
 ฌนเต อคฺคทานนฺติ ๑ เมถุนธมฺมนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสี
 ๑ เป ๑ อาปตฺติํ ตํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ๑ เตน โข
 ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺรา อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ กถาหิ
 ฌนเต สุกฺคํ คจฺเจยฺยนฺติ ๑ เตนหิ ภคินี อคฺคทานํ เทหิตี ๑ กิ
 ฌนเต อคฺคทานนฺติ ๑ เมถุนธมฺมนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสี กจฺจิ
 นุ โข อหิ สงฺฆาติเสถ อาปตฺติํ อาปนฺโนติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสี ๑ อาปตฺติํ ตํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ๑

จตุตฺถสงฺฆาติเสถ นิฏฺฐิตํ ๑

ปณจมตงฺขาทีเสถ

[๔๒๓] เตน สัมเยน พุกุโซ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
 อนาคตปิตฺตํ กุสฺสํ อารามํ ๑ เตน โข ปน สัมเยน อายสฺมา
 อุกาปิ สํวตฺถิยํ กุสฺสปโก โหติ พหุกานิ กุสฺสํ อุปสงฺกมตี ยตฺถ
 ปสฺสตี กุมารํ ภา อปชาปติํ กุมาริํ ภา อปติํ กุมารกฺสฺส
 มาตาปิตฺตํ สํนฺติเก กุมาริกาย วณฺณํ ภณฺตี อมฺกสฺส กุสฺสํ
 กุมาริกา อภิรฺุปา ทสฺสํนํยา ปาสํทิกา ปณฺชิตา พฺยตฺตา เมธาวิน
 ทกฺขา อนตฺตา ฉนฺนา สํ กุมาริกา อิมสฺส กุมารกฺสฺสํติ ๑
 เต เอวํ วทฺหฺติ^๓ เอเต โข ภนฺเต อเมฺห น ชานฺหฺติ เก ภา
 อิมํ กสฺสํ วาติ สฺเจ ภนฺเต อโย เทเปยฺย อาเนยฺยาม^๒ มย
 ตํ กุมาริํ อิมสฺส กุมารกฺสฺสํติ ๑ กุมาริกาย มาตาปิตฺตํ สํนฺติเก
 กุมารกฺสฺสํ วณฺณํ ภณฺตี อมฺกสฺส กุสฺสํ กุมารโก อภิรฺุโป
 ทสฺสํนํโย ปาสํทิกโก ปณฺชิตโต พฺยตฺโต เมธาวิน ทกฺโข อนตฺโต
 ฉนฺโน โส กุมารโก อิมสฺสํ กุมาริกายาติ^๓ ๑ เต เอวํ วทฺหฺติ
 เอเต โข ภนฺเต อเมฺห น ชานฺหฺติ เก ภา อิมํ กสฺสํ วาติ กสฺม
 วิกฺก กุมาริกาย วตฺถุํ สฺเจ ภนฺเต อโย ยาจาเปยฺย ทชฺเชยฺยาม มย
 อิมํ กุมาริํ กสฺสํ กุมารกฺสฺสํติ ๑ เอเตเนว อุปาเยน อวาทานิมี

๓ ย. ม. วทฺหฺติ ๑ ๒ ย. ม. อาเนม ๑ ๓ ย. ม. ฉนฺนํ
 กุมาริกา กสฺสํ กุมารกฺสฺสํติ ๑

การาเปติ จิราหานิมิ การาเปติ จาเรยฺยานิมิ วุตฺตาเปติ ฯ

[๔๒๔] เตน โส ปน สัมเณน อญฺญตริสฺสํ ปุราณคณกียา
 ฐิตา อภิรฺฐา โหติ ทสฺสํนํยา ปาสาทิกา ฯ ตํโรคาโม จ
 อาชวํสวาทา อากนฺตฺวา ตํ คณกํ เขตทโวจํ เทหฺยุเย อิมํ
 กุมาริกํ อมฺหากํ กุมารกสฺสํติ ฯ สํ เอมมาห อหํ ขุวยฺยา
 ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิมํ กสฺสํ วาติ อญฺญจ เม เอกธตฺติกา
 ตํโรคาโม จ คณฺตพฺโพ นหํ ทสฺสํมํติ ฯ มนุสฺสา เต อาชวํสวาทเก
 เขตทโวจํ กิสฺสํ ตุมฺเห อญฺยา อากตฺตฺวาติ ฯ อิท มยํ อญฺยา
 อมฺกํ นาม คณกํ ฐิตํ ยาจิมฺหา อมฺหากํ กุมารกสฺสํ สํ เอมมาห
 อหํ ขุวยฺยา ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิมํ กสฺสํ วาติ อญฺญจ
 เม เอกธตฺติกา ตํโรคาโม จ คณฺตพฺโพ นหํ ทสฺสํมํติ ฯ กิสฺสํ
 ตุมฺเห อญฺยา ตํ คณกํ ฐิตํ ยาจิตฺถ นนุ อญฺโย อุกฺทายิ
 วุตฺตพฺโพ อญฺโย อุกฺทายิ ทาเปสฺสํตํติ ฯ อถโส เต อาชวํสวาทา
 เยนายสฺมา อุกฺทายิ เทนฺอุปสงฺกมิตฺถ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตํ อุกฺทายิ
 เขตทโวจํ อิท มยํ ภาเน อมฺกํ นาม คณกํ ฐิตํ ยาจิมฺหา อมฺหากํ
 กุมารกสฺสํ สํ เอมมาห อหํ ขุวยฺยา ตุมฺเห น ชานามิ เก วา
 อิมํ กสฺสํ วาติ อญฺญจ เม เอกธตฺติกา ตํโรคาโม จ คณฺตพฺโพ
 นหํ ทสฺสํมํติ สํชฺช ภาเน อญฺโย ตํ คณกํ ฐิตํ ทาเปตุ
 อมฺหากํ กุมารกสฺสํติ ฯ อถโส อายสฺมา อุกฺทายิ เยน สํ คณกํ
 เทนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ คณกํ เขตทโวจํ กิสฺสํ อิมํ ฐิตํ

๔๒๕] เทรสภณเท ปณฺจมสงฺฆาติเสสํ อุตฺตายิกิตฺตวตฺตํ ๒๗๗

น เทสํติ ฯ อหํ ชฺวชฺช อิมํ น ชานามิ เก วา อิมํ กสฺส วาติ
อญฺญํ เม เอกธตฺติกา ตํโรคาโม จ กนฺตพฺโพ นานํ ทสฺสํมํติ ฯ
เทหิ อิมํสํ อหํ อิมํ ชานามํติ ฯ สเจ ภนฺเต อญฺโฆ ชานาติ
ทสฺสํมํติ ฯ อถโฆ สํ คณฺถํ เตสํ อาชวฺกสํวกานํ ธีตฺรํ อทาสี ฯ
อถโฆ เต อาชวฺกสํวกา ตํ กุมาริกํ เนตฺวา มาสํเยว สุนฺธิสํโภเคน
ภฺยชฺชิสฺสุ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชนฺติ ฯ

[๔๒๕] อถโฆ สํ กุมาริกา มาตุยา สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสิ
อหํ หิ ทฺกฺกตา ทฺกฺกิตา น สฺสํ ธมฺมา น มาสํเยว มํ สุนฺธิสํโภเคน
ภฺยชฺชิสฺสุ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชนฺติ อาคจฺจตุ เม มาตา
มํ เนสฺสํตฺติ ฯ อถโฆ สํ คณฺถํ เยน เต อาชวฺกสํวกา เตหฺ-
ปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา เต อาชวฺกสํวเก เอกทโวจ มา อญฺยา
อิมํ กุมาริกํ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชิตฺถ สุนฺธิสํโภเคน อิมํ กุมาริกํ
ภฺยชฺชิตาติ ฯ เต เอวมาหิสฺสุ นตฺตมฺหากํ คยา สทฺธิ อหารูปหาโร
สฺมณฺเนน สทฺธิ อมฺหากํ อหารูปหาโร คจฺจ คฺวํ น มยฺหํ
ชานามาติ ฯ อถโฆ สํ คณฺถํ เตหิ อาชวฺกสํวเกหิ อปสํทิตา
ปฺนฺเทว สํวตฺถิ ปจฺจจากมฺภิ ฯ ทฺติยมฺภี โฆ สํ กุมาริกา มาตุยา
สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสิ อหํ หิ ทฺกฺกตา ทฺกฺกิตา น สฺสํ ธมฺมา
มาสํเยว มํ สุนฺธิสํโภเคน ภฺยชฺชิสฺสุ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน
ภฺยชฺชนฺติ อาคจฺจตุ เม มาตา มํ เนสฺสํตฺติ ฯ อถโฆ สํ คณฺถํ

๓ ย. ม. ไปตฺตเกสฺสุ อญฺ ปาโไซ น โทติ ฯ

เยนายสุมา อุกาสิ เตนุปลงฺกมิ อุปฺสงฺกมิทฺวา อายสุมนฺตํ อุกาสิ
 เอตทโวจํ สํ กิร ฆนฺเต กุมาริกา ทฺกฺคตา ทฺกฺขิตา น สฺขํ
 ตภาติ มาสํเยว นํ สฺนึสํโภเคน ฆณฺธิสฺสํ ตโต อปฺเรน ทาสํโภเคน
 ฆณฺชฺนติ จเทยฺยาถ ฆนฺเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสํโภเคน
 ฆณฺชฺนตฺตํ สฺนึสํโภเคน อิมํ กุมาริกํ ฆณฺชฺนตฺติ ฯ อถโฆ อายสุมา
 อุกาสิ เยน เต อาชวํถสํวทา เตนุปลงฺกมิ อุปฺสงฺกมิทฺวา เต
 อาชวํถสํวเท เอตทโวจํ มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสํโภเคน
 ฆณฺชฺนตฺตํ สฺนึสํโภเคน อิมํ กุมาริกํ ฆณฺชฺนตฺติ ฯ เต เอวมาหํ
 นตฺตมฺหากํ ตยา สฺทฺธิ อารุปรุหาโร คณฺณยา สฺทฺธิ มฺหากํ
 อารุปรุหาโร สมนฺเนน ภวิตพฺพิ อพฺยาจฺเณน สมนฺโน อสฺส
 สฺสสฺมนฺโน คจฺจ ตวํ น มยฺนตํ ชานามตฺติ ฯ อถโฆ อายสุมา
 อุกาสิ เตหิ อาชวํถสํวเทหิ อปฺสํทิตโต ปฺนฺเทว สํวตฺตํ ปจฺจาคณฺณํ ฯ
 ตติยมนฺปิ โฆ สํ กุมาริกา มาตฺยา สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสิ อหํ หิ
 ทฺกฺคตา ทฺกฺขิตา น สฺขํ ตภามิ มาสํเยว นํ สฺนึสํโภเคน
 ฆณฺธิสฺสํ ตโต อปฺเรน ทาสํโภเคน ฆณฺชฺนติ อากจฺจตฺตํ เม มาตา
 มํ เนสฺสํตฺติ ฯ ตติยมนฺปิ โฆ สํ คณฺถํ เยนายสุมา อุกาสิ เตนุ
 ปลงฺกมิ อุปฺสงฺกมิทฺวา อายสุมนฺตํ อุกาสิ เอตทโวจํ สํ กิร
 ฆนฺเต กุมาริกา ทฺกฺคตา ทฺกฺขิตา น สฺขํ ตภาติ มาสํเยว นํ สฺนึสํ
 โภเคน ฆณฺธิสฺสํ ตโต อปฺเรน ทาสํโภเคน ฆณฺชฺนติ จเทยฺยาถ
 ฆนฺเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสํโภเคน ฆณฺชฺนตฺตํ สฺนึสํโภเคน

๔๒๖] เทรสภณเท ปณฺจมตฺตงฺขาภิเสถ อุกฺกมฺมิกฺขวตฺต ๒๘๘

อิมํ กุมาริกํ ภุณฺสกาติ ฯ ปจฺมํ จาหํ เตหิ อารกฺกสวเกหิ
อปสํทิตฺตํ คจฺฉ ตฺวํ นาทํ คมิตฺตํมํติ ฯ

[๔๒๖] อถ โข สํ คณฺเฑ อชฺชณายติ ชัยติ วิปาเจติ เอวํ
ทฺคฺคโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ ทฺคฺคโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ
เอวํ มา สฺสํ ตกฺค อโย อุกฺกมฺมิกํ ยถา เม กุมาริกา ทฺคฺคตา
ทฺคฺคตา น สฺสํ ตกฺค ปาปิกาย สฺสํสฺสา ปาปเกน สฺสํสฺเรน
ปาปเกน สํมิเกนาติ ฯ สํมิ โข กุมาริกา อชฺชณายติ ชัยติ
วิปาเจติ เอวํ ทฺคฺคโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ ทฺคฺคโต โหตุ
อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ มา สฺสํ ตกฺค อโย อุกฺกมฺมิกํ ยถาหํ ทฺคฺคตา
ทฺคฺคตา น สฺสํ ตกฺค ปาปิกาย สฺสํสฺสา ปาปเกน สฺสํสฺเรน
ปาปเกน สํมิเกนาติ ฯ อณฺเณปํ อิตฺติโย สฺนคฺคฺจํ สฺสํสฺสิ วา
สฺสํสฺเรหิ วา สํมิเกหิ วา ตา เอวํ อายาจนฺติ เอวํ ทฺคฺคโต
โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ ทฺคฺคโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ มา
สฺสํ ตกฺค อโย อุกฺกมฺมิกํ ยถา มยํ ทฺคฺคตา ทฺคฺคตา น สฺสํ
ตกฺค ปาปิกาย สฺสํสฺสิ ปาปเกหิ สฺสํสฺเรหิ ปาปเกหิ สํมิเกหิติ ฯ
ยา ปน ตา อิตฺติโย สฺนคฺคฺจํ สฺสํสฺสิ วา สฺสํสฺเรหิ วา สํมิเกหิ
วา ตา เอวํ อายาจนฺติ เอวํ สฺสํโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ
สฺสํโต โหตุ อโย อุกฺกมฺมิกํ เอวํ สฺสํเมตฺต อโย อุกฺกมฺมิกํ ยถา
มยํ สฺสํตา สฺสํตา สฺสํเมตฺต ภาทฺทกาหิ สฺสํสฺสิ ภาทฺทเกหิ สฺสํสฺเรหิ
ภาทฺทเกหิ สํมิเกหิติ ฯ

[๔๒๗] อสโธสฺสํ โห ภิกฺขุ เอกจฺจนํ อิตฺถํ โอยาจฺนฺตํ
 เอกจฺจนํ อิตฺถํ อายาจฺนฺตํ ฯ เ ย เต ภิกฺขุ อปฺปํ จฺจุ ๑ สํนุจฺจุ ๑
 ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ๑ ชยฺนฺติ ๑ วิปาเจนฺติ ๑ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุกฺทายิ สํญจวิตุํ สํมาปชฺชิสฺสํ ๑ อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต
 เขตฺตมฺตํ อารโหเส ๑ อถ โห ภควา เขตฺตมฺมี นิทาเน เขตฺตมฺมี
 ปกฺกเรเน ภิกฺขุสงฺฆํ สํนุปีตาตาเปตฺวา อายสฺมณฺโต อุกฺทายิ ปฏฺฐิปุจฺฉิ
 สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกฺทายิ สํญจวิตุํ สํมาปชฺชิสฺสํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา ๑ อนนฺจฺฉวํ โมชปฺริสฺสํ อนนฺจฺฉวํ อปฺปปฏิวํ
 อสฺสํมณฺเฑ อกฺกปฺปิยํ อกรณฺเฑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชปฺริสฺสํ
 สํญจวิตุํ สํมาปชฺชิสฺสํ เนตํ โมชปฺริสฺสํ อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
 ๑ เป ๑ เอยฺยจฺ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺทายิเสยฺยถ โย
 ปน ภิกฺขุ สํญจวิตุํ สํมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสฺสมํ ปฺริสฺสํ วา
 อิตฺถมํ ๑ ชายตฺตเน วา ชารตฺตเน วา ๑ สงฺฆาภิเสสฺสํ ๑ เอยฺยจฺ
 ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๒๘] เตน โห ปน สํมเยเน สํมพฺพุตา ชฺชุตฺตา อญฺญาเน
 ปฺริจาเรนฺตา อณฺณตวิสฺสํ เวลียา สํนฺติเก ๑ ปาหฺเส อากฺขณฺตุ
 อญฺญาเน ปฺริจาเรสฺสํมาติ ๑ ๑ เอยฺยมาห อหํ ชฺชวยฺยา ตฺวเมห
 น ๑ ชานามิ ๑ เก วา อิมํ กสฺสํ วาติ ๑ อหฺมจฺมฺหิ ๑ พฺพุทฺธจฺจ พฺพุ
 ปฺริกฺขารว ๑ พหิณฺดรณฺจ ๑ คนฺตพฺพํ ๑ นานํ คมฺมิสฺสํมาติ ๑ อถ โห โส
 พุทฺโธ เตสํ ชฺชุตฺตานํ เขตฺตมฺตํ อารโหเส ๑ เอยฺย จฺจุเต อณฺณตโร

ปฺริโส เต ชฺชเต เตตทโวจ กิถฺสํ ตุมฺเห อญฺยา ตํ เวสํ ยาจิตฺถ
 นนุ อญฺโย อุตฺถายิ วุตฺตพฺโพ อญฺโย อุตฺถายิ อญฺโยเชตฺถสํคฺคิ ฯ เหว
 วุตฺเต อณฺณคโร อฺปาสโก ตํ ปฺริสํ เตตทโวจ มา อญฺโย เหว
 อวจ น กปฺปติ สมนานํ สกฺขปฺปุตฺติยานํ เอวรูปํ กาคํ นายฺโย
 อุตฺถายิ เอวรูปํ กิถฺสํคฺคิ ฯ เหว วุตฺเต กิถฺสํคฺคิ น กิถฺสํคฺคิ
 อพฺภุคํ อภิสํ ฯ อถโฆ เต ชฺชตา เยนายสฺมา อุตฺถายิ เตนฺอุปสงฺกมํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ขายสฺมนํ อุตฺถายิ เตตทโวจ อึช มยฺ ภนฺเต
 อญฺยานเ ปริจาเรนฺตา อมฺกาย นาม เวสฺยา สมนฺติเก ทฺฐํ ปิณฺณมฺหา
 อากฺขณฺตํ อญฺยานเ ปริจาเรสฺสํมาติ สํ เอวมาห อหํ ชฺวญฺยา
 ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อึเม กถฺสํ วาติ อหณฺจุมฺหิ พหฺนฺนฺกา
 พหฺนฺนฺกาวา พหฺนฺนฺกาวา คณฺตพฺพิ นาทํ คมิตฺสํมํติ สํ
 ภนฺเต อญฺโย ตํ เวสํ อญฺโยเชตฺติ ฯ อถโฆ ขายสฺมา อุตฺถายิ เยน
 สํ เวสํ เตนฺอุปสงฺกมํ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ เวสํ เตตทโวจ กิถฺสํ
 อึเมสํ น คจฺฉสํคฺคิ ฯ อหํ ชฺวญฺย อึเม น ชานามิ เก วา อึเม กถฺสํ
 วาติ อหณฺจุมฺหิ พหฺนฺนฺกา พหฺนฺนฺกาวา พหฺนฺนฺกาวา คณฺตพฺพิ
 นาทํ คมิตฺสํมํติ ฯ คจฺฉ อึเมสํ อหํ อึเม ชานามํติ ฯ สเจ
 ภนฺเต อญฺโย ชานาติ คมิตฺสํมํติ ฯ อถโฆ เต ชฺชตา ตํ
 เวสํ อาทาย อญฺยานํ อคฺมํสํ ฯ อถโฆ โส อฺปาสโก อฺชฺชณฺยติ
 รัชฺชติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อญฺโย อุตฺถายิ คํชณฺณํ สจฺจวิคฺคํ
 สํมาปชฺชิสฺสํคฺคิ ฯ อสฺสสํสํ ฆ ภิภฺชฺช คสฺส อฺปาสกสฺส อฺชฺชณฺยนฺคสฺส

ชยันตสูตร วิปาเจนตสูตร ฯ เป เต ภิกขุ อปฺปมัจฉา ฯ เป ฯ เต
 อชฺชฌายนฺติ ชยันนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกายิ
 คัมภณิกํ สณฺณจวิตุํ สฺมาปชฺชิสฺสํคํ ฯ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต
 เขตมคฺคํ อารโหเส ๑ อถ โข ภควา เขตสุมํ นิทานเ เขตสุมํ
 ปกฺกเรณ ภิกขุสงฺฆํ สมนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อุกายิ ปฏฺฐิจฺฉิ
 สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกายิ คัมภณิกํ สณฺณจวิตุํ สฺมาปชฺชิสฺสํคํ ๑ สจฺจํ
 ภควาติ ฯ จิกรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุณฺณวัก โมฆปฺปิสฺ อน-
 นฺนุโลมิกํ ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺปิสฺ คัมภณิกํ สณฺณจวิตุํ
 สฺมาปชฺชิสฺสํคํ เหนฺติ โมฆปฺปิสฺ อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกเทสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกขุ
 สณฺณจวิตุํ สฺมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสํมตฺติ ปฺริสํสฺส วา อิตฺถํมตฺติ
 ชายคฺคตฺเตน วา ชารคฺคตฺเตน วา อนฺตมโส คัมภณิกายปิ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๔๒๙] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสุมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ สณฺณจวิตุํ สฺมาปชฺชเยยฺยาคิ
 อิตฺถิยา วา ปหิโต ปฺริสํสฺส สนฺติเก คจฺฉนฺติ ปฺริเสน วา ปหิโต
 อิตฺถิยา สนฺติเก คจฺฉนฺติ ๑ อิตฺถิยา วา ปฺริสํมคฺคินฺติ ปฺริสํสฺส
 มตฺติ อิตฺถิยา วา อารโหเจติ ๑ ปฺริสํสฺส วา อิตฺถํมคฺคินฺติ อิตฺถิยา
 มตฺติ ปฺริสํสฺส วา อารโหเจติ ๑ ชายคฺคตฺเตน วาติ ชายา ภวิสฺสํ ๑
 ชารคฺคตฺเตน วาติ ชาริ ภวิสฺสํ ๑ อนฺตมโส คัมภณิกายปิ มุคฺคตฺติกา

๔๓๒] เทรสภณฺฑเก ปณฺจมตฺตงฺฆาติเสสํ ปทภาณํ นิกฺเขปปทานิ ๓๐๓

ภวิสฺสํ ๑ ตฺตงฺฆาติเสสํ ๑ เป ๑ เตนํ ๑ อจฺจุตํ ตฺตงฺฆาติเสสํ ๑

[๔๓๐] ทส อิตฺถิโย มาตุรฺกฺขิตา มิตฺตฺรฺกฺขิตา มาตานิตรฺกฺขิตา
ภาตุรฺกฺขิตา ภคินฺรฺกฺขิตา ฌาติรฺกฺขิตา โคตฺตรฺกฺขิตา ชมฺมรฺกฺขิตา
สํวรฺกฺขา สปริทณฺฑา ๑

[๔๓๑] ทส ภริยาโย ชนุกํตา นนฺทวาสินํ โภควาสินํ ปญฺจวาสินํ
โอยทปฺตฺตํ โอยทจฺจุมฺพฺวา ทาสํ ๑ ภริยา ๑ กมฺมการํ ๑ ภริยา
๑ ชหาทตา มุหฺตฺติกา ๑

[๔๓๒] มาตุรฺกฺขิตา นาม มาตา รฺกฺขติ โคเปติ อิตฺตฺตฺตํ
การฺติ วสํ วตฺเตติ ๑ มิตฺตฺรฺกฺขิตา นาม มิตฺตา รฺกฺขติ โคเปติ
อิตฺตฺตฺตํ การฺติ วสํ วตฺเตติ ๑ มาตานิตรฺกฺขิตา นาม มาตา-
นิตรฺ รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิตฺตฺตฺตํ การฺเนติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑
ภาตุรฺกฺขิตา นาม ภาตา รฺกฺขติ โคเปติ อิตฺตฺตฺตํ การฺติ วสํ
วตฺเตติ ๑ ภคินฺรฺกฺขิตา นาม ภคินฺ รฺกฺขติ โคเปติ อิตฺตฺตฺตํ
การฺติ วสํ วตฺเตติ ๑ ฌาติรฺกฺขิตา นาม ฌาตกา รฺกฺขนฺติ
โคเปนฺติ อิตฺตฺตฺตํ การฺเนติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑ โคตฺตรฺกฺขิตา นาม
สโคตฺตา รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิตฺตฺตฺตํ การฺเนติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑ ชมฺม-
รฺกฺขิตา นาม สหฺมมิกา รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิตฺตฺตฺตํ การฺเนติ วสํ
วตฺเตนฺติ ๑ สํวรฺกฺขา นาม ศพฺเพมํ ปริคฺคฺหิตา โหติ มยฺหํ เอสํ
อนฺตมโส มาตาสฺสปริคฺคฺหิตา ๑ สปริทณฺฑา นาม เกณฺจิ ทณฺโท
ชฺวีโต โหติ โย อิตฺตฺตฺตํ อิตฺตํ อจฺจุตํ เอยฺยโก ทณฺโทติ ๑

[๔๓๓] ชนุกัฏฐา นาม ชเนน กัณฐิควา วาเสติ ๑ ฉนุกวาสินี
นาม มีโย มียิ วาเสติ ๑ โภควาสินี นาม โภคิ ทตฺวา
วาเสติ ๑ ปฏฺวาสินี นาม ปฏฺ ทตฺวา วาเสติ ๑ โอทปคฺคกัณ
นาม อุกทกปคฺคํ อามลิตฺวา วาเสติ ๑ โอภตจุมฺพฺพา นาม จุมฺพฺ
โอโรเปคฺวา วาเสติ ๑ ทาสี นาม ทาสี เจว โหติ ภริยา จ ๑
กมฺมการี นาม กมฺมการี เจว โหติ ภริยา จ ๑ ชสาหฺวา นาม
กรรมราณีตา อฺจุจติ ๑ มุหฺตฺติกา นาม คัณณิกา อฺจุจติ ๑

[๔๓๔] ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนฺนามํ
มาตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนุกัฏฐาติ
ปฏฺคคฺคฺหาติ วัมมสฺสิตํ ปจฺจําหริติ อापคฺคิตํ สํฆาติสํสฺสํ ๑ ปฺริโส
ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนฺนามํ มีตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ เป ๑
มาตาปิตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ ภาตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ ภคินีตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑
ฌาตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ โคตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ ชมฺมตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑
ธํมฺมตฺตฺรภฺชิตํ พฺรหฺมิ ๑ สํปริทฺตฺนํ พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยา ชนุกัฏฐาติ ปฏฺคคฺคฺหาติ วัมมสฺสิตํ ปจฺจําหริติ อापคฺคิตํ
สํฆาติสํสฺสํ ๑

นิกฺเขปปทานิ ๑

[๔๓๕] ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนฺนามํ
มาตฺตฺรภฺชิตญฺจ มีตฺตฺรภฺชิตญฺจ พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตฺถนฺนามสฺส

๓ ปหิณฺนาตีติ อมฺหากํ ชนฺติ ๑

๔๓๖] เตรงกณฺเฑ ปณฺจมสงฺฆาติเสถ ปทภาชนียํ พทฺธจกฺกํ ๓๐๕

ภริยาโย ชนกกัฏฺฐาติ ปฏิภุคฺคณฺหาติ จมฺภติ ปจฺจาหริติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ ฆาตาปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ พุรุหิ ๑ เป ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ
ภานุรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ
ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ โสตุตฺตรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ
ชมฺมรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ สํวรฺกฺขญฺ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ
สํปริทฺตญฺ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ชนกกัฏฺฐาติ
ปฏิภุคฺคณฺหาติ จมฺภติ ปจฺจาหริติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

ชณฺฑจกฺกํ ๑

[๔๓๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ปิตุ-
รฺกฺขิตฺตญฺ ฆาตาปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ชนกกัฏฺฐาติ ปฏิภุคฺคณฺหาติ จมฺภติ ปจฺจาหริติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ ภานุรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺตญฺ ๑
ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ โสตุตฺตรฺกฺขิตฺตญฺ ๑
ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ ชมฺมรฺกฺขิตฺตญฺ ๑ ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ สํวรฺกฺขญฺ ๑
ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ สํปริทฺตญฺ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ชนกกัฏฺฐาติ ปฏิภุคฺคณฺหาติ จมฺภติ ปจฺจาหริติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปิตุรฺกฺขิตฺตญฺ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส

ภริยาโย ธนุกัตาติ ปฏิคุณหาติ วังสติ ปจุหาหริติ อาปติติ
 ตั้งชาติเสถียร ๗

พทชจกก ๑๗ ๗

[illegible]

หุติยํ พททจกุกํ ๖

[๔๓๘] ปฏิโส ภิกขุ ปหิณเต กจฺจน ฆนฺเต อิตถนฺนํ ภาตฺต-
 รกฺขิตวฺย ภิกฺขุรกฺขิตวฺย ฯ ภาตฺตรกฺขิตวฺย ฌาตฺตรกฺขิตวฺย ฯ
 ภาตฺตรกฺขิตวฺย โสจฺจตฺตรกฺขิตวฺย ฯ ภาตฺตรกฺขิตวฺย ชมฺมตฺตรกฺขิตวฺย ฯ
 ภาตฺตรกฺขิตวฺย สํวตฺตวฺย ฯ ภาตฺตรกฺขิตวฺย สํปริทฺตวฺย ฯ
 ภาตฺตรกฺขิตวฺย มาตฺตวฺย ฯ ภาตฺตรกฺขิตวฺย มิตฺตวฺย ฯ
 ภาตฺตวฺย มาตํมิตฺตวฺย พฺรหฺมิ โหติ กิร อิตถนฺนํ

๓. ย. ม. พุทธจกมุตต์ สังฆิตติ ๑. อโธ ปวํ คคฺค ทุคฺคิยพฺพุช-
จกกาถํ อวิภชิตฺวา อวสาณพฺพุชจกเมว วิภคตํ ๑

๔๔๐] เศรศกณฺเท ปณฺจมตฺตํสมาทิสํ ปทภาชนํ คติยพทฺชกุกาติ ๓๐๗
ภริยาโย ชนุกํตาติ ปฏิกุณฺหาติ จมํสํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ
ตฺตํสมาทิสํสํสํ ๑

คติยํ พทฺชกุกํ ๑

[๔๓๙] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต ลฺลนํ ฆนฺเต อิตฺตุนฺนามํ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตํ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตํ โลกตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตํ สํวรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตํ สํปริทฺตํ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตํ มาตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตํ ปิตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตํ มาตํปิตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตํ พุริโห โหถ กิร อิตฺตุนฺนามสํสํ ภริยาโย
ชนุกํตาติ ปฏิกุณฺหาติ จมํสํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ ตฺตํสมาทิสํสํสํ ๑

จคฺคตํ พทฺชกุกํ ๑

[๔๔๐] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต ลฺลนํ ฆนฺเต อิตฺตุนฺนามํ ฌาตฺร-
รฺกฺขิตฺตํ โลกตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตํ ๑
ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ สํวรฺกฺขิตฺตํ ๑ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ สํปริทฺตํ ๑
ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ มาตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ ปิตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑
ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ มาตํปิตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑
ฌาตฺรฺกฺขิตฺตํ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตํ พุริโห โหถ กิร อิตฺตุนฺนามสํสํ
ภริยาโย ชนุกํตาติ ปฏิกุณฺหาติ จมํสํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ
ตฺตํสมาทิสํสํสํ ๑

ปณฺจมํ พทฺชกุกํ ๑

[๔๔๓] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต อจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ โคตฺต-
 รกฺขิตฺตฺวํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ โคตฺต-
 รกฺขิตฺตฺวํ สंपริทฺตฺวณฺณํ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ มาตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ โคตฺต-
 รกฺขิตฺตฺวํ ปิตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ มาตาปิตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ
 โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ภાતฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ภคินีรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ
 โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฃาติรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํสฺส
 ภริยาโย ชนกฺกํตาติ ปฏฺิภคณฺหาติ วมฺมํสฺสํ ปจฺจาหฺรติ อાપતฺติ
 સંગ્રામિસેસસંસં ॥

ฉญฺจํ พทฺธจกฺกํ ॥

[๔๔๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต อจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ ชมฺม-
 รกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ สंपริทฺตฺวณฺณํ ฯ ชมฺม-
 รกฺขิตฺตฺวํ มาตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ปิตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ ชมฺม-
 รกฺขิตฺตฺวํ มาตาปิตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ภાતฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ
 ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ภคินีรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ฃาติรฺกฺขิตฺตฺวํ ฯ
 ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตฺตรกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํสฺส
 ภริยาโย ชนกฺกํตาติ ปฏฺิภคณฺหาติ วมฺมํสฺสํ ปจฺจาหฺรติ อાપત્તિ
 સંગ્રામિસેસસંસં ॥

สํคฺตมํ พทฺธจกฺกํ ॥

[๔๔๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต อจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ สํวร-
 กฺขิตฺตฺวํ สंपริทฺตฺวณฺณํ ฯ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตฺตรกฺขิตฺตฺวํ ฯ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ

๔๔๕] เทรสภณเท ปญจมสังฆาทีเสถ ปทภาณนี พทชจกุกิ ๓๓๓

ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิ ตู-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขิ-
นํ รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตฺต-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํว-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สปริทฺตฺวํ พุรฺหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํส-
ภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ ปจฺจําหริติ อापคฺติ
สังฆาทีเสถสํสํ ๑

ชณฺชจกุกิ ๑

[๔๔๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มีตฺร-
รฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิ มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํส-
ภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ ปจฺจําหริติ อापคฺติ
สังฆาทีเสถสํสํ ๑ ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ฌาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตฺตรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ สปริทฺตฺวํ ๑ มีตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺหิ
โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํสภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ
ปจฺจําหริติ อापคฺติ สังฆาทีเสถสํสํ ๑

พทชจกุกิ ๑

มุตํ สังฆิตฺตํ ๑

[๔๕๐] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนํ
 สปริทณฺฑนํ มาตุรฺกฺขิตฺตํ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนํ
 ภริยาโย มุหฺมุคฺคิกาทิ ปฏิกุคฺคณฺหาติ วมฺมํสํติ ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนํ
 สปริทณฺฑนํ ปิตุรฺกฺขิตฺตํ ๑ สปริทณฺฑนํ มาตํปิตุรฺกฺขิตฺตํ ๑
 สปริทณฺฑนํ ภาตฺตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑ สปริทณฺฑนํ ภคินีรฺกฺขิตฺตํ ๑
 สปริทณฺฑนํ ฌาตริรฺกฺขิตฺตํ ๑ สปริทณฺฑนํ โคคฺคตฺรฺกฺขิตฺตํ ๑
 สปริทณฺฑนํ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตํ ๑ สปริทณฺฑนํ สํวรฺกฺขนํ พุรุหิ
 โหถ กิร อิตฺถนฺนํ ภริยาโย มุหฺมุคฺคิกาทิ ปฏิกุคฺคณฺหาติ วมฺมํสํติ
 ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑

เอถมฺมํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๕๑] ทุมฺมํ ติมฺมํ จตุมฺมํ ปณฺจมฺมํ ฉมฺมํ สทฺตมฺมํ
 อฏฺฐมฺมํ นวมฺมํ เอวเมว กาสพฺพํ ๑

อิทํ ทถมฺมํ ๑

[๔๕๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ภนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตุ-
 รฺกฺขิตฺตํ ปิตุรฺกฺขิตฺตํ มาตํปิตุรฺกฺขิตฺตํ ภาตฺตฺรฺกฺขิตฺตํ ภคินี-
 รฺกฺขิตฺตํ ฌาตริรฺกฺขิตฺตํ โคคฺคตฺรฺกฺขิตฺตํ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตํ สํวรฺกฺขนํ
 สปริทณฺฑนํ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนํ ภริยาโย มุหฺมุคฺคิกาทิ
 ปฏิกุคฺคณฺหาติ วมฺมํสํติ ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑

มุหฺมุคฺคิกาสกํ นิฏฺฐิตํ ๑

๔๕๕] เสด็จกณฺเฑ ปรุจฺมสํฆาติເສສံ ປທກາຣນຶຍ ພຣະທຸຈຸກັ ๓๓.๓

[๔๕๓] ປຣິໄສ ກິຖຸຊຸ່ ປຣິເຣເຕີ ຄຈຸຣ ກນຸເຕ ອິຕຸດນຸນາມໍ ມາຕຸຣກຸຣິຕໍ-
ພຸຣູທິ ໂຫິ ຄິຣ ອິຕຸດນຸນາມສຸສໍ ກຣິຍາ ໝຸກຸດັກາຕິ ປຣິກຸຄນເກຕິ
ວໍມໍສຕິ ປຈຸຈາຮຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽຊາທິເສສໍສຸສໍ ។ ປຣິໄສ ກິຖຸຊຸ່ ປຣິເຣເຕີ
ຄຈຸຣ ກນຸເຕ ອິຕຸດນຸນາມໍ ມາຕຸຣກຸຣິຕໍ ພຸຣູທິ ໂຫິ ຄິຣ ອິຕຸດນຸນາມສຸສໍ
ກຣິຍາ ດນຸທວາສີນໍ ໂກຄວາສີນໍ ປຽວາສີນໍ ໂອທປຕຸຕິນີ ໂອກຕຈຸມພຽາ
ທາສໍ ຈ ກຣິຍາ ຈ ກມຸມກາວີ ຈ ກຣິຍາ ຈ ຮາຮາຟາ ມຸຖຸຕິກາຕິ
ປຣິກຸຄນເກຕິ ວໍມໍສຕິ ປຈຸຈາຮຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽຊາທິເສສໍສຸສໍ ។

ນິກເຟປທານີ ។

[๔๕๔] ປຣິໄສ ກິຖຸຊຸ່ ປຣິເຣເຕີ ຄຈຸຣ ກນຸເຕ ອິຕຸດນຸນາມໍ ມາຕຸຣກຸຣິຕໍ
ພຸຣູທິ ໂຫິ ຄິຣ ອິຕຸດນຸນາມສຸສໍ ກຣິຍາ ໝຸກຸດັກາ ຈ ດນຸທວາສີນໍ ຈາຕິ
ປຣິກຸຄນເກຕິ ວໍມໍສຕິ ປຈຸຈາຮຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽຊາທິເສສໍສຸສໍ ។ ປຣິໄສ
ກິຖຸຊຸ່ ປຣິເຣເຕີ ຄຈຸຣ ກນຸເຕ ອິຕຸດນຸນາມໍ ມາຕຸຣກຸຣິຕໍ ພຸຣູທິ ໂຫິ
ຄິຣ ອິຕຸດນຸນາມສຸສໍ ກຣິຍາ ໝຸກຸດັກາ ຈ ໂກຄວາສີນໍ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ
ປຽວາສີນໍ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ໂອທປຕຸຕິນີ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ໂອກຕ-
ຈຸມພຽາ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ທາສໍ ຈ ກຣິຍາ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ກມຸມກາວີ
ຈ ກຣິຍາ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ຮາຮາຟາ ຈ ។ ໝຸກຸດັກາ ຈ ມຸຖຸຕິກາ
ຈາຕິ ປຣິກຸຄນເກຕິ ວໍມໍສຕິ ປຈຸຈາຮຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽຊາທິເສສໍສຸສໍ ។

ພຣະທຸຈຸກັ ນິຣຸຊິຕໍ ។

[๔๕๕] ປຣິໄສ ກິຖຸຊຸ່ ປຣິເຣເຕີ ຄຈຸຣ ກນຸເຕ ອິຕຸດນຸນາມໍ ມາຕຸຣກຸຣິຕໍ
ພຸຣູທິ ໂຫິ ຄິຣ ອິຕຸດນຸນາມສຸສໍ ກຣິຍາ ດນຸທວາສີນໍ ຈ ໂກຄວາສີນໍ ຈ

๑ เป ๑ ฉนทวาสินี จ มุหุตติกา จ ๑ ฉนทวาสินี จ ชนกกัตา จาคิ
ปฏิกุศลเหตติ วัมมัสติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑

พทฺชจกฺกั ๑

มฺถิ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๔๕๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มฺมาตุรฺกฺขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํมฺสํ ภริยา มุหุตฺติกา จ ชนกกัตา จ ๑
มุหุตฺติกา จ ฉนทวาสินี จ ๑ เป ๑ มุหุตฺติกา จ ชชาหฺวา จาคิ
ปฏิกุศลเหตติ วัมมัสติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑

เอกมฺถกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๕๗] ทุมฺถกํ ติมฺถกํ จตุมฺถกํ ปณฺจมฺถกํ ฉมฺถกํ สทฺตมฺถกํ
อฏฺฐมฺถกํ นวมฺถกํ เอวเมว กาคพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺสมฺถกํ ๑

[๔๕๘] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มฺมาตุ-
รฺกฺขิตํ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํมฺสํ ภริยา ชนกกัตา จ
ฉนทวาสินี จ โภควาสินี จ ปญฺจวาสินี จ โอทปคฺติกินี จ
โอภคจุมฺพฺวา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ
ชชาหฺวา จ มุหุตฺติกา จาคิ ปฏิกุศลเหตติ วัมมัสติ ปจฺจาหริติ
อาปคฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑

[๔๕๙] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มีตุ-
รฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑ มาตานิตุรฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑ ภาตฺรฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑

[๔๖๑] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ สปริทณฺฑํ
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยา ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
 ฉนฺทวาสินี จ ปญฺทวาสินี จ ๑ เป ๑ ฉนฺทวาสินี จ มุหุตฺติกา จ
 ฉนฺทวาสินี จ ชนฺทกัตา จาติ ปฏิกุณฺหาติ จัมมํสํติ ปจฺจจฺหวติ
 อปาตฺติ สงฺฆาติเสสํสํ ๑

พทฺธจกฺกํ ๑

มุตํ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๔๖๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ สปริทณฺฑํ
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยา มุหุตฺติกา จ ชนฺทกัตา จ
 ๑ เป ๑ มุหุตฺติกา จ ฐาหฺวา จาติ ปฏิกุณฺหาติ จัมมํสํติ ปจฺจจฺหวติ
 อปาตฺติ สงฺฆาติเสสํสํ ๑

เอกมุตกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๖๓] ทุมุตกํ ติมุตกํ จตุมุตกํ ปณฺจมุตกํ ฉมุตกํ สตฺตมุตกํ
 อฏฺฐมุตกํ นวมุตกํ เหวเมว กาคพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺมุตกํ ๑

[๔๖๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ สปริทณฺฑํ
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยา ชนฺทกัตา จ ฉนฺทวาสินี จ
 โภควาสินี จ ปญฺทวาสินี จ โอตฺตปฺตฺติกัณฺธิ จ โอบตฺตจุมฺพฺพา จ
 ทาสี จ ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ ฐาหฺวา จ มุหุตฺติกา
 จาติ ปฏิกุณฺหาติ จัมมํสํติ ปจฺจจฺหวติ อปาตฺติ สงฺฆาติเสสํสํ ๑

๔๖๖] เทรสกลุณเท ปณฺจมสงฺฆาทีเสถํ ปททาสนํ อุกโตพททกํ ๓๓๖

[๔๖๕] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตุรฺกฺขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยา ชนฺทกํตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ
ปจฺจาหริติ อปฺตติ สงฺฆาทีเสถํสํสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺณ
ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตุรฺกฺขิตญฺจ ปิตฺรฺกฺขิตญฺจ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถน-
นํสํสํ ภริยาโย ชนฺทกํตา ๑ ฉนฺทวาสินี จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ
ปจฺจาหริติ อปฺตติ สงฺฆาทีเสถํสํสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺณ
ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตุรฺกฺขิตญฺจ ปิตฺรฺกฺขิตญฺจ มาตาปิตฺรฺกฺขิตญฺจ พฺรุหิ
โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยาโย ชนฺทกํตา ๑ ฉนฺทวาสินี ๑ โภกฺวาสินี
จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ ปจฺจาหริติ อปฺตติ สงฺฆาทีเสถํสํสํ ๑

(เอวํ อุกโตพททกํ กาศพฺพํ ๑)

อิทํ สํพฺพมุตฺตํ ๑

[๔๖๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตุ-
รฺกฺขิตญฺจ ปิตฺรฺกฺขิตญฺจ มาตาปิตฺรฺกฺขิตญฺจ ภาตุรฺกฺขิตญฺจ ภคินี-
รฺกฺขิตญฺจ ฌาติรฺกฺขิตญฺจ โสตุตฺรฺกฺขิตญฺจ ชมฺมรฺกฺขิตญฺจ สํวรฺกฺขิตญฺจ
สํปริทฺตญฺจ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํสํสํ ภริยาโย ชนฺทกํตา
๑ ฉนฺทวาสินี ๑ โภกฺวาสินี ๑ ปญฺจวาสินี ๑ โอทปคฺคติกินี ๑
โอภคจฺมฺพญา ๑ ทาสี ๑ ภริยา ๑ กมฺมกาวี ๑ ภริยา ๑
ชฺชาหฺญา ๑ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ จมฺมํสํติ ปจฺจาหริติ
อปฺตติ สงฺฆาทีเสถํสํสํ ๑

อุกโตพททกํ นิยุจฺจิตํ ๑

[๔๖๘] ปุริสัสส มาตา ภิกขุ ปหิณเต ๑ เป ๑ ปุริสัสส ปิตา
 ภิกขุ ปหิณเต ๑ เป ๑ ปุริสัสส มาตาปิตโร ภิกขุ ปหิณนติ ๑ เป ๑
 ปุริสัสส ภาคา ภิกขุ ปหิณเต ๑ เป ๑ ปุริสัสส ภคินี ภิกขุ ปหิณเต
 ๑ เป ๑ ปุริสัสส ฉาตกา ภิกขุ ปหิณนติ ๑ เป ๑ ปุริสัสส โคตุตา
 ภิกขุ ปหิณนติ ๑ เป ๑ ปุริสัสส สหชัมมิกา ภิกขุ ปหิณนติ ๑
 (ปุริสัสส เปยยาโต วิตุถาเรตพุโพ ๑ อุกโตพทุชกั ยถา ปุริมณเณ
 ตเถว วิตุถาเรตพุ ๑)

[๔๖๙] มาตุรูกขิตาย มาตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุ-
 นามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส ภริยา ชนฺถกัตาติ ปฏิกุคฺคณาติ
 จัมมํติ ปจฺจาหริติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑ มาตุรูกขิตาย มาตา
 ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุนามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส
 ภริยา อนุทวาสนํ โภกวาสนํ ปฏฺวาสนํ โอบตฺตกัณํ โอบตฺตจุมพฺพา
 ทาสํ จ ภริยา จ กมฺมการํ จ ภริยา จ ชชาหฺวา มุหุตฺติกาติ
 ปฏิกุคฺคณาติ จัมมํติ ปจฺจาหริติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

นิกฺเขปปทานิ ๑

[๔๗๐] มาตุรูกขิตาย มาตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุ-
 นามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส ภริยา ชนฺถกัตา จ อนุทวาสนํ
 จาติ ปฏิกุคฺคณาติ จัมมํติ ปจฺจาหริติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑
 มาตุรูกขิตาย มาตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุนามํ พฺรหฺมิ
 โหตุ อิตฺถนุนามสฺส ภริยา ชนฺถกัตา จ โภกวาสนํ จ ๑ ชนฺถกัตา

๔๗๑] เตรศกณฺเฑ ปณฺจมตฺตํสมาธิเสถสํ พทฺธจกุกฺกาติ ๓๑๘

จ ปญฺวาสินี จ ๑ ๑ ชนุกุกฺกา จ โยทปคฺคณิณี จ ๑ ๑ ชนุกุกฺกา จ
โอยทจุมฺพญา จ ๑ ๑ ชนุกุกฺกา จ ทาสี จ ภริยา จ ๑ ๑ ชนุกุกฺกา
จ กมฺมการี จ ภริยา จ ๑ ๑ ชนุกุกฺกา จ ชฺชาหฺญา จ ๑ ๑
ชนุกุกฺกา จ มุหุคฺคิกา จาติ ปฏิกุลณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ
ธวปคฺคิ สํสมาธิเสถสํ ๑

ชนฺเฑจกุกฺ ๑

[๔๗๒] มาตุรฺกชิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนุ-
นามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนุนามสํสํ ภริยา นนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
๑ เป ๑ นนฺทวาสินี จ มุหุคฺคิกา จ ๑ นนฺทวาสินี จ ชนุกุกฺกา จาติ
ปฏิกุลณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ ธวปคฺคิ สํสมาธิเสถสํ ๑

พทฺธจกุกฺ ๑

มุตฺติ สํชิตคฺ ๑

[๔๗๓] มาตุรฺกชิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนุ-
นามํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนุนามสํสํ ภริยา มุหุคฺคิกา จ ชนุกุกฺกา จ
๑ เป ๑ มุหุคฺคิกา จ ชฺชาหฺญา จาติ ปฏิกุลณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ
ธวปคฺคิ สํสมาธิเสถสํ ๑

เอกมฺมุตฺกํ นิยฺยจํติ ๑

เอวํ ทุมฺมุตฺกํ ยาวนวมฺมุตฺกํ กาทพฺพํ ๑

อิทํ ทสฺมุตฺกํ ๑

[๓๖๒] มาตุรฤชิตาย มาตา ภิกขุ ปหิณตึ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถน-
 นามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนุกกัตา จ ฉนฺทวาสินี จ
 โภควาสินี จ ปฏฺฐวาสินี จ โอทปตฺติกินี จ โอมตจุมฺพฺพา จ ทาสี จ
 ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ชฺชาหฺวา จ มุหฺตฺติกา จาติ
 ปฏิกุณฺหาติ จัมภตฺติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ

[๔๗๓] บิฏรฤชิตาย บิฏา ภิกขุ ปหิณตึ ฯ มาตาบิฏรฤชิตาย
 มาตาบิฏโร ภิกขุ ปหิณตึ ฯ ภาตุรฤชิตาย ภาตา ภิกขุ ปหิณตึ ฯ
 ภคินรฤชิตาย ภคินี ภิกขุ ปหิณตึ ฯ ฌาติรฤชิตาย ฌาตกา ภิกขุ
 ปหิณตึ ฯ โคตุรฤชิตาย โคตกา ภิกขุ ปหิณตึ ฯ ชมฺมรฤชิตาย
 สหฺมมิกา ภิกขุ ปหิณตึ ฯ สํวรฤชิตาย เยน ปริคฺคหิตา โหติ โส
 ภิกขุ ปหิณตึ ฯ สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโห จมฺปิโต โหติ โส ภิกขุ
 ปหิณตึ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
 ชนุกกัตาติ ปฏิกุณฺหาติ จัมภตฺติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโห จมฺปิโต โหติ โส ภิกขุ
 ปหิณตึ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
 ฉนฺทวาสินี โภควาสินี ปฏฺฐวาสินี โอทปตฺติกินี โอมตจุมฺพฺพา ทาสี จ
 ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ชฺชาหฺวา มุหฺตฺติกาติ ปฏิกุณฺหาติ
 จัมภตฺติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ

นิฏฺเฐปทานิ ฯ

๔๖๖] เตรศกณฺเฑ ปณฺจมสังฆาติเสสฺส ชนฺตจกฺกาทิ ๓๒๑

[๔๖๔] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนํ พุทฺธิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
ชนกฺกตา จ ฉนฺทวาสินี จ ๑ เป ๑ ชนกฺกตา จ มุหุตฺติกา จาติ
ปฏิกุณฺหาติ วัมมสฺสติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สังฆาติเสสฺสสฺส ๑

ชนฺตจกฺก ๑

[๔๖๕] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนํ พุทฺธิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
ฉนฺทวาสินี จ โภกฺวาสินี จ ๑ เป ๑ ฉนฺทวาสินี จ มุหุตฺติกา จ ๑
ฉนฺทวาสินี จ ชนกฺกตา จาติ ปฏิกุณฺหาติ วัมมสฺสติ ปจฺจาหริติ
อาปคฺติ สังฆาติเสสฺสสฺส ๑

พทฺธจกฺก ๑

มุตฺติ สังฆิตฺต ๑

[๔๖๖] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนํ พุทฺธิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
มุหุตฺติกา จ ชนกฺกตา จ ๑ เป ๑ มุหุตฺติกา จ ชหาหฺวา จาติ
ปฏิกุณฺหาติ วัมมสฺสติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สังฆาติเสสฺสสฺส ๑

เอกมุตฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

เอวํ ทุมฺมกํปึ ยาวณมุตฺตํ กาทพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺสมุตฺตํ ๑

[๔๗๗] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จปิโต โหติ โส ภิกฺขุ
 ปหิณฺตี คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ พฺรหฺมิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
 ฆนฺทกัตา จ ฉนฺทวาลีนํ จ โภควาลีนํ จ ปญฺจวาลีนํ จ โยทปตฺตินิกํ
 จ โยภตจุมฺพฺพา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
 ฐาหฺนฺวา จ มุหฺตติกา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑

[๔๗๘] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ
 พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ฆนฺทกัตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ
 ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุ ปหิณฺตี
 คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ฉนฺทวาลีนํ
 โภควาลีนํ ปญฺจวาลีนํ โยทปตฺตินิกํ โยภตจุมฺพฺพา ทาสี จ ภริยา
 จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐาหฺนฺวา มุหฺตติกาติ ปฏิกฺคณฺหาติ
 วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑

นิกฺเขปฺปทานิ ๑

[๔๗๙] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ
 พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา ฆนฺทกัตา จ ฉนฺทวาลีนํ จ ๑ เป ๑
 ฆนฺทกัตา จ มุหฺตติกา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑

ฉนฺทจกฺกํ ๑

[๔๘๐] มาตุรฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนุณามสฺส ภริยา ฆนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
ฯเปฯ ฆนฺทวาสินี จ มุหฺตติกา จ ฯ ฆนฺทวาสินี จ ฆนฺทกัตา
จาติ ปฏิกุณฺหาติ วัมมัสติ ปจฺจาหฺรติ อปาตติ สงฺฆาติเสถสฺส ฯ

พหุชจกํ ฯ

มุตํ สงฺฆิตํ ฯ

[๔๘๑] มาตุรฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนุณามสฺส ภริยา มุหฺตติกา จ ฆนฺทกัตา จ ฯเปฯ
มุหฺตติกา จ ฆนฺทวาสินี จาติ ปฏิกุณฺหาติ วัมมัสติ ปจฺจาหฺรติ
อปาตติ สงฺฆาติเสถสฺส ฯ

เอกมุตํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุมฺถกาทินิเป เอวํ กาคพฺพานิ ฯ

อิทํ ทสฺสมุตํ ฯ

[๔๘๒] มาตุรฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนุณามสฺส ภริยา ฆนฺทกัตา จ ฆนฺทวาสินี จ
โภควาสินี จ ปฏฺทวาสินี จ โยทปตฺติกินี จ โยทจุมฺพฺพฺวา จ
ทาสี จ ภริยา จ กุมฺภการี จ ภริยา จ ฆนฺทวาสินี จ มุหฺตติกา
จาติ ปฏิกุณฺหาติ วัมมัสติ ปจฺจาหฺรติ อปาตติ สงฺฆาติเสถสฺส ฯ

[๔๘๓] ปิตุรฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต ฯ มาตูปิตุรฤชิตา ภิกขุ
ปหิณเต ฯ ภาตฺตฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต ฯ ภคินีรฤชิตา ภิกขุ ปหิณเต ฯ

ฌาติรภุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ โคตุตฺตรภุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ ฯ ชมฺม-
 ะภุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ สํวระภุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ สปริทณฺหา ภิกขุ
 ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตณฺณามํ พุริหิ โหมิ อิตฺตณฺณามสฺส ภริยา
 ฌนฺทกฺกตาติ ปฏิกุณฺหาติ วมฺมํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ฯ
 สปริทณฺหา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตณฺณามํ พุริหิ โหมิ
 อิตฺตณฺณามสฺส ภริยา ฌนฺทวาสีนํ ฯ โภกวาสีนํ ปฏฺวาสีนํ โอตฺตคฺคิณํ
 โอบทจฺจุพฺพวา ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐาหฺวา ฯ
 มุหุตฺติกาติ ปฏิกุณฺหาติ วมฺมํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ฯ

นิฏฺเฐปทานิ ฯ

[๔๘๔] สปริทณฺหา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตณฺณามํ
 พุริหิ โหมิ อิตฺตณฺณามสฺส ภริยา ฌนฺทกฺกตา จ ฌนฺทวาสีนํ จ
 ฯ เป ฯ ฌนฺทกฺกตา จ มุหุตฺติกา จาติ ปฏิกุณฺหาติ วมฺมํติ
 ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ฯ

ชณฺทจกฺกํ ฯ

[๔๘๕] สปริทณฺหา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตณฺณามํ
 พุริหิ โหมิ อิตฺตณฺณามสฺส ภริยา ฌนฺทวาสีนํ จ โภกวาสีนํ จ
 ฯ เป ฯ ฌนฺทวาสีนํ จ มุหุตฺติกา จ ฯ ฌนฺทวาสีนํ จ ฌนฺทกฺกตา จาติ
 ปฏิกุณฺหาติ วมฺมํติ ปจฺจาหริติ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ฯ

พทฺธจกฺกํ ฯ

มุตฺตํ สงฺฆิตํ ฯ

๔๘๗] เทรสภกณฺเฑ ปณฺจมสังฆาติเสถํ ทสฺมุตกํ จกฺกเปยฺยชาติ ๓๒๕

[๔๘๖] สंपริทตฺตา ภิกขุ ปหิตติ คจฺจนํ เท อิตถนฺนามํ
 พฺรหฺมิ โหมี อิตถนฺนามสฺส ภเวยฺยา มุหุตฺติกงฺกา จ ชนภักตงฺกา จ ฯ เป ฯ
 มุหุตฺติกงฺกา จ ชสาหฺวญจาตี ปฏิจฺฉกณฺเหตตี ฉิมฺมสฺสติ ปจฺຈาหฺรตี
 อาปตตี สงฺฆมาทิสฺสสฺส ฯ

เอกมุดกํ นิภูจิตํ ฯ

ทนต์กา^{๕๑}ทนต์ เฮวเมว กาดพุ^{๕๒}พาน ๖

อิทํ ทสฺสมุจกํ ฯ

[๔๘๗] สปริทณฺหา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ
 พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนํสฺส ภฺรียา ชนภักฺตา จ ฌนฺทวาสินี จ
 โกลวาสินี จ ปญฺทวาสินี จ โยทปคฺคิกินี จ โยภตจุมฺพฺพา จ
 ทาสี จ ภฺรียา จ กมฺมการี จ ภฺรียา จ ธฺชาหฺวา จ มุหฺตติกา
 จาคิ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ฯ

ศัพท์ จากกบeyerat นิรุกติ ๗

[๔๘๘] ปฏิภาณหัตถิ วีมังติ ปจฺจหารติ อาปตติ สงฺฆาภิเสถสฺส ฯ
 ปฏิภาณหัตถิ วีมังติ นปฺปจฺจหารติ อาปตติ กุตฺตจฺจุยสฺส ฯ
 ปฏิภาณหัตถิ น วีมังติ ปจฺจหารติ อาปตติ กุตฺตจฺจุยสฺส ฯ
 ปฏิภาณหัตถิ น วีมังติ นปฺปจฺจหารติ อาปตติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 นปฺปปฏิภาณหัตถิ วีมังติ ปจฺจหารติ อาปตติ กุตฺตจฺจุยสฺส ฯ

๑ อธิ จกุกเปยยาตวิจิ เขญฺญเขน วิตฺติโส โหติ ฯ ปตฺตณฺนเตน
เตสุ เตสุ ปิตฺตเกสุ โอโตเกตพฺพํ ฯ

นปปฏิคฺคณฺหาติ วัมมัสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อปฺปคฺติ ทุกกฺกฺขสฺส ๑

นปฺปปฏิคฺคณฺหาติ น วัมมัสติ ปจฺจาหฺรติ อปฺปคฺติ ทุกกฺกฺขสฺส ๑

นปฺปปฏิคฺคณฺหาติ น วัมมัสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อนาปคฺติ ๑

[๔๘๘] ปุริโส สฺมพฺพุเต ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
 อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ สฺพเพ ปฏิคฺคณฺหนฺติ สฺพเพ วัมมัสฺส
 สฺพเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อปฺปคฺติ สฺพเพสํ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส
 สฺมพฺพุเต ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ
 สฺพเพ ปฏิคฺคณฺหนฺติ สฺพเพ วัมมัสฺส เอกํ ปจฺจาหฺราเปณฺติ อปฺปคฺติ
 สฺพเพสํ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส สฺมพฺพุเต ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน
 ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ สฺพเพ ปฏิคฺคณฺหนฺติ เอกํ
 วัมมัสสาเปตฺวา สฺพเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อปฺปคฺติ สฺพเพสํ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑
 ปุริโส สฺมพฺพุเต ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ
 วัมมัสสาติ สฺพเพ ปฏิคฺคณฺหนฺติ เอกํ วัมมัสสาเปตฺวา เอกํ ปจฺจาหฺรา-
 เปณฺติ อปฺปคฺติ สฺพเพสํ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ
 คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ ปฏิคฺคณฺหาติ วัมมัสติ ปจฺจา-
 หฺรติ อปฺปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
 อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ ปฏิคฺคณฺหาติ วัมมัสติ อนฺเตวาลํ ปจฺจา-
 หฺราเปติ อปฺปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน
 ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมมัสสาติ ปฏิคฺคณฺหาติ อนฺเตวาลํ วัมมัสสา-
 เปตฺวา อตฺตนา ปจฺจาหฺรติ อปฺปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ปุริโส ภิกฺขุ

๔๘๓] เทรสภณฺเฑ ปณฺจมสํฆาติเสถํ อนาปคฺติ วีนฺทวคฺค ๓๒๗

อาณานิเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วมฺมํสาติ ปฏฺฐิกคณฺหาติ
อนฺเตวาสํ วมฺมํสาเปติ อนฺเตวาสํ วมฺมํสํติวหา พหิทฺธา ปจฺจาหริติ
อาปคฺติ อภิณฺโหนิ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๔๘๐] คจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ อาคจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อาปคฺติ
กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อาคจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ
อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ อาคจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ
อาปคฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อาคจฺจนฺโต วิสํวาเทติ
อนาปคฺติ ๑

[๔๘๑] อนาปคฺติ สํฆสฺสํ วา เจตฺยสฺสํ วา ภิกฺขานสฺสํ วา
กรรณํเยน คจฺจนฺติ อุมฺมตฺตกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๔๘๒] สํคฺคตา มตา จ นิภฺวณฺตา อนิฏฺถํ อิตฺติปณฺนกา

กถํ กตฺวาน สมนฺโมทํ สณฺจวิคฺคตณฺจ ปณฺนากเถติ ๑

[๔๘๓] เตน ไซ ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ปุริโส อณฺณตโร ภิกฺขุ
อาณานิเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วมฺมํสาติ ๑ โส คณฺตฺวา
มนุสฺเส ปุจฺจํ กํ อิตฺถนฺนามาติ ๑ สํคฺคตา ภาณฺเตติ ๑ ตสฺสํ กุทฺตจฺจํ
อโหสิ กจฺจํ นฺ ไซ อํ สํฆาติเสถํ อาปคฺติ อาปนฺโนติ ๑ ภคฺวโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสถสฺสํ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺสํสาติ ๑ เตน ไซ ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ปุริโส อณฺณตโร
ภิกฺขุ อาณานิเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วมฺมํสาติ ๑ โส
คณฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺจํ กํ อิตฺถนฺนามาติ ๑ มตา ภาณฺเตติ ๑

គត្តំ កុកកុទ្ធំ អិហិតិ ។ បេ ។ អោវគុតិ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ
 ចាបគុតិ កុកកុទ្ធំសាតិ ។ តេន ខៃ បេ ឥមេន ចលុចតវិ បុរិសំ
 ចលុចតវិ ភិក្ខុ ចាណាបេតិ កុទ្ធ ភេតេ ចិត្តនុណាមំ ចិត្តំ វិរាទិក ។
 សៃ កេតុវា មនុស្សេ បុរិសំ កំ ចិត្តនុណាមាតិ ។ ភិក្ខុនុតា ភេតេ
 ។ បេ ។ ចិត្តំ ភេតេ ។ បេ ។ ចិត្តំ បណ្ណា ភេតេ ។ គត្តំ
 កុកកុទ្ធំ អិហិតិ ។ បេ ។ អោវគុតិ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ចាបគុតិ
 កុកកុទ្ធំសាតិ ។

[៤៧៤] តេន ខៃ បេ ឥមេន ចលុចតវិ ចិត្តំ សាមិកេន ឥ
 ភេតុវា មាតុវរំ ចក្កាសិ ។ កុកកុទ្ធំ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ចក្កាសិ ។
 គត្តំ កុកកុទ្ធំ អិហិតិ ។ បេ ។ ចិត្តំ វិរាទិក ភិក្ខុ ។ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ
 ភេតេ ។ អោវគុតិ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ។

[៤៧៥] តេន ខៃ បេ ឥមេន ចលុចតវិ ភិក្ខុ បណ្ណា
 ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ សាមិកេន ។ គត្តំ កុកកុទ្ធំ អិហិតិ ។ បេ ។ អោវគុតិ
 ភិក្ខុ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ចាបគុតិ កុកកុទ្ធំសាតិ ។

បណ្ណាឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ឥន្ទ្រាភិសេត្តំ ។

ฉกฺขสสงฺฆาติเสถ

[๔๙๖] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหริติ เวฬุวน
กถนฺตกนิวาเป ๑ เตน โช ปน สมนฺเณ อาฬวีกา^๑ ภิกฺข
สณฺณาจิกาโย ภฺภูทิกาย^๒ การวเปนฺติ อสฺสํมิกาย^๓ อตฺตทฺทเทสิกาโย
อปฺปมาณิกาย ๑ ตาโย น นิฏฺฐาณํ คจฺจนฺติ ๑ เต ยาจณพฺพุตา
วิณฺณตฺติพฺพุตา วิหรนฺติ ปุริสํ เทถ ปุริสฺสทฺถกัรํ เทถ โคณํ เทถ
สํกัฏฺฐํ เทถ วาสํ เทถ ฝรุตฺตํ เทถ กุจําริ เทถ กุทฺทกัธํ เทถ
นิชาทณํ เทถ วตฺถุติ เทถ เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชฺชํ เทถ
คิณฺณํ เทถ มคฺคิณํ เทถาติ ๑ มนุสฺสํสา อปฺปทฺทตา ยาจนาย อปฺปทฺทตา
วิณฺณตฺติยา ภิกฺข ทิสฺวา อพฺพิชฺชนฺติบี อตฺตสณฺติบี ปถายนฺติบี
อนฺนณฺเณบี คจฺจนฺติ อนฺนณฺเณบี มุขํ กโรนฺติ ทวารบี กเกนฺติ
คาวีบี ทิสฺวา ปถายนฺติ ภิกฺขุติ มณฺณมานา ๑

[๔๙๗] อถ โช อายสฺมา มหากสฺสโป ราชคฺเห วตฺถุํ วุตฺโต
เยน อาฬวํ เตน ปกฺกามิ อนฺนปฺพเพน จาริกํ จรมาโน^๑ เยน
อาฬวํ ตทวสฺริ ๑ ตตฺร สฺมํ อายสฺมา มหากสฺสโป อาฬวียํ
วิหริติ อคฺคาฬเว เจติเย ๑ อถ โช อายสฺมา มหากสฺสโป ปพฺพณฺน-
สํมํ นิจาเสตฺวา ปตฺตจํวรมาทาย อาฬวํ ธีณฺทาย ปาวิสิ ๑

๑ ย. อาฬวกา ๑ ๒ ย. ม. ภฺภูโย ๑ ๓ อิทํ ปาฬทฺถุณํ สัพพตฺต
น ทิสฺสตี ๑

มนุสฺสา อายตฺมมุตฺตํ มหากุสฺสํ ปฐฺสํ อพฺพชฺชํ อุตฺตมํ
 ปถายนฺตํ อณฺเณนํ กจฺจนฺตํ อณฺเณนํ มุขํ กโรนฺติ ทวารํ
 กเกนฺติ ฯ อถ อายตฺมา มหากุสฺสํ อาพวํ ฌิตฺวา
 ปจฺจกตฺตํ ฌิตฺวา ปทปฏิกกนฺโต ภิกฺขุ อามนฺเตสํ ปุพฺพายํ อาวุสฺสํ
 อาพวํ สํภิกฺขา อโหสิ สุตฺตมํ ฌิตฺวา สุกฺวา อณฺเณน ปคฺคเห
 ยาเปตฺตํ เอตฺรหิ ๒ ปนํ อาพวํ ทพฺพภิกฺขา ทุตฺตมํ ฌิตฺวา น
 สุกฺวา อณฺเณน ปคฺคเห ยาเปตฺตํ โก นุ ๒ อาวุสฺสํ เหตุ โก
 ปจฺจโย เยนํ อาพวํ ทพฺพภิกฺขา ทุตฺตมํ ฌิตฺวา น สุกฺวา อณฺเณน
 ปคฺคเห ยาเปตฺตํ ๑ อถ อโหสิ ๒ ภิกฺขุ อายตฺมโต มหากุสฺสํ
 เอตมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑

[๔๘๘] ถลโธ ภควา ราชคเห ยถาภินนุํ วิหริตฺวา เยน
 อาฬวี เตน จาริกํ ปกุกามิ อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน เยน
 อาฬวี คทวสฺสริ ๑ ตตฺร สฺมํ ภควา อาฬวียํ วิหริติ อคฺคาฬเว
 เจติเย ๑ ถลโธ อายสฺมา มหากุสฺสโป เยน ภควา เตนฺปสงฺกมิ
 อฺปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ๑ เอกมนฺตํ
 นิสินฺโน โธ อายสฺมา มหากุสฺสโป ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑
 ถลโธ ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนนิ-
 ปาตาเปตฺวา อาฬวีกเ ภิกฺขุ ปฏฺิปปุจฺติ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว
 สญฺญาจิกายो กุฏิกายो กาวราเปถ อสฺสํสามิกายो อตฺตคฺคหฺมสฺสิกายो

๓ ช. น. ไปตุลเทศ์ อัย ปาไซ น โหติ ฯ

อปปมาณิกาโย คาโย น นิฏฐานํ คจฺจนฺติ เค ตุมฺเห ยาจณพหุตา
 วิญญตฺติพหุตา วิหรต ปรุสํ เทถ ปรุสฺสคฺคกัรฺ เทถ โคณํ เทถ
 สกฺกํ เทถ วาสํ เทถ ฆรุสํ เทถ กุจฺจาวํ เทถ กุกฺกาทํ เทถ
 นิชาทณํ เทถ วตฺถํ เทถ เวฬุํ เทถ มุญฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ
 ตินํ เทถ มคฺคิกํ เทถาติ มนุสฺสํ อปฺปทฺตฺตา ยาจนาย อปฺปทฺตฺตา
 วิญญตฺติยา ภิกฺขุ ทิสฺวา อพฺพิชฺชนฺติมี อุตฺตคฺคณฺติมี ปถายนฺติมี
 อณฺเณนมี คจฺจนฺติ อณฺเณนมี มุขํ กโรนฺติ ทวารมฺปี ถเกณฺติ
 คาวมฺปี ทิสฺวา ปถายนฺติ ภิกฺขุติ มณฺเณมานาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนุจฺฉวิกํ โมฆปริสา ๑ เป ๑ อกรณฺณยํ
 กถํ หิ นาม ตุมฺเห โฆฆปริสา สณฺณญาจิกาโย กุฏิกาโย การรา-
 เปตฺตํ อตฺถามิกาโย อคฺคตฺตฺเทสิกาโย อปปมาณิกาโย คาโย น
 นิฏฐานํ คจฺจนฺติ เค ตุมฺเห ยาจณพหุตา วิญญตฺติพหุตา วิหริสฺสํ
 ปรุสํ เทถ ปรุสฺสคฺคกัรฺ เทถ โคณํ เทถ สกฺกํ เทถ วาสํ เทถ
 ฆรุสํ เทถ กุจฺจาวํ เทถ กุกฺกาทํ เทถ นิชาทณํ เทถ วตฺถํ เทถ
 เวฬุํ เทถ มุญฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ ตินํ เทถ มคฺคิกํ เทถาติ เนตํ
 โฆฆปริสา อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ อณฺเณนคฺคตฺตาติ ๑
 อถ โฆฆา ภควา อาพวิก ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ๑ เป ๑
 ภิกฺขุณํ ตทฺทฺทฺจฺฉวิกํ ตทฺทฺทฺจฺฉมิกํ ชมฺมํ กถํ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสี

๓ เนตํ โฆฆปริสา อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ วิครหิตฺวา
 ชมฺมํ กถํ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสีติ สัพพปิตฺตเกสฺสุ อากตํ ๑

[๔๘๘] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว เทว ภาตโร อิตฺโย คงคํ นทํ
 อุปนิสฺสํสา ยะหริสฺสํ ๑ อถ ๒ ภิกฺขเว มณิกณฺโฬ นาคราชา คงคํ
 นทํ อุตฺตริตฺวา เยน กนิฏฺโง อิตฺติ เตหฺนฺสํกมฺมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 กนิฏฺจํ อิตฺติ สํตฺตกฺขตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิเปตฺวา อฺปฺริ มุทฺธนิ มหฺนคํ
 ผลํ กริตฺวา อฏฺฐาสิ ๑ อถ ๒ ภิกฺขเว กนิฏฺโง อิตฺ สํสํ
 นาคสํสํ ภายา ทิสํ อโหสิ สฺส ๒ ทุพฺพนฺโณ อุปฺปณฺนํอุปฺปณฺนํ
 ทุพฺพชฺชาโต รมณิสํหตฺตคฺคโต ๑ อทฺทสา ๒ ภิกฺขเว เขฏฺโง อิตฺติ
 กนิฏฺจํ อิตฺติ ทิสํ สฺสํ ทุพฺพนฺณํ อุปฺปณฺนํอุปฺปณฺนํ
 ทุพฺพชฺชาตํ รมณิสํหตฺตคฺคตํ ทิสฺวาน กนิฏฺจํ อิตฺติ เอตทโวจ ทิสํสํ
 ตวํ โภ ทิสํ สฺส ๒ ทุพฺพนฺโณ อุปฺปณฺนํอุปฺปณฺนํ
 ทุพฺพชฺชาโต รมณิสํหตฺตคฺคโตติ ๑ อีช เม โภ มณิกณฺโฬ
 นาคราชา คงคํ นทํ อุตฺตริตฺวา เยนทํ เตหฺนฺสํกมฺมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา มํ สํตฺตกฺขตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิเปตฺวา
 อฺปฺริ มุทฺธนิ มหฺนคํ ผลํ กริตฺวา อฏฺฐาสิ สํสํ
 ทิสํสํ โภ นาคสํสํ ภายา ทิสํ สฺส ๒ ทุพฺพนฺโณ
 อุปฺปณฺนํอุปฺปณฺนํ ทุพฺพชฺชาโต รมณิสํหตฺตคฺคโตติ ๑
 อิจฺฉสิ ปน ตวํ โภ สํสํ นาคสํสํ อนาคมนฺนติ ๑
 อิจฺฉามทํ โภ สํสํ นาคสํสํ อนาคมนฺนติ ๑ อปี ปน
 ตวํ โภ สํสํ นาคสํสํ ทิณฺณิ ปสฺสํสํติ ๑ ปสฺสํ
 ทิสํสํ โภ มณิสํสํ กณฺเจะ ปิตฺตุนฺนติ ๑ เตนฺหิ
 ตวํ โภ คํ นาคํ มณฺเญ ยาจ มณฺเญ เม โภ
 เทหิ มณฺเญ เม อตฺโตติ ๑ อถ ๒ ภิกฺขเว มณิกณฺโฬ
 นาคราชา คงคํ นทํ อุตฺตริตฺวา เยน กนิฏฺโง อิตฺติ
 เตหฺนฺสํกมฺมิ อุปสงฺกมิตฺวา

๔๖๘] เทรสทณฺฑเท อฏฺฐสฺสงฺฆาติสฺสํ มณฺเฑณฺฺนํนาคราชวคฺค ๓๓๓

เอกมฺหํ อฏฺฐาสิ ๑ เอกมฺหํ จิํ ๒ ภิฏฺฐเว มณฺเฑณฺฺนํ นาค-
ราชานํ กณฺเฑโง อีสึ เอตทโวจ มณฺเฑ เม โภ เทหิ มณฺเฑนา
เม อคฺคโถติ ๑ อคฺค ๒ ภิฏฺฐเว มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชา ภิฏฺฐ มณฺเฑ
ยาจติ ภิฏฺฐสฺส มณฺเฑนา อคฺคโถติ จิํปเมว อคฺคมาสิ ๑ ทฺติยมฺบิ
๒ ภิฏฺฐเว มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชา คจฺคํ นทึ อคฺคตฺติว เยน
กณฺเฑโง อีสึ เตนฺนํสจฺจกมฺ ๑ อทฺทสา ๒ ภิฏฺฐเว กณฺเฑโง อีสึ
มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชานํ ทฺโรโต ๑ อคฺคจฺจมฺหํ ทิสฺวาน มณฺเฑณฺฺนํ
นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺเฑ เม โภ เทหิ มณฺเฑนา. เม อคฺคโถติ ๑
อคฺค ๒ ภิฏฺฐเว มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชา ภิฏฺฐ มณฺเฑ ยาจติ ภิฏฺฐสฺส
มณฺเฑนา อคฺคโถติ คโต ๑ ปฏฺฐินวคฺติ ๑ ตฺติยมฺบิ ๒ ภิฏฺฐเว
มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชา คจฺคํ นทึ อคฺคตฺติว ๑ อทฺทสา ๒ ภิฏฺฐเว
กณฺเฑโง อีสึ มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชานํ คจฺคํ นทึ อคฺคตฺตมฺหํ ทิสฺวาน
มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺเฑ เม โภ เทหิ . มณฺเฑนา เม
อคฺคโถติ ๑ อคฺค ๒ ภิฏฺฐเว มณฺเฑณฺฺนํ นาคราชา กณฺเฑโง อีสึ
คาคาหิ อชฺฌณฺณาสึ

มมฺนฺนปฺปานํ วิปฺปํ อุมารํ

อฺปฺปชฺชตฺตมฺสฺส มณฺเฑสฺส เหคฺ

คณฺเฑ น ทสฺสํ อคฺคยาจโกสิ

น จาปิ เค อสฺสํมมาคมฺสฺสํ ๑

สฺสํ ยถา สจฺจวโรตฺตปานิ

ตาเสถสี มํ เสดมยาจมานิ

ตนเต น ทสฺสํ อติยาจโกติ

น จาบี เตะ อสฺสํมมากมิตฺตํนติ ๑

อถโฆ ภิกฺขเว มณิกณฺโฬ นาคราชา ภิกฺขุ มณิ ยาจติ ภิกฺขุสฺส
มณินา อตุโถติ ปกุกามิ ๑ ตถา ปกุกนฺโต ๑ อโหสิ น
ปฺน ปจฺจาคณฺณิ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว กนิฺยฺโง อิติ ตสฺสํ นาคสฺสํ
ทสฺสํนียสฺสํ อทสฺสํเนน ภิยฺโยโส มตฺตาย กิโส อโหสิ อฺวโฆ
ทฺพพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฌมฺนิสํหตฺตคฺคฺโต ๑ อทฺทสา
โฆ ภิกฺขเว เขฺยฺโง อิติ กนิฺยฺจํ อิติ ภิยฺโยโส มตฺตาย กิโส
อฺวโฆ ทฺพพณฺณํ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาคํ ฌมฺนิสํหตฺตคฺคฺตํ ทิสฺวาน
กนิฺยฺจํ อิติ เอตทโวจ กิโส ตํ โภ ภิยฺโยโส มตฺตาย กิโส
อฺวโฆ ทฺพพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฌมฺนิสํหตฺตคฺคฺโตติ ๑
ตสฺสํทํ โภ นาคสฺสํ ทสฺสํนียสฺสํ อทสฺสํเนน ภิยฺโยโส มตฺตาย
กิโส อฺวโฆ ทฺพพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฌมฺนิสํหตฺต-
คฺคฺโตติ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว เขฺยฺโง อิติ กนิฺยฺจํ อิติ คากาย
อชฺชณฺณาสี

น ตํ ยาเจ ยสฺสํ มียํ สีคิเส

เทสฺโส จ ๒ โหติ อติยานาย

๑ เสดํ มํ ยาจมานติ ปกุกนฺโต ๑ ๒ ตฺพพณฺณํ วิเทสฺโสติ
ชาคํ ๑

นาโค มณฺเฑ ยาจิโต พุราหฺมณเณ

อหฺสฺสํนญฺเณว ตทชฺฌคมาติ ฯ

เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ตีรจฺฉานคคานํ ปาณานํ อมณาปา ภวิสฺสํติ
 ยาจนา อมณาปา วิญญตฺติ กิมํคํ ปน มนุสฺสํภุตาณํ ฯ

[๕๐๐] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว อญฺเจตโร ภิกฺขุ หิมวณฺตปฺสฺเส วิหริติ
 อญฺเจตฺรสฺมํ วณฺสณฺเฑ ฯ ตสฺส โข ปนํ ภิกฺขเว วณฺสณฺเฑสฺส
 อวิทุเร มหฺนตํ นินฺนํ ปตฺตํ ฯ อถ โข ภิกฺขเว มหาสฺกณฺสงฺໂฆ
 ตสฺมํ ปตฺตเต ทิวสํ โสจํ จริตฺวา สํยํ ตํ วณฺสณฺเฑ วาสํย
 อฺปคจฺฉติ ฯ อถ โข ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตสฺส สกฺกณฺสงฺໂฆสฺส สกฺกเทน
 อฺพพาโพห เยนํ เทนุปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา
 เอกมฺนตํ นิสฺสีติ ฯ เอกมฺนตํ นิสฺสินฺ โข อหํ ภิกฺขเว ตํ ภิกฺขุ
 เอตทโวจํ กจฺจิ ภิกฺขุ ฆมฺนํยํ กจฺจิ ยาปํยํ กจฺจิ อปฺปกิตฺมเถน
 อทฺธานํ อากโต กุโต จ ตวํ ภิกฺขุ อากจฺฉนฺตีติ ฯ ฆมฺนํยํ ภควา
 ยาปํยํ ภควา อปฺปกิตฺมเถน จาหํ ภนฺเต อทฺธานํ อากโต
 อตฺถิ ภนฺเต หิมวณฺตปฺสฺเส มหาวณฺสณฺໂฆ ตสฺส โข ปน ภนฺเต
 วณฺสณฺเฑสฺส อวิทุเร มหฺนตํ นินฺนํ ปตฺตํ อถ โข ภนฺเต มหา-
 สกฺกณฺสงฺໂฆ ตสฺมํ ปตฺตเต ทิวสํ โสจํ จริตฺวา สํยํ ตํ วณฺสณฺเฑ
 วาสํย อฺปคจฺฉติ ตโต อหํ ภควา อากจฺฉามิ ตสฺส สกฺกณฺสงฺໂฆสฺส
 สกฺกเทน อฺพพาโพหติ ฯ อิจฺฉนฺตี ปน ตวํ ภิกฺขุ ตสฺส สกฺกณฺสงฺໂฆสฺส

๓ ยฺยโรปฺยํไปตฺถเกยํ ปาโง น ปญฺญาติ ฯ

อนาคมนนฺติ ฯ อิจฺฉามหิ ภนฺเต ตสฺสํ สกฺกณฺสงฺฆสฺสํ อนาคมนนฺติ ฯ
 เตนฺนํ คจฺฉํ ภิกฺขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วณฺสณฺทํ อชฺโฌคาเหตุวา
 รตฺติยา ปจฺฉํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สกฺกทมนุสฺสํสาเวหิ สฺสณฺนํ เม โภณฺโต
 สกฺกณฺา ยาวตฺติกา อิมสฺมํ วณฺสณฺทเภา วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
 อตฺถโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฌิมํ ยามํ
 ฯ เป ฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สกฺกทมนุสฺสํสาเวหิ สฺสณฺนํ
 เม โภณฺโต สกฺกณฺา ยาวตฺติกา อิมสฺมํ วณฺสณฺทเภา วาสํ อุปคตา
 ปตฺเตน เม อตฺถโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อตฺถ
 ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วณฺสณฺทํ อชฺโฌคาเหตุวา
 รตฺติยา ปจฺฉํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สกฺกทมนุสฺสํสาเวหิ สฺสณฺนํ เม โภณฺโต
 สกฺกณฺา ยาวตฺติกา อิมสฺมํ วณฺสณฺทเภา วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
 อตฺถโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฌิมํ ยามํ
 ฯ เป ฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สกฺกทมนุสฺสํสาเวหิ สฺสณฺนํ
 เม โภณฺโต สกฺกณฺา ยาวตฺติกา อิมสฺมํ วณฺสณฺทเภา วาสํ อุปคตา ปตฺเตน
 เม อตฺถโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อตฺถ ภิกฺขเว
 โส สกฺกณฺสงฺฆโม ภิกฺขุ ปตฺตํ ยาจติ ภิกฺขุสฺสํ ปตฺเตน อตฺถโถติ
 ตมฺหา วณฺสณฺทา ปกฺกามิ ตถา ปกฺกนฺโต ว อโหสิ น ปน ปจฺจา-
 คณฺธิ ฯ เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ติรจฺฉานคตฺตานํ ปาณานํ อมฺนาปา
 ภวิสฺสํติ ยาจนา อมฺนาปา วิญฺเญตฺติ ทิมํคํ ปน มนุสฺสสฺสฏฺฏานํ ฯ

[๕๐๓] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว วยฺยสฺสํปาดสฺสํ กฺกปฺกตฺสํ ปิตา วยฺยสฺสํ

๕๐๒] เตรงคณฺเฑ ฌฐสํฐมาทิสํสํ ฐฐปาดวตฺตํ ปณฺณตฺติ ๓๓๗

กุดปฺตํ คากาย อชฺฌณาสํ

อปาหนเต น ชานามิ ฐฐปาด พหุ ชนํ

เย มํ สํกมฺม ยาจนฺติ กสฺมา มํ ตฺวํ น ยาจสฺสํ ๑

ยาจโก อปฺปมฺปิโย โหติ ยาจํ อททมปฺปมฺปิโย

ตสฺมาหนตฺตํ น ยาจามิ มา เม วิทฺเทสนา อหฺนฺติ ๑

โส หิ นาม ภิกฺขเว ฐฐปาดํ กุดปฺตํโค สกํ ปิตฺรํ เอวํ วทฺชติ
กิมํกํ ปน ชโน ชนํ ๑

[๕๐๒] กิถึนํ หิ^๒ ภิกฺขเว ทฺสสฺสํทฺรานิ โภคานิ สํมุกตานิ^๓
ทฺรนฺทฺรทฺธิยานิ ตตฺถ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา เอวํ ทฺสสฺสํทฺเรสุ โภเคสุ
สํมุกเตสุ^๑ ทฺรนฺทฺรทฺธิเยสุ ยาจนพฺพทา วิณฺณตฺติพฺพทา วิหริสฺสํ
ปฺริสํ เทถ ปฺริสํตฺถกํ เทถ โคลนํ เทถ สกฺกํ เทถ วาสํ เทถ
ผรฺสํ เทถ กุจํวํ เทถ กุทฺทํ เทถ นิชาทํ เทถ วตฺถํ เทถ
เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ ตินํ เทถ มคฺคิกํ เทถาคิ
เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสํชยาถ สํญฺญาจิกาย ปน ภิกฺขนา
กฺกํ การยมาเนน อสฺสํมิกํ อตฺตํทฺเทสํ ปมาณิกา การตพฺพา
ตฺตฺริทํ ปมาณํ ทิสฺโส ทฺวาทสํ วิทฺตฺติโย สํกตวิทฺตฺติยา ตฺริยํ
สํกตคฺคฺตฺรา ภิกฺขุ อภิเนตพฺพา วตฺตํทฺสนาย ๑ เตหิ ภิกฺขุหิ วตฺตํ

๓ ย. ม. พหุชฺชนา ๑ ๒ ย. โปตฺถเกยํ ปาโสี น ปณฺณายติ ๑

๓ ทฺสสฺสํมุกตานิ^๑ติ วา ปาโสี ๑

เทเสตพุฬิ อหามุภิ สปริกุกมนัน สามุเก เจ ภิกขุ วตุลลุมมี
อปริกุกมนเน สญญาจิกาย ภูฏี กาเรยฺย ภิกขุ วา อนภิเนยฺย
วตุลลเทศนาย ปมาณํ วา ชติกกาเมยฺย สงฺฆาติเสโสติ ๑

[๕๐๓] สญญาจิกาย^๑ นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสํ ปุริสคฺคกัรํ
โคณํ สกฺกํ วาสํ ฌรํ กุจํ กุฑฺธาณํ นิชาทณํ ๑ เป ๑
คณํ มคฺคกัรํ ๑ ภูฏี^๒ นาม อุตฺตคฺคตา วา โหติ อวตฺตคฺคตา วา
อุตฺตคฺคตาอวตฺตคฺคตา วา ๑ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต
วา ๑ อสฺสํามิกฺขติ น อญฺโณ โกจิ สํมิโก โหติ อิตฺถํ วา
ปุริโส วา คหฺนุโฬ วา ปพฺพชฺชิตฺวา ๑ ๑ อตฺตคฺคเทศนํ อตฺตคฺคโน
อตุลล ๑ ปมาณิกา การคพฺพา คตฺวิทํ ปมาณํ ทมโส ทฺวาทส
วิทฺตติโย สุตฺตวิทฺตติยาติ พาหิริมเน มาเนน ๑ ตฺริยํ สตฺตคฺคตฺราติ
อพฺภนฺตฺริเมน มาเนน ๑

[๕๐๔] ภิกขุ อภิเนตฺตพฺพา วตุลลเทศนายาติ เตน ภูฏีการเกน
ภิกขุณา ภูฏีวตฺถุ โสเรตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เขกฺกํ อตฺตคฺคตฺราสงฺกํ
กิริตฺวา อุตฺตคฺคตฺรา ภิกขุณํ ปาเท วณฺทิตฺวา อุตฺตคฺคกัรํ นิสฺสิตฺวา
อญฺชติ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย อหํ ภนฺเต สญญาจิกาย
ภูฏี กตฺตกาโม อสฺสํามิกํ อตฺตคฺคเทศํ โสหํ ภนฺเต สงฺฆํ ภูฏีวตฺถุ-
โไฮโลกนํ ยาจามํติ ๑ ทฺติยมฺมี ยาจิตฺตพฺพา^๓ คตฺติยมฺมี ยาจิตฺตพฺพา ๑

๑ ย. สยจิกาย ๑ ๒ ย. ภูฏี ๑ ๓ ทฺติยมฺมี ยาจิตฺตพฺพาติ ภิกขุ
สนฺธาย พหุจํ อุตฺตคฺคตฺติ ตพฺพณฺณนา ๑

๕๐๕] เทรสภณเท ญฺสํสงฆาติเสถ สิกขาปทวิภังโก สมนฺตวิธิ ๓๓๘

สเจ สหฺโพ สงฺโฆ อุตฺตสฺสหิ กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ สหฺเพน สงฺเขน
โอลฺลเกตพฺพํ ฯ โน เจ สหฺโพ สงฺโฆ อุตฺตสฺสหิ กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ
เย ตตฺถ โหนติ ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺิพฺพา สํวรมํ อนุวรมํ
สปริกฺกมํ อปริกฺกมํ ชานิตฺุ เต ยาจิตฺวา สมนฺนนิคฺคหฺวา ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมนฺนนิคฺคหฺวา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเณ
สงฺโฆ ณาเปตพฺโพ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ สฺสณวาจิกาย กุญฺเฐ กตฺตุกาโม อสฺสํมิกํ อตฺตคฺคฺเคถํ โส สงฺฆํ
กุญฺเฐวตฺถํโอลฺลเกนํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกตฺถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺ-
นามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกฺขุ สมนฺนุเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ ฯ เอสํ ฅตฺติ ฯ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สฺสณวาจิกาย กุญฺเฐ กตฺตุกาโม อสฺสํมิกํ อตฺตคฺคฺเคถํ
โส สงฺฆํ กุญฺเฐวตฺถํโอลฺลเกนํ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามญฺจ อิตฺถน-
นามญฺจ ภิกฺขุ สมนฺนุติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ ฯ
ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุโน
สมนฺตํ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ โส ตฺถสฺส
ยสฺสํ นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมนฺตํ สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ
อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตุํ ฯ
ฆมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนํ ฯ เอวเมตํ ชารยํมิตฺติ ฯ

[๕๐๕] เตหิ สมนฺเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ กนฺตฺวา กุญฺเฐวตฺถํ โอลฺลเกตพฺพํ
สํวรมํ อนุวรมํ สปริกฺกมํ อปริกฺกมํ ชานิตพฺพํ ฯ สเจ สํวรมํ

โหติ อปรวิภังโก มายิธ กัรติ วตฺตพฺโพ ๑ สเจ อนารมฺภํ โหติ
 สปรวิภังโก สงฺฆสฺส อาริเจตพฺพํ อนารมฺภํ สปรวิภังโก นนฺติ ๑ เตน
 กุญฺญการเกณ ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํ อุตฺตราสงฺกํ กวิตฺวา
 อุตฺตมานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุญฺจิกํ นิสฺสํทิตฺวา อณฺชตํ
 ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วณฺโณ โหติ ภาณเต สณฺณวาทิกาย กุญฺญ
 กตฺตกาโม อสฺสํสามิกํ อตฺตคฺคทฺเทสํ โส ภาณเต สงฺฆํ กุญฺญวตฺตคฺคทฺเทสํ
 ยาจามํติ ๑ ทฺติยมมฺปิ ยาจิตฺพพา คตฺติยมมฺปิ ยาจิตฺพพา ๑ พฺยตฺเตน
 ภิกฺขุณา ปฏฺิพเตน สงฺโฆ ณาเปตพฺโพ สฺสณาคฺค เม ภาณเต สงฺโฆ
 อยํ อิตฺถนฺนามโม ภิกฺขุ สณฺณวาทิกาย กุญฺญ กตฺตกาโม อสฺสํสามิกํ
 อตฺตคฺคทฺเทสํ โส สงฺฆํ กุญฺญวตฺตคฺคทฺเทสํ ยาจติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปคฺคกตฺต
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตํ เทเสยฺย ๑ เอสา ฅตฺติ ๑
 สฺสณาคฺค เม ภาณเต สงฺโฆ อยํ อิตฺถนฺนามโม ภิกฺขุ สณฺณวาทิกาย กุญฺญ
 กตฺตกาโม อสฺสํสามิกํ อตฺตคฺคทฺเทสํ โส สงฺฆํ กุญฺญวตฺตคฺคทฺเทสํ ยาจติ ๑
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตํ เทเสติ ๑ ยสฺสํยสฺมโต
 ฅมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตสฺส เทสนา โส ฅนฺนสฺส
 ยสฺสํ นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ๑ เทสํ สงฺฆเณ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
 กุญฺญวตฺตํ ๑ ฅมฺติ สงฺฆสฺส คตฺตมา ฅนฺนํ ๑ เอวเมตํ ฅารยามํติ ๑

[๕๐๖] สํวรมฺภํ นาม กิมีตฺติกานํ วา ฅาสโย โหติ อุปฺปิกานํ
 วา ฅาสโย โหติ อุนฺนทฺรานํ วา ฅาสโย โหติ อหฺนํ วา ฅาสโย
 โหติ วิจฺจุตฺติกานํ วา ฅาสโย โหติ สตปฺถนํ วา ฅาสโย โหติ

๕๓๐] เทรตถกณฺเฑ ฌฏฺฐังสงฺฆาติเสถํ ปทภาชนํ ยํ อปปริกฺกมฺนาติ ๓๔๓

หตุถํ ภา อาสโย โหติ อสฺสํ ภา อาสโย โหติ สํหํ
ภา อาสโย โหติ พุคฺคํ ภา อาสโย โหติ ทํปํ ภา อาสโย
โหติ อจฺจนํ ภา อาสโย โหติ ตฺรจฺจนํ ภา อาสโย โหติ เยถํ
เกสฺสจฺจิ ตฺรจฺจนคฺคตํ ภา ปาณํ อาสโย โหติ ปุพฺพพณฺณนิสฺสํ
ภา โหติ อปรพณฺณนิสฺสํ ภา โหติ อพฺพามาตนิสฺสํ ภา โหติ
อาฆาตนิสฺสํ ภา โหติ สฺสํ ภา โหติ อญฺญานิสฺสํ ภา โหติ
ราชวตฺถุณนิสฺสํ ภา โหติ หตุถิสฺสํ ภา โหติ อสฺสํ ภา โหติ
ภา โหติ พนฺนาคารนิสฺสํ ภา โหติ ปาณาการนิสฺสํ ภา โหติ
สุนนิสฺสํ ภา โหติ รจฺจนนิสฺสํ ภา โหติ จจฺจนิสฺสํ ภา โหติ
สํภานนิสฺสํ ภา โหติ สํสฺรณนิสฺสํ ภา โหติ เอตํ สํวรมํ นาม ฯ

[๕๓๑] อปปริกฺกมํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายตุเตน สกฺเขน
อนุปริคฺคํ สมนฺตา นิสฺสํ ภา โหติ อนุปริคฺคํ เอตํ อปปริกฺกมํ นาม ฯ

[๕๓๒] อนารมฺภํ นาม น กิยฺมํ ภา โหติ น
อฺปจฺจิกํ ภา อาสโย โหติ น อญฺญํ ภา อาสโย โหติ น
อหํ ภา อาสโย โหติ น วิจฺจิกํ ภา อาสโย โหติ น
สคฺคํ ภา อาสโย โหติ ฯ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๓๓] สปริกฺกมํ นาม สกฺกา โหติ ยถายตุเตน สกฺเขน
อนุปริคฺคํ สมนฺตา นิสฺสํ ภา โหติ อนุปริคฺคํ เอตํ สปริกฺกมํ นาม ฯ

[๕๓๔] สณฺเฑจฺจิกํ นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสํ ปุริสํ ภา โหติ

๕๑๓] เทรสคณเท ฉฐุสงฺฆาติเสถ ปทภาชนํ ปมาณาติกกนฺตา ๓๔๓

[๕๑๒] ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ ปมาณาติกกนฺตํ สํวรมํ อปฺริกกมํ
อาปคฺติ สงฺฆาติเสถเน ทฺวินนํ ทฺกกฺกานํ ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ ปมาณา-
ติกกนฺตํ สํวรมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถเน ทฺกกฺกนฺตํ ๑
ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ ปมาณาติกกนฺตํ อนารมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ
สงฺฆาติเสถเน ทฺกกฺกนฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ ปมาณาติกกนฺตํ
อนารมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถเน ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ
ปมาณิกํ สํวรมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺวินนํ ทฺกกฺกานํ ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ
กโรติ ปมาณิกํ สํวรมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺกกฺกนฺตํ ๑ ภิกฺขุ
ภฺมิ กโรติ ปมาณิกํ อนารมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺกกฺกนฺตํ ๑
ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ ปมาณิกํ อนารมํ อปฺริกกมํ อนาปคฺติ ๑

[๕๑๓] ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ อเทสิตฺตคฺคํ ปมาณาติกกนฺตํ สํวรมํ
อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสถเน ทฺวินนํ ทฺกกฺกานํ ๑
ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ อเทสิตฺตคฺคํ ปมาณาติกกนฺตํ สํวรมํ อปฺริกกมํ
อาปคฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสถเน ทฺกกฺกนฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ
อเทสิตฺตคฺคํ ปมาณาติกกนฺตํ อนารมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺวินนํ
สงฺฆาติเสถเน ทฺกกฺกนฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภฺมิ กโรติ อเทสิตฺตคฺคํ ปมาณา-
ติกกนฺตํ อนารมํ อปฺริกกมํ อาปคฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสถเน ๑

๑ อาปคฺติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสถเน ทฺวินนํ ทฺกกฺกานนฺติ อาทิสฺส จ
ทฺวีสฺส สงฺฆาติเสถเน ทฺวีสฺส ทฺวินนํ ทฺกกฺกานนฺติอาทินา นเยน อคฺคโธ
เวทิตฺตํ โปติ ตพฺพณฺณนา ๑

[๕๓๔] ภิกขุ กุฏิ กโรติ เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ สारมณํ
 อปวิภกมณํ อาปคฺติ ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ ภิกขุ กุฏิ กโรติ
 เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ สारมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑
 ภิกขุ กุฏิ กโรติ เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ อนารมณํ อปวิภกมณํ
 อาปคฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ ภิกขุ กุฏิ กโรติ เทสิตวตฺตํ ปมาณิกํ
 อนารมณํ สปรวิภกมณํ อนาปคฺติ ๑

[๕๓๕] ภิกขุ สมาริสฺสํ กุฏิ เม กโรถาติ ๑ คตฺถํ กุฏิ
 กโรนฺติ อเทสิตวตฺตํ สारมณํ อปวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
 ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑ สारมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ อปวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑
 ภิกขุ สมาริสฺสํ กุฏิ เม กโรถาติ ๑ คตฺถํ กุฏิ กโรนฺติ เทสิต-
 วตฺตํ สारมณํ อปวิภกมณํ อาปคฺติ ทฺวินนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑
 สारมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ อปวิภกมณํ
 อาปคฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ สปรวิภกมณํ อนาปคฺติ ๑
 ภิกขุ สมาริสฺสํ กุฏิ เม กโรถาติ ๑ คตฺถํ กุฏิ กโรนฺติ
 ปมาณาติภกมณํ สारมณํ อปวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ทฺวินนํ
 ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑ สारมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ อปวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนารมณํ สปรวิภกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑

๕๑๖] เตรศกณฺเฑ ฏฺฐํสงฺฆาติເສສံ ປກາຊນຸຍໍ ເທສິວຕຸຖຸກ ໓໔໕

ຖືກຊຸ ສໍມາທິສັຕິ ກຸຼື ເມ ກໂຣຄາຕິ າ ຕສຸສ ກຸຼື ກໂຣນຸຕິ ປມາຣິກໍ
ສໍາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ ທຸວິນຸນໍ ທຸກຸກຼາຸນໍ າ ເປ າ ສໍາຣມຸກໍ
ສໍປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ ອນາປຕຸຕິ າ
ຖືກຊຸ ສໍມາທິສັຕິ ກຸຼື ເມ ກໂຣຄາຕິ າ ຕສຸສ ກຸຼື ກໂຣນຸຕິ ອເທສິ-
ວຕຸຖຸກໍ ປມາຣາຕິກຸກຸຕໍ ສໍາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ ທຸວິນຸນໍ
ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸວິນຸນໍ ທຸກຸກຼາຸນໍ າ ເປ າ ສໍາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ
ທຸວິນຸນໍ ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ທຸວິນຸນໍ ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ທຸວິນຸນໍ ສໍງຸຊາທິເສສໍານໍ າ ຖືກຊຸ ສໍມາທິສັຕິ ກຸຼື ເມ ກໂຣຄາຕິ າ
ຕສຸສ ກຸຼື ກໂຣນຸຕິ ເທສິວຕຸຖຸກໍ ປມາຣິກໍ ສໍາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ທຸວິນຸນໍ ທຸກຸກຼາຸນໍ າ ເປ າ ສໍາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຼສຸສ
ຳ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ ອນາປຕຸຕິ າ

[໕໑໖] ຖືກຊຸ ສໍມາທິສັຕຸວາ ປກຸມຕິ ກຸຼື ເມ ກໂຣຄາຕິ ນ
ຈ ສໍມາທິສັຕິ ເທສິວຕຸຖຸກ ຈ ໂຮຕຸ ອນາຣມຸກາ ຈ ສໍປຣິກຸມນາ
ຈາຕິ າ ຕສຸສ ກຸຼື ກໂຣນຸຕິ ອເທສິວຕຸຖຸກໍ ສໍາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸວິນຸນໍ ທຸກຸກຼາຸນໍ າ ເປ າ ສໍາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ອປຣິກຸມນໍ
ອາປຕຸຕິ ສໍງຸຊາທິເສເສນ ທຸກຸກຼສຸສ າ ເປ າ ອນາຣມຸກໍ ສໍປຣິກຸມນໍ

อาปตติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาติสํคฺคา ปกฺกมตฺติ กุญฺหิ เม
 กโรธตฺติ น ๑ สงฺฆาติสํคฺคา เทสํคฺคาตฺตํ ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑
 สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ๑ คตฺถสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ เทสํคฺคาตฺตํ สงฺฆมฺภ
 อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกขฺยานํ ๑ เป ๑ สงฺฆมฺภ สปริกฺกมฺนํ
 อาปตฺติ ทฺกฺกขฺยสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกขฺยสฺส
 ๑ เป ๑ อนารมฺภ สปริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาติสํคฺคา
 ปกฺกมตฺติ กุญฺหิ เม กโรธตฺติ น ๑ สงฺฆาติสํคฺคา ปมาณิกา ๑ โหตุ
 อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ๑ คตฺถสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ ปมาณา-
 ติกฺกนฺตํ สงฺฆมฺภ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ทฺวินฺนํ ทฺกฺกขฺยานํ
 ๑ เป ๑ สงฺฆมฺภ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ทฺกฺกขฺยสฺส
 ๑ เป ๑ อนารมฺภ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ทฺกฺกขฺยสฺส
 ๑ เป ๑ อนารมฺภ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺถสฺส ๑ ภิกฺขุ
 สงฺฆาติสํคฺคา ปกฺกมตฺติ กุญฺหิ เม กโรธตฺติ น ๑ สงฺฆาติสํคฺคา ปมาณิกา
 ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ๑ คตฺถสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ
 ปมาณิกํ สงฺฆมฺภ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกขฺยานํ ๑ เป ๑
 สงฺฆมฺภ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกขฺยสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภ อปริกฺกมฺนํ
 อาปตฺติ ทฺกฺกขฺยสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภ สปริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ๑
 ภิกฺขุ สงฺฆาติสํคฺคา ปกฺกมตฺติ กุญฺหิ เม กโรธตฺติ น ๑ สงฺฆาติสํคฺคา
 เทสํคฺคาตฺตํ ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา
 จาติ ฯ ๑ คตฺถสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ อเทสํคฺคาตฺตํ ปมาณาตฺตํ สงฺฆมฺภ

๕๑๗] เทรตถกณฺเฑ อฏฺฐสงฺฆาติเสถสํ ปทภาชนํ เทสิตวตฺตฎฺกา ๓๔๗

อปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ทฺวินฺนํ ทฺกฏฺฏานํ ๑ เป ๑
สํวรมํ สปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ทฺกฏฺฏสฺส ๑ เป ๑
อนารมํ อปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ทฺกฏฺฏสฺส
๑ เป ๑ อนารมํ สปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ น จ สฺมาทิสฺสิ
เทสิตวตฺตฎฺกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกฺกมณา
จาติ ๑ ตสฺส กุญฺญํ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฎฺกํ ปมาณิกํ สํวรมํ
อปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฏฺฏานํ ๑ เป ๑ สํวรมํ สปริกฺกมณํ
อปตฺติ ทฺกฏฺฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมํ อปริกฺกมณํ อปตฺติ ทฺกฏฺฏสฺส
๑ เป ๑ อนารมํ สปริกฺกมณํ อนापตฺติ ๑

[๕๑๗] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ สฺมาทิสฺสิ
จ เทสิตวตฺตฎฺกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส
กุญฺญํ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฎฺกํ สํวรมํ อปริกฺกมณํ ๑ โส สฺยุณาติ
กุญฺญํ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตฎฺกา สํวรมฺภา อปริกฺกมณาติ ๑
เตน ภิกฺขุณา สํวํ วา คนฺตพฺพํ ทฺโต วา ปาเหตฺตพฺโพ เทสิต-
วตฺตฎฺกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมณา จาติ ๑ โน เจ
สํวํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเนยฺย อปตฺติ ทฺกฏฺฏสฺส ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ สฺมาทิสฺสิ จ
เทสิตวตฺตฎฺกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส
กุญฺญํ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฎฺกํ สํวรมํ สปริกฺกมณํ ๑ โส สฺยุณาติ

กุญฺหิ กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตถุกา สํวรมุภา สंपริกฺกมฺนาติ ฯ
 เตน ภิภุชฺณา สํวํ วา คนฺตพฺพํ ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิต-
 วตฺตถุกา จ โหตุ อนวรมุภา จาติ ฯ โน เจ สํวํ วา จจุญฺญ
 ทฺตํ วา ปหิณฺญยุ อปตฺติ ทฺตกฺกขุสฺสํ ฯ ภิภุชฺ สํวาทิสฺสิดฺวา
 ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ สํวาทิสฺสิดฺ จ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ
 อนวรมุภา จ สंपริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ อเทสิต-
 วตฺตถุกํ อนวรมุภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กุญฺหิ กิร เม กยิริติ
 อเทสิตวตฺตถุกา อนวรมุภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิภุชฺณา สํวํ
 วา คนฺตพฺพํ ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ
 สंपริกฺกมฺนา จาติ ฯ โน เจ สํวํ วา จจุญฺญ ทฺตํ วา
 ปหิณฺญยุ อปตฺติ ทฺตกฺกขุสฺสํ ฯ ภิภุชฺ สํวาทิสฺสิดฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ
 เม กโรถาติ สํวาทิสฺสิดฺ จ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ อนวรมุภา จ
 สंपริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตถุกํ อนวรมุภํ
 สंपริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กุญฺหิ กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตถุกา
 อนวรมุภา สंपริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิภุชฺณา สํวํ วา คนฺตพฺพํ
 ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิตวตฺตถุกา โหตุติ ฯ โน เจ สํวํ วา
 จจุญฺญ ทฺตํ วา ปหิณฺญยุ อปตฺติ ทฺตกฺกขุสฺสํ ฯ ภิภุชฺ สํวาทิสฺสิดฺวา
 ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ สํวาทิสฺสิดฺ จ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ
 อนวรมุภา จ สंपริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ เทสิต-
 วตฺตถุกํ สํวรมุภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กุญฺหิ กิร เม กยิริติ

๕๓๗] เตรศกณฺเห ญฺชฺสํสมาธิสํสํ ปทภาชนํ สํวรมภาปฏิกมฺนา ๓๕๘

เทสํตวตฺตฤกา สํวรมภา อปฏิกมฺนาติ ๑ เตน ภิภฺชฺนา สํมํ วา
คณฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตพฺพโ ๑ นารมฺภา ๑ โหตุ สํปฏิกมฺนา
จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย ขาปคฺติ
ทฺวกฺกขสฺส ๑ ภิภฺชฺ สํมาทิสํสฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ
สํมาทิสํสํ ๑ เทสํตวตฺตฤกา ๑ โหตุ นารมฺภา ๑ สํปฏิกมฺนา
จาติ ๑ ตสฺส กุญฺญํ กโรนฺติ เทสํตวตฺตฤกํ สํวรมภา สํปฏิกมฺนํ ๑ โส
สฺสณฺดาต กุญฺญํ กิร เม กยิรติ เทสํตวตฺตฤกา สํวรมภา สํปฏิกมฺนาติ ๑
เตน ภิภฺชฺนา สํมํ วา คณฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตพฺพโ ๑ นารมฺภา
โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย
खाปคฺติ ทฺวกฺกขสฺส ๑ ภิภฺชฺ สํมาทิสํสฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญํ เม
กโรถาติ สํมาทิสํสํ ๑ เทสํตวตฺตฤกา ๑ โหตุ นารมฺภา ๑
สํปฏิกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺญํ กโรนฺติ เทสํตวตฺตฤกํ นารมฺภา
อปฏิกมฺนํ ๑ โส สฺสณฺดาติ กุญฺญํ กิร เม กยิรติ เทสํตวตฺตฤกา
นารมฺภา อปฏิกมฺนาติ ๑ เตน ภิภฺชฺนา สํมํ วา คณฺตพฺพํ
ทฺวโต วา ปาเหตพฺพโ ๑ สํปฏิกมฺนา โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา
คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย ขาปคฺติ ทฺวกฺกขสฺส ๑ ภิภฺชฺ
สํมาทิสํสฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ สํมาทิสํสํ ๑ เทสํ-
ตวตฺตฤกา ๑ โหตุ นารมฺภา ๑ สํปฏิกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺญํ
กโรนฺติ เทสํตวตฺตฤกํ นารมฺภา สํปฏิกมฺนํ ขาปคฺติ ๑

[๕๓๗] ภิภฺชฺ สํมาทิสํสฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ สํมาทิสํสํ

๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมภา ๑ สปริกมณา จาติ ๑ ตสฺส
 ภูมฺมิ กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมํ อปริกมณํ ๑ โส สฺสนาติ
 ภูมฺมิ กิร เม กยิรติ ปมาณาติกฺกนฺตา สํวรมภา อปริกมณาติ ๑
 เทน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาເေထုပူ ๑ ปมาณิกา ๑
 โหตุ อนารมภา ๑ สปริกมณา จาติ ๑ เป ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ
 อนารมภา จาติ ๑ เป ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ สปริกมณา จาติ ๑ เป ๑
 ปมาณิกา โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา ลฺลเยยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย
 อวปฺตติ ทฺวက္ขสฺส ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํว ปกฺกมฺมิตฺติ ภูมฺมิ เม กโรธาคิ
 สํมาทิสฺสํ ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมภา ๑ สปริกมณา
 จาติ ๑ ตสฺส ภูมฺมิ กโรนฺติ ปมาณิกํ สํวรมํ อปริกมณํ ๑ โส
 สฺสนาติ ภูมฺมิ กิร เม กยิรติ ปมาณิกา สํวรมภา อปริกมณาติ ๑
 เทน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาເေထုပူ ๑ อนารมภา
 ๑ โหตุ สปริกมณา จาติ ๑ เป ๑ อนารมภา โหตุติ ๑ เป ๑
 สปริกมณา โหตุติ ๑ เป ๑ อนาปฺตติ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํว
 ปกฺกมฺมิตฺติ ภูมฺมิ เม กโรธาคิ สํมาทิสฺสํ ๑ เทสိသฺวตฺตုကာ ๑ โหตุ
 ปมาณิกา ๑ อนารมภา ๑ สปริกมณา จาติ ๑ ตสฺส ภูมฺมิ
 กโรนฺติ อเทสိသฺวตฺตုกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมํ อปริกมณํ ๑
 โส สฺสนาติ ภูมฺมิ กิร เม กยิรติ อเทสိသฺวตฺตုကာ ปมาณาติกฺกนฺตา
 สํวรมภา อปริกมณาติ ๑ เทน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต
 วา ปาເေထုပူ ๑ เทสိသฺวตฺตုကာ ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑ อนารมภา

๕๑๘] เสด็จถนุเท ญฺย ๙ สจฺจมาทิสํ ปทภาณํ อนารมฺภาติ ๓๕๑

จ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหตุ ปมาณิกา
จ อนารมฺภา จาติ ๑ เป ๑ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหตุ ปมาณิกา จ
สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหตุ ปมาณิกา
จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเอยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏฐํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสํตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญ เม กโรถาติ
สฺมาทิสํติ จ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ
สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺญ กโรนฺติ เทสํตฺวตฺตฺกํ ปมาณิกํ
สํมมํ อปริกฺกมํ ๑ ใต้ สฺสุณาติ กุญฺญ กิร เม กยริติ เทสํตฺวตฺตฺกา
ปมาณิกา สํมมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา
คณตฺพหํ ทฺวโต วา ปาเหตฺพหํ อนารมฺภา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา
จาติ ๑ เป ๑ อนารมฺภา โหตุติ ๑ เป ๑ สปริกฺกมฺนา โหตุติ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ๑

[๕๑๘] ภิกฺขุ สฺมาทิสํตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญ เม กโรถาติ สฺมาทิสํติ
จ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑
ตสฺส กุญฺญ กโรนฺติ อเทสํตฺวตฺตฺกํ สํมมํ อปริกฺกมํ อาปตฺติ
การุณํ ตินฺณํ ทุกฺกฏานํ ๑ เป ๑ สํมมํ สปริกฺกมํ อาปตฺติ
การุณํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมํ อาปตฺติ
การุณํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมํ อาปตฺติ
การุณํ ทุกฺกฏฐํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสํตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺญ เม
กโรถาติ สฺมาทิสํติ จ เทสํตฺวตฺตฺกา จ โหติ อนารมฺภา จ

สปริกุกมนหา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตํ สํวรมุํ
 อปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ
 สปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺกุกฺขสฺส ๑ เป ๑ อนารมุํ
 อปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺกุกฺขสฺส ๑ เป ๑ อนารมุํ สปริกุกมนํ
 อนาปฺตติ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสวา ปกุกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ
 สํมาทิสฺสติ ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมุภา ๑ สปริกุกมนหา
 จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมุํ อปริกุกมนํ
 อปฺตติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ สปริกุกมนํ
 อปฺตติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ๑ เป ๑ อนารมุํ อปริกุกมนํ
 อปฺตติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ๑ เป ๑ อนารมุํ สปริกุกมนํ
 อปฺตติ การุกานํ ทฺกุกฺขสฺส ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสวา ปกุกฺกมฺติ กุญฺหิ
 เม กโรถาติ สํมาทิสฺสติ ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมุภา ๑
 สปริกุกมนหา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ ปมาณิกํ สํวรมุํ
 อปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ
 สปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺกุกฺขสฺส ๑ เป ๑ อนารมุํ
 อปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ ทฺกุกฺขสฺส ๑ เป ๑ อนารมุํ
 สปริกุกมนํ อนาปฺตติ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสวา ปกุกฺกมฺติ กุญฺหิ เม
 กโรถาติ สํมาทิสฺสติ ๑ เทสิตฺวตฺตกา ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑
 อนารมุภา ๑ สปริกุกมนหา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรนฺติ อเทสิต-
 วตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมุํ อปริกุกมนํ อปฺตติ การุกานํ

๕๒๐] เทรตถกณฺเฑ ฌฏฺฐังสงฺฆาทิเสสํ ปทภาชนํ อเทสิตวตฺตฤคา ๓๕๓

จตุหํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ สปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน
คินฺณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ ฌปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน
คินฺณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน
ทฺวิหํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ
สํมาทิสฺสึ จ เทสิตวตฺตฤคา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ
สปริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฤกํ ปมาณิกํ
สํวรมุํ ฌปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน ทฺวิหํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑
สํวรมุํ สปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ
ฌปริกฺกมณํ ฌาปตฺติ การุกัน ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ
ฌนาปตฺติ ๑

[๕๒๐] ภิกฺขุ สํมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ ๑
ตสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ สํวรมุํ ฌปริกฺกมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต ฌาคฺคจฺฉตฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ ฌณฺณสฺส วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ ฌณฺณสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย ฌาปตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทฺวิหํ
ทุกฺกฏฺหํ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ ๑
ตสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ สํวรมุํ สปริกฺกมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต ฌาคฺคจฺฉตฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ ฌณฺณสฺส วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ ฌณฺณสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย ฌาปตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทุกฺกฏฺฐสฺส

๑ เป ๑ อนารมภํ อปวิภกมณํ...อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺเสนํ ทุกฺกฏสฺสํ
 ๑ เป ๑ อนารมภํ สฺปวิภกมณํ...อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ ภิกฺขุ
 สฺมาทิสฺสํ ปรกฺกมคฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ ๑ คฺคฺสํ กุญฺญํ กโรนฺหติ
 เทสฺสํคฺคฺคฺกํ สํารมภํ อปวิภกมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺคฺคฺคฺติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํ กุญฺญํ อณฺณสฺสํ วา ทาตพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาเรยฺย อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๑ เป ๑ สํารมภํ
 สฺปวิภกมณํ...อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมภํ อปวิภกมณํ...
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมภํ 'สฺปวิภกมณํ' อนาปคฺติ ๑
 ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสํ ปรกฺกมคฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ ๑ คฺคฺสํ กุญฺญํ กโรนฺหติ
 ปมาณาคฺคฺกนฺทํ สํารมภํ อปวิภกมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺคฺคฺคฺติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํ กุญฺญํ อณฺณสฺสํ วา ทาตพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาเรยฺย อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺเสนํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๑ เป ๑
 สํารมภํ สฺปวิภกมณํ...อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺเสนํ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เป ๑
 อนารมภํ อปวิภกมณํ...อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺเสนํ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เป ๑
 อนารมภํ สฺปวิภกมณํ...อาปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสํ
 ปรกฺกมคฺติ กุญฺญํ เม กโรถาติ ๑ คฺคฺสํ กุญฺญํ กโรนฺหติ ปมาณิกํ
 สํารมภํ อปวิภกมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺคฺคฺคฺติ ๑ เตน
 ภิกฺขุณา สํ กุญฺญํ อณฺณสฺสํ วา ทาตพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน

[๕๒๑] อตุตฺตนา วิปฺปกตํ อตุตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ อตุตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตุตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺถสฺส ฯ

[๕๒๒] อนापตฺติ เตเน คุหาย ตินฺนกุฏิกาย อณฺเฏสฺส
 ตฺตฺถาย วาสาคาโร จเปตฺวา ตฺพฺพตฺถ อนापตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

ถนฺนสงฺฆาติเสตฺถํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สฤตมตฺตงฺขาภิเสถ

[๕๒๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โสสมุหิยํ วิหริตี
โฆสิตารามเ ๑ เตน โห ปน สมเยน อายสฺมา ฌนุสฺส
อุปฏฺฐาโก คหปติ อายสฺมา ฌนุสฺส เอตทโวจ วิหารวตฺถุ ฌนุเต
ชานาหิ ขยฺยสฺส วิหารํ การวเปสฺสํมิตี ๑ อถโห อายสฺมา
ฌนุโน วิหารวตฺถุ โสเชนโต อณฺเฏตฺร เจตียรฺกฺขํ เถทวเปสฺส
คามปฺปฐิตํ นิคมปฺปฐิตํ นครปฺปฐิตํ ชนปทปฺปฐิตํ รฐปฺปฐิตํ ๑ มนุสฺสํ
อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณสฺมา สกฺขปฺปคฺคิยา
เจตียรฺกฺขํ เถทวเปสฺสํมิตี คามปฺปฐิตํ นิคมปฺปฐิตํ นครปฺปฐิตํ ชนปทปฺปฐิตํ
รฐปฺปฐิตํ เอกินฺทริยํ สมณสฺมา สกฺขปฺปคฺคิยา ชีวํ วิเหเจนฺตฺติ ๑
อสฺโสสฺสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปจฺจุตา ๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฌนุโน เจตียรฺกฺขํ
เถทวเปสฺสํมิตี คามปฺปฐิตํ ๑ เป ๑ รฐปฺปฐิตนฺติ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ ฌนุโน เจตียรฺกฺขํ
เถทวเปสฺสํมิตี คามปฺปฐิตํ ๑ เป ๑ รฐปฺปฐิตนฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วិครหิ พุทฺโธ ภควา ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺปฐิตํ
เจตียรฺกฺขํ เถทวเปสฺสํมิตี คามปฺปฐิตํ นิคมปฺปฐิตํ นครปฺปฐิตํ ชนปทปฺปฐิตํ
รฐปฺปฐิตํ ชีวสฺสณฺณิโน หิ โมฆปฺปฐิตํ มนุสฺสํ รุกฺขสฺสํ เนติ

โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๑ เป ๑ เขวมฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัฏฺเฐยถ มหฺตถกํ ปน ภิกฺขุณา วิหารํ การยมาเนน
 สํสํมิกํ อคฺคฺคฺทฺเทสํ ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺถุเทสํนาย เตหิ ภิกฺขุหิ
 วตฺถุ เทสํตพฺพํ อนารมฺภํ สปริกฺกมํ สํารมฺเภา เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมि
 อปริกฺกมเน มหฺตถกํ วิหารํ กาเรยฺย ภิกฺขุ ภา อนภินฺนํ วตฺถุ-
 เทสํนาย สงฺฆาติเสโสติ ๑

[๕๒๔] มหฺตถโก นาม วิหารो สํสํมิโก วุจฺจติ ๑ วิहारो
 นาม อุตฺตติโต ภา โหติ อวตฺติโต ภา อุตฺตติตาวตฺติโต ภา ๑
 การยมาเนนาติ กโรนฺโต ภา การาเปนฺโต ภา ๑ สํสํมิกกฺกนฺติ
 ธนฺนํ โกจิ สํมิโก โหติ อิตฺถิ ภา ปุริส ภา คหฺนุไซ ภา
 ปพฺพชิโต ภา ๑ อคฺคฺคฺทฺเทสนฺติ อคฺคฺคฺโน อคฺคฺกาย ๑

[๕๒๕] ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺถุเทสํนายาติ เตน วิหารการเกน
 ภิกฺขุณา วิหารวตฺถุ โสเชตฺวา สงฺฆํ อปฺปสงฺกมิตฺวา เอกํ อคฺคฺตราสงฺกํ
 กริตฺวา วุคฺคฺคฺมานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสฺสํทิตฺวา
 ธนฺนํ ปคฺคฺเคตฺวา เขวมฺสํ วจฺนํโย อหํ ภนฺเต มหฺตถกํ วิหารํ
 กคฺคฺกาโม สํสํมิกํ อคฺคฺคฺทฺเทสํ โสหํ ภนฺเต สงฺฆํ วิหารวตฺถุ-
 โยโตกนํ ยาจามํติ ๑ ทฺติยम्भी ยาจิตพฺพา ตติยम्भी ยาจิตพฺพา ๑
 สเจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺตํหติ วิหารวตฺถุ โยโตเกตุํ สพฺเพน สงฺเขน
 โยโตเกตพฺพํ ๑ โน เจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺตํหติ วิหารวตฺถุ โยโตเกตุํ
 เป คคฺคฺก โหนฺติ ภิกฺขุ พฺยคฺคฺคา ปฏฺวิถา สํารมฺภํ อนารมฺภํ

๕๒๖] เทรสภณฺเต สत्ตมสงฺฆาภิเสถ สิกฺขาปทวิภงฺโก สมนฺตวิจิ ๓๕๘

สปริกฺกมฺนํ อปริกฺกมฺนํ ชานิตุํ เต ยาจิตฺวา สมนฺนนิตฺตพฺพา ฯ
เอวเมว ปน ภิกฺขเว สมนฺนนิตฺตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเณ
สงฺโฆ ฌาเปตฺตพฺโ พฺ สฺสณฺณํ เม ภนฺเต สงฺโฆ อหํ อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ มหตฺถกํ วิหารํ กตฺตฺวาโม สสฺสํมิกํ อตฺตตฺตฺเทสํ โส สงฺฆํ
วิหารวตฺถุโไฮถกนํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกํลฺลํ สงฺโฆ อิตฺถน-
นามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกฺขุ สมนฺนเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โไฮถกํ ฯ เอสา ฌตฺติ ฯ สฺสณฺณํ เม ภนฺเต สงฺโฆ
อหํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ มหตฺถกํ วิหารํ กตฺตฺวาโม สสฺสํมิกํ
อตฺตตฺตฺเทสํ โส สงฺฆํ วิหารวตฺถุโไฮถกนํ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถน-
นามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกฺขุ สมนฺนนิตฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โไฮถกํ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ
อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุณํ สมนฺตติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ
โไฮถกํ โส คุณฺหสฺสํ ยสฺสํ นกฺฆมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมนฺตทา
สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โไฮถกํ ฯ ฆมฺติ สงฺฆสฺส คสฺมา คุณฺหํ ฯ เอวเมตํ
ชารยํมฺติ ฯ

[๕๒๖] เตหิ สมนฺเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ คนฺตฺวา วิหารวตฺถุ โไฮถก-
ตพฺพํ ฯ สํารมฺภํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อปริกฺกมฺนํ ชานิตพฺพํ ฯ
สเจ สํารมฺภํ โหติ อปริกฺกมฺนํ มายิธ กเรติ วตฺตพฺโ ฯ
สเจ อนารมฺภํ โหติ สปริกฺกมฺนํ สงฺฆสฺส อารโรเจตพฺพํ อนารมฺภํ

สปรักกมณนติ ฯ เตน วิหารการเกณ ภิกขุณา สงฆ์ อุปสงกมิตฺวา
 เขกัถ์ อุตฺตราสังคั กริตฺวา อุกฺกมณั ภิกขุณั ปาเท วณฺทิตฺวา อุกฺกฏิกั
 นิสัทิตฺวา อณฺชถิ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วณฺโณ โหหิ ภนฺเต
 มหฺตถกั วิหารั กตฺตกาโม สสฺสํมิกั อตฺตทฺทเทสั โสหิ ภนฺเต
 สงฺฆั วิหารวตฺตทฺทเทสั ยาจามัติ ฯ ทุติยมุขี ยาจิตพฺพา ตติยมุขี
 ยาจิตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกขุณา ปฏฺิพฺเตน สงฺโฆ ฃาเปตพฺโ
 สฺสณาคู เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ มหฺตถกั วิหารั
 กตฺตกาโม สสฺสํมิกั อตฺตทฺทเทสั โส สงฺฆั วิหารวตฺตทฺทเทสั ยาจติ ฯ
 ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถถั สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺต
 เทเสยฺย ฯ เอสา ฃตฺติ ฯ สฺสณาคู เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ มหฺตถกั วิหารั กตฺตกาโม สสฺสํมิกั อตฺตทฺทเทสั โส สงฺฆั
 ฆวหารวตฺตทฺทเทสั ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺต
 เทเสติ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฃมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺต
 เทสฺหา โส ตฺถนฺสฺส ยสฺส นกฺฃมติ โส ภาเสยฺย ฯ เทสัถิ
 สงฺฆเณ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺต ฯ ฃมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา
 ตฺถนฺทึ ฯ เอวเมตฺ ฆารยามัติ ฯ

[๕๕๗] สํวรมุขี นาม กิมีตฺถิกานั ฆา อาสโย โหติ อฺปจิกานั
 ฆา อาสโย โหติ อฺนทฺธานั ฆา อาสโย โหติ อหิณั ฆา อาสโย โหติ
 วิจฺฉิกานั ฆา อาสโย โหติ สตปถัน ฆา อาสโย โหติ หตฺถัน
 ฆา อาสโย โหติ อสฺสํนั ฆา อาสโย โหติ พฺยคฺขมณั ฆา

๕๓๓] เตรศกณฺเฑ สตุตฺมสงฺฆาภิเสถ สิกฺขาปทวิภงฺโก อปฺริกฺกมฺนาภิ ๓๖๓

อาสโย โหติ ทัฬฺหํ วา อาสโย โหติ อจฺจนํ วา อาสโย
โหติ ตฺรจฺจนํ วา อาสโย โหติ เยสํ เกสณฺฺจิ ตฺริจฺจนคตํ
วา ปาณํ อาสโย โหติ ปุพฺพณฺฺณิสฺสํ วา โหติ อปรณฺฺณ-
นิสฺสํ วา โหติ อพฺภาตนิสฺสํ วา โหติ อาฆาตนิสฺสํ วา
โหติ สุตฺถนิสฺสํ วา โหติ อญฺญานิสฺสํ วา โหติ ราชวตฺถนิสฺสํ
วา โหติ หตฺถิสฺสํ วา โหติ อสฺสํ วา โหติ
พฺนฺหาการนิสฺสํ วา โหติ ปาณาการนิสฺสํ วา โหติ สุนนิสฺสํ
วา โหติ รจฺจานนิสฺสํ วา โหติ จจฺจวนนิสฺสํ วา โหติ สฺกานนิสฺสํ
วา โหติ สํสฺรณนิสฺสํ วา โหติ เอตํ สํวรมํ นาม ฯ

[๕๒๘] อปฺริกฺกมฺนํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเณ
อนฺฺปฺริคฺคํ สมนฺฺดา นิสฺสํ เณยา อนฺฺปฺริคฺคํ เอตํ อปฺริกฺกมฺนํ นาม ฯ

[๕๒๙] อนารมฺภํ นาม น กิมีตฺติกาณํ วา อาสโย โหติ
ฯ เป ฯ น สํสฺรณนิสฺสํ วา โหติ เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๓๐] สปฺริกฺกมฺนํ นาม สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเณ อนฺ-
ปฺริคฺคํ สมนฺฺดา นิสฺสํ เณยา อนฺฺปฺริคฺคํ เอตํ สปฺริกฺกมฺนํ นาม ฯ

[๕๓๑] มหตฺตโก นาม วิหาโร สุตฺถสํมิโก จุจฺจติ ฯ วิหาโร
นาม อุตฺตติโต วา โหติ อวตฺติโต วา อุตฺตติตาวตฺติโต วา ฯ
กาเรยฺยาติ กโรติ วา การฺาเปติ วา ฯ ภิกฺขุ วา อนภิกฺขุ วตฺถ-
เทสํ นายาติ ฌตฺติทฺธิเยน กมฺเมเนน วิหารวตฺถํ น เทสํ เปตฺวา กโรติ
วา การฺาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกํ ฯ เอกมฺเณ อวาคเต อวตฺติ

กุกกุจจยสฺส ๑ ตสฺมี มินฺนเต อากเต อापคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑
สงฺฆาติเสสฺสติ ๑ เป ๑ เตนมี กุจจติ สงฺฆาติเสสฺสติ ๑

[๕๓๒] ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ
อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺณํ ๑ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ
อเทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑
ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุํ อนารมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ
สงฺฆาติเสสฺสํ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุํ
อนารมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ
เทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺณํ ๑
ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ
ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุํ อนารมํ อปฺริกฺกมนํ
อปปคฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุํ อนารมํ
อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ ๑

[๕๓๓] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิ วิหาริ เม กโรถาติ ๑ ตสฺส วิหาริ
กโรนฺติ อเทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺณํ ๑ เป ๑ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ เป ๑ อนารมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ
ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ เป ๑ อนารมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิ วิหาริ เม กโรถาติ ๑ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ
เทสิตวตฺถุํ สํวรมํ อปฺริกฺกมนํ อปปคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺณํ ๑ เป ๑

๕๓๕] เตรศกณฺเฑ สตุตฺตมสงฺฆาติเสสํ ปทภาชนํ ยํ เทสิตวตฺตฤภาติ ๓๖๓

ธารมฺภํ สปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อนापตฺติ ๑

[๕๓๔] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ น
จ สฺมาทิสฺสึ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาติ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ ธารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฺฆาติเสสํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ เป ๑ ธารมฺภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฺฆาติเสสํ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฺฆาติเสสํ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฺฆาติเสสํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม
กโรถาติ น จ สฺมาทิสฺสึ เทสิตวตฺตฤโก จ โหติ อนารมฺภโก จ
สปริกฺกมโน จาติ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฤกํ ธารมฺภํ
อปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ เป ๑ ธารมฺภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส
๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อนापตฺติ ๑

[๕๓๕] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสึวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ
สฺมาทิสฺสึ จ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาติ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ ธารมฺภํ อปริกฺกมณํ ๑
โส สฺสณาคิ วิหาโร กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตฤโก ธารมฺภโก
อปริกฺกมโนติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา
ปาเหตพฺพโ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน

๕๓๘] เทรตถกณฺเฑ สํตฺตมสงฺฆาติเสถํ ปทภาชนํ สํวรมฺภาติ ๓๖๕

อปรวิภุมณํ อปฺตฺติ การุทํ ทฺวีนํ ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ
สปรวิภุมณํ อปฺตฺติ การุทํ ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ
อปฺตฺติ การุทํ ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ อนาปฺตฺติ ๑

[๕๓๘] ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปภุมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑
ตฺถํ วิหารํ กโรถติ อเทสิตฺตฺตํ สํวรมฺภํ อปรวิภุมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขติ ๑ เตน ภิกฺขุนา โส วิหาโร อณฺณํ ๑
ทาทพฺโพ ภินฺทิตฺวา ๑ ปุณ กาทพฺโพ ๑ โน เจ อณฺณํ ๑
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา ๑ ปุณ กาเรยฺย อปฺตฺติ สงฺฆาติเสถณํ ทฺวีนํ
ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ...อปฺตฺติ สงฺฆาติเสถณํ
ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ...อปฺตฺติ สงฺฆาติเสถณํ
ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ...อปฺตฺติ สงฺฆาติเสถณํ ๑
ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปภุมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑ ตฺถํ
วิหารํ กโรถติ เทสิตฺตฺตํ สํวรมฺภํ อปรวิภุมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขติ ๑ เตน ภิกฺขุนา โส วิหาโร อณฺณํ ๑
ทาทพฺโพ ภินฺทิตฺวา ๑ ปุณ กาทพฺโพ ๑ โน เจ อณฺณํ ๑
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา ๑ ปุณ กาเรยฺย อปฺตฺติ ทฺวีนํ ทฺกฏฏํ
๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ...อปฺตฺติ ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ
อปรวิภุมณํ...อปฺตฺติ ทฺกฏฏํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ
อนาปฺตฺติ ๑

[๕๓๘] อตฺตนา วิปฺปกํ อตฺตนา ปริโยธํเปติ อปฺตฺติ

สงฺฆาภิเสตฺถํ ๑ อตุตฺตา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยธํเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาภิเสตฺถํ ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตุตฺตา ปริโยธํเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาภิเสตฺถํ ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยธํเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาภิเสตฺถํ ๑

[๕๓๘] อนาปตฺติ เตเน คุหยา ตินฺนุฏิกาย อณฺณสฺ-
 สตุฏาย วาสํคารํ ชเปตฺวา สัพพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกตฺถ
 อาทิกมฺมิกตฺถาติ ๑

สํคฺคตมสงฺฆาภิเสตฺถํ นิฏฺฐิตํ ๑

อัญจนสงฆาทีเสถ

[๕๔๐] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหฺรติ เวฬุเน
กถนฺทกนิวาเป ฯ เตน โส ปน สัมเยน อายสุมฺตา ทพฺเพน
มตฺตปฺปฺเตน ชาติยา สํคฺคตวสฺสเนน อรหฺตํ สํจฺฉิกตํ โหติ ยงฺกิญฺจิ
สํวเกน ปคฺคตพฺพํ สพฺพํ เตน อนุปฺปคฺตํ โหติ นตฺถิ จสฺส กิญฺจิ
อฺนตฺตํ ปรณํยํ กตฺถสฺส วา ปญฺจโย ฯ

[๕๔๑] อถ โส อายสุมฺโต ทพฺพสฺส มตฺตปฺปคฺตสฺส วโหคฺคสฺส
ปญฺจสํกฺกตสฺส เหวํ เจตฺโส ปรีวิตฺตโก อุกฺกปาติ มยา โส ชาติยา
สํคฺคตวสฺสเนน อรหฺตํ สํจฺฉิกตํ ยงฺกิญฺจิ สํวเกน ปคฺคตพฺพํ สพฺพํ
มยา อนุปฺปคฺตํ นตฺถิ จ เม กิญฺจิ อฺนตฺตํ ปรณํยํ กตฺถสฺส วา
ปญฺจโย กิณฺหุ โส อหํ สงฺฆสฺส เวชฺยาวจฺจ กเรยฺยนฺติ ฯ อถ โส
อายสุมฺโต ทพฺพสฺส มตฺตปฺปคฺตสฺส เอตทโหติ ยนฺนุนาหํ สงฺฆสฺส
เสนาสนญฺจ ปณฺณเปยฺยํ ภคฺตานิ จ อุกฺกเทยฺยนฺติ ฯ อถ โส
อายสุมฺตา ทพฺโพ มตฺตปฺปคฺโต สํวณฺหสฺมยํ ปญฺจสํกฺกตานิ วุจฺจตี
เยน ภคฺวา เตนฺปสงฺกมฺมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ภคฺวณฺทํ อภิวาเทตฺวา
เอกมฺนตํ นิสฺสีติ ฯ เอกมฺนตํ นิสฺสินฺโน โส อายสุมฺตา ทพฺโพ มตฺตปฺปคฺโต
ภคฺวณฺทํ เอตทโวจ อึชฺช มยฺหํ ภาณเต วโหคฺคสฺส ปญฺจสํกฺกตสฺส
เอวํ เจตฺโส ปรีวิตฺตโก อุกฺกปาติ มยา โส ชาติยา สํคฺคตวสฺสเนน
อรหฺตํ สํจฺฉิกตํ ยงฺกิญฺจิ สํวเกน ปคฺคตพฺพํ สพฺพํ มยา อนุปฺปคฺตํ

นตฺถิ จ เม ภิกฺขุ อุตฺตวี ภาณํ กตฺถํ วา ปฏิจโย ภินฺนุ โห
 อหิ สงฺฆสฺส เวยฺยาวาจํ ภเรยฺยนฺติ ตสฺส มยฺหิ ภนฺเต เอตทโหติ
 ยนฺนุนาหิ สงฺฆสฺส เสนาสนญฺจ ปณฺณาเปยฺยํ ภคฺคานิ จ อุตฺตเสยฺยนฺติ
 อิจฺฉามหิ ภนฺเต สงฺฆสฺส เสนาสนญฺจ ปณฺณาเปตฺถุ ภคฺคานิ จ
 อุตฺตสิตฺถุนฺติ ฯ ตาธุ ตาธุ ทพฺพ เตนฺหิ ตฺวํ สงฺฆสฺส เสนาสนญฺจ
 ปณฺณาเปหิ ภคฺคานิ จ อุตฺตสํหิตฺติ ฯ เหว ภนฺเตติ โห อายสฺมา
 ทพฺโพ มถฺตปฺปฺโต ภคฺคโต ปจฺจสฺสํโสติ ฯ

[๕๔๒] อถโห ภคฺควา เอตสฺมि นิทาเน เอตสฺมि ปกรณ ฆมฺม
 กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนฺหิ ภิกฺขเว สงฺโฆ ทพฺพ มถฺตปฺปฺตํ
 เสนาสนปณฺณาปกญฺจ ภคฺคตฺถเทสํญฺจ สํมมฺนฺนํ ฯ เหวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว สํมมฺนฺนิตพฺโพ ปจฺมํ ทพฺโพ ยาจิตพฺโพ ยาจิตฺวา พฺยตฺเตน
 ภิกฺขฺวา ปฏิพฺเพน สงฺโฆ ญาเปตพฺโพ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ
 ยถิ สงฺฆสฺส ปคฺคกถํ สงฺโฆ อายสฺมณํ ทพฺพ มถฺตปฺปฺตํ เสนาสน-
 ปณฺณาปกญฺจ ภคฺคตฺถเทสํญฺจ สํมมฺนฺนํ ฯ เอสํ ญตฺติ ฯ
 สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ อายสฺมณํ ทพฺพ มถฺตปฺปฺตํ
 เสนาสนปณฺณาปกญฺจ ภคฺคตฺถเทสํญฺจ สํมมฺนฺนํ ฯ ยสฺสํยสฺมโต
 ฆมฺมิตฺติ อายสฺมโต ทพฺพสฺส มถฺตปฺปฺตสฺส เสนาสนปณฺณาปกสฺส
 จ ภคฺคตฺถเทสํญฺจ จ สํมมฺมิตฺติ โส ตฺถนุสฺสํ ยสฺสํ นกฺขมฺมิตฺติ
 โส ภาเสยฺย ฯ สํมมโต สงฺเขน อายสฺมา ทพฺโพ มถฺตปฺปฺโต
 เสนาสนปณฺณาปกโก จ ภคฺคตฺถเทสโก จ ฯ ฆมฺมิตฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา

กตฺถายสฺมนโต^๑ อิจฺฉนฺติ กตฺถ ปณฺณเปมฺมิตี ๑ เต สณฺณิจฺจุ ทูเร
 อปทิสฺสณฺติ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ คิञฺณญฺเฏ ปพฺพเต เสนาสนํ
 ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ^๒ โจรปฺปปาเต เสนาสนํ
 ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ อีสสิคิธิปฺตฺเต กาวสฺสิตาย
 เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ เวการปฺตฺเต สตฺต-
 ปณฺณคฺคฺหายํ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ สํตฺวเน
 สปฺปโสณฺทิกปพฺพาวเร เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส
 ทพฺพ โคมฏกนฺทรายํ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ
 ดินฺทุกนฺทรายํ^๓ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ
 กโปตกนฺทรายํ^๔ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ
 ตโปทวราเม เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ ชวฺกมฺพวเน
 เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อากุโส ทพฺพ มทฺทกฺกุฉิสมํ มิคทวเย
 เสนาสนํ ปณฺณเปหิตี ๑ เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เตโ-
 ชาตํ สฺมาปชฺชิตฺวา อญฺญุติยา ชตมานาย ปฺรโต ปฺรโต คจฺฉนฺติ ๑
 เตปิ เตเนว อาโตเกน อายสฺมโต ทพฺพสฺส มตฺตปฺตฺตสฺส บิฎฺฐิจิโต
 บิฎฺฐิจิโต คจฺฉนฺติ ๑ เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เขวํ เสนาสนํ
 ปณฺณเปหิ อยํ มณฺโโจ อิทํ ปิํจํ อยํ ภิสฺส อิทํ พิมฺโพหนํ
 อิทํ วจฺจฺจฺจํ อิทํ ปสฺสวจฺจํ อิทํ ปานํยํ อิทํ ปริโกชนํ

๑ ย. วา. กตฺถายสฺมนฺตา ๑ ๒ อิตฺ ปวํ ทพฺพาคฺคฺยาถปนํ สทฺทกฺก-
 นทิสฺสคิ ๑ ๓ ย. วา. ดินฺทุกนฺทรายํ ๑ ๔ ย. ม. ตโปตกนฺทรายํ ๑

๕๔๕] เทรสภณเท อฏฐมตฺตมาทิสฺส เมตฺติยภุมมชกภิกฺขุวตฺต ๓๗๑

อัย ภตฺตรทณฺโฑ อิทํ ตํมตฺตํ กตฺติสฺสจฺจํ อิมํ กถํ ปวีสิตฺตพฺพํ
อิมํ กถํ นิกฺขมิตฺตพฺพนฺติ ฯ เตสํ อายตฺตมา ทพฺโพ มตฺตปฺปตฺโต
เอวํ เสนาสํ ปญฺญาเปตฺวา ปุณฺเทว เวพฺพนํ ปจฺจาคจฺฉนฺติ ฯ

[๕๔๕] เตน ไซ ปน สมฺเยน เมตฺติยภุมมชกา ภิกฺขุ นวกา
เจว โหนฺติ อปฺปปญฺญา ฯ ยานิ ตํมตฺตํ ตามกานิ เสนาสํนานิ
ตานิ เตสํ ปาปฺพนฺติ ตามกานิ ฯ ภตฺตานิ ฯ เตน ไซ ปน
สมฺเยน ราชคเ มนุสฺสํ อิจฺฉนฺติ เกรวํ ภิกฺขุณฺ อภิสํขาริกํ^๑
ทาคํ สบฺบิยํ เตสํ อุตฺตริภงฺกํ เมตฺติยภุมมชกานํ ปน ภิกฺขุณฺ
ปาทิกํ เทนฺติ ยถาทุชฺชํ กานาชกํ พิตฺตคฺคฺคิยํ ฯ เเต ปจฺจกตฺตํ
บีณฺทปาทปฏิกฺกนฺตา เถเว ภิกฺขุ ปุจฺฉนฺติ ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺค
กํ อโหสิ ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺค กํ อโหสิ^๒ ฯ เอกจฺเจ
เถว เอวํ วเทนฺติ อมฺหากํ อากุโส สบฺบิยํ อโหสิ เตสํ อโหสิ
อุตฺตริภงฺกํ อโหสิ^๓ ฯ เมตฺติยภุมมชกา ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทนฺติ
อมฺหากํ อากุโส น ทิณฺณิ อโหสิ ปาทิกํ ยถาทุชฺชํ กานาชกํ
พิตฺตคฺคฺคิยนฺติ ฯ

[๕๔๕] เตน ไซ ปน สมฺเยน กตฺตยาณภตฺติโก คหปติ ตํมตฺตํ
จตฺตภตฺตํ เทติ นิจฺจภตฺตํ ฯ โส ภตฺตคฺค สปฺตตฺทาวโร อุตฺติฏฺฐิตฺวา

๑ ย. น. ไปตฺตเกสฺส อโศ ปวํ บีณฺทปาทนฺติยํ ทิสฺสติ ฯ ๒ มรฺมม-
วามณฺณไปตฺตเกสฺส อาเมณฺณิคมํ อกตํ โหติ ฯ ยุโรปฺปิโยตฺตเก ปน
ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺค กํ อโหสิ ตุมฺหากํ กํ อโหสิ^๓ อากตํ ฯ

[illegible]

๓ บ. ม. ไปตุลเกตุ น ทิสฺสติ ฯ ๒ สพุพตุล นิสฺสทาเปยฺยามาติ
ทิสฺสติ ฯ ๓ บ. วา. อุปกฺขนิ ฯ

๕๔๗] เทรตภณเท อฏฐัมมสังฆาภิเสถ เมตติยาภิกขุหวัตตฺต ๓๗๕

อภิวาเทตฺวา เอกมณฺถํ อฏฺฐาสิ ๑ เอกมณฺถํ จิตฺตา โห เมตฺตียา
ภิกฺขุณี ภควนฺถํ เอตฺถโวจ อิทํ ภนฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏฺฐิมิ ยาย
ภนฺเต ทิสฺสา อภยา อนฺติกา อนุปทฺทวา สํยํ ทิสฺสา สภยา สจฺจติกา
สอุปทฺทวา ยโต นีวาคํ คโต ปวาคํ อุกทํ มนฺเฏ อาทิตฺตํ
อชฺชเยนฺมฺหิ ทพฺเพน มถฺตปฺปคฺเคน ทูสฺสิตาติ ๑

[๕๔๗] อถโธ ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สฺนุหิปาตาเปตฺวา อายสฺมณฺหํ ทพฺพํ มตฺตปฺปคฺคํ ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สฺรติํ คุวํ
 ทพฺพ เหวรุมฺมํ กคฺคา ยถายํ ภิกฺขุณฺโณ อาหาติ ฯ ยถา มํ ภนฺเต
 ภควา ชานาตฺติ ฯ คุติยมฺมี โธ ภควา ฯ เป ฯ คุติยมฺมี โธ
 ภควา อายสฺมณฺหํ ทพฺพํ มตฺตปฺปคฺคํ เอตทโวจ สฺรติํ คุวํ ทพฺพ
 เหวรุมฺมํ กคฺคา ยถายํ ภิกฺขุณฺโณ อาหาติ ฯ ยถา มํ ภนฺเต ภควา
 ชานาตฺติ ฯ น โธ ทพฺพ ทพฺพา เหวํ นิพฺเพเชนฺติ สฺเจ ตยา กคฺ
 กคฺคณฺติ วเทหิ สฺเจ ตยา อคคํ อคคณฺติ วเทหฺติ ฯ ยโตหํ ภนฺเต
 ชาโต นวภิชาทานมิ สฺมึนฺนเตนฺนํ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวิตา ปเคว
 ชาลโรติ ฯ อถโธ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ เตนฺหิ ภิกฺขเว เมตฺตยิ
 ภิกฺขุณฺโณ นาสเถ อิมเ จ ภิกฺขุ อนุญฺญชฺสาติ ฯ อิทํ วตฺวา ภควา
 อญฺญาสาธนา วิหารํ ปาวิสฺสิ ฯ อถโธ เต ภิกฺขุ เมตฺตยิ ภิกฺขุณฺโณ
 นาสเถสุ ฯ อถโธ เมตฺตยิภฺมมชฺคา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ เอตทโวจ
 มา อาวุโส เมตฺตยิ ภิกฺขุณฺโณ นาสเถ น สฺมา ภิกฺขุจฺฉิ อปรชฺฌติ
 อเมหฺหิ สฺมา อสุสฺสาหิตา กุมฺมิตฺติ อนคฺคตมเนหิ จาวนาธิปฺปาเยหฺติ ฯ

กั ปน ตุมฺเห อากุโส อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตํ อมฺตเกน
 ปาราชิกเกน ชมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสถาติ ฯ เอวมากุโสติ ฯ เย เต ภิกฺขุ
 อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 เมตฺตียภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตํ อมฺตเกน
 ปาราชิกเกน ชมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสถสฺนคฺคิ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต
 เขตฺตมคฺคํ อารโหเสสุ ฯ อถโฆ ภควา เขตฺตมํ นีทาเน เขตฺตมํ
 ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สันนิปาตาเปตฺวา เมตฺตียภุมฺมชเก ภิกฺขุ ปฏิจฺจุ
 สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ทพฺพํ มตฺตปฺตํ อมฺตเกน ปาราชิกเกน
 ชมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พฺทฺโฆ ภควา
 กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมชปฺริสา ทพฺพํ มตฺตปฺตํ อมฺตเกน
 ปาราชิกเกน ชมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสถสฺสเก เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสฺสณฺนํ
 วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุกฺกัสมฺมยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺวฺโง โทโส อปฺปตฺโต
 อมฺตเกน ปาราชิกเกน ชมฺเมเน อนฺนุทฺธํเสยฺย อปฺเปวณาม นํ อิมมฺหา
 พฺรหฺมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ ตโต อปฺเรน สฺมเยเน สฺมณฺคคาหิยมาโน
 วา อสฺมณฺคคาหิยมาโน วา อมฺตกณฺเฏวํ ตํ อธิกรณํ โหติ ภิกฺขุ
 จ โทสํ ปตฺติจฺจํ สจฺจํเสสฺสติ ฯ

[๕๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อคฺคเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุนฺติ ขณฺเณ ภิกฺขุํ ฯ
 ทฺวฺโง โทโสติ กุปฺปิโต อนตฺตมโน อนภฺริทฺวฺโง อาหตฺตจิตฺโต ชิตฺธาโต ฯ

๕๕๒] เทรสภณเท อฏฐมสังฆาทีเสถสํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๓๗๗

อปรปต์โตติ เตน จ โกเปน เตน จ โทเสน คาย จ อนตุตมทนตาย
ตาย จ อนภิตฺตริยา อปรปต์โต โหติ ฯ อมฺมกํ นาม อทฺธิจํ
อัสสํ อปริสํกิตํ ฯ ปาราสิเกน ฆมฺเมนาติ จตฺตุนํ อญฺเฏคเรน ฯ
อนุทฺธเสยฺยาติ โจเทติ วา โจทาเปติ วา ฯ อปุเปวณาม นํ อิมฺมุหา
พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ สมนฺนฆมฺมา จาเวยฺยํ
สํตฺตทฺตนา จาเวยฺยํ คโปคฺคณา จาเวยฺยํ ฯ

[๕๕๔] คโต อปรเณ สมนเณนาติ ยสฺมํ ฆเณ อนุทฺธสํโต โหติ
คํ ฆณํ คํ ตยํ คํ มุหุคฺคํ วตฺติตฺเต ฯ สมนฺนคฺคาหิยมาโน วาติ
เยน วตฺตุนา อนุทฺธสํโต โหติ คตฺมํ วตฺตสฺมํ สมนฺนคฺคาหิยมาโน
วา ฯ อสมนฺนคฺคาหิยมาโน วาติ น เกนจิ อจฺจุจมาโน ฯ

[๕๕๐] อธิกรณํ นาม จตฺตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อญฺญาทาธิกรณํ อาปตฺตาธิกรณํ ธิจฺจุจาธิกรณํ ฯ

[๕๕๑] ภิกฺขุ จ โทสํ ปติญฺจํคํคํ ตฺตจฺจกํ มยา ภณิตํ มุสา
มยา ภณิตํ อฏฺฐํ มยา ภณิตํ อชานนฺเตน มยา ภณิตํ ฯ
สังฆาทีเสถสํติ ฯ เป ฯ เตนปี อจฺจุจติ สังฆาทีเสถสํติ ฯ

[๕๕๒] อทฺธิจํสํสํ โหติ ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฌณาปชฺชนฺโต คณฺเฏ
โจเทติ ทิญฺโง มยา ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฌณาปนฺโนติ อสฺสํมโนสํ
อสฺสํกยปฺปตฺติโยสํ นตฺติ ตยา สทฺธิ อโปสํโก วา ปวารณา วา
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สังฆาทีเสถสํสํ ฯ อสฺสํสํสํ
โหติ ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฌณาปนฺโนติ คณฺเฏ โจเทติ สฺโต มยา

ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกฺขปฺปคฺติโยหิ นคฺติ
 ตยา สํทฺธิ อฺโปสฺสโก วา ปวารณา วา สํฆกมฺมํ วาติ อापคฺติ
 วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อปฺริสํกฺกิตสฺสํ โหติ ปาราชิกัม
 ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ ตณฺเฏ เจ โจเทติ ปฺริสํกฺกิต มยา ปาราชิกัม
 ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกฺขปฺปคฺติโยหิ นคฺติ ตยา
 สํทฺธิ อฺโปสฺสโก วา ปวารณา วา สํฆกมฺมํ วาติ อापคฺติ
 วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑

[๕๕๓] อทฺธิจฺจสฺสํ โหติ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนชฺชนโต ตณฺเฏ
 โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต ๑ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ
 ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อทฺธิจฺจสฺสํ
 โหติ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนชฺชนโต ตณฺเฏ เจ โจเทติ ทิฏฺฐโง
 มยา ปฺริสํกฺกิต ๑ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ อสฺสํมโนหิ
 ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อทฺธิจฺจสฺสํ
 โหติ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนชฺชนโต ตณฺเฏ เจ โจเทติ ทิฏฺฐโง
 มยา สฺสโต ๑ ปฺริสํกฺกิต ๑ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ
 ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อสฺสํสฺสํ
 โหติ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ ตณฺเฏ เจ โจเทติ สฺสโต มยา
 ปฺริสํกฺกิต ๑ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌาปนโนหิ ๑ เป ๑ อापคฺติ
 วาจาย วาจาย สํฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อสฺสํสฺสํ โหติ ปาราชิกัม ฌมัม
 อชฺฌาปนโนหิ ตณฺเฏ เจ โจเทติ สฺสโต มยา ทิฏฺฐโง ๑ ปาราชิกัม

எனவே

រំពឹង ។

॥ १ ॥

ฯ เปฯ คณฺเญ โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ
 ฯ เปฯ คณฺเญ โจเทติ ปริสํงกิตโต มยา ทิฏฺฐโง จ ปาราสิกํ ฌมฺมํ
 อชฺฐณาปนฺโนติ ฯ เปฯ อापคฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ
 ปริสํงกิตสฺส โหติ ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ คณฺเญ โจเทติ
 ทิฏฺฐโง มยา ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ฯ เปฯ คณฺเญ โจเทติ
 สฺสโต มยา ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ฯ เปฯ คณฺเญ โจเทติ
 ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต จ ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ อสฺสสมฺโมเนติ
 อสํกฺขยปฺคฺติโยสฺมิ นคฺคฺติ คยา สทฺธิ อฺโปสโก วา ปวารณา วา
 สํฆกมฺมํ วาติ อापคฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ

[๕๕๕] ทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนโต ทิฏฺฐเญ
 เวมตฺติโก ทิฏฺฐจํ โนกบฺเปติ ทิฏฺฐจํ นสฺสํรติ ทิฏฺฐจํ ปมฺมุโง โหติ
 คณฺเญ โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต จ ฯ เปฯ ทิฏฺฐโง มยา
 ปริสํงกิตโต จ ฯ เปฯ ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต จ ปริสํงกิตโต จ
 ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ฯ เปฯ สฺสตสฺส โหติ ปาราสิกํ
 ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ สฺสเต เวมตฺติโก สฺสํ โนกบฺเปติ สฺสํ นสฺสํรติ
 สฺสํ ปมฺมุโง โหติ คณฺเญ โจเทติ สฺสโต มยา ปริสํงกิตโต จ
 ฯ เปฯ สฺสโต มยา ทิฏฺฐโง จ ฯ เปฯ สฺสโต มยา ปริสํงกิตโต จ
 ทิฏฺฐโง จ ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ฯ เปฯ ปริสํงกิตสฺส โหติ
 ปาราสิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ปริสํงกิตเต เวมตฺติโก ปริสํงกิตํ

๓ ยฺ. ม. สมฺมุโง ฯ

๕๕๖] เกรสกณฺเฑ อฏฺฐมสังฆาทิเสสํ ปทภาชนํ อทฺธิจฺจำติ ๓๘๓

โนกปฺเปติ ปริสงฺกิตํ นตฺถรติ ปริสงฺกิตํ ปมฺมุจฺโฬ โหติ ตณฺเฑ
โจเทติ ปริสงฺกิตโต มยา ทิฏฺฐจฺโฬ ๑ ๑ เป ๑ ปริสงฺกิตโต มยา
สุโต ๑ ๑ เป ๑ ปริสงฺกิตโต มยา ทิฏฺฐจฺโฬ ๑ สุโต ๑ ปาราชิกํ
ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อตฺถสฺมนฺโนติ อตฺถกฺขปฺคฺติโยสี นตฺถิ ตยา
สทฺธิ อโปสโสโก วา ปวารณา วา สังฆกมฺมํ วาติ อปคฺติ
วากาย วากาย สังฆาทิเสสํ ๑

[๕๕๖] อทฺธิจฺจำติ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺนโต ตณฺเฑ
โจทาเปติ ทิฏฺฐจฺโฬ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อตฺถสฺมนฺโนติ
อตฺถกฺขปฺคฺติโยสี นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสโสโก วา ปวารณา วา
สังฆกมฺมํ วาติ อปคฺติ วากาย วากาย สังฆาทิเสสํ ๑ อตฺถสฺมตฺถ
โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตณฺเฑ โจทาเปติ สุโตสี
ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ๑ เป ๑ อปคฺติ วากาย วากาย
สังฆาทิเสสํ ๑ อปริสงฺกิตสฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌา-
ปนฺโนติ ตณฺเฑ โจทาเปติ ปริสงฺกิตโตสี ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌา-
ปนฺโนติ ๑ เป ๑ อปคฺติ วากาย วากาย สังฆาทิเสสํ ๑

[๕๕๗] อทฺธิจฺจำติ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺนโต ตณฺเฑ
โจทาเปติ ทิฏฺฐจฺโฬ สุโตสี ๑ เป ๑ ทิฏฺฐจฺโฬ ปริสงฺกิตโตสี ๑ เป ๑
ทิฏฺฐจฺโฬ สุโตสี ปริสงฺกิตโตสี ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ๑ เป ๑
อปคฺติ วากาย วากาย สังฆาทิเสสํ ๑ อตฺถสฺมตฺถ โหติ ปาราชิกํ
ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตณฺเฑ โจทาเปติ สุโตสี ปริสงฺกิตโตสี ๑ เป ๑

สุโตสิ ทิฏฐิไซสิ ฯ เป ฯ สุโตสิ ปริตังกิตโตสิ ทิฏฐิไซสิ ปาราสิกัง ฌมมํ
 อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ อปคฺคิ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ
 อปริตังกิตสฺส โหติ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนติ คณฺเฏ
 โจทาเปติ ปริตังกิตโตสิ ทิฏฐิไซสิ ฯ เป ฯ ปริตังกิตโตสิ สุโตสิ ฯ เป ฯ
 ปริตังกิตโตสิ ทิฏฐิไซสิ สุโตสิ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ
 อปคฺคิ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ

[๕๕๘] ทิฏฐิสฺส โหติ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺนโต คณฺเฏ
 โจทาเปติ สุโตสิ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ ปริตังกิตโตสิ
 ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ สุโตสิ ปริตังกิตโตสิ ปาราสิกัง
 ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ อปคฺคิ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ
 สุตสฺส โหติ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนติ คณฺเฏ โจทาเปติ
 ปริตังกิตโตสิ ฯ เป ฯ คณฺเฏ โจทาเปติ ทิฏฐิไซสิ ฯ เป ฯ คณฺเฏ
 โจทาเปติ ปริตังกิตโตสิ ทิฏฐิไซสิ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ
 ฯ เป ฯ อปคฺคิ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ ปริตังกิตสฺส
 โหติ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนติ คณฺเฏ โจทาเปติ ทิฏฐิไซสิ
 ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ คณฺเฏ โจทาเปติ ทิฏฐิไซสิ
 สุโตสิ ฯ เป ฯ คณฺเฏ โจทาเปติ ทิฏฐิไซสิ สุโตสิ ปาราสิกัง ฌมมํ
 อชฺฌมาปนฺโนสิ ฯ เป ฯ อปคฺคิ วาจาย วาจาย สํฆาติเสตฺถสฺส ฯ

[๕๕๙] ทิฏฐิสฺส โหติ ปาราสิกัง ฌมมํ อชฺฌมาปนฺนโต ทิฏฐิ-
 เวนทิโก ทิฏฐํ โนกปเปติ ทิฏฐํ นตฺถรติ ทิฏฐํ ปมฺมุไซ โหติ

๕๖๑] เทรตถกณฺเห อฏฺฐมสังฺฆาທີเสถံ ปทภาชนํยํ สុทฺฐทិฏฺฐิจิอาทិ ๓๗๓

๑ เป ๑ สุตเต เวมตีโก สุตํ โนกปฺเปติ สุตํ นสฺสรวติ สุตํ ปมฺมุจฺโ
โหติ ๑ เป ๑ ปริสํဂิเต เวมตีโก ปริสํဂิตํ โนกปฺเปติ ปริสํဂิตํ
นสฺสรวติ ปริสํဂิตํ ปมฺมุจฺโ โหติ. ตณฺเฏ เจ จาทาเปติ ปริสํဂิโตสสิ
ทิฏฺฐิจิ ๑ เป ๑ ปริสํဂิโตสสิ สุตฺตสสิ ๑ เป ๑ ปริสํဂิโตสสิ ทิฏฺฐิจิ
สุโตสสิ ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสสิ อสฺสสมฺโนสสิ อสฺสกุ
ปฺปคฺติโยสสิ นคฺคิ คยา สทฺธิ อฺโปสฺสโก วา ปวาวณฺนา วา สํ
กมฺมํ วาติ อาปคฺติ วาจา ย วาจา สํฆาທີเสถสฺส ๑

[๕๖๐] อสฺสทฺธฺว สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺสทฺธฺว อสฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ อสฺสทฺธ
อสฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺสทฺธฺว สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ ๑

[๕๖๑] อสฺสทฺธฺว โหติ ปุคฺคโต อณฺณคฺวํ ปาราสิกํ ฆมฺมํ
อชฺฐณาปนฺโน ตณฺเฏ สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปคฺวา
จาวณฺนํปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ สํฆาທີเสถสฺส ทุกฺกฏสฺส ๑ อสฺสทฺธ
โหติ ปุคฺคโต อณฺณคฺวํ ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฐณาปนฺโน ตณฺเฏ
สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺมาโน โอกาสํ การาเปคฺวา จาวณฺนํปฺปาโย วเทติ
อาปคฺติ สํฆาທີเสถสฺส ๑ อสฺสทฺธฺว โหติ ปุคฺคโต อณฺณคฺวํ
ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฐณาปนฺโน ตณฺเฏ สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺมาโน อโนกาสํ
การาเปคฺวา อุกฺโกสํปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ โอมสฺสวาเทน
ทุกฺกฏสฺส ๑ อสฺสทฺธฺว โหติ ปุคฺคโต อณฺณคฺวํ ปาราสิกํ ฆมฺมํ
อชฺฐณาปนฺโน ตณฺเฏ สฺสทฺฐทิฏฺฐิจิ สฺมาโน โอกาสํ การาเปคฺวา
อุกฺโกสํปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ โอมสฺสวาทสฺส ๑

[๕๖๒] สุตฺโต โหติ ปุคฺคโต อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
 อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปตฺวา
 จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อปฺตติ. ทุกฺกฏสฺส ๑ สุตฺโต โหติ ปุคฺคโต
 อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน
 โอกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนาปฺตติ ๑ สุตฺโต
 โหติ ปุคฺคโต อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ
 อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปตฺวา อุกโกธํธิปฺปาโย
 วเทติ อปฺตติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกฏสฺส ๑ สุตฺโต โหติ ปุคฺคโต
 อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ
 สฺมาโน โอกาสํ การาเปตฺวา อุกโกธํธิปฺปาโย วเทติ อปฺตติ
 โอมสฺวาทสฺส ๑

[๕๖๓] อสฺสทฺโต โหติ ปุคฺคโต อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
 อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปตฺวา
 จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อปฺตติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อสฺสทฺโต โหติ
 ปุคฺคโต อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ
 สฺมาโน โอกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนาปฺตติ ๑
 อสฺสทฺโต โหติ ปุคฺคโต อญฺญตรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ
 อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปตฺวา อุกโกธํธิปฺปาโย วเทติ
 อปฺตติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกฏสฺส ๑ อสฺสทฺโต โหติ ปุคฺคโต อญฺญตรํ
 ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน โอกาสํ

นวมสงฆาติเสส

[๕๖๖] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา ราชคเเท วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โส ปน สมนเณ เมตฺติยภุมมชกา ภิกฺขุ
คิซฺฌณฺฏา ปพฺพตา โอโรหนตา อทฺทสฺสํ ฉกถกํ อชิกาย วิปฺปฏิ-
ปชฺชนํ ติสฺสวาน เอยฺมาหํสํ หนฺท มยํ อาวุโส อิมํ ฉกถกํ
ทพฺพํ มถฺตปฺปตฺตํ นาม กโรม อิมํ อชิกํ เมตฺติยํ นาม ภิกฺขุณฺ
กโรม เอวํ มยํ โวหริสฺสํ ปพฺเพ มยํ อาวุโส ทพฺพํ มถฺตปฺปตฺตํ
สฺสฺเตน อโวจฺมุหา อิทานิ ปน อเมหิ สํมํ ทิฏฺฐิ เมตฺติยาย
ภิกฺขุณิยา วิปฺปฏิปชฺชนโตติ ๑ เต ตํ ฉกถกํ ทพฺพํ มถฺตปฺปตฺตํ
นาม อกํสํ ตํ อชิกํ เมตฺติยํ นาม ภิกฺขุณฺ อกํสํ ๑ เต ภิกฺขุณฺ
อาโรเจสฺสํ ปพฺเพ มยํ อาวุโส ทพฺพํ มถฺตปฺปตฺตํ สฺสฺเตน อโวจฺมุหา
อิทานิ ปน อเมหิ สํมํ ทิฏฺฐิ เมตฺติยาย ภิกฺขุณิยา วิปฺปฏิ-
ปชฺชนโตติ ๑ ภิกฺขุ เอยฺมาหํสํ มา อาวุโส เอวํ อวฺจฺจก
นายสฺมา ทพฺโพ มถฺตปฺปตฺโต เอวํ กริสฺสํตํติ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ
ภควโต เขตมตฺถํ อาโรเจสฺสํ ๑ อถ โส ภควา เขตสฺมึ นีทาเน
เขตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนํทํ ทพฺพํ
มถฺตปฺปตฺตํ ปฏฺิปุณฺนิ สรสิ ตฺวํ ทพฺพ เอยฺวํ กตฺตา ยถา อิเม
ภิกฺขุ อาหํสฺสํติ ๑ ยถา มํ ภาเน ภควา ฆานาตํติ ๑ ทุติยมฺมี
โส ภควา ๑ เป ๑ ตติยมฺมี โส ภควา อายสฺมนํทํ ทพฺพํ

๕๐๖] เทรสภณเท นวมตงฺฆาติเสถสฺส เมตฺติยภุมมชกภิกฺขุวตฺถุ ๓๘๗

มตฺถปฺปคฺคํ เอตทโวจ สฺวสฺสํ ทฺวํ ทพฺพ เหวรุมํ ภคฺคตา ยถา อิม
ภิกฺขุ อหํสฺสํ ๑ ยถา มํ ภนฺเต ภคฺวา ชานาตํติ ๑ น โห
ทพฺพ ทพฺพา เหวํ นิพฺเพเสนฺติ สฺเจ ตยา กตํ กตฺตํ วเทหิ
สฺเจ ตยา กตํ กตฺตํ วเทหฺติ ๑ ยโตหํ ภนฺเต ชาโต
นาภิชานามิ สฺมึนฺนุเตนมี เมณฺหํ ทุมํ ปฏฺฐิเสถวตา ปเคว ชาคโรติ ๑
อถโห ภคฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ เตนหิ ภิกฺขเว อิม ภิกฺขุ
อนุญฺญชฺถาติ ๑ อิทํ วตฺวา ภคฺวา อญฺจายาสฺนา วิหารํ ปาวิสฺสิ ๑
อถโห เต ภิกฺขุ เมตฺติยภุมมชเก ภิกฺขุ อนุญฺญชฺชํ ๑ เต เตหิ
ภิกฺขุหิ อนุญฺญชฺชยมานา ภิกฺขุหิ เอตมคฺคํ อารโหเสถ ๑ กิํ ปน
คฺคเมห อารุโธ อายสฺมมฺหํ ทพฺพํ มตฺถปฺปคฺคํ อญฺญภาคิยสฺส
อชฺชวณฺตสฺส กิณฺจิ เทสํ เถสฺมคฺคํ อฺปาทาย ปาราชิเกน ทุมฺเมน
อนฺหุชฺชเถถาติ ๑ เหวมารุโธติ ๑ ยเ เต ภิกฺขุ ขปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑
เต อญฺญายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กตํ หิ นาม เมตฺติยภุมมชกา
ภิกฺขุ อายสฺมมฺหํ ทพฺพํ มตฺถปฺปคฺคํ อญฺญภาคิยสฺส อชฺชวณฺตสฺส
กิณฺจิ เทสํ เถสฺมคฺคํ อฺปาทาย ปาราชิเกน ทุมฺเมน อนฺหุชฺชเถถาตํติ ๑
อถโห เต ภิกฺขุ ภคฺวาโต เอตมคฺคํ อารโหเสถ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร
คฺคเมห ภิกฺขเว ทพฺพํ มตฺถปฺปคฺคํ อญฺญภาคิยสฺส อชฺชวณฺตสฺส กิณฺจิ
เทสํ เถสฺมคฺคํ อฺปาทาย ปาราชิเกน ทุมฺเมน อนฺหุชฺชเถถาติ ๑
สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พฺพุโห ภคฺวา กตํ หิ นาม คฺคเมห
โมชปฺปริสา ทพฺพํ มตฺถปฺปคฺคํ อญฺญภาคิยสฺส อชฺชวณฺตสฺส กิณฺจิ

เทสํ เตสํมคฺคํ อูปาทาย ปารวชิเกณ ชมฺเมเน อนฺนทฺธิเตสฺสํตถ เนตํ
 โมชปฺริสา อปฺปสฺสํนฺนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เอรณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ ลิกฺขวาปทํ อุกฺกิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ ทฺวโจ โทโส
 อปฺปตฺโต อณฺณภาคิยสฺส อชิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เตสํมคฺคํ อูปาทาย
 ปารวชิเกณ ชมฺเมเน อนฺนทฺธิเตยฺย อปฺเปวณาม นํ อิมมฺหา พุรฺหม-
 จริยา จาเวยฺยนฺติ ตโต อปเรน สฺมเยเน สฺมนุคฺคาหิยาโน วา
 อสฺมนุคฺคาหิยาโน วา อณฺณภาคิยญฺเจว ตํ อชิกรณํ โหติ โกจิ
 เทโส เตสํมคฺคโต อูปาทินโน ภิกฺขุ ๑ โทสํ ปติฏฺฐาติ สงฺฆาเทโสติ ๑

[๕๖๗] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมํ อคฺเค อชิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุติ อณฺณํ ภิกฺขุ ๑ ทฺวโจ
 โทโสติ กุณฺโติ อนคฺคตฺมโน อนภิวทฺโธ อาหตฺติคฺคโต ชิตฺธาโต ๑
 อปฺปตฺโตติ เตน ๑ โกเปเน เตน ๑ โทเสน ตาย ๑ อนคฺคตฺมนตายน
 ตาย ๑ อนภิวทฺธิยา อปฺปตฺโต โหติ ๑

[๕๖๘] อณฺณภาคิยสฺส อชิกรณสฺสํตติ อาปคฺคตฺตณฺณภาคิยํ วา
 โหติ อชิกรณตฺตณฺณภาคิยํ วา ๑

[๕๖๙] กถํ อชิกรณํ อชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ ๑ วิวาทาชิกรณํ
 อนฺนวาทาชิกรณสฺสํ อาปคฺคตาชิกรณสฺสํ กิจฺจวาทาชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ
 อนฺนวาทาชิกรณํ อาปคฺคตาชิกรณสฺสํ กิจฺจวาทาชิกรณสฺสํ วิวาทาชิกรณสฺสํ
 อณฺณภาคิยํ อาปคฺคตาชิกรณํ กิจฺจวาทาชิกรณสฺสํ วิวาทาชิกรณสฺสํ
 อนฺนวาทาชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ กิจฺจวาทาชิกรณํ วิวาทาชิกรณสฺสํ

๕๗๐] เทรตถกนฺเต นวตฺตวาทิสํ สิกฺขาปทวิภงฺโก อญฺญภาคิยํ ๓๘๘

อนฺวาทาธิกรณํ อปตฺตาธิกรณํ อญฺญภาคิยํ ฯ เอวํ อธิกรณํ
อธิกรณํ อญฺญภาคิยํ ฯ

[๕๗๐] กถํ อธิกรณํ อธิกรณํ ตพฺภาคิยํ ฯ วิวาทาธิกรณํ
วิวาทาธิกรณํ ตพฺภาคิยํ อนฺวาทาธิกรณํ อนฺวาทาธิกรณํ
ตพฺภาคิยํ อปตฺตาธิกรณํ อปตฺตาธิกรณํ สียา ตพฺภาคิยํ
สียา อญฺญภาคิยํ ฯ กถํ อปตฺตาธิกรณํ อปตฺตาธิกรณํ
อญฺญภาคิยํ ฯ เมถุนมฺมปาราชิกาปตฺติ อทินฺนาทานปาราชิกา-
ปตฺติยา มนุสฺสํวิคฺคหปาราชิกาปตฺติยา อตุตฺติมนุสฺสํมฺมปาราชิกา-
ปตฺติยา อญฺญภาคิยา อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสํวิคฺคห-
ปาราชิกาปตฺติยา อตุตฺติมนุสฺสํมฺมปาราชิกาปตฺติยา เมถุนมฺม-
ปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา มนุสฺสํวิคฺคหปาราชิกาปตฺติ อตุตฺติ-
มนุสฺสํมฺมปาราชิกาปตฺติยา เมถุนมฺมปาราชิกาปตฺติยา อทินฺนา-
ทานปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา อตุตฺติมนุสฺสํมฺมปาราชิกาปตฺติ
เมถุนมฺมปาราชิกาปตฺติยา อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติยา มนุสฺสํ-
วิคฺคหปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา ฯ เอวํ อปตฺตาธิกรณํ
อปตฺตาธิกรณํ อญฺญภาคิยํ ฯ กถญฺจ อปตฺตาธิกรณํ อปตฺตา-
ธิกรณํ ตพฺภาคิยํ ฯ เมถุนมฺมปาราชิกาปตฺติ เมถุนมฺมปาราชิกา-
ปตฺติยา ตพฺภาคิยา อทินฺนาทานปาราชิกาปตฺติ อทินฺนาทานปาราช-
ิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา มนุสฺสํวิคฺคหปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสํวิคฺคห-
ปาราชิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา อตุตฺติมนุสฺสํมฺมปาราชิกาปตฺติ อตุตฺติ-

มณฑลชุมพรปราชญ์ศิลปวิทยา คพภคิยา ฯ เหว่ อวตฺตทศกรณ
อวตฺตทศกรณต์ คพภคิยี่ ฯ กิจจาทกรณ กิจจาทกรณต์
คพภคิยี่ ฯ เหว่ อชกรณ อชกรณต์ คพภคิยี่ ฯ

[๕๗๑] กิณฺจิ เทสํ เตสํมคฺคํ อุมฺปาทายาติ เตโส นาม ทส
เตสา ชาติเตโส นามเตโส โคตฺตเตโส ลิงฺกเตโส อาปคฺติเตโส
ปคฺคเตโส จีวรเตโส อุมฺพณฺยาเตโส อาจริยเตโส เตสํนํสํเตโส ฯ

[๕๗๒] ชาติเตโส นาม ชุตติโย ทิฏฐิ โหติ ปาราสิกัมมม
 อชฺฌมาปชฺชนโต อณฺณํ ชุตฺติยํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ ชุตฺติโย มยา
 ทิฏฐิ ปาราสิกัมมม อชฺฌมาปนฺโนสฺมิ อสฺสํมโนสฺมิ อสฺสํกฺขปชฺชุตฺติโยสฺมิ
 นตฺถิ ตยา สทฺธิ อโปสฺสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ
 อปชฺชุตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิสฺเสสฺสํ ฯ พฺราหฺมโณ ทิฏฐิ
 โหติ ฯ เป ฯ เวสฺโส ทิฏฐิ โหติ ฯ เป ฯ สุตฺโต ทิฏฐิ โหติ
 ปาราสิกัมมม อชฺฌมาปชฺชนโต อณฺณํ สุตฺตํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ
 สุตฺโต มยา ทิฏฐิ ปาราสิกัมมม อชฺฌมาปนฺโนสฺมิ อสฺสํมโนสฺมิ
 อสฺสํกฺขปชฺชุตฺติโยสฺมิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ อปชฺชุตฺติ วาจาย วาจาย
 สงฺฆาทิสฺเสสฺสํ ฯ

[๕๗] นามเตโส นาม พุทธรกฐิต ทิฏฐโ โหติ ๑ เป ๑ ชมม-
รกฐิต ทิฏฐโ โหติ ๑ เป ๑ สงมรกฐิต ทิฏฐโ โหติ ปาราทิกัม ชมม
อชฌมาปชชนโต อญญัง สงมรกฐิตํ ปัสสตีตวา โจเทติ สงมรกฐิต มยา
ทิฏฐโ ปาราทิกัม ชมม อชฌมาปนโนสี อสัสสมโนสี อสกยปุตติโยสี

๕๗๗] เทรตกณฺเฑ นวมสงฺฆาทีเสถํ สิกฺขาปทวิภังโก ทถ เถถา ๓๘๓

ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ฯ

[๕๗๘] โคตฺตเถโส นาม โคตโม ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ
โมคฺคคฺคตาโน ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ กจฺจายโน ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ
วาสิฏฺฐโง ทิฏฺฐโง โหติ ปาราสิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ
วาสิฏฺฐํ ปสฺสตีตฺวา โจเทติ วาสิฏฺฐโง มยา ทิฏฺฐโง ปาราสิกํ ชมฺมํ
อชฺฌมาปนฺโนสึ อสฺสสมฺโนสึ อสฺสกฺยปฺปตฺติโยสึ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ฯ

[๕๗๙] จิงฺกเถโส นาม ทีโฆ ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ รสฺโส
ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ กโณห ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ โธทาโต
ทิฏฺฐโง โหติ ปาราสิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ โธทาคํ
ปสฺสตีตฺวา โจเทติ โธทาโต มยา ทิฏฺฐโง ปาราสิกํ ชมฺมํ
อชฺฌมาปนฺโนสึ อสฺสสมฺโนสึ อสฺสกฺยปฺปตฺติโยสึ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ฯ

[๕๘๐] อापตฺติเถโส นาม ฤหํ อापตฺติ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
ทิฏฺฐโง โหติ คณฺเฑ ปาราสิกเกน ชมฺเมเน โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา
ปาราสิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสึ อสฺสสมฺโนสึ อสฺสกฺยปฺปตฺติโยสึ ฯ เป ฯ
สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ฯ

[๕๘๑] ปตฺตเถโส นาม โธหปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ
มตฺตติกาปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ ฯ เป ฯ ฌาฏฺกปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ

๑ ยฺยุโรมฺมียโปตฺตเก อิทํ ปาจํทฺวณฺณํ น ทิสฺสตี ฯ

๑ เป ๑ สุมภกปคฺคหโร ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปชฺชนโต
 อญฺญํ สุมภกปคฺคหโร ปสฺสํติตฺวา โจเทติ สุมภกปคฺคหโร มया ทิฏฺฐโง
 ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปนฺโนสฺสี อสฺสํมโนสฺสี อสฺสํกฺขปคฺคตฺติโยสฺสี ๑ เป ๑
 สํฆกมฺมํ วาติ อปคฺคตฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสสฺสํ ๑

[๕๗๘] จัวรเถโส นาม ปัสสํกฺกติกโก ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ คหปติ-
 จัวรโร ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปชฺชนโต อญฺญํ
 คหปติจัวรโร ปสฺสํติตฺวา โจเทติ คหปติจัวรโร มया ทิฏฺฐโง
 ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปนฺโนสฺสี อสฺสํมโนสฺสี อสฺสํกฺขปคฺคตฺติโยสฺสี ๑ เป ๑
 สํฆกมฺมํ วาติ อปคฺคตฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสสฺสํ ๑

[๕๗๙] อุปชฺฌมาเยโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ สํกฺขวิหาริกโก ทิฏฺฐโง
 โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปชฺชนโต อญฺญํ อิตฺถนฺนามสฺสํ สํกฺขวิหาริกํ
 ปสฺสํติตฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺสํ สํกฺขวิหาริกโก มया ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ
 ชมมํ อชฺฌมาปนฺโนสฺสี อสฺสํมโนสฺสี อสฺสํกฺขปคฺคตฺติโยสฺสี ๑ เป ๑ สํฆกมฺมํ
 วาติ อปคฺคตฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสสฺสํ ๑

[๕๘๐] อาจริยเถโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺนเตวาสิกโก ทิฏฺฐโง
 โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฌมาปชฺชนโต อญฺญํ อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺนเตวาสิกํ
 ปสฺสํติตฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺนเตวาสิกโก มया ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ
 ชมมํ อชฺฌมาปนฺโนสฺสี อสฺสํมโนสฺสี อสฺสํกฺขปคฺคตฺติโยสฺสี ๑ เป ๑ สํฆกมฺมํ
 วาติ อปคฺคตฺติ วาจาย วาจาย สํฆาติเสสฺสํ ๑

[๕๘๑] เสนาสนเถโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ เสนาสนนวาสิกโก ทิฏฺฐโง

๕๘๖] เทรตกณฺเฑ นวมสงฺฆาทีเสถ สิกฺขาปทวิภงฺโก อธิกรณํ ๓๘๓

โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺเฏ อิตฺถนฺนามสฺส เสนาสน-
วาสิกํ ปสฺสิตฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺส เสนาสนวาสิโก มยา ทิฏฺฐโ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ อสฺสํมโนสิ อสฺสกุญฺชุตฺติโยสิ นคฺติ
ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑

[๕๘๗] ปาราชิกเณ ฌมฺเมนาติ จตฺตุนํ อณฺเฏตเรน ๑ อนฺนทฺธิเสยฺยาติ
โจเทติ วา โจทาเปติ วา ๑ อปฺเปวณาม นํ อิมมฺหา พฺรหฺมจริยา
จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาววา จาเวยฺยํ สมนฺนชฺมา จาเวยฺยํ สํสฺสทฺทชฺชา
จาเวยฺยํ ตโปคฺคณา จาเวยฺยํ ๑

[๕๘๘] ตโต อปเรน สมนฺเณนาติ ยสฺมี ชณฺเณ อนฺนทฺธิสฺสโต โหติ
ตํ ชณฺเณ ตํ ตยํ ตํ มุหฺตตํ วตฺติวตฺเต ๑ สมนฺนคฺคาหิยมาโนติ เยน
วตฺตุนา อนฺนทฺธิสฺสโต โหติ ตสฺมี วตฺตตฺสมี สมนฺนคฺคาหิยมาโน ๑
อสมฺนคฺคาหิยมาโนติ น เกจิ วุจฺจมาโน ๑

[๕๘๙] อธิกรณํ นาม จตฺตาวี อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺนวาทาธิกรณํ อापตฺตาธิกรณํ ภิกฺขุจาทิกรณํ ๑

[๕๙๐] โกจิ เทโส เตสฺสมคฺโค อฺปาทินโนติ เสดํ ทสฺสนํ เตสํ
อณฺเฏตโร เตโส อฺปาทินโน โหติ ๑

[๕๙๑] ภิกฺขุ จ โทสํ ปตฺติจฺจาคีติ ตฺตฺตฺตํ มยํ ภณฺตี มุสา
มยา ภณฺตี อภฺตํ มยา ภณฺตี อชานนฺเตน มยา ภณฺตี ๑

๓ อยํ ปาโง สัพพตฺต น ทิสฺสตี ๑

สงฺฆาทีเสโสติ ฯ เป ฯ เตนมี วุจฺจติ สงฺฆาทีเสโสติ ฯ

[๕๘๗] ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสธํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐิโง โหติ สงฺฆา-
 ทิเสเส สงฺฆาทีเสธทิฏฺฐิโง โหติ คณฺเฏ ปาราวณิเกน โจเทติ อสฺสํมโนสํ
 อสฺสํกยปฺปตฺติโยสํ นตฺถิ ตยา สทฺธิ อฺปโปสโก วา ปวารณา วา
 สงฺฆมมํ วาติ เอวํมี อापคฺคตณฺณภาคิยํ โหติ เตโส จ อฺปาทินฺโน
 อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสธสฺส ฯ ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสธํ
 อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐิโง โหติ สงฺฆาทีเสเส กุตฺตจฺจุยทิฏฺฐิโง โหติ
 คณฺเฏ ปาราวณิเกน โจเทติ อสฺสํมโนสํ ฯ เป ฯ สงฺฆมมํ วาติ
 เอวํมี อापคฺคตณฺณภาคิยํ โหติ เตโส จ อฺปาทินฺโน อापคฺติ
 วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสธสฺส ฯ ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสธํ อชฺฌมาปชฺชนโต
 ทิฏฺฐิโง โหติ สงฺฆาทีเสเส ปาจิตฺตียทิฏฺฐิโง โหติ คณฺเฏ ปาราวณิเกน
 โจเทติ อสฺสํมโนสํ ฯ เป ฯ สงฺฆมมํ วาติ เอวํมี อापคฺคตณฺณ-
 ภาคิยํ โหติ เตโส จ อฺปาทินฺโน อापคฺติ วาจาย วาจาย
 สงฺฆาทีเสธสฺส ฯ ภิกฺขุ สงฺฆาทีเสธํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐิโง โหติ
 สงฺฆาทีเสเส ปาฏิเทสนียทิฏฺฐิโง โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาทีเสเส กุตฺตจฺจุยทิฏฺฐิ
 โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาทีเสเส กุพฺพาสติยทิฏฺฐิโง โหติ คณฺเฏ ปาราวณิเกน
 โจเทติ อสฺสํมโนสํ ฯ เป ฯ สงฺฆมมํ วาติ เอวํมี อापคฺคตณฺณภาคิยํ
 โหติ เตโส จ อฺปาทินฺโน อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสธสฺส ฯ

[๕๘๘] ภิกฺขุ กุตฺตจฺจุยํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐิโง โหติ กุตฺตจฺจุยเย
 กุตฺตจฺจุยทิฏฺฐิโง โหติ ฯ เป ฯ กุตฺตจฺจุยเย ปาจิตฺตียทิฏฺฐิโง โหติ ฯ เป ฯ

๕๘๘] เทรสคณฺเฑ นวมนังฆาติเสถํ ปทกาน्हึญฺญํ เอเกกมฺมุตํ ๓๘๕

กุตฺตจฺเจ ปาฏิเทสน्हึยฺยทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ กุตฺตจฺเจ ทฺถกฺกทฺธิจฺจิ
โหติ ฯ เป ฯ กุตฺตจฺเจ ทฺถกฺกาสิตทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ กุตฺตจฺเจ
สงฺฆาติเสถทฺธิจฺจิ โหติ ตณฺเฑ ปาราสิเกน โจเทติ อสฺสํมโนสฺสิ
ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปํ อปคฺคตณฺณภากิยํ โหติ เถโส จ
อฺปาทินฺโน อปคฺคติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺสํ ฯ ภิกฺขุ
ปาริตฺตียํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ปาฏิเทสน्हึญฺญํ
อชฺฌมาปชฺชนโต ทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ทฺถกฺกํ อชฺฌมาปชฺชนโต
ทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ทฺถกฺกาสิตํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทฺธิจฺจิ โหติ
ทฺถกฺกาสิตเต ทฺถกฺกาสิตทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ทฺถกฺกาสิตเต สงฺฆาติเสถทฺธิจฺจิ
โหติ ฯ เป ฯ ทฺถกฺกาสิตเต กุตฺตจฺเจทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ทฺถกฺกาสิตเต
ปาริตฺตียทฺธิจฺจิ โหติ ฯ เป ฯ ทฺถกฺกาสิตเต ปาฏิเทสน्हึยฺยทฺธิจฺจิ โหติ
ฯ เป ฯ ทฺถกฺกาสิตเต ทฺถกฺกทฺธิจฺจิ โหติ ตณฺเฑ ปาราสิเกน โจเทติ
อสฺสํมโนสฺสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปํ อปคฺคตณฺณภากิยํ โหติ
เถโส จ อฺปาทินฺโน อปคฺคติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺสํ ฯ

เอเกกํ มฺมุตํ กาคฺคณฺ จกฺกํ พนฺธิตพฺพํ ฯ

[๕๘๘] ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทฺธิจฺจิ โหติ สงฺฆา-
ติเสถ สงฺฆาติเสถทฺธิจฺจิ โหติ ตณฺเฑ ปาราสิเกน โจทาเปติ
อสฺสํมโนสฺสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปํ อปคฺคตณฺณภากิยํ
โหติ เถโส จ อฺปาทินฺโน อปคฺคติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺสํ ฯ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสถํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทฺธิจฺจิ โหติ สงฺฆาติเสถ

กุกกุฏจยทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาทิเสส ปาจิตฺตียทัญจิ โหติ
 ฯ เป ฯ สงฺฆาทิเสส ปาฏิเทสนียทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาทิเสส
 ทุกกฏทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาทิเสส ทุพฺภาสิตทัญจิ โหติ คณฺเฏ
 ปาราสีเคน โฉทาเปติ อสฺสมโนเถสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺม วาติ เอวํปิ
 อาปคตคณฺณภากิยํ โหติ เตโส จ อูปาทินโน อาปคฺติ วาจาย
 วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

[๕๘๐] ภิกฺขุ กุกกุฏจยํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทัญโง โหติ กุกกุฏจเย
 กุกกุฏจยทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ กุกกุฏจเย ปาจิตฺตียทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ
 กุกกุฏจเย ปาฏิเทสนียทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ กุกกุฏจเย ทุกกฏทัญจิ
 โหติ ฯ เป ฯ กุกกุฏจเย ทุพฺภาสิตทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ กุกกุฏจเย
 สงฺฆาทิเสสทัญจิ โหติ คณฺเฏ ปาราสีเคน โฉทาเปติ อสฺสมโนเถสิ
 ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺม วาติ เอวํปิ อาปคตคณฺณภากิยํ โหติ เตโส
 จ อูปาทินโน อาปคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ภิกฺขุ
 ปาจิตฺตียํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทัญโง โหติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ปาฏิเทสนียํ
 อชฺฌมาปชฺชนโต ทัญโง โหติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ทุกกฏํ อชฺฌมาปชฺชนโต
 ทัญโง โหติ ฯ เป ฯ ทุพฺภาสิตํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทัญโง โหติ
 ทุพฺภาสิตเต ทุพฺภาสิตทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ ทุพฺภาสิตเต สงฺฆาทิเสสทัญจิ
 โหติ ฯ เป ฯ ทุพฺภาสิตเต กุกกุฏจยทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ ทุพฺภาสิตเต
 ปาจิตฺตียทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ ทุพฺภาสิตเต ปาฏิเทสนียทัญจิ โหติ ฯ เป ฯ
 ทุพฺภาสิตเต ทุกกฏทัญจิ โหติ คณฺเฏ ปาราสีเคน โฉทาเปติ

๕๘๑] เทรตกณฺเฑ นวมสังฆาติเสถํ ปทภาชนํ อนาปตฺติวโร ๓๘๗

อัสสัสมโนเส อัสสกุญฺญตฺติโยสํ นตฺถิ คยา ตฺทํ อโปสโส วา
ปวารณา วา สังฆกมฺมํ วาติ เอวํ อापตฺตญฺญภาคิยํ โหติ
เตโส จ อูปาทินฺโน อापตฺติ วาจา ย วาจา สังฆาติเสถสฺส ๑

[๕๘๑] อนาปตฺติ ตถาสญฺญํ โจเทติ วา โจทาเปติ วา
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑

นวมสังฆาติเสถํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทศมตฺตงฺขาภิเสถ

[๕๔๒] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหริติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ อถโช เทวทตฺโต เยน โภกาติโก กฏโมรคติสฺสโก
 ขณฺฑเทวียา ปฺตฺโต สมนุททตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 โภกาติโก กฏโมรคติสฺสโก ขณฺฑเทวียา ปฺตฺตํ สมนุททตฺตํ เอตทโวจ
 เอถ มยฺ อากุโส สมนฺตสฺส โคตมสฺส สงฺฆเภาํ ภริสฺสํ จกุก-
 เกทฺหติ ๑ เอวํ วุตฺเต โภกาติโก เทวทตฺตํ เอตทโวจ สมนฺโณ โช
 อากุโส โคตโม มหิตฺธิโก มหानุภาโว กถํ มยฺ สมนฺตสฺส โคตมสฺส
 สงฺฆเภาํ ภริสฺสํ จกุกเกทฺหติ ๑ เอถ มยฺ อากุโส สมนฺ โคตมํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺจ วตฺถุณี ยาจิสฺสํ ภควา ฆนฺเต อเนกปริยาเยน
 อปฺปิจฺจตฺตํ สมนุทฺตํ สตฺถเวทฺตํ ชฺชตฺตํ ปาสาทิกตฺตํ อปฺปจฺจยตฺตํ
 วิริยารมฺภตฺตํ วนฺณวาทํ อิมานิ ฆนฺเต ปญฺจ วตฺถุณี อเนกปริยาเยน
 อปฺปิจฺจตฺตํ สมนุทฺตํ สตฺถเวทฺตํ ชฺชตฺตํ ปาสาทิกตฺตํ วิริยา-
 รมฺภาย สํวตฺตฺตํ ตํชฺ ฆนฺเต ภิกฺขุ ยาวชฺฉิํ อารณฺณกา อตฺตํ
 โย ความนฺตํ โอสฺสเรยฺย วรฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชฺฉิํ ปิณฺฑปาติกา
 อตฺตํ โย นิมนฺตํ ตํทียะยฺย วรฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชฺฉิํ ปิณฺฑูติกา
 อตฺตํ โย คหปติจํวํ ตํทียะยฺย วรฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชฺฉิํ
 รุกฺขมูติกา อตฺตํ โย ฉนฺนํ อุปคฺจฺเจยฺย วรฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชฺฉิํ

๑ ย. ม. สมนุทฺตํ ๑ ๒ ย. ม. ชฺชตฺตํ ๑ ๓ ย. ม. ปาสาทิกตฺตํ ๑

๕๘๓] เทวตถคุณเท ทสฺมสํสาทิเสถํ เทวทตฺตภิกฺขุวตฺตํ ปณฺจวตฺตุนิ ๓๘๔

มจฺจมถํ น ชาเทยฺยํ โย มจฺจมถํ ชาเทยฺย วรฺชํ นํ ญฺเอยยาติ
อิมานิ สมนฺโน โคตโม นานฺชานิสฺสํติ เต มยํ อิมฺเห ปณฺจหิ
วตฺตุนิ ๗ นํ สญฺญาเปสฺสํสามาติ ฯ สกฺกา โห อวฺโส อิมฺเห
ปณฺจหิ วตฺตุนิ สมนฺตสฺส โคตมสฺส สํฆเกทํ กาคํ จกฺกเกทํ^๒
ตฺวปฺปตฺตนา หิ อวฺโส มนฺตํสาติ ฯ

[๕๘๓] อถโห เทวทตฺโต สปริโสฺ ยน ภควา เตนุปลงฺกมิ
อุปฺปลงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสํติ ฯ เอกมฺนฺตํ
นิสฺสินฺโน โห เทวทตฺโต ภควนฺตํ เขตทโวจ ภควา ภาเน อเนก-
ปริยาเยน อุปฺปิจฺจสฺส สํมฺมจฺจสฺส สํมฺมเวทสฺส ชฺชสฺส ปาสํทิกสฺส
อุปฺปจฺจยสฺส วิริยารมฺภสฺส วนฺณวนาที่ อิมานิ ภาเน ปณฺจ วตฺตุนิ
อเนกปริยาเยน อุปฺปิจฺจตฺวา สํมฺมจฺจตฺวา สํมฺมเวทตฺวา ชฺชตฺวา ปาสํทิก-
กาย อุปฺปจฺจยตฺวา วิริยารมฺภาย สํมฺมตฺตุนฺติ สํมฺม ภาเน ภิกฺขุ
ยาวรฺชํ อารณฺณกา อสฺสํ โย คามนฺตํ โอสฺสเรยฺย วรฺชํ นํ ญฺเอย
ยาวรฺชํ ปิณฺฑปาตिका อสฺสํ โย นิมนฺตํ สํทิกเยยฺย วรฺชํ นํ
ญฺเอย ยาวรฺชํ มิสฺสํติกา อสฺสํ โย คหปติจฺจํ สํทิกเยยฺย วรฺชํ
นํ ญฺเอย ยาวรฺชํ รุกฺขมฺมตฺติกา อสฺสํ โย คณฺห์ อุปฺคจฺเจยฺย วรฺชํ
นํ ญฺเอย ยาวรฺชํ มจฺจมถํ น ชาเทยฺยํ โย มจฺจมถํ ชาเทยฺย
วรฺชํ นํ ญฺเอยยาติ ฯ อถ เทวทตฺต โย อิจฺฉติ อารณฺณโก
โหตุ โย อิจฺฉติ คามนฺเต วิหฺรตุ โย อิจฺฉติ ปิณฺฑปาติกโก โหตุ

๓ ย. ม. สํฆเกโท ฯ ๒ ย. ม. จกฺกเกโท ฯ

โย อิจฺฉติ นิมฺมตฺตํ สํทียตุ โย อิจฺฉติ ปัสสฺสกาโก โหติ โย
อิจฺฉติ คหปติจิวํ สํทียตุ อญฺจมาเส โข มยา เทวทตฺต รุกฺข-
มฺลเสนาถํ อนุญฺจาตํ ทิโกฏฺฐิปริสฺสทํ มจฺฉมํสํ อทฺธิจํ อสฺสํคํ
อปริสงฺกิตนฺติ ฯ

[๕๘๔] อถ โข เทวทตฺโต น ภควา อิมานิ ปณฺจ วตฺถุ-
นุชานาตํติ หุโฬ อุตฺตโค สปริโส อญฺจายาสนา ภควนฺตํ
อภิวาเตตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปฏกามิ ฯ อถ โข เทวทตฺโต สปริโส
ราชคหํ ปวิสีตฺวา ปณฺจหิ วตฺถุหิ ชนํ สญฺญาเปสํ มยํ อาวุโส
สฺมณฺ โคตมํ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺจ วตฺถุหิ ยาจิมฺหา ภควา ภาณเต
อเนกปริยาเยน อปฺปิฉฺฉสฺสํ สฺนตฺตฺวสฺสํ สฺสฺสฺสฺสํ ชุตสฺสํ ปาสํทิก-
กสฺสํ อปฺปจฺฉยสฺสํ วิริยารมฺภสฺสํ วณฺณเวทํ อิมานิ ภาณเต ปณฺจ
วตฺถุหิ อเนกปริยาเยน อปฺปิฉฺฉตฺตาย สฺนตฺตฺวสฺสํ สฺสฺสฺสฺสํ ชุตตฺต
ปาสํทิกาย อปฺปจฺฉยตฺต วิริยารมฺภาย สํวตฺตนฺติ สํว ภาณเต
ภิกฺขุ ยาวชฺฉิ อารณฺณกา อสฺสํ โย คามนฺตํ โอสฺสเรยฺย วรฺชํ นํ
มุเสยฺย ยาวชฺฉิ มินฺนทปาทิกา อสฺสํ โย นิมฺมตฺตํ สํทียะย
วรฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิ ปัสสฺสกา อสฺสํ โย คหปติจิวํ
สํทียะย วรฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิ รุกฺขมฺลิกา อสฺสํ โย ญนํ
อุปคฺฉยะย วรฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิ มจฺฉมํสํ น ชาเทยฺยํ โย
มจฺฉมํสํ ชาเทยฺย วรฺชํ นํ มุเสยฺยยาติ อิมานิ สฺมโณ โคตโม

๑ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส อยํ ปาโฬ น โหติ ฯ

นาคานาติ เต มยฺ อิมะหิ ปณฺจหิ วตฺตหิ สฺมาทาย วตฺตมาติ ฯ

[๕๘๕] ศคฺค เย เต มนุสฺสํ อสฺสํทฺธา อปฺปสํนนา ทฺพทฺธฺทฺธิโน
 เต เอวมาหํสํ อิมะ ไช สมนฺนา สกฺขปฺปคฺติยา ชฺฐา สกฺกตฺตวตฺตติโน
 สมนฺโน ปน โคตโม พานุสฺสโก พานุสฺสทาย เจเตตฺติ ฯ เย ปน
 เต มนุสฺสํ สทฺธา ปสํนนา ปณฺชิตา พุทฺธิมนุโ ตเต อชฺชฌายนฺติ
 ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม เทวทฺตโต ภควโค สงฺฆเภทาย
 ปรรกฺกมิตฺตํ จกฺกเภทายาติ ฯ อสฺสํสํ ไช ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ
 อชฺชฌายนฺตานํ ชฺชยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจา
 ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม เทวทฺตโต
 สงฺฆเภทาย ปรรกฺกมิตฺตํ จกฺกเภทายาติ ฯ อถ ไช เต ภิกฺขุ ภควโค
 เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ฯ อถ ไช ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ
 ปกรฺเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมนฺนิปาตาเปตฺวา เทวทฺตํ ปฏิปฺจฺจติ ฯ เป ฯ
 สจฺจํ กิร ตวํ เทวทฺตํ สงฺฆเภทาย ปรรกฺกมิตฺตํ จกฺกเภทายาติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺธ ไช ภควา อนนฺจฺจวีกํ โมฆปฺริส
 ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส สงฺฆเภทาย ปรรกฺกมิตฺตํ
 จกฺกเภทาย เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสํนนานํ วา ปสํทาย ฯ เป ฯ
 เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตมํเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ
 สมนฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรรกฺกเมยฺย เกทนลํวตฺตนิกํ วา อชฺชกรณํ
 สฺมาทาย ปคฺคยฺห ติฏฺฐเจยฺย โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺนํโย
 มา ฉายสฺมา สมนฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรรกฺกมิ เกทนลํวตฺตนิกํ

วา อธิกรณํ สมาราย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ สเมตายสฺมา สงฺเขน
 สมฺคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฌาส์
 วิหรตฺติ ฯ เอวเมว โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อูจฺจมาโน คเถว ปคฺคณฺเอยฺย
 โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สมนุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏฺินิสฺสํคฺคาย ฯ
 ยาวตฺติยณฺเญ สมนุภาสียมาโน ตํ ปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย อิจฺเจตํ กุสฺลํ
 โน เจ ปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย สงฺฆาทีเสโสติ ฯ

[๕๘๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อํ
 อิมสฺมิ อตุเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สมฺคฺโค นาม สงฺโฆ สมาน-
 สฺวาโสโก สมานสฺมาย จีโต ฯ เกทาย ปรรกฺกเมยฺยาติ กถํ อิเม
 นานา อสฺสํ วิณา อสฺสํ วคฺคา อสฺสํติ ปกฺขํ ปรีเยสฺติ คณฺ
 พนฺธุติ ฯ เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณนฺติ อฏฺฐารสฺสเกทกร-
 วตฺตญฺหิ ฯ สมารายาติ อาราย ฯ ปคฺคยฺหาติ ทํเปยฺย ฯ ติฏฺฐเจยฺยาติ
 นปฺปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย ฯ

[๕๘๗] โส ภิกฺขุติ โย โส สงฺฆเกทโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหฺติ
 อณฺเวยฺหิ ภิกฺขุหิ ฯ เย ปสฺสํนฺติ เย สฺสํนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ มา
 อายสฺมา สมฺคฺคสฺสํ สงฺฆสฺสํ เกทาย ปรรกฺกมิ เกทนสํวตฺตนิกํ วา
 อธิกรณํ สมาราย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ สเมตายสฺมา สงฺเขน สมฺคฺโค
 หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฌาส์ วิหรตฺติ ฯ
 ทฺติยมฺมี วตฺตพฺโพ ตฺติยมฺมี วตฺตพฺโพ ฯ สเจ ปฏฺินิสฺสํชฺชติ อิจฺเจตํ
 กุสฺลํ โน เจ ปฏฺินิสฺสํชฺชติ อาปตฺติ ทฺตฺกฏฺสํ ฯ สุตฺวา น

๕๘๘] เกรสณฺเฑ ทสฺมสํชาทิเสถ สิกฺขาปทวิภังโก สมนุภาสฺนา ๔๐๓

วทนฺติ อปฺปติ ทุฏฺเฏสฺส ๑ โส ภิกฺขุ สงฺฆมฺมณฺเฑ อากทฺหมิตฺวา
วตฺตพฺโพ มา อายสฺมา สํมกฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกมิ เกทน-
สํวตฺตนิทํ วา อธิกรณํ สฺมาทาย ปกฺคยฺห อฏฺฐาสิ สเมตฺตายสฺมา
สงฺเขน สํมกฺโก หิ สงฺโฆ สมนุทฺตมาโน อวิวทฺตมาโน เอกุทฺเทโส ฆาตุ
วิหฺรตฺติ ๑ ทุติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ๑ สฺเจ ปญฺนิสฺสชฺชติ
อิฎฺเฏกํ กุสฺสํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชติ อปฺปติ ทุฏฺเฏสฺส ๑

[๕๘๘] โส ภิกฺขุ สมนุภาสิตฺพฺโพ ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
สมนุภาสิตฺพฺโพ ๑ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปญฺพิเตน สงฺโฆ ฌาเปตฺพฺโพ
สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สํมกฺคสฺส สงฺฆสฺส
เกทาย ปรกฺกมฺติ ๑ โส คํ วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส
ปคฺตกถสฺส สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ สมนุภาสเยยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส
ปญฺนิสฺสคฺคาย ๑ เอสา ฌตฺติ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อयํ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สํมกฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกมฺติ ๑ โส คํ
วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ สมนุภาสติ ตสฺส
วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย ๑ ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
สมนุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย โส ตฺถนฺทสฺส ยสฺส
นฏฺฆมฺติ โส ภาสเยยฺย ๑ ทุติยมฺปิ เอตมคฺคํ วทามิ ๑ เป ๑ ตฺติยมฺปิ
เอตมคฺคํ วทามิ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
สํมกฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกมฺติ ๑ โส คํ วตฺถุํ นปฺปญฺนิสฺสชฺชติ ๑
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ สมนุภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺนิสฺสคฺคาย ๑

បត្តសាយស្គមតោ ធម្មតិ ចិត្តតណ្ហាមត្តត ភិក្ខុតណ្ហ ធម្មតណ្ហា គត្តត
 វត្តត្តត ប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ តៃ គុណត្តត បត្តត អក្ខរធម្មតិ តៃ ភាសេយ្យ ។
 ធម្មតណ្ហត្ថៃ ធម្មតណ្ហ ចិត្តតណ្ហាតៃ ភិក្ខុ គត្តត វត្តត្តត ប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ ។
 ធម្មតិ ធម្មត្តត គត្តត គុណត្ថៃ ។ ខេត្តត ធម្មតាមតិ ។

[៥៩៩] ធម្មតិកា តុក្កត្ថិ តុក្កតិ កម្មតណ្ហាតិ តុក្កតត្ថត កម្ម-
 តណ្ហាបរិយតោ ធម្មតិ ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។ ធម្មតាតិ ធម្មតា ធម្មតា-
 បត្តតត្ថត ធម្មតិកា តុក្កត្ថិ តុក្កតិ កម្មតណ្ហាតិ តុក្កតត្ថត ប្បវិនិ-
 ច្ឆ័យកុកាយ ។ ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។ បេ ។ តេ ។ ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។

[៦០០] ធម្មតកម្មត ធម្មតកម្មតត្ថត ធម្មតប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ ធម្មតិកា
 ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។ ធម្មតកម្មត ធម្មតិកា ធម្មតប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ ធម្មតិកា
 ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។ ធម្មតកម្មត ធម្មតកម្មតត្ថត ធម្មតប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ
 ធម្មតិកា ធម្មតាតិ ធម្មតាត្ថត ។ ធម្មតកម្មត ធម្មតកម្មតត្ថត ធម្មតិកា
 តុក្កតត្ថត ។ ធម្មតកម្មត ធម្មតិកា ធម្មតិកា តុក្កតត្ថត ។ ធម្មត-
 កម្មត ធម្មតកម្មតត្ថត ធម្មតិកា តុក្កតត្ថត ។

[៦០១] ធម្មតិកា ធម្មតតណ្ហាត្ថត ប្បវិនិច្ឆ័យកុកាយ ធម្មតត-
 ត្ថត ធម្មតកម្មតត្ថត ។

តតតធម្មតាតិ ធម្មតិកា ។

១ ធម្មត បរិ ធម្មតិកា ធម្មតត្ថត ធម្មតត្ថត ធម្មតត្ថត ធម្មតត្ថត ។

เอกาทศมสังฆาติเสถ

[๒๐๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวฬุเน
กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โส ปน สัมเยน เทวทตฺโต สงฺฆเภทาย
ปรกฺกมตฺติ จกฺกเภทาย ๑ ภิกฺขุ เอวมาหํสุ อรฺมมวาทิ เทวทตฺโต
อวินยวาทิ เทวทตฺโต กถํ หิ นาม เทวทตฺโต สงฺฆเภทาย ปรกฺก-
มิตฺถตฺติ จกฺกเภทายาติ ๑ เอวํ วุตฺเต โทกาทิโก กฏโมรคตฺถสฺสโก
ชนฺนุเทเวีย ๑ ปุทฺโธ สัมมุตฺตตฺโต เต ภิกฺขุ เอตทโวจํ มา
ชายสฺสมนฺโต เอวํ อวจฺจุต อรฺมมวาทิ เทวทตฺโต วินยวาทิ เทวทตฺโต
อมฺหากณฺจ เทวทตฺโต ฉนฺทณฺจ รุจฺณณฺจ อาทาย วิหริติ ชานาติ
โน ภาสฺสตี อมฺหากมฺเปตฺถิ ชมตฺตติ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปยฺยจฺจา
๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ
เทวทตฺตสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมมฺตสฺส อนฺนุตฺตกา ภวิตฺถนฺติ วคฺค-
วาทกาติ ๑ ธถโส เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๑
ธถโส ภควา เอตสฺมिํ นิทานเ เอตสฺมिํ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมน-
ปาตาเปคฺวา ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ เทวทตฺตสฺส
สงฺฆเภทาย ปรกฺกมมฺตสฺส อนฺนุตฺตกา วคฺควาทกาติ ๑ สจฺจํ
ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุจฺฉวิกํ ภิกฺขเว เตสํ
โมฆปฺริสํ ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสํ
เทวทตฺตสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมมฺตสฺส อนฺนุตฺตกา ภวิตฺถนฺติ วคฺค-

วาทกา เนติ ภิกขเว อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ
 ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัธเสยฺยถ ตสฺสเสว โห ปน ภิกฺขุสฺส
 ภิกฺขุ โหนฺติ อนฺวตฺตกา วคฺควาทกา เอโก วา เทว วา ตโย
 วา เต เอวํ วทฺเขยฺย มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิกฺขุํ กิณฺจิ อวฺจตุถ
 ชมฺมวาทํ เจโส ภิกฺขุํ วินยวาทํ เจโส ภิกฺขุํ อมฺหากณฺเจะโส
 ภิกฺขุํ ฌนฺทญฺจ ฐาปาย โวหริติ ชานาติ โน ภาสฺติ
 อมฺหากมฺเปตํ ชมตฺติ ฯ เต ภิกฺขุ ภิกฺขุํหิ เอวมสฺสํ วจฺนฺยา มา
 อายสฺมนฺโต เอวํ อวฺจตุถ น เจโส ภิกฺขุ ชมฺมวาทํ น เจโส
 ภิกฺขุํ วินยวาทํ มา อายสฺมนฺตานมฺมี สงฺฆเกโท ฐจฺจิจฺจุถ สเมตา-
 ยสฺมนฺตานํ สงฺฆเณ สํมกุโธ หิ สงฺโฆ สมนฺโฆทมาโน อวิวทมาโน
 เอกุทฺเทโส ผาสฺสุ วิหริตฺติ ฯ เอวญฺจ เต ภิกฺขุ ภิกฺขุํหิ อฺจุจฺมานา
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย เต ภิกฺขุ ภิกฺขุํหิ ยาวตฺติยํ สมนฺภาสฺสิตพฺพา
 ตสฺส ปฏินิสฺสํคฺคาเย ฯ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺภาสฺสิยมานา ตํ ปฏิ-
 นิสฺสํชฺเชยฺย อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏินิสฺสํชฺเชยฺย สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๒๐๓] ตสฺสเสว โห ปนาติ ตสฺส สงฺฆเภทกสฺส ภิกฺขุโน ฯ
 ภิกฺขุ โหนฺตฺติ อญฺเญ ภิกฺขุ โหนฺติ ฯ อนฺวตฺตกาติ ยํทิจฺจโก
 โหติ ยํชนฺติโก ยํรุจิโก เตมี คํทิจฺจิกา โหนฺติ คํชนฺติกา คํรุจิกา ฯ
 วคฺควาทกาติ ตสฺส ฌนฺตญาย ปกฺขาย จิตา โหนฺติ ฯ เอโก วา
 เทว วา ตโย วาติ เอโก วา โหติ เทว วา ตโย วา เต
 เอวํ วทฺเขยฺย มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิกฺขุํ กิณฺจิ อวฺจตุถ ชมฺมวาทํ

๒๐๕] เตรสณฺเฑ เทวาทสฺมสฺมาทิสฺสํ สิกฺขาปทวิภวโก ๔๐๗

เจโส ภิกฺขุ วินยวาทิ เจโส ภิกฺขุ อมฺหากณฺเจโส ภิกฺขุ ฉนฺทณฺจ
รฺกฺกณฺจ อาทาย โวหฺรติ ชานาติ โน ภาสฺสติ อมฺหากมฺเปตฺตํ ชมคฺคิ ฯ

[๒๐๔] เต ภิกฺขุติ ยะ เต อนฺนวดตฺตกา ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหิ
อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ฯ ยะ ปสฺสณฺติ ยะ สฺสณฺติ เตหิ วตฺตพฺพา มา
ชายสฺมนฺโค เหวํ อวฺจตุถ น เจโส ภิกฺขุ ชมฺมวาทิ น เจโส
ภิกฺขุ วินยวาทิ มา ชายสฺมนฺตานมฺปิ สฺงฺฆเกโท รฺกฺกจิตฺถ สฺเมตา
ยสฺมนฺตานํ สฺงฺฆเณ สฺมคฺโค หิ สฺงฺโฆ สฺมโมทมาโน อวิวทมาโน
เอกฺกเทโส ผาสฺสุ วิหฺรตฺติ ฯ ทุติยมฺปิ วตฺตพฺพา คติยมฺปิ วตฺตพฺพา ฯ
สเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ สฺตุว น วทฺนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เต
ภิกฺขุ สฺงฺฆมชฺฌมฺปิ อากทฺตมฺปิ วตฺตพฺพา มา ชายสฺมนฺโค เหวํ
อวฺจตุถ น เจโส ภิกฺขุ ชมฺมวาทิ น เจโส ภิกฺขุ วินยวาทิ มา
ชายสฺมนฺตานมฺปิ สฺงฺฆเกโท รฺกฺกจิตฺถ สฺเมตฺตายสฺมนฺตานํ สฺงฺฆเณ
สฺมคฺโค หิ สฺงฺโฆ สฺมโมทมาโน อวิวทมาโน เอกฺกเทโส ผาสฺสุ
วิหฺรตฺติ ฯ ทุติยมฺปิ วตฺตพฺพา คติยมฺปิ วตฺตพฺพา ฯ สเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ
อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๐๕] เต ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สฺมนุภาสิตพฺพา ฯ เหวณฺจ ปน
ภิกฺขเว สฺมนุภาสิตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขฺวา ปญฺพิเตน สฺงฺโฆ
ฉาเปตพฺโพนํ สฺถเถเต เม ภนฺเต สฺงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม
จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน สฺงฺฆเกทาย ปรรกฺกมฺนตฺสํ อนฺนวดตฺตกา

วคฺควาทกา ฯ เต ทํ วตฺถุํ นปฺปญฺหิสุสฺสชฺชนฺติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส
 ปคฺคตถตฺตํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺนาถํยฺย
 ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺหิสุสฺสคฺคาย ฯ เอสํ ฌตฺติ ฯ สฺวณฺตฺ เม
 ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปรกกมฺมตฺสสฺ อนฺวตฺตกา วคฺควาทกา ฯ เต
 ทํ วตฺถุํ นปฺปญฺหิสุสฺสชฺชนฺติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ
 ภิกฺขุ สมนฺนาถํติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺหิสุสฺสคฺคาย ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฌมฺติ
 อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุํ สมนฺนาถํว ตสฺส วตฺถุสฺส
 ปญฺหิสุสฺสคฺคาย โส คุณฺหสฺส ยสฺสํ นกฺกมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ
 ทฺติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ฯ
 สฺวณฺตฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปรกกมฺมตฺสสฺ อนฺวตฺตกา วคฺค-
 วาทกา ฯ เต ทํ วตฺถุํ นปฺปญฺหิสุสฺสชฺชนฺติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ
 อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺนาถํติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺหิสุสฺสคฺคาย ฯ
 ยสฺสํยสฺมโต ฌมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุํ
 สมนฺนาถํว ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺหิสุสฺสคฺคาย โส คุณฺหสฺส ยสฺสํ
 นกฺกมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมนฺนาถํว สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ
 อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถุสฺส ปญฺหิสุสฺสคฺคาย ฯ ฌมฺติ
 สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหํ ฯ เอวเมตํ ฐารยามฺติ ฯ

[๖๐๖] ฌตฺติยาํ ทฺตฺถุํ ทฺวํทํ กมฺมวาทจาหิ ฤตฺถจฺจยา . กัมม-

២០៧] គេរតន្តរេ ខេកាតម្ភសង្ខារិកេ ឧបាសគុតិវាវ ៤០៨

វាទាបរិយោសាវេ ឧបាសគុតិ សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។ សង្ខារិកេស្តេ ឧបាស-
បឌន្តតានំ ឈតិយា តុក្កភ្នំ តុវ័តិ កម្មវាទាវិ តុតតុតុយា ប្បិប្ប-
បត្តន្តមុន្តិ ។ តេវ គិល ខេកាត ឧបាសគុតិវាវ តុតុតុតិ វេ ឧបាស-
គុតិវាវ ។ សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។ បេ ។ គេវ វុត្តតិ សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។

[២០៧] ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
ឧបាសគុតិ សង្ខារិកេស្តេស្តេ ។ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
តុក្កភ្នំ ។ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ។

[២០៨] ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ
ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ឧបាសគុតិ ។

ខេកាតម្ភសង្ខារិកេ និរុទ្ធិ ។

ทิวาทสมสงฆาทีเสถ

[๖๐๘] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภคฺวา โสสมุพิย วิหฺรติ โฆสิคฺคา-
 ราเม ฯ เตน โห ปน สัมเณ อายสฺมา ฌนฺโน อนาจารํ
 อารติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหํสู มา อาวุโส ฌนฺน เอวรูปํ อกาสิ
 แหติ กปฺปคฺคิตี ฯ โส เอวํ วเทสิ ก็ นุ โห นาม ตุมฺเห อาวุโส
 มํ วตฺตพฺพํ มณฺณณ อหํ โห นาม ตุมฺเห วเทยฺยํ อมฺหากํ
 พุทฺโธ อมฺหากํ ชมฺโม อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน ชมฺโม อภิสฺมิโต
 เสยฺยถาปํ นาม มหาวาโต วายนฺโต ตินฺนฏฺฐปณฺณณํ^๑ เอกโต
 อุตฺตสาเทยฺย^๒ เสยฺยถาปํ วา ปน นทํ ปพฺพเคยฺยา สงฺขเสวาลปณฺกํ
 เอกโต อุตฺตสาเทยฺย เอวเมว ตุมฺเห นานานามา นานาโคตฺตา
 นานาขจฺจา นานากุตา ปพฺพชิตา เอกโต อุตฺตสาทิตา^๓ ก็ นุ โห
 นาม ตุมฺเห อาวุโส มํ วตฺตพฺพํ มณฺณณ อหํ โห นาม ตุมฺเห
 วเทยฺยํ อมฺหากํ พุทฺโธ อมฺหากํ ชมฺโม อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน
 ชมฺโม อภิสฺมิโตติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺปิ จา สันตฺตฺตฺตา สขฺขินโน
 กุกฺกจฺจกา สิกฺขาภามา เต อุตฺตมายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
 หิ นาม อายสฺมา ฌนฺโน ภิกฺขุหิ สหชฺมมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตนา
 อวจฺฉนํ ภวิสฺสคฺคิตี ฯ อถโห เต ภิกฺขุ ภคฺวาโต เอตมฺตฺถํ
 อาโรเจสฺส ฯ อถโห ภคฺวา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกรณ

๑ ย. ม. ตินนฏฐปณณณํ ๒ อุตฺตสาเรยฺย ๓ ย. ม. อุตฺตสาร์ตา ฯ

[illegible]

[๒๓๐] ภิกขุ ปณเฑ ทุพฺพชาติโก โหตฺติ ทุพฺพโจ. โหติ

โทวสุตฺตกรณฺเห ฐมฺเมหิ สมนฺนาคโต อภฺชโม อปฺปทกฺขิณคฺคาหิ
 อนุตฺตํ ๑ อุตฺตเตสฺสปริยาปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุติ ปาติโมกฺขปริยา-
 ปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุ ๑ ภิกฺขุหิติ อญฺเญหิ ภิกฺขุหิ ๑ สหฺมมิกํ
 นาม ยํ ภควตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ เตคํ สหฺมมิกํ นาม ๑
 เตน วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวฺจณฺยํ กโรติ มา มํ อายสฺมนฺโต
 กิณฺจิ อวฺจตุถ กตฺถาณํ วา ปาปํ วา อหฺมปายสฺมนฺเต น
 กิณฺจิ วฏฺฐามิ กตฺถาณํ วา ปาปํ วา วิรมถายสฺมนฺโต มม
 วจฺจนายาติ ๑

[๖๓๓] โส ภิกฺขุติ โย โส ทฺพพฺพชชาติโก ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหิติ
 อญฺเญหิ ภิกฺขุหิ ๑ เย ปสฺสณฺติ เย สฺสณฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ มา
 ขายสฺมา อตฺตानํ อวฺจณฺยํ อกาสิ วจฺนฺยเมว ขายสฺมา อตฺตानํ
 กโรตุ ขายสฺมาภี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺมมฺเมน ภิกฺขุภี ขายสฺมนฺตํ
 วฏฺฐนฺติ สหฺมมฺเมน เอวํ สํวฏฺฐมา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา ยทิตํ
 อญฺเญมณฺณวจฺเนน อญฺเญมณฺณวฏฺฐจําปเนนาติ ๑ ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ
 ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ๑ สจฺเจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อิจฺจเจตํ กุสฺสํ โน เจ
 ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ๑ สํคฺคา น วทฺนฺติ อปฺปติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ โส ภิกฺขุ สหฺมมชฺฌนฺปิ อากขฺหมิตฺวา วตฺตพฺโพ มา
 ขายสฺมา อตฺตानํ อวฺจณฺยํ อกาสิ วจฺนฺยเมว ขายสฺมา อตฺตानํ
 กโรตุ ขายสฺมาภี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺมมฺเมน ภิกฺขุภี ขายสฺมนฺตํ
 วฏฺฐนฺติ สหฺมมฺเมน เอวํ สํวฏฺฐมา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา ยทิตํ

เทวสมสงฆาทีเสถ

[๖๑๖] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคุณฺณํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปณฺณิกสฺส อารามे ฯ เตน โห ปน สัมเยน อสฺสชฺชปฺนพฺพสฺสกา
นาม กิฏฺฐากิริสฺมํ อวาสิกา โหนฺติ อตฺตชฺชินฺ ปาปภิกฺขุ ฯ เเต เหวรฺรปํ
อนาจารํ อัจจณฺติ มาตาวจฺจํ โรเปณฺติปิ โรปาเปณฺติปิ สฺสิญฺจนฺติปิ
สฺสิญฺจาเปณฺติปิ โอจฺฉินฺติปิ โอจฺฉินาเปณฺติปิ คนฺถเณณฺติปิ คนฺถาเปณฺติปิ
เอกโตวณฺณิกมาถํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ อุกโตวณฺณิกมาถํ กโรณฺติปิ
การาเปณฺติปิ มณฺชาริกํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ วิชฺชติกํ กโรณฺติปิ
การาเปณฺติปิ วฏฺฐกํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ อาเวฬํ กโรณฺติปิ การา-
เปณฺติปิ อฺรจฺจกํ กโรณฺติปิ การาเปณฺติปิ ฯ เเต กุติคฺคํ กุตฺตคานํ
กุตฺตกุมาริกานํ กุตฺตสฺสหาณํ กุตฺตทาสํ เอกโตวณฺณิกมาถํ หรณฺติปิ
หฺรพาเปณฺติปิ อุกโตวณฺณิกมาถํ หรณฺติปิ หฺรพาเปณฺติปิ มณฺชาริกํ
หฺรณฺติปิ หฺรพาเปณฺติปิ วิชฺชติกํ หรณฺติปิ หฺรพาเปณฺติปิ วฏฺฐกํ หรณฺติปิ
หฺรพาเปณฺติปิ อาเวฬํ หรณฺติปิ หฺรพาเปณฺติปิ อฺรจฺจกํ หรณฺติปิ หฺรพา-
เปณฺติปิ ฯ เเต กุติคฺคํ กุตฺตคานํ กุตฺตกุมาริกานํ กุตฺตสฺสหาณํ กุตฺตทาสํ
สทฺธิํ เอกภาชเณปี ญฺญชฺชติ เอกถาถเณปี นีวณฺติ เอกาสเณปี นิสฺสทฺธิ
เอกมณฺเฑปี ศฺวณฺเฑนฺติ เอกตฺตณฺเฑนฺติ ศฺวณฺเฑนฺติ เอกปาจฺรณฺเฑนฺติ
ศฺวณฺเฑนฺติ เอกตฺตณฺเฑนฺติ ศฺวณฺเฑนฺติ วิกาถเณปี ญฺญชฺชติ
มชฺชชฺช นีวณฺติ มาตาคณฺชวิเลปนํ ชาเรณฺติ นจฺจนฺติปิ คายนฺติปิ

วาเทหุตฺตํ^๑ ตาเสหุตฺตํ^๒ นจฺจนฺตฺตฺตํ^๓ นจฺจนฺตฺตํ^๔ นจฺจนฺตฺตํ^๕ คายนฺตฺตํ^๖
 นจฺจนฺตฺตํ^๗ วาเทหุตฺตํ^๘ นจฺจนฺตฺตํ^๙ ตาเสหุตฺตํ^{๑๐} คายนฺตฺตํ^{๑๑} นจฺจนฺตฺตํ^{๑๒}
 คายนฺตฺตํ^{๑๓} คายนฺตฺตํ^{๑๔} คายนฺตฺตํ^{๑๕} วาเทหุตฺตํ^{๑๖} คายนฺตฺตํ^{๑๗} ตาเสหุตฺตํ^{๑๘}
 วาเทหุตฺตํ^{๑๙} นจฺจนฺตฺตํ^{๒๐} วาเทหุตฺตํ^{๒๑} คายนฺตฺตํ^{๒๒} วาเทหุตฺตํ^{๒๓} วาเทหุตฺตํ^{๒๔}
 วาเทหุตฺตํ^{๒๕} ตาเสหุตฺตํ^{๒๖} ตาเสหุตฺตํ^{๒๗} นจฺจนฺตฺตํ^{๒๘} ตาเสหุตฺตํ^{๒๙} คายนฺตฺตํ^{๓๐}
 ตาเสหุตฺตํ^{๓๑} วาเทหุตฺตํ^{๓๒} ตาเสหุตฺตํ^{๓๓} ตาเสหุตฺตํ^{๓๔} อฏฺฐปฺปเทหิตํ^{๓๕} กัณฺโณ
 ทสฺสปเทหิตํ^{๓๖} กัณฺโณ อากาเสหิตํ^{๓๗} กัณฺโณ ปรีหารปเทหิตํ^{๓๘} กัณฺโณ สันตฺติกายํ^{๓๙}
 กัณฺโณ ขตฺติกายํ^{๔๐} กัณฺโณ สมฺมิกายํ^{๔๑} กัณฺโณ สํตฺตาทคฺคเณหิตํ^{๔๒} กัณฺโณ
 ขกฺคเณหิตํ^{๔๓} กัณฺโณ ปงฺกจฺจเณหิตํ^{๔๔} กัณฺโณ วฏฺกเณหิตํ^{๔๕} กัณฺโณ โมกฺคชจิกายํ^{๔๖}
 กัณฺโณ จิรฺกคฺคเณหิตํ^{๔๗} กัณฺโณ ปตฺตฺตาทคฺคเณหิตํ^{๔๘} กัณฺโณ รกฺคเณหิตํ^{๔๙} กัณฺโณ
 ชนฺนเณหิตํ^{๕๐} กัณฺโณ อกฺคชจิกายํ^{๕๑} กัณฺโณ มนฺตฺติกายํ^{๕๒} กัณฺโณ ยถาชฺชเณหิตํ^{๕๓}
 กัณฺโณ หคฺคตฺตมิมํ^{๕๔} สิกฺคชฺชนฺตํ^{๕๕} อสฺสสฺสมิมํ^{๕๖} สิกฺคชฺชนฺตํ^{๕๗} รกฺคสฺสมิมํ^{๕๘} สิกฺคชฺชนฺตํ^{๕๙}
 ชนฺนสฺสมิมํ^{๖๐} สิกฺคชฺชนฺตํ^{๖๑} ทรสฺสมิมํ^{๖๒} สิกฺคชฺชนฺตํ^{๖๓} หคฺคตฺตสฺสํ^{๖๔} ปุรฺโต ชาวนฺตํ^{๖๕}
 อสฺสสฺสสฺสํ^{๖๖} ปุรฺโต ชาวนฺตํ^{๖๗} รกฺคสฺสํ^{๖๘} ปุรฺโต ชาวนฺตํ^{๖๙} ชาวนฺตํ^{๗๐}
 อชาวนฺตํ^{๗๑} อสฺสสฺสสฺสํ^{๗๒} อปฺโปโลเกหิตํ^{๗๓} นีฬพฺพชฺชเณหิตํ^{๗๔} มุฏฺฐจฺจหิตํ^{๗๕}
 ยุชฺชเณหิตํ^{๗๖} รกฺคชฺชเณหิตํ^{๗๗} สํชฺชาจฺจ ปตฺตฺตวโร นจฺจนฺตํ^{๗๘} เอวํ วาเทหุตฺตํ^{๗๙}
 อีร ภาคิ นจฺจนฺตํ^{๘๐} นตฺตวโร เทหิตํ^{๘๑} วิวิชฺชํ^{๘๒} อนาจารํ^{๘๓} อชาวนฺตํ^{๘๔} ฯ

[๖๓๗] เทน โห ปน สมนฺเนน อณฺณตโร ภิกฺขุ กาสํสํ วสฺสํ วุตฺโต

๓ ย. ม. วา. สมฺมิกายํ ๑ ๒ ย. ม. ปงฺกจฺจเณหิตํ ๑ ๓ ย.
 อปฺโปโลเกหิตํ ๑ ๔ ย. นจฺจนฺตํ ๑ ๕ ย. ม. วา. ชาวนฺตํ ๑

๒๓๗] เทรตภณเท เทรตมตังชาติเสถอ อตฺตชิปนพพสฺสวตฺต ๕๓๗

ส้าวตถิ์ ศจฺจนฺโต ภควนฺตํ ทสฺสํนํ ยนฺ กิฏฺฐาจิรํ ททวสริ ๑
 ธถฺโฆ โส ภิกขุ ปุพฺพณฺหสฺมํ นินฺวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวรมาทาย กิฏฺฐาจิรํ
 มีนฺทนาย ปาวิสิ ปาสาติเกน อภิกกฺขนฺเตน ปฏิกกฺขนฺเตน อาโลกิตฺเตน
 วิโลกิตฺเตน สมนฺนิมิตฺเตน ปสาร์เตน โยกฺขิตฺตจกฺขุ อธิยาปถสฺมปฺนโน ๑
 มนฺตสํ ตํ ภิกขุ ปสฺสิตฺวา เอวมาหํสุ กุวํ อพทพฺโถ วีย
 มนฺทมนฺโท วีย ภากุฏิกภากุฏิกโก วีย โก อิมสฺส อูปคตสฺส
 มีนฺทกํมี ทสฺสํติ อมฺหากํ ปน อຍ္ຍာ อสฺสํชิပ္ပพฺพสฺสุกา สณฺหา
 สจฺจา สฺฐสฺมภาสํ มหิตฺตပ္ပพฺพกฺมา เอหิสฺสวาทฺတာทโน อพฺภากุฏิก
 อุตฺตานมฺฐา ปุพฺพภาสีโน เสงฺ ໒ นาม มีนฺโท ทาทพฺโพติ ๑
 ธทฺทสํ ໒ ธนฺပေတโร ชฺยาสโก ตํ ภิกขุ กิฏฺฐาจิรํมี มีนฺทนาย
 จรฺนํ ทิสฺวาน ยนฺ โส ภิกขุ เทนฺပสงฺกมိ ชฺยาสกฺกมิตฺวา ตํ
 ภิกขุ อภิวาເတေသာ ເອຫໂວຈ ອມີ ກນເ ມີນໂຫ ດພຸກັດຕິ ๑ ນ
 ໒ ຫາວໄສ ມີນໂຫ ດພຸກັດຕິ ๑ ເອຫີ ກນເ ສຸວັ ຄມິສຸສາມາຕິ ๑
 ຫໂ໒ ໄສ ອຸປາສໂກ ຕໍ ກິກຊຸ ສຸວັ ເນຕຸວາ ໂກເສຕຸວາ ເອຫໂວຈ
 ກໍ ກນເ ອຍໂຍ ຄມິສຸສຳຕິ ๑ ສ່າວຕຸດີ ໒ ຫໍ ຫາວໄສ ຄມິສຸສາມິ
 ກວນຕຸ ທສຸສ່ນາຍາຕິ ๑ ທເນຫີ ກນເ ມມ ວຈເນນ ກວໂຕ ປາເ
 ສິຣສ່າ ວນຫ ເອວເຈ ວເຫີ ທຸໂຈ ກນເ ກິຊາຈິຣິສຸມີ ຫາວໄສ
 ອສຸສຸໂພນພຸສຸກາ ນາມ ກິຊາຈິຣິສຸມີ ຫາວສິກາ ອດຊ໌ໂນ ປາປກິກຊ
 ຕ ເວຣຸບໍ ອນາຈາວ ອາຈຣນຕິ ມາຕາວຈຸນ ໂຣເປນຕິມີ ໂຣປາເປນຕິມີ
 ສິຍຈນຕິມີ ສິຍຈາເປນຕິມີ ໂອຈິນນຕິມີ ໂອຈິນາເປນຕິມີ ຄນເຄນຕິມີ

อณฺณตโร อฺปาสโก ภิฏาภิวิธุมิ ภิณฺฑาย จรณฺตํ ทิสฺวาน เยนํ
 เตนฺปสฺสงฺกมิ อฺปสฺสงฺกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา เขตฺทโวจ อปี ภาณฺเต
 ภิณฺโฑ ทฺพทตฺติ น ไช อวฺโส ภิณฺโฑ ทฺพทตฺติ เอหิ ภาณฺเต
 ฆรํ คมิสฺสํมาติ อถ ไช ภาณฺเต โส อฺปาสโก มํ ฆรํ เนตฺวา
 โภเชตฺวา เขตฺทโวจ กํ ภาณฺเต อโย คมิสฺสํตฺติ สํวตฺถิ ไช
 อํ อวฺโส คมิสฺสํมาติ ภควนฺตํ ทสฺสํนายาติ เตนํ ภาณฺเต มม
 วจเนน ภควโต ปาเท สิริสา วนฺท เอวญฺจ วเทหิ ทฺฐุจ ภาณฺเต
 ภิฏาภิวิธุมิ อวฺโส อสฺสํชิปนฺนพฺพสฺสกา นาม ภิฏาภิวิธุมิ อวฺวาสิกา
 อตฺตฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เอวรูปํ อณาจารย์ อจฺจรณฺติ มาตาวจฺฉ
 โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ สิญฺจนฺติปิ สิญฺจาเปนฺติปิ ๑ เป ๑ วิวิธมฺปิ
 อณาจารย์ อจฺจรณฺติ เยมี เต ภาณฺเต มนฺธสํ ปุพฺเพ สฺกฺขา อเหสฺสุ
 ปสฺสนา เตมี เอตฺรหิ อสฺสํสฺกฺขา อปฺปสฺสนา ยานิมิ ตานิ สํฆสฺส
 ปุพฺเพ ทานปถานิ ตานิมิ เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนานิ วิญฺจนฺติ เปสฺสา
 ภิกฺขุ นิสฺสันติ ปาปภิกฺขุ สํฆ ภาณฺเต ภควา ภิฏาภิวิธุมิ ภิกฺขุ
 ปหิณฺนยฺย ยถา ภิฏาภิวิธุมิ อวฺโส สนฺนํเหยฺยาติ ตโต อํ
 ภควา อากฺขณามฺติ ๑

[๖๓๘] อถ ไช ภควา เขตฺสุมิ นิทานํ เขตฺสุมิ ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆ
 สฺนนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏิปุจฺฉิ สฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสํชิปนฺนพฺพสฺสกา
 นาม ภิฏาภิวิธุมิ อวฺวาสิกา อตฺตฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เอวรูปํ
 อณาจารย์ อจฺจรณฺติ มาตาวจฺฉ โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ สิญฺจนฺติปิ

สีนุจาเปณุตฺตมํ โยจินุตฺตมํ โยจินาเปณุตฺตมํ คนฺถเนตฺตมํ คนฺถาเปณุตฺตมํ
 เอกโตวณฺฏิกมถํ กรโณตฺตมํ การาเปณุตฺตมํ อุกโตวณฺฏิกมถํ กรโณตฺตมํ
 การาเปณุตฺตมํ มณฺชริกํ กรโณตฺตมํ การาเปณุตฺตมํ วิชฺฐิกํ กรโณตฺตมํ
 การาเปณุตฺตมํ วฏฺฐกํ กรโณตฺตมํ การาเปณุตฺตมํ อเวฬํ กรโณตฺตมํ
 การาเปณุตฺตมํ อรฺรจฺจทํ กรโณตฺตมํ การาเปณุตฺตมํ ๑เป ๑ วิจิธมฺม อนาจารํ
 อาจรุตฺติ เยนี เต มนุสฺสํ ปุพฺเพ ตฺถา อเหตุํ ปสฺสนา เตนี เอตฺรหิ
 อสฺสํ ตฺถา อปฺปสฺสนา ยานี ตานิ ตฺถสฺสํ ปุพฺเพ ทานปถานิ ตานี
 เอตฺรหิ อฺปฺปจฺฉินฺหานิ วิมฺบฺหานิ เปตฺตา ภิกฺขุ นีวสฺสํ ปาปภิกฺขุติ ๑
 สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อณฺเฏนวิภํ ภิกฺขเว เตสํ
 โมฆปฺริสาณํ ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา เอวรูปํ
 อนาจารํ อาจวิสฺสํ มาถาวจฺฉํ โรเปสฺสํ โรปาเปสฺสํ
 สีนุจิสฺสํ สีนุจาเปสฺสํ โยจินิสฺสํ โยจินาเปสฺสํ
 คนฺถิสฺสํ คนฺถาเปสฺสํ เอกโตวณฺฏิกมถํ กรวิสฺสํ การา-
 เปสฺสํ อุกโตวณฺฏิกมถํ กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ มณฺชริกํ
 กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ วิชฺฐิกํ กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ วฏฺฐกํ
 กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ อเวฬํ กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ
 อรฺรจฺจทํ กรวิสฺสํ การาเปสฺสํ เต กุสฺสํ กุสฺสํ กุสฺสํ
 กุสฺสํ กุสฺสํ เอกโตวณฺฏิกมถํ หวิสฺสํ หวาเปสฺสํ
 อุกโตวณฺฏิกมถํ หวิสฺสํ หวาเปสฺสํ มณฺชริกํ หวิสฺสํ

๑ อโธ ปริ ย. ม. รา. ปิตฺถเกสฺส ภิกฺขเวติ ปาโง ปณฺณายติ ๑

โรเปตพฺพา อาปตฺติ โโรเปตฺวา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเพน สงฺโฆ
 ณาเปตพฺโฝ สฺสณาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิมเ อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกา ภิกฺขุ
 กุตฺตสฺสกา ปาปสฺมาจจวรา ๑ อิมสฺ ปาปกา สฺมาจจวรา ทิสฺสณฺติ เจว
 สฺยฺยณฺติ ๑ กุตฺตานิ ๑ อิมหิ ทฺวฺจฺจานิ ทิสฺสณฺติ เจว สฺยฺยณฺติ ๑ ๑
 ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกตฺถํ สงฺโฆ อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกาณํ ภิกฺขุณํ ภิฏฺาภิวิสฺมา
 ปพฺพาชนียกมฺมํ กเรยฺย นาสฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ ๑ ภิกฺขุหิ ภิฏฺาภิวิสฺมํ
 วตฺถพฺพนฺติ ๑ เอสา ณตฺติ ๑ สฺสณาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิมเ
 อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกา ภิกฺขุ กุตฺตสฺสกา ปาปสฺมาจจวรา ๑ อิมสฺ ปาปกา
 สฺมาจจวรา ทิสฺสณฺติ เจว สฺยฺยณฺติ ๑ กุตฺตานิ ๑ อิมหิ ทฺวฺจฺจานิ
 ทิสฺสณฺติ เจว สฺยฺยณฺติ ๑ ๑ สงฺโฆ อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกาณํ ภิกฺขุณํ
 ภิฏฺาภิวิสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ กโรติ นาสฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ ๑ ภิกฺขุหิ
 ภิฏฺาภิวิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ ๑ ยสฺสยสฺมโต ชมติ อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกาณํ
 ภิกฺขุณํ ภิฏฺาภิวิสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมมตฺตํ กวณฺ นาสฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ
 ภิกฺขุหิ ภิฏฺาภิวิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ โส ตฺถนฺตสฺส ยสฺสํ นกฺขมติ โส
 ภาเสยฺย ๑ ทฺติยมฺมี เอตมตฺถํ วทามิ ๑ เป ๑ ตติยมฺมี เอตมตฺถํ
 วทามิ ๑ สฺสณาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ ๑ เป ๑ โส ภาเสยฺย ๑ กตํ
 สงฺเขน อตฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสกาณํ ภิกฺขุณํ ภิฏฺาภิวิสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ
 นาสฺตชฺชิปนฺนพฺพสฺสเกหิ ๑ ภิกฺขุหิ ภิฏฺาภิวิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ ๑ ชมติ สงฺฆสฺส
 ตสฺมา ตฺถนฺ ๑ เอวเมตํ จารยามิ ๑

๑ เขภฺยฺเยน ปทฺจเฉโต กโต ๑

[๖๒๒] อถโธ สารีปุตโตโมคฺคตฺตณฺณปมฺมุโข ภิกฺขุสงฺโฆ กิฏฺฐาคีรี
 คนฺตุวา อสฺสํชฺชปฺนพฺพตฺถกานํ ภิกฺขุณฺโณ กิฏฺฐาคีรีตฺตมา ปพฺพาชณฺเฑกมฺมํ
 อกาสิ นาสฺสํชฺชปฺนพฺพตฺถเกหิ ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาคีรีตฺตมํ วตฺตพฺพนฺติ ฯ เตะ
 สงฺเขน ปพฺพาชณฺเฑกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตนฺติ น โถมํ ปาเตนฺติ
 น เนตฺถาวํ วตฺตนฺติ น ภิกฺขุ ชฺมาเปนฺติ อฏฺโถสฺสนฺติ ปริภาสฺสนฺติ
 ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปนฺติ ปฏฺก-
 มนฺติปิ วิพฺภนฺติปิ ฯ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปิเจตฺตา ฯ เป ฯ เตะ
 อฺฐณฺณายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อสฺสํชฺชปฺนพฺพตฺถกา
 ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชณฺเฑกมฺมกตา น สมฺมา วตฺติสฺสนฺติ น
 โถมํ ปาเตสฺสนฺติ น เนตฺถาวํ วตฺติสฺสนฺติ น ภิกฺขุ ชฺมาเปสฺสนฺติ
 อฏฺโถสฺสสฺสนฺติ ปริภาสฺสสฺสนฺติ ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา
 ภยคามิตา ปาเปสฺสนฺติ ปฏฺกมิตฺสสฺสนฺติปิ วิพฺภมิตฺสสฺสนฺติปิ ฯ

[๖๒๓] อถโธ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมฺมกํ อาริเจตฺตํ ฯ
 อถโธ ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆมฺ สันนิ-
 ปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺปจฺจํ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสํชฺชปฺนพฺพตฺถกา
 ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชณฺเฑกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตนฺติ ฯ เป ฯ
 วิพฺภนฺติปิ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺวหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุณฺณวิกํ
 ภิกฺขเว เตสํ โมชปฺริสฺสานํ ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว
 โมชปฺริสา สงฺเขน ปพฺพาชณฺเฑกมฺมกตา น สมฺมา วตฺติสฺสนฺติ
 ฯ เป ฯ วิพฺภมิตฺสสฺสนฺติปิ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสณฺณานํ วา ปสาทาย

๑ เป ๑ เอมณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตริเยยฺยาถ ภิกฺข
 ปเนว อณฺณตรํ คามํ วา นิคมํ วา อุนิสฺสํสาเย วิหริติ กุตฺตสโก
 ปาปสฺมาจจาโร ๑ ศสฺส ไช ปาปกา สฺมาจจวรา ทิสฺสํนฺติ เจว
 สฺยฺยํนฺติ ๑ กุตฺตานิ ๑ เตน ทฺวํจํนิ ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยํนฺติ ๑ ๑
 โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอมสฺส วจฺนํโย อายสฺมา ไช กุตฺตสโก
 ปาปสฺมาจจาโร อายสฺมาโต ไช ปาปกา สฺมาจจวรา ทิสฺสํนฺติ เจว
 สฺยฺยํนฺติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมาตา ทฺวํจํนิ ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยํนฺติ
 ๑ ปกฺกมตฺตายสฺมา อิมํมหา อาวสา อถนฺเต อธิ วาเสนาติ ๑
 เอมณฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อจฺจมาโน เต ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย
 ฉนฺทคามิโน ๑ ภิกฺขุ โทสคามิโน ๑ ภิกฺขุ โมหคามิโน ๑ ภิกฺขุ
 ภาวคามิโน ๑ ภิกฺขุ ตาทิสฺสํกาย อาปตฺติยา เอกจฺจํ ปพฺพาเชนฺติ
 เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตํติ ๑ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอมสฺส วจฺนํโย
 มา อายสฺมา เอวํ อจฺจ น ๑ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน น ๑ ภิกฺขุ
 โทสคามิโน น ๑ ภิกฺขุ โมหคามิโน น ๑ ภิกฺขุ ภาวคามิโน
 อายสฺมา ไช กุตฺตสโก ปาปสฺมาจจาโร อายสฺมาโต ไช ปาปกา
 สฺมาจจวรา ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยํนฺติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมาตา ทฺวํจํนิ
 ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยํนฺติ ๑ ปกฺกมตฺตายสฺมา อิมํมหา อาวสา
 อถนฺเต อธิ วาเสนาติ ๑ เอมณฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อจฺจมาโน
 ตเถว ปคฺคณฺเอยฺย โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺนํภาสํติพฺโพ
 ศสฺส ปฏินิสฺสํคฺคฺกาย ๑ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺนํภาสํติมาโน ตํ ปฏิ-

นิสฺสํชฺชเยยฺย อิจฺเจกํ กุสฺสํ โน เจ ปฏินิสฺสํชฺชเยยฺย สงฺฆาทิสฺโสติ ๑

[๖๒๔] ภิกฺขุ ปเนว อณฺเวยตรํ คามํ วา นิคมํ วาติ คาโมมี
นิกโมมี นครมี คาโม เจว นิคโม จ ๑ อฺปนินิสฺสํชฺช วิหรตฺติ
คตฺถ ปฏีพทฺธา โหนฺติ จีวรมีนุทปาทเสนาสนคิตานปจฺจยภณฺตฺช-
ปริกฺขารว ๑ กุถํ นาม จตฺตารี กุถานิ ชฺชตฺติยกุถํ พฺรหฺมณฺณกุถํ
เวสฺสํกุถํ สํพุทฺธกุถํ ๑ กุถทฺฐโกติ กุถานิ ทฺฐเตติ ปุพฺเปเน วา
ณเตเน วา จฺณเณเน วา มตฺติกาย วา ทนฺตกฏฺเฐเน วา เวพฺพณี
วา เวชฺชิกาย วา ชฺงฺฆเปตฺตนิเกเน วา ๑ ปาปสฺมาจฺจโรติ มาตวจฺจํ
โรเปตฺตํ โรปาเปตฺตํ สฺสิจฺจํ สฺสิจฺจาเปตฺตํ โอจฺฉินาตฺตํ โอจฺฉินาเปตฺตํ
คณฺเถตฺตํ คณฺเถาเปตฺตํ ๑

[๖๒๕] ทิสฺสํนฺติ เจว สํยุยฺยนฺติ จาติ เย สํมมุทฺธา เต ปสฺสํนฺติ
เย ติโรกฺขว เต สฺสณฺนฺติ ๑ กุถานิ จ เตเน ทฺฐจฺฉานํติ ปุพฺเพ
สํทฺธว หุตฺวา ตํ อากมฺมํ อสฺสํสํทฺธว โหนฺติ ปสฺสํนฺนา หุตฺวา
อปฺปสฺสํนฺนา โหนฺติ ๑ ทิสฺสํนฺติ เจว สํยุยฺยนฺติ จาติ เย สํมมุทฺธา
เต ปสฺสํนฺติ เย ติโรกฺขว เต สฺสณฺนฺติ ๑

[๖๒๖] โส ภิกฺขุชฺชติ โย โส กุถทฺฐโก ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหํติ
อณฺเวยเหติ ภิกฺขุหิ ๑ เย ปสฺสํนฺติ เย สฺสณฺนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ
อายสฺมา โช กุถทฺฐโก ปาปสฺมาจฺจโร อายสฺมาโต โช ปาปกา
สฺมาจฺจรวา ทิสฺสํนฺติ เจว สํยุยฺยนฺติ จ กุถานิ จายสฺมาตา ทฺฐจฺฉานิ

ทิสฺสํนุติ เจว สฺยํนุติ จ ปฏุกมตายนฺตมา อิมมฺหา อวาสา
 อตฺตเต อีธ วาเสนาติ ฯ เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
 เต ภิกฺขุ เอวํ วทေยฺย นนฺทคามินิ จ ภิกฺขุ โทสคามินิ จ
 ภิกฺขุ โมหคามินิ จ ภิกฺขุ ภยคามินิ จ ภิกฺขุ ตาทีสิกาย
 อวปตฺติยา เอกจฺจํ ปพฺพาเสนติ เอกจฺจํ น ปพฺพาเสนคฺคิ ฯ

[๖๕] ไส่ ภิกขุชฺติ โย ไส่ กมฺมกโต ภิกขุ ฯ ภิกขุหັค
 ธนฺตေเห ภิกขุหิ ฯ เย ปถํສນຕິ ເຍ ສຸຂນຕິ ເທວີ ວຈຸຕພູໂພ
 ມາ ອາຍສຸມາ ເອວໍ ອວຈ ນ ຈ ກິກຂຸ ດນຸທຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ
 ໂທສຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ ໂມທຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ ຣາຍຄາມິໂນ
 ອາຍສຸມາ ໄຫ ກຸດທູສໂຄ ປາປສມາຈາໂຣ ອາຍສຸມໂຕ ໄຫ ປາປກາ
 ສມາຈາວາ ທິສຸສັນຕິ ເຈວ ສຸຍຍະນຕິ ຈ ກຸດານິ ຈາຍສຸມຕາ ທຸງຊານິ
 ທິສຸສັນຕິ ເຈວ ສຸຍຍະນຕິ ຈ ປກຸມຕາຍສຸມາ ອິມມຸທາ ອາວາສາ
 ອຣນເຕ ອິຫ ວາເສນາຕິ າ ທຸຕິຍມຸບີ ວຈຸຕພູໂພ ຕຕິຍມຸບີ ວຈຸຕພູໂພ າ
 ສເຈ ປງົນິສຸສັຊຫຕິ ອິຈເຈຕໍ ກຸສຳ ໂນ ເຈ ປງົນິສຸສັຊຫຕິ ອາປຕຕິ
 ທຸກກຸງສຸສ າ ສຸຸຸວາ ນ ວກນຕິ ອາປຕຕິ ທຸກກຸງສຸສ າ ໄສ່ ກິກຂຸ
 ສຸຂມຸສຸເລມີ ອາກທຸສິກຸວາ ວຈຸຕພູໂພ ມາ ອາຍສຸມາ ເອວໍ ອວຈ ນ
 ຈ ກິກຂຸ ດນຸທຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ ໂທສຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ
 ໂມທຄາມິໂນ ນ ຈ ກິກຂຸ ຣາຍຄາມິໂນ ອາຍສຸມາ ໄຫ ກຸດທູສໂຄ
 ປາປສມາຈາໂຣ ອາຍສຸມໂຕ ໄຫ ປາປກາ ສມາຈາວາ ທິສຸສັນຕິ ເຈວ
 ສຸຍຍະນຕິ ຈ ກຸດານິ ຈາຍສຸມຕາ ທຸງຊານິ ທິສຸສັນຕິ ເຈວ ສຸຍຍະນຕິ ຈ

ภาวะประโยชน์ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺถุสฺส ฯ สงฺฆาติเสตฺถุ อหฺมา-
 ปชฺชนตฺถุสฺส ฅตฺติยา ทุกฺกหฺมึ ทวฺหิ กมฺมวาทิ อุตฺตจฺจุยา ปฏิ-
 ปตฺถมฺภนฺติ ฯ สงฺฆาติเสตฺถิ สงฺโฆ ๑ ตฺถุสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสํ
 เทติ มฺหุทาย ปฏิทตฺถิ ฆานตฺถํ เทติ อพฺภตฺติ น สฺมพฺหุตา
 น เอกปฺกฺคโต เตน อฺจุจฺติ สงฺฆาติเสตฺถิ ฯ ตฺถุสฺเสว อาปตฺติ-
 นิกายสฺส นามกมฺมํ อธิวํ น เตนปี อฺจุจฺติ สงฺฆาติเสตฺถิ ฯ

[២៣០] ឆមុំកម្ពុជា ឆមុំកម្ពុជាឈ្នួល ប្រព្រឹត្តិស្ថានភូមិ ចាស់ភូមិ
ស្ថានភាពស្ថានភាព ។ ឆមុំកម្ពុជា រោងចក្រ ប្រព្រឹត្តិស្ថានភូមិ ចាស់ភូមិ
ស្ថានភាពស្ថានភាព ។ ឆមុំកម្ពុជា ឧបកម្មកម្ពុជាឈ្នួល ប្រព្រឹត្តិស្ថានភូមិ
ចាស់ភូមិ ស្ថានភាពស្ថានភាព ។ ឧបកម្មកម្ពុជា ឆមុំកម្ពុជាឈ្នួល ចាស់ភូមិ
ក្រុមភូមិ ។ ឧបកម្មកម្ពុជា រោងចក្រ ចាស់ភូមិ ក្រុមភូមិ ។ ឧបកម្ម-
កម្ពុជា ឧបកម្មកម្ពុជាឈ្នួល ចាស់ភូមិ ក្រុមភូមិ ។

[๖๓๓] อณาปตฺติ อสงฺมณฺหาສ໌ນທຸດສ໌ ປງິນີສ໌ຕ໌ໜທຸດສ໌ ອຸມຸມທຸ-
ກສ໌ຕ໌ ວິຫຸຕຈິຕສ໌ຕ໌ ເວທນງູສ໌ຕ໌ ຫາທິກມຸນິກສ໌ຕ໌ຈາຕິ ॥

គេរស់រានមានជីវិត ឬទេ ។

[๖๓๒] อุกุทิฏฐา โห อายตมฺนโต เตรสฺส สงฺฆาติเสสา มฺมา
นว ปจฺมาปคฺคิกา จตุตาโร ยาวตตฺติยา เยสํ ภิกฺขุ อญฺเญตฺว จา
อญฺเญตฺว จา อาปชฺชิตวา ยาวตฺติหิ ฆานํ ปฏิจฺญาเทติ ตาวตฺติหิ เตน

ภิกขุณา อกามา ปวิตุตพุพ ๑ ปวิตุตปวิวาเสณ ภิกขุณา อตุตฺร
 ฌารตุคิ ภิกขุมาณตุตาย ปฏิปชชิตพุพ ๑ จินฺณณมานตุโต ภิกขุ
 ยตุต สียา วีสติคโคณ ภิกขุสงฺโฆ ตตุต โส ภิกขุ อพุเกตพุโพ ๑
 เอเกณบี เจ อฺโน วีสติคโคณ ภิกขุสงฺโฆ คิ ภิกขุ อพุเกยฺย
 โส ๑ ภิกขุ อนพุโกโต เต ๑ ภิกขุ คารยหา ๑ อยิ ตตุต
 สามีจิ ๑ ตตุตถายสฺมนฺโต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา ทฺติยมฺบี
 ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา ตฺติยมฺบี ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา
 ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺนุหิ ๑ เอวเมตํ ชารยามีติ ๑
 เตรสํกิ นิฏฺฐิตํ ๑

ตสฺสุทฺททานิ

วิสฺสุจิ กายสฺสคฺโค	ทฺฐุสฺสโต ^๒ อตุตคามณฺ
สณฺจวิคฺคิ กุฏฺเฐ เจว	วิหาโร ๑ อมฺมถํ
กิณฺนจิ เตสฺสณฺจิ เกโท ๑	ตสฺสเสว อนฺนตุตฺตกา
ทฺพุพจํ กุตฺตสฺสณฺจ	สงฺฆาภิเสถสา เตรสํกิ ^๓ ๑

๑ ย. กายสฺสคฺคิ ๑ ๒ ย. ทฺฐุสฺสโต ๑ ๓ ย. เทสฺสณฺจ ๑
 ๔ มรฺมมรฺมณฺณวโปคฺคเกสฺส ตสฺสุทฺททานิ น โหติ ๑

อนิยตกถุญท์

อิเม โข ปนายสฺมโต เทว อนิยตา รมมา อุกุเทสํ อากฺขณฺติ ฯ

ปจฺจมานิยโต

[๖๓๓] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีณฺฑิกิถสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อายสฺมา อุกายิ
สํวตฺถิยํ กุตุปโก โหติ พหุกานิ กุธานิ อุปสงฺกมฺติ ฯ เตน โข
ปน สมฺเยน อายสฺมโต อุกายิสฺส อุปฺปจฺจกกุถสฺส กุมาริกา อณฺเ
ตฺรสฺส กุถสฺส กุมารกสฺส ทินฺนา โหติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุกายิ
ปฺพพณฺหสฺมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวราทาย เยน ตํ กุถํ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ กหํ อิตฺถนฺนามาติ ฯ เต เอวมาหํ
ทินฺนา ภนฺเต อมฺกสฺส กุถสฺส กุมารกสฺสํวติ ฯ ตมฺปิ โข กุถํ
อายสฺมโต อุกายิสฺส อุปฺปจฺจกํ โหติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุกายิ
เยน ตํ กุถํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ กหํ
อิตฺถนฺนามาติ ฯ เอสยฺย โอววเก นิสินฺนาติ ฯ อถ โข อายสฺมา
อุกายิ เยน สํ กุมาริกา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตสฺสา
กุมาริกาย สทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน อถกฺกมฺนิเย
นิตฺตฺตํ กปฺเปติ กายยฺยตฺตํ สมุจฺจปนฺโต กายยฺยตฺตํ รมํ ภณฺนฺโต ฯ

[๖๓๔] เตน โข ปน สมฺเยน วิธํชา มิคารมาตา พหุปฺปคฺตา
โหติ พหุณฺคฺตา อโรคฺคปฺปคฺตา อโรคฺคณฺคฺตา อภิมํจฺจคตฺตมฺมคฺตา ฯ

๖๓๕] อนนิตกณฺเฑ ปจฺมานนิตฺตํ ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภังโก ๔๓๓

ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน
สํกฺกมํ เอโก เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน อสงฺนํ อตฺตกมฺมณฺเฑ นิสฺสรํ
กปฺเปยฺย ตเมณํ สํกฺกมฺมํ อปฺปาสิกา ทิสฺวา ติณฺณํ รมฺมานํ
อณฺณตเรณ วเทยฺย ปาวาสิเกน วา สงฺฆาตีสฺเสน วา ปาจิตฺตฺติเยน
วา นิสฺสรํ ภิกฺขุ ปฏิชานมาโน ติณฺณํ รมฺมานํ อณฺณตเรณ
กาเรตฺตํ ปาวาสิเกน วา สงฺฆาตีสฺเสน วา ปาจิตฺตฺติเยน วา
เยน วา สํกฺกมฺมํ อปฺปาสิกา วเทยฺย เตन โส ภิกฺขุ
กาเรตฺตํ ๑ อยํ รมฺโม อนนิตฺตํ ๑

[๖๓๕] โย ปนาคิ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมํ สํกฺกมํ อตฺตํ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มาตุคฺคาโม นาม มนุสฺสํ
น ยถํ น เปตํ น ตีรจฺฉานคคฺคา อนฺตมโส ตทฺหฺชาตานิ ทาวิกา
ปเคว มหฺนคฺคํ ๑ สํกฺกมฺมํ เอกโต ๑ เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว
โหติ มาตุคฺคาโม ๑ ๑ วโห นาม จกฺขุสฺส วโห โสตฺส วโห ๑
จกฺขุสฺส วโห นาม น สกฺกา โหติ อุกฺกมฺมํ นิสฺสรํ รมฺมานํ
วา อุกฺกมฺมํ นิสฺสรํ สํกฺกมฺมํ นิสฺสรํ ๑ โสตฺส วโห
นาม น สกฺกา โหติ ปกคฺคภา โสตฺส ๑ ปฏิจฺจนฺนํ นาม อสงฺนํ
กฺกมฺมํ วา กวาเนน วา กิตฺตฺตํ วา สํกฺกมฺมํ ปากาเรณ วา
รูกฺกมฺมํ วา กมฺมํ วา โกฏจฺฉิยา วา เยน เกณจิ ปฏิจฺจนฺนํ
โหติ ๑ อตฺตกมฺมณฺเฑติ สกฺกา โหติ เมณฺณ รมฺมํ ปฏิเสวํ ๑

๓ ย. ม. วา. มหฺนคฺคํ ๑

นิตฺตํ กบฺเปยฺยาติ มาตุคามํ นิตฺตํ ภิภุชฺชํ อุนฺนิตฺตํ ภา โหติ
อุนฺนิตฺตํ ภา ภิภุชฺชํ นิตฺตํ มาตุคามํ อุนฺนิตฺตํ ภา โหติ
อุนฺนิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ ภา นิตฺตํ ภา โหติ อุนฺนิตฺตํ ภา นิตฺตํ ภา

[๖๓๖] สํกฺกมฺมํ นาม อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ วิภังกํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ นาม อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ

[๖๓๗] อุนฺนิตฺตํ อุนฺนิตฺตํ อุนฺนิตฺตํ อุนฺนิตฺตํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ นาม อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ

[๖๓๘] สํ กํ อุนฺนิตฺตํ อุนฺนิตฺตํ อุนฺนิตฺตํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ นาม อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ
นิตฺตํ ภา อุนฺนิตฺตํ ภา อากคฺคตํ อภิภุชฺชํ

ตพฺโพ ๑ สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิสีนฺโน มาตุ-
 ความสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺโตติ โส เจ เอวํ วทฺเขยฺย นาทํ
 นิสีนฺโน อปีจ ๒ จิโตติ น การตพฺโพ ๑

[๖๓๙] สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิปฺนฺโน
 มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺโตติ โส เจ ทํ ปฏิชานาติ
 อาปตฺติยา การตพฺโพ ๑ สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
 นิปฺนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺโตติ โส เจ เอวํ
 วทฺเขยฺย สจฺจาทํ นิปฺนฺโน โน จ ๒ เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺติ
 นิปฺชชาย การตพฺโพ ๑ สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
 นิปฺนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺโตติ โส เจ เอวํ
 วทฺเขยฺย นาทํ นิปฺนฺโน อปีจ ๒ นิสีนฺโนติ นิสฺชชาย การ-
 ตพฺโพ ๑ สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิปฺนฺโน มาตุ-
 ความสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏิเสถนฺโตติ โส เจ เอวํ วทฺเขยฺย นาทํ
 นิปฺนฺโน อปีจ ๒ จิโตติ น การตพฺโพ ๑

[๖๔๐] สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิสีนฺโน
 มาตุคาเมน สทฺธิํ กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ทํ ปฏิชานาติ
 อาปตฺติยา การตพฺโพ ๑ สํ เจ เอวํ วทฺเขยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
 นิสีนฺโน มาตุคาเมน สทฺธิํ กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ เอวํ
 วทฺเขยฺย สจฺจาทํ นิสีนฺโน โน จ ๒ กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชนฺติ
 นิสฺชชาย การตพฺโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสีนฺโน อปีจ ๒ นิปฺนฺโนติ

นิปฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน อมฺิ ๒ จิตฺติ
น กาเรตฺตํ ๑

[๖๔๓] ตํ เจ เหวํ วเทยฺย อญฺโฆ มยา ทิฏฺฐํ นิสฺสํโน
มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ กายสํสํคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺิชาเนติ
อาปตฺติยา กาเรตฺตํ ๑ ตํ เจ เหวํ วเทยฺย อญฺโฆ มยา ทิฏฺฐํ
นิสฺสํโน มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ กายสํสํคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ เหวํ
วเทยฺย สจฺจํ นิสฺสํโน โน จ ๒ กายสํสํคํ สฺมาปชฺชนฺติ
นิปฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน อมฺิ ๒ นิสฺสํโนติ
นิปฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน อมฺิ ๒ จิตฺติ
น กาเรตฺตํ ๑

[๖๔๔] ตํ เจ เหวํ วเทยฺย อญฺโฆ มยา ทิฏฺฐํ มาตุคฺคาเมน
สทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏฺิจฺฉนฺเน อาสเน อตฺถกมฺุมนิเย นิสฺสํโนติ
โส เจ ตํ ปฏฺิชาเนติ นิสฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน
อมฺิ ๒ นิสฺสํโนติ นิสฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน
อมฺิ ๒ จิตฺติ น กาเรตฺตํ ๑

[๖๔๕] ตํ เจ เหวํ วเทยฺย อญฺโฆ มยา ทิฏฺฐํ มาตุคฺคาเมน
สทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏฺิจฺฉนฺเน อาสเน อตฺถกมฺุมนิเย นิสฺสํโนติ
โส เจ ตํ ปฏฺิชาเนติ นิสฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน
อมฺิ ๒ นิสฺสํโนติ นิสฺชฺชาย กาเรตฺตํ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสํโน
อมฺิ ๒ จิตฺติ น กาเรตฺตํ ๑

[๖๔๔] อนิยโตติ น นิยโต ปาวาชิกํ วา สงฺฆาติเสโส วา
ปาจิตฺติยํ วา ฯ

[๖๔๕] คมนํ ปฏิษานาติ นิสฺสํ ปฏิษานาติ อาปคฺติํ ปฏิษานาติ
อาปคฺติยา กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ ปฏิษานาติ นิสฺสํ นปฺปฏิษานาติ
อาปคฺติํ ปฏิษานาติ อาปคฺติยา กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ ปฏิษานาติ
นิสฺสํ ปฏิษานาติ อาปคฺติํ นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ กาเรตฺพุโ ๑
คมนํ ปฏิษานาติ นิสฺสํ นปฺปฏิษานาติ อาปคฺติํ นปฺปฏิษานาติ น
กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ ปฏิษานาติ อาปคฺติํ
ปฏิษานาติ อาปคฺติยา กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ
นปฺปฏิษานาติ อาปคฺติํ ปฏิษานาติ อาปคฺติยา กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ
นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ ปฏิษานาติ อาปคฺติํ นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ
กาเรตฺพุโ ๑ คมนํ นปฺปฏิษานาติ นิสฺสํ นปฺปฏิษานาติ อาปคฺติํ
นปฺปฏิษานาติ น กาเรตฺพุโ ๑

ปจฺโม อนิยโต นิฏฺฐิตो ๑

ทុตฺติยานนฺยโต

[๖๔๖] เตน สมนฺเนน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิณํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีณํทิกกสฺส อารามे ๑ เตน โส ปน สมนฺเนน อายสฺมา
อุทฺทายี ภควตา ปฏิทฺธิตฺตํ มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย วโ
ปฺปิจฺฉนฺเน อาสฺเน อตฺถกมฺมณฺเเย นิสฺสรํ กปฺเปตฺตุนฺติ ตสฺสํสาเยว
กุมาริกาย สทฺธิํ เอโก เอกาย วโ นิสฺสรํ กปฺเปตฺติ กาลยตุตฺตํ
สํมุตฺตปฺนฺโต กาลยตุตฺตํ ชมฺมํ ภณฺโณโต ๑ ทุตฺติยมฺมี โส วิสํสา
มิกฺขารมาตา นิมฺมิตฺตา ตํ กุตฺตํ อคฺคมาสี ๑ อทุกฺกสํ โส วิสํสา
มิกฺขารมาตา อายสฺมนฺตํ อุทฺทายี ตสฺสํสาเยว กุมาริกาย สทฺธิํ เอกํ^๑
เอกาย วโ นิสฺสินฺนํ ทิสฺสุวาน อายสฺมนฺตํ อุทฺทายี เขตฺตทวโจ อิทํ
ภนฺเต นจฺฉนฺนํ นปฺปปฏิรูปํ ยํ อยฺโย มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก
เอกาย วโ นิสฺสรํ กปฺเปตฺติ กิณฺญจามิ ภนฺเต อยฺโย อนตฺถติโก
เตน ชมฺเมเนน อมฺมิจํ ทสฺสํทสาปฺยา อปฺปปสฺสนา มนุสฺสํสาติ ๑ เอวํมี
โส อายสฺมา อุทฺทายี วิสํสาเยว มิกฺขารมาตุยา วุจฺจมาโน นาทิย ๑
อถ โส วิสํสา มิกฺขารมาตา นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุณฺณํ เขตฺตมตฺถํ อารโหเจตี ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อสฺสณฺณานฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทฺทายี มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย
วโ นิสฺสรํ กปฺเปตฺตํตฺติ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมตฺถํ

๑ ย. ม. เอโก ๑

๖๔๗] อนนิตยตณฺเห ทฺตียนนิตฺโต ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภวโก ๔๓๘

อาโรเจสฺสุ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกฺกามิ มาตฺตคาเมน สทฺธิํ เอโก
เอกาย รโห นิสฺสํสํ กปฺเปสฺสํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺคหิ พฺพุโ
ภควา ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชปฺปริสฺสํ มาตฺตคาเมน สทฺธิํ
เอโก เอกาย รโห นิสฺสํสํ กปฺเปสฺสํสํติ เนตํ โมชปฺปริสฺสํ อปฺปสณฺณนํ
วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺกฺกตฺตํเสยฺยาถ น เหว โข ปน ปฏิจฺจณฺ्हํ อาสํนํ โหติ นาทงฺกมฺมณฺญิ
อถญฺจ โข โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสฺสํสํสํสํสํ วาจํหิ โธภาสํสํ ๑ โย
ปน ภิกฺขุ ตถารูเป อาสเน มาตฺตคาเมน สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห
นิสฺสํสํ กปฺเปยฺย ตเมนํ สทฺธิํเสยฺยวสํสํ อฺปาสํสํ ทิสฺสวา ทฺวํนํ
สมฺมานํ อณฺณตเรน วทฺเยยฺย สํสํสํสํสํสํสํ วา ปาจิคฺคตฺตเณน วา
นิสฺสํสํ ภิกฺขุ ปฏิจฺจานมาโน ทฺวํนํ สมฺมานํ อณฺณตเรน กาเรตฺตพฺโพ
สํสํสํสํสํสํสํ วา ปาจิคฺคตฺตเณน วา เยน วา สํสํ สทฺธิํเสยฺยวสํสํ
อฺปาสํสํ วทฺเยยฺย เตน โส ภิกฺขุ กาเรตฺตพฺโพ ๑ อยมฺปิ สมฺโม
อนนิตฺตํ ๑

[๖๔๗] น เหว โข ปน ปฏิจฺจณฺ्हํ อาสํนํ โหตฺตํ อปฺปฏิจฺจณฺ्हํ
โหติ กฺก
รฺก
รฺก
โหติ ๑ นาทงฺกมฺมณฺญนฺติ น สกฺกา โหติ เมถุนํ สมฺมํ ปฏิจฺเจวํสํ ๑
อถญฺจ โข โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสฺสํสํสํสํ วาจํหิ โธภาสํสํ สกฺกา
โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสฺสํสํสํสํ วาจํหิ โธภาสํสํ ๑

[๖๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑ อัย
 อิมสุมิ อตุเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ คถารุเป อาสเนติ เขวรูป
 อาสเน ๑ มาตุคาม นาม มนุสส์ติถิ น ยถิ น เปติ น
 ติรจฺจนคตา วิญญู ปฏิปทา สฺภาสิตทฺพฺภาสิตํ ทฺวฺจฺจุตฺตาทฺวฺจฺจุตฺ
 อาชานิตุ ๑ สฺทฺธินฺติ เอกโต ๑ เอโก เขกายาติ ภิกขุ เจว โหติ
 มาตุคาม ๑ ๑ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห สฺสคฺส รโห ๑
 จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อถิ วา นิชฌิมาเน ภมฺกํ
 วา อุกฺกขิยมาเน สฺสํ วา อุกฺกขิยมาเน ปสฺสิตุ ๑ สฺสคฺส รโห
 นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา สฺสํ ๑ นิสฺสํ กปฺเปยยาติ
 มาตุคาม นิสฺสเน ภิกขุ อฺปนฺนินฺโน วา โหติ อฺปนฺนินฺโน วา
 ภิกขุ นิสฺสเน มาตุคาม อฺปนฺนินฺโน วา โหติ อฺปนฺนินฺโน วา
 อฺโก วา นิสฺสนา โหนฺติ อฺโก วา นินฺนา ๑

[๖๔๙] สฺทฺธิชฺชยวจฺสา นาม อากคณฺตา อภิสฺเมตาวินิ วิญฺเฒาต-
 ตาสนา ๑ อฺปาติกา นาม พุทฺธํ สฺรณํ คตา ชมฺมํ สฺรณํ คตา
 สฺงฆํ สฺรณํ คตา ๑ ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺวา ๑

[๖๕๐] ทฺวินฺนํ ชมฺมานํ อณฺณคเรน วเทยฺย สฺงฆาติเสสฺเสน วา
 ปาจิตฺติเยน วา นิสฺสํ ภิกขุ ปฏิชานมาโน ทฺวินฺนํ ชมฺมานํ
 อณฺณคเรน กาเรตฺพุโป สฺงฆาติเสสฺเสน วา ปาจิตฺติเยน วา เยน
 วา สฺสา สฺทฺธิชฺชยวจฺสา อฺปาติกา วเทยฺย เตน สฺสํ ภิกขุ
 กาเรตฺพุโป ๑

๒๕๓] อนียตกณฺเฑ ทุคฺคิยานิโค สิกฺขสาปทวิงฺโก ปฏฺฐินฺนาตฺตกรณํ ๔๕๓

[๖๕๓] ถ้า เจ เอวံ วเทยฺย อโย มยา ทิฏฺฐิ นิสฺสินโน
 มาตุคามเน สทฺธิ กายตํสํคํ สมุปฺปชฺชนโตติ โส เจ ตํ
 ปฏิชานาติ อาปคฺติยา กาเรตพฺโพ ๑ ถ้า เจ เอวံ วเทยฺย อโย
 มยา ทิฏฺฐิ นิสฺสินโน มาตุคามเน สทฺธิ กายตํสํคํ สมุปฺปชฺชนโตติ
 โส เจ เอวံ วเทยฺย สจฺจํหํ นิสฺสินโน โน จ ๒ กายตํสํคํ
 สมุปฺปชฺชนติ นิสฺสชาย กาเรตพฺโพ ๑ ถ้า เจ เอวံ วเทยฺย อโย
 มยา ทิฏฺฐิ นิสฺสินโน มาตุคามเน สทฺธิ กายตํสํคํ สมุปฺปชฺชนโตติ
 โส เจ เอวံ วเทยฺย นํหํ นิสฺสินโน อมฺิ จ ๒ นิปนฺโนติ นิปชฺชาย
 กาเรตพฺโพ ๑ ถ้า เจ เอวံ วเทยฺย อโย มยา ทิฏฺฐิ นิสฺสินโน
 มาตุคามเน สทฺธิ กายตํสํคํ สมุปฺปชฺชนโตติ โส เจ เอวံ วเทยฺย
 นํหํ นิสฺสินโน อมฺิ จ ๒ จิโตติ น กาเรตพฺโพ ๑

[๖๕๒] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐิ นินฺนโน
 มาตุคามเนน สํทฺธิํ กายสํสํกํ สํมาปชฺชนโตติ โส เจ ตํ ปฏิชานาติ
 อปตฺติยา การตพฺโพ ๑ เป ๑ สจฺจํ นินฺนโน โน จ โส
 กายสํสํกํ สํมาปชฺชนติ นินฺนชฺชาย การตพฺโพ ๑ เป ๑ นาทํ
 นินฺนโน อปฺปจ โส นิสฺสินฺโนติ นิสฺสนชฺชาย การตพฺโพ ๑ เป ๑ นาทํ
 นิสฺสินฺโน อปฺปจ โส จิโตติ น การตพฺโพ ๑

[๒๕๓] ถ้า เจ เอวံ วเทยฺย อပ္ပสฺสํ มยา สุตํ นิธิมนฺตํ
 มาตุคามํ ทฺวํสุตฺตาหิ วาจาหิ โธภาสํนฺตสฺสํวาทิ โส เจ คํ ปฏิชานาติ

อาปคฺติยา กาเรตพุโพ ๑ ถ้า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺยสฺส มยา
 สฺสํ นิสฺสนฺสฺส มาตุคามํ ทฺวํสุตฺตาหิ วาจาหิ โธภาสฺสนฺตสฺสํสาติ โส
 เจ เอวํ วเทยฺย สจฺจํหํ นิสฺสนฺโน โน ๑ โข มาตุคามํ ทฺวํสุตฺตาหิ
 วาจาหิ โธภาสฺสนฺติ นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน
 อมฺบิ ๒ นิสฺสนฺโนติ นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน
 อมฺบิ ๒ จิโตติ น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๔] ถ้า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺยสฺส มยา สฺสํ นิสฺสนฺสฺส
 มาตุคามํ ทฺวํสุตฺตาหิ วาจาหิ โธภาสฺสนฺตสฺสํสาติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 อาปคฺติยา กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ สจฺจํหํ นิสฺสนฺโน โน ๑ โข ทฺวํสุตฺตาหิ
 วาจาหิ โธภาสฺสนฺติ นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน
 อมฺบิ ๒ นิสฺสนฺโนติ นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน
 อมฺบิ ๒ จิโตติ น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๕] ถ้า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺโย มยา ทิฏฺฐิ มาตุคาเมน
 สทฺธิ เอโก เอกาย วโห นิสฺสนฺโนติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน อมฺบิ ๒ นิสฺสนฺโนติ
 นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน อมฺบิ ๒ จิโตติ
 น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๖] ถ้า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺโย มยา ทิฏฺฐิ มาตุคาเมน
 สทฺธิ เอโก เอกาย วโห นิสฺสนฺโนติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 นิสฺสชฺชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสนฺโน อมฺบิ ๒ นิสฺสนฺโนติ

นิตฺตชฺชาย กาเรตฺตพฺโพ ๑ เป ๑ นาทํ นินฺนโน อมฺมํ ๒ จิตฺติ น
กาเรตฺตพฺโพ ๑

[๖๕๘] อมฺมํปฺปติ ปุริมํ อุตฺตมํ อจฺจุตํ ๑ อนนิตฺติ น
นิตฺติ สงฺฆาตฺตํ ๑ วา ปาจิตฺติ ๑ วา ๑

[๖๕๘] คมนํ ปุชฺชานนิต นิตฺตํ ปุชฺชานนิต อปฺปติ ปุชฺชานนิต
อปฺปติกา กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ ปุชฺชานนิต นิตฺตํ น ปุชฺชานนิต
อปฺปติ ปุชฺชานนิต อปฺปติกา กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ ปุชฺชานนิต
นิตฺตํ ปุชฺชานนิต อปฺปติ น ปุชฺชานนิต นิตฺตชฺชาย กาเรตฺตพฺโพ ๑
คมนํ ปุชฺชานนิต นิตฺตํ น ปุชฺชานนิต อปฺปติ น ปุชฺชานนิต น
กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ น ปุชฺชานนิต นิตฺตํ ปุชฺชานนิต อปฺปติ
ปุชฺชานนิต อปฺปติกา กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ น ปุชฺชานนิต นิตฺตํ น
ปุชฺชานนิต อปฺปติ ปุชฺชานนิต อปฺปติกา กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ น
ปุชฺชานนิต นิตฺตํ ปุชฺชานนิต อปฺปติ น ปุชฺชานนิต นิตฺตชฺชาย
กาเรตฺตพฺโพ ๑ คมนํ น ปุชฺชานนิต นิตฺตํ น ปุชฺชานนิต อปฺปติ
น ปุชฺชานนิต น กาเรตฺตพฺโพติ ๑

ทฺติโย อนนิต นินฺนจิต ๑

ปทภาษณีนานุกฤโม

อภุโกสติ	ปพเพ	๔๐๒	อภุเก	๒๗๕
อภุคิ	„	๓๗๘	„	๒๕๕
อชฌมคคพหิหารูเป	„	๓๐๕	„	๒๒๕
อชฌมคคตฺวเป	„	„	„	„
อชาน	„	๒๓๔	„	๓๗๔
อณฺณตฺว	„	๒๓๔, ๓๐๓	„	๓๗๔, ๒๒๔
อณฺณภาคิยสฺส	„	๕๖๘	„	๓๘๘
อตุตฺตคาม	„	๔๓๗	„	๒๘๘
อตุตฺตทฺเท	„	๕๐๓, ๕๒๔	„	๓๓๘, ๓๕๘
อตุตฺตปนายิก	„	๒๓๓	„	๓๗๓
อทิน	„	๘๕	„	๘๕
อธิกรณสฺส อณฺณภาคิย	„	๕๖๘	„	๓๘๘
อธิกรณสฺส ตพฺภาคิย	„	๕๗๐	„	๓๘๘
อชฺชชฺาย	„	๓๘๘	„	๓๓๘
อนนิกาน	„	๒๓๓	„	๓๗๓
อนนิกนฺย	„	๕๓๐	„	๓๔๒
อนนารม	„	๕๐๘	„	๓๔๓
อนนวิกตฺวา	„	๒๘	„	๔๓
อนนิต	„	๖๔๔, ๖๕๗	„	๔๓๗, ๔๔๓

อนนุทธีเสยฺย	ปพเพ	๕๔๘	อจฺเก	๓๗๗
อนนุทตฺตกา	„	๖๐๓	„	๔๐๖
อนนุสํสํติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
อนนุสํสํนี้	„	๒๑๑	„	๓๔๖
อนนทปริยาเยน	„	๓๘๔	„	๓๓๘
อนนจฺจกฺขาย	„	๒๘	„	๔๓
อนนํ	„	๓๓๒	„	๘๗
อนนฺปฏิจฺจนฺนี	„	๖๔๗	„	๔๓๘
อนนฺปคฺคิโต	„	๕๔๘	„	๓๗๗
อนนฺวิกกมฺนี	„	๕๐๗	„	๓๔๓
อนนฺสํ	„	๒๓๔	„	๓๗๔
อนนฺสํเตนํ	„	๓๘๗	„	๓๔๓
อนนฺนิคฺคณฺหนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
อนนฺนิปฺปิพฺหนา	„	„	„	„
อนนฺเนตฺตพฺพา	„	๕๐๔	„	๓๓๘
อนนฺโก	„	๓๘๔	„	๓๓๗
อนนฺตกํ	„	๕๔๘	„	๓๗๗
อนนฺตณฺ	„	๘๕. ๓๐๔	„	๘๕. ๘๔
อนนฺตณฺจฺ	„	„	„	„
อนนฺโห อนนฺโหสํณฺ	„	๓๘๓	„	๓๔๓

ปทภาษีนยานุกถโม

๔๕๗

อโรหิ รโหสณฺณิ	ปพฺพ	๓๘๓	อญฺเฏ	๓๔๓
อถิ	„	๖๔๗	„	๔๓๘
อถฺกมฺมณิเย	„	๖๓๕	„	๔๓๓
อถฺกณฺ ภาณติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
อถฺมณฺคาคฺคิยาโน	„	๒๓๔, ๕๔๘	„	๓๗๓, ๓๗๗
อถฺวาโส	„	๓๗	„	๕๒
อถฺสํมิถิ	„	๕๐๓	„	๓๓๗
อาทกฺขณนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
อาทาสฺสจฺจิ	„	๘๓	„	๘๘
อาทริยเตโส	„	๕๘๐	„	๓๘๒
อาทิจฺกฺขติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
อาทิจฺกฺขนา	„	๒๐๓	„	๓๔๖
อาทียมาโน	„	๘๘	„	๘๖
อาทียเยยฺย	„	๘๖	„	๘๕
อาทนาปณฺตฺสฺสทิสฺสมาธิ	„	๓๗๗	„	๓๓๓
อาปคฺคิเตโส	„	๕๗๖	„	๓๘๓
อาปนฺโน	„	๒๓๔	„	๓๗๓
อามสฺสนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
อายาจติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
อาธามญฺจิ	„	๘๘	„	๘๓

ถาวราโม	ปพฺเพ ๘๘	องฺเก ๘๓
อาโรคฺยคฺกาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
อิตฺถมฺมํ	„ ๔๒๘	„ ๓๐๒
อุจฺจตฺตํคฺปาณกทฺทฺชฺรูปคฺคตมฺมเก	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
อุคฺคตฺตมฺมํนุสฺสํมฺมโม	„ ๒๓๓	„ ๓๗๓
อุทกํ	„ ๓๐๕	„ ๘๔
อุทกทฺทฺชํ	„ ๘๕	„ ๘๘
อุทฺทเทสฺสปริยาปนฺเนสฺส	„ ๒๓๐	„ ๔๓๒
อุปฺชฌายเตโส	„ ๕๗๘	„ ๓๘๒
อุปฺนิทฺธิปณฺ	„ ๓๘๘	„ ๓๔๓
อุปฺนิทฺธิ	„ ๓๐๘	„ ๘๖
อุปฺนิสฺสํย วิทฺธิ	„ ๖๒๔	„ ๔๒๖
อุปาสํกขา	„ ๖๓๖	„ ๔๓๔
อุมฺมตฺตนา	„ ๓๘๐	„ ๒๕๔
อุตฺตงฺกขนา	„ „	„ „
เฮโก เอกาย	„ ๖๓๕	„ ๔๓๓
เฮตทคฺคํ	„ ๔๓๗	„ ๒๘๘
เฮเตน รมฺเมน	„ „	„ „
โอจฺรโก	„ ๓๓๖	„ ๘๘
โอณฺวิรฺกฺโข	„ ๓๓๗	„ „

ปทภาษณียานุกุมโม

๔๔๘

โอดิณโน	ปพฺพ ๓๗๘	อังก ๒๕๓
โอดปคฺคกีน	” ๔๓๓	” ๓๐๔
โอดปาต	” ๓๘๖	” ๓๔๒
โอดทจฺมพฺพ	” ๔๓๓	” ๓๐๔
โอดภเสยฺย	” ๔๐๐	” ๒๗๕
โอดสนา	” ๓๘๐	” ๒๕๔
โอดงฺฆนา	” ”	” ”
กฏี กมฺเปนโต	” ๓๐๕	” ๒๒๕
กมฺมการี	” ๔๓๓	” ๓๐๔
กตฺยาณชฺโม	” ๔๓๗	” ๒๘๘
กายสํสฺสคฺคํ สฺมาปชฺเชยฺย	” ๓๗๘	” ๒๕๔
กาเยน วาจา ย สํวณฺณเต	” ๓๘๔	” ๓๔๒
กาเยน สํวณฺณเต	” ”	” ๓๔๓
การยมาเนน	” ๕๐๓	” ๓๓๘
กาเรยฺย	” ๕๓๐	” ๓๔๒
กิลฺลิจิ เทสํ	” ๕๗๓	” ๓๘๐
กิลฺลสฺสพฺพานํ	” ๒๓๖	” ๓๗๕
กฏี	” ๕๐๓	” ๓๓๘
กฏ	” ๖๒๔	” ๔๒๖
กฏทฺฐโก	” ”	” ”

โกจิ เทโส	ปพฺเพ ๕๘๕	ขงฺเก ๓๓๘
เขตฺติ	” ๓๐๓	” ๘๒
เขตฺตฺวํ	” ”	” ”
คตฺตฺวาจากเตน ทูเตน	” ๓๘๒	” ๓๔๐
คณฺฐปฺหาโร	” ๒๐๐	” ๓๔๕
คณฺ	” ๓๘๐	” ๒๕๔
คามํ	” ๒๒๔	” ๔๒๖
คามฺภุจํ	” ๓๐๓	” ๘๓
คามฺปจาโร	” ๘๕	” ๘๕
คาโม	” ”	” ”
โคตฺตฺวกรฺชิตา	” ๔๓๒	” ๓๐๓
โคตฺตฺเตโส	” ๕๗๔	” ๓๘๓
จกฺขุสฺส รโห	” ๒๓๕	” ๔๓๓
จกฺขุสฺสํ	” ๓๓๔	” ๘๗
จิตฺตฺมโน	” ๓๘๔	” ๓๓๘
จิตฺตฺตฺตฺวํ	” ”	” ”
จํวเรโส	” ๕๗๘	” ๓๘๒
โจโร	” ๘๗	” ๘๖
ฉนฺทวาทินํ	” ๔๓๓	” ๓๐๔
ฉนฺ	” ๓๘๐	” ๒๕๔

ปทภาษันยานุกถโม

๔๕๓

ชาติเตโส	ปพเพ	๕๗๒	ขงเก	๓๙๐
ชานามิ	,,	๒๓๓	,,	๓๗๓
ชายคฺตเน	,,	๔๒๘	,,	๓๐๒
ชารคฺตเน	,,	,,	,,	,,
ชวตา	,,	๓๘๓	,,	๓๓๗
ฉาน	,,	๒๓๖	,,	๓๗๔
ฉาณ	,,	๒๓๓	,,	๓๗๓
ฉาติรกุชิตา	,,	๔๓๒	,,	๓๐๓
คัมภิกาย	,,	๔๒๘	,,	๓๐๒
คโต อปเรน สมน	,,	๒๓๔, ๕๔๘	,,	๓๗๓, ๓๗๗
คถารูป	,,	๘๘	,,	๘๖
คถารูป	,,	๖๔๘	,,	๔๔๐
คิฏฺเฐย	,,	๕๙๖	,,	๔๐๒
คิฏฺเฐนคต	,,	๓๕	,,	๕๒
คิริย สคฺคตว	,,	๕๐๓	,,	๓๓๘
คฺค	,,	๒๓๔	,,	๓๗๔
เคน พุชาน	,,	๖๒๕	,,	๔๒๖
กถุช	,,	๘๒	,,	๘๘
เกยฺยสงฺขาค	,,	๘๕	,,	๘๕
ทนต์โปณ	,,	๓๐๖	,,	๘๕

ทฺวตฺตถาย	ปพฺเพ ๓๐๕	ตฺถเก ๒๒๖
ทฺวิปทํ	„ ๓๓๓	„ ๘๗
ทณตฺถาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๖
ทาสี	„ ๔๓๓	„ ๓๐๔
ทิสฺวา	„ ๖๓๖	„ ๔๓๔
ทิสฺสนฺติ	„ ๖๒๕	„ ๔๒๖
ทฺฐชฺชิตฺเตน	„ ๓๘๔	„ ๓๓๘
ทฺฐชฺชุตฺตา วาจา	„ ๔๐๐	„ ๒๗๕
ทฺฐชฺชโง โทโส	„ ๕๔๘	„ ๓๗๖
ทฺฐพฺพชาติโก	„ ๖๓๐	„ ๔๓๓
ทฺฐพฺพญํ	„ ๒๘	„ ๔๓
ทฺฐพฺพญายิกมฺมํ	„ „	„ „
ทฺฐปรมฺปราย	„ ๓๘๐	„ ๓๔๐
ทฺฐเตน	„ ๓๘๘	„ ๓๓๘
ทฺฐเตน ตํวณฺณณฺติ	„ ๓๘๕	„ ๓๔๒
โทสํ ปตฺติชฺชาติ	„ ๕๕๓	„ ๓๗๗
ชชาหฺว	„ ๔๓๓	„ ๓๐๔
ชนกฺกิตฺตา	„ „	„ „
ชมฺมํ	„ ๓๐๘	„ ๘๖
ชมฺมปทาโร	„ ๒๐๐	„ ๓๔๖

ปทภาษณียานุกถโม

๔๕๓

ธมฺมรทฺธิตา	ปพฺพ	๔๓๒	อญฺเ	๓๐๓
นามเตโส	„	๕๗๓	„	๓๘๐
นาถกมฺมณีย	„	๖๔๗	„	๔๓๘
นาฏจ	„	๘๖	„	๘๘
นาฏา	„	„	„	„
นิคม	„	๖๒๔	„	๔๒๖
นิมิตฺตกมฺม	„	๓๒๐. ๒๐๒	„	๘๘. ๓๔๗
นิตฺตํ กปฺเปยฺย	„	๖๓๕	„	๔๓๔
นคฺคยฺห	„	๕๘๖	„	๔๐๒
ปฏฺวณฺตี	„	๔๓๓	„	๓๐๔
ปฏิกทฺตนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
ปฏิจฺจนฺตี ๓๘๓	„	๖๓๕	„	๔๓๓
ปฏิจฺจตฺติ	„	๔๑๒	„	๒๗๕
ปฏฺเฐวติ	„	๓๔	„	๕๓
ปตฺตเตโส	„	๕๗๗	„	๓๘๓
ปพฺพทฺษณียกมฺม	„	๖๒๓	„	๔๒๓
ปพฺพทฺษณีย	„	๘๗	„	๘๖
ปมณฺตี ๓๔๓	„	๕๓๐	„	๓๔๒
ปมณฺตี	„	๕๐๓	„	๓๘๘
ปรกฺกเมยฺย	„	๕๘๖	„	๔๐๒

ปวามธนา	ปพฺพ ๓๘๐	ขงฺเก ๒๕๔
ปวิจเรยฺย	„ ๔๑๗	„ ๒๘๙
ปวิภาโส	„ ๘๗	„ ๘๖
ปสฺสํสามิ	„ ๒๓๓	„ ๓๗๓
ปสฺสํสาธุปตฺตมฺเภ	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
ปาโน	„ ๓๓๓	„ ๘๗
ปาโท	„ ๘๓	„ ๘๓
ปาปเกน	„ ๓๘๔	„ ๓๓๘
ปาปสฺมาจาโร	„ ๖๒๔	„ ๔๒๖
ปาวาชิเกน รมฺเมน	„ ๕๔๘	„ ๓๗๗
ปาวาชิโก	„ ๓๖	„ ๕๒
ปิตฺตฺกุกฺขิตา	„ ๔๓๒	„ ๓๐๓
ปฺจุณฺติ	„ ๔๐๒	„ ๒๗๕
ปฺจุณฺตฺถาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๖
ปฺวิสฺมตฺติ	„ ๔๒๙	„ ๓๐๒
ผตฺตํจฺฉินฺทิตฺวา	„ ๒๓๖	„ ๓๗๕
โผฏฺฐพฺพูปหาโร	„ ๒๐๐	„ ๓๔๕
พนฺธะยฺยํ	„ ๘๗	„ ๘๖
พฺรหฺมจฺริยา	„ ๕๔๘	„ ๓๗๗
พฺรหฺมจฺวาริ	„ ๔๑๗	„ ๒๘๙

มาตาศีตรุกขิตา	ปพฺพ	๔๓๒	อังก	๓๐๓
มาตุคาม	,,	๓๗๘, ๔๐๐, ๖๔๘	,,	๒๕๓, ๒๗๕, ๔๔๐
มาตุรูกขิตา	,,	๔๓๒	,,	๓๐๓
มาทิส	,,	๔๓๗	,,	๒๘๘
มุต	,,	๒๓๔	,,	๓๗๔
มุตติกา	,,	๔๓๓	,,	๓๐๔
เมณฑมโม	,,	๓๓	,,	๕๓
เมณฑมุตติกา	,,	๔๐๐	,,	๒๗๕
ยณฺณตฺถ	,,	๓๐๕	,,	๒๒๖
ยการุณี	,,	๘๗	,,	๘๕
ยา	,,	๔๓๗	,,	๒๘๘
ยาจติ	,,	๔๐๒	,,	๒๗๕
ยานิ	,,	๘๗	,,	๘๐
ยานุจ	,,	,,	,,	,,
ยุดิ	,,	๔๐๐	,,	๒๗๕
ยว	,,	,,	,,	,,
โย	,,	๒๕	,,	๔๒
รตฺรพาโร	,,	๒๐๐	,,	๓๔๕
รโห	,,	๖๓๕	,,	๔๓๓
รโห อรโหตฺถ	,,	๓๘๓	,,	๓๔๓

ปทภาษณยานุกถโม

๔๕๗

รโห รโหสณณิ	ปพเพ ๓๘๓	อิงเก ๓๔๓
รากุปตถมฺภ	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
ราชาโน	„ ๘๗	„ ๘๕
รูปปหาโร	„ ๒๐๐	„ ๓๔๔
ถึงคเถโส	„ ๕๗๕	„ ๓๘๓
เดชาย สํวณฺณเณติ	„ ๓๘๕	„ ๓๔๒
เดสฺมคฺคิ	„ ๕๗๓	„ ๓๘๐
เดสฺมคฺคโต อูปาทินฺโน	„ ๕๘๕	„ ๓๘๓
เถโส	„ ๕๗๓	„ ๓๘๐
วคฺควาทกา	„ ๖๐๓	„ ๔๐๖
วจุปตถมฺภ	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
วณฺณํ ภาณติ	„ ๔๐๒	„ ๒๗๕
วคฺค	„ ๓๐๒	„ ๘๓
วคฺคญฺจิ	„ „	„ „
วคฺคเทสํนาย	„ ๕๐๔	„ ๓๓๘
วนปฺปติ	„ ๓๐๗	„ ๘๕
วาจาย สํวณฺณเณติ	„ ๓๘๔	„ ๓๔๓
วาคุปตถมฺภ	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
วินิฉฺวรณฺตา	„ ๒๓๖	„ ๓๗๕
วินิฉฺรณฺตํ	„ ๓๗๘	„ ๒๕๒

วิโมกฺโข	ปพฺพ	๒๓๖	อฏฺเฏ	๓๗๕
วิตปฺป	„	๒๓๔	„	๓๗๔
วิสํกฺกิเยน ทฺวเตน	„	๓๘๓	„	๓๔๐
วิสํวฺจ	„	๓๐๓	„	๒๒๔
วิสํวฺจาทฺเพกฺโข	„	๒๓๔	„	๓๗๔
วิหารวฺจ	„	๓๐๐	„	๘๒
วิหาโร	„	๕๒๔	„	๓๕๘
วิสํคฺคทาย	„	๓๐๕	„	๒๒๖
วิมํสํคฺคทาย	„	„	„	„
เวณิ	„	๓๗๘	„	๒๕๔
เวหาสวฺจ	„	๘๔	„	๘๘
โวโรเปยฺย	„	๓๘๓	„	๓๓๗
สํคฺคทาย	„	๓๐๕	„	๒๒๖
สํกฺเคตกมฺม	„ ๓๓๘, ๒๐๒	„	„ ๘๘, ๓๔๖	
สํกฺกมาทิสํโส	„	๓๐๓	„	๒๒๔
สํญฺจวิคฺคํ สํมาปชฺเชยฺย	„	๔๕๘	„	๓๐๒
สํญฺจิจฺจุ	„	๓๘๓	„	๓๓๗
สํญฺเจตนิกา	„	๓๐๓	„	๒๒๔
สํญฺญาจิกา	„	๕๐๓	„	๓๓๘
สํคฺคทวารกํ	„	๓๘๓	„	๓๓๗

ปทภาษัณยานุกกโม

๔๕๘

สทุทูปหาโร	ปทุเพ	๒๐๐	อุงเก	๓๔๔
สทุธิ	,,	๓๗๘	,,	๒๕๓
สทุเชยฺยวสา	,,	๖๓๖	,,	๔๓๔
สทุติเก	,,	๔๓๗	,,	๒๘๘
สทุปริกกมณั	,,	๕๐๘	,,	๓๔๓
สทุปริทตฺตา	,,	๔๓๒	,,	๓๐๓
สทุคฺโค สทุโฆ	,,	๕๘๖	,,	๔๐๒
สทุนุกฺคาหิยมาโน	,,	๒๓๔, ๕๔๘	,,	๓๗๓, ๓๗๗
สทุนุภาสฺนา	,,	๕๘๘	,,	๔๐๓
สทุมาทเปยฺย	,,	๓๘๓, ๓๘๕	,,	๓๓๗, ๓๓๘
สทุมาทาย	,,	๕๘๖	,,	๔๐๒
สทุมาธิ	,,	๒๓๖	,,	๓๗๔
สทุมาปคฺติ	,,	,,	,,	,,
สทุมาทจเรยฺย	,,	๒๓๓	,,	๓๗๓
สทุณฺเณยฺย	,,	๓๘๒, ๓๘๔	,,	๓๓๗, ๓๓๘
สทุวิชาวหาโร	,,	๓๓๘	,,	๘๘
สทุสฺสํมิกั	,,	๕๒๔	,,	๓๕๘
สทุหรมฺมิกั	,,	๖๓๐	,,	๔๓๒
สทุสฺสัณ	,,	๒๘	,,	๔๓
สทุสฺสัณสฺมาปฺโน	,,	,,	,,	,,

ตามิ	ปพฺเพ ๑๘๘	ปัจเจก ๓๓๘
ตารกฺขา	,, ๔๓๒	,, ๓๐๓
ตารมฺภิ	,, ๕๐๖	,, ๓๔๐
ติกฺขา	,, ๒๗	,, ๔๒
ติกฺขา อปจฺจุกฺขาคา	,, ๓๐, ๓๒	,, ๔๓, ๕๐
ติกฺขา ปจฺจุกฺขาคา	,, ๓๑	,, ๔๗
ตํถวณฺติ	,, ๔๓๗	,, ๒๘๘
ตุกฺกิ	,, ๓๐๓	,, ๒๒๔
ตุชฺชถาย	,, ๓๐๕	,, ๒๒๕
ตุํกฺกฆาติ	,, ๑๑๐	,, ๘๖
ตุณฺณคาคาเว อภิริติ	,, ๒๓๖	,, ๑๗๕
ตุปฺปินฺนตา	,, ๓๐๓	,, ๒๒๔
ตุยฺยนฺติ	,, ๖๒๕	,, ๔๒๖
เตนาคฺชนเดโส	,, ๕๗๓	,, ๓๘๒
เตนาคฺชนปณฺณวปกสฺสมฺมติ	,, ๕๔๒	,, ๓๖๗
โตคฺคตฺส รโห	,, ๖๓๕	,, ๔๓๓
โต ภิกฺขุ	,, ๕๘๗	,, ๔๐๒
หคฺคโถ	,, ๓๗๘	,, ๒๕๔
หเนยฺยํ	,, ๘๗	,, ๘๖
หรรณํ	,, ๓๐๘	,, ๘๕

สัพพัญญูญาณ อสงฺาณนามานี

อชฺชโก ภิกฺขุ	ปพเพ	๓๗๒	อชฺชโก	๓๒๔
อหฺนโต อวียปฺกคฺคา	”	๓	”	๓
อสงฺสขิปฺนพฺพสฺสกา ภิกฺขุ	”	๒๓๖	”	๔๓๕
อาหฺนโต พุทฺธปฺนุสาโก ปจฺฉิโม	”	๕	”	๓๐
อชฺชวราปถกา อสงฺสวาณิชา	”	”	”	”
อชฺชโย ภิกฺขุ	”	๓๐๓	”	๒๒๓
อชฺชปถวณฺณา ภิกฺขุ	”	๕๕	”	๖๔
อชฺชโย อวียสฺสกาโก เตโร	”	๗๓	”	๗๒
อชฺชโย ภิกฺขุ	”	๗	”	๓๒
อชฺชโยภิกฺขุ ภิกฺขุ เทวทศฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
อชฺชโย ภิกฺขุ	”	๓๗๔	”	๓๒๖
อชฺชโยภิกฺขุโก คหปติ	”	๕๔๕	”	๓๗๓
อชฺชโย ภิกฺขุ	”	๗, ๒๘๕	”	๓๒, ๒๓๕
อชฺชโยภิกฺขุ ราชา	”	”	”	๒๓๖
อชฺชโยภิกฺขุ เทวทศฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
อชฺชโยภิกฺขุ ภิกฺขุ	”	๗	”	๓๒
อชฺชโยภิกฺขุ ปุทฺธโก เทวทศฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
อชฺชโยภิกฺขุ เทว	”	๓๘	”	๓๒

ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ	ปพฺพเพ ๓๒๗	อสงฺเก ๓๐๔
ฉนฺโน ภิกฺขุ	” ๕๒๓	” ๓๕๗
ดาวตฺตัสสา เทวา	” ๓๘	” ๓๒
คฺคฺคิตา เทวา	” ”	” ๓๓
กฺคฺคณฺนทา ภิกฺขุ	” ๓๗๓	” ๓๒๓
ทพฺโพ มตฺตปฺปฺโต อรหํ	” ๕๔๐	” ๓๖๗
ทพฺพโก เถโร	” ๓๗๕	” ๓๒๖
เทวทฺตฺโต ภิกฺขุ	” ๕๘๒	” ๓๘๘
ชนฺธิโย ภิกฺขุ กุมฺภการปฺปฺโต	” ๗๘	” ๗๖
นิมฺมานรตฺต เทวา	” ๓๘	” ๓๓
ปณฺทโก ภิกฺขุ	” ๓๗๔	” ๓๒๖
ปรนิมฺมิตฺตวตฺตํ เทวา	” ๓๘	” ๓๓
ปฺปิตฺตทวฺจโน เถโร	” ๓๗๓	” ๓๒๕
เปโต อมฺหุสฺโส	” ๒๘๕	” ๒๓๓
พฺรหฺมกายิกา เทวา	” ๓๘	” ๓๓
พฺมพิสฺสาโร ราชา มาคโ	” ๘๓	” ๘๐
พฺชกปฺปิตา สฺสทฺธิโน ภิกฺขุ	” ๓๘	” ๓๓
พฺชกมาตา สฺสทฺธินุสฺสํ ปฺราณทฺติยิกา	” ”	” ”
พฺชโก สฺสทฺธินภิกฺขุสฺสํ ปฺปฺโต	” ”	” ”
พฺทฺโต สฺสพฺพญฺญ	” ๓	” ๓

สมุทฺททฺโต ภิกฺขุ เทวทคฺคสฺหาโย	ปพฺพเพ ๕๘๒	อฺงฺเก ๓๘๗
สํวรีปฺโต อคฺคสฺวาโก	” ๗	” ๓๒
สีขี ภคฺวา	” ”	” ”
สฺกฺทินโน กถนฺทเสฏฺฐิปฺโต	” ๓๐	” ๓๘
สฺนทโร ภิกฺขุ	” ๖๓	” ๖๖
สฺปพฺพา อฺปาสิกา	” ๗๒	” ๗๒
เสยฺยสโก ภิกฺขุ	” ๓๐๓	” ๒๒๓
โสภิตो เกโร	” ๒๘๘	” ๒๓๘

อวัญญาณกาน์ อสธารณนามานิ

อศุคหวิ อหวิยิ เจติยิ	ปพเพ	๔๘๗	อญเก	๓๒๘
อนุชนนั สวตถิถัมเป วณิ	,,	๖๘	,,	๗๐
อพุกุตรมมึ นวณคตถุถุถานั	,,	๗	,,	๓๓
อหวิ นควิ	,,	๒๑๓	,,	๓๕๓
อติวคตถกั นวณคตถุถุถานั	,,	๗	,,	๓๓
อติสิคิธิ ราชคเห ปพพโต	,,	๗๘	,,	๗๖
อุทานั นวณคตถุถุถานั	,,	๗	,,	๓๓
กณณกษั นควิ	,,	๘	,,	๓๘
กถนทคาโม กถนทมนุถุถานั คาโม	,,	๓๐	,,	๓๘
กาถิ ชนปโท	,,	๖๑๗	,,	๔๑๖
กิฏากิวิ ชนปโท	,,	๖๑๖	,,	๔๑๕
กฐาการธาดา เวธลยิ มหาวเน ธาดา	,,	๘	,,	๓๘
โกถมพิ นควิ	,,	๓๗๔	,,	๓๒๖
คงคา ปยากปติฏฐาเน นทิ	,,	๘. ๔๘๘	,,	๓๘. ๓๓๒
คาถา นวณคตถุถุถานั	,,	๗	,,	๓๓
คิษณกุฏฐ ราชคเห ปพพโต	,,	๗๘	,,	๗๖
เคยยิ นวณคตถุถุถานั	,,	๗	,,	๓๓
โฆถิตารามิ โถถมพิยิ ธงฆารามิ	,,	๕๒๓	,,	๓๕๗

เวฬุณี ราชคเ อวราโม กตมุกตนิวาโป ปพเพ ๒๘๕	องเก ๒๓๐
สังกตส์ นคร	๖ ๓๘
สาคตา	๓๗๕ ๓๒๖
สวตส์ นคร	๓๐๓ ๒๒๓
สปีนิกา ราชคเ นท	๒๘๘ ๒๓๘
สตุตส์ นวกตตตตตตต	๗ ๓๓
โสเรยย์ นคร	๘ ๓๘
หิมวตส์ มหาวน	๕๐๐ ๓๓๕

คาถานํ ปจิมปาทา

อณฺณตา สันตมตฺตํ	ปพฺพ ๒๓๐	ขิงเก ๓๗๓
อชิมาเน อรณฺณมฺหิ	„ ๒๘๒	„ ๒๐๓
อปาหนเต น ชานามิ	„ ๕๐๓	„ ๓๓๗
อถฺกมฺมนิยญฺเจว	„ ๖๕๘	„ ๔๔๔
กถํ วณฺณา เกว ปุคฺคํ	„ ๔๒๓	„ ๒๘๓
น ตํ ยาเจ ยสฺสํ มียํ ชิกิธํ	„ ๔๘๘	„ ๓๓๔
มกฺกญฺญํ วรชฺชิปุคฺคา ฯ	„ ๔๘	„ ๖๒
มมฺนุสฺสํ วิปฺลํ อุพาริ	„ ๔๘๘	„ ๓๓๓
มาตา ชิตฺตา ฯ ภคินี	„ ๓๘๘	„ ๒๖๘
มิถุนาทินฺนทานญฺจ	„ ๓๐๐	„ ๒๒๐
รชเกหิ ปณฺจกฺขชาติ	„ ๓๒๖	„ ๓๐๓
โตหิตกํ กกฺกสํภิกฺขุณฺ	„ ๔๐๘	„ ๒๘๒
วิธฺยฺชิ กายธํสฺสโค	„ ๖๓๒	„ ๔๓๐
ธมฺมณฺนา นิสฺสํสํ	„ ๒๐๔	„ ๓๔๗
สฺสคฺคา มตา ฯ นิภฺชนฺตา	„ ๔๒๘	„ ๓๒๗
สฺสํโนจฺจารปสฺสํวา	„ ๓๔๕	„ ๒๔๓

ปทศุถปฏเกโท

ทุกั

อณฺณภาคิยั	ปพฺพ ๕๖๘	อญฺเฏ ๓๘๘
ปฏิจฺจุณฺณย อาการว	” ๒๒๘	” ๓๖๘
มคฺคว	” ๓๘	” ๕๓
รโห	” ๖๓๕	” ๔๓๓

คิกั

อภินิพฺพิชา	” ๓	” ๗
อาศวฺวจํณียา	” ๘	” ๓๕
อาศว	” ๓	” ๘
อิตฺติโย	” ๕๒	” ๓๘
อฏฺโठพฺพยฺชนกา	” ”	” ”
ปณฺฑก	” ”	” ”
ปฺริสา	” ”	” ”
มคฺคว	” ”	” ”
มฺุสา ภณฺณสฺุส อาการว	” ๒๓๗	” ๓๗๕
วิโมกฺโข	” ๒๓๖	” ”
วิชฺชา	” ๓	” ๗
สฺมาชิ	” ๒๓๖	” ๓๗๕

คิกัม

ธมาปคฺติ	ปพฺเพ	๒๓๖	ขงฺเก	๓๗๕
สีกุฉา	„	๒๗	„	๔๒

จตุกุกัม

อชฺชกรณํ	„	๕๕๐	„	๓๗๗
อวิยสจฺจํ	„	๓	„	๘
อิทฺธิปาทา	„	๒๓๖	„	๓๗๕
กุกฺ	„	๖๒๔	„	๔๒๖
ณานิ	„	๓. ๒๓๖	„	๖. ๓๗๔
จํ	„	๘๘	„	๘๓
มุตฺตา ภณณสฺส อาการรา	„	๒๓๗	„	๓๗๕
สฺติปญฺจจํ	„	๒๓๖	„	„
ธมฺมปฺปชานา	„	„	„	„

ปญจกัม

อชฺชชวํสํ กมฺมณียํ	„	๖๗	„	๖๘
อทฺธินทฺธิยํ สฺส อาการรา	„	๓๒๒	„	๓๐๓
อินฺทริยานิ	„	๒๓๖	„	๓๗๕
พถานิ	„	„	„	„
มหาโจรา	„	๒๓๐	„	๓๖๘
มุตฺตา ภณณสฺส อาการรา	„	๒๓๗	„	๓๗๖

ປທຕຸຄປປເກໂ

໔໗໑

ປວຸຈກໍ

ວຕຸຄຸ

ປພເພ ໕໔໒

ປງເກ ໓໔໔

ນກຸກໍ

ອທິນຸນາທິຍນສຸສ ອາກາຣາ

,, ໑໒໓

,, ໑໐໒

ມຸສຳ ກາດນສຸສ ອາກາຣາ

,, ໒໓໗

,, ໑໗໒

ສຕຸຕກໍ

ໂພສຸຣມຸກາ

,, ໒໓໒

,, ໑໗໕

ມຸສຳ ກາດນສຸສ ອາກາຣາ

,, ໒໓໗

,, ໑໗໒

ອຍຸຈກໍ

ມຄຸໂຄ

,, ໒໓໒

,, ໑໗໕

ນວກໍ

ສຕຸຕຸສຳສນໍ

,, ໗

,, ໑໓

ທສກໍ

ອຕຸຄຸວສຳ

,, ໒໐

,, ໑໗໗

ອິຕຸຄຸ

,, ໔໓໐

,, ໓໐໓

ກວິຍາ

,, ໔໓໑

,, ,,

ເຕສຳ

,, ໕໗/໑

,, ໓໔໐

ສຸກຸກໍ

,, ໓໐໓

,, ໒໒໔

	ไฉนปดฺ	
อสุทฺธปาโ	สุทฺธปาโ	
ปรีปนฺนโค	ปรีปนฺนโค	องเก ๒๕
วท	วท	” ๔๘
กฺขุฬารโย	กฺขุฬารโย	” ๗๘
อวิทูโร	อวิทูเร	” ๘๓
อวหฺรตฺวา	อวหฺรตฺวา	” ”
อโหส	อโหส	” ๑๕๔
วสฺมิ	วสฺมิ	” ๑๘๕
อาทตฺตา	อาทตฺตา	” ๒๑๖
ปารามสฺติ	ปารามสฺติ	” ๒๖๕
อนาปตฺ	อนาปตฺ	” ๒๘๒
อเม	อเม	” ๒๙๕
กุมารกา	กุมาริกา	” ๒๙๗
ชหาตา	ชหาฏา	” ๓๐๓
พฺรห	พฺรห	” ๓๑๘
ภกฺขุ	ภกฺขุ	” ๓๒๓
เอเกก	เอเกก	” ๓๓๖
กรียต	กรียติ	” ๓๔๘

อสุทฺธปาไซ	อสุทฺธปาไซ	
สุณาค	สุณาค	องฺเก ๓๔๘
ภิกฺขุ	ภิกฺขุ	„ ๓๕๘
วหารวตฺตฺตฺตฺ	วหารวตฺตฺตฺตฺ	„ ๓๖๐
อปรกฺกมฺ	อปรกฺกมฺ	„ ๓๖๒
โหติ	โหตุ	„ ๓๖๓
ภิกฺขุ	ภิกฺขุ	„ ๓๗๕
เสถมคฺค	เสถมคฺค	„ ๓๗๘
น เกจิ	น เกนจิ	„ ๓๘๓
โหติ	โหตุ	„ ๔๐๐
ปฏฺฐิปุจฺฉิ ๑ เป ๑	ปฏฺฐิปุจฺฉิ	„ ๔๐๓
สนฺนปาทาเปตฺวา	สนฺนปาทาเปตฺวา	„ ๔๐๕
สนฺนุสฺสณาวินิ	สนฺนุสฺสณาวินิ	„ ๔๑๓
พฺยฺยพฺเตน	พฺยฺยพฺเตน	„ „
มณฺชวริก	มณฺชวริก	„ ๔๑๕
วิจฺฉมฺ	วิจฺฉมฺ	„ ๔๒๐
นิพฺพุตฺตฺตฺตฺตฺ	นิพฺพุตฺตฺตฺตฺตฺ	„ ๔๒๒
มหาวินฺโค	มหาวินฺโค	„ ๔๓๖
อพนฺธิโน	อพนฺธิโน	„ ๔๔๐

